Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów

w

radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1878.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej.

1878.

(Polnisch.)

8

Pierwszy skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku ustaw państwa w roku 1878 ogłoszonych.

Drugi Skorowidz.

Spis abecadłowy

ustaw i rozporządzeń od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1878 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XXX, część I do LV) ogłoszonych *).

*) Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszemi czcionkami wydrukowana, stronnicę Dziennika ustaw państwa, na której te ustawę umieszczono.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 10 stycznia 1878.

1.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 25 grudnia 1877,

tyczące się upoważnienia c. k. komory pomocniczej I klasy w Seidenbergu do postępowania wywozowego z cukrem.

Upoważnia się c. k. komorę pomocniczą I klasy w Seidenbergu w myśl istniejących przepisów do postępowania wywozowego z cukrem, wysyłanym za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Pretis r. w.

2.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 29 grudnia 1877,

o przeniesieniu czynności cechowni gmundenskiej, załatwianych dotychczas przez tamtejszy urząd sprzedaży soli, do tamtejszego urzędu podatkowego głównego.

Odnośnie do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1874 (Dz. u. p. Nr. 9 z r. 1874) podaje się do wiadomości, że w Gmunden, czynności cechowni, załatwiane dotychczas przez tamtejszy urząd sprzedaży soli, przeniesione zostały od dnia 1 stycznia 1878 do tamtejszego urzędu podatkowego głównego.

Pretis r. w.

3.

Ustawa z dnia 31 grudnia 1877,

uzupełniająca i zmieniająca przepisy ustawy o postępowaniu karnem, tyczące się zażaleń nieważności.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię w celu uzupełnienia i zmiany przepisów ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) tyczących się zażaleń nieważności; co następuje:

§. 1.

Trybunał pierwszej instancyi, w którym zażalenie nieważności, przeciw wyrokowi stanowczemu wymierzone, zapowiedziane zostaje, odrzucić ma takowe:

1. Jeżeli zapowiedzenie nastąpiło zapóźno, albo jeżeli wniosła je osoba, do żalenia się o nieważność nieuprawniona, lub która zrzekła się tego;

2. jeżeli przy zapowiedzeniu zażalenia nieważności, albo w wygotowaniu tegoż, nie wytknięto jasno i dokładnie jednego z powodów nieważności, w §-fie 281 licz. 1 aż do 11, a względnie w §-fie 344, licz. 1 aż do 12 u. o p. k., wyszczególnionych, mianowicie zaś, jeżeli nie przytoczono wyraźnie, albo przynajmniej nie wskazano jasno okoliczności czynu, stanowić mającej powód nieważności;

3. jeżeli wykazanie, pod liczbą 2 wymagane, o ile zażalenie nieważności o które chodzi, nie przez prokuratoryą rządową jest wniesione, uczyniono albo nie do protokołu, albo w podaniu, przez obrońcę (§. 39, u. o p. k.) nie podpisanem. Gdy wadę stanowi tylko brak podpisu uprawnionego obrońcy, zwrócić należy podanie najprzód dla usunięcia tej wady i przedstawienia ponownie w ciągu trzech dni.

§. 2.

Trybunał pierwszej instancyi wydaje uchwałę w §-fie 1 wzmiankowaną na zgromadzeniu trzech sędziów a to w przypadkach w §-fie 1 pod licz. 2 i 3 namienionych, nie pierwej, aż póki nie będzie podane wygotowanie zażalenia nieważności, lub dopóki nieupłynie termin do tego wyznaczony.

Przeciwko uchwale tej podać można zażalenie do Trybunału kasacyjnego, którą wnieść należy do Trybunału pierwszej instancyi w przeciągu trzech dni po ogłoszeniu uchwały a którą ten, w przeciągu następnych trzech dni, przesłać ma do Trybunału kasacyjnego.

Zażalenie to nie ma skutku odwłocznego.

Trybunał kasacyjny stanowi o zażaleniu na posiedzeniu nie jawnem, po wysłuchaniu prokuratora generalnego.

Jeżeli Trybunał kasacyjny przychyla się do zażalenia, natenczas, w przypadku §-fu 1, licz. 1, termin do wykonania zażalenia nieważności, o ile jeszcze nie jest podane, upływa od dnia oznajmienia decyzyi Trybunału kasacyjnego a jednocześnie z tem oznajmieniem doręczyć należy żalącemu się wygotowanie wyroku, jeżeli to już się nie stało; zresztą postąpić należy podług §-fu 285 u. o p. k.

Gdy zażalenie to zostaje odrzucone a z zażaleniem nieważności odwołanie się było połączone, Trybunał kasacyjny, po odrzuceniu zażalenia, odsyła akta do Trybunału drugiej instancyi, który do stanowienia o tem odwołaniu się jest właściwym.

§. 3.

Trybunał kasacyjny obradować ma nad przesłanem do niego, stosownie do 2 ustępu §-fu 285 u. o p. k., zażaleniem nieważności, najprzód na posiedzeniu nie jawnem, po wysłuchaniu prokuratora jeneralnego, tylko wtedy, gdy prokurator jeneralny albo sprawodawca, przez prezesa Trybunału kasacyjnego z jego grona wyznaczony, wnosi jednę z uchwał w §§. 4, 5 i 6 wzmiankowanych.

Oprócz tego wyznaczyć należy termin do rozprawy jawnej w tej sprawie z zachowaniem przepisu podanego w tej mierze w §-fie 286 u. o p. k. do czego nie potrzeba uchwały Trybunału kasacyjnego.

§. 4.

Na obradzie niejawnej zażalenie nieważności odrzucone być może natychmiast:

1. Jeżeli już Trybunał pierwszej instancyi, stosownie do §-fu 1 ustawy niniejszej, powinien je był odrzucić, albo jeżeli przywiedziony powód nieważności był już uchylony orzeczeniem Trybunału kasacyjnego w tej samej sprawie wydanem;

2. jeżeli zażalenie nieważności opiera się na powodach nieważności wyszczególnionych w §-fie 281 licz. 1 aż do 8 lub w §-fie 344 licz. 1 aż do 4, Trybunał kasacyjny zaś jednogłośnie uzna, że takowe odrzucić należy bez dalszego roztrząsania, jako oczywiście nieuzasadnione.

Uchwała powyższa wydana być może na obradzie nie jawnej także i wtedy, gdy ze względu na inne powody nieważności albo dla tego, że Trybunał kasacyjny chce zastrzedz sobie wykonanie prawa, służącego mu na mocy ustępu 1 §-fu 290 u. o p. k., wyznaczony być ma termin do rozprawy jawnej.

§. 5.

Na obradzie niejawnej nad zażaleniem nieważności, podjętem na korzyść oskarżonego, można natychmiast, o ile prokurator jeneralny na to się zgadza, uczynić takowemu zadosyć, jeżeli się pokaże, iż nie będzie można uniknąć zarządzenia nowej rozprawy głównej, orzeczenie zaś Trybunału kasacyjnego w samej sprawie nie ma jeszcze nastąpić.

§. 6.

Nadto na rozprawie jawnej zarządzone być może zasiągnięcie istotnych wyjaśnień co do zarzuconych uchybień formalności (§. 281, licz. 1 aż do 4 u. o p. k., §. 344, licz. 1 aż do 5 u. o p. k.).

§. 7.

Uchwałę w §-fie 4 wzmiankowaną wydać może Trybunał kasacyjny także na obradzie nad zażaleniem przesłanem do niego na zasadzie §-fu 2-go jeżeli wygotowanie zażalenia nieważności zostało podane lub jeżeli upłynął termin do tego wyznaczony.

§. 8.

Uchylają się §§. 216, 217, tudzież drugi ustęp §-fu 218, u. o p. k. wszakże okoliczność, że Trybunał drugiej instancyi, który orzekł poddanie pod oskarżenie (§§. 214 i 218 u. o p. k.) nie był właściwym, może być przywiedziona w zażaleniu nieważności wymierzonem przeciw wyrokowi stanowczemu.

Jeżeli Trybunał kasacyjny uzna, że to zażalenie nieważności jest uzasadnione, natenczas zrzuca rozprawę główną, odsyła sprawę do powtórnej rozprawy przed właściwy Trybunał pierwszej instancyi i zarządza wszelkie potrzebne ulepszenia postępowania.

Przepisy §§-fów 3 aż do 7 stosowane będą także do takich zażaleń nieważności.

§. 9.

Trybunał kasacyjny, w każdym przypadku odrzucenia na zasadzie ustawy niniejszej bać zażalenia bać też zażalenia nieważności, oczywiście z lekkomyśl-

ności lub tylko dla opóźnienia sprawy, podanego, mocen jest skazać żalącego się, lub według okoliczności jego zastępcę, na grzywny aż do 100 zł.

§. 10.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia, wszakże zażalenia nieważności, już wniesione nim zacznie obowiązywać i te, które wniesione będą w ciągu 30 dni od tego terminu, mogą być odrzucone lub obłożone karami za lekkomyślność tylko z tych powodów, dla których mogłoby to nastąpić także według istniejącej ustawy.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 31 grudnia 1877.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Glaser** r. w.

4.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 3 stycznia 1878.

o ustanowieniu komory pomocnicznej II klasy w Nowych Ickanach (gościniec).

W miejsce dotychczasowej delegacyi komory cłowej przy czardaku Nr. 93 w Ickanach ustanowiona została dla obrotu na gościńcu komora pomocnicza II klasy pod nazwą: „C. k. komora pomocnicza II klasy w Nowych Ickanach (gościniec),“ która rozpoczęła czynności urzędowe dnia 1 stycznia 1878.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 22 stycznia 1878.

5.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 31 grudnia 1877, wydane za porozumieniem się z ministrem spraw wewnętrznych,

zlecające reprezentacyom gmin miejscowych, aby załatwiały sprawy gmin parafialnych katolickich.

Dopóki ustawa o urządzeniu i reprezentacyi gmin parafialnych, tudzież o załatwianiu ich spraw, w §-fie 37 ustawy z dnia 7 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 50) zapowiedziana, nie przyjdzie do skutku, reprezentacye gmin miejscowych załatwiać mają tak jak dotychczas sprawy gmin parafialnych katolickich.

One więc uchwalać mają nadal dodatki na potrzeby wyznania katolickiego, które na gminy parafialne przypadają, lub które gminy te wziąć mają na siebie, starać się o ich pokrycie i ściągnięcie.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza zakresu działania wydziałów konkurencyi kościelnej (komitetów, wydziałów, budowniczych) istniejących w króle- tudzież stwach i krajach na mocy osobnych ustaw krajowych.

Lasser r. w. **Stremayr** r. w.

6.

Ustawa z dnia 3 stycznia 1878,

tycząca się pozwolenia na pobór w r. 1878 kontyngensów rekruckich potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy zastępczej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się na rok 1878 wziąć z pomiędzy zdatnych do broni w klasach wieku prawnie powołanych przypadające kontyngensy rekruckie do wojska stałego (marynarki wojennej) w ilości 54.541 ludzi a do rezerwy zastępczej w ilości 5.454 ludzi.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Memu ministrowi Obrony krajowej, który w tej mierze porozumieć się winien z Moim ministrem wojny państwa.

Wiedeń, dnia 3 stycznia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Horst** r. w.

7.

Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia tudzież ministra skarbu z dnia 4 stycznia 1878,

uzupełniające przepisy §§-fów 4 i 34 przepisu wykonawczego z dnia 25 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 39) do ustawy z dnia 7 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 51) o dodatkach do funduszu religijnego.

Ku uzupełnieniu przepisów §§-fów 4 i 34 przepisu wykonaawcego z dnia 25 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 39), do ustawy z dnia 7 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 51) o dodatkach do funduszu religijnego, rozporządza się co następuje: fasyą stosunku dochodów i wydatków, którą złożyć ma strona, do płacenia dodatku obowiązana, utrzymująca, że przez wymierzony jej dodatek do funduszu religijnego uszczuploną została kwota na przyzwoite utrzymanie, podać należy najpóźniej w ciągu 6 tygodni od dnia doręczenia nakazu płatniczego, do wymierzającej władzy krajowej, w przeciwnym bowiem razie można będzie żądać zmniejszenia dodatku z tytułu uszczuplenia kwoty na utrzymanie, tylko przy wykazywaniu zmian, które później zajdą w stosunkach dochodów i wydatków. Podobnież o zmianach takich w dochodzie donosić należy w myśl §-fu 34 przepisu wykonawczego z tym samym skutkiem prawnym najpóźniej w przeciągu 3 miesięcy po zajściu zmiany.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie a we wszystkich przypadkach, w których nakaz płatniczy wydany został jeszcze przed jego ogłoszeniem, terminy powyższe liczyć należy od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze nabyło mocy obowiązującej.

Stremayr r. w. **Pretis** r. w.

8.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 8 stycznia 1878, wydane za porozumieniem się z ministerstwem spraw wewnętrznych,

tyczące się uzupełnienia i częściowej zmiany przepisów, zawartych w ustępie 3 uwag wstępnych do taryfy opłat za sprawdzanie i cechowanie z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), celem ustanowienia należytości dla służby urzędów miar i wag za sprawdzanie i cechowanie tychże po za urzędem, jakoteż za pomoc techniczną przy rewizyach policyjnych.

§. 1.

Urzędnicy miar i wag, użyci do sprawdzania i cechowania po za obrębem urzędu miar i wag, jakoteż do pomocy technicznej przy rewizyach policyjnych

miar, ciężarków, wag i innych przedmiotów, sprawdzaniu i cechowaniu podlegających, mają prawo pobierania za to, według przepisów poniżej zamieszczonych, dyet a względnie płacy dziennej, tudzież żądania, aby im zwrócono koszta podróży i wszelkie inne wydatki, zapłacenie zaś tychże jest rzeczą stron lub gmin intere sowanych, na których żądanie podjęto się sprawdzenia lub udzielono pomocy technicznej.

Prośby o przysłanie cechowniczego, które zakłady przemysłowe, uzyskawszy pozwolenie trwałego uskuteczniania sprawdzań, za każdym razem podawać mają, tudzież prośby gmin o pomoc przy rewizyach policyjnych na targach, są wolne od stępla a nawet można zanosić je ustnie do przełożonego urzędu miar i wag.

§. 2.

Należytości za sprawdzanie po za urzędem.

Gdy się sprawdza po za siedzibą urzędu liczy się tytułem dyet: *a) Dyety.*

za pół dnia (5 godzin lub mniej) . . . . 2 zł. wal. austr.
jeśli praca trwa dłużej, za każdy dzień . . 4 „ „ „

Jeżeli jest dostateczna ilość materyału do sprawdzania, cechowniczy obowiązany jest poświęcić czynności w pierwszym przypadku aż do 5 godzin, w drugim aż do 10 godzin, licząc w to czas potrzebny na podróż tam i na powrót.

Jeżeli cechowniczy poświęcił na sprawdzanie, jakoteż na dojechanie i powrót, więcej niż 10 godzin w jednym dniu, liczyć ma, gdy stracił aż do 12 godzin, 5 zł. gdy stracił więcej niż 12 godzin, 6 zł.

W przypadku takim strona wydać ma cechowniczemu potwierdzenie jako tyle czasu poświęcił na sprawdzanie (nie licząc podróży), gdyż to potrzebne jest do sprawdzenia wykazu kosztów (§. 6).

Za podróż tam i napowrót liczy się ówczesną należytość pocztową za parę koni bez należytości ubocznych, podług ilości miryametrów rzeczywiście przebytych; jeżeli zaś odległość, biorąc razem drogę tam i napowrót, wynosi nie więcej niż 15 kilometrów, a nawet w tym przypadku, gdy odległość wynosi mniej niż 4 kilometry, liczy się po 21 ct. wal. austr. za każdy kilometr. *b) Jezdne.*

Oprócz tego wolno policzyć mytowe, płacić się mające w mytnicach, znajdujących się na potrzebytej drodze, bez udowodniania cedułami jako zostało opłacone.

Co do podróży w okolice Wiednia postanawia się, że wolno liczyć tylko taksę jednokonki i tylko za takie drogi, za które w Porządku fiakrów i jednokonek wiedeńskich stałe należytości są wyznaczone, za inne zaś drogi liczyć należy ówczesne pocztowe, jak to wyżej jest przepisane.

Gdy się jedzie koleją żelazną policzyć można 2, gdy parowcami, 1 klasę.

Za drogę z dworców kolei i do tychże, policzyć należy tam, gdzie ceny są urzędownie ustanowione, taksę jednokonki urzędownie ustanowioną, w innych zaś miejscach taką kwotę, którą w tem miejscu płaci się zwyczajnie za podobny zaprząg, według okoliczności urzędownie wymierzoną.

Wydatki na transport cech i piąten nie mogą być liczone. *c) Wydatki na transport narzędzi cechowniczych i na pomocników.*

Natomiast, jeżeliby wypadło ponieść wydatki na transport innych narzędzi cechowniczych (np. gazomierzy do kontroli), jakoteż na pomocników, jeżeliby strona nie postarała się o nich, policzyć należy tyle, ile rzeczywiście wydano.

§. 3.

Należytości za sprawdzanie w siedzibie urzędu po za urzędem miar i wag.

a) Dyety.

Za sprawdzanie po za urzędem miar i wag, wszakże w siedzibie urzędu, policzyć należy:

za jeden dzień . . . . 2 zł. wal. austr.
za pół dnia . . . . 1 „ „ „

Jeżeli jest dostateczna ilość materyału do sprawdzenia, cechowniczy obowiązany jest poświęcić czynności w pierwszym przypadku 8, w drugim 4 godziny.

b) Jezdne.

Jezdne liczyć wolno tylko w Wiedniu a mianowicie za jednokonkę, bez czasu czekania, jeżeli z siedziby urzędu trzebaby iść pieszo dłużej niż pół godziny.

c) Wydatki na transport narzędzi cechowniczych i na pomocników.

Za transport piąten do cechowania potrzebnych policzyć można tyle, ile zwyczajnie płaci się w miejscu za przeniesienie.

W Wiedniu nie liczy się tej należytości, jeżeli w przypadku, namienionym w ustępie *b)* używa się powozu.

Co do transportu innych narzędzi cechowniczych, jakoteż co do pomocników, trzymać się należy przepisu podanego w §-fie 2-gim, ustęp *c)*.

§. 4.

Należytości za pomoc techniczną przy rewizyach policyjnych.

a) Płace dzienne.

Za pomoc techniczną przy policyjnych rewizyach miar, ciężarków, wag i innych przedmiotów sprawdzaniu i cechowaniu podlegających, służba miar i wag pobierać ma tytułem wynagrodzenia należącego się jej stosownie do §. 12 rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 3 kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 45) płace dzienne w następującym wymiarze:

	w siedzibie urzędu	po za siedzibą urzędu
za jeden dzień . . .	2 zł. wal. austr.	2 zł. 50 ct. wal. austr.
za pół dnia	1 „ „ „	1 „ 50 „ „ „.

b) Jezdne.

Co do jezdnego zwracane będzie stosownie do przepisów ustępu *a)* §§. 2 lub 3, podług tego czy czynność urzędowa odbywała się po za siedzibą urzędu czy w tejże.

§. 5.

Przepisy ogólne.

Należytości ustanowione powyżej za sprawdzanie i cechowanie po za urzędem miar i wag, tudzież za pomoc techniczną przy rewizyach policyjnych, liczone być mają w tym samym wymiarze tak przez cechowniczych jak i przez pomocników cechowniczego, jeżeliby przełożony urzędu miar i wag tym ostatnim zlecił dopełnienie czynności urzędowej.

Toż samo nastąpi w przypadku, gdyby wyjątkowo c. k. inspektor miar i wag zająć się miał sprawdzaniem po za urzędem.

Natomiast za sprawdzenie i uwierzytelnienie przyrządów miarowzorowych (§. 72 Porządku sprawdzania z dnia 19 grudnia 1872) po za urzędem miar i wag, należy się inspektorom miar i wag dyeta odpowiednia klasie ich stopnia służbowego.

Jeżeli strona lub gmina sama dostarcza podwodę, jezdne nie może być policzone.

§. 6.

Rachunek należytości.

Rachunek należytości podaje uprawniony do ich odebrania, składając wykaz kosztów, który przełożony urzędu miar i wag dołączywszy do niego potwierdzenie, jako zlecenie było wydane i jako czynność urzędowa została dokonana, tudzież ile czasu wymagała, posyła do właściwego starostwa, albo jeżeli czynności urzędowe odbywały się w Wiedniu, Pradze lub Tryeście, do namiestnictwa. Starostwo (a względnie namiestnictwo) sprawdziwszy wykaz kosztów, poleci urzędowi podatkowemu (a względnie kasie krajowej głównej lub skarbowej) wypłacenie należytości a zarazem wyda stronie lub gminie do jej zapłacenia obowiązanej, polecenie, aby kwotę, która ma zapłacić, wniosła w przeciągu dni 14 do urzędu podatkowego.

Jeżeli urzędnik miar i wag, w jednym lub wiecej dniach, po sobie następujących, wykonywał czynności urzędowe w kilku miejscach, w tym porządku, że udawał się z jednego miejsca do drugiego a z ostatniego wrócił do siedziby urzędu: natenczas całkowitą kwotę należytości, przypadającą stósownie do przepisów zawartych w §§. 2, 3 i 4, tudzież kosztów podróży, rozłożyć należy na pojedyncze strony lub gminy w odpowiednim stosunku a mianowicie dyety lub płace dzienne stosownie do poświęconego czasu, koszta podróży w stosunku tych kwot, które byłyby przypadły na pojedyncze strony lub gminy, gdyby każda z nich, niezawiśie od drugich była przyzwała urzędnika miar i wag wprost z jego siedziby urzędowej.

Jeżeli w pewnem miejscu po za siedzibą urzędową odbywało się sprawdzanie i cechowanie u kilku stron, natenczas dyety rozłożyć należy na pojedyncze strony w stosunku poświęconego im czasu, a koszta podróży w równych częściach

Składający wykaz kosztów powinien sam podać w nim rozkład dyet i kosztów podróży na pojedyncze strony lub gminy.

O zażaleniach, podanych bąć przez strony do zapłacenia obowiązane, bąć przez składających wykazy kosztów, a tyczących się kwot przez starostwo zlikwidowanych, orzeka władza krajowa po wysłuchaniu inspektora miar i wag. Dla zażaleń tyczących się czynności urzędowych, które odbywały się w Wiedniu, Pradze i Tryeście instancyą apellacyjną jest ministerstwo handlu.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Lasser r. w. **Chlumecky** r. w.

9.

Ustawa z dnia 11 stycznia 1878.

zawierająca przepisy tyczące się stosunku kontadinów i kolonów w teraźniejszych okręgach sądowych dubrownickim, cavtackim, stońskim i peleszackim w królestwie dalmackiem.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Obowiązek odrabiania powinności ciężącej na kontadinie jako takim w teraźniejszych okręgach sądowych dubrownickim, cavtackim, stońskim i peleszackim w królestwie dalmackiem, zostaje zniesiony.

§. 2.

Jako wynagrodzenie za to odrabianie powinności, o ile według istniejących dotychczas prawideł należało ją odrabiać, kontadin płacić ma właścicielowi (padrone), jeżeli pomiędzy stronami nie stanęła w tej mierze inna ugoda, pięć złotych rocznie z dołu i mieć na przyszłość należyte staranie o utrzymanie domu w dobrym stanie tudzież ponosić wydatki na zwykłe naprawki. Nadto we wszystkich przypadkach zwracać ma wszelki podatek publiczny, który od domu kontadińskiego ma być płacony, a w ściąganiu zwrotu tego podatku trzymać się należy tego samego postępowania, które drogą administracyjną przepisane zostało do ściągania podatków od kolonów.

§. 3.

Gdy stosunek kontadiński zostaje rozwiązany, natenczas w przypadkach, w których kontadinie, za ulepszenia w przedmiocie tegoż stosunku, według prawideł dotychczas w tej mierze istniejących, należy się wynagrodzenie, wartość ulepszeń oznaczyć mają, o ile ugoda nie przyszła do skutku, jeszcze przed wyprowadzeniem się biegli, przez obie strony na sędziów polubownych wybrani, lub jeżeliby w tym względzie zachodziły trudności, przez sąd zamianowani, którzy w formie wyroku, nie podlegającego apelacyi, orzekną, ile zapłacić należy.

Toż samo odnosi się do oznaczenia wartości szkody przez popsowanie zrządzonej i do wynagrodzenia, które za to ma być zapłacone.

§. 4.

Wszelkie spory pomiędzy właścicielem z jednej a kontadiną z drugiej strony ze stosunku kontadińskiego wynikające, jako też spory pomiędzy właścicielami i ich kolonami ze stosunku kolońskiego, tudzież spory o naruszenie posiadania, podlegają orzecznictwu sędziego cywilnego.

§. 5.

Orzeczenia władz administracyjnych co do sporów, mających stosownie do §. 4 podlegać na przyszłość orzecznictwu sądów, a które zostały wydane i nabyły mocy prawa zanim ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, tudzież ugody w takichże sporach zawarte przez władze administracyjne, równają się w myśl §. 385 porządku postępowania sądowego dla Dalmacyi wyrokom lub ugodom sądowym.

§. 6.

Ustawa niniejszejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia tego roku, który nastąpi po jej ogłoszeniu.

§. 7.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Moim ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Wiedeń, dnia 11 stycznia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Glaser** r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 5 lutego 1878.

10.

Ustawa z dnia 6 stycznia 1878,

tycząca się częściowej zmiany umowy ze Spółką uprzywilejowanej kolei południowej z dnia 13 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 69) i kontraktu zawartego z nią dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p Nr. 84).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd do zawarcia ze Spółką uprzywilejowanej kolei południowej załączonego tutaj kontraktu, mającego na celu częściową zmianę umowy z dnia 13 kwietnia 1867 między ministerstwami skarbu i handlu a namienioną Spółką, zawartej, tudzież kontraktu z tąż Spółką z dnia 10 czerwca 1874, w przedmiocie budowy portu w Tryeście i kolei żelaznych, tamże wzmiankowanych.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 6 stycznia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Kontrakt,

który na mocy ustawy z dnia . . . . między c. k. ministerstwami skarbu i handlu w imieniu administracyi państwa z jednej a Spółką c. k. uprzyw. kolei południowej z drugiej strony, w celu częściowej zmiany umowy z dnia 13 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 69), i kontraktu z dnia 10 czerwca 1874, (Dz. u. p. Nr. 84) został zawarty pod następującemi warunkami:

Artykuł I.

Projekt, podług którego na mocy umowy z dnia 13 kwietnia 1867 i kontraktu z dnia 10 czerwca 1874 port tryestyński jest stawiany, zmienia się w następujący sposób:

Budowa zakończona być ma w kierunku południowym wybudowaniem grobli III i połączeniem tejże z zewnętrzną, przedłużyć się mającą stroną grobli Kluč.

Natomiast wybudować ma Spółka na północnej stronie grobli I nowego zakładu portowego bassen podług dołączonego i przez obie Strony kontraktujące podpisanego projektu a składającego się z planu sytuacyjnego i profilowego *A*, tudzież z opisu budowy, część I.

Zewnętrzna próżnia grobli Kluč, o ile by przez nasyp wewnętrznych części portu została wyparta z kierunku, w protokole z dnia 16 lipca 1877, zatwierdzonego, ma być przywrócona.

Oprócz tego Spółka kolei południowej zobowiązuje się zrestaurować powierzchnią zewnętrzną grobli Kluč.

Podobnież przywrócona tam być ma teraźniejsza głębokość wody, gdyby przez roboty koło budowy portu została zmniejszona.

Roboty do tego potrzebne wykonane być mają podług opisu budowy, część II.

Kanał Kluč przy początku grobli tego samego nazwiska będzie odwrócony podług dołączonego i przez obie Strony kontraktujące podpisanego projektu, składającego się z planu sytuacyjnego i profilowego *B*, tudzież z opisu budowy, część III.

Artykuł II.

W celu odpowiedniego połączenia zakładu portowego z miastem Tryestem, Spółka kolei południowej odstępuje administracyi państwa z własnych swoich gruntów trójkąt przy początku grobli Kluč położony a na dołączonym planie *E* głoskami α, β, γ oznaczony, rozległości okrągło 3000 metrów kwadratowych, za co Spółce kolei południowej odstąpione będą drogą zamiany grunty skarbowe takiej samej rozległości na zaokrąglenie gruntów dworcowych lub w innym miejscu a to na podstawie umowy osobno zawrzeć się mającej.

Artykuł III.

Termin ukończenia budowy portu tryestyńskiego przedłuża się aż do dnia 31 grudnia 1880. Gdyby termin ten, nie z winy przedsiębiorstwa budowy, dotrzymanym być nie mógł, ministerstwo handlu pozwoli na odpowiednie dalsze przedłużenie onegoż.

Artykuł IV.

Suma ryczałtowa 13,500.000 zł. wal. austr. na którą w artykule VIII umowy z dnia 19 kwietnia 1867 się zgodzono, zmniejsza się ze względu na zmianę

projektu budowy w artykule I umowy niniejszej ustanowioną, o 230.000 zł., mówię: dwieście trzydzieści tysięcy złotych, w skutek czego nie zapłacona jeszcze, stosownie do planu zapłaty dnia 1 lipca 1878 przypadająca reszta w kwocie 1,125.000 zł. spada na 895.000 zł. Ta jednak reszta nie ma być spłacona dnia 1 lipca 1878, lecz w trzech ratach a mianowicie dnia 31 grudnia 1878 i 1879 po 300.000 zł. i dnia 31 grudnia 1880 roku 295.000 zł.

Gdyby Spółka kolei południowej z jakichkolwiek przyczyn nie ukończyła budowy portu aż do dnia 31 grudnia 1880, administracya państwa ma prawo wstrzymać część raty, w sumie 295.000 dnia 31 grudnia 1880 przypadającej, w takiej kwocie, którąby odpowiadała wartości robót jeszcze nie ukończonych, a to dopóty, dopóki budowa nie będzie ukończona. Postanowienie to nie zmienia zresztą praw zastrzeżonych administracyi państwa w trzecim ustępie §-fu 2-go kontraktu z dnia 10 czerwca 1874.

Artykuł V.

Do §. 6 kontraktu z dnia 10 czerwca 1874 przydaje się jeszcze następujące postanowienie:

Sprawdzanie robót według kosztorysu rozpocząć się ma najpóźniej w trzy miesiące po podaniu prośby o to przez dyrekcyą budowy portu do c. k. Władzy morskiej. Do prośby tej dołączone być ma świadectwo c. k. inspekcyi budowy portowej jako budowa została ukończona.

Gdy protokół sprawdzenia według kosztorysu dopuszcza objęcia dzieła i będzie potwierdzony, natenczas za dzień objęcia dzieł w myśl trzeciego i czwartego ustępu §-fu 6-go kontraktu z dnia 10 czerwca 1874 uważany będzie ten dzień, w którym protokół sprawdzenia według kosztorysu został zamknięty.

Artykuł VI.

Wszystkie postanowienia umowy z dnia 13 kwietnia 1867 i kontraktu z dnia 10 czerwca 1874 pozostają w mocy obowiązującej o ile niniejsza umowa ich nie zmienia.

Pierwopis umowy niniejszej który wygotowany będzie bez stępla, pozostanie w rękach administracyi państwa.

Spółce kolei południowej wręczony będzie odpis tejże urzędownie uwierzytelniony.

11.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 27 stycznia 1878.

o urządzaniu, sprawdzania i cechowania beczkomiaru Stampfera do oznaczenia pojemności beczek, naczyń walcowych i stożkowych (kadzi), tudziez ciał graniastych.

W wykonaniu ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), o nowym Porządku miar i wag, podają się do wiadomości publicznej następujące przepisy o urządzeniu, sprawdzaniu i cechowaniu beczkomiaru Stampfera do oznaczania pojemności beczek, naczyń walcowych i stożkowych (kadzi) tudzież ciał graniastych, wydane przez c. k. komisyą główną miar i wag.

Na zasadzie §. 4 ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 43) sprawdzanie i cechowanie beczkomiarów tych pozostawia się wyłącznie urzędom miar i wag ustanowionym w siedzibie ispektorów miar i wag.

Chlumecky r. w.

Przepisy,

tyczące się urządzenia, sprawdzania i cechowania beczkomiaru, Stampfera do oznaczania pojemności beczek, naczyń walcowych i stożkowych (kadzi) tudzież ciał graniastych.

Beczkomiar Stampfera do oznaczania pojemności beczek, naczyń walcowych i stożkowych (kadzi), tudzież ciał graniastych będzie przyjmowany do sprawdzania i cechowania.

Beczkomiar ten mierzy z równą dokładnością beczki wszelkiego rodzaju, w obrocie powszechnym będące, jakiejbądź budowy.

Czy się mierzy na mokro, czy na sucho, prawdopobna niedokładność wynalezionej pojemności beczek pełnych wynosi 1·1, nie pełnych 1·25 od sta rzeczywistego obejmu. Przynajmniej tak dokładnie wynaleść można za pomocą beczkomiaru pojemność naczyn walcowych i stożkowych (kadzi) tudzież przestrzeni graniastych.

We względzie urządzenia i używania, jakoteż sprawdzania i cechowania beczkomiaru trzymać się należy następujacych prawideł:

I. Opisanie beczkomiaru.

§. 1. Figura 1 przedstawia w $^1/_3$ wielkości rzeczywistej beczkomiar *A B* mający około 157 centymetrów długości a $2^1/_{14}$ milemetrów w przekroju. Koniec jego dolny *A* jest klinowaty i, równie jak górny, okuciem żelaznem opatrzony. U górnego końca znajduje się kluka żelazna *B C H*, albo przytwierdzona do okucia żelaznego nierozdzielnie, albo umocowana za pomocą mutry, której szyjka jest z temże okuciem żelaznem połączona.

G jest suwacz mosiężny, który za pomocą ściskacza *E* utwierdzić można w któremkolwiek miejscu beczkomiaru, służący tak do zdejmowania wymiarów, jak i do odczytywania na podziałkach. Do tego ostatniego celu suwacz jest powykrawywany, jak to rycina przedstawia, ażeby część podziałki, na której brzeg wskazujący stanie, była zawsze cała widzialna i aby przez to dały się ocenić ułamki części podziałkowej. Dwie drugie ściany suwacza, których na fig. 1 nie widać, przedstawiają figury 2 i 3 (w $^1/_2$ rzeczywistej wielkości). Na dolnym końcu suwacza znajduje się wyskok (nos) *n*, którego górna powierzchnia *ee* (fig. 3) odpowiada brzegowi wskazującemu suwacza oznaczonemu literą *D* (fig. 1). Aby się suwacz nieześliznął, umieszczony jest na dolnym końcu beczkomiaru guzik *h*.

§. 2. Beczkomiar ma dwie podziałki, za pomocą których mierzy się potrzebne wymiary, a mianowicie:

a) podziałkę *D* na węższej powierzchni, zwróconej ku kluce a leżącej na fig. 1 od góry. Służy ona do mierzenia średnic beczki (głębokości od szpuntu i średnicy dna), jakoteż wymiarów innych naczyń i ciał. Miarę brać należy zawsze od początku, to jest od dolnego końca beczkomiaru *A*, chociaż podziałka zaczyna się dopiero wyżej (w odległości 233·5 milimetrów od dolnego końca *A* beczkomiaru).

b) Podziałkę *L* na przeciwległej węskiej powierzchni, używaną wyłącznie do mierzenia połowy długości beczki. Jej zero znajduje się w odległości 126·25 milimetrów od punktu *a* (fig. 1), który jest spodkiem prostopadłej *Ha* spuszczonej z wierzchołka kluki *H* na beczkomiar.

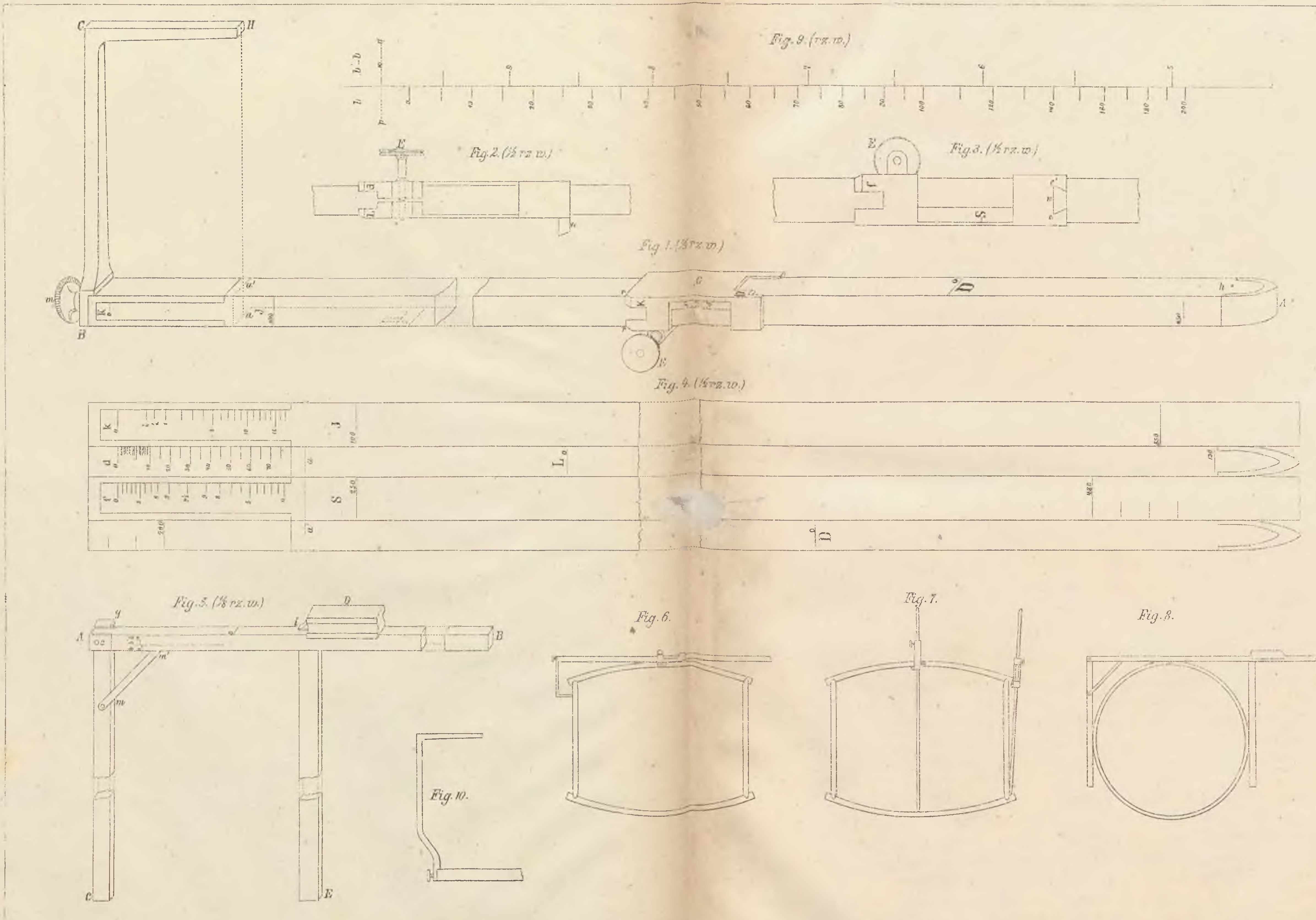

Beczkomierz S. Stampfera.

k. nadworna i rządowa d

§. 3. Oprócz dwóch podziałek, w §. 2 wzmiankowanych, umieszczone być mogą na beczkomiarze jeszcze następujące podziałki, służące do tego celu, ażeby całą czynność oznaczenia pojemności (pełnych i niepełnych) beczek, kadzi itd. można było wykonać beczkomiarem bez pomocy tablicy:

a) Dwie podziałki. głoskami *S* (suma) i *J* (pojemność), oznaczone, w związku ze sobą będące, umieszczone na dwóch szerszych powierzchniach beczkomiaru. Do odczytywania na nich służą dwie wskazówki na suwaczu, oznaczone głoskami *S* i *J* (fig. 1 i 3).

b) Trzy krótkie podziałki pomocnicze, oznaczone głoskami *d*, *f*, *k*, na górnym końcu beczkomiaru (podziałka *d* na powierzchni okucia żelaznego odwróconej od kluki, dwie drugie na dwóch szerszych powierzchniach beczkomiaru), służące do wynajdywania pojemności beczek i kadzi nie pełnych. Odczytują się przy brzegach suwacza oznaczonych głoskami *d*, *f*, *k*.

Mając tablice pomocnicze na końcu zamieszczone, można się obejść bez podziałek wzmiankowanych tu pod *a)* i *b)*, przeto nie są niezbędnie potrzebne na beczkomiarze.

Fig. 4 wyobraża cztery powierzchnie beczkomiaru rozłożone na płaszczyźnie i przedstawia układ wszystkich podziałek na tychże.

§. 4. Do szczególnych celów używane być mogą jeszcze następujące narzędzia pomocnicze:

a) krótki pręt pomocniczy, mający 75 aż do 80 centymetrów długości, do mierzenia długości beczek w tym przypadku, gdy dla szczupłości miejsca trudno byłoby mierzyć ją beczkomiarem, daleko po za beczkę wystającym, np. gdy beczki znajdują się na wozach lub na okrętach. Rzeczony pręt pomocniczy opatrzony jest na jednym końcu okuciem żelaznem i kluką w taki sam sposób jak beczkomiar i na jednej z szerokich powierzchni bocznych ma podziałkę *L*, w skutek czego suwacz jest niepotrzebny. Taż sama kluka może też służyć do beczkomiaru i do pręta pomocniczego.

b) Przedłużnica do przedłużenia beczkomiaru celem mierzenia głębokości od szpuntu w beczkach bardzo wielkich. Beczkomiar bowiem jest o tyle długi, że długość beczki, zwłaszcza iż mierzy się tylko jej połowę, może być zmierzona nim samym w beczkach nawet na 80 i więcej hektolitrów; ale podziałka *D*, do mierzenia głębokości od szpuntu, wystarcza tylko do beczek na 20 lub 30 hektolitrów, w miarę stosunku między głębokością od szpuntu a długością beczki. Przedłużnica, mająca około 80 centymerów długości a takiż sam przekrój jak beczkomiar, opatrzona jest na jednym końcu okuciem żelaznem z krokiem mutrowym do szruby znajdującej się u beczkomiaru i może być do niego, za odjęciem kluki, przyszrubowana. Na jej odpowiedniej wyższej powierzchni przedłużona jest podziałka *D*. Beczkomiarem tak przedłużonym mierzyć można głębokość od szpuntu w beczkach nawet na 80 i więcej hektolitrów.

Zresztą jeden i ten sam pręt pomocniczy służyć może do celów wzmiankowanych pod *a)* i *b)*.

c) Przyrząd do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej; następnie

d) miara wstęgowa do mierzenia obwodu wypukłości zewnętrznej,

którychto narzędzi pomocniczych, a mianowicie jednego lub drugiego, używa się do tak zwanego mierzenia na sucho, t. j. wtedy, gdy nie można beczkomiaru zapuścić w beczkę, a zatem zmierzyć głębokości od szpuntu.

Przyrząd do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej (fig. 5) składa się z dwóch prętów *A B* i *A C* obracających się około osi *c*, mających jedna 154, druga 70 aż do 75 centymetrów długości i $^{20}/_{30}$ milimetrów w przekroju, dających się ustawić prostopadle do siebie i utwierdzić w tem położeniu za pomocą szyny metalowej *m m'*, — tudzież z przesuwnicy ruchomej *D E* na dłuższym pręcie. Oba pręty opatrzone są w punkcie połączenia *c*, okuciem mosiężnem. Jedna powierzchnia dłuższego pręta *A B*, na figurze do góry zwrócona, ma podziałkę tak ułożoną, że liczba jej, odczytana przy wskazówce *i* przesuwnicy, daje od razu głębokość od szpuntu, t. j. tę liczbę, którą otrzymałoby się z podziałki *D* beczkomiaru, gdyby jego do zmierzenia tejże głębokości od szpuntu użyto.

Miara wstęgowa, zrobiona jak wszystkie podobne (w puszce, z korbką do rozwijania), ma podziałkę tak urządzoną, że gdy się zmierzy obwód wypukłości zewnętrznej, liczba odczytana na miarze daje od razu liczbę podziałki, odpowiadającą głębokości od szpuntu. Miara wstęgowa na początku ma skówkę blaszaną, której brzeg końcowy, ku puszce zwrócony a linią prostą stanowiący, jest początkiem miary.

II. Używanie beczkomiaru. *)

1. Do mierzenia beczek.

§. 5. W celu oznaczenia pojemności beczek zmierzyć należy długość beczki (obu połów), średnicę dna i jeśli się mierzy na mokro — głębokość od szpuntu. Gdy się mierzy na sucho, zamiast głębokości od szpuntu zmierzyć należy średnicę lub obwód wypukłości zewnętrznej. Wymiary te zdejmują się w sposób następujący:

a) Zmierzenie długości beczki. Fig. 6 okazuje, jak się to odbywa. W pobliżu szpuntu robi się znak, który długość beczki dzieli w przybliżeniu na dwie połowy, kładzie się bezkomiar równolegle od osi beczki, przytyka się klukę do jej dna i nastawia suwacz tak, ażeby brzeg jego *r r*, (fig. 1) ku kluce zwrócony, stał nad znakiem. Miarę odczytuje się na podziałce *L* przy brzegu suwacza głoską *L* oznaczonym (fig. 2). Podobnież mierzy się drugą połowę. Chociażby jedna połowa różniła się od drugiej o 5 aż do 8 centymetrów, nie wyniknie z tego znaczny błąd, przeto za znak służyć może także brzeg otworu szpuntowego. W podobny sposób postępuje się z prętem pomocniczym (§. 4 *a*); suwacz nie jest tu potrzebny, gdyż na szerszej tego pręta powierzchni umieszczona jest podziałka *L*.

Jeżeli, jak to bywa u większych beczek, dna są do środka wygięte czyli wklęsłe, zmierzyć należy długość beczki w górze nad szpuntem, gdzie jest najmniejsza, tudzież z boku na średnicy poziomej, gdzie jest największa i dodać $^1/_4$ różnicy obu długości do najmniejszej długości; lub, co prostsza, zmierzyć tylko długość najmniejszą nad szpuntem i dodać do jednej z dwóch zmierzonych połów 1 część podziałki.

b) Mierzenie głębokości od szpuntu. Wkłada się beczkomiar pionowo w beczkę (fig. 7), spuszcza suwacz przez otwór szpuntowy i znów go wyciąga, aż póki jego wyskok czyli nos *n* (fig. 2) nie spotka się z wewnętrznym brzegiem tego otworu; gdy zaś położenie to zajmie, przykręca się

---

*) Dokładny opis użycia, przykładami objaśniony wyszedł pod tytułem: „Anleitung zum Gebrauche des Stampfer'schen Visirstabes" przez Dra Józefa F. Herr, dyrektora c. k. komisyi głównej miar i wag. Nakład L. W. Seidla i Syna, w Wiedniu 1873.

szrubę *E*. Miarę odczytuje się na podziałce *D*, przy brzegu suwacza, głoską *D* oznaczonym (fig. 1).

c) Mierzenie średnicy dna. Sposób postępowania przedstawia fig. 7. Bierze się miarę aż do wewnętrznego brzegu wątorów, nos *n* przysuwa się aż do tegoż brzegu i odczytuje miarę na podziałce *D*. Jeżeli nos nie dojdzie aż do brzegu, ustawić należy górną jego powierzchnię albo na równi z wewnętrznym brzegiem klepek, albo na zewnętrznym brzegu tychże i w ostatnim przypadku potrącić z odczytanej miary 4·3 części podziałki (lub dokładniej: dla małych, jakoteż dla mniej trwale zbudowanych beczek przewozowych wszelkiej wielkości 3·5 części podziałki, dla większych beczek, mocno zbudowanych 5 części tejże).

d) Mierzenie średnicy wypukłości zewnętrznej zapomocą przyrządu, w §. wzmiankowanego, wyobrażone jest na fig. 8 i równie jak mierzenie obwodu wypukłości za pomocą miary wstęgowej nie wymaga bliższego objaśnienia.

§. 6. Z liczb podziałkowych, otrzymanych z tych rozmaitych pomiarów, tworzy się zawsze sumę *S*, którą mając, znaleść można pojemność *J* w litrach albo za pomocą tablicy *A* przy końcu dołączonej, albo, co wygodniejsza, za pomocą podziałek w §. 3 *a)* wzmiankowanych.

Gdy postawimy wskazówkę suwacza (fig. 3) oznaczoną głoską *S* na liczbie *S* podziałki głoską *S* oznaczonej, skazówka *J* suwacza (fig. 1) pokaże na podziałce oznaczonej głoską *J* pojemność w litrach.

Pomiędzy sumą *S* a odpowiadającą jej pojemnością *J* zachodzą następujące stosunki:

$$S + 75._3 \text{ daje } 2\,J; \quad S - 75._3 \text{ daje } {}^1/_2\,J,$$
$$S + 250 \;\;\text{"}\;\; 10\,J; \quad S - 250 \;\;\text{"}\;\; {}^1/_{10}\,J,$$

z których robi się użytek wtedy, gdy liczba dana nie znajduje się w tablicy lub na podziałce.

We wszystkich przypadkach oddalenie się o jednę jednostkę lub o jedną część podziałkową w sumie *S* sprawia w pojemności błąd wynoszący 0·9 od sta.

§. 7. Mierzenie beczki na mokro. Mierzy się podług przepisów powyższych obie połowy długości beczki $= l_1,\ l_2$; głębokość od szpuntu $= b$, średnicę dna $= c$ i tworzy się sumę:

$$S = l_1 + l_2 + b + c + {}^1/_2\,(b - c),$$

z której otrzymuje się pojemność podług §. 6.

§. 8. Mierzenie beczki na sucho. Zamiast głębokości od szpuntu mierzy się przyrządem fig. 5 średnicę wypukłości zewnętrznej, lub miarą wstęgową obwód wypukłości zewnętrznej i tym sposobem otrzyma się liczbę podziałkową *b* odpowiadającą głębokości od szpuntu, poczem postępuje się jak w §. 7.

§. 9. Mierzenie beczek nie pełnych. Mierzy się beczkę jak na mokro (§. 7), oprócz tego znajduje się głębokość płynu (głębokość mokrą) $= h$ na podziałce *D* i tworzy się sumę:

$$S = l_1 + l_2 + h + c + {}^1/_2\,(b - c) + f$$

w której zamiast głębokości od szpuntu *b* stoi głębokość mokra *h* i jeszcze liczba *f*, dająca się wynaleść za pomocą różnicy $d = (b - h)$ albo w tablicy *B* dołączonej na końcu, albo za pomocą podziałek beczkomiaru wzmiankowanych w §. 3 *b*.)

Gdy bowiem brzeg wskazujący suwacza (fig. 2) oznaczony głoską *d*, postawimy na liczbie *d* małej podziałki oznaczonej głoską *d*, a znajdującej się na

górnym końcu beczkomiaru (fig. 4), natenczas brzeg wskazujący suwacza (fig. 3), oznaczony głoską *f*, pokaże na podziałce oznaczonej głoską *f* liczbę *f*.

Podziałka sięga tylko do $d = 75{\cdot}3$, ponieważ zastosowana jest do beczek napełnionych do połowy; jeżeli beczka napełniona jest mniej niż do połowy, użyć należy albo tablicy *B*, albo — jeżeli użyć się ma podziałek beczkomiaru — wynaleść należy pojemność próżnej części beczki, którą odjąwszy od całkowitej pojemności, otrzymamy pojemność części napełnionej. W ostatnim przypadku wziąć należy za *h* suchą głębokość, zmierzoną za pomocą podziałki *D*.

Głębokość mokrą wziąć należy innym prętem i zmierzyć na podziałce *D*, ponieważ beczkomiar nie zwilża się dobrze i dla tego granicy mokrej nie widać na nim wyraźnie. Do tego celu używać także można osobnego pręta pomocniczego okazującego wyraźnie granicę zwilżenia i zaopatrzonego tylko podziałką *D*.

2. Oznaczenie pojemności przestrzeni walcowych i stożkowych (kadzi), jakoteż graniastych.

§. 10. Wszystkie wymiary, z wyjątkiem długości beczek, mierzą się za pomocą podziałki *D*. Zarazem przypuszcza się, że w naczyniach wymiary wewnętrzne (średnice, długości, głębokości itd.) są już wymierzone.

a) Walce. Mierzy się średnicę *b* i długość (wysokość czyli głębokość) *l*; za pomocą sumy

$$S = 2\,b + l$$

otrzyma się pojemność.

b) Kadzie i w ogóle naczynia i ciała stożkowe. Mierzy się głębokość (długość czyli wysokość) *l* i obie średnice *b* i *c*, z których większą oznaczyć należy głoską *b*. Pojemność otrzymuje się za pomocą sumy

$$S = l + b + c + k,$$

w której *k* jest małą poprawką, dającą się znaleść zapomocą różnicy $d = (b - c)$ albo z tablicy *C* na końcu dołączonej, albo za pomocą podziałek *d* i *k* (§. 3 *b*) na górnym końcu beczkomiaru umieszczonych, całkiem w taki sam sposób, jak poprawkę *f* dla beczek nie pełnych.

c) Przestrzenie graniaste. Tworzy się sumę *S* z wymiarów, które podług znanych prawideł geometrycznych są potrzebne do oznaczenia pojemności, a zmierzonych zapomocą podziałki *D* i dodaje się do niej liczbę stałą $26{\cdot}2$.

§. 11. Mając oznaczyć pojemność ciał walcowych i stożkowych litych, wziąć należy w rachunek, jak się samo przez się rozumie, średnice zewnętrzne, które oczywiście można zawsze z łatwością zmierzyć beczkomiarem na podziałce *D*.

Jeżeli do zmierzenia tych wymiarów chciano by użyć przyrządu fig. 5 lub miary wstęgowej, zważyć należy, iż podziałki obu tych narzędzi mierniczych dają liczbę odpowiadającą wewnętrznej średnicy beczki (głębokość od szpuntu); jeżeli więc potrzebna jest średnica zewnętrzna *b'*, natenczas do odczytanej liczby trzeba jeszcze dodać $b' - b$. Tę zamianę średnicy wewnętrznej za zewnętrzną znaleść można albo w tablicy *D* na końcu dołączonej, albo za pomocą dwóch podziałek pomocniczych umieszczonych obok siebie na bocznej powierzchni przyrządu fig. 5, jakoteż na odwrotnej stronie miary wstęgowej, a oznaczonych głoskami *b* i $b' - b$.

§. 12. We wszystkich takich przypadkach, gdy poszczególnych wymiarów z powodu ich wielkości nie można bezpośrednio zmierzyć beczkomiarem, wziąć należy ich część krotną (np. połowę, trzecią część itd.), albo jeżeli są za małe, ich wielokrotność; postępując jak poprzednio, otrzyma się także samą część krotną pojemności a względnie tę samą jej wielokrotność.

III. Układ podziałek.

§. 13. Podziałkę D do mierzenia głębokości od szpuntu, średnicy dna beczek i w ogólności wszelkich wymiarów z wyjątkiem długości wyrachowuje się podług wzoru

$$\log D = 1{\cdot}368303 + 0{\cdot}004\, b$$

kładąc za b po kolei liczby 0, 1, 2, 3 itd., otrzyma się odległości D odpowiednich części podziałkowych od dolnego końca A (fig. 1) beczkomiaru, w centymetrach. Odległość kreski oznaczonej zerem od końca beczkomiaru $A = 23{\cdot}351$ centymetrów. Na beczkomiarze, mającym 151 centymetrów długości, podziałka dochodzi aż do $b = 202$, na pręcie zaś pomocniczym, do przedłużenia służącym, a mającym 80 centymetrów długości, aż do $b = 248$.

§. 14. Podziałkę L do mierzenia połówek długości beczek wyrachowuje się podług wzoru:

$$\log L = 1{\cdot}101243 + 0{\cdot}008\, l$$

za pomocą tegoż samego wzoru, kładąc za l po kolei liczby 0, 1, 2, 3 itd., otrzyma się w centymetrach odległości L odpowiednich części podziałkowych od punktu początkowego a (fig. 1) podziałki, w którym pionowa Ha spuszczona, z punktu końcowego H kluki beczkomiar przecina. Odległość kreski podziałki oznaczonej zerem od tego punktu początkowego wynosi 12·625 centymetrów. Podziałka dochodzi na beczkomiarze aż do $l = 130$, na pręcie pomocniczym (§. 4 a) aż do $l = 94$.

§. 15. Podziałki do S i J. Podziałkę S wyrachowuje się podług wzoru:

$$\log (x + 17{\cdot}5^{cm}) = 0{\cdot}243038 + 0{\cdot}004\, S$$

kładąc po kolei za S liczby 251, 252, 253 itd. aż do 483, otrzyma się w centymetrach odległości x odpowiednich części podziałkowych od pierwszej kreski podziałkowej, którą oznaczyć należy liczbą 250.

Podziałka J składa się z równych części, wyrażających po 10 litrów, a każda część ma 1·75 centymetrów. Pierwsza jej kreska oznaczona jest liczbą 100, ostatnia liczbą 850, odpowiadają zaś ilościom 100 a względnie 850 litrów; cała długość jej, podzielona na 75 części równych, wynosi więc 131·25 centymetrów. Każda kreska podziałki powinna mieć cyfrę.

Długość jednej części podziałki ($1{\cdot}75^{cm}$) przeniesiona jest na suwacz, począwszy od wskazówki J w kierunku wstecznym liczb podziałki J i podzielona na 10 części równych, na którychto drobnych podziałach kreska podziałkowa podziałki J odczytać się mająca, a przed wskazówką będąca, odcina ilość pojedynczych litrów.

Dwie te podziałki, odnośnie do wskazówek znajdujących się na suwaczu, muszą być tak ułożone na dwóch szerszych powierzchniach beczkomiaru, aby, gdy wskazówka suwacza głoską S oznaczona, stoi na pierwszej kresce podziałkowej 250 podziałki S, wskazówka suwacza, oznaczona głoską J, schodziła się z pierwszą kreską podziałkową 100 podziałki J.

§. 16. Trzy podziałki pomocnicze d, f, k na górnym końcu beczkomiaru.

Z trzech tych podziałek, podziałka d, z powodu, iż części jej są bardzo drobne, umieszczona być powinna na okuciu żelaznem, które też dla tego powinno być odpowiedniej długości (około 98 milimetrów). Następujące trzy tablice podają w milimetrach odległości pojedynczych kresek tych podziałek od kreski oznaczonej zerem. Podziałka d jest niejednostajna tylko aż do $d = 9$; odtąd aż do $d = 75$ podzielona jest jednostajnie w milimetrach.

Podziałka d	
Kreska podziałkowa	Odległość od zera
	mm
0	0·00
1	2·00
2	3·89
3	5·67
4	7·33
5	8·89
6	10·33
7	11·67
8	12·89
9	14·00
10	15·00
11	16·00
12	17·00
.	.
.	.
itd. jednostajnie każda część = 1mm aż do	
.	.
75	80·00

Podziałka f	
Kreska podziałkowa	Odległość od zera
	mm
0*	0·00
1	2·08
2	4·20
3	6·37
4	8·60
5*	10·90
6	13·30
7	15·83
8*	19·17
9*	24·49
9½*	32·82
9*	42·19
8*	49·54
7	54·92
6	59·48
5*	63·55
4	67·29
3	70·78
2	74·09
1	77·23
0*	80·26

Podziałka k	
Kreska podziałkowa	Odległość od zera
	mm
0*	0·00
¼*	14·03
½*	17·77
1*	23·07
2	30·58
3	36·37
4	41·26
5*	45·59
6	49·51
7	53·13
8	56·52
9	59·70
10*	62·73
11	65·62
12	68·38
13	71·05
14	73·62
15*	76·11
16	78·52
17	80·87

Na podziałce *d* cyfry piszą się jak zwykle co 10 kresek. Na dwóch drugich podziałkach ocyfrować należy kreski oznaczone gwiazdką.

Trzy te podziałki muszą być tak ułożone, aby, gdy brzeg wskazujący suwacza, oznaczony głoską *d*, stoi na zerze podziałki *d*, brzegi wskazujące tegoż, oznaczone głoskami *f* i *k*, schodziły się z zerami odpowiednich podziałek.

§. 17. Podziałka na przyrządzie fig. 5 do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej. Podziałka ta jest taka sama, jak podziałka *D* na beczkomiarze, tylko z odmiennem ocyfrowaniem ponieważ kreska 4 podziałki *D* na przyrządzie fig. 5 oznaczona jest 0, a czterech poprzedzających kresek nie ma.

Kreski

4, 14, 24, 34 itd.

podziałki *D* otrzymają więc na przyrządzie fig. 5 cyfry

0, 10, 20, 30 itd.

Odległość kreski oznaczonej zerem od wewnetrznej powierzchni *g* (fig. 5) preta *A C* wynosi 25·550 centymetrów. Jeżeli pręt *A B* ma 154 centymetry długości, podziałka dochodzi aż do 203.

§. 18. Podziałka na mierze wstęgowej do mierzenia obwodu wypukłości wyrachowuje sie podług wzoru:

$$log\,(P - 4{\cdot}156^{cm}) = 1{\cdot}881453 + 0{\cdot}004\,b.$$

Kładąc za *b* po kolei liczby 0, 1, 2, 3 itd., otrzymany w centymetrach odległości *P* odpowiednich kresek podziałki od początku podziałki, t. j. od brzegu skówki metalowej znajdującej sie na początku wstegi. Odległość kreski oznaczonej zerem od początku wynosi 80·268 centymetrów. Gdy wstega ma 5 metrów długości, podziałka dochodzi aż do 200.

§. 19. Podziałki pomocnicze do zamiany wewnetrznej średnicy beczki (głebokości od szpuntu) na średnicę wypukłości

zewnetrznej. Obie te podziałki, których przeznaczenie objaśnione jest w §. 11, wyobrażone są na fig. 9 w rzeczywistej wielkości. Dwie następujące tablice podają w milimetrach odległości x pojedynczych części podziałkowych od spólnego początku $p\ q$.

Kreska podział-kowa b	x	Kreska podział-kowa b	x	Kreska podział-kowa b′ — b′	x
	mm		mm		mm
0	6·71	80	111·66	10	0·00
5	14·40	85	116·76	9·5	15·00
10	21·98	90	121·69	9	30·91
15	29·45	95	126·44	8·5	47·73
20	36·77	100	131·03	8	65·45
25	43·94	110	139·75	7·5	84·09
30	50·96	120	147·83	7	103·63
35	57·82	130	155·32	6·5	124·09
40	64·50	140	162·27	6	145·45
45	71·02	150	168·67	5·5	167·73
50	77·36	160	174·58	5	190·91
55	83·52	170	180·04	4·5	215·00
60	89·50	180	185·08		
65	95·31	190	189·70		
70	100·93	200	193·97		
75	106·39				

Dwie te podziałki oznaczone są nad punktem początkowym głoskami *b* a względnie *b′* — *b*.

IV. Dalsze przepisy tyczące się wyrobienia przyrządu.

Oprócz tego, co we względzie budowy i innych własności przyrządu powiedziano już w rozdziałach I i III, zachowane być powinny jeszcze następujące przepisy.

§. 20. Pręty w §§. 1 i 4 wzmiankowane, zrobione być powinny z drzewa twardego, nie mającego wcale sęków, najstosowniej z drzewa białego klonu, i celem lepszego zachowania podziałki powleczone pokostem.

Pręt pomocniczy do mierzenia mokrej głębokości (§. 9), na którym znajduje się tylko podziałka *D*, zrobiony być powinien podobnież z twardego drzewa, na którem mokra granica wyraźnie widzieć się daje, powinien mieć wymiary beczkomiaru, na dolnym końcu opatrzony okuciem żelaznem klinowatem. Pręt ten nie powinien być politurowany.

Kluki, jakoteż okucia na obu końcach beczkomiaru zrobione być powinny z kowalnego żelaza. Kluki dające się odejmować połączone być powinny z prętem trwale za pomocą mutry *m* (fig. 1) i ubezpieczone sztyftem ustawniczym.

Miara wstęgowa (§. 5) zrobiona być powinna z wstęgi gęsto utkanej, ile możności nie rozciągającej się i mającej nie mniej niż 15 milimetrów szerokości.

§. 21. Wymiary długości i przekroju narzędzi, w rozdziale I podane, zachowane być powinny w przybliżeniu.

Kluki powinny być o tyle grube, aby nie zginały się widocznie. Ponieważ beczkomiarem mierzone być mogą beczki mające aż do 18—30 hektolitrów pojemności (w miarę stosunku między głębokością od szpuntu a długością beczki), przeto długość dwóch ramion kluki *B C* i *C H*, w świetle, wynosić powinna nie mniej niż 18, a względnie 10 centymetrów. Do większych beczek potrzebna jest większa kluka, ażeby zaś wystarczyć mogła do największych beczek, jakie beczkomiarem przy pomocy przedłużnicy zmierzyć się dadzą, ramiona jej powinny

mieć 25 a względnie 11 aż do 13 centymetrów długości. Do beczkomiaru mogą też być dodane dwie kluki, mniejsza i większa; kluki te jednak urządzone być powinny w ten sposób, aby punkt początkowy *a* (fig. 1) podziałki *L* odpowiadał punktom końcowym *H* obu kluk; dla tego kluka większa powinna mieć kształt wyobrażony na fig. 10. — Do pręta pomocniczego (§. 4, *a*) dostateczna jest jedna kluka z ramionami mającemi 18 a względnie 8·5 centymetrów długości.

§. 22. Podziałki zrobione być powinny jak zwykle robią się na miarach prętowych drewnianych. Do ich zrobienia wolno używać sztyftów metalowych lub pasków blaszanych.

Początkowy punkt podziałki *L* (§. 15) odpowiadający punktowi końcewemu *H* kluki, oznaczony być powinien na powierzchni bocznej beczkomiaru zwróconej ku kluce (na której znajduje się podziałka *D*) kreską *a'* (fig. 1 i 4) zajmującą połowę tej szerokości powierzchni bocznej, na której nie leżą kreski podziałki *D*. Toż samo tyczy się pręta pomocniczego, wzmiankowanego w §. 4, *a*).

Kreski początkowe podziałek *S* i *J* oznaczone liczbami 250 a względnie 100 leżeć powinny blisko, na jednej płaszczyźnie, prostopadłej do pręta. Toż samo tyczy się kresek oznaczonych zerami w trzech podziałkach pomocniczych *d*, *f*, *k*.

V. Sprawdzanie i granice błędów.

§. 23. Do sprawdzania i cechowania przyjmowane będą:

1. Beczkomiar z podziałkami do *S* i *J* lub bez tychże, na którym jednak trzy podziałki pomocnicze *d*, *f*, *k* zawsze znajdować się powinny;

2. przyrząd do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej;

3. miara stęgowa do mierzenia obwodu wypukłości;

4. pręt pomocniczy, w §. 4 wzmiankowany, o połowę krótszy niż beczkomiar i urządzony albo *a)* tylko do przedłużania beczkomiaru, albo *b)* tylko do mierzenia długości beczek znajdujących się na wozach lub okrętach, albo *c)* do obudwu celów.

5. Pręt tych samych wymiarów co beczkomiar, do mierzenia mokrej głębokości, zaopatrzony tylko podziałką *D*, bez suwacza i kluki.

§. 24. Sprawdzanie odbywać się powinno podług przepisów instrukcyi. Cechować wolno tylko wtedy, gdy urządzenie i wyrobienie przedmiotu sprawdzić się mającego czyni zadość przepisom zawartym w rozdziałach I, III i IV i gdy we względzie rozłożenia podziałek tudzież ich części następujące granice błędów nie będą przekroczone.

a) Błąd w oddaleniu kresek oznaczonych zerami od punktów początkowych podziałek nie może przenosić 0·5 milimetra na podziałkach *D* i *L*, jakoteż na podziałce przyrządu do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej, a 1·5 milimetra na podziałce miary wstęgowej.

b) Gdy wskazówka suwacza, oznaczona głoską *S*, postawiona będzie na początkowej kresce 250 podziałki *S*, oddalenie wskazówki oznaczonej głoską *J* od kreski początkowej 100 podziałki *J* wynosić może najwięcej 0·25 milimetra.

Też samę granicę błędów ustanawia się dla kresek oznaczonych zerami u podziałek pomocniczych *f* i *k*, które schodzić się powinny z właściwemi brzegami wskazującemi suwacza, gdy brzeg wskazujący oznaczony głoską *d* stoi na zerze podziałki *d*.

c) Różnica w całkowitej długości, t. j. od kresek oznaczonych zerem lub początkowych aż do ostatniej kreski podziałek, przechodzić nie powinna u podziałek *D*, *L*, *S* i *J* znajdujących się na beczkomiarze, jakoteż u podziałki

przyrządu do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej, 1 milimetra, u podziałki zaś na miarze wstęgowej, 3 milimetrów. Na krótkich podziałkach pomocniczych *d*, *f*, *k* beczkomiaru różnica długości całkowitej wynosić nie powinna więcej nad 0·25 milimetra, na podziałkach zaś pomocniczych do *b* i *b'* — *b* rzeczonego przyrządu i miary wstęgowej więcej nad 0·5 milimetra. Z uwzględnieniem zboczeń całkowitej długości w tych granicach dozwolonych, podziały powinny być o ile można dokładne i nigdzie nie powinna zachodzić uderzająca niejednostajność w prawidłowem wzrastaniu lub zmniejszaniu się wielkości odstępów podziałkowych po sobie następujących.

VI. Cechowanie.

§. 25. Cechuje się przez wybicie cehy.

1. Beczkomiar na wszystkich czterech ścianach a mianowicie: na ścianie zawierającej podziałkę *D* tuż przy dolnym końcu klinowatego okucia żelaznego i w górze przy kresce *a'* oznaczającej początek podziałki *L*; na trzech innych ścianach tuż nad głoskami *L*, *S* i *J* któremi podziałki są oznaczone, jakoteż na kluce tuż przy wierzchołku *H* krótszego ramienia. Jeżeli kluki odejmują się, ocechować należy także powierzchnie kluki i beczkomiaru stykające się z sobą.

2. Pręt pomocniczy (§. 4, *a*), służący do mierzenia długości beczek w ciasnem miejscu na ścianie oznaczonej podziałką *L* i przy kresce *a'* oznaczającej początek podziałki *L*; do kluki odnoszą się powyższe przepisy.

3. Przedłużnicę (§. 4, *b*) na ścianie oznaczonej przedłużeniem podziałki *D*.

4. Przyrząd do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej na ścianach oznaczonych podziałką główną (§. 17) i dwiema podziałkami pomocniczemi (§. 19), powyżej początku podziałek i na przesuwnicy.

5. Miarę wstęgową po obu stronach skówki metalowej na początku miary.

6. Pręt pomocniczy do mierzenia mokrej głębokości na ścianie zawierającej podziałkę *D*, mianowicie zaś tuż przy dolnym końcu klinowatego okucia żelaznego i niedaleko górnego końca pręta.

VII. Opłaty za sprawdzanie.

§. 26. Za sprawdzenie policza się:

	A. Za sprawdzanie i cechowanie	B. Za sprawdzanie bez cechowania
1. Od beczkomiaru ze wszystkiemi podziałkami w §§. 2 i 3 wzmiankowanemi z 1 lub 2 klukami . . .	100 c.	50 ct.
2. Od beczkomiaru, jak pod 1, ale bez podziałek do *S* i *J*	80 „	40 „
3. Od pręta pomocniczego o połowę krótszego do mierzenia długości beczek w ciasnem miejscu	24 „	12 „
4. Od przedłużnicy do beczkomiaru	16 „	8 „
5. Od pręta pomocniczego, jak pod 3, służącego oraz za przedłużnicę do beczkomiaru	30 „	15 „
6. Od przyrządu do mierzenia średnicy wypukłości zewnętrznej	40 „	20 „
7. Od miary wstęgowej	40 „	20 „
8. Od pręta pomocniczego do mokrej głębokości .	30 „	15 „

Tablica A.

Daje na podstawie sumy S pojemność J w litrach.

S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe
250	100·0		300	158·5		350	251·2		400	398·1		450	631·0		500	1000	
1	100·9	0·1	1	160·0	0·2	1	253·5	0·2	1	401·8	0·4	1	636·8	0·6	1	1009	1
2	101·9	0·2	2	161·4	0·3	2	255·9	0·5	2	405·5	0·8	2	642·7	1·2	2	1019	2
3	102·8	0·3	3	162·9	0·5	3	258·2	0·7	3	409·3	1·2	3	648·6	1·8	3	1028	3
4	103·8	0·4	4	164·4	0·6	4	260·6	1·0	4	413·0	1·5	4	654·6	2·4	4	1038	4
5	104·7	0·5	5	166·0	0·8	5	263·0	1·2	5	416·9	1·9	5	660·7	3·0	5	1047	5
6	105·7	0·6	6	167·5	0·9	6	265·5	1·5	6	420·7	2·3	6	666·8	3·7	6	1057	6
7	106·7	0·7	7	169·0	1·1	7	267·9	1·7	7	424·6	2·7	7	673·0	4·3	7	1067	7
8	107·6	0·8	8	170·6	1·2	8	270·4	1·9	8	428·5	3·1	8	679·2	4·9	8	1076	8
9	108·6	0·9	9	172·2	1·4	9	272·9	2·2	9	432·5	3·5	9	685·5	5·5	9	1086	9
260	109·6		310	173·8		360	275·4		410	436·5		460	691·8		510	1096	
1	110·7	0·1	1	175·4	0·2	1	278·0	0·3	1	440·6	0·4	1	698·2	0·7	1	1107	1
2	111·7	0·2	2	177·0	0·3	2	280·5	0·5	2	444·6	0·8	2	704·7	1·3	2	1117	2
3	112·7	0·3	3	178·6	0·5	3	283·1	0·8	3	448·7	1·3	3	711·2	2·0	3	1127	3
4	113·8	0·4	4	180·3	0·7	4	285·8	1·1	4	452·9	1·7	4	717·8	2·7	4	1138	4
5	114·8	0·5	5	182·0	0·8	5	288·4	1·3	5	457·1	2·1	5	724·4	3·3	5	1148	5
6	115·9	0·6	6	183·7	1·0	6	291·1	1·6	6	461·3	2·5	6	731·1	4·0	6	1159	6
7	116·9	0·7	7	185·4	1·2	7	293·8	1·9	7	465·6	2·9	7	737·9	4·7	7	1169	7
8	118·0	0·8	8	187·1	1·3	8	296·5	2·1	8	469·9	3·4	8	744·7	5·3	8	1180	8
9	119·1	1·0	9	188·8	1·5	9	299·2	2·4	9	474·2	3·8	9	751·6	6·0	9	1191	10
270	120·2		320	190·5		370	302·0		420	478·6		470	758·6		520	1202	
1	121·3	0·1	1	192·3	0·2	1	304·8	0·3	1	483·1	0·5	1	765·6	0·7	1	1213	1
2	122·5	0·2	2	194·1	0·4	2	307·6	0·6	2	487·5	0·9	2	772·7	1·5	2	1225	2
3	123·6	0·3	3	195·9	0·6	3	310·5	0·9	3	492·0	1·4	3	779·8	2·2	3	1236	3
4	124·7	0·5	4	197·7	0·7	4	313·3	1·2	4	496·6	1·8	4	787·0	2·9	4	1247	5
5	125·9	0·6	5	199·5	0·9	5	316·2	1·5	5	501·2	2·3	5	794·3	3·7	5	1259	6
6	127·1	0·7	6	201·4	1·1	6	319·2	1·7	6	505·8	2·8	6	801·7	4·4	6	1271	7
7	128·2	0·8	7	203·2	1·3	7	322·1	2·0	7	510·5	3·2	7	809·1	5·1	7	1282	8
8	129·4	0·9	8	205·1	1·5	8	325·1	2·3	8	515·2	3·7	8	816·6	5·9	8	1294	9
9	130·6	1·0	9	207·0	1·7	9	328·1	2·6	9	520·0	4·2	9	824·1	6·6	9	1306	10
280	131·8		330	208·9		380	331·1		430	524·8		480	831·8		530	1318	
1	133·0	0·1	1	210·9	0·2	1	334·2	0·3	1	529·7	0·5	1	839·5	0·8	1	1330	1
2	134·3	0·3	2	212·8	0·4	2	337·3	0·6	2	534·6	1·0	2	847·2	1·6	2	1343	3
3	135·5	0·4	3	214·8	0·6	3	340·4	1·0	3	539·5	1·5	3	855·1	2·4	3	1355	4
4	136·8	0·5	4	216·8	0·8	4	343·6	1·3	4	544·5	2·0	4	863·0	3·2	4	1368	5
5	138·0	0·6	5	218·8	1·0	5	346·7	1·6	5	549·5	2·5	5	871·0	4·0	5	1380	6
6	139·3	0·8	6	220·8	1·2	6	349·9	1·9	6	554·6	3·0	6	879·0	4·8	6	1393	8
7	140·6	0·9	7	222·8	1·4	7	353·2	2·2	7	559·8	3·5	7	887·2	5·6	7	1406	9
8	141·9	1·0	8	224·9	1·6	8	356·5	2·6	8	564·9	4·1	8	895·4	6·4	8	1419	10
9	143·2	1·1	9	227·0	1·8	9	359·7	2·9	9	570·2	4·6	9	903·6	7·2	9	1432	11
290	144·5		340	229·1		390	363·1		440	575·4		490	912·0		540	1445	
1	145·9	0·1	1	231·2	0·2	1	366·4	0·4	1	580·8	0·6	1	920·4	0·9	1	1459	1
2	147·2	0·3	2	233·3	0·4	2	369·8	0·7	2	586·1	1·1	2	929·0	1·8	2	1472	3
3	148·6	0·4	3	235·5	0·7	3	373·3	1·1	3	591·6	1·7	3	937·6	2·6	3	1486	4
4	150·0	0·6	4	237·7	0·9	4	376·7	1·4	4	597·0	2·2	4	946·2	3·5	4	1500	6
5	151·4	0·7	5	239·9	1·1	5	380·2	1·8	5	602·6	2·8	5	955·0	4·4	5	1514	7
6	152·8	0·8	6	242·1	1·3	6	383·7	2·1	6	608·1	3·3	6	963·8	5·3	6	1528	8
7	154·2	1·0	7	244·3	1·5	7	387·3	2·5	7	613·8	3·9	7	972·7	6·2	7	1542	10
8	155·6	1·1	8	246·6	1·8	8	390·8	2·8	8	619·4	4·4	8	981·7	7·0	8	1556	11
9	157·0	1·3	9	248·9	2·0	9	394·5	3·2	9	625·2	5·0	9	990·8	7·9	9	1570	13
300	158·5		350	251·2		400	398·1		450	631·0		500	1000·0		550	1585	

Tablica **A.** (Ciąg dalszy.)

S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe	S.	J.	Części procentowe
550	1585		560	1738		570	1905		580	2089		590	2291		600	2512	
1	1600	2	1	1754	2	1	1923	2	1	2109	2	1	2312	2	1	2535	2
2	1614	3	2	1770	3	2	1941	4	2	2128	4	2	2333	4	2	2559	5
3	1629	5	3	1786	5	3	1959	6	3	2148	6	3	2355	7	3	2582	7
4	1644	6	4	1803	7	4	1977	7	4	2168	8	4	2377	9	4	2606	10
5	1660	8	5	1820	8	5	1995	9	5	2188	10	5	2399	11	5	2630	12
6	1675	9	6	1837	10	6	2014	11	6	2208	12	6	2421	13	6	2655	15
7	1690	11	7	1854	12	7	2032	13	7	2228	14	7	2443	15	7	2679	17
8	1706	12	8	1871	13	8	2051	15	8	2249	16	8	2466	18	8	2704	19
9	1722	14	9	1888	15	9	2070	17	9	2270	18	9	2489	20	9	2729	22
560	1738		570	1905		580	2089		590	2291		600	2512		610	2754	

Tablica B.

Daje na podstawie różnicy $d = b - h$ (głębokość od szpuntu — mokra głębokość) liczbę f dla nie pełnych beczek.

d	f	d	f	d	f	d	f	d	f	d	f	d	f	d	f
0	+ 0·0	30	+ 9·5	60	+ 4·6	90	— 5·4	120	—18·6	150	—34·3	180	—52·2	210	—72·7
1	1·0	31	9·4	61	4·4	91	5·8	121	19·1	151	34·8	181	52·9	211	73·4
2	1·9	32	9·4	62	4·1	92	6·2	122	19·6	152	35·4	182	53·5	213	74·1
3	2·7	33	9·3	63	3·8	93	6·6	123	20·0	153	35·9	183	54·2	214	74·9
4	3·4	34	9·3	64	3·5	94	7·0	124	20·5	154	36·5	184	54·8	215	75·6
5	4·1	35	9·2	65	3·2	95	7·4	125	21·0	155	37·1	185	55·5	212	76·3
6	+ 4·8	36	+ 9·1	66	+ 2·9	96	— 7·8	126	—21·5	156	—37·7	186	—56·1	216	—77·1
7	5·3	37	9·0	67	2·6	97	8·2	127	22·0	157	38·2	187	56·8	217	77·8
8	5·8	38	8·9	68	2·3	98	8·6	128	22·5	158	38·8	188	57·4	218	78·6
9	6·3	39	8·8	69	2·0	99	9·1	129	23·0	159	39·4	189	58·1	219	79·3
10	6·7	40	8·7	70	1·7	100	9·5	130	23·5	160	40·0	190	58·8	220	80·1
11	+ 7·1	41	+ 8·5	71	+ 1·4	101	— 9·9	131	—24·1	161	—40·6	191	—59·4	221	—80·9
12	7·4	42	8·4	72	1·1	102	10·3	132	24·6	162	41·2	192	60·1	222	81·6
13	7·7	43	8·2	73	0·8	103	10·8	133	25·1	163	41·8	193	60·8	223	82·4
14	8·0	44	8·1	74	0·4	104	11·2	134	25·6	164	42·4	194	61·4	224	83·2
15	8·2	45	7·9	75	+ 0·1	105	11·7	135	26·1	165	42·9	195	62·1	225	83·9
16	+ 8·4	46	+ 7·7	76	— 0·3	106	—12·1	136	—26·7	166	—43·5	196	—62·8	226	—84·7
17	8·6	47	7·6	77	0·6	107	12·5	137	27·2	167	44·2	197	63·5	227	85·5
18	8·8	48	7·4	78	0·9	108	13·0	138	27·7	168	44·8	198	64·2	228	86·3
19	8·9	49	7·2	79	1·3	109	13·4	139	28·2	169	45·4	199	64·9	229	87·1
20	9·1	50	7·0	80	1·6	110	13·9	140	28·8	170	46·0	200	65·6	230	87·9
21	+ 9·2	51	+ 6·8	81	— 2·0	111	—14·3	141	—29·3	171	—46·6	201	—66·3	231	—88·7
22	9·3	52	6·6	82	2·4	112	14·8	142	29·8	172	47·2	202	67·0	232	89·5
23	9·3	53	6·3	83	2·7	113	15·3	143	30·4	173	47·8	203	67·7	233	90·3
24	9·4	54	6·1	84	3·1	114	15·7	144	30·9	174	48·4	204	68·4	234	91·1
25	9·5	55	5·9	85	3·5	115	16·2	145	31·5	175	49·1	205	69·1	235	91·9
26	+ 9·5	56	+ 5·6	86	— 3·9	116	—16·7	146	—32·0	176	—49·7	206	—69·8	236	—92·7
27	9·5	57	5·4	87	4·2	117	17·1	147	32·6	177	50·3	207	70·5	237	93·5
28	9·5	58	5·1	88	4·6	118	17·6	148	33·1	178	51·0	208	71·2	238	94·3
29	9·5	59	4·9	89	5·0	119	18·1	149	33·7	179	51·6	209	71·9	239	95·1
30	+ 9·5	60	+ 4·6	90	— 5·4	120	—18·6	150	—34·3	180	—52·2	210	—72·7	240	—96·0

Tablica C.

Daje na podstawie różnicy dwóch średnic $d = (b - c)$, liczbę k dla kadzi i ciał stożkowych.

d	k	d	k	d	k	d	k	d	k	d	k
0	0·0	20	1·2	40	4·9	60	10·8	80	18·8	100	28·8
1	0·0	21	1·3	41	5·1	61	11·1	81	19·3	101	29·3
2	0·0	22	1·5	42	5·3	62	11·5	82	19·7	102	29·9
3	0·0	23	1·6	43	5·6	63	11·9	83	20·2	103	30·4
4	0·0	24	1·8	44	5·9	64	12·2	84	20·7	104	31·0
5	0·1	25	1·9	45	6·1	65	12·6	85	21·1	105	31·5
6	0·1	26	2·1	46	6·4	66	13·0	86	21·6	106	32·1
7	0·1	27	2·2	47	6·7	67	13·4	87	22·1	107	32·6
8	0·2	28	2·4	48	7·0	68	13·8	88	22·6	108	33·2
9	0·2	29	2·6	49	7·2	69	14·2	89	23·1	109	33·8
10	0·3	30	2·7	50	7·5	70	14·6	90	23·6	110	34·4
11	0·4	31	2·9	51	7·8	71	15·0	91	24·1	111	35·0
12	0·4	32	3·1	52	8·1	72	15·4	92	24·6	112	35·5
13	0·5	33	3·3	53	8·5	73	15·8	93	25·1	113	36·1
14	0·6	34	3·5	54	8·8	74	16·2	94	25·6	114	36·7
15	0·7	35	3·7	55	9·1	75	16·6	95	26·1	115	37·3
16	0·8	36	3·9	56	9·4	76	17·1	96	26·6	116	37·9
17	0·9	37	4·2	57	9·8	77	17·5	97	27·2	117	38·5
18	1·0	38	4·4	58	10·1	78	17·9	98	27·7	118	39·1
19	1·1	39	4·6	59	10·4	79	18·4	99	28·2	119	39·8
20	1·2	40	4·9	60	10·8	80	18·8	100	28·8	120	40·4

Tablica D.

Daje na podstawie głębokości od szpuntu b zamianę $b' - b$ na średnicę wypukłości zewnętrznej b'.

b	b′—b	b	b′—b	b	b′—b
0	9·8	50	7·7	100	6·3
5	9·5	55	7·5	110	6·1
10	9·3	60	7·4	120	5·9
15	9·0	65	7·2	130	5·8
20	8·8	70	7·1	140	5·6
25	8·6	75	6·9	150	5·5
30	8·4	80	6·8	160	5·4
35	8·2	85	6·7	170	5·2
40	8·0	90	6·6	180	5·1
45	7·8	95	6·4	190	5·0
50	7·7	100	6·3	200	4·9

Wiedeń, dnia 18 stycznia 1878.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Herr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 13 lutego 1878.

12.

Dokument koncesyi z dnia 28 listopada 1877,

na kolej żelazną parową z Wiednia do Aspangu.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki:

król apostolski węgierski, król Czech, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski, Książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyński, kraiński, bukowiński, górno i dolno szląski; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, itd. itd. itd.

Gdy Spółka bezimienna, istniejąca w Brukseli pod firmą: Société Belge de chemins de fer, podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu kolei żelaznej parowej z Wiednia do Aspangu, przeto ze względu na ogólną pożyteczność tego przedsiebiorstwa widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą na zasadsie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 8 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 62), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce Société Belge de chemins de fer prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej z Wiednia na Maria-Lanzendorf, Möllersdorf, Truman i Pitten do Aspangu.

Spółka ta obowiązana jest wybudować na żądanie ministerstwa handlu połączenie przerzeczonej kolei z istniejącą linią kolei południowej pod Wiener-Neustadt, jeżeliby Spółka kolei południowej nie miała zrobić użytku z służącego jej pierwszeństwa do wybudowania tegoż połączenia.

§. 2.

Kolej ta wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym. Sposób budowy, jakoteż urządzenia ruchu odpowiadać powinny projektom szczegółowym przez ministerstwo handlu zatwierdzić się mającym i warunkom technicznym, które będą ustanowione. W tej mierze starać się należy, aby koszta budowy były jak najmniejsze, a ponieważ chyżość największa pociągów na tej kolei wynosić ma tymczasowo 20 a względnie 40 kilometrów na godzinę, przeto, dopóki nie będzie zmieniona, pozwala się na wszelkie ułatwienia, które z powodu tej mniejszej chyżości są dopuszczalne.

Wagony, szyny i inne części składowe żelazne, tudzież wszelkie przedmioty potrzebne do urządzenia i utrzymania kolei nabyte być muszą z fabryk krajowych.

Projekty techniczne budowy i urządzenia kolei przedstawić należy wcześnie ministerstwu handlu a tyczące się tego, jakoteż wszelkie inne rozporządzenia władz nadzorczych rządowych wykonywać jak najściślej.

Podobnież uczynić powinien koncesyonaryusz pod względem budowy wszystko, czegoby jeszcze ministerstwo handlu wymagało ze względu na dobro publiczne bez uszczuplenia ułatwień w 3 ustępie paragrafu niniejszego przewidzianych i trzymać się obowiązujących ogólnych przepisów budowniczych i policyjnych.

Budowę dolną kolei wykonać można tylko pod jeden tor.

Administracya państwa ma prawo zarządzić wykonanie budowy dolnej pod drugi tor|i położenie tegoż w miejscach, gdzie uzna to za potrzebne, w tym przypadku, gdy średni dochód ryczałtowy roczny, w ciągu dwóch, po sobie następujących, lat wynosić będzie z kilometra więcej niż dwadzieścia tysięcy złotych w srebrze.

Na wypadek, gdyby wzmiankowane w §. 1 połączenie linii z Wiednia do Aspangu z istniejącą koleją południową pod Wiener-Neustadt, na żądanie ministerstwa handlu zbudowane być miało przez koncesyonaryusza, zobowiązuje się tenże wejść w rokowanie ze Spółką rzeczonej kolei względem używania jej dworca w Wierner-Neustadt, jakoteż względem urządzenia służby ruchu dla obrotu przejściowego i tyczącą się tego umowę przedstawić Rządowi do zatwierdzenia.

Gdyby budowle rzeczonego dworca miały być powiększone na potrzeby nowej kolei, koszta ztąd powstałe poniesie koncesyonaryusz.

Gdyby umowa ze spółką kolei południowej nie przyszła do skutku, koncesyonaryusz ma wprawdzie prawo wybudować własny dworzec, jest jednak obowiązany urządzić połączenie z tamtą koleją i na żądanie ministerstwa handlu starać się ułatwić przynajmniej obrót osobowy pod względem przejścia z własnej kolei na tamtą.

Co się tyczy warunków takiego połączenia, jakoteż bezpośredniego przejścia dla obrotu passażerskiego, poddaje się koncesyonaryusz orzeczeniu ministerstwa handlu, jeżeliby się nie zgodzono w tej mierze z koleją z którą ma nastąpić połączenie.

Rząd zastrzega sobie że gdyby się nie zgodzono, on sam poda warunki wzajemnego używania wagonów kolei krajowych sąsiednich i zbiegu kolei idących z kopalni i zakładów przemysłowych.

Koncesyonaryusz jest obowiązany pozwolić za wynagrodzeniem kosztów, ażeby koleje łączące, które przedsiębiorstwa przemysłowe, mające siedziby nad

koleją koncesyonowaną, zechcą zbudować dla dowozu płodów swoich, zostały do dworców kolei doprowadzone w sposób dla ruchu kolei jak najmniej uciążliwy.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest przedstawić ministerstwu handlu do zatwierdzenia najpóźniej w przeciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia dzisiejszego, projekt szczegółowy linii z Wiednia do Aspangu albo część tegoż obejmującą najmniej ośm kilometrów długości budowy a w przeciągu dwóch tygodni po otrzymaniu pozwolenia na budowanie, rozpocząć budowę.

Cała kolej z Wiednia do Aspangu w §. 1 wzmiankowana ukończona być ma i oddana na użytek publiczny w przeciągu lat czterech, licząc od dnia dzisiejszego tudzież przez cały okres koncesyjny utrzymywana w ruchu bez przerwy.

Jako rękojmię dopełnienia tego zobowiązania i wszystkich innych, tyczących się budowy, koncesyą objętych, złożyć ma koncesyonaryusz Rządowi kaucyą w austryackiej rencie państwa, w sumie rzeczywistej jeden milion złotych waluty austryackiej.

W miarę postępu budowy trzy czwarte części kaucyi będą zwrócone, ostatnia zaś cwarta część wydana będzie dopiero w miesiąc po otwarciu ruchu na całej linii z Wiednia do Aspangu.

W razie niedopełnienia zobowiązań koncesyą objętych a tyczących się budowy kolei w §. 1 wzmiankowanej i otwarcia na niej ruchu, niewydana jeszcze część kaucyi przepadnie na rzecz skarbu państwa.

Akta i dokumenty z tego powodu spisać się mające, wolne są od stępli i opłat.

Wzmiankowane w §. 1 połączenie z koleją południową pod Wiener-Neustadt ukończone być ma i oddane na użytek publiczny jednocześnie z główną koleją, jeżeli pozwolenie na budowanie udzielone będzie najpóźniej na rok jeden przed otwarciem ruchu głównej kolei.

W przeciwnym razie ukończyć należy połączenie to i oddać na użytek publiczny najpóźniej w przeciągu roku po udzieleniu pozwolenia na budowanie.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież same prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takowych ze względu na dobro publiczne.

Koncesyonaryusz jest obowiązany przyspieszyć, o ile to od niego zależy, hipoteczne odpisanie parcel nabytych pod budowę kolei, jakoteż wykonanie środków, które stosownie do ustawy z dnia 19 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 70) są potrzebne do zabezpieczenia w księgach dla kolei żelaznych stosunków prawnych, w związku z tem zostających, i dołożyć starania, ażeby przed sprostowaniem hipotecznem stanowczy pomiar gruntów i zamknięcie rachunków jak najspieszniej były ukończone.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i regulaminu ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) tudzież do ustaw i rozporządzeń które w przyszłości wydane być mogą.

Wszakże pod wzgledem ruchu pozwala się w myśl artykułu III ustawy z dnia 8 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 62) odstąpić od wszystkich środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych i tyczących się tego przepisach dodatkowych, dopóki chyżość pociągów będzie tak mała, a to o tyle, o ile ze względu na zmiejszoną chyżość, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, natomiast zaś trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Co się tyczy obowiązków dla zakładu pocztowego stosowane będą przepisy następujące:

1. Koncesyonaryusz obowiązany jest przewozić bezpłatnie pocztę i służbę pocztową podług przepisu §-fu 68 Porządku ruchu na kolejach żelaznych i do tego celu wyznaczyć w pociągach osobowych lub mięszanych przedział, którymby administracya pocztowa przewozić mogła posyłki pocztowe. Koszta odpowiedniego urządzenia tych przedziałów ponieść ma zakład pocztowy. Jeżeliby zażądano jeszcze innych usług, koncesyonaryusz obowiązany jest spełnić je tylko za umówionem wynagrodzeniem.

Programy ruchu pociągów przeznaczonych do przewożenia poczty będą zatwierdzane przez ministerstwo handlu, które też o każdej zamierzonej zmianie programu najmniej na dwa tygodnie wprzódy zawiadamiać należy.

Jeżeliby w przerzeczonym przedziale wieksze pakiety listowe lub torby z listami pomieścić się nie mogły, zarząd kolei wyznaczyć winien do tego celu inne bezpieczne miejsce w pociągu.

Koncesyonaryusz obowiązany jest oświetlać wagony do służby pocztowej tak samo jak wagony osobowe; koszta niezwyczajnego oświetlenia wnętrza wagonów i ich opalenia ponosi zakład pocztowy.

2. Zarząd pocztowy ma prawo przydawać swoich dozorców do posyłek którykolwiek pociągiem takowe odchodzą.

Urzędnicy pocztowi, konduktorowie i słudzy, mający dozór nad posyłkami, jakoteż ci ze służby pocztowej, którzy wysłani będą dla doglądania lub wyuczenia się czynności pocztowych na kolei żelaznej, którzy to ostatni okazać powinni zaświadczenie przełożonej dyrekcyi pocztowej, przewożeni będą bezpłatnie.

Zarząd pocztowy, wysyłając którymkolwiek pociągiem pocztowym pocztę listową, z wyłączeniem posyłek mających wartość deklarowaną, ma prawo poruczyć zarządowi kolejowemu, przez koncesyonaryusza ustanowionemu, ażeby użył swoich ludzi do przewiezienia tej poczty listowej.

3. Do wykonywania służby pocztowej wyznaczony będzie w stacyach końcowych w Wiedniu i Aspangu stósowny pokój i izba na rzeczy, a co się tyczy dostarczenia podobnych lokali w stacyach pośrednich, jakoteż zaspokojenia

innych potrzeb służby pocztowej, zawarta będzie osobna umowa względem wynagrodzenia, które ma być za ta płacone jako czynsz najmu.

Wewnętrzne urządzenie, czyszczenie, oświetlenie i opalenie tych lokali jest rzeczą administracyi pocztowej.

4. W tych dworcach, w których urzędy pocztowe nie będą ustanowione, koncesyonaryusz obowiązany jest wyznaczyć swoich ludzi do pośrednictwa pomiędzy pociągami kolei a służbą pocztową w odbieraniu i wydawaniu posyłek pocztowych, tudzież bezpiecznie takowe zachowywać, póki nie będą oddane zakładowi pocztowemu a to za wynagrodzeniem, które wyznaczy administracya pocztowa.

Gdzieby zdaniem administracyi pocztowej służba pocztowa tego wymagała, koncesyonaryusz obowiązany jest wyznaczyć ludzi swoich do pomagania w ładowaniu i wyładowaniu posyłek pocztowych za wynagrodzeniem tej pomocy odpowiedniem.

Korespondencye między dyrekcyą lub radą zawiadowczą a jej podrzędnemi czynnikami, tyczące się zarządu kolei, tudzież korespondencye tych podrzędnych czynników między sobą, mogą być przewożone na odnośnych częściach kolei przez sługi kolei.

§. 7.

Wolno będzie Rządowi przymocować druty telegrafów rządowych do słupów telegrafu kolejowego, który założony być ma kosztem koncesyonaryusza, podług zarządzenia lub za wdaniem się zakładu telegrafów rządowych, albo też założyć własne linie na gruncie przez koncesyonaryusza nabytym, lub w ogóle na potrzeby kolei używanym, bez żadnej zapłaty lub wynagrodzenia.

Koncesyonaryusz zapewnia bezpłatną pomoc ze strony służby kolejowej w doglądaniu i utrzymywaniu takich linij rządowych.

Koncesyonaryusz jest nadto obowiązany przewozić na swojej kolei materyały i rekwizyta zakładu telegrafów rządowych po cenach przepisanych dla transportów wojskowych, jakoteż zachowywać je bezpłatnie w swoich dworcach i stacyach.

Rząd zastrzega sobie prawo używania bezpłatnie telegrafu ruchu do depeszy rządowych a we względzie używania go do depesz prywatnych, zawrze z koncesyonaryuszem umowę.

Jeżeli we względzie depesz prywatnych nie będzie zawarta umowa, kolej używać może telegrafu ruchu wyłącznie tylko do korespondencyj tyczących się ruchu, przeto używanie go zostawać będzie pod wpływem i dozorem Rządu.

§. 8.

Wysokość cen przewozu osób i posyłek podlega następującym ograniczeniom:

Cena od osoby i kilometra:

Dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

Koncesyonaryusz nie jest obowiązany do utrzymywania I. klasy.

Gdyby na liniach tej kolei zaprowadzone zostały później pociągi pospieszne, które w każdym razie składać się muszą z wagonów dwóch klas, taryfy te podwyższone być mogą o 20% jeżeli średnia chyżość tychże pociągów, razem z zatrzymywaniem się na stacyach, wynosić będzie najmniej 37 kilometrów na godzinę.

Dla pociągów mięszanych koncesyonaryusz obowiązany jest zniżyć powyższe taryfy na żądanie ministerstwa handlu o 20%.

Gdyby okazała się potrzeba jeszcze większego zniżenia i gdyby koncesyonaryusz w tym przypadku nie mógł zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązany jest zaprowadzić na żądanie ministerstwa handlu wagony IV klasy (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa od osoby i kilometra.

Taryfa najwyższa dla towarów ze zwykłą chyżością od tonny i kilometra:

od zwyczajnej posyłki pospiesznej	20	ct.
„ posyłki pospiesznej ulegającej zniżeniu	8	„
„ naczyń próżnych wracających	6·5	„
„ towarów całkich I klasy	6·5	„
„ „ „ II „	5·5	„
„ „ pełnowagonowych klasy *A*	5	„
„ „ „ „ *B*	4	„
„ „ „ „ *C*	3·5	„
„ zboża i soli, taryfa osobna Nr. I.	4·5	„
„ drzewa wszelkiego rodzaju „ II.	4	„
„ węgla kopalnego, koksu i cegieł zwyczajnych, taryfa wyjątkowa I.	2·5	„

Co się tyczy opłat pobocznych, nomenklatury i klasyfikacyi towarów, cen przewozu innych przedmiotów, jakoteż wszystkich innych przepisów przewozu w obrocie osobowym i towarowym, koncesyonaryusz obowiązany jest poddać się rozporządzeniom ministerstwa handlu.

Uregulowanie cen przewozu osób i ładunków w granicach powyżej oznaczonych zostawia się koncesyonaryuszowi.

W tej mierze zabrania się jednak wszelkiej stronności.

Zniżenie taryf nastąpić może tylko w formie taryf wyjątkowych, które, podobnie jak wszystkie inne taryfy, podane być powinny do wiadomości publicznej.

Po upływie pięciu lat ruchu Rząd ma prawo zniżyć odpowiednio powyższe taryfy po zniesieniu się z koncesyonaryuszem, jeżeli kolej koncesyonowana przyniosła w dwóch poprzednich latach ruchu czystego dochodu rocznego najmniej dziesięć od sta kapitału zakładowego, w §. 19 ustanowionego.

Zresztą zachowuje się prawodawstwu moc uregulowaniu w każdym czasie przepisów przewozu osób i towarów.

Uregulowaniu takiemu koncesyonaryusz podać się powinien.

§. 9.

W przypadkach niedostatku i nadzwyczajny drożyznej żywności i paszy w krajach monarchyi austryacko-węgierskiej w Radzie państwa reprezentowanych, ministerstwo handlu ma prawo zniżyć według potrzeby ceny przewozu tych artykułów, wszakże tylko tak, aby te ceny zniżone nie były niższe od cen przewozu artykułów transportowanych na rzeczonej kolei za najmniejszą opłatą.

Toż samo nastąpi w razie niedostatku w krajach korony węgierskiej, jeżeli wzajemność będzie zachowywana.

§. 10.

Ceny przewozu osób i ładunków mogą być wymierzone w monecie krajowej srebrnej, ale należytość przyjmowana być powinna także w walucie krajowej, z dodatkiem odpowiednim wartości obiegowej.

Ceny taryfowe zamieniane będą na walutę krajową w sposób przepisany przez ministerstwo handlu.

§. 11.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych a to stósownie do umowy tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych, między ministerstwem wojny państwa a dyrekcyą kolei północnej Cesarza Ferdynanda na dniu 18 czerwca 1868 zawartej, której postanowienia będą stanowiły nieodłączną część składową niniejszego dokumentu koncesyi.

Gdyby jednak ze wszystkiemi kolejami austryackiemi, lub większą częścią tychże, umówione zostały we względzie transportów wojskowych korzystniejsze dla państwa postanowienia, takowe zaprowadzone będą także na kolej koncesyonowanej.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożenie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadzania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej, jako lokalnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się obsadzać posady z uwzględnieniem wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 12.

Urzędnicy państwa, fukcyonaryusze i słudzy, którzy z polecenia władzy mającej nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa na zasadzie tej koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych

jadą koleją i okażą polecenie tej władzy, przewożeni być powinni bezpłatnie równie jak ich pakunki podróżne.

§. 13.

Osoby wydalane przymusowo i więźniowie, jakoteż ich dozorcy, a ci ostatni także wtedy gdy wracają, przewożeni będą za połowę należytości passażerskiej.

Osoby te umieszczone być muszą w osobnych przedziałach, umówić się więc należy z właściwemi władzami w których dniach i któremi pociągami mają być przewożone.

§. 14.

Posyłki przeznaczone na cele zakładów rządowych hodowli koni, jakoteż osoby które takowe odstawiają, przewożone będą za opłatą zniżoną jak transporty wojskowe.

Toż samo tyczy się służby tychże zakładów.

§. 15.

Bez uszczuplenia obowiązku wybudowania kolei koncesyonowanej i otwarcia na niej ruchu, nadaje się Spółce „Société Belge de chemins de fer" prawo przelania wszystkich praw i obowiązków z koncesyi niniejszej wynikających, na samodzielną Spółkę akcyjną austryacką, do tego celu utworzyć się mającą, tudzież, celem zebrania potrzebnych funduszów prawo wypuszczenia w obieg akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, na okaziciela opiewających, które na giełdach austryackich sprzedawane i urzędownie notowane być mogą. Suma zebrana zapomocą obligacyj z prawem pierwszeństwa nie może przewyższać połowy kapitału zakładowego; nadto emisya obligacyj z prawem pierwszeństwa jest dopóty zabroniona, dopóki Rząd po sprawdzeniu wykazów nie uzna, że czyste dochody kolei, rzeczywiście osiągnięte i o ile sądzić można, pewne, nie będą wystarczały dostatecznie na ich oprocentowanie i umorzenie.

Jeżeli obligacye z prawem pierwszeństwa będą opiewały na walutę zagraniczną, kwota wyrażona być ma także w walucie austryackiej.

Obligacye z prawem pierwszeństwa umorzone być powinny pierwej niż akcye, których umorzenie skończyć się ma przed upływem okresu koncesyjnego.

Statut Spółki podlega zatwierdzeniu ze strony Rządu.

§. 16.

Koncesyonaryusz ma prawo zakładać ajencye w kraju i zagranicą, jakoteż urządzić sposoby przewozu osób i towarów wodą i lądem z zachowaniem istniejących przepisów.

§. 17.

Rząd ma prawo przekonywać się czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzić aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wydelegować urzędnika do wglądania w zarząd. Komisarz przez Rząd ustanowiony, mocen jest bywać na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi działającej jako dyrekcya spółki, tudzież na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne i zawieszać uchwały i rozporządzenia sprzeciwiające się ustawom lub statutom spółki albo publicznemu dobru.

Za nadzór nad przedsiębiorstwem kolei, niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz obowiązany jest ze względu na połączony z nim ciężar płacić do skarbu państwa wynagrodzenie ryczałtowe roczne, które Rząd wyznaczy.

Natomiast uwalnia się koncesyonaryusza od przepisanego w §-fie 89 regulaminu ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku wynagradzania naddatku z powodu dozoru policyjnego i akcyzowego. Jednakże obowiązany jest dostarczać i utrzymywać bezpłatnie w dworcu wiedeńskim lokale dla urzędów skarbowych, potrzebne do sprawowania dozoru i ekspedyowania.

§. 18.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §-fu 9-go lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia otwarcia ruchu na całej kolei z Wiednia do Aspangu w §. 1 namienionej, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi, gdy określone w §-fie 3 zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. *b)* ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 19.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia koncesyonowanej kolei w §. 1 namienionej w każdym czasie po upływie lat trzydziestu licząc od dnia dzisiejszego, a w tym razie wynagrodzi koncesyonaryusza gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czysty dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Suma dochodu czystego, według zasad tych oznaczonego, dwadzieścia razy wzięta, stanowi cenę odkupu.

Gdyby jednak suma po pięć od sta obliczonej w ten sposób ceny odkupu nie wynosiła najmniej takiej sumy rocznej w srebrze, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia w okresie koncesyjnym kapitału zakładowego imiennego w sumie ośmdziesiąt tysięcy złotych waluty austryackiej w srebrze na każdy kilometr przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta suma roczna płacona będzie aż do końca okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie w gotówce za odstąpienie kolei. Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenie ruchu i zapasy parku pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego równie jak koszta budowy kolei dowozowych i połączeń do tego czasu skończonych, jakoteż koszta przedłużenia portu kanałowego Wiener-Neustadzkiego ku komorze głównej w Wiedniu, tudzież koszta budowy połączenia z koleją południową jeżeli będą poniesione, nakoniec koszta drugiego toru kolei, jeżeli Rząd pozwoli na wzniesienie wzmiankowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

§. 20.

Koncesyonaryusz a względnie jego następca prawny jest nadto obowiązany nawet przed upływem czasu odkupienia w §. 19 wyznaczonego, odstąpić Rządowi

za wynagrodzeniem kolej koncesyonowaną w tym przypadku, gdyby Rząd zażądał tego w celu przedłużenia kolei ku Styryi.

Wszakże i w tym przypadku kolej odstąpiona być nie może, dopóki przez pięć lat nie będzie eksploatowana.

O żądaniu odstąpienia kolei, koncesyonaryusz będzie uwiadomiony na sześć miesięcy przed czasem żądanego odstąpienia.

Celem oznaczenia sposobu i wysokości wynagrodzenia najprzód obie Strony umawiać się będą.

Gdyby umowa taka nie przyszła do skutku, natenczas wynagrodzenie zapłacone będzie gotówką w srebrze, a suma jego oznaczona zostanie podług zasad następujących.

Jeżeli odstąpienie nastąpi po piątym a przed dziesiątym rokiem ruchu, wolno będzie koncesyonaryuszowi wybrać z lat ruchu przed odstąpieniem, ten rok, którego czysty dochód służyć ma za podstawę do obliczenia wynagrodzenia.

Jeżeli odstąpienie nastąpi po dziesiątym roku ruchu a przed terminem odkupienia w §. 19 ustanowionym, policzone będą udowodnione przez koncesyonaryusze czyste dochody przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed odstąpieniem, z tego strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych, i średni czysty dochód jednego z trzech lat pozostałych, lub, gdyby średni czysty dochód, w taki sposób obliczony, miał być mniejszy niż średni czysty dochód jednego z dwóch ostatnich lat ruchu przed odstąpieniem, ten ostatni dochód średni, wzięty będzie za podstawę do obliczenia wynagrodzenia.

Czysty dochód, podług przepisów powyższych obliczony, stanowić będzie rentę nieustającą, która skapitalizowana być ma na podstawie stopy procentowej zmieniającej się stósownie do czasu odstąpienia.

Stopa procentowa wynosi:

2%, jeżeli kolej ma być odstąpiona po piątym a przed końcem dziesiątego roku ruchu,

2½% jeżeli ma być odstąpiona po dziesiątym a przed końcem pietnastego roku ruchu,

3%, jeżeli ma być odstąpiona po pietnastym a przed końcem dwudziestego roku ruchu i

4%, jeżeli ma być odstąpiona po dwudziestym roku ruchu aż do czasu odkupienia w §. 19 ustanowionego.

Kapitał tym sposobem obliczony stanowić będzie wynagrodzenie za odstąpienie kolei.

Jeżeliby zażądano, aby kolej odstąpiona została wcześniej niż z końcem jednego z okresów ruchu powyżej wzmiankowanych, cena odkupu nie może być mniejsza niż ta kwota wynagrodzenia, którąby stósownie do przepisów powyższych wypadło zapłacić, gdyby odstąpienie nastąpiło z końcem poprzedniego okresu ruchu.

Oprócz tego koncesyonaryusz ma jeszcze prawo żądania, aby mu zwrócono koszta poniesione przez odstąpienie kolei, tudzież, aby odkupiono całkowicie wszystkie odbudowy i rozszerzenia, skończone lub rozpoczęte przez koncesyonaryusza po upływie owego roku, którego czysty dochód przyjęty został za podstawę do obliczenia wynagrodzenia.

W razie gdyby kapitał, w sposób wyżej podany, podług czystego dochodu obliczony, okazał się mniejszym od sumy powstałej z doliczenia do własnych kosztów koncesyonaryusza:

a) na roboty przygotowawcze i wygotowanie projektów,

b) na budowę i całe pierwsze urządzenie ruchu (t. j. aż do końca pierwszego roku ruchu po otwarciu ruchu na całej linii), jakoteż na wszelkie inwestytury potrzebne z powodu wybudowania i otwarcia kolei,

jeszcze wydatków na odsetki interkalarne po dwa i pół od sta od całego kapitału za każdy rok budowy ryczałtowo wymierzone, i odsetek sześcio-procentowych od całego kapitału zakładowego, powyżej obliczonego, jako procentu od tegoż za pierwszy rok ruchu, wolno będzie koncesyonaryuszowi żądać, aby mu sumę tym sposobem otrzymaną wypłacono srebrem zamiast kapitału obliczonego na podstawie czystych dochodów.

§. 21.

Kolei wzmiankowanej w §-fie 1-ym niniejszego dokumentu koncesyi udziela się następujące ulgi:

a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, podań i jakichkolwiek innych dokumentów tyczących się zebrania kapitału, jakoteż budowy i urządzenia kolei aż do czasu otwarcia ruchu;

b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj i kwitów tymczasowych, tudzież obligacyj z prawem pierwszeństwa, jeżeli stosownie do rzeczywistego czystego dochodu emisya ich będzie dozwolona, od hipotecznego wpisania, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;

c) uwolnienie od podatku dochodowego i opłat stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na czas budowy i jeszcze lat trzydzieści (30) licząc od dnia otwarcia ruchu.

§. 22.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei ukoncesyonowanej, mianowicie gruntu, budowli ziemnych i wodnych, całej dolnej i wierzchnej budowy kolei i wszystkich nieruchomych przynależytości, jako to: dworców, miejsc do ładowania i wyładowania, wszystkich budynków do ruchu kolei potrzebnych w miejscach do zajazdu i odjazdu, domów dla strażników i dozorców, ze wszystkiemi urządzeniami należącemi do machin stałych i ze wszystkiemi nieruchomościami.

Co się tyczy ruchomości, jako to: lokomotyw, wagonów, machin ruchomych, narzędzi, tudzież innych urządzeń i materyałów, o ile są potrzebne do utrzymywania ruchu i do tego zdatne, przedmioty te przejdą od koncesyonaryusza lub jego następców prawnych na własność państwa tylko za cenę szacunkową, umówioną, lub na żądanie jednej strony oznaczoną przez biegłych w sposób porządkiem sądowym przepisany.

§. 23.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą należytości w gotówce w §. 19 ustanowionej, bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie i używanie kolei obecnie koncesyonowanej, ze wszystkiemi wyżej wspomnianemi, do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami.

§. 24.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei zatrzyma koncesyonaryusz na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobny i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, jako to: piece do koksu i wapna, odlewarnie, fabryki machin i innych narzędzi, spichlerze, doki, składy, węgla i inne, do których zbudowania lub nabycia Rząd go upoważnił z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależytości kolejowej.

§. 25.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiazków, w dokumencie koncesyi lub ustawami, przepisanych, bedzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom.

Ostrzegając surowo aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego ósmego miesiąca listopada, w roku zbawienia tysiąc ośmset siedmdziesiątym siódmym, Naszego panowania dwudziestym dziewiątym.

Franciszek Józef r. w.

(L. S.)

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

13.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 29 stycznia 1878,

o unieważnieniu koncesyi na budowę kolei żelaznej z Wiednia do Blumau.

Na podstawie Najwyższego postanowienia z dnia 28 listopada 1877 unieważnia się koncesyą nadaną Pierwszej austryackiej spółce akcyjnej żeglugi na kanale Najwyższym dokumentem koncesyjnym z dnia 4 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 87) na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei żelaznej z wązkim szlakiem z Wiednia na Leopoldsdorf, Laxenburg i Leesdorf do Blumau, tudzież przedłużenia tejże kolei z Dornau do Pitten i z Steinabrückl do Wöllersdorf, będącego przedmiotem rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 31 października 1872 (Dz. u. p. Nr. 156).

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 22 lutego 1878.

14.

Ustawa z dnia 23 stycznia 1878,

o ustanowieniu powiernictwa Józefa Hrabiego Baworowskiego

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Na prośbę Józefa Hrabiego Baworowskiego pozwala się, aby ustanowione zostało powiernictwo, które składać się ma:

1. z dóbr Niżborg nowy i Niżborg stary w Galicyi leżących:
2. z dóbr Czabarówka w obwodzie Czortkowskim w Galicyi leżących, ze wszystkiemi onychże przynależytościami, mianowicie zaś ze wszystkiemi budynkami mieszkalnemi i gospodarskiemi, z całym inwentarzem żelaznym znajdującym się w tychże dobrach i z całem urządzeniem do mieszkania i gospodarstwa;
3. z kapitału 150.000 zł. wal. austr. zahipotekować się mającego z prawem zastawu z bezpieczeństwem sierocem na dwóch trzecich częściach dóbr Kopyczyńce z przyległościami w Galicyi, do Hrabiego Józefa Baworowskiego należących.

§. 2.

Dla powiernictwa tego mieć będzie moc prawa dokument urządzający, do ustawy niniejszej dołączony, i jednocześnie z nią mocy nabywającej, przez Józefa Hrabiego Baworowskiego wygotowany.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie tejże porucza się ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 23 stycznia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Glaser** r. w.

Dokument urządzajacy

dla powiernictwa rodziny Hrabiów Baworowskich.

I.

Powiernictwo rodziny Hrabiów Baworowskich ustanowione zostaje jako powiernictwo gruntowe i pieniężne.

Powiernictwo gruntowe składa się z dóbr Niżborg nowy i Niżborg stary, w Galicyi leżących, w oznaczonej wartości szacunkowej . 204.821 zł. 24 ct.

wyraźnie dwieście cztery tysięce ośmset dwadzieścia jeden złotych 24 ct.; tudzież z dóbr Czabarówka w Galicyi w obwodzie czortkowskim leżących, w oznaczonej wartości szacunkowej	157.437 „ 90 „
wyraźnie sto pięćdziesiąt siedm tysięcy czterysta trzydzieści siedm złotych 90 ct. — ze wszystkiemi tychże dóbr przynależytościami, mianowicie zaś ze wszystkiemi budynkami mieszkalnemi i gospodarskiemi, z całym inwentarzem żelaznym znajdującym się w tychże dobrach i z całem urządzeniem do mieszkania i gospodarstwa, których to przynależytości osobny inwentarz będzie spisany.	
Powiernictwo zaś pieniężne składa się z zahipotekowanego z bezpieczeństwem sierocem na należących do mnie dwóch trzecich częściach dóbr Kopyczyńce w Galicyi kapitału	150.000 „ — „
wyraźnie sto pięćdziesiąt tysięcy złotych; zaczem wartość całego powiernictwa wynosi	512.259 zł. 14 ct.

wyraźnie pięćset dwanaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych 14 centów waluty austryackiej.

Dopóki powiernictwo nie będzie rozwiązane, cały ten majątek, na jego utworzenie przeznaczony, nie może być ani w całości lub częściowo pozbyty, ani też dzielony, lecz pozostawać ma bez uszczuplania i niepodzielnie w posiadaniu i używaniu osób do dziedziczenia powiernictwa powołanych.

II.

Niniejsza fundacya powiernicza nabywa mocy natychmiast a dziedzice następować mają podług prawideł o pierworodztwie, w powszechnej księdze ustaw cywilnych, obecnie obowiązującej, ustanowionych, jakoteż podług przepisów zamieszczonych w następującym ustępie.

III.

Do posiadania i używania powiernictwa powołuję moich zstępnych prawego łoża a w braku tychże, krewnych pobocznych w następującej kolei:

1. Bezpośrednio po moim zgonie przychodzi do powiernictwa:

a) mój syn najstarszy, lub jego potomkowie płci męskiej prawego łoża podług porządku pierworodztwa. Gdyby zaś ten umarł przedemną bez zostawienia potomków płci męskiej prawego łoża, powiernictwo przechodzi

b) do tego z moich synów lub jego męskich potomków prawego łoża podług porządku pierworodztwa, który wiekiem jest pierworodnemu (*a*) najbliższy, i który lub którego potomkowie mię przeżyją;

c) gdyby wszyscy moi synowie poumierali przedemną nie zostawiwszy potomków męskich prawego łoża, natenczas posiadanie i używanie powiernictwa przechodzi na tę z moich córek lub jej potomków męskich prawego łoża podług porządku pierworodztwa, która jest najstarsza i która, lub której potomkowie męscy prawego łoża mnie przeżyją. Gdyby na koniec wszyscy moi synowie i wszystkie moje córki pomierali przedemną, nie zastawiwszy potomków płci męskiej lub żeńskiej do powiernictwa, powołanych, powołuję do powiernictwa

d) następujące rody, jako to:

α) zstępnych mojej siostry hrabiny Pauliny Łosiowej,

β) zstępnych mojej siostry hrabiny Maryi Gołuchowskiej, —

a to w taki sposób, że rody te w powyższym porządku dopiero wtedy przyjdą do posiadania powiernictwa, gdy ród męski poprzedniego rodu wygaśnie, w każdym zaś rodzie linia starsza ma pierwszeństwo przed młodszą a w każdej linii pierworodny przed później urodzonym.

2. Po zgonie pierwszego, według przepisu §. III, 1 do posiadania powiernictwa przychodzącego dzierżyciela powiernictwa, dziedziczą powiernictwo jego męscy potomkowie prawego łoża podług zasad pierworodztwa; po ich zupełnem wygaśnięciu męscy potomkowie prawego łoża rodu o jeden stopień młodszego pod 1 wzmiankowanego, po ich zaś zupełnem wygaśnięciu męscy potomkowie prawego łoża jednego z następujących rodów, w kolei pod 1 przytoczonej i zawsze z zachowaniem zasad pierworodztwa tak, że w każdym rodzie linia starsza ma pierwszeństwo przed młodszą a w każdej linii starszy potomek płci męskiej przed młodszym.

IV.

Potomkowie linij żeńskich wyłączeni są od dziedziczenia powiernictwa póty, póki w jednym z rodów, do następstwa powołanych (§. III, 1), znajdują się potomkowie linij męskich, do następstwa uzdolnieni. — Od tego prawidła taki wyjątek miejsce mieć może, iż rody w §. III, 1, *d*, powołane, dopiero wtedy przychodzą do powiernictwa, gdy tak męskie jak i żeńskie linie rodów powołanych pod III, 1 *a)* aż do *c)* całkiem wygasną.

Gdy zaś jeden z rodów, pod III, 1 *d)*, powołanych przyjdzie do powiernictwa, natenczas w rodach tych obopólnie znowu zawsze linie męskie mieć będą pierwszeństwo przed żeńskiemi, tak, że przez to linie męskie rodu później powołanego nie będą wyłączone z przyczyny iż są jeszcze linie żeńskie rodu w pierw powołanego.

Przeto powiernictwo, z wyjątkiem wzmiankowanego przypadku, dopiero po zupełnem wygaśnięciu linij po mieczu we wszystkich rodach (§. III, 1) przejść ma do potomków linij żeńskich, mianowicie zaś, najprzód do żeńskich potomków ostatniego męskiego posiadacza, albo, gdyby ich nie było, do linii żeńskiej, najbliższej temuż stopniem, a gdy są równobliskie, do starszej i tak dalej według porządku przepisanego tu dla następstwa rodów męskich. Jednakże w linii żeńskiej, do powiernictwa przychodzącej, potomkowie płci męskiej będą mieli pierwszeństwo przed potomkami płci żeńskiej, wyjąwszy ten jeden przypadek, gdyby powiernictwo bezpośrednio po mojej śmierci stosownie do §. III 1, *c)* przeszło do jednej z moich córek. — W tym bowiem przypadku córka mieć będzie pierwszeństwo przed swoimi zstępnymi płci męskiej.

V.

W wątpliwości kto z kilku jednocześnie urodzonych (bliźniaków, trojaków) jest pierworodnym i w skutek tego do dziedziczenia powiernictwa powołanym, rozstrzygać ma los.

VI.

Od dziedziczenia powiernictwa są wyłączeni:

a) dzieci nieprawego łoża, *b)* dzieci przysposobione, *c)* osoby uznane za winne upadłości przez lekkomyślność lub płochość, tudzież *d)* zbrodni, wystepku lub przekroczenia w zamiarze oszukania lub z chciwości; *e)* osoby poddane prawomocnie kurateli sądowej z powodu wad umysłu, lub które prawomocnie uznane zostały za marnotrawców, *f)* osoby, nie posiadające szlachectwa z powodu że ich przodkowie na jego utratę byli skazani, lub którym toż co do ich osoby odebrane zostało.

VII.

Gdyby jeden z przypadków wzmiankowanych w §. VI lit. *c)*, *d)* lub *f)* zaszedł co do osoby będącej już w posiadaniu i używaniu powiernictwa, osoba ta traci bezzwłocznie prawo posiadania i używania powiernictwa. Ale jeżeliby posiadacz powiernictwa oddany został pod kuratelę sądową z przyczyny wad umysłu lub uznany był za marnotrawcę, nie ma już w skutek tego utracić swojego prawa.

VIII.

Ci, którzy stósownie do §. VI są wyłączeni od dziedziczenia powiernictwa, jakoteż ci, którzy stosownie do §. VII utracą prawo do posiadania, uważani być mają co do swojej osoby tak, jak gdyby ich nie było, a te osoby wejść mają w posiadanie i używanie powiernictwa, które byłyby do tego powołane, gdyby wyłączeni lub pozbawieni nie żyli w czasie owego wypadku, który wyłączenie lub utratę prawa spowodował.

Gdyby jednak osoba, od powiernictwa stosownie do §. VI *c)*, *d)*, *e)* wyłączona, lub osoba, która z tych przyczyn powiernictwo utraciła, nie miała w czasie wykluczenia lub utraty, potomka uzdolnionego do dziedziczenia, lecz go w przyszłości otrzymała, albo, gdyby osoba, stosownie do §. VI lit. *f)* od powiernictwa wyłączona, lub która je utraciła, szlachectwo odzyskała, natenczas w pierwszym przypadku potomek później urodzony, wchodzi od dnia urodzenia, w drugim zaś przypadku ten który odzyskał szlachectwo, od dnia odzyskania, w posiadanie i używanie powiernictwa i posiadacz ówczesny obowiązany jest oddać mu je niezwłocznie.

IX.

Jak tylko wydane będzie pozwolenie do ustanowienia powiernictwa, spisany zostanie dokładny inwentarz całego majątku na powiernictwo przeznaczonego; podobny inwentarz spisać należy po moim zgonie i na jego podstawie oddać powiernictwo w posiadanie mojemu następcy, najpierw powołanemu. Również po zgonie lub ustąpieniu z innej przyczyny każdego posiadacza powiernictwa spisany będzie nowy inwentarz stanu majątkowego w jakim tenże zostawił powiernictwo a jeżeliby z porównania nowego inwentarza z pierwszym, okazał się

ubytek w majątku powiernictwa lub uszkodzenie, powstałe z winy ustępującego posiadacza, wynagrodzenie ściągnięte będzie z majątku wolnego który zostawi ostatni posiadacz powiernictwa.

Gdyby zaś ostatni posiadacz nie zostawił wcale majątku wolnego, lub niedostateczny, szkodę wynagrodzić powinien następny posiadacz powiernictwa, ażeby instytucya powiernicza utrzymywana była zawsze w stanie pierwotnym.

X.

Każdy posiadacz powiernictwa obowiązany jest wypłacać swemu rodzeństwu uposażenie roczne a mianowicie każdemu bratu w sumie tysiąca a każdej siostrze w sumie pięciuset złotych waluty austryackiej, począwszy od objęcia posiadania, w ratach półrocznych z góry, dopóty, dopóki żyć będą, lub dopóki siostry nie pójdą za mąż.

Przyrodnie rodzeństwo wtedy tylko ma prawo do tego uposażenia, gdy pochodzi z tego samego ojca, od którego powiernictwo przeszło na ostatniego posiadacza.

Podobnież należy się uposażenie wdowie pozostałej po zmarłym posiadaczu powiernictwa a to w sumie tysiąca pięćset złotych waluty austryackiej rocznie, które ówczesny posiadacz powiernictwa wypłacać jej ma od dnia śmierci jej męża w ratach półrocznych z góry aż do jej śmierci lub aż do powtórnego pójścia za mąż. — W tej mierze ustanawia się jednak zasadę, że wszystkie te uposażenia dla rodzeństwa i wdów, bez względu na ich ilość, nawet w tym razie, gdyby jednocześnie prócz rodzeństwa były wdowy po kilku posiadaczach powiernictwa, nie mogą razem wzięte przenosić piątej części czystych dochodów z majątku powierniczego — przy obliczaniu których kwoty potrzebne do oprocentowania i umorzenia długów, ciążących na powiernictwie stosownie do pozwolenia władzy nad powiernictwami czuwającej, nie mają być strącane. Przeto członkowie rodziny, wchodzący później w używanie uposażenia, mają prawo tylko do reszty tej piątej części, nie wyczerpanej jeszcze przez należytości dawniej uposażonych, jakoteż do kwoty nastręczającej się przez opróżnienie.

Ta pozostała kwota rozdzielana być ma pomiędzy uprawnionych do pobierania uposażenia w stosunku kwot, do których członkowie rodziny na mocy przepisów niniejszego paragrafu mogą mieć prawo. — Zachowywana być ma także ta zasada, że gdy nowy uprawniony członek rodziny przyjdzie do używania uposażenia, dawniejsi nie mają doznać uszczuplenia. Podobnież w przypadku. gdyby piąta część czystych dochodów nie miała wystarczyć nawet na zaspokojenie płac dla osób jednocześnie uposażonych, to piąta część rozdzielona być ma między uprawnionych w stosunku wysokości kwot dla nich w paragrafie niniejszym ustanowionych. Dla zapobieżenia wszelkim wątpliwościom co do wielkości piątej części czystych dochodów na uposażenia przeznaczonej, władza czuwająca nad powiernictwami ma przy każdem spisaniu inwentarza z urzędu, a w razie zmniejszenia się lub zwiększenia majątku powierniczego ukazującego się nie przez urzędowe spisanie inwentarza, na prośbę posiadacza powiernictwa lub uprawnionego do uposażenia, oznaczyć tę piątą część na cały następny okres posiadania a względnie aż do nowego urzędowego jej oznaczenia, stanowczo, z wyłączeniem wszelkiego dalszego środka prawnego, uprawnionym zaś do uposażenia sprzeciwianie się jest niedozwolone. — Prawo pobierania uposażenia utraca uprawniony, gdyby został uznany za winnego czynu karygodnego, popełnionego w zamiarze oszukańskim lub z chciwości.

XI.

Co się tyczy zabezpieczenia majątku powierniczego, obciążania go i oczyszczania z ciężarów, tudzież wszelkich innych stosunków o których tu wyraźnie nie namieniono, w tej mierze stanowić mają rozporządzenia prawne jakie teraz są i na potem będą.

XII.

Do rozstrzygania wszelkich wątpliwości, tyczących się niniejszego powiernictwa właściwym jest wyłącznie c. k. Sąd krajowy lwowski, lub ten który w przyszłości na jego miejsce będzie we Lwowie ustanowiony, któremu też wszystkie osoby, do dziedziczenia powołane, jakoteż kuratorowie co do powiernictwa podległymi być mają.

XIII.

Powiernictwo przestaje istnieć gdy wymrą wszystkie rody do dziedziczenia powołane, w którym to przypadku ostatni posiadacz rozporządzić może testamentowo majątkiem powierniczym jak wszelkim innym swoim wolnodziedzicznym majątkiem bez żadnego ograniczenia.

Hrabia Józef Baworowski r. w.

(L. S.)

15.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29 stycznia 1878,

tyczące się zmian terytoryalnych w znaczniejszej ilości Sądów powiatowych i Trybunałów w królestwach Galicyi i Lodomeryi, tudzież w Wielkiem księstwie krakowskiem.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddzielają sie gminy, osady i obszary dworskie w wykazach *A* i *B* przytoczone od okręgów sądów powiatowych w rubryce I wymienionych a wzlędnie od okręgów Trybunałów pierwszej instancyi do których obecnie należą i przyłączają sie do okręgów sądów powiatowych wymienionych w rubryce III a wglednie do Trybunałów pierwszej instacyi do których sądy te należą.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 sierpnia 1878.

Glaser r. w.

A.

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okręgu sądu powiatowego
1. Winnickiego	Sołonka mała i wielka	Lwowskiego
2. Janowskiego	Starzyska z Wolą, Kurniki	Jaworowskiego
	Kozice, Borki dominikańskie, Borki janowskie	Lwowskiego
3. Cieszanowskiego	Bełzec, Brzeziny	Rawskiego
4. Niemirowskiego	Krowica hołodowska z Wulka krowicką, Krowica lasowa, Lipowiec, Majdan, Lindenau, Krowica sama, Czetynia	Lubaczowskiego
5. Wielko mostyńskiego	Jastrzębica - Wołswin z Narudną, Tyszyce, Hohołów, Parhacz - Sielec z Zawoniami i Nosatem, Radwańce Wulka radwaniecka, Horodyszcze bazyliańskie	Sokalskiego
6. Kulikowskiego	Podliski małe, Obydra, Stroniatyn, Remenów, Wisłoboki, Kukizów, Płuszczynka, Ceperów, Rudańce	Lwowskiego
7. Bełskiego	Smitków, Moszków, Hałowice, Bojanicze, Boratyn, Madziarki i Wydra, Krystiampol i Nowydwór, Dobraczyn, Kłosów, Lubów, Korków	Sokalskiego
8. Bukowskiego	Zubeńko	Baligrodzkiego
	Czasyn, Brzozowiec z Kutami	Liskiego
9. Rymanowskiego	Cergowa, Jasionka, Lubatowa, Równe, Rogi, Lubatówka	Dukielskiego
	Iwonicz, Miejsce	Krośnieńskiego
10. Liskiego	Zagórz, Wielopole, Bykowce, Załuż, Dolina, Wojskie, Zasławie	Sanockiego
	Szczawne, Rzepedź, Turzańsk, Jawornik, Czystohorb, Duszatyn, Prełuki, Mików, Komańcza, Dołżyce, Radoszyce, Osławica	Bukowskiego
11. Baligrodzkiego	Hoczów, Bachlowa, Dziurdziów, Średniawieś, Berezka, Zabrodzie, Bereżnica niżna	Liskiego
12. Lutowiskiego	Szandrowiec, Tarnawa niżna i wyżna, Dydiowce, Boberka, Dźwiniacz górny, Łokieć	Turczańskiego
	Sokołowa wola	Dolno ustrzyckiego
13. Dolno ustrzyckiego	Stankowa, Zawadka, Brelików, Paszowa, Ropianka dolna i górna, Wankowa	Liskiego
14. Brzozowskiego	Kombornia, Wola-Komborska, Iskrzynia, Wróblik królewski	Krośnieńskiego
15. Birczyckiego	Hłomcza, Łodzina	Sanockiego
16. Dubieckiego	Dydnia z Wolą, Krzywe, Jabłonka, Wydrna, Końskie, Temeszów, Obarzym, Wincentówka, Witryłów, Izdebki, Krzemienna i Niwistka	Brzozowskiego
17. Niżankowickiego	Jaksmanice, Krowniki z Kolasą i Bakończyce, Nehrybka, Pikulice, Siedliska i Nowosiółki, Byhów, Łuczyce, Sielec	Przemyskiego
	Bolanowice i Bolanówka, Horysławice, Bojowice, Hussaków, Radochońce, Jordanówka, Ludków, Złotkowice	Mościskiego

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okęgu sądu powiatowego
17. Niżankowickiego	Rejtarowice (miasto), Sadkowice, Władopol	Samborskiego
18. Mościskiego	Kornice, Więckowice, Wola wieckowska, Wola baraniecka	Samborskiego
	Bucöw, Medyka, Chałupki, Pozdziacz, Szechynie, Torki	Przemyskiego
19. Sądowo Wiszniewskiego	Doliniany, Popiele, Korzeniowszczyzna, Dobrzany i Putiatycze, Milatyn i Bar, Wołczuchy	Grodeckiego
	Jaremków, Michalewice	Rudeckiego
20. Jaworowskiego	Rzeczyczany, Hartfeld, Leśniowce	Grodeckiego
21. Krakowieckiego	Porudno, Porudenko, Czerczyk, Rogóżno, Siedliska	Jaworowskiego
22. Sieniawskiego	Kruhel pawłosiowski, Setna, Pełkinie, Kruhel pełkiński, Makowisko, Szuwsko, Wola ryszkowa, Wierzbna	Jarosławskiego
23. Radymieńskiego	Drohojów, Hnałkowice, Małkowice, Nakło, Stubienko, Stubna, Barycz, Dusowce i Chałupki, Skład solny, Trojczyce	Przemyskiego
24. Dukielskiego	Rostajne, Żydowskie, Wyszowadka, Grab, Ozerma, Majdan	Żmigrodzkiego
	Banica, Lipna, Nieznajowa, Krzywa, Wołowiec, Jasionka, Czarna, Długie, Radocina	Gorlickiego
25. Rudeckiego	Chliple i Wola, Sadkowice i Wola	Mościskiego
	Uherce niezabitowskie	Grodeckiego
26. Turczańskiego	Łopuszanka chomina	Staromiejskiego
27. Starosolskiego	Bukowa, Czaple, Janów, Humieniec z Pawłówką, Głęboka, Sąsiadowice z Uhadówką, Czyszki, Bylice, Rogużno, Brześciany, Rakowa, Lutowiska	Samborskiego
	Sanoczany	Niżankowickiego
28. Łąckiego	Mosty, Świniusza, Dniestrzyk, Monasterzec, Terszaków	Komarnieńskiego
29. Medenickiego	Kawsko, Brigidau	Stryjskiego
30. Podbuskiego	Sprynka, Kołowanie, Zwór, Sprynia wielka, Czerchawa, Mokrzany	Samborskiego
	Isaje, Włościanka mała i wielka, Jasionka masiowa, Jasionka steciowa, Kondratów, Hołowska, Krętiate, Zubrzyca	Turczańskiego
	Niedzielna, Turze	Staromiejskiego
31. Stryjskiego	Machlipiec	Żurawieńskiego
32. Żurawieńskiego	Dzieduszyce małe	Stryjskiego
	Czeremchów, Wierzbica, Bortniki	Chodorowskiego
	Hrehorów, Ostrów	Rohatyńskiego
	Wierzchnia i Zawadka, Zbora	Kałuskiego
33. Wojniłowskiego	Podmichałowice, Żurów, Kołokolin, Czahrów, Bukaczowce, Poświerz, Słobudka, Czerniów, Wiszniów, Nowoszyn, Kozara, Żurawienko, Martynów stary i nowy	Bursztyńskiego

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okręgu sądu powiatowego
34. Doliniańskiego	Bolochów	Kałuskiego
	Strutyń-niżny	Rożniatowskiego
35. Bolechowskiego	Olexinice nowy (Gelsendorf), Morszyn, Dzieduszyce wielkie, Sokołów (miasto), Łany	Stryjskiego
36. Rożniatowskiego	Tożyłów, Kotiatycze	Kałuskiego
37. Halickiego	Baranówka, Hanuszowice, Jastrzębice, Pobereże, Uzin, Wysoczanka	Stanisławowskiego
	Bouszów, Demeszkowce, Demianów, Niemszyn, Rudzwiany, Słobudka	Bursztyńskiego
	Miłowanie, Olszanica	Tyśmienickiego
38. Nadworniańskiego	Tyśmieniczany, Zaberezie	Stanisławowskiego
39. Bohorodczańskiego	Czukałówka, Dobromirczany, Radcza	Stanisławowskiego
40. Sołotwińskiego	Chmielówka, Głęboka, Hlebówka	Bohorodczańskiego
	Hwoźdź	Nadworniańskiego
41. Tyśmienickiego	Bohorodyczyn, Hostów z Konstantówką i Mogiłkami, Targowica, Tarnowica polna	Tłumackiego
42. Monasterzyskiego	Nowosiółka, Petryłów	Tłumackiego
	Dołhe, Jurkówka, Rożniów, Strychańce	Tyśmienickiego
	Jezierzany, Wierzbiatyn	Buczackiego
	Kończaki nowe, Kończaki stare, Krymidów, Jeziorko	Halickiego
43. Gwoździeckiego	Targowica, Toporowce	Horodynickiego
	Krasnostawce	Śniatyńskiego
44. Peczyniżyńskiego	Iwanowce, Rakowczyk, Szeparowce, Tłumaczyk, Ispas, Wierbiąż niżny i wyżny	Kołomyjskiego
	Kosmacz	Kossowskiego
45. Obertyńskiego	Żukocin, Michałków, Chlebiczyn leśny, Kamionka wielka, Dobrowódka	Kołomyjskiego
46. Budzanowskiego	Byczkowce, Skorodyńce, Romaszówka, Białypotok z Chomiakówką, Kossów, Rydoduby	Czortkowskiego
	Bobulińce, Kujdanów, Ossowce, Petlikowce nowe i stare, Bielawińce, Kurdwanówka, Medwedowce, Nowostawce, Podlesie, Pielawa, Janówka	Buczackiego
47. Zaleszczyckiego	Szuparka, Szyszkowce, Chudyjowce, Korolówka, Juriampol, Skowiatyn	Borszczowskiego
48. Uścieckiego	Muszkarów, Bilcze, Dobrokół, Monasterek, Olexińce, Szerszeniowce, Kapuścińce	Borszczowskiego
49. Husiatyńskiego	Zalesie	Czortkowskiego

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okręgu sądu powiatowego
50. Kopeczynieckiego	Iwanówka z Budami	Trembowelskiego
51. Mikulinieckiego	Łoszniów, Zagórze, Iławcze	Trembowelskiego
52. Tarnopolskiego	Berezowica mała, Kobyła, Iwanczany, Kurniki, Dobrowody, Netreba, Czumałe, Opryłowce	Trembowelskiego
53. Zbaraskiego	Romanówka, Czerniłów mazowiecki	Zbaraskiego
54. Trembowelskiego	Janów, Kobyłowłoki, Papiernia i Młyniska, Słobudka i Zniesienie	Budzanowskiego
55. Wiśniowczyckiego	Słoboda	Kozowskiego
56. Kozowskiego	Augustówka, Koniuchy	Brzeżańskiego
57. Bursztyńskiego	Chorostków, Międzykorce, Siemikowce	Halickiego
	Boków, Hnilce, Sieniawka, Panowice, Szumlany, Sławętyn, Byszów, Dryszczów	Podhajeckiego
58. Przemyslańskiego	Strychańce, Połuczany, Rekszyn, Krasnopuszcza	Brzeżańskiego
59. Gliniańskiego	Firlejówka z Marmuszowicami, Olszanka, mała, Bortków, Skniłów, Olszanica, Mitulin, Nowosiółki, Trędowacz	Złoczowskiego
	Uniów z Młynowicami	Przemyślańskiego
60. Oleskiego	Sassów, Chmielowa, Kołtów z Rudą, Żulice	Złoczowskiego
61. Łopatyńskiego	Kulików, Niemiłów	Radziechowskiego
62. Załozieckiego	Manajów	Zborowskiego
	Kruhów	Złoczowskiego
63. Buskiego	Jakimów	Kamionecko-strumiłowskiego
	Krasne, Uciszków, Pietrzyce, Ostrowczyk polny	Złoczowskiego
64. Bobreckiego	Chlebowice świrskie, Świrz (miasto), Kopań, Gniła	Przemyślańskiego
	Czyżyce, Dziewiętniki, Jadwięgi, Kołohury, Berteszów	Bobreckiego
65. Chodorowskiego	Knihinicze (miasto), Oskrzesińce, Wasiuczyn, Psary, Dehowa, Doliniany, Pomonięta, Zagórze	Rohatyńskiego

B.

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okręgu sądu powiatowego
1. Lisieckiego	Bronowice małe i wielkie. Łobzów, Nowawieś narodowa, Przegorzały, Rzaska duchowna i szlachecka, Wola justowska, Zwierzyniec. Mylniki. Olszanica, Chełm z Zakamyczem	Krakowskiego
2. Krzeszowickiego	Bolechowice, Brzezie narodowe i szlacheckie, Karniowice, Kobylany, Modlnica, Modlniczka, Tomaszowice, Ujazd, Wieckowice, Zabierów, Zelków	Krakowskiego
3. Wiśnickiego	Laskowa, Makowice z Pasieką	Limanowskiego
	Uszwica i Poręba	Brzeskiego
4. Niepołomickiego	Suchoraba, Słomiróg, Węgrzce wielki i mały, Zagórze, Zakrzów, Zakrzowiec, Ochmanów	Wielickiego
	Liplas	Dobczyckiego
5. Radłowskiego	Barczków, Popędzina	Bocheńskiego
	Łęki, Przyborów, Buda i Rysie	Brzeskiego
	Rudka	Tarnowskiego
6. Wojnickiego	Błonie	Tarnowskiego
7. Wielickiego	Bielczyce, Dziekanowice, Falkowice, Gdów, Grzybowa ad Gdów, Hucisko, Kunice I i II część, Niżowa, Nowawieś, Rudnik, Sieraków. Winiary, Zbyszówka ad Sieraków	Dobczyckiego
8. Podgórskiego	Bierzanów, Czechówka, Kaim. Kawęcin, Łyczanka, Ochojne dolne i górne, Podstolice, Przewóz, Rybitwy, Rzaka, Rzeszotary, Siepraw, Stojowice, Zakliczyn	Wielickiego
	Brzasowice	Myślenickiego
9. Skawińskiego	Borek szlachecki, Facimiech, Gołuchowice, Krzęcin, Zelczyna, Ochodza. Polanka-Haller. Grabie ad Polanka-Haller	Kalwaryjskiego
	Jurczyce. Radziszów i Wola radziszowska	Myślenickiego
10. Dobczyckiego	Banowice, Droginia, Łaki, Osieczany, Poręba. Trzemeśna Zassan	Myślenickiego
	Chrostowa, Dombrowica, Podegrodzie, Wieniec	Bocheńskiego
	Starerybie	Limanowskiego
	Boczów, Brzezowa-Zuk, Grabie uznańskie, Kamyk. Kępanów, Kobylec, Łapanów, Lubomirz, Podjasień, Rdzawa, Tarnowa. Ujazd, Ubrzez, Wieruszyce, Wola wieruszycka, Wolica, Zbydniów	Wiśnickiego
11. Jordanowskiego	Chabówka, Ponice, Rdzawka, Rokiciny, Sieniawa	Nowotarskiego
12. Makowskiego	Bieńkówka	Myślenickiego
	Osielec, Wieprzec	Jordanowskiego
	Zembrzyce, Marcówka	Wadowickiego

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okręgu sądu powiatowego
12. Andrychowskiego	Graboszyce, Laskowa, Pałczowice, Rudze, Smolice, Trzebieńczyce, Wigłowice, Zator	Wadowickiego
14. Klawaryjskiego	Bierłowice, Sułkowice	Myślenickiego
15. Bialskiego	Bierna, Glemieniec, Łodygowice	Żywieckiego
16. Keneckiego	Kozy	Bialskiego
17. Oświęcimskiego	Koło lipowieckie, Podolsze, Przeciszów	Wadowickiego
18. Ślemieńskiego	Ślezowice górne i dolne	Wadowickiego
19. Nowosandeckiego	Konty	Brzeskiego
	Mystków	Grybowskiego
20. Kryniekiego	Banica, Berest, Bilizna, Brunary niżne i wyżne, Czarna, Czertyzna, Czyzna, Florynka, Jaśkowa, Izby, Kamienna, Piorunka, Palany, Sietnica, Stawisza, Wawrzka	Grybowskiego
21. Krościenieckiego	Czerniec, Kiczna, Łaczko, Łaczki (Wiesendorf), Maszkowice, Szczerez, Wietrznica i Wolaki, Wola kosnowa, Wola piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn, Zarzyce	Starosandeckiego
	Kamienica, Szczawa, Zalesie, Zbłudza, Zasadne	Limanowskiego
22. Limanowskiego	Stankowa, Wola stankowska, Zbikowice	Nowosandeckiego
23. Gorlickiego	Zborowice, Siedliska	Ciężkowickiego
	Polna, Wyskitno, Berdychów i Bugaj	Grybowskiego
	Harklawa	Jasielskiego
	Nasalowa, Jodłówka, Kozłówek	Tuchowskiego
24. Grybowskiego	Trzycierz	Nowosandeckiego
25. Ciężkowickiego	Bartkowa z Posadowa, Bebny, Gródek i Kobyle z Wiesiołką, Podole i Gurowa, Przydonica, Glinik i Podglinik, Radajowice i Bujne z Posadową, Rożnów, Łazy i Łaziska, Roztoka i Brzezina, Tropie, Wiatrowice, Chabalina, Zagórze, Gierowa, Tabaszowa, Witkówka, Znamirowice, Załezie	Nowosandeckiego
26. Tarnowskiego	Zakrzów, Ilkosławice	Wojnickiego
	Lichwin, Lubinka, Rychwałd, Siemiechów	Tuchowskiego
27. Tuchowskiego	Zwiernik z Budyniem, Lubcza, Wola lubecka, Dzwonnowa	Pilźnieńskiego
28. Dąbrowickiego	Siedlec, Łęka siedlecka	Tarnowskiego
29. Pilźnieńskiego	Zawadka	Brzosteckiego
	Jastrząbka nowa, Jodłówka i Wałki, Żukowice nowe i stare	Tarnowskiego
30. Brzosteckiego	Zagórze	Piźlnieńskiego
	Kołaczyce, Nawsie kołaczyckie, Lipnica dolna	Jasielskiego

I. Z okręgu sądu powiatowego	II. Nazwa gmin, osad i obszarów dworskich	III. Do okręgu sądu powiatowego
31. Dembickiego	Łopuchów, Okonin, Ostrow-Wojtawski, Skrzyszów, Mała, Niedźwiada	Ropczyckiego
32. Frysztackiego	Biezdziatka, Biezdziedza, Łazy ad Biezdziatka, Lublica, Sieklówka górna i dolna	Jasielskiego
	Dobrzechów, Grodzisko, Markuszowa	Strzyżowskiego
	Rzepnik, Wojkówka	Krośnieńskiego
33. Mieleckiego	Domaciny, Durdy, Knapy, Smykle, Gołęgowola, Koła, Nagnajów, Przewóz, Baranów, Dmytrów mały i wielki, Siedliszczany, Suchorzew, Skopanie	Tarnobrzeskiego
	Słupiec	Dąbrowskiego
34. Kolbuszowskiego	Biały bór, Blizne, Tuszyma, Dobrynin, Rzochów, Rzemień, Łuże	Mieleckiego
	Boreczek, Cierpisz, Czarna, Kamionka, Zdziary, Ruda górska	Ropczyckiego
35. Sokołowskiego	Dzikowiec z Dymarką, Lipnica i Jeziorko, Kąty ad Płazówka, Kopcie, Koziołek, Płazówka, Rusinów, Wildenthal, Wola rusinowska	Kolbuszowskiego
	Stobierna	Rzeszowskiego
36. Przeworskiego	Żurawiczki długie	Jarosławskiego
37. Rzeszowskiego	Będziemyśl, Kawęcin, Kleczany, Krzywa, Księżymost, Lipie, Olchowa, Podlasek, Poręby ad Krzywa, Potok, Przedmieście, Sędziszów, Sielec, Wolica, Ługowa, Wolica piaskowa	Ropczyckiego
	Pogwizdów	Łańcuckiego
38. Tyczyńskiego	Albigowa, Handlzlówka, Hussów	Łańcuckiego
	Cierpisz, Kraczkowa, Słocina z Podkochem, Nowawieś	Rzeszowskiego
39. Strzyżowskiego	Białka, Błozowa, Barycz, Futoma, Konkolówka, Piatkowa	Tyczyńskiego
	Bonarówka	Krośnieńskiego
	Babica, Zarzyce	Rzeszowskiego
40. Głogowskiego	Wólka pod lasem	Rzeszowskiego
	Kupno, Poręby kupińskie, Werynia, Kłapówka i Widełka	Kolbuszowskiego
41. Tarnobrzeskiego	Brzostowa góra, Huta komorowska z Góra, Komorów z Kamionka, Krzywda ad Komorów, Krzowica ad Huta komorowska, Majdan (miasto) i Poręby ad Majdan, Stawiska ad Brzostowa góra, Krzadka z przyległościami Drozdów, Izków, Klatka, Magiera (Maziarnia), Wygoda ad Krządka	Kolbuszowskiego
	Przyszów szlachecki	Nisieckiego
42. Rozwadowskiego	Dębiny ad Trześń, Gorzyce, Pączek ad Gorzyce, Sokolniki, Zalesie gorzyckie, Fantazya, Ostrówek	Tarnobrzeskiego

16.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 11 lutego 1878,

o zmianie kilku przepisów koncesyi c. k. uprzyw. kolei pilzeńsko-breźnieńskiej (chomutowskiej) tyczących się taryfy.

Odmiennie od art. 9-go dokumentu koncesyjnego z dnia 21 kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 111) i 5-go dokumentu koncesyjnego z dnia 13 listopada 1872 (Dz. u. p. Nr. 19 z roku 1873) dla linij c. k. uprzyw. kolei żelaznej pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej), zaprowadzają się na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64) o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych jakoteż w skutek najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób, od dnia 1 marca 1878, następujące prawidła:

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austryackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mięszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei, na których tylko mięszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Gdyby okazało się potrzebnem jeszcze większe zniżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austryackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki. Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

7. Do obliczenia cen kart podróżnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach

kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, 1½ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

8. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

9. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów tyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

17.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18 lutego 1878,

yczące się przyłączenia gmin Mezleč i Brzic do okręgu sądu powiatowego czesko-skalickiego w Czechach.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddzielają się gminy Mezleč i Brzic od okręgu sądu powiatowego królowo-dworskiego i przyłączają się do okręgu sądu powiatowego czesko-skalickiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 sierpnia 1878.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 16 marca 1878.

18.

Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa z d. 27 lutego 1878,

tyczące się egzaminów nauczycielskich do szkół rolniczych.

Uzupełnia się §. 2, lit. *a* tymczasowego rozporządzenia c. k. ministerstwa rolnictwa z dnia 2 lipca 1875 (Dz. u. p. Nr. 99), tyczącego się egzaminowania kandydatów na posady nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych i w szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego, w ten sposób, że do egzaminu nauczycielskiego do szkół rolniczych przypuszczeni będą także ci kandydaci, którzy uczęszczali na trzyletni kurs wydziału rolnictwa w c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu jako uczniowie nadzwyczajni.

Rzeczony przepis ma przeto opiewać: „Dowód, że chcący zdawać egzamin skończył z dobrym skutkiem przynajmniej niższe gymnazyum, szkołę realną niższą, lub gymnazyum realne, tudzież szkołę średnią gospodarstwa wiejskiego, uznaną za taką przez ministerstwo rolnictwa, lub uczęszczał przez sześć półroczy jako uczeń nadzwyczajny do c. k. akademii rolnictwa w Wiedniu, i że najmniej przez dwa lata obznajmiał się z praktyką gospodarstwa wiejskiego.

Mannsfeld r. w.

19.

Ustawa z dnia 2 marca 1878,

o uwolnieniu pożyczki komisyi do regulacyi Dunaju w sumie 6,500.000 zł. od podatków i opłat, tudzież o umieszczaniu dla korzyści w obligacyach udziałowych tejże pożyczki kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Kwity tymczasowe, obligacye udziałowe i kupony od obligacyj udziałowych pożyczki w sumie rzeczywistej 6 milionów złotych, którą komisya do uregulo-

wania Dunaju w Wiedniu, na pokrycie kosztów zupełnego dokonania regulacyi Dunaju pod Wiedniem, namocy ustawy z dnia 29 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 70), w obieg wypuszcza, nie podlegają opłacie stemplowej a odsetki od tej pożyczki opłacie podatku dochodowego, jakoteż podatku, któryby mocą nowych ustaw na jego miejsce miał być zaprowadzony.

§. 2.

Obligacye udziałowe tej pożyczki mogą być używane do umieszczania w nich dla korzyści kapitałów fundacyjnych zakładów pod dozorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych a po kursie giełdowym na kaucye służbowe i przemysłowe.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 2 marca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 27 marca 1878.

20.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 15 marca 1878,

o jezdnem dla dyurnistów jadących po służbie kolejami żelaznemi lub parowcem.

W porozumieniu z interesowanemi ministrami rozporządza się:

Dyurnistom, którzy w zastępstwie samodzielnem urzędników rządowych wysłani zostają na komisye, jeżeli podróż służbową odbywają kolejami żelaznemi, należą się ceny wagonów drugiej klasy, jeżeli zaś podróżują parowcem, ceny pierwszej klasy.

Dyurniści zaś którzy nie odprawiają komisyj zamiejscowych samodzielnie, lecz są przydani urzędnikom na komisyą wysłanym jako sekretarze, pomocnicy i w ogóle jako towarzyszący, liczyć sobie mogą za podróż służbową kolejami żelaznemi tylko ceny trzeciej klasy a za podróż parowcami, tylko ceny drugiej klasy.

Pretis r. w.

21.

Rozporządzenie ministra handlu z dnia 20 marca 1878,

zmieniające niektóre przepisy nowej osnowy §-fu 48 Porządku ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzonej rozporządzeniem z dnia 25 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 69).

W nowej osnowie §-fu 48 Porządku ruchu dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, rozporządzeniem z dnia 25 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 69) zaprowadzonej, czyni się zmianę, nabywającą mocy od dnia 10 kwietnia 1878, która na tem polega, że wyrazy pod II A, 20

„Węgiel drzewny mielony“,

tudzież przepis zawarty pod Nr. 20:

„Węgiel drzewny mielony przyjmowany będzie do przewozu tylko w naczyniach z grubej blachy żelaznej szczelnie zamkniętych", jakoteż w dalszym ustępie, zastępuje się postanowieniem takiej osnowy:

„Węgiel drzewny świeżo wypalony mielony lub ziarnisty"

a do Nr. 20:

„Węgiel drzewny, świeżo wypalony, mielony lub ziarnisty przyjmowany będzie do przewozu tylko w naczyniach z grubej blachy żelaznej szczelnie zamkniętych albo w beczułkach szczelnych zrobionych z kilku warstw bardzo grubej i twardej, pokostowanej tektury, (w tak zwanych beczkach amerykańskich), których oba końce opatrzone są żelaznemi obręczami, mających dna z grubego drzewa utoczone, żelaznemi szrubami drzewnemi do żelaznych obręczy przyszrubowane i których spojenia zalepione są starannie paskami papierowemi lub płóciennemi".

„Gdy węgiel drzewny mielony lub ziarnisty oddany być ma do przewozu, w liście przewozowym wyrażone być powinno, czy jest świeżo wypalony czy nie".

„Jeżeli list przewozowy wzmianki o tem nie zawiera, domniemywać się potrzeba iż jest takim i przyjąć należy do przewozu tylko w opakowaniu wzwyż przepisanem".

Królewsko węgierski minister komunikacyj, z którym porozumiałem się w tej mierze, wydaje jednocześnie podobne rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Chlumecky r. w.

22.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 24 marca 1878,

zabraniające przywozu i przewozu z Turcyi, Czarnogórza, Serbii, Rumunii i Bessarabii szmat. przeznaczonej na sprzedaż starej odzieży, bielizny nie oczyszczonej i nieoczyszczonej pościeli,

Dla zapobieżenia zakradnieniu się chorób zaraźliwych zabrania się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim na czas nieokreślony przywozu i przewozu z Turcyi, Czarnogórza, Serbii, Rumunii i Bessarabii szmat, przeznaczonej na sprzedaż starej odzieży, bielizny nieoczyszczonej i nieoczyszczonej pościeli.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od tego dnia, w którym dojdzie do wiadomości odnośnych komór.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 30 marca 1878.

23.

Ustawa z dnia 29 marca 1878,

o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na koszta spraw, wszystkim krajom monarchyi austryackiej spólnych, umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z r. 1868, Nr. 4), o przymierzu cłowem i handlowem pomiędzy królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanemi a krajami korony węgierskiej, ustawy z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863, Nr. 2) o zawarciu umowy z austryackim bankiem narodowym, kontraktu ze spółką austryacko-węgierskiego Lloyda względem załatwiania służby pocztowej morskiej z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. 1872, Nr. 157) i kontraktu ze spółką austryacko-węgierskiego Lloyd z dnia 26 kwietnia 1872 względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców (Dz. u. p. Nr. 1872, Nr. 72), aż do końca maja 1878.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na koszta spraw, wszystkim krajom monarchyi austryackiej spólnych, przedłuża się aż do końca maja 1878.

Podobnież moc obowiązującą umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), przedłuża się aż do końca maja 1878.

§. 2.

Przymierze cłowe i handlowe między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanemi a krajami korony węgierskiej, zawarte na zasadzie ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z roku 1868, Nr. 4), przedłuża się aż do końca maja 1878.

§. 3.

Upoważnia się Rząd, ażeby zawarł z uprzywilejowanym austryackim bankiem narodowym umowę, przedłużającą przywilej nadany mu ustawą z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863, Nr. 2) a ustawą z dnia 30 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 83), rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 30 października 1868 (Dz. u. p. Nr. 146), ustawą z dnia 13 listopada 1868 (Dz. u. p. Nr. 149) i ustawą z dnia 18 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 31) zmieniony, aż do końca maja 1878.

§. 4.

Upoważnia się Rząd, ażeby kontrakty zawarte ze spółką austryacką-węgierskiego Lloyda, a mianowicie z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. z r. 1872, Nr. 157) tyczący się załatwiania służby pocztowej morskiej i z dnia 26 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 72) tyczący się utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty, za pomocą parowców, przedłużył aż do końca maja 1878.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 29 marca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayer** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

24.

Obwieszczenie z dnia 29 marca 1878,

o przedłużeniu traktatu handlowego i żeglarskiego z Włochami.

Na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114) tudzież umowy zawartej z Rządem królewsko-włoskim podaje się do wiadomości, że traktat handlowy i żeglarski z Włochami z dnia 23 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 108) pozostaje w mocy obowiązującej aż do dnia 31 maja 1878.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 31 marca 1878.

25.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 19 marca 1878,

o upoważnieniu królewsko-węgierskiej komory pomocniczej I klasy w Soózmezö do postępowania wywozowego z cukrem.

Król. węgierskie ministerstwo skarbu upoważniło król. węgierską komorę pomocniczą I klasy w Soósmezö w myśl istniejących przepisów do postępowania wywozowego z cukrem, wysyłanym za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku.

Pretis r. w.

26.

Umowa z dnia 30 marca 1878,

pomiędzy c. k. Rządem a uprzyw. austryackim bankiem narodowym na zasadzie ustawy z dnia 29 marca 1878 (Dz. u. p. Nr. 23), tycząca się przedłużenia przywileju bankowego na dwa miesiące

Na zasadzie ustawy z dnia 29 marca 1878 (Dz. u. p. Nr. 23) zawarta została między c. k. Rządem a uprzyw. austr. bankiem narodowym następująca umowa:

Przywilej, ustawą z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z roku 1863, Nr. 2) uprzyw. austr. bankowi narodowemu nadany, a ustawą z dnia 30 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 83), rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 30 października 1868 (Dz. u. p. Nr. 146), ustawą z dnia 13 listopada 1868 (Dz. u. p. Nr. 149), ustawą z dnia 18 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 31), zmieniony a umową z dnia 30 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 121) do końca marca 1878 przedłużony, przedłuża się na następne dwa miesiące aż do końca maja 1878.

Wiedeń, dnia 30 marca 1878.

Za c. k. Rząd:
C. k. Minister skarbu
Baron **Pretis** r. w.

Uprzyw. austr. bank narodowy:
Maurycy baron **Wodianer** r. w.,
zastępca rządcy banku.

Karol **Zimmermann-Göllheim** r. w.,
dyrektor banku.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 31 marca 1878.

27.

Ustawa skarbowa z dnia 30 marca 1878, na rok 1878.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Na wszystkie wydatki państwa 1878 r. wyznacza się ogółem 423,121.704 zł. waluty austryackiej.

Artykuł II.

Wydatki szczegółowe i sumy etatowe, dla każdego wydziału administracyi wyznaczone, podane są w pierwszej części preliminarza państwa poniżej zamieszczonego.

Dotacye, w poszczególnych rozdziałach, tytułach i paragrafach tego preliminarza państwa, wyznaczone, mogą być użyte tylko na cele w odpowiednich rozdziałach, tytułach i paragrafach wskazane a mianowicie oddzielnie na potrzeby zwyczajne i nadzwyczajne.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków państwa, w artykule I wyznaczonych, przekazują się wpływy z podatków stałych, z podatków niestałych i wszystkich innych gałęzi dochodów państwa, ustanowione w drugiej części niżej zamieszczonego preliminarza państwa w sumie 399,795.163 zł. waluty austryackiej.

Artykuł IV.

Dla otrzymania sumy dochodów państwa w artykule III ustanowionej, podatki stałe i niestałe pobierane będą w ogólności według istniejących przepisów.

Co się zaś tyczy wymiaru dodatków do podatków stałych obowiązywać mają następujące postanowienia:

a) z podatkiem gruntowym i podatkiem czynszowym, prócz podatku zwyczajnego i dodatku trzeciej części, podatek dochodowy zastępującego, pobierany będzie dodatek nadzwyczajny, wynoszący trzecią część podatku zwyczajnego;

b) z podatkiem klasowym, prócz podatku zwyczajnego i dodatku trzeciej części, podatek dochodowy zastępującego, pobierany będzie dodatek nadzwyczajny w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu;

c) z podatkiem zarobkowym i z podatkiem dochodowym pobierany będzie prócz podatku zwyczajnego dodatek nadzwyczajny podobnież w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu.

Tylko od tych osób do płacenia podatku obowiązanych, których całkowita należytość podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy nie przenosi kwoty 30 zł. wal. austr., pobierany będzie dodatek nadzwyczajny, wynoszący tylko siedm dziesiątych części podatku zwyczajnego.

Od budynków, które całkiem lub częściowo podlegają czasowemu uwolnieniu od podatku czynszowego, uiszczać należy tytułem podatku dochodowego na rok 1878, pięć od sta czystego dochodu rocznego, który te budynki wolne od podatku, przynoszą, to jest od tej kwoty, która pozostaje z całorocznego dochodu ryczałtowego z czynszów, po strąceniu odsetków, prawnie pozwolonych na utrzymanie budynków, a jeźli budynki są całkiem wolne od podatku, po strąceniu także odsetków, przypadających dowodnie w roku 1878 od kapitałów, na budynku wolnym od podatku zabezpieczonych.

Artykuł V.

Na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, które mają być spłacone w ciągu roku 1878 wydane być mogą w wykonaniu §. 2 ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 3), obligacye nie zwrotnego jednorakiego długu państwa, utworzonego mocą ustawy z dnia 20 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) a to za taką kwotę, jaka będzie potrzebna, aby przez zbycie takowych otrzymać fundusze, wystarczające na pokrycie owych kapitałów.

Nadto upoważnia się ministra skarbu, ażeby na spłacenie biletów skarbowych, na mocy ustawy z dnia 13 grudnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 162) w obieg wypuszczonych, a które dnia 1 maja 1878 przypadają do wypłaty, wypuścił w obieg obligacye renty, przynoszącej odsetki w złocie, ustawą z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35) utworzonej, a to za taką sumę, która będzie potrzebna, aby przez ich zbycie otrzymać fundusze potrzebne na spłacenie biletów skarbowych.

Na rachunek umorzenia tych kapitałów wygotowane będą niezwłocznie i oddane ministrowi skarbu oprócz obligacyj długu przynoszącego odsetki w biletach na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 113) już wygotowanych,

w sumie 15,390.000 zł., obligacye długu, przynoszącego odsetki w srebrze za sumę 447.000 zł. i długu przynoszącego odsetki w złocie za sumę 33,783.000 zł.

Artykuł VI.

Kwoty wyznaczone na wydatki roku 1878, aż do końca tegoż roku albo wcale nie, albo nie całkiem wydane, jednak z wyjątkiem dotacyj na cło (rozdział 13), które z końcem roku zawieszają się, mogą także być jeszcze użytemi w pierwszej połowie 1879 na cele w niniejszej ustawie skarbowej przewidziane i w granicach pozycyj takową ustanowionych; odnośne wypłaty jednak mają być zapisane w rachunku rocznym na karb zarządu poprzedniego roku.

To jednak pozwolenie co do kwot, nieużytych nawet i w pierwszej połowie 1879 roku, traci moc z dniem ostatnim czerwca 1879.

Wyjętemi od tego postanowienia są kwoty, wyznaczone na pokrycie stałych płac, jakiemi są pensye, emerytury itd. albo na uiszczenie tych wypłat, które opierają się na obowiązującym tytule prawnym, jak odsetki od długu państwa itd. Kwoty te mogą być używane aż do upływu terminu przedawnienia.

Dotacye nadzwyczajne, wyznaczone w pierwszej części preliminarza na budowle lub inne cele wyłączne, tamże szczegółowo wskazane, jakoteż tego rodzaju dotacye tyczące się tytoniu, które w roku 1878 albo wcale nie, albo nie całkiem będą użyte, mogą być używane jeszcze od końca czerwca 1880, tak jednak uważane będą, jak gdyby były wyznaczone w preliminarzu 1879 roku i dla tego mają być policzone na zarząd tegoż roku.

Dotacye wyznaczone ustawami z dnia 12 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 43) na budowę kolei żelaznej Tarwisu do granicy państwa pod Pontaflem i z dnia 11 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 39) na budowę kolei żelaznej wzdłuż uregulowanego brzegu Dunaju i połączenie tejże z koleją Cesarza Franciszka Józefa mogą być używane w myśl artykułu VI ustęp 4 ustawy skarbowej na rok 1876 jeszcze do końca czerwca 1878.

Nadto dotacye, wyznaczone ustawami z d. 12, 1876 marca (Dz. u. p. Nr. 40) na wybudowanie kosztem państwa kolei żelaznej z Nowych Herwinów w zetknięciu z koleją centralną morawsko-szląską do Wrbna, tudzież ustawą z dnia 12 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 41) na wybudowanie kosztem państwa kolei żelaznej z Mürzzuschlagu, w zetknięciu z koleją południową do Neubergu i z dnia 13 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 47), w przedmiocie wyznaczenia dotacyj szczególnych na rok 1876 na budowę kolei żelaznych państwa, w artykule I. §. 1 na budowę kolei istryjskiej, w roku 1876 nie użyte, mogą być używane aż do końca czerwca 1879, tak jednak uważane być mają, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1877 roku w myśl artykułu VI ustęp 4 ustawy skarbowej na rok 1877.

Artykuł VII.

Upoważnia się ministra skarbu do sprzedania w ciągu roku 1878 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie prze-

nosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniczego szczegółowego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Upoważnia się nadto ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, ażeby spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, udzielił w ciągu roku 1878 pozwolenie do sprzedaży mniej potrzebnych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia Skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, jeżeli wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

Upoważnia się ministra rolnictwa, ażeby w ciągu roku 1878 rozwiązał zakład hodowli koni w Piber i ażeby sumę zebraną przez sprzedaż koni, sprzętów i zapasów użył na założenie nowych źrebiarni z zastrzeżeniem złożenia później rachunków.

Artykuł VIII.

Upoważnia się ministra skarbu, ażeby na pokrycie niedoboru, który, jeżeli

od sumy ogólnej wydatków państwa	423,121.704 zł.
odciągniemy sumę ogólną dochodów	399,795.163 „
wynosi	23,326.541 zł.

wypuścił w obieg obligacye renty przynoszącej odsetki w złocie, na mocy ustawy z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35) a dopóki by wypuszczenie to nie nastąpiło, aby o sumy potrzebne wystarał się przez zaciągnięcie długu nieustalonego.

W sumę tych obligacyj wliczone być mają obligacye wygotowane na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 113) w celu zebrania sumy dziesięciu milionów złotych.

Artykuł IX.

Upoważnia się nadto ministra skarbu, ażeby na spłacenie zaliczki w sumie dziesięć milionów złotych, tudzież na zasilenie funduszami głównej kasy państwa, postarał się o sumę nieprzekraczalną dwadzieścia milionów złotych przez wypuszczenie w obieg w miarę potrzeby biletów skarbowych, najdłużej trzechletni obieg mających, wolnych od podatku, przynoszących od sta.

Artykuł X.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 30 marca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

Preliminarz państwa

na rok 1878 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część pierwsza. — Potrzeby.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
1			**I. Dwór cesarski**	4,650.000	. . . . .	4,650.000
2			**II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana 50%** .	72.514	. . . . .	72.514
3			**III. Rada państwa.**			
	1		Izba panów	55.190	. . . . .	55.190
	2		Izba deputowanych	597.190	. . . . .	597.190
	3		Delegacya	14.000	. . . . .	14.000
	4		Komisya kontroli długu państwa	11.000	. . . . .	11.100
	5		Na budowę nowego domu dla parlamentu	. . . . .	800.000	800.000
			Suma (Rozdział 3, Tytuły 1—5) .	677.186	800.000	1,477.480
4			**IV. Trybunał państwa**	21.000	. . . . .	21.000
5			**V. Rada ministrów.**			
	1		Prezydyum rady ministrów	143.500	2.750	146.250
	2		Fundusz do rozrządzania	50.000	. . . . .	50.000
	3		Koszta gazet urzędowych	566.000	. . . . .	566.000
	4		Trybunał administracyjny	113.200	13.800	127.000
			Suma (Rozdział 5. Tytuły 1—4) .	872.700	16.550	889.250
6			**VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych.**			
	1		Kwota na pokrycie wydatków wspólnych	76,753.146	. . . . .	76,753.146
7			**VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.**			
	1		Kierownictwo naczelne	475.000	. . . . .	475.000
	2		Wydatki policyi rządowej	120.000	. . . . .	120.000
	3		Koszta dziennika ustaw państwa	57.600	2.400	60.000
	4		Zarząd administracyjny wszystkich krajów	5,400.000	75.000	5,475.000
			Budowle do kwarantanny dla bydła	. . . . .	25.000	25.000
	5		Bezpieczeństwo publiczne	3,550.000	2.000	3,552.000
			Nadzwyczajne wydatki policyjne w Dalmacyi (włóczęgostwo)	. . . . .	10.000	10.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
7	6		Dodatek zakładom podrzutków	. . . . .	4.000	4.000
	7		Służba budownicza rządowa	1.148.000	9.000	1.157.000
			Koszta podróży z powodu nadzwyczajnych budowli drogowych i wodnych	. . . . .	25.000	25.000
	8		Budowa dróg:			
		1	Austrya poniżej Anizy	500.000	. . . . .	500.000
			Dalsze brukowanie gościńca szoprońskiego (Laxenburskiego)	. . . . .	30.000	30.000
		2	Austrya powyżej Anizy	185.000	. . . . .	185.000
		3	Salzburg	95.000	. . . . .	95.000
		4	Styrya	305.000	. . . . .	305.000
			Dodatek skarbowy na uregulowanie Anizy	. . . . .	3.100	3.100
		5	Karyntya	165.000	. . . . .	165.000
			Dalsze przerobienie gościńca salzburskiego między Lisserhofen i Gmünd	. . . .	40.000	40.000
		6	Kraina	125.000	. . . . .	125.000
		7	Pomorze dalmackie	95.000	. . . . .	95.000
			Za przydane roboty koło budowy gościńca kraińsko-istryjskiego, Petrigne-Cosina	. . . . .	10.600	10.600
		8	Tyrol i Vorarlberg	315.000	. . . . .	315.000
			Odbudowanie mostu na Rossbachu pod Calliano .	. . . .	6.000	6.000
		9	Czechy	1,120.000	. . . . .	1,120.000
			Dokończenie budowy mostu na Łabie pod Brandysem	. . . . .	59.600	59.600
			Dokończenie budowy mostu na Strzeli pod Plasem .	. . . . .	9.800	9.800
			Budowa mostu żelaznego na Żeliwce pod Dolnemi Kralowicami	. . . . .	14.600	14.600
		10	Morawia	230.000	. . . . .	230.000
		11	Szląsk	105.000	. . . . .	105.000
		12	Galicya z Krakowem	840.000	. . . . .	840.000
			a) Na gościńcu bielsko-przemysko-lwowskim:			
			Odbudowanie mostu Nr. 57 na Wisłoce pod Łabuziami	. . . . .	19.000	19.000
			Odbudowanie mostu Nr. 7 na Dunajcu pod Zgłobicami	. . . . .	25.000	25.000
			b) Na gościńcu spytkowicko-myślenickim:			
			Wybudowanie szóstego odstępu pod Stróża . . .	. . . . .	8.100	8.100
			c) Na gościńcu delatyńsko-jabłonickim:			
			Wybudowanie odstępu od mostu Nr. 49/*b* aż do drogi wybudowanej	. . . . .	15.000	15.000
		13	Bukowina	85.000	. . . . .	85.000
			Dalszy ciąg budowy gościńca od granicy węgierskiej pod Kirlibaba do Jakoben	. . . . .	25.000	25.000
			Regulacya Prutu powyżej Czerniowiec dla zabezpieczenia nowego mostu na gościńcu	. . . . .	3.000	3.000
		14	Dalmacya	75.000	. . . . .	75.000
			Budowa mostu na Cettynie pod Trilj	. . . . .	10.000	10.000
			Budowa mostu na Zarmagnie pod Obrowazzo . . .	. . . . .	10.000	10.000
			Budowa drogi z Trinity do granicy czarnogórskiej .	. . . . .	30.000	30.000
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—14) .	4,240.000	318.800	4,558.800

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
7	9		Budownictwo wodne:			
		1	Austrya poniżej Anizy	240.000	. . . . .	240.000
			Budowle wodne na Dunaju	. . . . .	250.000	250.000
		2	Austrya powyżej Anizy	149.000	. . . . .	149.000
			Budowle wodne na Dunaju,	. . . . .	40.000	40.000
			„ „ „ rzece Inn	. . . . .	40.000	40.000
			„ „ „ „ Salzach	. . . . .	15.000	15.000
			„ „ „ „ Traun	. . . . .	20.000	20.000
		3	Salzburg	34.000	. . . . .	34.000
			Uregulowanie Salzachu i Sali	. . . . .	25.000	25.000
		4	Styrya	35.000	. . . . .	35.000
			Dodatek skarbowy na uregulowanie Anizy	. . . . .	3.100	3.100
			„ „ „ „ Muru	. . . . .	30.600	30.600
			„ „ „ „ Sawy	. . . . .	2.500	2.500
			„ „ „ „ Sanu	. . . .	4.000	4.000
			„ „ „ wybranie przekopu między Espangiem a Anižą. Pierwsza połowa	. . . . .	6.000	6.000
		5	Karyntya	2.000	. . . . .	2.000
			Uregulowanie Drawy	. . . . .	10.000	10.000
		6	Kraina	10.000	. . . . .	10.000
			Uregulowanie Sawy	. . . . .	12.000	12.000
		7	Pomorze dalmackie	2.000	. . . . .	2.000
		8	Tyrol i Vorarlberg	60.000	. . . . .	60.000
			Budowle recesowe na rzece Inn	. . . . .	10.500	10.500
			Regulacya Renu	. . . . .	20.000	20.000
			Regulacya Drawy	. . . . .	9.500	9.500
		9	Czechy	196.000	. . . . .	196.000
			Uregulowanie Mołdawy	. . . . .	35.000	35.000
			Regulacya Łaby	. . . . .	190.000	190.000
		10	Morawia	400	. . . . .	400
		11	Szląsk	200	. . . . .	200
		12	Galicya z Krakowem	67.000	. . . . .	67.000
			Budowle na Wiśle	. . . . .	80.000	80.000
			„ „ Dunajcu	. . . . .	12.000	12.000
			„ „ Wisłoce	. . . . .	2.000	2.000
			„ „ Sanie	. . . . .	40.000	40.000
			„ „ Dniestrze	. . . . .	8.000	8.000
			„ „ Przemszy	. . . . .	8.000	8.000
		13	Bukowina	2.000	. . . . .	2.000
			Budowle na Prucie	. . . . .	5.000	5.000
		14	Dalmacya	2.400	. . . . .	2.400
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—14)	800.000	878.200	1,678.200
	10		Nowe budowle i większe urządzenia:			
		1	Archiwum namiestnictwa w Insbruku	. . . . .	1.650	1.650
		2	Namiestnictwo w Bernie	. . . . .	2.500	2.500
		3	Namiestnictwo we Lwowie	. . . . .	51.854	51.854
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—3)	. . . . .	56.004	56.004
	11		Koszta telegrafów	10.000	. . . . .	10.000
			Razem (Rozdział 7, Tytuły 1—11)	15,800.600	1,405.404	17,206.004

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
8			**VIII. Ministerstwo obrony krajowej.**			
	1		Kierownictwo naczelne	240.000	. . . . .	240.000
	2		Obrona krajowa	3,457.000	400.000	3,857.000
	3		Koszta poboru do wojska tudzież koszta podróży z powodu zgromadzeń kontrolnych urlopników i rezerwistów, jakoteż klasyfikacyi koni	64.000	. . . . .	64.000
	4		Dodatki na utrzymanie strzelców krajowych	34.300	. . . . .	34.300
	5		Fundacye wojskowe	33.300	. . . . .	33.300
	6		Straż policyjna wojskowa	70.500	. . . . .	70.500
	7		Żandarmerya	3,950.000	. . . . .	3,950.000
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—7) .	7.849.100	400.000	8,249.100
9			**IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.**			
			A. Wydatki centralne.			
	1		Kierownictwo naczelne	226.500	24.000	253.500
			Naprawy w domu ministerstwa	. . . . .	3.000	
	2		Nadzór nad szkołami	617.000	. . . . .	617.000
	3		Akademie umiejętności	75.000	. . . . .	77.000
			Wydatek na druki klasy matematyczno-fizycznej akademii umiejętności w Wiedniu	. . . . .	2.000	
	4		Muzeum sztuki i przemysłu z zakładem do prób chemiczno technicznych:			
		1	Muzeum sztuki i przemysłu	80.000	. . . . .	80.000
		2	Zakład do prób chemiczno-technicznych	7.450	. . . . .	7.450
	5		Komisya główna i dyrekcya statystyki administracyjnej .	74.800	. . . . .	74.800
	6		Instytut geologiczny państwa	50.600	. . . . .	52.600
			Sprzęty na pomieszczenie zbiorów	. . . . .	20.000	
	7		Zakład naczelny meteorologii i magnetyzmu ziemi . . .	22.100	. . . . .	22.100
	8		Komisya naczelna do badania i utrzymania zabytków sztuki i pomników historycznych	9.000	. . . . .	9.000
			Suma (Rozdział 9, Tytuł 1—8) .	1,162.450	31.000	1,193.450
			B. Wyznania.			
	9		Potrzeby funduszów religijnych:			
			a) Wydatki funduszów:			
		1	Austrya poniżej Anizy	388.000	2.000	437.200
			Nowe budowle	. . . . .	47.200	
		2	Austrya powyżej Anizy	107.000	. . . . .	107.000
		3	Salzburg	65.000	. . . . .	65.000
		4	Tyrol	121.000	. . . . .	121.000
		5	Vorarlberg	11.000	. . . . .	11.000
		6	Styrya	236.000	. . . . .	236.000
		7	Karyntya	74.000	. . . . .	74.000
		8	Kraina	107.000	. . . . .	107.000
		9	Tryest	50.000	. . . . .	50.000
		10	Gorycya	75.000	. . . . .	82.000
			Nowe budowle	. . . . .	7.000	
			Zniesienie .	1,234.000	56.200	1,290.200

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			Przeniesienie .	1,234.000	56.200	1,290200
9	9	11	Istrya	64.500	. . . . .	64.500
		12	Dalmacya	243.000	4.000	281.400
			Nowe budowle	. . . . .	34.400	
		13	Czechy	631.000	. . . . .	
			Nowe budowle	. . . .	43.400	677.900
			Zaliczka zwrotna	. . . . .	3.500	
		14	Morawia	282.000	. . . . .	292.000
			Nowe budowle	. . . . .	10.000	
		15	Szlask	66.500	. . . . .	68.500
			Nowe budowle	. . . .	2.000	
		16	Galicya	896.000	. . . . .	896.000
		17	Kraków	14.000	. . . . .	14.000
		18	Bukowina	37.000	. . . .	39.100
			Nowe budowle	. . . .	2.100	
		19	Dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:			
			Zapomoga dla plebanów katolickich	. . . . .	600.000	600.000
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—19) .	3,468.000	755.600	4,223.600
		20	*b)* Wydatki funduszów, lasów i dóbr funduszowych .	264.000	. . . . .	316.000
			Nowe budynki i kupno realności	. . . . .	36.500	
			Koszta pomiarów i wykub służbebnictw itd.	. . . . .	15.500	
			Suma (Rozdział 9, Tytuł 9, §§. 1—20) .	3,732.000	807.600	4,539.600
	10		Fundacye i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:			
		1	Fundacye	37.800	. . . . .	37.800
		2	Dodatki	126.900	4.200	
			Na restauracyą katedry Św. Szczepana w Wiedniu .	. . . . .	50.000	
			Dodatek z tytułu patronatu na odbudowanie zniszczonego przez pożar kościoła parafialnego, tudzież plebanii i budynków gospodarskich w Dobersbergu	. . . . .	17.900	219.900
			Na wybudowanie domu dla wikaryuszów i kooperatorów kościoła metropolitalnego w Gorycyi	. . . . .	5.900	
			Na restauracyą katedry monumentalnej w Splecie . .	. . . .	5.000	
			Na restauracyą katedry prazkiej	. . . . .	10.000	
			Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2) .	164.700	93.000	257.700
	11		Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego:			
		1	Wyższa rada kościelna ewangelicka	27.500	. . . . .	27.500
		2	Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangielickiego, wyznania: augsb. i helweckiego	75.000	. . . . .	75.000
			Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2) .	102.500	. . . . .	102.500
	12		Dodatki na potrzeby wyznania grecko-oryentalnego:			
			Dalmacya	62.000	. . . . .	
			Nowe budowle	. . . . .	2.750	70.750
			Wsparcie dla duchowieństwa grecko-oryentalnego	. . . . .	6.000	
			Suma (Tytuł 12) .	62.000	8.750	70.750
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 9—12) .	4,661.200	909.350	4,970.550

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9			**C. Oświecenie.**			
	13		Szkoły główne.			
			a) Uniwersytety:			
		1	Uniwersytet w Wiedniu	788.000	.....	
			Na urządzenie i środki naukowe	.....	4.500	
			Na urządzenie obserwatoryum astronomicznego, 4 ostatnia rata	.....	23.700	
			Koszta przewiezienia i ustawienia narzędzi, 2 rata	.....	15.500	
			Wewnętrzne urządzenie obserwatoryum, 1 rata	.....	10.000	
			Budowa głównego budynku dla uniwersytetu, 6 rata	.....	500.000	1,381.700
			Założenie zlewu i dwóch cystern, gazociągi i wodociągi, otoczenie murem, budowa domku dla bramnego i uregulowanie czterech ulic ograniczających terytoryum obserwatoryum astronomicznego, 2 i ostatnia rata	.....	35.000	
			Zasadzenie całej przestrzeni trawą, drzewami i krzewami	.....	5.000	
		2	Uniwersytet w Insbruku	198.000	.....	199.500
			Potrzeby naukowe	.....	1.500	
		3	Uniwersytet w Gradcu	258.000	.....	
			Potrzeby naukowe	.....	1.000	
			Przyrządy i przybory naukowe dla instytutu chemicznego 2 i ostatnia rata	.....	7.000	276.000
			Urządzenie instytutu chemicznego, 2 ostatnia rata	.....	10.000	
		4	Uniwersytet w Pradze	461.000	.....	
			Potrzeby naukowe	.....	5.000	
			Urządzenie i zaopatrzenie instytutu chemicznego, 2 i ostatnia rata	.....	30.000	
			Cena kupna domu na instytut patologiczno-anatomiczny i odsetki, 3 rata	.....	25.760	
			Na budowę instytutu anatomicznego, 7 i ostatnia rata	.....	7.000	658.960
			Na budowę instytutu chemicznego, 7 i ostatnia rata	.....	17.000	
			Budowa domu na instytuty fizykalne, 3 rata	.....	100.000	
			Budowa cieplarni dla instytutu fizyologii roślin	.....	3.600	
			Budowle na gruntach uniwersyteckich w Michlu i Maleszycach, 2 i ostatnia rata	.....	9.600	
		5	Uniwersytet we Lwowie	150.000	.....	150.000
		6	Uniwersytet w Krakowie	212.000	.....	212.000
		7	Uniwersytet w Czerniowcach	91.600	.....	
			Założenie i urządzenie muzeum przyrodniczego, laboratoryum chemicznego, gabinetu fizycznego i ogrodu botanicznego, 4 i ostatnia rata	.....	15.000	107.600
			Potrzeby naukowe dla gabinetu matematyczno-fizycznego	.....	1.000	
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—7)	2,158.600	827.160	2,985.760
			b) Wydziały teologiczne nie złączone z uniwersytetem:			
		8	Wydział teologiczny katolicki w Salzburgu	14.200	.....	14.200
		9	" " " Ołomuńcu	15.000	.....	15.000
		10	" " ewangelicki w Wiedniu	28.500	.....	28.500
			Suma (Tytuł 13, §§. 8—10)	57.700	.....	57.700

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9	13		*c)* Szkoły główne techniczne:			
		11	Szkoła główna techniczna w Wiedniu	245.000	.....	245.000
		12	Szkoła główna techniczna w Gradcu	95.000	.....	95.000
		13	Szkoły główne techniczne w Pradze	195.000	.....	
			Taksy służbowe	.....	14.938	211.938
			Potrzeby naukowe	.....	2.000	
		14	Szkoła główna techniczna w Bernie	75.000	.....	75.000
		15	Akademia techniczna we Lwowie	74.000	.....	
			Na wewnętrzne urządzenie nowego domu, 2 i ostatnia rata	.....	45.000	119.000
		16	Akademia rolnicza w Wiedniu	112.400	4.000	116.400
			Suma (Tytuł 13, §§. 11—16)	796.400	65.938	862.338
		17	*d)* Akademia sztuk w Wiedniu	110.000	.....	11.1500
			Potrzeby naukowe, 2 rata	.....	1.500	
		18	*e)* Na wykształcenie sił nauczycielskich w szkołach głównych	.....	38.090	38.000
		19	*f)* Wsparcia dla uczniów wszystkich szkół głównych	5.000	.....	5.000
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—19)	3,127.700	932.598	4,060.298
	14		Szkoły średnie.			
			a) Gymnazya i gymnazya realne:			
		1	Austrya poniżej Anizy	298.000	.....	
			Potrzeby naukowe	.....	4.400	327.400
			Na budowę gymnazyum realnego i wyższego w III dzielnicy w Wiedniu, 4 i ostatnia rata	.....	25.000	
		2	Austrya powyżej Anizy	66.000	.....	66.000
		3	Salzburg	27.300	.....	27.300
		4	Tyrol	95.000	.....	95.000
		5	Vorarlberg	30.200	.....	30.200
		6	Styrya	106.000	.....	106.060
		7	Karyntya	39.000	.....	39.000
		8	Kraina	78.000	.....	78.000
		9	Tryest	27.300	.....	27.300
		10	Gorycya	27.600	.....	27.600
		11	Istrya	42.000	.....	
			Reszta ceny kupna budynku szkolnego w Pisino z odsetkami, 3 rata	.....	2.240	44.240
		12	Dalmacya	86.000	.....	86.000
		13	Czechy	612.000	.....	
			Potrzeby naukowe i urządzenie	.....	3.200	640.200
			Budowa nowego domu na gymnazyum wyższe rządowe w Litomierzycach, 5 rata	.....	25.000	
		14	Morawia	365.000	.....	366.000
			Potrzeby naukowe	.....	1.000	
		15	Szląsk	109.000	.....	109.000
		16	Galicya	475.000	.....	475.000
		17	Kraków	76.000	.....	76.000
		18	Bukowina	42.500	.....	42.500
			Suma (Tytuł 14, §§. 1—18)	2,601.900	60.840	2,662.740

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9	14	19	*b)* Szkoły realne:			
			Austrya poniżej Anizy	214.000	.....	275.400
			Potrzeby naukowe	.....	1.400	
			Budowa nowego domu na szkołę realną w Sechshaus, 4 rata	.....	60.000	
		20	Austrya powyżej Anizy	48.900	.....	48.900
		21	Salzburg	23.600	.....	23.600
		22	Tyrol	70.000	.....	75.000
			Dalsza kwota na budowę nowego domu na szkołę realną w Brunek, 3 rata	.....	5.000	
		23	Styrya	41.000	.....	41.000
		24	Karyntya	23.600	.....	23.600
		25	Kraina	24.600	.....	24.600
		26	Tryest	26.300	.....	26.300
		27	Gorycya	24.700	.....	24.700
		28	Istrya	18.800	.....	18.800
		29	Dalmacya	29.500	.....	29.500
		30	Czechy	227.000	.....	229.500
			Potrzeby naukowe	.....	2.500	
		31	Morawia	78.000	.....	100.200
			Cena kupna z odsetkami za realność na pomieszczenie nowo otworzyć się mającego oddziału szkoły realnej wyższej w Bernie, 3 rata	.....	22.200	
		32	Szląsk	92.000	.....	95.000
			Potrzeby naukowe i urządzenia	.....	3.000	
		33	Galicya	125.000	.....	126.500
		34	Kraków	50.000	.....	50.000
		35	Bukowina	9.200	.....	9.200
			Suma (Tytuł 14, §§. 19—35)	1,127.700	94.100	1,221.800
		36	*c)* Komisye egzaminacyjne	24.200	.....	24.200
		37	*d)* Dodatki za zasługi dla profesorów	6.400	.....	6.400
		38	*e)* Wsparcia dla kandydatów na nauczycieli	50.000	.....	50.000
			f) Szkoły marynarki.			
		39	Istrya	4.000	.....	4.000
		40	Dalmacya	10.600	.....	10.600
			Suma (Tytuł 14, §§. 39 i 40)	14.600	.....	14.600
			Razem (Tytuł 14, §§. 1—40)	3,824.800	154.940	3,979.740
	15		Biblioteki zakładów naukowych	23.300	.....	25.800
			Restauracye w domu bibliotecznym w Ołomuńcu	.....	2.500	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki Zwyczajne	Wydatki Nadzwyczajne	Wydatki Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9	16		Zakłady naukowe wyłączne.			
		1	Szkoły dla akuszerek	16.900	.....	16.900
		2	Szkoła języków wschodnich	3.600	.....	3.600
		3	Instytut techniczny w Krakowie	7.500	.....	7.500
		4	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	15.800	.....	15.800
		5	Szkoły rysunkowe	23.000	.....	23.000
		6	Szkoła dla sztuk i rzemiosł w Wiedniu	40.000	.....	104.645
			Budowa własnego domu, 6 i ostatnia rata	.....	64.645	
		7	Szkoły rzemieślnicze	264.000	.....	318.000
			Nauka dalszego kształcenia i przygotowawcza	.....	10.000	
			Potrzeby naukowe i urządzenia	.....	30.000	
			Przyrządzenie i nabycie środków naukowych i pomocniczych do wykształcenia wyłącznego w rzemiosłach	.....	14.000	
		8	Szkoły handlowe	47.500	1.000	50.500
			Zapomogi dla szkół handlowych	.....	2.000	
			Suma (Tytuł 16, §§. 1—8)	418.300	121.645	539.945
	17		Szkoły początkowe.			
		1	Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	1,194.000	.....	1,404.300
			Na uzupełnienie zbiorów naukowych	.....	15.000	
			Budowa seminaryum nauczycielskiego w III dzielnicy w Wiedniu, 2 i ostatnia rata	.....	100.000	
			Przybudowanie w pensyonacie cywilnym dla dziewcząt, 3 rata	.....	30.000	
			Urządzenia domu na seminaryum męskie i żeńskie w Innsbruku, 2 i ostatnia rata	.....	5.000	
			Cena kupna domu prywatnej ochrony dla małych dzieci w St. Maria de Victoria w Pradze na potrzeby seminaryum żeńskiego niemieckiego w Pradze	.....	5.000	
			Budowa seminaryum męskiego w Bernie, 2 rata	.....	50.000	
			Gazociągi i wodociągi w seminaryum męskiem niemieckiem w Bernie	.....	1.000	
			Należytości roczne i odsetki od ceny kupna domu na seminaryum żeńskie słowiańskie w Bernie, 1 rata	.....	4.300	
		2	Kursa kształcenia ogrodniczek i wydatki na ogródki	18.450	.....	18.450
		3	Stypendya dla seminarzystów	220.000	.....	220.000
		4	Dodatki za zasługi dla nauczycieli w seminaryach męskich i żeńskich	3.000	.....	3.000
		5	Dodatki rządowe do funduszów szkół normalnych	151.112	.....	151.112
		6	Na podniesienie szkół początkowych:			37.000
			Tyrol	.....	28.000	
			Gorycya	.....	2.000	
			Istrya	.....	2.000	
			Dalmacya	.....	5.000	
			Suma (Tytuł 17, §§. 1—6)	1,586.562	247.300	1,832.862

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9	18		Fundacye i dopłaty:			
		1	Fundacye	40.269	. . . . .	40.269
		2	Dopłaty	158.014	. . . . .	166.014
			Pomiar stopnia europejskiego	. . . . .	8.000	
			. Suma (Tytuł 18, §§. 1 i 2) .	198.283	8.000	206.283
	19		Administracya funduszu naukowego:			
		1	*a)* Wydatki funduszu	39.750	375	40.000
		2	*b)* Wydatki lasów funduszowych i dóbr	19.600	. . . . .	19.600
			Suma (Tytuł 19 §§. 1 i 2) .	59.350	375	59.725
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 13—19) .	9,238.295	1,467.358	10,705.653
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—19) .	14,461.945	2,407.708	16,869.653
			X. Ministerstwo skarbu.			
10			**A. Właściwe wydatki państwa.**			
			Zarząd finansów:			
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentem rachunkowym i departamentem rachunków specyalnych)	888.000	8.000	896.000
	2		Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy do wymiaru opłat	2,740.000	40.000	2,780.000
	3		Administracye podatkowe, służba podatkowa przy starostwach powiatowych i lokalne komisye podatkowe	920.000	. . . . .	920.000
	4		Ogólna kasa państwa, ministeryalny urząd płatniczy, kasy główne krajowe i kasy skarbowe krajowe, kasa filialna krajowa w Wiedniu i urzędy płatnicze krajowe	385.000	400	385.400
	5		Straż skarbowa	4,240.000	. . . . .	4,240.000
	6		Urzędy podatkowe	3.880.000	8.000	3.888.000
	7		Prokuratorye skarbowe	351.000	. . . . .	351.000
	8		Zarząd ceł	1,343.000	. . . . .	1,352.500
			Nowe budowle	. . . . .	9.500	
	9		Etat regulacyi podatku gruntowego	2.700.000	. . . . .	2,700.000
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—9) .	17,447.000	65.900	17,512.900
11			**Ogólna administracya kasowa.**			
	1		Strata na monecie	. . . . .	16.000	16.000
	2		Wynagrodzenia stronom	20.000	. . . . .	20.000
	3		Remuneracya za załatwianie spraw funduszów sierocińskich łącznych	. . . . .	200	200
	4		Pożyczka bezprocentowa na regulacyą rzeki Gail w Karyntyi (2 rata)	. . . . .	30.000	30.000
	5		Wydatki rozmaite	12.000	. . . . .	12.000
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—5) .	32.000	46.200	78.200

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			B. Koszta obrotu, poboru i zarządu dochodów państwa.			
12			**Podatki stałe.**			
	1		Wynagrodzenia stronom i osobom prywatnym tudzież będącym w służbie publicznej za pomoc przy oznaczaniu i ustanawianiu podstaw podatku, tudzież przy ściąganiu podatków	66.000	. . . . .	66.000
	2		Wynagrodzenia stronom dawniej wolnym od podatku w Dalmacyi z powodu zaprowadzenia podatku gruntowego	6.500	. . . . .	6.500
	3		Koszta egzekucyi podatków	. . . . .	140.000	140.000
			Suma (Rozdział 12, Tytuły 1—3) .	72.500	140.000	212.500
13			**Cło.**			
	1		Zwroty złożonych rękojmi podatkowych	210.000	. . . . .	210.000
	2		Zwroty opłat	40.000	. . . . .	40.000
	3		Ryczałtowe koszta zarządu	1,400.000	. . . . .	1,400.000
	4		Zwroty podatku konsumcyjnego	8,000.000	. . . .	8,000.000
			Suma (Rozdział 13, Tytuły 1—4) .	9,650.000	. . . . .	9,650.000
			Podatki niestałe.			
14			Podatek konsumcyjny:			
	1		Wydatki zarządu	221.000	. . . . .	221.000
	2		Zwroty złożonych rękojmi podatkowych i podatków .	3,900.000	. . . . .	3.900.000
			Suma (Rozdział 14, Tytuły 1 i 2) .	4,121.000	. . . . .	4,121.000
			Sól:			
	1		Koszta produkcyi i zakupna	2,762.000	. . . . .	2,762.000
			Nowe budowle	. . . . .	70.700	70.700
			Wydatki nadzwyczajne	. . . . .	16.900	16.900
	2		Wydatki przy sprzedaży	238.000	. . . . .	238.000
			Nowe budowle	. . . . .	13.000	13.000
			Suma (Rozdział 15, Tytuły 1 i 2) .	3,000.000	100.600	3,100.600
16			Tytoń:			
	1		Wydatki administracyjne	624.300	. . . . .	624.300
	2		Koszta produkcyi i kupna	19,705.000	. . . . .	19,705.000
			Nowe budowle	. . . . .	75.000	75.000
	3		Wydatki przy sprzedaży	1,542.000	. . . . .	1,542.000
			Suma (Rozdział 16, Tytuły 1—3) .	21,871.300	75.000	21,946.300

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
17			Stępel	358.700	. . . . .	358.700
18			Taxy i opłaty od czynności prawnych	424.500	. . . . .	424.500
19			Loterya	13,036.000	. . . . .	13.036.000
20			Myta	262.000	. . . . .	262.000
21			Cechowanie	68.000	. . . . .	68.000
			Suma (Rozdziały 14—21)	43,141.500	175.600	43.317.100
22			**Własność państwa.**			
	1		Gmachy dykasteryalne	126.000	. . . . .	126.000
			Budowle	. . . . .	9.800	10.492
			Należytość roczna	. . . . .	692	
			Suma (Rozdział 22, Tytuł 1)	126.000	10.492	136.492
23			Fiskalności i bezdziedziczności	8.000	. . . . .	8.000
24			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,098.400	. . . . .	1,098.400
25			Remanenta ze sprzedanych nieruchomości państwa	. . . . .	3.000	3.000
26			Mennictwo	225.000	. . . . .	225.000
			Ogółem (Rozdziały 10—26)	71,800.400	441.192	72,241.592
			XI. Ministerstwo handlu.			
27			**A. Właściwe wydatki państwa.**			
	1		Kierownictwo naczelne	385.000	82.000	467.000
			Na szkoły wyłączne i na zakupno środków naukowych do nauki wyłącznej:			
			dla szkół wyłącznych	. . . . .	162.000	211.900
			Na stypendya, szczególne środki naukowe narzędzia itd.	. . . . .	20.000	
			Na radę nadzorczą, inspekcyą, instruktorów itd.	. . . . .	12.000	
			Na zakłady do prób	. . . . .	9.900	
			Na wydatki administracyjne i inne	. . . . .	8.000	
			Na wystawę powszechną paryską	. . . . .	350.000	350.000
			Subwencya dla muzeum oryentalnego	. . . . .	4.000	4.000
			Wygotowanie statystyki na kolei żelaznych	. . . . .	5.000	
			Inspekcya ogólna austryackich kolei żelaznych	235.000	20.000	255.000
			Dla pomocników inspekcyi ogólnej i na inne wydatki w sprawach kolejowych	. . .	20.000	20.000
	2		Służba miar i wag	428.000	5.000	433.000
			Koszta zaopatrzenia jej w miarowzory i aparaty	. . . . .	15.000	15.000
	3		Służba portowa i zdrowotna morska	640.700	315.000	955.700
			Nowe budowle w Pomorzu dalmackiem	. . . . .	38.000	38.000
			Nowe budowle w Dalmacyi	. . . . .	30.000	30.000
			Wydatek na przybory portowe i liny tudzież na przyrząd do zamykania statków z naftą w nowym porcie tryestyńskim	. . . . .	40.000	40.000
			Suma (Rozdział 27, Tytuły 1—3)	1,688.700	1.135.900	2,824.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne (zł. w walucie austryackiej)	Wydatki: Nadzwyczajne (zł. w walucie austryackiej)	Wydatki: Suma (zł. w walucie austryackiej)
27			**B. Utrzymanie poczt i telegrafów.**			
	4		Służba pocztowa	14.670.000	. . . .	14,670.000
	5		Zakład telegrafów	3,560.000	82.000	3,642.000
			Suma (Tytuły 4 i 5) .	18,230.000	82.000	18,312.000
	6		**C. Koleje żelazne państwa.**			
		1	Kolej istryjska:			
			a) Wynagrodzenie ryczałtowe kolei południowej . .	275.000	. . . . .	275.000
			b) Wynagrodzenie za:			
			Pomnożenie ruchu pociągów	38.000	. . . . .	38.000
			Utrzymanie kolei	80.000	. . . . .	80.000
		2	Kolej tarnowsko-leluchowska:			
			a) Zarząd ogólny	42.600	. . . .	300.000
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	100.000		
			c) Służba ruchu i handlowa	95.000		
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	62.400		
		3	Kolej z Siverichu do Splietu z odnogą do Sebeniku:			
			a) Zarząd ogólny	17.000	. . . .	150.000
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	65.000		
			c) Służba ruchu i handlowa	35.000		
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	33.000		
		4	Kolej rakonicko-protiwińska:			
			a) Zarząd ogólny	38.000	. . . .	370.000
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	130.000		
			c) Służba ruchu i handlowa	118.000		
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	84.000		
		5	Kolej dniestrzańska:			
			a) Zarząd ogólny	34.000	. . . .	335.000
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	150.000		
			c) Służba ruchu i handlowa	85.000		
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	66.000		
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Dalsze regulowanie wrebów, tam i rowów, tudzież nabycie gruntów; odprowadzanie wody na stacyjach celem osuszenia przestrzeni stacyjnych .	. . . . .	29.000	29.000
			Dalsze zastępowanie tymczasowych mostów drewnianych stałemi, odbudowanie mostów uszkodzonych i ubezpieczenie wód tam gdzie są większe mosty	. . . . .	120.000	120.000
			Uzupełnienie i postanowienie nowych ogrodzeń tudzież zastąpienie drewnianych znaczków granicznych kamiennemi	. . . . .	8.000	8.000
			Roboty w celu utrwalenia budowy wierzchniej . .	. . . . .	9.000	9.000
			Wybudowanie domu mieszkalnego na stacyi w Drohobyczy	. . . . .	25.000	25.000
			Restauracya budynków	. . . . .	3.800	3.800
			Dalsza restauracya wozów	. . . . .	8.000	8.000
			Wydatki nieprzewidziane	. . . . .	17.200	17.200
			Zniesienie	1.548.000	220.000	1,768.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			Przeniesienie .	1,548.000	220.000	1,768.000
27		6	Kolej brunowsko-strasswalcheńska:			
			a) Zarząd ogólny	13.800		
			b) Zarząd kolei	26.000	. . . .	98.000
			c) Służba ruchu i handlowa	27.000		
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	31.200		
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Roboty koło budowy dolnej w celu ubezpieczenia nasypu kolei	. . . . .	2.000	2.000
			Ustawienie wagi pomostowej i połączenie toru martwego w Friedburg-Lengau	. . . .	4.000	4.000
		7	Kolej naddunajska:			
			a) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	2.630		
			b) Służba stacyjna i pociągowa	7.250	. . . .	14.000
			c) Zestawienie pociągów i dostawa machin	4.120		
		8	Kolej podmokielska	200	. . . . .	200
			Suma (Tytuł 6, §§. 1—8) .	1,660.200	226.000	1,886.200
	7		**D. Budowa kolei żelaznych państwa.**			
		1	Kolej z Tarwisu do Pontafla	. . . .	800.000	800.000
		2	„ miejscowa z Kriegsdorfu do Rymarzowa	. . . . .	100.000	100.000
		3	„ „ z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu .	. . . . .	500.000	500.000
		4	„ „ z Mürzzuschlagu do Neubergu . . .	. . . . .	100.000	100.000
		5	„ naddunajska z odnogą do kolei Franciszka Józefa	. . . . .	300.000	300.000
			Suma (Tytuł, 7 §§. 1—5) .	. . . . .	1,800.000	1,800.000
			Suma ogólna (Rozdział 27, Tytuły 1—7) .	21,538.200	3,243.900	24,782.100
28			**XII. Ministerstwo rolnictwa.**			
	1		Kierownictwo naczelne	296.900	19.000	315.900
	2		Zakłady naukowe i do prób	65.400	. . . . .	65.400
	3		Kultura krajowa:			
		1	Zapomogi	. . . . .	370.000	370.000
		2	Dodatek konkurencyjny na regulacyą rzeki Gail	. . . . .	30.520	30.520
	4		Urzędy do nadzorowania i podniesienia kultury krajowej .	185.600	7.000	192.600
	5		Władze górnicze	188.260	4.240	192.500
	6		Zakłady naukowe górnicze	51.920	23.880	75.800
	7		Rządowe stadniny	300.000	10.000	310.000
	8		Zakłady ogierów rządowych:			
		1	Wydatki na zarząd i administracyę	952.800	. . . . .	952.800
		2	Kupno ogierów	200.000	. . . . .	200.000
	9		Żrebiarnia w Neudau	20.000	. . . . .	20.000
	10		Podniesienie hodowli koni	66.100	. . . . .	66.100
	11		Lasy i dobra rządowe:			
		1	Dyrekcye lasów i dóbr	313.000	1.000	314.000
		2	Lasy i dobra rządowe	2,903.000	. . . . .	2,903.000
		3	Nowe budowle i kupno realności	. . . . .	63.800	63.800
		4	Koszta pomiaru, wykupno służebnictw itd.	. . . . .	140.000	140.000
			Zniesienie .	5,542.980	669.440	6,212.420

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne (zł. w walucie austryackiej)	Nadzwyczajne	Suma
			Przeniesienie .	5,542.980	669.440	6,212.420
28	12		Kopalnie:			
		1	Zarząd górniczy w Kirchbichlu	106.300	. . . . .	106.300
			Nowe budowle i zakłady korzystne	. . . . .	3.000	3.000
		2	Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu	192.300	. . . . .	192.300
			Nowe budowle i zakłady korzystne	. . . . .	3.600	3.600
		3	Zarząd hutniczy w Cilli	171.300	. . .	171.300
		4	Dyrekcya górnicza w Idryi	777.281	. . .	777.281
			Nowe budowle i zakłady korzystne	. . . . .	46.000	46.000
		5	Tymczasowa dyrekcya górnicza w Brux	. . . . .	104.000	104.000
			Nowe budowle i zakłady korzystne	. . . . .	11.000	11.000
		6	Dyrekcya górnicza w Przybramie	2,294.000	. . . .	2,294.000
			Nowe budowle i zakłady korzystne	. . . . .	104.800	104.800
			Kupno realności	. . . . .	2.000	2.000
		7	Inne c. k. kopalnie	797.400	. . . . .	797.400
			Nowe budowle i zakłady korzystne	. . . .	41.000	41.000
			Suma (Rozdział 28, Tytuły 1—12) .	9,881.561	984.840	10,866.401
29			**XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.**			
	1		Kierownictwo naczelne	200.000	4.000	204.000
	2		Najwyższy trybunał	445.100	41.500	486.600
			Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	16.700.000	. .	16,700.000
			Wydatek na założenie nowych ksiąg gruntowych .	. . . .	500.000	500.000
			Nowe budowle dla zarządu sprawiedliwości:			
			Kierownictwo naczelne:			
		1	Pałac sprawiedliwości w Wiedniu	. .	500.000	500.000
			Austrya poniżej Anizy:			
		2	Na kupno koszar dla straży sądowej w Wiedniu (część należytości)	. . . . .	8.400	
		3	Na kupienie domu Nr. 755 w Ottakringu (na pomieszczenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego, rata roczna)	. . . . .	1.220	92.388
		4	Na koszta rozszerzenia domu sądu krajowego karnego w Wiedniu, reszta w kwocie	. . . . .	75.000	
		5	Na kupienie gruntu pod budowę w Wiener-Neustadt (nowy dom sądowy) rata ceny kupna w kwocie . .	. . . .	7.768	
			Austrya powyżej Anizy:			
		6	Na kupienie domu w Rohrbachu (na sąd powiatowy i urząd podatkowy) rata ceny kupna	. . . . .	2.222	2.222
		7	Salzburg:			
			Dom w Mittersillu na pomieszczenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego (reszta kosztów budowy w przybliżeniu obliczonych)	. . . . .	11.200	11.200
			Tyrol:			
		8	Dom sądowy i więzienie w Trydencie (częściowa upłata przypadających należytości)	. . . . .	50.000	80.000
		9	Więzienie w Roveredo	. . . . .	30.000	
			Zniesienie .	17.345.100	1,231.310	18,576.410

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			Przeniesienie .	17,345.100	1,231.310	18,576.410
			Czechy:			
29	3	10	Kupienie realności Nr. 226 Horzycach (na pomieszczenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego, część należytości)	. . . . .	1.155	25.524
		11	Na kupienie domu dla sądu w Karolinenthal (razem z kosztami wewnętrzego urządzenia, część należytości)	. . . . .	18.275	
		12	Na kupienie domu Nr. 395 w Smichowie, rata roczna	. . . . .	6.094	
			Morawia:			
		13	Na kupienie domów N. 154 i 155 w Zwittau (dla sądu powiatowego i urzędu podatkowego, część należytości	. . . . .	2.016	2.016
			Galicya wschodnia:			
		14	Na kupienie realności Nr. 295 w Śniatynie dla sądu (część należytości)	. . . . .	570	570
	4		Zakłady karne	2,300.000	. . . . .	2,300.000
			Nowe budynki dla zakładów karnych:			
			Kraina:			
		1	Na kupienie zamku w Vigaun (część należytości z 6% odsetkami od reszty kapitału)	. . . . .	10.620	20.620
		2	Urządzenie tego zamku na więzienie	. . . . .	10.000	
			Czechy:			
		3	Na kupienie dawnego klasztoru Św. Wacława w Pradze, gdzie teraz jest zakład karny dla mężczyzn (część należytości z 6% odsetkami od reszty kapitału)	. . . . .	6.540	101.540
		4	Na budowę zakładu karnego w Pilzni	. . . . .	95.000	
			Galicya wschodnia:			
		5	Na kupienie realności u Św. Maryi Magdaleny Nr. 20²/₄ we Lwowie (część należytości z 6% odsetkami od reszty kapitału)	. . . . .	11.840	61.840
		6	Na wybudowanie nowego domu karnego w Stanisławowie	. . . . .	50.000	
			Razem (Rozdział 29, Tytuły 1—4) .	19,645.100	1,443.420	21,088.520
30			**XIV. Najwyższa izba obrachunkowa** . .	157.000	1.000	158.000
31			**XV. Etat emerytalny**			
	1		Ogólny etat emerytalny administracyi cywilnej	13,500.000	. . . . .	13,500.000
	2		Wspólne emerytury cywilne	600.000	. . . . .	600.000
			Potrąciwszy z tego sumę przypadającą na kraje korony węgierskiej t. j. 23%	138.000	. . . . .	138.000
			Zostaje .	462.000	. . . . .	462.000
			Suma (Rozdział 31, tytuły 1 i 2) .	13,962.000	. . . .	13,962.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki: Zwyczajne	Wydatki: Nadzwyczajne	Wydatki: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			XVI. Zapomogi i uposażenia.			
32			*A.* Dla niektórych funduszów krajowych:			
			Karyntya	10.000	. . . . .	10.000
33	1		*B.* Przedsiębiorstwom komunikacyjnym:			
	1		Subwencye:			
			Lloyd austryacko-węgierski za linią bombajską: *a)* Subwencya mon. pap. . . . . . . 190.000 zł. *b)* Zwrót opłat na Kanale Suez w złocie . 159.000 „	349.000	. . . . .	349.000
		2	Kolei żytawsko-libereckiej . . . . . . w złocie	75.000	. . . . .	75.000
		3	Jako 4% zaliczka:			
			Kolei Franciszka Józefa . . . . w srebrz.	. . . . .	2,000.000	2,000.000
			Kolei następcy tronu Rudolfa . . . . . . „ „ „	. . . . .	6,180.000	6,180.000
			Kolei koszycko-bogumińskiej . . . . . . „ „ „	. . . . .	50.000	50.000
			Kolei Karola Ludwika . . . . „ „ „	. . . . .	500.000	500.000
			Północnej kolei morawsko-szląskiej . . . . „ „ „	. . . . .	740.006	740.000
			Kolei północno-zachodniej austryackiej . „ „ „	. . . . .	1,062000	1,062.000
			Kolei łączącej połud. półn. niem. *a)* „ „ „	. . . . .	709.600	709.600
			b) w mon. pap.	. . . . .	400.000	400.000
			Pierwszej węgier.-galic. kolei:			
			a) Zaliczka z tytułu gwarancyi . . . . . w srebrze	. . . . .	969.000	969.000
			b) Na niedobór ruchu . . . . „ mon. pap.	. . . . .	60.000	60.000
			Kolei zachodniej węgierskiej . . . . . . „ w srebrze	. . . . .	320.000	320.000
			Kolei vorarlberskiej:			
			a) Zaliczka z tytułu gwarancyi . . . . . w srebrze	. . . . .	678.000	678.000
			b) na niedobór ruchu . . . . „ mon. p.	. . . . .	50.000	50.000
			Kolei Arcyksięcia Albrechta . . . . . . w srebrze		900.000	900.000
			Kolei cesarzowej Elżbiety:			
			a) z Linz do Budweisu . . . . . w srebrze	. . . . .	1.050.000	1.050.000
			b) z Salzburga do Tyrolu . . . . . „ „	. . . . .	2,040.000	2.040.000
			Kolei morawskiej granicznej:			
			a) Zaliczka z tytułu gwarancyi „ „	. . . . .	336.000	336.000
			b) Na niedobór ruchu . . . . . w mon. pap.	. . . . .	60.000	60.000
			Spółce kolei państwa:			
			a) sieć uzupełniająca . . . . „ „	. . . . .	800.000	800.000
			b) Kolei berneńsko-rossickiej . . . w srebrze	. . . . .	18.000	18.800
				424.000	18,922,600	19,346.000
	4		Strata na monecie za: 234.000 zł. w złocie po 20% = 46.800 zł. 17,332.600 „ w srebrze „ 5% = 877.630 „	. . .	924.430	924.430
	5		4% Zaliczki na pokrycie niedoborów ruchu kolei zagwarantowanych z lat 1872 aż do 1877	. . .	1,010.000	1,010.000
			Suma (Rozdział 33, tytuły 1—5) .	424.000	20,857.030	21,281.030

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki Zwyczajne	Wydatki Nadzwyczajne	Wydatki Suma
				zł. w walucie austryackiej		
34			C. **Kilku funduszom indemnizacyjnym:**			
			Zaliczki bezprocentowe:			
	1		Dla Galicyi wschodniej	.....	1,443.143	1,443.143
	2		Dla Galicyi zachodniej	.....	1,181.857	1,181.857
	3		Dla Bukowiny	.....	399.000	399.000
	4		Stała zapomoga roczna dla Krainy	175.000	.....	175.000
	5		Zaliczki dla Krainy przynoszące odsetki po 5%	.....	77.000	77.000
			Suma (Rozdział 34, Tytuły 1—5)	175.000	3,101.000	3,276.000
			Razem (Rozdziały 32—34)	609.000	23,958.030	24,567.030
35			**XVII. Dług państwa.**			
	1		A. **Odsetki od długu państwa**	113,289.787	.....	113,289.787
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej	30,173.701	.....	30,173.701
			Zostaje	83,116.086	.....	83,116.086
	2		Strata na monecie	.....	2,038.292	2,038.292
			Suma	83,116.086	2,038.292	85,514.378
	3		B. **Umorzenie długów**	10,284.189	.....	10,284.189
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej w monecie brzęczącej, razem	150.000	.....	150.000
			Zostaje	10,134.189	.....	10,134.189
	4		Bilety skarbowe	.....	25,000.000	25,000.000
			Strata na monecie	.....	94.100	94.100
			Suma	10,134.189	25,094.100	35,228.289
			C. **Regulacya Dunaju.**			
	5		Suma na pokrycie odsetków z rozkładu na skarb przypadająca	601.600	.....	601.600
			D. **Wyplaty terminowe.**			
	6		W skutek uczestnictwa w pożyczce kolei południowej na budowę kolei żelaznych z Bielaku do Franzensfeste i St. Peter do Rjeki	762.047	.....	762.047
	7		Strata na monecie licząc na kurs 5%	.....	38.102	38.102
			Suma	762.047	38.102	800.149

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki Zwyczajne	Wydatki Nadzwyczajne	Wydatki Suma
				zł. w walucie austryackiej		
35	8		**E. Obligacye renty** królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.			
			Odsetki 4-procentowe, wolne od podatków, obligacyj renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, wypuszczonych na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35)	5,556.832	. . . . .	5,556.832
	9		Strata na monecie	. . . . .	1,111.366	1,111.366
			Suma .	5,556.832	1,111.366	6,668.198
			Razem (Rozdział 35, Tytuły 1 – 9) .	100,170.754	28,281.860	128,452.614
36			**XVIII. Zarząd długu państwa.**			
	1		Wydatki na zarząd nieustalonego długu wspólnego (70%)	335.000	. . . . .	335.000
	2		Wydatki na zarząd nieustalonego długu niewspólnego .	28.000	. . . . .	28.000
	3		Wydatki na zarząd długu ustalonego	411.600	. . . . .	411.600
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1 – 3) .	774.600	. . . . .	774.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki Zwyczajne	Wydatki Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			Zestawienie.			
1			I. Dwór cesarski	4,650.000	. . . . .	4,650.000
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana	72.514	. . . . .	72.514
3			III. Rada państwa	677.480	800.000	1,477.480
4			IV. Trybunał państwa	21.000	. . . . .	21.000
5			V. Rada ministrów	872.700	16.550	889.250
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych	76,753.146	. . . . .	76,753.146
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	15,800.600	1,405.404	17,206.004
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	7,849.100	400.000	8,249.100
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	14,461.945	2,407.708	16,869.653
10—26			X. Ministerstwo skarbu	71,800.400	441.192	72,241.592
27			XI. Ministerstwo handlu	21,578.900	3,243.900	24,822.800
28			XII. Ministerstwo rolnictwa	9,881.561	984.840	10,866.401
29			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	19.645.100	1,443.420	21,088.520
30			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa	157.000	1.000	158.000
31			XV. Etat emerytalny	13.962.000	. . . . .	13,962.000
32—34			XVI. Zapomogi i uposażenia	609.000	23,958.030	24,567.030
35			XVII. Dług państwa	100,170.754	28,281.860	128,452.614
36			XVIII. Zarząd długu państwa	774.600	. . . . .	774.600
			Ogólna suma potrzeb	359,737.800	63,383.904	423,121.704

Preliminarz państwa

na rok 1878 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część druga. — Pokrycie.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody: Zwyczajne	Dochody: Nadzwyczajne	Dochody: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
1			I. Dwór cesarski	. . . . .	. . . . .	. . . . .
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśj. Pana . .	. . . . .	. . . . .	. . . . .
3			III. Rada państwa	. . . . .	. . . . .	. . . . .
4			IV. Trybunał państwa	. . . . .	. . . . .	. . . . .
5			V. Rada ministrów	583.000	. . . . .	583.000
6			VI. Sprawy spólne.	. . . . .	. . . . .	. . . . .
7			VI. Ministerstwo spraw wewnętrznych.			
	1		Dochód z dziennika ustaw państwa	63.000	. . . . .	63.000
	2		Administracya poszczególnych krajów	150.000	. . . . .	150.000
	3		Bezpieczeństwo publiczne	800.000	. . . . .	800.000
	4		Budowa dróg	38.000	. . . . .	38.000
	5		Budownictwo wodne	20.900	. . . . .	20.900
			Suma (Rozdział 7, Tytuły 1—5) .	1,071.900	. . . . .	1,071.900
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.			
	1		Wojskowa straż policyjna	30.660	. . . . .	30.660
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.			
			A. Dochody ogólne.			
	1		Muzeum sztuki i przemysłu	16.000	. . . . .	16.000
	2		Komisya główna i dyrekcya statystyki administracyjnej .	1.500	. . . . .	1.500
	3		Instytut geologiczny państwa	1.300	. . . . .	1.300
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 1—3) .	18.800	. . . . .	18.800

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody Zwyczajne	Dochody Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9			B. **Wyznania.**			
	4		Wpływy funduszów religijnych:			
			a) Wpływy funduszów:			
		1	Austrya poniżej Anizy	686.348	819	687.167
		2	Austrya powyżej Anizy	166.106	. . . . .	166.106
		3	Salzburg	8.347	. . . . .	8.347
		4	Tyrol	101.647	. . . . .	101.647
		5	Vorarlberg	408	. . . . .	408
		6	Styrya	211.260	. . . . .	211.260
		7	Karyntya	73.259	. . . . .	73.259
		8	Kraina	72.622	2.000	74.622
		9	Tryest	10.862	. . . . .	10.862
		10	Gorycya	23.760	500	24.260
		11	Istrya	9.545	. . . . .	9.545
		12	Dalmacya	15.605	. . . . .	15.605
		13	Czechy	993.228	266	993.494
		14	Morawia i Szląsk	641.736	. . . . .	641.736
		15	Galicya	415.485	. . . . .	415.485
		16	Kraków	21.369	. . . . .	21.369
		17	Bukowina	1.585	. . . . .	1.585
			Suma (Tytuł 4, §§. 1—17)	3.453.172	3.585	3,456.757
		18	*b)* Wpływy lasów i dóbr funduszowych.	423.600	1.300	424.900
			Suma (Tytuł 4, §§. 1—18)	3,876.772	4.885	3,881.657
	5		Fundacye i dopłaty na potrzeby religijne wyznania katolickiego: Dodatki	10.034	1.123	11.157
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 4 i 5)	3,886.806	6.008	3,892.814
			C. **Oświecenie.**			
	6		Szkoły główne.			
		1	Uniwersytety	94.200	1.500	95.200
		2	Wydziały teologiczne	11.200	. . . . .	11.200
		3	Akademie techniczne	116.000	. . . . .	116.000
		4	Akademia rolnicza w Wiedniu	6.100	. . . . .	6.100
		5	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	3.900	. . . . .	3.900
			Suma (Tytuł 6, §§. 1—5)	231.400	1.500	232.900
	7		Szkoły średnie.			
		1	Gymnazya i gymnazya realne	471.000	1.400	472.400
		2	Szkoły realne	202.000	1.251	203.251
		3	Komisye egzaminacyjne	7 150	. . . . .	7.150
		4	Szkoły marynarki	1.200	. . . . .	1.200
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—4)	681.350	2.651	684.001

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
9	8		**Zakłady naukowe wyłączne.**			
		1	Szkoły dla akuszerek	250	. . . . .	250
		2	Instytut techniczny w Krakowie	400	. . . . .	400
		3	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	200	. . . . .	200
		4	Szkoły rysunkowe	1.800	. . . . .	1.800
		5	Szkoła sztuk i rzemiósł w Wiedniu	2.800	. . . . .	2.800
		6	Szkoły rzemieślnicze	2.800	. . . . .	4.300
			Sprzedaż wzorów w szkołach rzemieślniczych	. . . . .	1.500	
		7	Szkoły handlowe	9.500	. . . . .	9.500
			Suma (Tytuł 8. §§. 1—7) .	17.750	1.500	19.250
	9		**Szkoły początkowe.**			
		1	Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	65.000	. . . . .	65.000
	10	1	Fundacye i dopłaty:			
			Dopłaty	1.800	. . . . .	1.800
	11	2	Fundusz naukowy:			
			Wpływy funduszu	147.376	. . . . .	1,150.376
			Dochód za sprzedaży obligacyj	. . . . .	1.000.000	
			Zwrócone pożyczki	. . . . .	3.000	
			Dochody z lasów i dóbr	27.600	. . . . .	27.600
			Suma (Tytuł 11. §§. 1 i 2) .	174.976	1,003.000	1,177.976
			Razem (Rozdział 9. Tytuły 6—11) .	1,172.276	1,008.651	2,180.927
			Ogółem (Rozdział 9. Tytuły 1—11) .	5,077.882	1,014.659	6,092.541
10			**X. Ministerstwo skarbu.**			
			Zarząd finansów.			
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentami rachunkowemi i rachunków specyalnych)	3.500	. . . . .	3.500
	2		Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy do wymiaru opłat	35.900	. . . . .	35.900
	3		Administracya podatków, służba podatkowa przy starostwach powiatowych i komisye podatkowe lokalne .	1.800	. . . . .	1.800
	4		Kasy krajowe	2.500	. . . . .	2.500
	5		Straż skarbowa	57.300	. . . . .	57.300
	6		Urzędy podatkowe	7.000	. . . . .	7.000
	7		Prokuratorye skarbowe	20.000	. . . . .	20.000
	8		Zarząd ceł	1,441.000	. . . . .	1,441.000
			Suma (Rozdział 10 Tytuły 1—8) .	1,569.000	. . . . .	1,569.000
11			**Ogólna administracya kasowa.**			
	1		Dodatki z funduszów na koszta zarządu	72.100	. . . . .	72.100
	2		Wierzytelności należące się państwu	. . . . .	304.500	304.500
	3		Zwyżki funduszów sierocińskich łącznych i dochody z tych zwyżek	. . . . .	31.800	31.800
	4		Wpływy rozmaite	15.200	75.000	90.200
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—4) .	87.300	411.300	498.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody Zwyczajne	Dochody Nadzwyczajne	Dochody Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			Podatki stałe.			
12			Podatek gruntowy	36,900.000	. . . . .	36,900.000
13			Podatek od budynków	23,500.000	. . . . .	23,500.000
14			Podatek zarobkowy	9,000.000	. . . . .	9,000.000
15			Podatek dochodowy	20,000.000	. . . . .	20,000.000
16			Należytości z egzekucyi podatków	. . . . .	210.000	210.000
17			Odsetki za zwłokę od podatków zaległych	. . . . .	390.000	390.000
			Suma (Rozdział 12—17)	89,400.000	600.000	90,000.000
18			Cło	18,079.000	555.000	18,634.000
			Podatki niestałe.			
19			Podatek konsumcyjny:			
	1		Podatek od wódki	9,000.000	. . . .	9,000.000
	2		Podatek od wina i moszczu	3,930.000	. . . . .	3,930.000
	3		Podatek od piwa	22,200.000	. . . . .	22,200.000
	4		Podatek od mięsa i bydła rzeźnego	4,600.000	. . . . .	4,600.000
	5		Podatek od cukru	14,000.000	. . . . .	14,000.000
	6		Podatek konsumcyjny od innych spożywanych przedmiotów	1,870.000	. . . . .	1,870.000
	7		Dzierżawy	3,460.000	. . . . .	3,460.000
	8		Inne wpływy	24.000	. . . . .	24.000
	9		Dazio consumo w Dalmacyi	117.000	. . . . .	117.000
	10		Rękojmie składane na dochody niestałe	2,280.000	. . . .	2,280.000
			Suma (Rozdział 19, Tytuły 1—10)	61,481.000	. . . . .	61,481.000
20			Sól:			
	1		Dochody urzędów produkcyi	56.000	. . . . .	56.000
	2		Dochody urzędów sprzedaży	19,236.000	. . . . .	19,236.000
			Suma (Rozdział 20, Tytuły 1 i 2)	19,292.000	. . . . .	19,292.000
21			Tytoń:			
	1		Dochody z sprzedaży w kraju	59,500.000	. . . . .	59,500.000
	2		Dochody dyrekcyi jeneralnej	190.000	. . . . .	190.000
			Suma (Rozdział 21, Tytuły 1 i 2)	59,690.000	. . . . .	59,690.000
22			Stemple	17,200.000	. . . . .	17,200.000
23			Taxy i opłaty od czynności prawnych	32,500.000	. . . . .	32,500.000
24			Loterya	20,117.700	. . . . .	20,117.700
25			Myta	2,572.000	. . . . .	2,572.000
26			Cechowanie	145.600	. . . . .	145.600
			Suma (Rozdziały 19—26)	212,998.300	. . . . .	212,998.300
27			**Dochody z własności państwa.**			
	1		Gmachy dykasteryalne	97.500	. . . . .	97.500
			Suma (Rozdział 27, Tytuł 1)	97.500	. . . . .	97.500

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Suma
				zł. w walucie austryackiej		
28			Fiskalności i bezdziedziczności	155.000	. . . . .	155.000
29			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,196.400	. . . . .	1,196.400
30			Pozostałości z sprzedanej nieruchomej własności państwa	. . . . .	9.200	9.200
31			Mennictwo	254.000	. . . . .	254.000
			Razem (Rozdziały 10—31) .	323,836.500	1,575.500	325.412.000
32			**XI. Ministerstwo handlu.**			
	1		Kierownictwo naczelne	. . . . .	5.000	5.000
	2		Służba miar i wag	370.000	. . . . .	370.000
	3		Służba portowa i zdrowotna morska	456.300	. . . . .	456.300
	4		Dochody pocztowe	14,800.000	. . . . .	14,800.000
	4		Zakład telegrafów	3,140.000	. . . . .	3,140.000
	5		Koleje żelazne państwa:			
		1	Kolej istryjska	120.000	. . . . .	120.000
		2	„ tarnowsko-leluchowska	300.000	. . . . .	300.000
		3	„ z Siverichu do Spljetu z odnogą do Szebeniku .	50.000	. . . . .	50.000
		4	„ rakonicko-protiwińska	400.000	. . . . .	400.000
		5	„ dniestrzańska	320.000	. . . . .	320.000
		6	„ brunowsko-strasswalcheńska	90.000	. . . . .	90.000
		7	„ naddunajska	18.000	. . . . .	18.000
		8	„ podmokielska	93.036	18.607	111.643
			Suma (Rozdział 32, Tytuły 1—6) .	20,157.336	23.607	20,180.943
33			**XII. Ministerstwo rolnictwa.**			
	1		Zakłady naukowe i do prób	6.300	. . . . .	6.300
	2		Kultura krajowa	1.500	. . . . .	1.500
	3		Nadzór i podniesienie kultury krajowej	2.110	. . . . .	2.110
	4		Władze górnicze	1.950	. . . . .	1.950
	5		Górnicze zakłady naukowe			
	6		Opłaty wymiarowe i za pozwolenie poszukiwania ciał ko-	3.280	. . . .	3.280
			palnych	270.000	. . . . .	270.000
	7		Rządowe zakłady hodowli koni	159.350	. . . . .	159.350
	8		Zakłady ogierów rządowych	179.200	. . . . .	179.200
	9		Źrebiarnia w Neudau	450	. . . . .	450
	10		Lasy i dobra rządowe:			
			Dyrekcye lasów i dóbr	4.700	. . . . .	4.700
			Lasy i dobra rządowe	4,402.000	10.400	4,412.400
	11		Kopalnie:			
		1	Zarząd górniczy w Kirbichlu	168.800	. . . .	168.800
		2	Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu	343.780	. . . . .	343.780
		3	Zarząd hutniczy w Cilli	218.000	. . . . .	218.000
		4	Dyrekcya górnicza w Idryi	996.600	. . . . .	996.600
		5	Tymczasowa dyrekcya górnicza w Brüx	. . . . .	68.500	68.500
		6	Dyrekcya górnicza w Przybramie	3,104.540	. . . . .	3,104.540
		7	Inne c. k. kopalnie	539.780	. . . . .	539.780
			Suma (Rozdział 33, Tytuły 1 — 11) .	10,402.340	78.900	10,481.240

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody Zwyczajne	Dochody Nadzwyczajne	Dochody Suma
				zł. w walucie austryackiej		
34			**XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.**			
	1		Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	12.400	. . . . .	12.400
	2		Zakłady karne	563.400	. . . . .	563.400
			Suma (Rozdział 34, Tytuły 1 i 2) .	575.800	. . . . .	575.800
35			**XIV. Najwyższa izba obrachunkowa**	. . . . .	. . . . .	. . . . .
36			**XV. Etat emerytalny**	42.700	. . . . .	42.700
37			**XVI. Zapomogi i uposażenia.**			
	1		Dodatek gminy miasta Wiednia na budowę dworca kolei Franciszka Józefa srebrem	. . . . .	25.313	25.313
	2		5 procentowe ażyo	. . . . .	1.266	1.266
			Suma (Rozdział 37, Tytuły 1 i 2) .	. . . . .	26.579	26.579
39			**XVII. Dług państwa.**			
	1		Dochód z sprzedaży obligacyj wydać się mających na podstawie amortyzacyi	. . . . .	9,995.200	9,995.200
	2		Dochód z renty złotej wypuścić się mającej	. . . . .	25,000,000	25,000,000
	3		Wpłaty kaucyj i depozytów	. . . . .	80.000	80.000
			Suma (Rozdział 37, tytuły 1 i 2) .	. . . . .	35,075.200	35,075.200
39			**XVIII. Zarząd długu państwa.**			
	1		Dochody z należytości za blankiety do wymiany obligacyi długu państwa	17.000	. . . . .	17.000
	2		Dochód z formularzy do kwitów na procenta długu jednorakiego	600	. . . . .	600
			Suma (Rozdział 30, Tytuły i 1 2)	17.600	. . . . .	17.600
40			**XIX. Dochody z sprzedaży własności państwa.**			
	1		Ceny kupna raty, odsetki i reszty należytości za przedmioty sprzedane w skutek upoważnienia udzielonego w poprzednich ustawach skarbowych lub innych osobnych	. . . . .	101.831	101.831
	2		Należytości od lennictw zamienionych w dobra wolnodziedziczne i odkupienie uprawień	. . . . .	22.609	22.609
	3		Dochody z sprzedaży własności państwa w roku 1878 na podstawie artykułu VII ustawy skarbowej	. . . . .	80.560	80.560
			Suma (Rozdział 40, Tytuły 1—3) .	. . . . .	205.000	205.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody: Zwyczajne	Dochody: Nadzwyczajne	Dochody: Suma
				zł. w walucie austryackiej		
			Zestawienie.			
1			I. Dwór cesarski	.....	.....	.....
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana	.....	.....	.....
3			III. Rada państwa	.....	.....	.....
4			IV. Trybunał państwa	.....	.....	.....
5			V. Rada ministrów	583.000	.....	583.000
6			VI. Sprawy wspólne	.....	.....	.....
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	1,071.900	.....	1,071.900
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	30.660	.....	30.660
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	5,077.882	1,014.659	6,092.541
10—31			X. Ministerstwo skarbu	323,836.500	1,575.500	325,412.000
32			XI. Ministerstwo handlu	20,157.336	23.607	20,180.943
33			XII. Ministerstwo rolnictwa	10,402.340	78.900	10,481.240
34			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	575.800	.....	575.800
35			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa	.....	.....	.....
36			XV. Etat emerytalny	42.700	.....	42.700
37			XVI. Zapomogi i uposażenia	.....	26.579	26.579
38			XVII. Dług państwa	.....	35,075.200	35,075.200
39			XVIII. Zarząd długu państwa	17.600	.....	17.600
40			XIX. Dochody z sprzedaży własności państwa	.....	205.000	205.000
			Ogólna suma pokrycia	361,795.718	37,999.445	399,795.163

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 2 kwietnia 1878.

28.

Obwieszczenie z dnia 30 marca 1878,

o przedłużeniu kontraktów ze spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda względem załatwiania służby pocztowej morskiej i względem utrzymywania pomiędzy Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty zapomocą parowców.

Ze spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zawarte zostały następujące umowy tyczące się przedłużenia aż do dnia 31 maja 1878 upływających z dniem 31 marca 1878 kontraktów z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. 1872, Nr. 157), względem załatwiania służby pocztowej morskiej i z dnia 26 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 72), względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców.

A. Umowa tycząca się przedłużenia kontraktu z dnia 18 listopada 1871, względem załatwiania służby pocztowej morskiej.

Pomiędzy c. k. spólnem ministerstwem spraw zewnętrznych a przedsiębiorstwem żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda, zawartą została na dniu poniżej wyrażonym następująca umowa, tycząca się przedłużenia kontraktu pocztowego z dnia 18 listopada 1871:

1. Kontrakt z dnia 18 listopada 1871 względem załatwiania służby pocztowej morskiej przez austryacko-węgierskiego Lloyda, który upłynął dnia 31 grudnia 1877 a umową ddo. Wiedeń dnia 22 grudnia 1877 przedłużony został na 3 miesiące aż do dnia 31 marca 1878, przedłuża się na następne dwa miesiące od dnia 1 marca aż do dnia 1 maja 1878.

2. Co się tyczy sumy wynagrodzenia przypadającego za podróże kontraktowe w ciągu tego czasu, w tej mierze zastosowane będą odpowiednio §§. 8 i 25 rzeczonego kontraktu.

3. Umowa niniejsza spisana została w językach niemieckim i węgierskim w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Opłata stęplowa, którą Lloyd opłacić ma od jednego z tych dwóch egzemplarzy, potrącona będzie z pierwszej raty subwencyi, wypłacić się mającej w czasie, na który umowa niniejsza jest zawarta.

Wiedeń, dnia 21 marca 1878.

Andrássy r. w.

Rada zawiadowcza Spółki żegluki parowej austryacko-węgierskiego Lloyda:

Morpurgo r. w., **Rittmeyer** r. w. **G. Bordini** r. w.

B. Umowa tycząca się przedłużenia kontraktu z dnia 26 kwietnia 1872 względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców.

Pomiędzy c. k. Rządem a Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zawartą została na dniu poniżej wyrażonym umowa, tycząca się przedłużenia kontraktu z dnia 26 kwietnia 1872, względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców, tej treści, że moc obowiązującą kontraktu tego, umową ddo. Wiedeń, 28 grudnia 1877 na 3 miesiące aż do 31 marca 1878 przedłożonego, przedłuża się aż do dnia 31 maja 1878.

Umowa niniejsza spisana została w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden opatrzony będzie odpowiednim stęplem na koszt austryacko-węgierskiego Lloyda.

Wiedeń, dnia 30 marca 1878.

Rada zawiadowcza spółki żeglugi parowej
austr. węg. Lloyda

M. Morpurgo r. w. **Chlumecky** r. w.

Rittmeyer r. w. **Pretis** r. w.

G. Bordini r. w.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 5 kwietnia 1878.

29.

Ustawa z dnia 3 kwietnia 1878,

wskazująca sposób porozumienia się dwóch połów monarchyi względem przyczynienia się ich do umorzenia długu 80 milionów złotych, należącego się austryackiemu bankowi narodowemu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię, odnośnie do ustawy z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 146) co następuje:

§. 1.

Poleca się deputacyi, która na zasadzie ustawy z dnia 28 marca 1877 (Dz. u. p. Nr. 23) do rokowania z Sejmem ogólnym węgierskim względem stosunku przyczyniania się do pokrycia wydatków na sprawy spólne, przez Radę państwa wybraną została, ażeby w myśl §. 36 ustawy z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 146) weszła w rokowania z deputacyą regnikolarną węgierską, do tego celu wydelegowaną dla porozumienia się z nią względem przyczyniania się dwóch połów monarchyi do zupełnego umorzenia długu 80 milionów złotych należącego się austryackiemu bankowi narodowemu.

§. 2.

Deputacya przystąpi do zadania przekazanego jej ustawą niniejszą tylko w tym razie i wtedy, gdy także i parlament węgierski przekaże ten sam przedmiot deputacyi, wydelegowanej ze strony Węgier w roku 1877 do porozumienia się względem przyczyniania się do pokrycia wydatków na sprawy spólne monarchyi.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 3 kwietnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 12 kwietnia 1878.

30.

Ustawa z dnia 18 lutego 1878,

o wywłaszczaniu w celu budowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Wykonanie prawa wywłaszczenia służy w całej rozciągłości, dozwolonej w §. 365 powszechnej księgi ustaw cywilnych, każdemu przedsiębiorstwu kolejowemu, o tyle, o ile władza administracyjna rządowa, do tego powołana, uzna użyteczność powszechną przedsiębiorstwa.

I. Przedmiot i rozciągłość wywłaszczenia.

§. 2.

Prawo wywłaszczenia wykonane być może w celu bądź trwałego, bądź też przemijającego wywłaszczenia tylko o tyle, o ile wymaga tego wybudowanie i utrzymanie w ruchu kolei żelaznej.

Obejmuje w szczególności następujące prawa:

1. aby odstąpiono grunty;
2. aby oddano źródła i inne wody prywatne;
3. aby dozwolono służebności i innych praw rzeczowych na nieruchomościach, jakoteż, aby uchylono prawa tego rodzaju i takie, których wykonywanie przywiązane jest do pewnego miejsca;
4. aby cierpiano środki, ścieśniające wykonywanie prawa własności albo innego prawa do gruntu lub kopalni.

Prawo wywłaszczenia wykonane być może także co do przynależytości przedmiotu wywłaszczenia.

§. 3.

Jeżeli zachodzi okoliczności, w §. 2 zastrzeżona, żądać można trwałego lub przemijającego odstąpienia gruntów o tyle, o ile jest to potrzebnem do wybudowania kolei, dworców, budynków nad koleją i przy dworcach, potrzebnych do ruchu kolei, lub na wszelkie inne budowy, które przedsiębiorstwo kolejowe obowiązane jest wznieść, tudzież na pomieszczenie ziemi i rumowiska, usunąć się mającego podczas budowy, nakoniec do otrzymania potrzebnego materyału, jako to rumowiska, kamienia surowego i żwiru.

Prawo żądania, aby odstąpiono grunt do czasowego użytkowania, nie rozciąga się na budynki i lokalności mieszkalne, ani też na takie grunty, których natura przez zamierzone użytkowanie, zmieniłaby się istotnie i trwale.

Właściciel gruntu, oddanego do przemijającego użytkowania, ma prawo żądać, aby przedsiębiorstwo kolejowe nabyło grunt, jeżeli użytkowanie trwa dłużej niż sześć miesięcy po terminie otwarcia ruchu, albo, gdyby był odstąpiony do użytkowania dopiero po otwarciu ruchu, dłużej niż dwa lata.

II. Przedmiot i rozciągłość wynagrodzenia.

§. 4.

Przedsiębiorstwo kolejowe obowiązane jest wynagrodzić wywłaszczonego za wszelki uszczerbek w majątku, przez wywłaszczenie zrządzony, płacąc mu wynagrodzenie odpowiednie przepisowi §. 365 powszechnej księgi ustaw cywilnych.

Za wywłaszczonego uważa się tego, do którego należy przedmiot wywłaszczenia, albo któremu służy prawo rzeczowe do przedmiotu wywłaszczenia, połączone z własnością innego przedmiotu.

§. 5.

Aby oznaczyć wynagrodzenie, mieć także należy na względzie te uszczerbki, które przez wywłaszczenie ponoszą uprawnieni do użytkowania i używania, dzierżawcy a których wywłaszczony musi wynagrodzić, o ile kwota, zapłacić się mająca jako wynagrodzenie za przedmiot wywłaszczenia, nie ma służyć na zaspokojenie roszczeń do wynagrodzenia przeciw wywłaszczonemu wynoszonych.

§. 6.

Jeżeli wywłaszcza się kogo tylko z części posiadłości gruntowej, natenczas dla oznaczenia wynagrodzenia mieć należy na względzie nie tylko wartość gruntu, który ma być odstąpiony, lecz także zmniejszenie wartości, któremu ulega pozostająca część gruntu.

§. 7.

W oznaczaniu wynagrodzenia nie uwzględnia się tych stosunków, co do których widocznem jest, że sprowadzone zostały umyślnie, aby na ich podstawie zażądać większego wynagrodzenia.

Wartość szczególnego upodobania, tudzież wzrost wartości przedmiotu wywłaszczenia z powodu założenia kolei żelaznej, nie bierze się na uwagę przy obliczaniu wynagrodzenia.

§. 8.

Wynagrodzenie zapłacić należy gotówką. Jeżeli wywłaszczenie jest trwałe, płaci się sumę kapitału, jeżeli przemijające, wypłaca się rentę.

Ale jeżeli w skutek przemijającego wywłaszczenia następuje zmniejszenie wartości, nie uwzględnione przy ustanowieniu renty, natenczas, gdy wywłaszczenie przemijające ustaje, wynagrodzić należy właściciela przez zapłacenie mu pewnego kapitału.

§. 9.

Jeżeli suma kapitału, zapłacić się mającego, nie może być w zupełności oznaczona, ponieważ uszczerbku nie można naprzód ocenić, każda strona ma prawo żądać w stosownych odstępach czasu, najmniej jednorocznych, ustanowienia wynagrodzenia, należącego się za szkody, które w tym przeciągu czasu rozpoznać się dadzą.

Po upływie trzechletniego okresu, liczyć się mającego od chwili wykonania trwałego wywłaszczenia, a względnie gdy wywłaszczenie przemijające ustanie, żądać można, aby kapitał, który ma być zapłacony, został ostatecznie ustanowiony.

§. 10.

Przedsiębiorstwo kolejowe obowiązane jest dać na żądanie osoby uprawnionej do wynagrodzenia rękojmią, jako po wykonaniu wywłaszczenia zapłaci wszelkie wynagrodzenia (§. 8, 9).

Od skarbu nie można żądać dania rękojmi.

Rodzaj i wielkość rękojmi dać się mającej oznaczy na prośbę strony Sąd właściwy do oznaczenia wynagrodzenia, po wysłuchaniu obu stron. Sąd, zanim rozstrzygnie, wysłuchać może biegłych.

Dostateczność rękojmi osądza sąd podług swojego zdania.

III. Postępowanie co do wywłaszczania.

A. Ustanowienie przedmiotu i rozciągłość wywłaszczenia.

§. 11.

Przedmiot i rozciągłość wywłaszczenia ustanawia się na podstawie stosunków istotnych, dla wywłaszczenia stanowczych i z uwzględnieniem wyniku tych roztrząsań komisyjnych, które odbywają się dla zbadania projektu szczegółowego, przedstawiającego budowę kolei (obchodzenie administracyjne).

§. 12.

Przedsiębiorstwo kolejowe przedstawić ma ministerstwu handlu, oprócz projektu szczegółowego, plany skupu gruntów, sporządzić się mające oddzielnie podług gmin katastralnych, jako też wykazy zapotrzebowanych gruntów i praw.

W wykazach tych wymienić należy Sądy powiatowe, w których okręgach leżą gminy, tudzież wszelkie numera katastralne i rozległość parcel, co do których nastąpić ma wywłaszczenie, jakoteż zapotrzebowane grunty.

Ministerstwo handlu poddaje projekt ten tymczasowemu zbadaniu i jeżeli uzna, że może być wykonany, zarządza obchodzenie administracyjne kolei.

§. 13.

Komisya przeznaczona do obchodzenia administracyjnego składa się z reprezentanta Władzy administracyjnej krajowej, który jest przewodniczącym komisyi, z reprezentanta Inspekcyi ogólnej kolei żelaznych austryackich, tudzież z reprezentanta Władzy administracyjnej powiatowej. Wydział sejmowy wezwać należy, aby do uczestniczenia w komisyi przysłał delegata.

Nadto ministerstwu handlu zachowuje się prawo wzmocnienia komisyi ze względu na cele publiczne brane na uwagę.

Do komisyi tej wezwać należy przedsiębiorstwo kolei i przełożonych gmin, przez które kolej przechodzi.

§. 14.

Przed zarządzeniem obchodzenia administracyjnego przedsiębiorstwo kolei złożyć ma Władzy administracyjnej krajowej co do każdej gminy katastralnej wykaz nazwisk i mieszkań osób wywłaszczonych (§. 4), a względnie ich zastępców. Jeżeli grunty, które mają być wywłaszczone, są zapisane w księdze gruntowej, natenczas przytoczyć należy w wykazie także wykazy hipoteczne.

Wykaz ten, jakoteż plany skupu gruntów i wykazy, które podług §. 12 podane być mają, wystawić należy do przeglądania w gminie miejscowej, której się to tyczy, najmniej na dni 14 przed przybyciem komisyi obchodzącej.

Zarazem przez ogłoszenie, w gminie wywiesić się mające i w sposób tamże używany publikowane, podać należy do wiadomości wystawienie do przejrzenia, dzień od którego można przeglądać i termin w którym każdy interesowany wnosić może ustnie lub pisemnie do Władzy administracyjnej powiatowej zarzuty przeciw żądanemu wywłaszczeniu.

Terminy, w ogłoszeniach tych wyznaczone, z wyszczególnieniem gmin katastralnych, przez które zamierzona budowa ma przechodzić, podać należy do wiadomości za pomocą edyktu, który zamieszczony być ma jednorazowo w gazecie krajowej na ogłoszenia urzędowe przeznaczonej.

§. 15.

Dzień, w którym prawdopodobnie zaczną się w gminie rozstrząsania, wyznacza przewodniczący komisyi i podać go należy w gminie do wiadomości w sposób zwykle tam używany. Pomiędzy tem ogłoszeniem i rozpoczęciem roztrząsań upłynąć powinien przeciąg najmniej ośmiu dni.

Tych, którzy w czasie właściwym podali zarzuty do Władzy administracyjnej powiatowej, osobliwie wezwać należy do komisyi.

Każdemu interesowanemu wolno być obecnym podczas roztrząsań i czynić zarzuty przeciw żądanemu wywłaszczeniu.

Zarzuty, podane po ukończeniu roztrząsań w gminie, nie będą uwzględnione.

§. 16.

Przewodniczący komisyi starać się ma ile możności, aby się strony ze sobą porozumiały.

Gdy żądanie wywłaszczenia zostanie cofnięte, lub gdy wywłaszczony oświadczy, że gotów przystać na wywłaszczenie, zapisać to należy w utrzymywanym protokóle rozprawy.

Stosunki służące za podstawę rozstrzygnięciu co do żądanego wywłaszczenia należy w każdym przypadku zbadać a wyniki roztrząsań zapisać w protokóle z wyszczególnieniem zasad, których się trzymano.

W roztrząsaniach tych nie należy zastanawiać się nad pytaniem, jakie wynagrodzenie zapłacone być ma w skutek wywłaszczenia.

Roztrząsania te, o ile rozciągają się na więcej gmin katastralnych, zamknąć należy co do każdej gminy katastralnej i przedstawić władzy administracyjnej krajowej.

§. 17.

Władza administracyjna krajowa, zbadawszy przedstawione jej akta, ustanawia przedmiot i rozciągłość wywłaszczenia przez wydanie jednego lub więcej orzeczeń wywłaszczających.

Jeżeli rozstrzygnienie zawisłem jest od załatwienia pytania należącego do ministerstwa handlu, wstrzymać należy rozstrzygnienie, póki wniosek nie będzie stanowczo załatwiony.

§. 18.

Orzeczenia wywłaszczające doręczyć należy przedsiębiorstwu kolejowemu i wywłaszczonym a względnie tym osobom, o których urzędownie wiadomo, że prawo, wywłaścić się mające, na nie przeszło.

Orzeczenie wywłaszczające zaczepiane być może tylko przez tych wywłaszczonych, którzy w czasie właściwym podali zarzuty przeciw wywłaszczeniu, albo przez ich następców prawnych (§§. 14, 15), jakoteż przez przedsiębiorstwo kolejowe, drogą odwołania się, o tyle, o ile w orzeczeniu nie przychylono się do żądania strony, która się odwołuje.

Rekurs, który podać należy do Władzy administracyjnej krajowej, ma skutek odwłoczny. Termin odwołania się wynosi ośm dni.

O odwołaniu się rozstrzyga ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu i innemi ministerstwami administracyjnemi, w których zakres wchodzą pytania rozstrzygnąć się mające.

Udanie się na drogę prawa cywilnego co do pytania, który przedmiot i w jakiej rozciągłości ma być wywłaszczony, jest niedopuszczalne.

§. 19.

Gdy orzeczenie wywłaszczające nabędzie mocy prawa, osoby, przeciw którym wywłaszczenie jest skuteczne, obowiązane są zaniechać wszelkiej zmiany w przedmiocie wywłaszczenia nie będącej dalszem następstwem zwyczajnej gospodarki, chyba, że się inaczej umówiono, lub, że chodzi o zarządzenia do ocalenia przedmiotu wywłaszczenia potrzebne i nieodwłoczne.

§. 20.

Jeżeli grunt, będący przedmiotem wywłaszczenia, zapisany jest w księdze gruntowej, natenczas, gdy orzeczenie wywłaszczające stanie się prawomocne, Władza administracyjna krajowa, powołana do rozstrzygania w pierwszej instancyi, prosić ma Sąd hipoteczny o zanotowanie wywłaszczenia, dołączając środki potrzebne do sprawdzenia tożsamości gruntu, których, jeśli tego potrzeba, zażądać należy od przedsiębiorstwa kolejowego.

Sąd hipoteczny uskutecznić ma zanotowanie we właściwym wykazie hipotecznym.

Zanotowanie to ma taki skutek, że starający się o wpisanie, po tem zanotowaniu nastąpić mające, nie może nigdy utrzymwać, że nie wiedział o wywłaszczeniu.

§. 21.

Jeżeli mimo obchodzenia administracyjnego, potrzebna jest osobna lub dodatkowa czynność w celu ustanowienia przedmiotu, poddać się mającego przemijającemu lub trwałemu wywłaszczeniu, natenczas przedsiebiorstwo kolejowe podać ma prośbę do Władzy administracyjnej powiatowej, w której okręgu przedmiot leży, a w niej wymienić przedmiot i wywłaszczonego, dołączając środki potrzebne do sprawdzenia tożsamości przedmiotu i wyjaśnienie potrzeby wywłaszczenia a ze względu na to, wywłaszczenie przewieść należy.

W tym celu Władza administracyjna pierwszej instancyi zarządzić ma rozprawę, wzywając na nią obie strony.

Do dalszego postępowania stosują się przepisy §§. 16 aż do 20.

B. Oznaczenie wynagrodzenia.

§. 22.

O ile wynagrodzenie, dać się mające w skutek wywłaszczenia, nie zostało oznaczone drogą dopuszczalnej umowy między przedsiębiorstwem kolejowem a wywłaszczonym, ustanowione będzie sądownie.

Umowę taką uważa się za dopuszczalną tylko wtedy, gdy nie ma osób trzecich, któreby na podstawie swoich praw rzeczowych mogły żądać, aby je z wynagrodzenia zaspokojono, lub gdy te trzecie osoby dokumentem publicznym lub uwierzytelnionym pozwolą na zawarcie umowy.

Potrzeba dania tego przyzwolenia odpada, gdy chodzi o częściowe odstąpienie ciała hipotecznego i gdy pomimo odstąpienia hipoteka zatrzymuje bezpieczeństwo prawne, stosownie do §-fu 1374 powszechnej księgi ustaw cywilnych, inne zaś prawa rzeczowe oczywiście ucierpieć nie mogą na swojem bezpieczeństwie.

Obowiązkiem jest Sądu hipotecznego potwierdzić na prośbę strony istnienie wymaganego bezpieczeństwa a to po przekonaniu się o tem przez zbadanie stanu rzeczy.

§. 23.

Sądowe ustanowienie wynagrodzenia następuje na prośbę przedsiębiorstwa kolejowego; atoli wywłaszczony ma także prawo prosić o to, jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe nie wystąpi z tą prośbą w przeciągu roku odkąd orzeczenie wywłaszczające nabyło mocy prawa.

Do ustanowienia wynagrodzenia właściwym jest Sąd powiatowy w którego okręgu wywłaszczenie ma być dokonane.

Do prośby o ustanowienie go dołączyć należy orzeczenie wywłaszczające, z dowodami potrzebnemi do sprawdzenia tożsamości przedmiotu wywłaszczenia.

W jednemże podaniu zanosić można prośbę co do wszystkich przedmiotów wywłaszczenia leżących w obrębie jednej i tej samej gminy katastralnej.

§. 24.

Sąd zbadać ma wszystkie stosunki, służące za podstawę ustanowieniu wynagrodzenia, podług zasad postępowania nie spornego, na miejscu, przyzwawszy do tego trzech biegłych.

Biegłych wybierze Sąd z listy biegłych, przyzywać się mających w przypadkach wywłaszczenia, którą Sąd krajowy wyższy po zniesieniu się z Władzą administracyjną krajową corocznie ma ustanowić i jednego z nich mianuje przewodniczącym.

Strony mogą czynić zarzuty przeciw zdatności biegłych aż dopóki się nie zaczną rozstrząsania. Zarzuty te należy z urzędu uwzględnić jeżeli Sąd uważa je za wiarogodne.

§. 25.

Sędzia wezwać ma biegłych, ażeby po obejrzeniu przedmiotu wywłaszczenia orzekli jakie wynagrodzenie ma być zapłacone.

Każdy biegły obowiązany jest oznajmić na jakich podstawach opiera swoje zdanie i na jakich innych zasadach polega jego obliczenie wartości.

W szczególności w tych przypadkach, gdy następuje wywłaszczenie tylko z części z posiadłości gruntowej, podać mają biegli oddzielnie obliczenie kwoty, która zapłacona być ma jako wynagrodzenie za zmniejszenie się wartości pozostałej części posiadłości gruntowej.

Jeżeli wynagrodzenie, które ma być dane wywłaszczonym, obejmować ma także wynagrodzenie za te uszczerbki, jakich doznają trzecie osoby, których roszczenia nie mają być zaspokojone z wynagrodzenia, należącego się za grunt wywłaszczony (§. 5), podać trzeba oddzielnie kwotę, przypadającą na wynagrodzenie tych uszczerbków.

Jeżeli powstanie spór co do podstaw, natenczas, gdyby jednastronatego żądała, opinią co do wynagrodzenia zapłacić się mającego dać należyosobno podług każdego spornego przypuszczenia.

§. 26.

Na żądanie obu stron ustanowienie wynagrodzenia rozciągnięte być może na takie przedmioty, o których nie ma mowy w orzeczeniu wywłaszczającem, jeżeli obie strony zgodzą się poddać przedmioty te wywłaszczeniu.

§. 27.

Jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe mniema, że przez wykonanie jakiejś budowy, do której wzniesienia nie jest obowiązane, roszczenie do wynagrodzenia mogłaby się znacznie zmniejszyć, przedsiębiorstwo zastrzedz sobie może wybór pomiędzy rozmaitemi sposobami wykonania owej budowy i żądać, aby wynagrodzenie ustanowione zostało z uwzględnieniem każdego projektowanego sposobu wykonania.

§. 28.

We wszystkich takich przypadkach, gdy wywłaszczony podaje żądanie lub przedsiębiorstwo kolejowe czyni propozycyą, przewodniczący komisyi roztrząsającej obowiązany jest zaciągnąć to do protokołu; następnie zaś zapisać w protokóle opinią biegłych, słuszne podstawy i zasady na których ta polega, jakoteż uwagi i zarzuty stron, gdyby je czyniono.

§. 29.

Gdy przedsiębiorstwo kolejowe i wywłaszczony zgodzą się co do wynagrodzenia dać się mającego, zapisać należy te ugodę w protokóle, jeżeli zastrzeżenia w §. 22 poczynione pozwalają na zawarcie umowy.

Jeżeli zastrzeżenia w §. 22 poczynione, na to nie pozwalają, ugoda wtedy tylko wzięta być może do protokołu, gdy kwota, na którą się zgodzono, nie jest mniejsza od podanej przez biegłych lub, jeżeli w razie różnicy zdań podano kilka kwot, od średniej tychże kwot.

Umowa zaprotokołowana z zachowaniem powyższych przepisów ma skutek ugody sądowej.

§. 30.

Jeżeli ugoda nie przyjdzie do skutku, natenczas Sąd, nie wiążąc się prawidłami dowodowemi, rozstrzygnie, ile wynagrodzenie ma wynosić, a, jeżeli zachodzą okoliczności, wzmiankowane w §. 25, ustęp 4, wyznaczy osobno sumę przypadającą na wynagrodzenie uszczerbku trzecich osób.

Rozstrzygnienie to zaczepione być może tylko za pomocą odwołania się.

Rekurs podać należy w przeciągu dni czternastu.

Podać go potrzeba w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz doręczony będzie przeciwnikowi żalącego się, któremu wolno jest podać w przeciągu dni czternastu swoje oświadczenie. Po nadejściu tego oświadczenia a względnie po bezowocnym upływie terminu, wyznaczonego na podanie tegoż, akta przedstawić należy z urzędu Sądowi krajowemu wyższemu.

Przepisy powyższe odnoszą się także do zaczepiania rozstrzygnienia Sądu krajowego wyższego.

Udanie się na zwyczajną drogę prawa, dla dochodzenia roszczeń, względem których, co się tyczy ustanowienia wynagrodzenia, zawyrokowano w postępowaniu, ustawą niniejszą przepisanem, nie jest dopuszczalne.

§. 31.

Jeżeli strona mniema, że podczas roztrząsań, które odbywały się podług §. 24, stosunki istotne, służące za podstawę ustanowieniu wynagrodzenia, przedstawione zostały nie dokładnie lub mylnie, może przed upływem terminu wyznaczonego na podanie rekursu przeciw rozstrzygnieniu sądowemu co do wynagrodzenia, prosić Sąd, który roztrząsania te zarządził, o obejrzenie naoczne.

Do prośby tej, jeżeli fakta lub stosunki stwierdzić się mające, są w niej dokładnie podane, należy się przychylić.

Ogledziny naoczne mają być zarządzone i uskutecznione podług przepisów o przeprowadzeniu dowodu dla wiecznej pamięci.

Jeżeli prośba podana będzie przed upływem ośmiu dni po doręczeniu rozstrzygnienia ustanawiającego wynagrodzenie, Sąd może na prośbę polecić posiadaczowi przedmiotu, naocznie obejrzeć się mającego, aby nie czynił żadnej zmiany utrudniającej uskutecznienie oględzin naocznych, aż do ich ukończenia.

Rekurs przeciwko zarządzeniu oględzin naocznych albo przeciw udzieleniu zlecenia powyżej wzmiankowanego, nie ma skutku odwłocznego.

§. 32.

Jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe robi użytek z zastrzeżonego mu §. 27 prawa podania rozmaitych sposobów wykonania jakiejś budowy, Sąd rozstrzygnąć ma, co się tyczy wynagrodzenia, z uwzględnieniem każdego proponowanego sposobu wykonania, wybór zaś zostawić przedsiębiorstwu kolejowemu. Jeżeli

przedsiębiorstwo kolejowe, w przeciągu trzech miesięcy po doręczeniu tego rozstrzygnięcia, nie złoży w Sądzie oświadczenia, który sposób wykonania przyjąć postanowiło, wywłaszczony może żądać, aby to rozumiano tak, że przedsiębiorstwo kolejowe przyjmuje ten sposób wykonania, odnośnie do którego oznaczoną została najwyższa suma wynagrodzenia.

Sąd wydać ma na prośbę strony rezolucyą orzekającą co do wyboru wyrażając w niej sumę wynagrodzenia, które ma być zapłacone.

§. 33.

Wynagrodzenie sądownie ustanowione, jeżeli niem ma być pewien kapitał, zapłacone być powinno przed wykonaniem wywłaszczenia, chyba że na zasadzie przepisu §-fu 9-go zapłata nastąpić ma później.

Jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe płaci kapitał dać się mający jako wynagrodzenie później niż w czternaście dni po zawarciu ugody, a względnie po doręczeniu rozstrzygnienia sądowego ustanawiającego wynagrodzenie, obowiązane jest zapłacić ustawowe odsetki za zwłokę, od dnia zawarcia ugody a względnie od doręczenia rozstrzygnięcia przypadające. Ale, jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe zrobiło użytek z prawa zastrzeżonego mu w §-fie 27, w każdym razie obowiązane jest zapłacić odsetki za zwłokę od dnia doręczenia rozstrzygnienia, którem postanowione zostało wynagrodzenie z zastrzeżeniem wyboru.

§. 34.

Zapłacenie wynagrodzenia przez złożenie do Sądu następuje nietylko w przypadkach wyszczególnionych w §-fie 1425 Powszechnej księgi ustaw cywilnych, lecz także wtedy, gdy i o ile wynagrodzenie służyć ma na zaspokojenie roszczeń, które trzecie osoby wynosić mogą na zasadzie swoich praw rzeczowych. W tym jednak przypadku potrzeba złożenia do Sądu odpada, jeżeli w sposób odpowiadający przepisom §-fu 22-go będzie udowodnione, że pomimo wywłaszczenia, bezpieczeństwo praw rzeczowych, tym trzecim osobom służących, nie jest zagrożone.

Roszczenia tych trzecich osób zaspokojone być mają podług przepisów o podziale ceny kupna otrzymanej drogą licytacyi przymusowej. Jeżeli chodzi o przedmiot zapisany w księdze publicznej, wynagrodzenie zanotować należy hipotecznie z urzędu.

Zanotowanie to ma takie skutki, jak zanotowanie dokonanej licytacyi przymusowej.

IV. Wykonanie wywłaszczenia.

Prawa i obowiązki przedsiębiorstwa kolejowego i osoby wywłaszczonej.

§. 35.

Przymusowe wykonanie wywłaszczenia, postanowionego przez rozstrzygnienie prawomocne, albo przez umowę, zawartą podług §-fu 26-go, należy do Władzy administracyjnej powiatowej.

Takiego wykonania dozwolić się ma na prośbę przedsiębiorstwa kolejowego, jeżeli udowodni, że uczyniło zadość obowiązkom swoim co do zapłacenia lub

zabezpieczenia wynagrodzenia, które przed wywłaszczeniem dopełnione być powinny.

Wykonania wywłaszczenia nie tamuje okoliczność że przedmiot jego przeszedł od osoby, przeciw której zarządzono wywłaszczenie do trzeciej osoby, albo że co do tego przedmiotu zaszły inne zmiany prawne.

Wykonania przymusowego nie może także wstrzymać to, że rozstrzygnienie stanowiące o wynagrodzeniu lub o złożeniu rękojmi zaczepione zostało drogą rekursu.

§. 36.

Jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe nie zapłaci wynagrodzenia przez ugodę lub sądownie ustanowionego albo rękojmi sądownie wyznaczonej nie złoży w przeciągu dni czternastu od zawarcia ugody, a względnie od chwili gdy rozstrzygnienie sądowe nabędzie mocy prawa, wywłaszczony zniewolić może przedsiębiorstwo kolejowe do zapłacenia wynagrodzenia i odsetków za zwłokę a względnie do złożenia rękojmi a to drogą egzekucyi podług przepisów o postępowaniu w sprawach spornych.

§. 37.

Dopóki wywłaszczenie nie jest dokonane, lub dopóki wynagrodzenie przez ugodę lub rozstrzygnienie sądowe nie jest postanowione, przedsiębiorstwo kolejowe i wywłaszczony mogą żądać od Władzy administracyjnej krajowej, która orzeczenie wywłaszczające wydała, aby je uchyliła, a to, przedsiębiorstwo w przeciągu roku od chwili, gdy orzeczenie nabyło mocy prawa, wywłaszczony zaś po upływie tego terminu.

Prawo to nie służy stronie, która prosiła już o sądowe ustanowienie wynagrodzenia.

Do żądania o uchylenie orzeczenia wywłaszczającego należy się przychylić, jeżeli nastąpiły warunki w ustępach powyższych przepisane.

Obiedwie strony zaczepiać mogą drogą rekursu orzeczenie Władzy administracyjnej krajowej. Przepisy §-fu 18-go, ustęp 3 i 4 stosują się także i do tego rekursu. Gdy orzeczenie to nabędzie mocy prawa, Władza administracyjna krajowa postarać się ma, aby Sąd hipoteczny wykreślił orzeczenie wywłaszczające zanotowane hipotecznie stosownie do §-fu 20-go.

§. 38.

Przedsiębiorstwo kolejowe obowiązane jest wynagrodzić szkodę, gdyby powstała z przyczyny iż nie postarało się o wykonanie wywłaszczenia.

O wynagrodzenie szkody tej może być pozwane na zwyczajnej drodze prawa.

V. Postępowanie w razie przerwy ruchu.

§. 39.

Jeżeli na kolei żelaznej, w ruchu będącej, w celu usunięcia przerwy ruchu lub jej zapobieżenia, potrzebne są nagłe środki, wymagające wykonania prawa wywłaszczenia, natenczas, nie uprzedzając stanowczego w tej mierze rozstrzygnienia ministerst wahandlu, można zastosować postępowanie skrócone, trzymając się przepisów następujących.

§. 40.

O zarządzenie rozprawy w celu ustanowienia przedmiotu i rozciągłości wywłaszczenia prosić należy Władzę administracyjną krajową z zachowaniem przepisów §-fu 21-go.

Władza ta wydeleguje przewodniczącego rozprawy, odbyć się mającej z uczestnictwem stron, który bezpośrednio po jej skończeniu wydać ma orzeczenie wywłaszczające.

Odwołanie się od tego orzeczenia nie ma skutku odwłocznego.

§. 41.

Przedsiębiorstwo kolejowe może prosić właściwy Sąd powiatowy o ustanowienie wynagrodzenia, udowodniając zarządzenie rozprawy w §. 40 wzmiankowanej

Przygotowania do dochodzeń, przeprowadzić się mających podług §-fu 24-go, poczynić należy tak, aby mogły odbyć się w dniu wyznaczonym na rozprawę co do przedmiotu i rozciągłości wywłaszczenia i aby mogły nastąpić bezpośrednio po wydaniu orzeczenia wywłaszczającego.

Sąd ustanawiając biegłych, nie jest obowiązany trzymać się listy w §. 24 wzmiankowanej.

VI. Roboty przygotowawcze.

§. 42.

Pozwolenie do wykonania robót przygotowawczych pod budowę kolei żelaznej uprawnia do wchodzenia na cudze grunta i wykonywania na nich robót technicznych potrzebnych do przygotowania projeku budowy.

Gdy osoby, którym czynności te są powierzone, chcą wchodzić do budynków lub miejsc ogrodzonych, albo usunąć przeszkody przez robotników napotkane, natenczas, jeżeli interesowany sprzeciwia się temu, Władza administracyjna powiatowa stanowi o potrzebie i dopuszczalności zamierzonych czynności.

Na prośbę interesowanego Władza administracyjna powiatowa postanawia rękojmią którą dać ma przedsiębiorstwo kolejowe ze względu na szkody zrządzone przez roboty przygotowawcze.

Wysokość wynagrodzenia dać się mającego ustanawia na prośbę jednej z dwóch stron Władza administracyjna powiatowa z zastrzeżeniem decyzyi na zwyczajnej drodze prawa.

VII. Przepisy końcowe.

§. 43.

Orzeczenia wydane w postępowaniu co do wywłaszczenia (§§. 18, 37) doręczane będą z zachowaniem przepisów, podług których doręczają się pisma sądowe do rąk własnych.

Jeżeli w postępowaniu przed Władzami administracyjnemi zajdzie potrzeba, aby stronę zastępował kurator, natenczas kuratora ustanawia Sąd właściwy na prośbę interesowanego, lub na przedstawienie Władzy administracyjnej.

§. 44.

Koszta postępowania co do wywłaszczenia i sądowego ustanowienia wynagrodzenia, o ile ich nie sprowadziła strona przez nieusprawiedliwione działania, ponosi przedsiębiorstwo kolejowe.

§. 45.

Sumy, w skutek przepisów ustawy niniejszej w Sądzie złożone, wydają się bez opłaty za zachowanie.

§. 46.

Przez wydanie ustawy niniejszej wyjmują się z mocy obowiązującej wszelkie rozporządzenia o ile tyczą się przedmiotów ustawy niniejszej i są przez nią uregulowane.

Do spraw, które już się toczą, przepisy ustawy niniejszej będą zastosowane o tyle, o ile nie chodzi o wykonanie rozporządzeń co do rozpoczęcia postępowania wydanych zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać.

§. 47.

Jeżeliby wykonywanie prawa wywłaszczenia podług §-fu 1-go ustawy niniejszej pozwolone było przedsiębiorstwu tramwajowemu kolej, którą przedsiębiorstwo to wybuduje, nie ma być uważana za taką, która na zasadzie §. 1 ustawy z dnia 19 maja1874 (Dz. u. p. Nr. 70) powinna być zapisana w księgach dla kolei żelaznych.

Do kolei żelaznych, do wybudowania których i utrzymywania w ruchu wykonywanie prawa wywłaszczenia służy na zasadzie powszechnej ustawy górniczej, przepisy ustawy niniejszej nie będą stosowane.

§. 48.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom handlu, spraw wewnętrznych, rolnictwa, sprawiedliwości i skarbu.

Wiedeń, dnia 18 lutego 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Glaser** r. w. **Chlumecky** r. w.
Pretis r. w. **Mannsfeld** r. w.

31.

Ustawa z dnia 18 marca 1878,

o przedawnieniu podatków stałych, opłat za nadane pola górnicze i wyłączność poszukiwania, podatków konsumcyjnych, taks, opłat stęplowych i pośrednich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

W przedmiocie przedawnienia opłat skarbowych jakoto: podatków stałych, opłat za nadane pola górnicze i za wyłączność poszukiwania, podatków konsumcyjnych, taks, tudzież opłat stęplowych i pośrednich, wydają się przepisy następujące:

Przedawnienie prawa wymiaru.

§. 1.

Prawo państwa do wymierzenia podatku na czas oznaczony lub od pewnego aktu przedawnia się zwyczajnie po czterech latach, co do stępli zaś i opłat pośrednich po pięciu latach. Przedawnienie zaczyna się z upływem roku administra-

cyjnego, w którym strona uczyniła zadość swemu obowiązkowi oznajmienia a względnie dostarczenia podstaw do wymierzenia lub wzięcia na przepis, albo, jeżeli obowiązek ten nie ciężył na stronie, z upływem roku administracyjnego, w którym odnośna powinność nastała.

§. 2.

Jeżeli dla tego, że strona zaniedbała obowiązku, podatek nie został wymierzony, lub należytość, którą bez wymierzenia urzędowego zapłacić należało, całkiem lub po części nie została zapłacona, terminy przedawnienia, w §. 1 ustanowione, liczyć się zaczynają dopiero od upływu roku administracyjnego, w którym Władza ujrzała się w możności wymierzenia należytości lub wzięcia jej na przepis.

Dla dokumentów, pism i innych środków dowodowych podlegających opłacie stęplowej, ale wygotowanych bez uiszczenia się z przepisanej należytości, termin przedawnienia w §. 1 ustanowiony liczyć się zaczyna dopiero z upływem roku administracyjnego, w którym Władza skarbowa dowiedziała się o takim akcie, lub w którym zrobiono z niego użytek urzędowy.

Ale jeżeli od końca roku administracyjnego, w którym nastała odnośna powinność, upłynęło już lat trzydzieści zanim Władza mogła przystąpić do wymierzenia lub wzięcia na przepis, prawo wymierzenia nie może już być wykonane, chyba że z aktu stęplowi podlegającego zrobiony został użytek urzędowy w którym to razie wymierzyć należy tę opłatę stęplową, która miała być uiszczona w czasie wygotowania dokumentu.

§. 3.

Prawo wymierzania kwot, o które w skutek mylnego wymiaru za małą sumę podatku wzięto na przepis, przedawnia się zwyczajnie w przeciągu dwóch lat, co do stępli zaś i opłat pośrednich w przeciągu trzech lat od upływu roku administracyjnego, w którym pierwotnie wymierzony podatek był płatny.

§. 4.

W przypadkach §§. 1 aż do 3 włącznie przedawnienie przerywa się przez czynności urzędowe uskutecznione w celu wymierzenia i stronie oznajmione. Z upływem roku administracyjnego, w którym uskuteczniona została ostatnia czynność urzędowa tego rodzaju zaczyna biedz nowy termin przedawnienia.

Przedawnienie prawa poboru płatnych podatków.

§. 5.

Prawo państwa do poboru podatków, które stały się płatnemi, pzzedawnia się w przeciągu lat sześciu od upływu roku administracyjnego, w którym podatek stał się płatnym.

§. 6.

Przedawnienie płatnych podatków przerywa się przez doręczenie nakazu płatniczego przeciw opodatkowanemu wydanego, przez zarządzenie egzekucyi lub przez przedłużenie terminu zapłaty.

Z upływem roku administracyjnego, w którym doręczono ostatni nakaz płatniczy, uczyniono ostatni krok egzekucyjny lub w którym upłynął ostatni termin zapłaty, zaczyna biedz nowy termin przedawnienia.

§. 7.

Jeżeli płatne podatki zabezpieczone są zastawem ręcznym, stosowane być mają przepisy §-fu 1483 Powszechnej księgi ustaw cywilnych.

Jeżeli płatne podatki zabezpieczone są przez zahipotekowanie lub ostrzeżenie depozytowe, natenczas w przeciągu 30 lat po zahipotekowaniu lub wpisaniu ostrzeżenia nie można czynić zarzutu przeciw dochodzeniu prawa tym sposobem nabytego, jakoby od tego czasu nastąpiło przedawnienie podatku.

Przepisy ogólne.

§. 8.

Ustawa niniejsza nie narusza przepisów ustawowych o przedawnieniu kar wymierzonych za przekroczenie ustaw o podatkach i opłatach innych innych skutków szkodliwych.

§. 9.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1879.

Dla tych podatków, co do których pretensye państwa powstały zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, przedawnienie zaczyna się od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, jeżeliby podług przepisów ustawy niniejszej przedawnienie to nie miało zacząć się później.

§. 10.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Moim ministrom skarbu i rolnictwa.

Wiedeń, dnia 18 marca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w. **Mannsfeld** r. w.

32.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2 kwietnia 1878,

stanowiące że ustawa z dnia 1 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 43), o wykonywaniu kar uwięzienia w aresztach odosobnionych wykonywana być ma w zakładzie karnym dla mężczyn w Pilzni.

Na zasadzie §-fu 16-go ustawy z dnia 1 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 43) o wykonywaniu kar uwięzienia w aresztach odosobnionych i o ustanowieniu komisyj do wykonywania tychże kar, ministerstwo sprawiedliwości rozporządza, że przepisy ustawy tej wykonywane być mają w zakładzie karnym dla mężczyzn w Pilzni od dnia otwarcia tegoż zakładu karnego.

Glaser r. w.

33.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 2 kwietnia 1878,

o zmianie kilku przepisów dokumentów koncesyjnych c. k. uprzyw. kolei prasko-duchcowskiej.

Odmiennie od §. 8 dokumentu koncesyjnego z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 97), tudzież §. 4 dokumentu z dnia 4 września 1872 (Dz. u. p. Nr. 142), tyczących się linij c. k. uprzyw. kolei prasko-duchcowskiej, zaprowadzają się na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64), o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych, jakoteż w skutek w Najwyższego upoważnienia, w miejscu przepisów tyczących się przewozu osób następujące prawidła obowiązujące od dnia 15 maja 1878.

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra:
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austryackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 na tysiąc i większe, najmniej 24 kilometry na godzinę.

3. Dla pociągów mięszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei, na których tylko mięszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Aż do dalszego rozporządzenia uwalnia się Spółkę od obowiązku utrzymywania wagonów IV klasy (dla stojących).

Gdyby okazało się potrzebnem jeszcze większe zniżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austryackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

7. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

8. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów tyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 1 maja 1878.

34.

Ustawa z dnia 5 kwietnia 1878.

o sprzedaniu kilku nieruchomości skarbowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

I.

Upoważnia się ministra skarbu do sprzedania:

a) domu Nr. 297 w Lublanie, tak zwanego budynku Dyrekcyi skarbowej,
b) domu Nr. 196 w Lublanie, tak zwanego budynku komory głównej,
c) domu Nr. 207 w Lublanie, tak zwanego budynku Dyrekcyi policyi,
d) domu Nr. 176 w Lublanie.

II.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Memu ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 5 kwietnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

35.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 15 kwietnia 1878,

dozwalające stosowania postępowania awizacyjnego do towarów przewoznych na c. k. komorach w dworcach kolei w Karniowie i Podmokłych.

Pozwala się, aby na c. k. komorach, ustanowionych w dworcach kolei żelaznych w Karniowie i Podmokłych, postępowanie przewoźne skrócone, w rozporządzeniu ministerstwa skarbu z dnia 2 lutego 1864 (Dz. u. p. Nr. 8) przepisane, stosowane było do wszystkich towarów handlu wewnętrznego, linią cłową mijających, które w bezpośrednim ruchu kolejowym pomiędzy Karniowem a Podmokłemi koleją żelazną na Głupczyce, Wrocław, Zgorzelec, Drezno przez kraj zagraniczny są przesyłane.

Pretis r. w.

36.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 26 kwietnia 1878,

o ustanowieniu urzędu podatkowego i depozytowego sądowego w Kladnie w Czechach.

Z powodu ustanowienia Sądu powiatowego w Kladnie w Czechach (Dz. u. p. Nr. 97 i 18 z r. 1877) zaprowadza się w temże miejscu na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 21 października 1877 urząd podatkowy i depozytowy sądowy, który rozpocznie czynności urzędowe od dnia 1 maja 1878.

Od tego terminu gminy miejscowe: Bucków z Buzdarzem, Duby z Ujezdem i Drinem, Kladno, Rozdelow, Krocziblawy z Stepanowem, Stelcowes z Wrapicami i Wrzedowice oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego w Unhoszczu i przyłączają do urzędu podatkowego w Kladnie.

Pretis r. w.

37.

Rozporządzenie ministra skarbu z dnia 28 kwietnia 1878,

zabraniające wywozu torpedów nawet rozebranych na części.

W skutku uchwały Rady ministrów i w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem zabrania się wywozu torpedów, nawet rozebranych na części, przez wszystkie granice monarchyi austryacko-węgierskiej.

Niniejszy zakaz wywozu nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

38.

Rozporządzenie ministra handlu z dnia 30 kwietnia 1878,

tyczące się zmiany wzoru listu przewozowego przepisanego w Porządku ruchu z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75).

Od dnia 1 stycznia 1879 zaprowadzone będą w miejsce załączek *B* i *C* do §. 50, punkt 7 Porządku ruchu z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75), dla kolei żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, nowe wzory listów przewozowych, których formę i układ przedstawia przydana załączka.

Ze względu na nowy kształt listów przewozowych, §. 50, punkt 7, ustęp 3 Porządku ruchu opiewać ma następnie:

„Wolno jest wystawcy wycisnąć na odwrotnej stronie listu przewozowego swoję firmę, nie zabierając miejsca przeznaczonego do manipulacyi kolejowej“.

Król. węgierski minister komunikacyi, z którym się w tej mierze porozumiałem, wydaje jednocześnie podobne rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 10 maja 1878.

39.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 30 kwietnia 1878,

o zmianie kilku przepisów koncesyi c. k. uprzyw. kolei Cesarza Franciszka Józefa tyczących się taryfy.

Odmiennie od §-fu 9-go dokumentu koncesyjnego z dnia 11 listopada 1866 (Dz. u. p. Nr. 141), linij c. k. uprzyw. kolei Cesarza Franciszka Józefa, zaprowadzają się na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64), o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych, jakoteż w skutek Najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób następujące prawidła obowiązujące od dnia 15 maja 1878.

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra:
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austryackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) wynosi najmniej 37 kilometrów na godzinę.

3. Dla pociągów mięszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei na których tylko mięszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Aż do dalszego rozporządzenia uwalnia się Spółkę od obowiązku utrzymywania wagonów IV klasy (dla stojących).

Gdyby okazały się potrzebnemi jeszcze większe zniżenia a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austryackiej w srebrze od osoby i kilometra.

Na jednej i tej samej lini, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. Dopóki Spółka korzysta z gwarancyi rządowej, karty bezpłatne, służące nie wyłącznie tylko do jednej podróży, wydawane być mogą tylko za zezwoleniem c. k. ministerstwa handlu.

Bezpłatne karty takie opiewać muszą na pewne nazwisko lub na pewną kategoryą służbową.

7. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

8. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

9. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów tyczących się przewozu wojskowych.

Chlumecky r. w.

40.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3 maja 1878,

o wynagrodzeniu kosztów pomocy wojskowej dostarczonej Administracyi cywilnej przez c. k. Obronę krajową.

W skutek porozumienia się z sobą interesowanych Władz naczelnych podaje się do wiadomości odnośnie do rozporządzeń ministeryalnych z dnia 10 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 49) i z dnia 31 lipca 1876 (Dz. u. p. Nr. 125), że gdy kurpusy Obrony krajowej (strzelców krajowych) dostarczają Administracyi cywilnej pomocy wojskowej, albo gdy żołnierze z Obrony krajowej używani są do ekzekucyi zaległych podatków stałych, lub do eskortowania c. k. poczty, w przypadkach tych stosowane będą, we względzie wynagrodzeń, które owe wydziały Administracyi cywilnej zapłacić mają etatowi Obrony krajowej, wszystkie te przepisy, które tyczą się wynagrodzenia kosztów etatowi wojskowemu, gdy komendy lub osoby wojska stałego użyte są do spraw Administracyi cywilnej.

Auersperg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozesłana dnia 26 maja 1878.

41.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 13 maja 1878,

o przeniesieniu napowrót c. k. floriansdorfskiej komory pomocniczej II klasy w Seifhennersdorfie w Saksonii, do Floriansdorfu.

C. k. floriansdorfska komora pomocnicza II klasy złączona z król. saską komorą pomocniczą w Seifhennersdorfie, przeniesiona zostaje napowrót na ziemię austryacką do Floriansdorfu i rozpocznie tu czynności od dnia 1 czerwca 1878.

Pretis r. w.

42.

Ustawa z dnia 22 maja 1878,

o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na koszta spraw, wszystkim krajom monarchyi austryackiej spólnych, umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z r. 1868, Nr. 4), o przymierzu cłowem i handlowem pomiędzy królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanemi a krajami korony węgierskiej, ustawy z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863, Nr. 2) o zawarciu umowy z austryackim bankiem narodowym, kontraktu ze spółką austryacko-węgierskiego Lloyda względem załatwiania służby pocztowej morskiej z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. 1872, Nr. 157) i kontraktu ze spółką austryacko-węgierskiego Lloyda z dnia 26 kwietnia 1872 względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców (Dz. u. p. 1872, Nr. 72) aż do końca czerwca 1878.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 2) o dopłacie ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na

koszta spraw. wszystkim krajom monarchyi austryackiej spólnych, przedłuża się aż do końca czerwca 1878.

Podobnież moc obowiązującą umowy względem ustanawiania obopólnie wydatków skarbu cłowego, zawartej na zasadzie ustawy z dnia 27 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), przedłuża się aż do końca czerwca 1878.

§. 2.

Przymierze cłowe i handlowe między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanemi a krajami korony węgierskiej, zawarte na zasadzie ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. z roku 1868, Nr. 4), przedłuża się aż do końca czerwca 1878.

§. 3.

Upoważnia się Rząd, ażeby zawarł z uprzywilejowanym austryackim bankiem narodowym umowę, przedłużającą przywilej nadany mu ustawą z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z r. 1863, Nr. 2) a ustawą z dnia 30 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 83), rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 30 października 1868 (Dz. u. p. Nr. 146), ustawą z dnia 13 listopada 1868 (Dz. u. p. Nr. 149) i ustawą z dnia 18 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 31) zmieniony, aż do końca czerwca 1878.

§. 4.

Upoważnia się Rząd, ażeby kontrakty zawarte ze spółką austryacką-węgierskiego Lloyda, a mianowicie z dnia 18 listopada 1871 (Dz. u. p. z r. 1872, Nr. 157) tyczący się załatwiania służby pocztowej morskiej i z dnia 26 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 72) tyczący się utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty, za pomocą parowców, przedłużył aż do końca czerwca 1878.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22 maja 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

43.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22 maja 1878,

tyczące się rozpoczęcia czynności urzędowych przez Sąd powiatowy królowo-winohradzki w Czechach.

Sąd powiatowy, ustanowiony stósownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20 kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 58) w gminie Winohrady królowe II część, którego siedziba urzędowa, w skutek zmiany nazwy tej gminy, oznaczana będzie odtąd tylko wyrazami Winohrady królowe, rozpocząć ma swoje czynności urzędowe od dnia 1 sierpnia 1878.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 29 maja 1878.

44.

Obwieszczenie ministerstw handlu i skarbu z dnia 15 maja 1878,

o przeistoczeniu deputacyi portowej i zdrowotnej morskiej w Budwie na agencyą portową i zdrowotną morską, złączoną z tamtejszą c. k. komorą, tudzież o przeistoczeniu agencyi portowej i zdrowotnej morskiej, złączonej z c. k. komorą kottorską na samodzielną deputacyą portową i zdrowotną morską.

Od dnia 1 maja 1878 deputacya portowa i zdrowotna morska w Budwie przeistoczona została na agencyą portową i zdrowotną morską złączoną z tamtejszą c. k. komorą a agencya portowa i zdrowotna morska, złączona z c. k. komorą kottorską, na samodzielną deputacyą portową i zdrowotną morską.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

45.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24 maja 1878,

o przyłączeniu gmin Ostrog i Reichaueramt do okręgu sądu delegowanego miejsko powiatowego w Kremży w dolnej Austryi.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) gminy Ostrog i Reichaueramt oddzielają się od okręgu sądu powiatowego w Gföhl i przyłączają do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Kremży.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 sierpnia 1878.

Glaser r. w.

46.

Obwieszczenie z dnia 28 maja 1878,

o przedłużeniu traktatu handlowego i żeglarskiego z Włochami.

Na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 114) i umowy zawartej z Rządem król. włoskim podaje się do wiadomości, że traktat handlowy i żeglarski z Włochami z dnia 23 kwietnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 108) pozostaje w mocy obowiązującej aż do dnia 30 czerwca 1878.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 30 maja 1878.

47.

Umowa z dnia 29 maja 1878,

pomiędzy c. k. Rządem a uprzyw. austryackim bankiem narodowym na zasadzie ustawy z dnia 22 maja 1878 (Dz. u. p. Nr. 42), tyczącej się dalszego przedłużenia przywileiu bankowego aż do końca czerwca 1878.

Na zasadzie ustawy z dnia 22 maja 1878 (Dz. u. p. Nr. 42) zawarta została między c. k. Rządem a uprzyw. austr. bankiem narodowym następująca umowa:

Przywilej, ustawą z dnia 27 grudnia 1862 (Dz. u. p. z roku 1863, Nr. 2) uprzyw. austr. bankowi narodowemu nadany, a ustawą z dnia 30 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 83), rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 30 października, 1868 (Dz. u. p. Nr. 146), ustawą z dnia 13 listopada 1868 (Dz. u. p. Nr. 149), ustawą z dnia 18 marca 1872 (Dz. u. p. Nr. 31), zmieniony i umową z dnia 30 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 121) aż do końca marca 1878 a umową z dnia 30 marca 1878 (Dz. u. p. Nr. 26) aż do końca maja 1878, przedłużony, przedłuża się na następny miesiąc aż do końca czerwca 1878.

Wiedeń, dnia 29 maja 1878.

Za c. k. Rząd:
C. k. Minister skarbu
Baron **Pretis** r. w.

Uprzyw. austr. bank narodowy:
Maurycy baron **Wodianer** r. w.,
zastępca rządu banku.

Karol **Zimmermann-Göllheim** r. w.,
dyrektor banku.

(L. S.) **(L. S.)**

48.

Obwieszczenie z dnia 29 maja 1878,

o przedłużeniu kontraktów ze spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda względem załatwiania służby pocztowej morskiej i względem utrzymywania pomiędzy Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty zapomocą parowców.

Pomiędzy c. k. spólnem ministerstwem spraw zewnętrznych a przedsiębiorstwem żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda, zawartą została na dniu poniżej wyrażonym następująca umowa, tycząca się przedłużenia kontraktu pocztowego z dnia 18 listopada 1871:

1. Kontrakt z dnia 18 listopada 1871 względem załatwiania służby pocztowej morskiej przez austryacko-węgierskiego Lloyda, który upłynął dnia 31 grudnia 1877 a po raz ostatni umową ddo. Wiedeń dnia 21 marca 1878 przedłużony został aż do dnia 31 maja 1878, przedłuża się na jeden miesiąc od dnia 1 maja aż do dnia 30 czerwca 1878.

2. Co się tyczy sumy wynagrodzenia przypadającego za podróże kontraktowe w ciągu tego czasu, w tej mierze zastosowane będą odpowiednio §§. 8 i 25 rzeczonego kontraktu.

3. Umowa niniejsza spisana została w językach niemieckim i węgierskim w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Opłata stęplowa, którą Lloyd opłacić ma od jednego z tych dwóch egzemplarzy, potrącona będzie z raty subwencyi, wypłacić się mającej na początku czerwca.

Wiedeń, dnia 26 maja 1878.

Andrássy r. w.

Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

Podobnież mocą protokołu z dnia 14 maja b. r. zawartą została pomiędzy c. k. Rządem a Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda umowa, przedłużająca moc obowiązującą kontraktu z dnia 26 kwietnia 1872, względem utrzymywania między Tryestem a Bombajem bezpośredniej i regularnej poczty za pomocą parowców, umową z dnia 30 marca 1878 aż do dnia 31 maja 1878 przedłużonego, tym razem aż do dnia 30 czerwca 1878, pod temi samemi warunkami, pod któremi dotychczasowe przedłużenie tego kontraktu było przedłużone.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 12 czerwca 1878.

49.

Obwieszczenie ministerstwa rolnictwa z d. 21 maja 1878,

o podwładności czynników administracyi lasów rządowych i funduszowych w Czechach.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 1 maja 1878 urzędy, zajmujące się administracyą lasów i dóbr funduszowych i rządowych w Czecha, chpodlegać będą od dnia 1 lipca 1878 Dyrekcyi lasów i dóbr w Wiedniu, przeto od tego dnia administracye lasów i dóbr w Jachimowie, Blatnie, Bohutynie i Horzycach, tudzież urząd rent w Horzycach, przestaną podlegać bezpośrednio ministerstwu rolnictwa jak to było dotąd stosownie do §-fu 11-go Zasad administracyi dóbr rządowych i funduszowych (Dz. u. p. Nr. 44 z roku 1873) zatwierdzonych Najwyższem postanowieniem z dnia 23 marca 1873.

Mannsfeld r. w

50

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 7 czerwca 1878,

tyczące się rozciągnięcia zakazu przywozu i przewozu szmat itd. z Bessarabii, rozporządzeniem z dnia 24 marca b. r. (Dz. u. p. Nr. 22) ogłoszonego, na całą Rossyą, i zabraniające przywozu i przewozu pierza.

Dodatkowo do rozporządzenia z dnia 24 marca b. r. (Dz. u. p. Nr. 22) rozciąga się w porozumieniu z Rządem kr. węgierskim zakaz przywozu i przewozu z Besarabii szmat, starzyzny, nieoczyszczonej bielizny i nieoczyszczonej pościeli na sprzedaż przeznaczonej na całą Rosyą a zarazem zabrania się przywozu i przewozu przez wszystkie granice ogólnego okręgu cłowego austryacko-węgierskiego tudzież dalmackiego, pierza, przeznaczonego na sprzedaż.

Zakaz ten nabywa mocy obowiązującej od tego dnia, w którym komorom będzie oznajmiony.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

51.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 1878,

o zmianie terytoryalnej w okręgach Sądów powiatowych żmigrodzkiego i krośnieńskiego w Galicyi wschodniej.

Dodatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29 stycznia 1878, (Dz. u. p. Nr. 15) gminy Charkówka z Leśniówką, Fajstówka (Faliszówka) Kopytówka z Stanowiskiem, Poraj i Podniebyle oddzielają się od okręgu Sądu powiatowego żmigrodzkiego i przyłączają do okręgu Sądu powiatowego krośnieńskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej z dniem 1 sierpnia.

Glaser r. w.

52.

Ustawa z dnia 11 czerwca 1878,

o pokryciu dotacyi wyznaczonej Ministerstwu spólnemu w sumie aż do 60 milionów złotych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

W celu pokrycia dotacyi w sumie aż do sześćdziesięciu milionów złotych, danej do rozporządzenia Ministerstwu spólnemu uchwałą delegacyj, sankcyonowaną Najwyżej dnia 24 marca b. r., na opędzenie wydatków pilno potrzebnych w takim razie, gdyby dalszy rozwój wypadków w Wschodzie wymagał nieodbicie wystawienia siły zbrojnej dla obrony istotnych interesów monarchyi austryacko-węgierskiej: postarać się należy o część, przypadającą na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane, w sumie aż do 41,160.000 złotych sposobem następującym:

Suma, najwyżej aż do 13,720.000 złotych dostarczona być ma przez sprzedaż tej części papierów obiegowych, stanowiących fundusze przez spólne ministerstwo skarbu zawiadywane, a według okoliczności papierów obiegowych, jako majątek spólny w naczelnej kasie państwa, złożonych, która przypada na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane. Część, która tym sposobem nie będzie pokryta, zebrana być ma przez zbycie renty złotej lub, z wykluczeniem innego długu nieustalonego, przez wypuszczenie w obieg biletów skarbowych, wolnych od podatku, z oprocentowaniem najwyżej po sześć od sta i terminem spłaty najwięcej pięcioletnim, za sumę najwyżej aż do dwudziestu milionów złotych.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 11 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 14 czerwca 1878.

53.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 1 maja 1878,

tyczące się jednostajnego urządzenia i dozorowania przyrządów sygnałowych na zasadzie przepisów o unikaniu przygód na morzu w skutek zetknięcia się okrętów.

§. 1.

Każdy okręt krajowy obowiązany jest posiadać przyrządy sygnałowe, w rozporządzeniu niniejszem przepisane, w takiej ilości i jakości, jak to jest postanowione i umieszczać je w miejscach oznaczonych.

§. 2.

Przyrządy te są:

1. Dla okrętów żaglowych i parowych na daleką podróż podwójny zbiór latarni ustawniczych, do których należy także światło okrągłe, które wywieszane być ma gdy okręt stoi na kotwicy, sygnał błyskowy, donośny dzwon i trąba, której głos przy spokojnem powietrzu powinien być słyszalny najmniej na milę morską.

Oprócz tego każdy parowiec posiadać powinien świstawkę parową dobrze działającą.

2. Dla okrętów, trudniących się żeglugą nadbrzeżną i tenderów, jeden zbiór latarni pozycyjnych (licząc tu i światło okrągłe), sygnał błyskowy, dzwon, trąba a parowce posiadać nadto powinny świstawkę parową.

3. Dla statków rotmańskich dwa światła okrągłe, sygnał błyskowy, dzwon, trąba.

§. 3.

Światła boczne barwiste (wyjąwszy parowce kołowe) ustawiane być powinny zawsze jak można najdalej ku środkowi długości okrętu, byle nie zawadzały linom, i w taki sposób, aby żagle okrętu w żadnym razie nie mogły ich zasłaniać.

Światła ustawnicze boczne parowców kołowych ustawiane być powinny na najwyższych, najodleglejszych częściach kołownic.

Białe światło przodowe, którego używać mają tylko parowce poruszane parą lub przy pomocy pary i żagli, przymocowane być powinno tak samo jak światła ustawnicze barwiste całkiem nieruchomie, w ten sposób, jak to jest rozporządzone w przepisie międzynarodowym, tyczącym się unikania przygód na morzu w skutek zetknięcia się okrętów (Dz. u. p. Nr. 25 z roku 1863).

§. 4.

Ażeby światło zielone nie świeciło na lewą a czerwone na sterową część burty, światła boczne opatrzone być powinny od strony burty wewnętrznej drewnianemi zasłonami tak wysokiemi jak latarnie a dochodzącemi najmniej na 90^{cm} ku przodkowi poprzed światło do którego służą.

Zasłony te umieszczone być powinny i trwale umocowane po za linami skośnemi i poziomemi, na platformach lub na żórawiach, albo, jeżeli są to okręty szrubowe, według okoliczności na końcach pomostów do komendy, wystających ku stronie zewnętrznej burty, a jeżeli parowce kołowe, na najwyższych, najodleglejszych częściach kołownic.

Żórawie, na których zasłony takie będą umieszczone, dosięgać mają strony zewnętrznej w ten sposób, aby światła ustawnicze które nie powinny być nigdy przymocowane do lin, mogły być widzialnemi w przepisanym kierunku i bez przerwy.

Zasłony świateł bocznych umieszczone być muszą w taki sposób, aby odpowiadały celowi, do którego zasłony te według przepisów międzynarodowych, tyczących się unikania przygód na morzu w skutek zetknięcia się okrętów, mają służyć.

Zasłona latarni ustawniczej na części sterowej burty, jest zielona na lewym boku burty, czerwona.

Dla zapobieżenia, aby przy ustawianiu świateł na burcie nie przemieniono czerwonego za zielone, miejsca, w których się ustawia lub klatki latarni urządzić należy w taki sposób, aby światło czerwone ustawione być mogło tylko na lewym boku okrętu a zielone tylko na części sterowej.

§. 5.

Latarnie ustawnicze wyrabiane być mają z miedzi lub z białej blachy i wewnątrz całkiem pobielone; nadto latarnie boczne pomalowane być powinny zewnątrz taką samą barwą, jakiej są szkło i zasłony, przeto latarnie ustawnicze sterowej części okrętu, zieloną, latarnie z lewego boku czerwoną.

Kształt latarni bocznych, jakoteż przodowych wyobrażony jest na figurach 1, 2, 3 i 4, wymiary zaś ich podane są w tablicy, przy końcu rozporządzenia niniejszego zamieszczonej, w której okręty podzielone są na 3 rozmaite kategorye.

§. 6.

Nie pozwala się używać do świateł szkieł zwyczajnych jednostajnej grubości, łukowato zagiętych, lecz rozporządza się wyraźnie, że do latarni bocznych barwistych używane być mają wyłącznie tylko soczewki płaskowklęsłe (§. 5) a do latarni białych przodowych dla parowców, wyłącznie tylko szkła achromatyczne (§. 6). Statki mniej niż o 15 tonnach i barkazy parowe nie ulegają temu przepisowi.

Soczewki szkła latarni do części sterowej mają być błękitno zielone, do lewego boku okrętu wiszniowe i tak mocnej barwy, aby barwy ich można było doskonale odróżnić z przepisanej odległości.

Barwiste szkła latarni bocznych nie powinny mieć mniej niż trzecią część okręgu koła, t. j. 120 stopni, bezbarwne zaś dyoptryczne szkła świateł przodowych u parowców, nie mniej niż dwie trzecie części koła, to jest 240 stopni.

Wymiary soczewek i szkieł w mowie będących podane są w tablicy, przy końcu przepisu niniejszego zamieszczonej.

§. 7.

Do każdej latarni ustawniczej powinna być lampa urządzona do oliwy, chociażby zwyczajnie używać miano lampy urządzonej do nafty.

Używanie do oświetlania latarni ustawniczych parafiny, jakoteż świec o kilku knotach, chociażby umyślnie do tego celu wyrabianych, nie jest dozwolone.

Bańki lamp do tych latarni powinny być dostatecznej wielkości, t. j. powinny mieć taką pojemność, aby w nich mogło się zmieścić tyle oliwy lub nafty, ile potrzeba najmniej na 16 godzin palenia.

W bańkach do lamp urządzonych na naftę, umieścić należy zwyczajną gąbkę w dobrym gatunku, aby wsiąkała w siebie naftę w lampie będącą i nie pozwalała jej rozlewać się gdy morze jest wzburzone.

Bańka powinna być tak urządzona, aby płomień znajdował się w środku poziomego łuku szkła latarni, w połowie wysokości tegoż.

Figury 7, 8, 9, 10 i 11 wyobrażają rozmaite urządzenia knotów a tablica do niniejszego rozporządzenia dołączona, podaje wymiary tychże.

§. 8.

Oprócz tego, że wewnętrzne ściany latarni ustawniczych mają być wszędzie dobrze pobielone, każda latarnia, czy to do oliwy czy to nafty urządzona (z wyjątkiem latarni na barkach mniej niż o 15 tonnach i na barkazach parowych zaopatrzona być powinna nadto reflektorem, wyrobionym z alpaki gładko wypolerowanej, składającym się, jeśli ma służyć do latarni pobocznych, z trzech kap jedna pod drugą trwale połączonych, do latarni przodowych, z powierzchni kulistej).

Kształty reflektorów wyobrażone są na figurach 12 i 13 a ich wymiary podane w tablicy dołączonej na końcu.

Ponieważ reflektory służyć mają do zyskania ile możności jak najwięcej światła, umieszczone być powinny w taki sposób, aby ich równik poziomy znajdował się w wysokości środka płomieni.

Reflektory urządzone być powinny do zdejmowania i to tak, aby można było ustawiać je bez trudności czy lampa jest oliwna czyliteż naftowa.

§. 9.

Szkło latarni ze światłami okrągłemi, których używać mają okręty stojące na kotwicy, powinno być kuliste, bezbarwne wszędzie jednostajnej grubości i obwiedzione siatką ochronną drucianą.

Oka siatki tej powinny być tak wielkie, aby światło latarni widzialne być mogło naokoło ile możności bez przerwy.

Kształt latarni tych wyobrażony jest na fig. 14, wymiary zaś podane są w tablicy przy końcu zamieszczonej.

§. 10.

Latarnie z szkłem zielonem i czerwonem, jakoteż z szkłem bezbarwnem dla łodzi rybackich i innych łodzi odkrytych, do których odnosi się artykuł IX

przepisów, tyczących się unikania przygód na morzu w skutek zetknięcia się okrętów a wydanych rozporządzeniem ministerstwa marynarki z dnia 27 lutego 1863 (Dz. u. p. 1863 Nr. 25) powinny być takie, aby widzialność ich równała się przepisanej widzialności barek o mniej niż 15 tonnach.

§. 11.

Gdy się rozmaite latarnie rewiduje, przekonać się należy czy do tych latarni podczas deszczu, lub jeżeli wystawione są na uderzanie fal, woda nie może wejść i zgasić płomienia; podobnież nie należy spuszczać z uwagi, że donioslość światła zależy nie tylko od wielkości i natężenia płomienia, lecz zawsze także od wysokości miejsca w którem jest umieszczone i że przeto świateł tych nie można ustawiać niżej, jak w wysokości 2 metrów nad powierzchnią morza.

C. k. kapitanaty portowe zachowują na okaz po jednym egzemplarzu rozmaitych rodzajów przepisanych latarni ustawniczych.

§. 12.

C. k. urzędy portowe i zdrowotne morskie obowiązane są korzystać z każdej nastręczającej się sposobności do obejrzenia latarni ustawniczych i sygnałów mglanych okrętów austryackich, znajdujących się w okręgu urzędowym tychże urzędów, mianowicie zaś w takim przypadku, gdy mają słuszną przyczynę dorozumiewać się, że przepisy niniejsze nie są zachowywane.

Obowiązek ten ciąży także na c. i k. urzędach konsulowskich co do okrętów austryackich, stojących w ich okręgu urzędowym.

Te światła ustawnicze, które uznane będą za odpowiadające przepisom, zaopatrzyć należy cechą urzędową, wyłącznie do tego służącą.

We wszystkich takich przypadkach, gdyby latarnie ustawnicze lub sygnały mglane nie odpowiadały zupełnie przepisom, czynniki c. k. urzędów portowych i zdrowotnych morskich a względnie c. k. urzędów konsulowskich zniewolić mają kapitana okrętu, aby się zaopatrzył w przepisane przyrządy do dawania sygnałów.

§. 13.

Każdy kapitan odpowiedzialny jest za szkodę będącą następstwem przekroczenia niniejszego przepisu.

§. 14.

Jeżeli kapitan okrętu austryackiego, pomimo otrzymanego wezwania (§. 12) nie uczyni zadosyć postanowieniom niniejszego przepisu, c. k. urzędy portowe i zdrowotne morskie a względnie c. i k. urzędy konsulowskie karać go będą grzywnami aż do 50 zł. wal. austr. wpływającemi do funduszu wsparć dla marynarzy a w razie niemożności ściągnięcia zamieniane być mają na karę aresztu, licząc po jednym dniu za każde pięć złotych.

Nadto c. k. urzędy portowe i zdrowotne morskie mogą zabronić wyprawienia takiego okrętu dopóki żądane zmiany nie będą poczynione, do czego jednak szypra wcześnie wezwać należy.

Od orzeczenia wydanego przez c. k. urzędy portowe i zdrowotne morskie tudzież przez c. i k. urzędy konsulowskie odwołać się można w przeciągu dni 15 do c. k. Władzy morskiej w Tryeście.

Jeżeli ta potwierdzi wyrok pierwszej instancyi chociażby ze złagodzeniem wymiaru kary, dalsze odwołanie się jest niedopuszczalne.

Figury wyobrażające latarnie ustawnicze i ich części składowe.

Fig. 1.

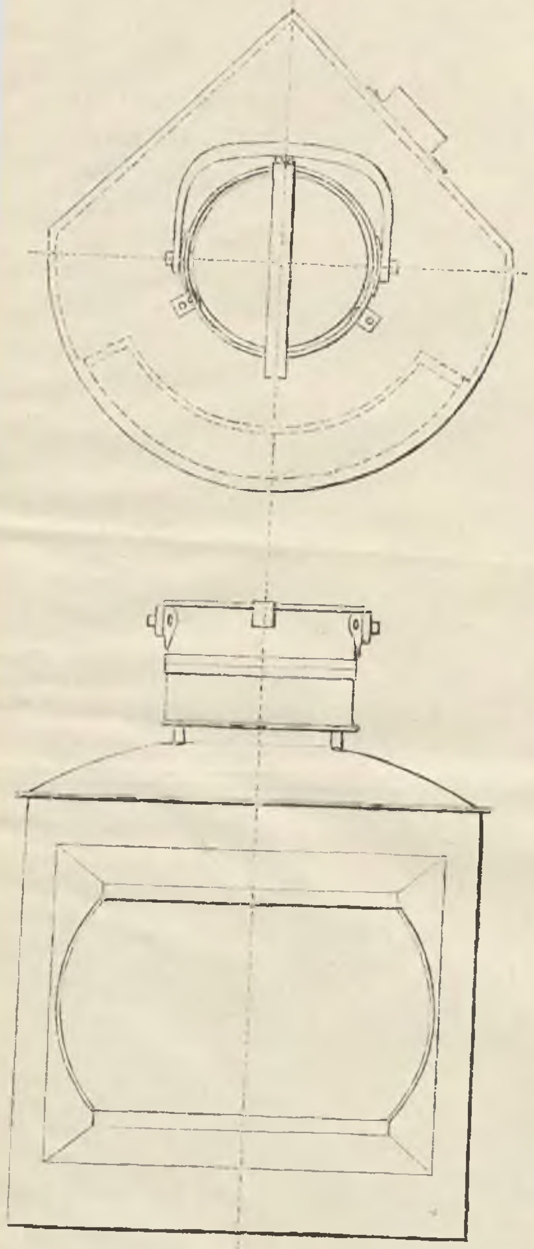

Fig. 2.

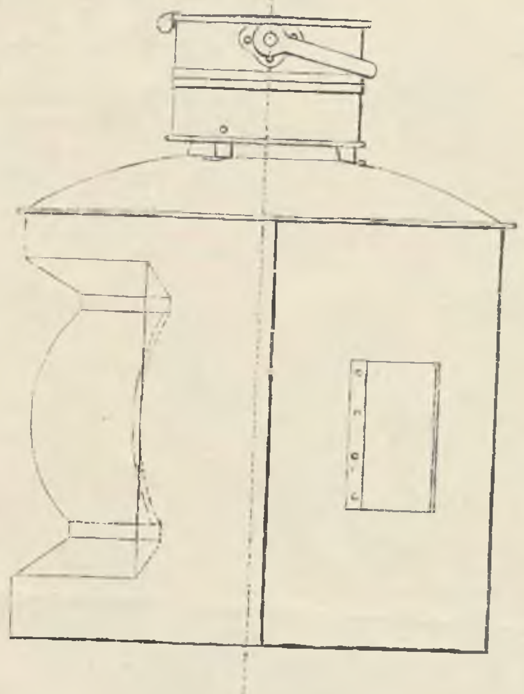

Fig. 3.

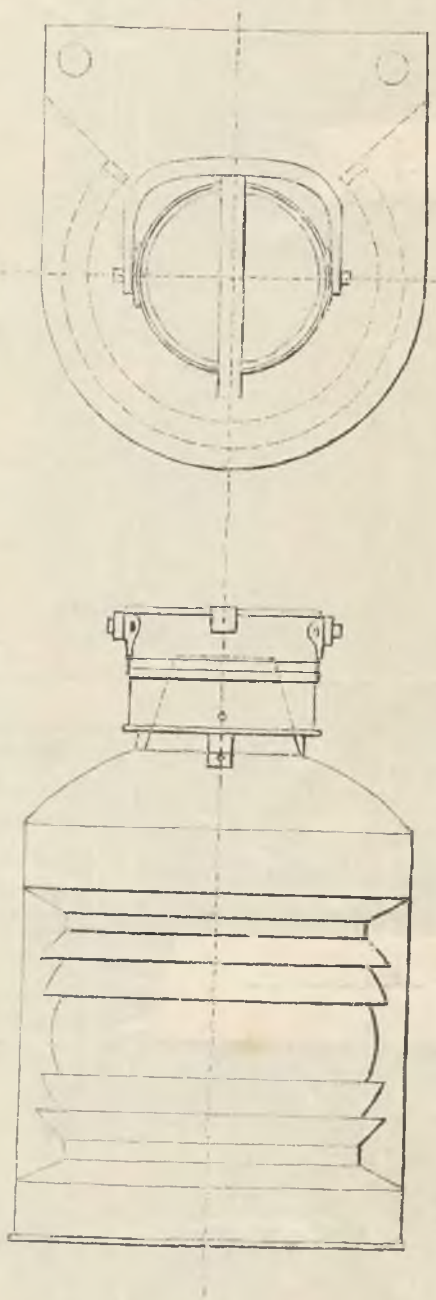

Fig. 4.

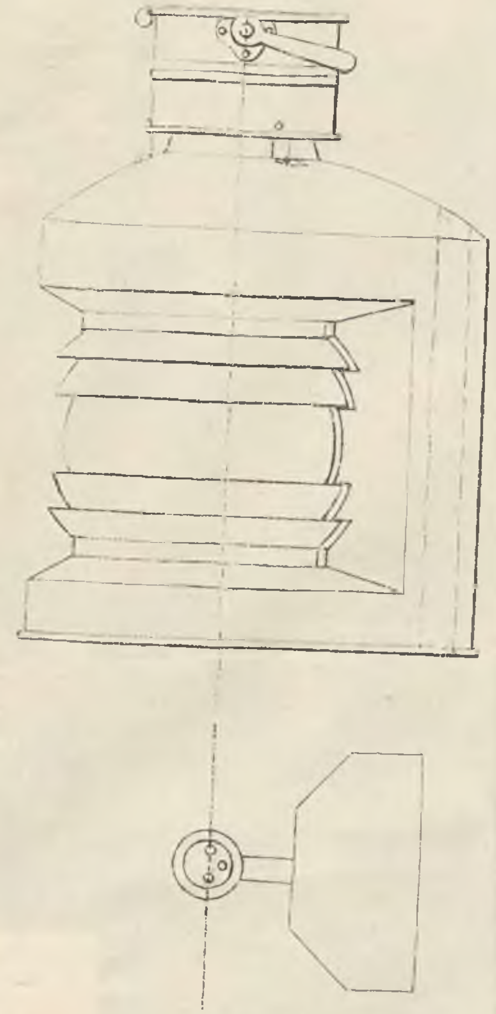

Fig. 5.

Fig. 14.

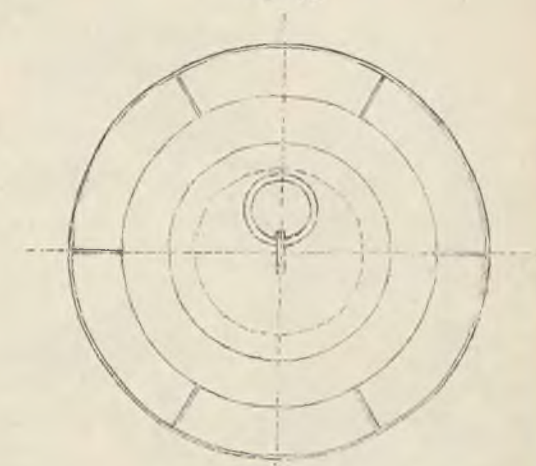

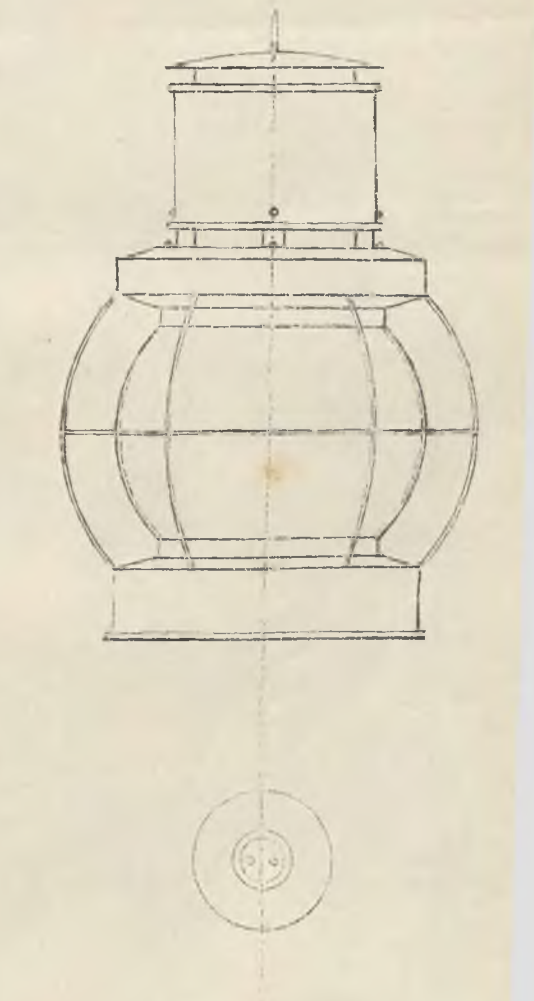

Fig. 7.

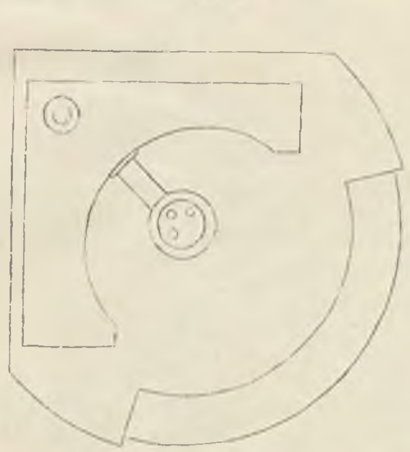

Fig. 12.

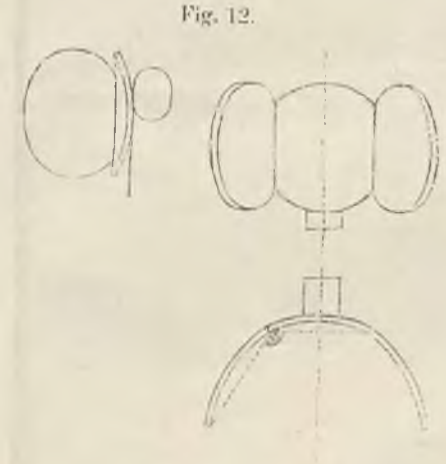

Fig. 10.

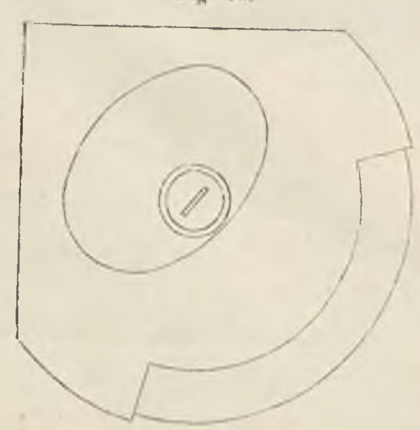

Fig. 6.

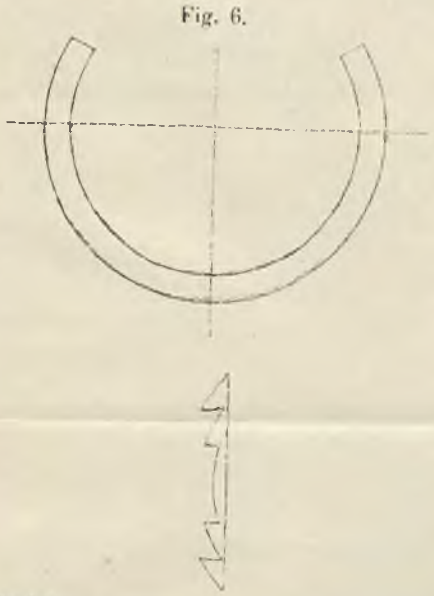

Fig. 13.

Fig. 8.

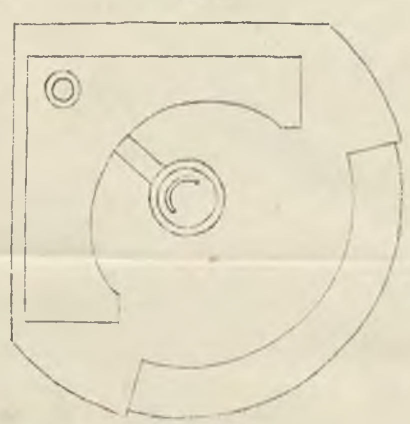

Fig. 9.

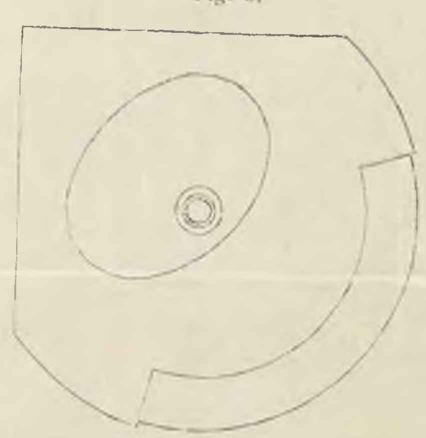

Fig. 11.

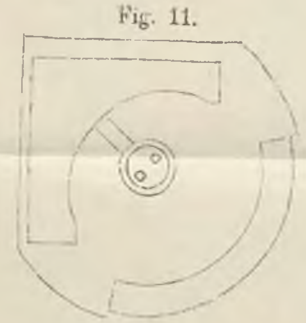

§. 15.

C. k. urzędy portowe i zdrowotne morskie oglądać mają latarnie ustawnicze i sygnały mglane także okrętów węgierskich i zagranicznych, znajdujących się w ich okręgu urzędowym i mają prawo zniewolić pierwsze, tak samo jak okręty austryackie, aby się zastosowały do niniejszych przepisów.

Co się tyczy tych ostatnich, przerzeczone czynniki baczyć mają na to, aby wzmiankowane przyrządy do dawania sygnałów odpowiadały przepisom tyczącym się unikania przygód na morzu przez zetknięcie się okrętów, mianowicie zaś aby ich latarnie ustawnicze były dostatecznie widzialne z przepisanej odległości i aby oświecały przepisany łuk widnokręgu.

Dostrzegłszy uchybienie przepisom, czynniki te uczynić mają wezwanie aby mu zaradzono.

Gdyby wezwaniu ich, do zaradzenia dostrzeżonemu uchybieniu przepisom, nie uczyniono zadosyć, zdać mają niezwłocznie sprawę z tego co zaszło c. k. Władzy morskiej, która w sposób stosowny uwiadomi c. k. Władzę morską w Rjece albo, co się tyczy okrętów zagranicznych Władzę tego państwa, do którego okręt należy.

§. 16.

Wszystkie nowe okręty, zaopatrywane w porządki po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, mieć powinny wyłącznie tylko takie latarnie ustawnicze, których wszystkie części składowe odpowiadają przepisowi niniejszemu.

Okręty jednak już zaopatrzone, których latarnie ustawnicze są w dobrym stanie, i odpowiadają dotychczasowym przepisom, tyczącym się unikania przygód na morzu przez zetknięcie się okrętów, używać mogą swoich dotychczasowych latarni ustawnicznych jeszcze aż do końca 1879 roku.

§. 17.

Każdy dowódca okrętu obowiązany jest zaopatrzyć się w egzemplarz niniejszego rozporządzenia, zachowywać go razem z dokumentami okrętowemi i pokazać na żądanie urzędu portowego lub konsułowskiego.

Chlumecky r. w.

Tablica

najmniejszych jakie być mogą wymiarów świateł ustawniczych i ich części.

Rodzaj latarni	Wymiary	Okręty o więcej niż 150 *) tonnach	Okręty i barki o 150 aż do 15 *) tonnów	Kryte barki o mniej niż 15 tonnach *) i barkazy parowe
		milimetry		
Latarnie boczne	**Latarnie.**			
	Wysokość od wewnętrznej strony dna latarni aż do dolnego brzegu pokrywy	280	230	150
	Wysokość od dolnego brzegu pokrywy aż do najwyższego brzegu komina	130	110	70
	Średnica komina	120	100	60
	Szerokość każdej z dwóch tylnych części stykających się z sobą pod kątem prostym	230	170	120
	Soczewki i szkła.			
	Cięciwa poziomego wewnętrznego łuku soczewek czerwonych i zielonych, nie licząc części wprawionej w latarnią	180	120	—
	Cięciwa razem z częścią wprawioną w latarnią . . .	190	130	—
	Cięciwa poziomego wewnętrznego łuku szkieł czerwonych i zielonych zagiętych jednostajnej grubości a według okoliczności soczewek, nie licząc części wprawionej w latarnią	—	—	100
	Cięciwa razem z częścią wprawioną w latarnią . . .	—	—	110
	Wysokość czyli odległość górnego brzegu od dolnego brzegu soczewek czerwonych i zielonych, nie licząc części wprawionej w latarnią	125	95	—
	Wysokość razem z częścią wprawioną w latarnią . .	135	105	—
	Grubość szkła soczewek w środku ich wysokości . .	33	30	—
	Długość pionowego łuku soczewek, nie licząc części wprawionej w latarnią	150	100	—
	Długość, razem z częścią wprawioną w latarnią . . .	160	110	—
	Wysokość czyli odległość od górnego brzegu szkieł czerwonych i zielonych zagiętych jednostajnej grubości a według okoliczności soczewek, nie licząc części wprawionej w latarnią	—	—	75
	Wysokość, razem z częścią wprawioną w latarnią . .	—	—	85
	Knoty.			
	Odległość pomiędzy punktem środkowym pierwszego i drugiego, tudzież drugiego i trzeciego knota w lampach trzyknotowych do oliwy	13	—	—
	Odległość pomiędzy dwoma knotami w lampach dwuknotowych do oliwy	—	15	—

*) Pojemność w tonnach brutto.

Rodzaj latarni	Wymiary	Okręty o więcej niż 150*) tonnach	Okręty i barki o 150 aż do 15*) tonnów	Kryte barki o mniej niż 15 tonnach*) i barkazy parowe
		milimetry		
Latarnie boczne	Średnica knota skrętkowego	5	5	—
	lub szerokość knota taśmowego, łukowato zaprawianego, do lamp oliwnych	30	20	15
	Szerokość knota taśmowego w linii prostej zaprawianego do lamp naftowych	17	8	8
	lub średnica knota taśmowego okrągło zaprawianego do lamp naftowych	8	—	—
	Reflektory.			
	Średnica kuli do której należą 3 kapy	90	90	—
	Średnica koła ograniczającego 3 kapy	75	75	—
	Kąt pochylenia kap do siebie	120°	120°	—
	Odległość środka płomienia od środka kapy średniej	50	35	—
Latarnie przodowe parowców**)	Wysokość latarni przodowej	równa wysokości latarni bocznych		
	Średnica szkła dyoptrycznego latarni przodowych	190	150	—
	Wysokość szkła dyoptrycznego, nie licząc części wprawionej w latarnią	130	100	—
	Wysokość, razem z częścią wprawioną w latarnią	140	110	—
	Wymiary knotów do lamp oliwnych	jak latarni bocznych		
	Wymiary knotów taśmowych do lamp naftowych	17	12	—
	Reflektor składa się z pospolitej powierzchni kulistej	takiej szerokości jak tylna część latarni		
Latarnie, które powinny mieć okręty stojące na kotwicy	Wysokość latarni razem z kominem	400	300	300
	Średnica (pozioma) szkła kulistego	200	150	150
	Średnica knota skrętkowego do lamp dwóknotowych oliwnych	5	5	5
	Szerokość knota taśmowego, w linii prostej zaprawianego, do lamp naftowych	12	8	8
	Wewnętrzna średnica knota zaprawianego okrągło	8	8	8

*) Pojemność w tonnach brutto.

**) Łodzie parowe o mniej niż 15 tonnach płynące przy pomocy pary, powinny mieć oprócz dwóch świateł ustawniczych pobocznych jeszcze to białe światło, które według przepisu mieć powinny gdy stoją na kotwicy.

54.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 5 czerwca 1878,

tyczące się złączenia komory i urzędu sprzedaży soli w Risano z tamtejszym urzędem podatkowym i depozytowym sądowym, tudzież ustanowienia komory pomocniczej w Perasto.

Od dnia 1 lipca 1878 c. k. komora i urząd sprzedaży soli w Risano złączony będzie z tamtejszym c. k. urzędem podatkowym i depozytowym sądowym a jednocześnie zaprowadzona zostanie w Perasto c. k. komora pomocnicza II klasy.

Pretis r. w.

Sprostowanie.

W części V polskiego wydania Dziennika ustaw państwa, wydanej i rozesłanej dnia 22 lutego 1878 mianowicie w Wykazie A, dołączonym do rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości, tyczącego się zmian terytoryalnych w Sądach powiatowych i Trybunałach w Galicyi, zaszły dwie następujące omyłki druku:

na stronie 48 pod liczbą 52 w rubryce III

zamiast Trembowelskiego powinno być **Zbaraskiego**,

tamże pod liczbą bieżącą 53 w rubryce III

zamiast Zbaraskiego powinno być **Tarnopolskiego**.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 16 czerwca 1878.

55.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1878,

upoważniająca ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia umowy z ministerswem krajów korony węgierskiej w przedmiocie pomnożenia monety zdawkowej miedzianej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Upoważnia się ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z ministerstwem krajów korony węgierskiej następującej umowy w przedmiocie pomnożenia monety zdawkowej miedzianej:

Artykuł I.

Na zasadzie artykułu XII przymierza cłowego i handlowego między dwiema częściami monarchyi istniejącego, postanawia się za wspólnem porozumieniem pomnożenie monety zdawkowej miedzianej o 500.000 zł. w tym sposobie, aby z tego wybitych zostało 10.000 zł. w sztukach półcentowych a reszta w sumie 490.000 zł. w sztukach jednocentowych.

Artykuł II.

Z sum tych przypadnie 70 od sta na rachunek królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych a 30 od sta na rachunek krajów korony węgierskiej.

Wiedeń, dnia 16 kwietnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

56.

Rozporządzenie ministra rolnictwa z dnia 7 czerwca 1878,

zaprowadzające kilka zmian w statucie zarządu dóbr bukowińskiego funduszu religijnego grecko-oryentalnego.

W skutek Najwyższego postanowienia Jego c. i k. Apostolskiej Mości zaprowadzają się od dnia 30 maja 1878 w statucie zarządu dóbr bukowińskiego funduszu religijnego grecko-oryentalnego z dnia 19 maja 1875 (Dz. u. p. Nr. 81) następujące zmiany:

1. Zwijają się w zarządzie dóbr dwie posady służbowe ustanowione w składzie osobowym i porządku stopni c. k. Dyrekcyi dóbr bukowińskiego funduszu religijnego grecko-oryentalnego w Czerniowcach (pozycya 16 i 17 Dodatku *A* do statutu) a mianowicie posady inspektora gospodarczego i adjunkta inspektora gospodarczego.

2. Podobnież zwija się c. k. Zarząd gospodarczy w Kocmaniu zaprowadzony dla folwarku Kocman z Laszkówką na czas własnego zarządu, tudzież do załatwiania spraw prowentowych (§§. 15 i 20 statutu).

3. Zmiany w ilości urzędów prowentowych i ich siedzibach (§. 20 statutu), tudzież okręgach gospodarczych im wyznaczonych, zamieszczone są w załączonym wykazie, który służyć ma w miejsce dodatku *B* do statutu z dnia 19. maja 1875.

4. Do przyszłego składu osobowego urzędów prowentowych (Dodatek *D* do statutu) wejdzie, licząc tu i kasę górniczą:

2 rządców prowentowych w IX klasie stopnia służbowego,

3 kontrolorów prowentowych w X klasie stopnia służbowego,

3 asystentów prowentowych w XI klasie stopnia służbowego.

Przeznaczenie pojedynczych kategoryj służbowych do urzędów prowentowych zachowuje się ministrowi rolnictwa.

Połowa ogólnych wydatków urzędu prowentowego i kasy górniczej w Pozorycie pokrywana będzie z dochodów kopalni bukowińskiego funduszu religijnego grecko-oryentalnego.

5. Zmiany powyższe nabywają mocy od dnia 30 czerwca 1878.

Mannsfeld r. w.

Dodatek B.

Wykaz

urzędów prowentowych i wyznaczonych im okręgów.

Liczba bieżąca	Nazwa i siedziba urzędu prowentowego	Wyznaczone okręgi	
		podług dóbr	podług okręgów leśniarstwa
1	Urząd prowentowy czerniowiecki	Zuczka, Toporowce, Kocman, Kuczurmare (z wyjątkiem gmin St. Onufry, Banczestie, Klimowec, Fontina alba, Balkowce, Graniczestie, Istensegie i Hadikfalwa), tudzież lasy rządowe.	Zuczka, Rewna, Franzthal, Kuczurmare, Krasna, tudzież dzielnice należące do Fratowiec Kamionka i Kupka.
2	Urząd prowentowy radowiecki	Radowce i Solka (z wyjątkiem soleckiego okręgu leśniarstwa).	Fratowce (z wyjątkiem dzielnic Kamionka i Kupka). Górny Wyków, Hardeggthal. Putna. Straża. Mardzina.
3	Urząd prowentowy St. Iliański	St. Ilie, ośm gmin klucza Kuczurmarskiego wymienionych pod l. bież. 1, solecki okrąg leśniarstwa w dobrach Solka i okrąg leśniarstwa w dobrach Illiszestie.	Petrowce. Solka. Illiszestie.
4	Urząd prowentowy gurahumorski	Illiszestie z wyjątkiem okręgu leśniarstwa tej samej nazwy.	Wama. Frassin. Gurahumora.
5	Urząd prowentowy i kasa górnicza w Pozoriecie	Kimpolunga i kopalnie bukowińskiego funduszu religijnego gr. or.	Pozoritta, Jakobeny, Dornawatra.

57.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 15 czerwca 1878,

tyczące się zakazu wyprowadzania mułów.

W skutek uchwały Rady ministrów i w porozumieniu z królewsko-węgierskiem ministerstwem zabrania się wyprowadzania mułów przez wszystkie granice monarchyi austryacko-węgierskiej.

Zakaz ten nabywa mocy obowiązującej od tego dnia, w którym oznajmiony będzie komorom.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 25 czerwca 1878.

58.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 18 czerwca 1878,

o wypłacie kuponów od obligacyj jednorakiego długu państwa, od obligacyj renty złotej i od obligacyj pożyczki loteryjnej z r. 1854 i 1860.

Kupony od obligacyj jednorakiego długu państwa i od obligacyj renty złotej, wypuszczonych w obieg na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 35) wypłacane będą na przyszłość także we wszystkich c. k. urzędach podatkowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych w tym samym sposobie, który w §. 4 obwieszczenia z dnia 28 grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 158) a względnie w §. 4 obwieszczenia z dnia 27 stycznia 1877 (Dz. u. p. Nr. 8) przepisany został do wypłaty takich kuponów w c. k. kasach krajowych, tamże wskazanych.

W podobnym sposobie kupony od obligacyj pożyczki loteryjnej z r. 1854 i 1860 wypłacane będą nadal także w c. k. kasach krajowych, które w powyższem obwieszczeniu z dnia 28. grudnia 1868 są wskazane i we wszystkich c. k. urzędach podatkowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Pretis r. w.

59.

Ustawa z dnia 22 czerwca 1878.

o uregulowaniu stosunków osobistych i służbowych sług cywilnych rządowych, do siły zbrojnej należących, pod względem obowiązku ich do czynnej służby w wojsku stałem, marynarce wojennej, obronie krajowej lub pospolitem ruszeniu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Przez sługi cywilne rządowe w duchu ustawy niniejszej rozumieją się wszyscy przez cywilny rząd państwa (choćby tylko tymczasowo) za przysięgą służbową, z prawem do emerytury lub prowizyi mianowani, którzy pobierają stałe płace bezpośrednio z funduszów państwa, tudzież osoby prawnie na równi z niemi zostające, jakoteż funkcyonaryusze tacy przeniesieni na spoczynek stały lub czasowy.

Funkcyonaryusze funduszów publicznych, przez Rząd zawiadywanych, tak czynni jak i w stan spoczynku przeniesieni, zostają na równi ze sługami cywilnymi rządowymi.

§. 2.

Obowiązek stawienia się — wyjąwszy przypadek stawienia z urzędu, stosownie do §-fu 46 ustawy z dnia 5 grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 151) o służbie wojskowej, — dobrowolne wstąpienie jako oficer do obrony krajowej nie czynnej, tudzież okoliczność, że jednoroczna służba pod bronią w obronie krajowej lub ze strony jednorocznego ochotnika jeszcze się nie zaczęła, jakoteż obowiązek służby wojskowej trwający dalej po wysłużeniu pod bronią czasu przepisanego, nie stanowią przeszkody nie dozwalającej przyjęcia do służby cywilnej rządowej.

§. 3.

Wstąpienie dobrowolne sługi cywilnego rządowego do związku armii, zobowiązujące do służby pod bronią dłużej niż rok trwającej, pociąga za sobą wystąpienie ze służby cywilnej rządowej.

Atoli wstępujący dobrowolnie w razie wojny i na czas tejże do czynnej służby wojskowej, mogą zatrzymać posade cywilną, co jednak zależy od pozwolenia właściwej do tego Władzy cywilnej, która odmówić go nie może, wyjąwszy niezbędność stosunkami służbowemi uzasadnioną.

§. 4.

Słudzy cywilni rządowi należący do siły zbrojnej, gdy zostaną powołani do czynnej służby wojskowej (jakoteż do czynnej służby w pospolitem ruszeniu) nie potrzebują urlopu.

Gdy powołany zostaje na urlopie udzielonym mu przez Władzę cywilną, urlop ustaje natychmiast w skutek powołania.

§. 5.

Podczas czynnej służby wojskowej:

a) w celu własnego wykształcenia się pod względem wojskowym w okresie wyznaczonym ustawą na wykształcenie rekrutów,

b) z powodu peryodycznych ćwiczeń wojskowych,

c) w razie uruchomienia, i

d) w razie powołania pospolitego ruszenia,

każdy sługa cywilny rządowy zatrzymuje swoję posadę cywilną i stopień w służbie cywilnej.

Służba wojskowa tego rodzaju ani nie wstrzymuje posuwania się w służbie cywilnej rządowej ani nie przerywa pięciolecia wysłużyć się mającego dla otrzymania wyższej płacy.

Podczas czynnej służby wojskowej celem odbycia ustawowej służby pod bronią, zabezpieczona będzie każdemu słudze cywilnemu rządowemu posada cywilna tej samej kategoryi i w tej samej klasie stopnia służbowego, jednakże przerywa się pięciolecie wysłużyć się mające dla otrzymania wyższej płacy, wyjąwszy czas istnienia uruchomienia wzmiankowany pod *c)*.

Rok wojenny w duchu §-fu 10 ustawy z dnia 27 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 158) liczony będzie wprawdzie do ogólnego czasu służby, lecz nie do pięciolecia potrzebnego do uzyskania większej płacy w czynnej służbie cywilnej.

Zasady przyjęte co do pięciolecia stosowane będą w tej samej myśli do uzyskania innych podwyższeń płacy zawisłych od wysłużenia pewnego czasu (np. dodatków dziesięcioletnich).

§. 6.

Do sług cywilnych rządowych, do czynnej służby wojskowej powołanych, stosowane będą te przepisy o należytościach, które tyczą się wojska stałego, marynarki wojennej i obrony krajowej a względnie pospolitego ruszenia.

We względzie płac przywiązanych do ich służby cywilnej rządowej, obowiązują przepisy następujące:

1. Na czas czynnej służby wojskowej wzmiankowanej w §. 5 pod *a)*, *b)* i *d)* płace nieobciążalne, do służby cywilnej przywiązane, nie mają być ani całkiem ani częściowo zawieszone.

Co się tyczy płac obciążalnych stosowany będzie przepis tyczący się sług cywilnych rządowych będących na urlopie.

2. Na czas służby wojskowej pod bronią która na mocy ustawy trwać ma rok jeden lub dłużej, wykreślić należy wszelkie płace cywilne.

3. W razie uruchomienia (§. 5 lit. *c)* słudzy cywilni rządowi, do czynnej służby wojskowej powołani, dopóki należą do stanu żołnierzy nie oficerów, pobierać będą w zupełności płace przywiązane do ich posady cywilnej, a liczyć się mające do emerytury lub prowizyi, auskultanci, praktykanci, elewi i aspiranci, swoje adjuta.

Tym, którzy utrzymują własne gospodarstwo z żoną lub dzieckiem, zabezpiecza się pobieranie nadal wszystkich płac nieobciążalnych, natomiast niemają prawa do zaopatrzeń dla rodzin, ustanowionych przepisami o płacach wojskowych.

Od tych dobrodziejstw wyjętymi są tylko ci, którzy nie uczynili jeszcze zadość przepisanemu ustawą obowiązkowi jednorocznej lub dłużej trwać mającej służby pod bronią.

4. Słudzy cywilni rządowi, należący do pobierających płacę wojskową, dostawać będą podczas czynnej służby wojskowej w razie uruchomienia:

a) w każdym razie trzecią część płac cywilnych do emerytury lub prowizyi liczyć się mających a względnie trzecią część adjutum;

b) jeżeli płaca wojskowa (bez dopłat), nie licząc trzeciej części płacy cywilnej pod *a)* wzmiankowanej, nie dochodzi całkowitej kwoty płac cywilnych, kwotę tych ostatnich potrzebną do wyrównania różnicy.

Jeżeli płaca wojskowa wynosi tyle co cywilna, lub więcej, wypłata tej ostatniej ustaje na czas trwania pierwszej, z wyjątkiem pozostawionej trzeciej części.

c) Ci słudzy cywilni rządowi, którzy utrzymują własne gospodarstwo z żoną lub dzieckiem, pobierać nadto będą nawet dodatek służbowy, dodatek na mieszkanie i należytości w naturze a natomiast nie mają prawa do zaopatrzeń dla rodzin ustanowionych przepisami o płacach wojskowych.

Nadto takim sługom cywilnym rządowym, od ich płacy cywilnej, żołdu lub adjutum, tylko wtedy i tylko o tyle można w myśl lit. *b)* odciągać, o ile te płace cywilne razem z wojskową wynoszą więcej niż 1200 zł. rocznie.

§. 7.

Byli słudzy cywilni rządowi, pozostający w stanie spoczynku stałym lub czasowym pobierać będą podczas czynnej służby wojskowej należące się im podług regulaminu płace wojskowe a nadto i swoję emeryturę cywilną bez żadnego uszczuplenia.

§. 8.

Na wymiar należytości cywilnej, podług §-fu 6-go przypadającej, nie wywiera to żadnego wpływu, jeżeli ktoś, pełniąc bez przerwy czynną służbę wojskową w stanie pobierających płacę, posunął się podczas tejże na wyższą płacę wojskową.

§. 9.

Co się tyczy prawa do zaopatrzenia należącego się sługom cywilnym rządowym z powodu ich służby wojskowej, w tej mierze stanowi ustawa z dnia 27 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 158).

O ile słudzy cywilni rządowi nie wysłużyli jeszcze całkowitych lat 10, niezdatność ich do służby wojskowej i cywilnej następująca podczas czynnej służby wojskowej, a względnie równoczesna niezdatność do zarobkowania w stanie cywilnym (§§. 6 i 82 ustawy powyższej) uważana być ma pod względem prawa do zaopatrzenia tak samo, jak niezdatność do zarobkowania spotykająca takiego sługę cywilnego rządowego w czynnościach urzędowych (§. 5 przepisu o emeryturach z dnia 26 marca 1781).

§. 10.

Wdowom i sierotom po sługach cywilnych rządowych, zmarłym podczas pełnienia służby wojskowej, zachowuje się prawo do należytości przypadających stosownie do całkowitego czasu który zmarły wysłużył.

Gdyby przepisy wojskowe i cywilne, tyczące się prawa wdów i sierót do wynagrodzenia, różniły się od siebie, w każdym razie zastosowane być ma postępowanie korzystniejsze, i w każdym przypadku na etacie emerytalnym wojskowym ciężyć ma tylko zaopatrzenie przypadające podług przepisów wojskowych za policzalny czas służby wojskowej, na etacie zaś emerytalnym cywilnym nadwyżka przypadająca podług przepisów o emeryturach cywilnych na podstawie łącznego czasu służby.

§. 11.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

§. 12.

Wykonanie polecam całemu ministerstwu, które w tej mierze porozumieć się ma z Moim ministrem wojny państwa.

Schönbrunn, dnia 22 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

60.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

zalecająca jednoczesne ogłoszenie ustaw następujących, jakoto: ustawy, upoważniającej Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Ministerstwem krajów korony węgierskiej przymierza handlowego i cłowego; ustawy, upoważniającej Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Ministerstwem krajów korony węgierskiej umowy względem przeprowadzenia postanowień artykułu XX przymierza cłowego i handlowego; ustawy, upoważniającej Rząd królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, do zawarcia z Rządem węgierskim umowy względem długu w sumie 80 milionów złotych, należącego się uprzywilejowanemu austryackiemu bankowi narodowemu; ustawy, upoważniającej ministra skarbu do zawarcia z uprzywilejowanym austryackim bankiem narodowym umowy względem długu w sumie 80 milionów zł. wal. austr.; ustawy o upoważnieniu c. k. Rządu do zawarcia kontraktu ze Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda, w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem a Indyami Wschodniemi; ustawy o założeniu banku austryacko-węgierskiego i jego przywileju, na koniec ustawy o powszechnej taryfie cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego, ustanawiająca termin od którego ustawy te mają zacząć obowiązywać i zarazem upoważniająca Rząd do przedłużenia traktatów handlowych z Francyą, Włochami i Niemcami.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Ustawy następujące, jakoto:

1. Ustawa upoważniająca Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Ministerstwem krajów korony węgierskiej przymierza handlowego i cłowego;

2. ustawa upoważniająca Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Ministerstwem krajów korony węgierskiej umowy względem przeprowadzenia postanowień artykułu XX przymierza cłowego i handlowego;

3. ustawa upoważniająca Rząd królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Rządem węgierskim umowy względem długu w su-

mie 80 milionów złotych, należącego się uprzywilejowanemu austryackiemu bankowi narodowemu;

4. ustawa upoważniająca ministra skarbu do zawarcia z uprzywilejowanym austryackim bankiem narodowym umowy względem długu w sumie 80 milionów złotych waluty austryackiej;

5. ustawa o upoważnieniu c. k. Rządu do zawarcia kontraktu ze Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Trycstem a Indyami Wschodniemi

ogłoszone być mają jednocześnie z ustawą niniejszą i jednocześnie z nią nabywają mocy obowiązującej.

Artykuł II.

Ustawa o założeniu banku austryacko-węgierskiego i jego przywileju ogłoszona być ma jednocześnie z ustawą niniejszą i nabywa mocy obowiązującej od tego dnia, w którym ogłoszone będą obiedwie umowy względem długu w sumie 80 milionów złotych należącego się uprzywilejowanemu austryackiemu bankowi narodowemu, zawarte na zasadzie ustaw wzmiankowanych w art. I, pod 3 i 4.

Artykuł III.

Ustawa o powszechnej taryfie cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego ogłoszona być ma jednocześnie z ustawą niniejszą a mocy obowiązującej nabywa od dnia 1 stycznia 1879.

Artykuł IV.

Nadanie mocy obowiązującej ustawom, w artykułach powyższych wzmiankowanym, łączy się atoli z warunkiem, że w krajach korony węgierskiej nabędą mocy prawa postanowienia, wszystkim tym ustawom odpowiadające.

Artykuł V.

Upoważnia się Rząd, ażeby traktat handlowy z Francyą, zawarty dnia 11 grudnia 1866, traktat handlowy i żeglarski z Włochami zawarty, dnia 23 kwietnia 1867 i nakoniec traktat handlowy i cłowy z Niemcami, zawarty dnia 9 marca 1868, przedłużył najwięcej aż do dnia 31 grudnia 1878.

Artykuł VI.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie tejże polecam całemu Mojemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w **Mannsfeld** r. w.

Rok 1878.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

61.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o dopłatach ze strony królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na sprawy spólne wszystkim krajom monarchyi austryackiej.

Po przeprowadzeniu rokowań między deputacyami stosownie do ustawy z dnia 21 grudnia 1867 (Nr. 146 Dziennika ustaw państwa z r. 1867) i XII-go artykułu ustawy węgierskiej z r. 1867 o sprawach spólnych, postanowiłem i stanowię, za zgodą obu Izb Rady państwa, co następuje:

§. 1.

W celu pokrycia wydatków na sprawy, które w §. 1 ustawy o sprawach spólnych wszystkim krajom monarchyi austryackiej i sposobie postępowania z niemi, zostały uznane za spólne, biorą się w rachunek na zasadzie ustawy z dnia 8 czerwca 1871 (Dz. u. p. Nr. 49) najprzód dwa od sta na karb państwa węgierskiego, a do pokrycia sumy, pozostającej jeszcze po ich strąceniu, przyczynić się mają królestwa i kraje, w Radzie państwa reprezentowane, płacąc 70 od sta a kraje korony węgierskiej, płacąc 30 od sta tejże sumy.

§. 2.

Z czystego dochodu z ceł za spólny uznanego, który okaże się po strąceniu kwot oddanych i oddaniu rękojmi podatków cłowych, jakoteż po strąceniu ryczałtowego na zarząd ceł, ustanowionego na zasadzie ustawy z dnia 27. marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 117), zaspokajane będą przedewszystkiem zwroty podatkowe

od przedmiotów opodatkowanych, za spólną linią cłową, wywiezionych, reszta zaś użyta być ma na pokrycie wydatków w sprawach spólnych a przeto z góry odciągana będzie od sumy, na te sprawy spólne potrzebnej.

Rzeczone zwroty podatkowe ciężyć będą na królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, tudzież na krajach korony węgierskiej, co do każdej gałęzi podatków, do której się odnoszą, to jest co do podatku konsumcyjnego od wyrobu piwa, z wyjątkiem dodatku do podatku od piwa w miastach zamkniętych, tudzież co do podatku konsumcyjnego od wyrobu gorzałki i co do podatku od buraków spotrzebowanych do wyrobu cukru, oddzielnie, w takim sposobie, że każda strona ponosić ma właśnie tyle od sta sumy zwrotów podatkowych, w przeciągu pewnego roku słonecznego w odnośnej gałęzi podatku spólnie zaspokojonych, ile od sta sumy ogólnego dochodu ryczałtowego, przez obie strony, w ciągu tegoż samego roku słonecznego, w odnośnej gałęzi podatku, zebranego, wynosi udział jej w tymże dochodzie ryczałtowym.

Za dochód ryczałtowy uważane będą sumy podatku, które w przeciągu odnośnego roku słonecznego przyniesie pewna gałąź podatku w gotówce lub wekslach, po strąceniu podatków oddanych z powodu przerw w ruchu.

Ostateczne obliczenie i wyrównanie pomiędzy Stronami co się tyczy zwrotów podatkowych, będzie się odbywało corocznie najpóźniej w 12 miesięcy po upływie odnośnego roku słonecznego, na podstawie sprawdzonego zamknięcia rachunków.

Ostateczne obliczenie co do zwrotów podatkowych, zaspokojonych w tej części 1878 roku, w której ustawa niniejsza ma obowiązywać, uskutecznione będzie na podstawie ogólnego, każdej z tych gałęzi podatku, dochodu ryczałtowego, który wykazany będzie w zamknięciu rachunków roku słonecznego 1878.

Co miesiąc odbywać się będą pomiędzy obiema Stronami obliczenia tymczasowe. Aż do tego czasu, gdy przyjdzie do skutku pierwsze ostateczne obliczenie roczne, będą one załatwiane co do każdej z gałęzi podatku o które tu chodzi, podług tego stosunku, w którym średnio mają się do siebie dochody ryczałtowe, przez obie Strony, w przeciągu lat słonecznych 1868 aż do 1876 włącznie, w tej gałęzi podatku zebrane.

Począwszy od daty pierwszego ostatecznego obliczenia rocznego, tymczasowe rachunki miesięczne załatwiane będą podług tego stosunku, który służył za podstawę najbliższemu poprzedniemu obrachunkowi ostatecznemu w odnośnej gałęzi podatku.

§. 3.

Tak królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane, jakoteż kraje korony węgierskiej, zobowiązują się odsyłać co miesiąc na pokrycie swoich dopłat taką kwotę swoich przychodów miesięcznych, która do tychże ma się w takim samym stosunku, jak suma owych dopłat do ogólnej sumy budżetu wydatków odnośnego roku. Gdyby ogólna suma kwot miesięcznych wynosiła mniej niż suma owych dopłat, kraje te zobowiązują się dostarczyć to coby brakowało bez względu na swoje przychody, w zupełności i w takich odstępach czasu, aby spólne gospodarstwo skarbowe nie zostało zatamowane.

§. 4.

Przepisy ustawy niniejszej obowiązują od dnia 1 lipca 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887.

§. 5.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej jednocześnie z przymierzem cłowem i handlowem pod tym warunkiem, jeżeli w krajach Mojej korony węgierskiej nabedą mocy prawa odpowiednie postanowienia co do dopłat na sprawy spólne.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

62.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

upoważniająca Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Ministerstwem krajów korony węgierskiej przymierza handlowego i cłowego.

Obowiązująca w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1867 (L. 146 D. u. p.) o sprawach spólnych wszystkim krajom monarchyi austryackiej i sposobie postępowania z niemi upoważnia się Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, ażeby przymierze handlowe i cłowe z Ministerstwem krajów korony węgierskiej, w skutek owej ustawy zawarte a przez to ostatnie Ministerstwo, wypowiedziane, zawarło na nowo w osnowie następującej i aby się z niem umówiło o jednoczesne ogłoszenie tegoż w obydwu częściach monarchyi:

Artykuł I.

Kraje obu Stron stanowią razem, dopóki przymierze to trwać będzie i w duchu onegoż, jeden okrąg cłowy i handlowy, otoczony spólną granicą cłową.

W skutku tego, dopóki przymierze niniejsze trwać będzie, żadna z dwóch Stron nie będzie miała prawa obciążać opłatami przywozowemi, wywozowemi lub przewozowemi, przedmiotów handlu przechodzących z krajów jednej do krajów drugiej Strony i zakładać w tym celu linii cłowej odgraniczającej.

Podatkami wewnętrznemi jakiegokolwiek rodzaju i dla kogo bądź byłyby pobierane, obciążać może jedna Strona przedmioty przywiezione z krajów drugiej Strony tylko w takiej mierze, w jakiej obciąża podobne wyroby przemysłu lub płody swoich własnych krajów.

Ta spólna granica cłowa nie obejmuje tylko okręgów wyłączonych.

Artykuł II.

Traktaty zawarte z Państwami zagranicznemi, mające na celu uregulowanie stosunków ekonomicznych z zagranicą, mianowicie zaś traktaty handlowe, cłowe, żeglarskie, konsulowskie, pocztowe i telegrafowe mają moc obowiązującą taką samą dla krajów korony węgierskiej, jak dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

Artykuł III.

Rokowania w celu zawarcia nowych traktatów tego rodzaju i ich zawarcie przeprowadza z zastrzeżeniem zatwierdzenia drogą konstytucyjną przez obadwa ciała prawodawcze, minister spraw zewnętrznych, na podstawie porozumienia się ministrów odpowiednich wydziałów obudwu Stron.

Gdy traktat tego rodzaju upływa a jedna Strona chce zrobić użytek z zastrzeżonego w nim prawa wypowiedzenia, natenczas najpóźniej w sześć miesięcy przed upływem terminu wypowiedzenia uwiadomić ma drugą Stronę o zamiarze wypowiedzenia dla porozumienia się co dalej uczynić wypadnie. Jeżeli w przeciągu tego czasu Strony nie porozumią się z sobą, minister spraw zewnętrznych ma traktat wypowiedzieć, chociażby tego żądała tylko jedna Strona.

Artykuł IV.

Ustawy i taryfy cłowe, obowiązujące obecnie w obrębie spólnej granicy cłowej, jakoteż w istniejących okręgach wyłączonych, tudzież przepisy, tyczące się poboru i zarządu ceł w obu częściach monarchyi, mogą być zmieniane lub uchylane tylko za spólnem porozumieniem się obu ciał prowodawczych a względnie ministrów odpowiednich wydziałów obu Stron.

Istniejące okręgi wyłączone mają być zniesione.

Obadwa Rządy umówią się z sobą kiedy i w jaki sposób istniejące okręgi wyłączone mają być zniesione i do spólnego okręgu cłowego i handlowego wciągnięte i przedstawią obudwu ciałom prawodawczym odpowiednie wnioski.

Artykuł V.

Rządom obu Stron zostawia się pobór i zarząd ceł w obrębie krajów im podlegających.

Celem wzajemnego przestrzegania, aby postępowanie w zarządzie i poborze ceł było zgodne, obiedwie Strony ustanowią inspektorów, którzy będą mieli prawo starać się poznać bieg czynności w sprawach cłowych u władz cłowych i skarbowych drugiej Strony i o postrzeżeniach swoich uwiadamiać ministrów odpowiednich wydziałów.

Artykuł VI.

Zarząd portowy i zdrowotny morski sprawowany będzie w krajach obu Stron przez Rządy obu części monarchyi co się tyczy żeglugi na morzu i spraw zdrowia, podług tych samych prawideł i w ogóle w sposób ile możności zgodny.

Toż samo tyczy się wykonywania rybołostwa na morzu, o ile to zależy od zarządu morskiego.

Okręty handlowe morskie obu Stron będą używały przepisanej spólnej bandery.

Pod względem wykonywania żeglugi na morzu i rybołostwa morskiego, okręty i obywatele krajów obu Stron, jakoteż obie części monarchyi między sobą

będą sobie równe. W szczególności okręty handlowe morskie obu Stron doznawać beda jednakowego obchodzenia się w portach obydwu części monarchyi. Certyfikaty kwalifikacyjne marynarzy podlegać mają tym samym zastrzeżeniom w obydwu częściach monarchyi i w obydwu częściach monarchyi będą jednakowo ważne.

Wszelkie sprawy, które tyczą się opieki nad okrętami handlowemi, ich załogą lub pojedynczymi marynarzami tudzież zastępowania ich interesów za granicą, należą do kompetencyi c. i k. urzędów konsulowskich tamże ustanowionych a w wyższej instancyi do kompetencyi ministra spraw zewnętrznych, bez względu na przynależność okrętów, załogi lub marynarzy. W sprawach, należących do zakresu zarządu portowego i morskiego, urzędy konsulowskie znosić się będą z Władzami krajowemi jak dotąd bezpośrednio.

Opłaty żeglarskie jakoto beczkowe, zdrowotne, latarniowe i wszelkie inne wymierzane być mają w portach obu części monarchyi podług tego samego prawidła i, dopóki drogą ustawodawczą nie będą zmienione, podług istniejących przepisów. Wyjmują się od tego tylko opłaty wyłącznie miejscowe jak np. pobierane w Tryeście itd. opłaty rotmańskie i taksy kanałowe, tudzież opłaty na rzecz funduszu zapomóg dla marynarzy.

Wszelkie opłaty żeglarskie zostają własnością Strony, która je pobiera.

Latarnie morskie, które stosownie do swego położenia ułatwiają komunikacyą w portach obydwu części monarchyi, budowane będą spólnym kosztem a wydatek rozkładany będzie podług słuszności.

W obydwu częściach monarchyi i w marynarce handlowej obu Stron stosowane być ma toż samo prawo prywatne morskie, które, jak można najrychlej będzie odpowiednio czasowi zreformowane.

Przedsiębiorstwo pocztowe morskie i żeglarskie, istniejące pod firmą „Austryjacko-węgierski Lloyd“ zostaje pod sterem ministra spraw zewnętrznych, który w sprawach morskich, handlowych i pocztowych tyczących się tego zakładu, porozumiewać się ma z obudwoma ministrami handlu.

Zapomoga rządowa tego przedsiębiorstwa, kontraktem zawarowana, jakoteż podatek dochodowy, który ono opłaca, stanowią część budżetu ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł VII.

Wszelkie sprawy, tyczące się żeglugi na tych rzekach, do których stosują się postanowienia aktu kongresu wiedeńskiego i aktu dunajskiego z r. 1857, o ile odnoszą się do stosunku z mocarstwami zagranicznemi, należeć będą do zakresu ministra spraw zewnętrznych z zastrzeżeniami określonemi bliżej w artykule III.

Co się tyczy wszelkich wód śródziemnych, które w biegu swoim przechodzą przez obie części monarchyi, wszystkie sprawy, tyczące się wykonywania żeglugi, nadzoru rzecznego, regulacyi i utrzymania w dobrym stanie, załatwiane będą w porozumieniu.

Pod względem wykonywania żeglugi i trudnienia się spławem na wszystkich wodach śródziemnych, obywatele obu części monarchyi traktowani będą całkiem jednakowo.

Statki handlowe rzeczne obu części monarchyi, trudniące się żeglugą rzeczną po za granicami monarchyi austryacko-węgierskiej, używać mają za granicą, jeżeliby okoliczności wymagały wywieszenia bandery, tej spólnej bandery, która przepisana jest dla okrętów morskich.

Artykuł VIII.

Istniejące koleje żelazne zawiadywane być mają w obu częściach monarchyi podług jednakowych zasad, koleje zaś, nowo założyć się mające, urządzone będą pod względem budowy i ruchu, o ile tego wymaga interes wzajemnego obrotu, podług tych samych prawideł. Mianowicie porządek ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851 i należące do niego przepisy dodatkowe, tudzież porządek ruchu na kolejach żelaznych z dnia 10. czerwca 1874 zachowywane być mają niezmiennie w obu częściach monarchyi, dopóki za spólnem porozumieniem się, i w jednakowy sposób dla obu Stron nie będą zmienione.

Urządzenie budowy i ruchu kolei lokalnych, o ile koleje tego rodzaju nie wychodzą po za granice części monarchyi, pozostawia się samodzielności każdej z dwóch części monarchyi.

Artykuł IX.

Wszystkiemi konsulatami i ich sprawami kieruje spólny minister spraw zewnętrznych.

Gdy c. i k. urzędy konsulowskie mają być zaprowadzone lub zniesione jakoteż, gdy konsulatom wydane być mają instrukcye tyczące się spraw handlowych, dziać się to powinno w porozumieniu z obudwoma ministrami handlu.

Oprócz tego każdy z dwóch ministrów handlu ma prawo utrzymywać z konsulatami bezpośrednią korespondencyą w sprawach swojego wydziału, a te są obowiązane dawać mu potrzebne wyjaśnienia.

Minister spraw zewnętrznych udzielać ma ministrom handlu peryodyczne sprawozdania handlowe.

We wszystkich sprawach, tyczących się opłat konsulowskich, ich poboru i wymiaru, decyduje równie jak o rekursach w ostatniej instancyi spólne ministerstwo spraw zewnetrznych drogą administracyjną a to we wszystkich takich przypadkach, w których to jest potrzebne, po poprzedniem zniesieniu się z interesowanemi ministerstwami.

Gdy zaprowadzane są zagraniczne urzędy konsulowskie i gdy konsulowie zagraniczni przypuszczani być mają do wykonywania czynności w jednej z dwóch części monarchyi, ministerstwo spraw zewnętrznych działać będzie w porozumieniu z ministerstwem odnośnej części monarchyi.

Artykuł X.

Ministerstwa obu Stron będą sobie nawzajem udzielały materyały statystyczne tyczące się handlu i obrotu i starać się będą o zestawienie ich w jednym obrazie i ogłoszenie podług tego jak się umówią.

Artykuł XI.

Dochody z soli i tytoniu, tudzież te podatki niestałe, które mają wpływ pośredni na produkcyą rolniczą, mianowicie podatek od gorzałki, piwa i cukru, zawiadywane będą w obydwu częściach monarchyi, dopóki traktat ten będzie obowiązywał, podług umówionych jednakowych ustaw i przepisów administracyjnych, które tylko za spólnem porozumieniem się zmieniane być mogą.

Dla przestrzegania zgodności w wykonywaniu przepisów jednakowych każdemu z dwóch ministrów skarbu służy prawo zapoznawania się od czasu do czasu z biegiem czynności u Władz kierujących i poborczych drugiej Strony. Minister skarbu drugiej Strony zaopatrzy osoby do tego przeznaczone potrzebnem uwierzytelnieniem.

Artykuł XII.

Istniejąca waluta austryacka pozostanie spólną walutą krajową dopóki nie będzie prawnie zmieniona.

Reprezentacyom Stron obydwu przedstawione będą w najbliższym czasie jednakowe wnioski mające na celu przywrócenie obiegu metalu.

Każdej z obydwu Stron zostawia się bicie także monety zdawkowej po dwadzieścia i mniej centów, która przypuszczona będzie do obiegu także i w drugiej części monarchyi. Co się tyczy ilości czystego metalu i wagi monety zdawkowej jakoteż wielkości sumy za którą ma być wybita, o tem stanowić można tylko za porozumieniem się obudwu ciał prawodawczych.

Artykuł XIII.

Istniejący system miar i wag metrycznych tylko za spólnem porozumieniem się zmieniony być może.

Co się tyczy przepisów o ilości czystego metalu w towarach złotych i srebrnych, jakoteż dozoru nad niemi, w tej mierze stosowane być mają w obydwu częściach monarchyi jednakowe zasady i tylko za spólnem porozumieniem się mogą być zmieniane.

Obydwom Stronom wolno będzie przekonywać się za pośrednictwem inspektorów czy w drugiej części monarchyi zasady te są właściwie stosowane a o postrzeżeniach w tej mierze poczynionych uwiadomić należy ministrów odpowiednich wydziałów.

Artykuł XIV.

Obywatele jednej części monarchyi, którzy chcą trudnić się handlem lub rzemiosłem, albo szukają pracy w drugiej części, zostawać będą na równi z krajowcami co się tyczy objęcia przemysłu, wykonywania przemysłu i podatków opłacać się mających, tudzież wszelkich opłat publicznych.

Kupcy i przemysłowcy jednej części monarchyi mają prawo dawać przedmioty swego przemysłu w komis do drugiej części monarchyi, zakładać tam filie i składy pod temi samemi warunkami co krajowcy, dostarczać pracy na zamówienia i wszędzie wykonywać roboty zamówione, zbierać zamówienia i subskrypcye i czynić zakupy.

Nadto, co się tyczy obrotu targowego i jarmacznego, obywatele jednej części monarchyi zostawać mają w drugiej jej części całkiem na równi z krajowcami.

Artykuł XV.

Pozwolenia do trudnienia się handlem obnośnym, udzielone podług przepisów w jednej części monarchyi jej obywatelom, będą uprawniały do wykonywania upoważnienia na handel obnośny w drugiej części monarchyi, z ograniczeniami, istniejącemi dla własnych jej obywateli, po zaopatrzeniu upoważnienia w widendę Władzy właściwej.

We względzie udzielania upoważnień do handlu obnośnego stosowane będą w obu częściach monarchyi zasady ile możności zgodne.

Artykuł XVI.

Przywileje (patenty) uzyskane podług przepisów mają moc w obudwu częściach monarchyi.

W tym celu warunki, pod któremi przywileje takie (patenty) nadawane być mają, ustanowione będą dla obu części monarchyi podług tych samych zasad, za spólnem porozumieniem się i drogą ustawodawczą, zmieniane zaś, gdyby to było potrzebne, tą samą drogą.

Zanim to będzie mogło nastąpić, odnośne przepisy, na teraz w obu częściach monarchyi istniejące, w istocie nie różniące się od siebie, pozostaną w mocy.

Co się tyczy postępowania przy nadawaniu przywilejów (patentów) prośbę o przywilej (patent) podać należy do ministerstwa tej części monarchyi, w której wynalazca mieszka. Cudzoziemcom wolno podawać o nadanie przywilejów (patentów) do ministerstwa jednej lub drugiej części monarchyi.

Ministerstwo, do którego podano prośbę o przywilej (patent), jeżeli sądzi że może uczynić jej zadosyć, przesyła ją z urzędu, po sprawdzeniu według przepisów, ministerstwu drugiej części monarchyi dla wyjednania przyjęcia.

Dokument na przywilej (dokument na patent) wydaje każde ministerstwo dla części monarchyi pod jego sterem zostającej oddzielnie; wszakże obadwa dokumenty muszą mieć tę samę datę i doręczone będą ubiegającemu się jednocześnie w tem ministerstwie, do którego podał prośbę.

Patenty na wynalazki będą przedłużane lub uznawane za nieważne podobnież za porozumieniem się wzajemnem.

Taksa za przywileje opłacana będzie tam, gdzie proszono o nadanie przywileju. Za wyjednanie przywileju w drugiej części monarchyi opłacać się będzie regestrowe, którego wysokość ustanawia się na 25 od sta taksy za przywilej.

Regestrowe to pobierane będzie razem z taksą za przywilej i odsyłane do ministerstwa drugiej części monarchyi.

Artykuł XVII.

Przepisy administracyjne, tyczące się ochrony znaków fabrycznych i modeli, obecnie istniejące, zmienione być mogą tylko za wzajemnem porozumieniem się obu Stron.

Złożenie i zaciągnięcie do rejestru znaku, próbki lub modelu w izbie handlowej, w obrębie jednej z dwóch części monarchyi, zapewnia składającemu ochronę prawną w obrębie obu części monarchyi.

Nazwisko, firma, herb lub nazwa zakładu przemysłowca albo producenta doznaje tak w jednej jak i w drugiej części monarchyi opieki ustawą zapewnionej.

Prawa już nabyte na podstawie dotychczasowych odnośnych przepisów, zatrzymają zupełną moc swoję w obu częściach monarchyi.

Dla osiągnięcia naoczności znaków przedstawionych w obu częściach monarchyi utrzymywany będzie w obudwu ministerstwach handlu wykaz znaków na podstawie comiesięcznych, wzajemnych doniesień obu ministrów handlu.

Artykuł XVIII.

Poczty i telegrafy urządzone będą i administrowane w każdej z dwóch części monarchyi oddzielnie, wszakże, o ile dobro obrotu tego wymaga, według jednakowych zasad.

Przepisy o prawach zastrzeżonych zakładowi poczt państwa i zakładowi telegrafów państwa, o używaniu zakładów tych przez publiczność i o odpowiedzialności za posyłki pocztowe, jakoteż przepisy tyczące się taryf, manipulacyi i składania rachunków, obecnie obowiązujące, zmieniane być mogą tylko za spólnem porozumieniem się obu ciał prawodawczych a względnie obu Rządów i w sposób całkiem jednakowy dla obu części monarchyi.

Artykuł XIX.

Wzajemna opieka nad własnością umysłową i artystyczną uregulowana będzie w obu częściach monarchyi przez czynniki ustawodawcze obydwu Stron.

Artykuł XX.

Spółki akcyjne (spółki komandytowe na akcye), spółki ubezpieczające tudzież towarzystwa zarobkowe i ekonomiczne w jednej części monarchyi zgodnie z ustawami założone, mają prawo rozciągać działalność swoję na drugą część monarchyi i zaprowadzać tam filie.

W przypadkach takich zostają na równi z spółkami i zakładami krajowemi i co się tyczy działalności w drugiej części monarchyi, podlegają tylko tym przepisom, które tyczą się jednostajnej działalności przedsiębiorstw krajowych.

Jednocześnie Strony umówią się osobno co do przeprowadzenia tych postanowień.

Artykuł XXI.

W celu przygotowania i utorowania jednostajnych zasad dla traktatów handlowych międzynaradowych w artykule II wzmiankowanych, dla ustawodawstwa i zarządu ceł, podatków niestałych, tudzież wszelkich innych spraw, do których odnosi się niniejsze przymierze cłowe i handlowe, odbywać się będzie konferencya cłowa i handlowa, w której uczestniczyć będą ministrowie handlu i skarbu obydwu Stron, tudzież, o ile przedmiot rokowań tyczyłby się stosunków z zagranicą, spólny minister spraw zewnętrznych lub jego zastępca i do której, ile razy przedmiot będzie tego wymagał, powoływani być mają biegli z obu części monarchyi, mianowicie zaś członkowie izb handlowych. Ministerstwa każdej z dwóch Stron, jakoteż spólny minister spraw zewnętrznych, mają prawo zażądać zwołania konferencyi handlowej i cłowej ile razy uznają to za potrzebne i uczestnictwo w konferencyi odmówionem być nie może.

Artykuł XXII.

Niniejsze przymierze handlowe i cłowe zawiera się na czas od dnia 1 lipca 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887 i jeżeli nie zostanie wypowiedziane, uważane będzie za obowiązujące na następne lat dziesięć i tak dalej, zawsze na okres dziesięcioletni. Wypowiedzieć je można zawsze z końcem przedostatniego roku a w tym przypadku rozpocząć się mają natychmiast tą samą drogą rokowania w celu odnowienia traktatu.

§. 2.

Termin, od którego ustawa niniejsza nabyć ma mocy obowiązującej, ustanowiony będzie osobną ustawą.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

63.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

upoważniająca Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Ministerstwem krajów korony węgierskiej umowy względem przeprowadzenia postanowień Artykułu XX przymierza cłowego i handlowego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Upoważnia się Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, ażeby z Ministerstwem krajów korony węgierskiej zawarło umowę, mającą nabyć mocy obowiązującej jednocześnie z przymierzem cłowem i handlowem a według której umówione w Artykule XX tego przymierza upoważnienie spółek akcyjnych (komandytowych na akcye), spółek ubezpieczających tudzież towarzystw zarobkowych i ekonomicznych, w jednej z dwóch części monarchyi zgodnie z ustawami założonych, do rozciągania swojej działalności na drugą część monarchyi i zaprowadzania tam filij, wykonywane być ma wyłącznie podług następujących bliższych postanowień:

§. 1.

Spółki akcyjne (spółki komandytowe na akcye), spółki ubezpieczające, tudzież towarzystwa zarobkowe i ekonomiczne, w jednej z dwóch części monarchyi zgodnie z ustawami założone, które chcą utrzymywać czynności w drugiej części monarchyi pod własną firmą przez zaprowadzenie tam filij, postarać się mają przed rozpoczęciem działalności, aby firma ich zaciągniętą została w tym Sądzie handlowym, w którego okręgu zamierzają zaprowadzić filią. Ma ona być zapisaną w regestrze Sądu handlowego nawet w tym razie, gdy spółka nie trudni się sprawami handlowemi.

W szczególności przepis powyższy tyczy się także każdej agencyj ze stałą siedzibą, która nie jest zawisłą od filii zaciągniętej do regestru w odnośnej części monarchyi.

§. 2.

Dla każdej filii, w drugiej części monarchyi zaprowadzonej, ustanowić musi spółka reprezentanta, który ma tamże stale mieszkać, i posiadać musi upoważnienie do zastępowania spółki we wszystkich sprawach sądowych i zasądowych,

które nastręczą się w skutek działalności tej filii. Te czynności prawne swego reprezentanta uznawać ma spółka za obowiązujące i co się ich tyczy, podlega sądom tej części monarchyi, w której filia się znajduje.

Dla kilku filij ustanowiony być może jeden reprezentant.

§. 3.

Do działalności wzmiankowanej w §-ie 2-im utrzymywane być mają w siedzibie filii osobne książki.

Co się tyczy spólnych przedsiębiorstw przewozowych, sposób utrzymywania tych książek a mianowicie rozkład wydatków ustanowiony będzie na mocy osobnej umowy pomiędzy obudwoma Rządami. Co do tych przedsiębiorstw przewozowych spólnych, względem których nie zawarto jeszcze układów, obadwa Rządy wejdą niezwłocznie w rokowania aby jak najrychlej przywieść do skutku zawarcie takich umów.

Osobne książki spólnych przedsiębiorstw przewozowych utrzymywane być mogą także w głównej siedzibie spółki.

§. 4.

Celem uzyskania zaciągnięcia do regestru w Sądzie handlowym obowiązana jest spółka przedstawić Trybunałowi wierzytelny odpis swojego statutu a zarazem udowodnić, że podług ustaw swojego kraju istnieje prawomocnie. Nadto oznajmić ma kto jest jej reprezentantem, stosownie do §-fu 2-go ustanowionym.

Co się tyczy uskutecznienia zaciągnięcia i jego ogłoszenia, w tej mierze obowiązują przepisy istniejące w tej części monarchyi, w której zaciągnięcie ma nastąpić, o ile umowa niniejsza nie stanowi wyjątku. W każdym razie nazwisko reprezentanta (§. 2) ma być ogłoszone.

Przerzeczone przepisy stosowane będą także do wszelkich innych zaciągnień do regestrów i ogłoszeń, które ustawami i rozporządzeniami krajowemi zalecone są spółkom tamże powstającym. W podobny sposób wszelkie prawomocne uzupełnienia lub zmiany statutu, tudzież zawieszenie przedsiębiorstwa w kraju ojczystym spółki, oznajmić i ogłosić należy. Uzupełnienia i zmiany takie nabywają skuteczności przywiązanej w każdej części monarchyi do zaciągnień i ogłoszeń dopiero od chwili tego osobnego zaciągnięcia i ogłoszenia.

§. 5.

Każdemu Trybunałowi, w którego regestrze filia jest zaciągnięta przedstawić należy wierzytelny odpis protokołów zgromadzeń ogólnych i bilansu rocznego najpóźniej w dwa miesiące po zgromadzeniu ogólnem.

Reprezentant w §. 2 wymiankowany, jest odpowiedzialny za dopełnienie tego obowiązku pod każdym względem.

§. 6.

Na wniosek interesowanych, lub na żądanie władzy administracyjnej, Sąd który uskutecznił zaciągnięcie do rejestru, wykreśla zaciągnięcie filii, gdy będzie udowodnione, że przedsiębiorstwo przestało istnieć w kraju ojczystym, albo, gdy we względzie utrzymywania czynności w drugiej części monarchyi pomimo wezwania, nie uczyniono zadosyć przepisom umowy niniejszej w stosownym terminie, do tego wyznaczyć się mającym.

Przez prawomocne wykreślenie zaciągnięcia filia traci prawo istnienia.

§. 7.

Te spółki, które już teraz posiadają filie w drugiej części monarchyi, obowiązane są uczynić zadość postanowieniom §§. 1—4 umowy niniejszej o ile to już i tak się nie stało, w stosownym przeciągu czasu który im będzie wyznaczony.

§. 8.

Spółki ubezpieczające w jednej części monarchyi istniejące, które w przyszłości rozciągać będą działalność swoję na drugą cześć monarchyi przez zakładanie filij, obowiązane są w szczególności, przed zaciągnięciem tych ostatnich do regestru, uczynić zadość wszelkim postanowieniom, które ustawy tamtejsze zalecają krajowym spółkom ubezpieczającym jako szczególne warunki do rozpoczęcia działalności ubezpieczenia.

O ile chodzi o udowodnienie, że fundusz pewien został rzeczywyście wniesiony, wystarcza udowodnienie, że wniesiony został w głównej siedzibie spółki.

§. 9.

W utrzymywaniu czynności bez filii postępować należy podług artykułu XIV przymierza cłowego i handlowego.

§. 10.

Od utrzymywania czynności w drugiej części monarchyi, dozwolonego przedsiębiorstwom w umowie niniejszej wzmiankowanym, wyłącza się utrzymywanie czynności kas oszczędności przyjmujących wkładki.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w. **Mannsfeld** r. w.

64.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

upoważniająca Rząd królewstw i krajów w Radzle państwa reprezentowanych do zawarcia z Rządem węgierskim umowy względem długu w sumie 80 milionów złotych, należącego się uprzywilejowanemu austryackiemu bankowi narodowemu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1

Upoważnia się Rząd królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych do zawarcia z Rządem węgierskim następującej umowy:

Artykuł I.

Udział w czystym dochodzie rocznym banku austryacko-węgierskego, który w myśl Art. 102 statutu przypada Rządowi królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych a względnie Rządowi węgierskiemu, obracany być ma corocznie, dopóki przywilej Banku austryacko-węgierskiego trwać będzie, na umorzenie pożyczki w sumie 80 milionów złotych wał. austryackiej, umową z dnia 10 stycznia 1863 państwu udzielonej i będzie od tego długu odpisywany.

Artykuł II.

Do umorzenia tej części rzeczonego długu w sumie 80 milionów złotych waluty austryackiej, która pozostanie jeszcze nieumorzona po upływie przywileju banku austryacko-węgierskiego, przyczyniać się będą kraje korony węgierskiej w ten sposób, że sumę wynoszącą 30 od sta nie umorzonej jeszcze reszty długu 80 milionów złotych waluty austryackiej zapłacą królestwom i krajom w Radzie państwa reprezentowanym w 50 równych ratach rocznych bez procentu.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w.
Ziemiałkowski r. w **Mannsfeld** r. w.

65.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

upoważniająca ministra skarbu do zawarcia z uprzywilejowanym austryackim bankiem narodowym umowy względem długu w sumie 80 milionów złotych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Upoważnia się Ministra skarbu do zawarcia z uprzywilejowanym austryackim bankiem narodowym następującej umowy:

Artykuł I.

Uprzywilejowany austryacki bank narodowy przedłuża bez procentu, na czas istnienia przywileju, bankowi austyacko-węgierskiemu nadanego, pożyczkę w sumie 80 milionów złotych walnty austryackiej, stosownie do §. 4 umowy z dnia 10 stycznia 1863 i zapisu dłużnego z dnia 6 stycznia 1863 Państwu udzieloną, której termin wypłaty przypadał dnia 31 grudnia 1877.

Artykuł II.

W myśl ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 64) udział w czystym zysku banku (Artykuł 102 statutu banku austryacko-węgierskiego), należący się

obu Rządom, obracany będzie w czasie istnienia przywileju, bankowi austryacko-węgierskiemu nadanego, na umorzenie tej pożyczki i będzie od długu odpisywany.

Artykuł III.

Po upływie przywileju banku austryacko-węgierskiego, Rząd królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych zapłaci bankowi austryacko-węgierskiemu nieumorzoną jeszcze część tego długu o ile do tego czasu nie przyjdzie do skutku nowa umowa.

Doręczony będzie bankowi zapis dłużny tyczący się tej pożyczki, co do formy którego minister skarbu porozumie się z bankiem.

Artykuł IV.

Uprzywilejowany austryacki bank narodowy, roszczący sobie pretensye do dodatku skarbowego w sumie 340.543 zł. 48 $^{5}/_{10}$ c. wal. austr. na uzupełnienie siedmioprocentowego dochodu funduszu bankowego z r. 1868 zrzeka się tegoż dodatku.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

66.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o założeniu Banku austryacko-węgierskiego i jego przywileju.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł 1.

Gdy w najbliższych dziesięciu latach obie części monarchyi nie zrobią użytku z służącego im i wzajemnie uznanego prawa założenia samodzielnych Banków wydających bilety, postanawia się: na czas od dnia 1 lipca 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887 założony zostaje Bank austryacko-węgierski.

Artykuł 2.

Na czas od dnia 1 lipca 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887 nadaje się Bankowi austryacko-węgierskiemu przywilej, zawarty w załączonym statucie, który stanowi integralną część składową ustawy niniejszej.

Artykuł 3.

Upoważniam ministra skarbu, aby wspólnie z Moim węgierskim ministrem skarbu zawarł z uprzywilejowanym austryackim Bankiem narodowym umowę, która również integralną część składową ustawy niniejszej ma stanowić.

Artykuł 4.

Termin, od którego ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, wyznaczony będzie osobną ustawą a wykonanie ustawy niniejszej polecam Memu ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

Statut
Banku austryacko-węgierskiego.

Tytuł I.
Firma i siedziba Banku.

Artykuł 1.

Bank austryacko-węgierski, w który przeistacza się uprzywilejowany austryacki Bank narodowy, jest Spółką akcyjną, która czynność swoję, statutem określoną, wykonywa w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i w krajach korony węgierskiej. Firma jego opiewa w języku niemieckim: „Oesterreichisch-ungarische Bank“, w języku węgierskim: „Osztrák-magyar bank“.

Pieczęć jego wyobraża herb monarchyi austryacko-węgierskiej z firmą w obu językach w otoku.

Artykuł 2.

Bank austryacko-węgierski ma siedzibę w Wiedniu.

Do wszystkich gałęzi interesów, któremi Bank się zajmuje (z wyjątkiem hipoteczno-kredytowych i tyczących się listów zastawnych, artykuł 56), zaprowadzają się w Wiedniu i w Budapeszcie zakłady główne. Zakłady przyboczne (filie) uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego w innych miejscach, w obu częściach monarchyi do pojedynczych lub więcej gałęzi interesów, istniejące, utrzymywane będą nadal przez Bank austryacko-węgierski, z zastrzeżeniem dalszej decyzyi w myśl statutu, z początku bez zmiany.

Bank mocen jest zaprowadzać zakłady przyboczne (filie) do zajmowania się pojedynczemi lub kilku gałęziami interesów w obrębie monarchyi austryacko-węgierskiej.

Gdy całe ministerstwo austryackie lub węgierskie w porozumieniu z Radą ogólną Banku uzna to za potrzebne, Bank obowiązany jest zaprowadzić w odnośnej części państwa filie do interesów eskomptowych, pożyczkowych i przekazowych, a to w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wydania w tej mierze uchwały.

Filie istniejące zniesione być mogą przed upływem okresu na istnienie Spółki bankowej wyznaczonego, tylko za zezwoleniem ministra skarbu, do którego to należy.

Tytuł II.
Kapitał spółki, akcye i akcyonaryusze.

Artykuł 3.

Wszelki majątek ruchomy i nieruchomy uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego, łącznie z funduszem odwodowym i emerytalnym, tudzież

z wierzytelnościami hipotecznemi przechodzi mocą niniejszego statutu na własność Banku austryacko-węgierskiego; podobnież cały stan bierny i wszelkie zobowiązania uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego, mianowicie zaś wydane przez ten ostatni bilety bankowe i listy zastawne, weźmie na siebie Bank austryacko-węgierski jako własny stan bierny i własne zobowiązania.

Artykuł 4.

Kapitał akcyjny Banku austryacko-węgierskiego wynosi dziewięćdziesiąt milionów złotych, które złożono za stopięćdziesiąt tysięcy akcyj po sześćset złotych.

Kapitał akcyjny może być powiększony lub zmniejszony tylko za zgodą walnego zgromadzenia i za zezwoleniem władzy prawodawczej w obu częściach państwa.

Artykuł 5.

Ogół akcyonaryuszów stanowi Spółkę bankową.

Akcyonaryuszom należy się za każdą akcyą równy udział w całym majątku Banku.

Akcye są niepodzielne.

Żaden akcyonaryusz nie jest odpowiedzialnym za więcej niż za to, ile akcye według statutu wynoszą.

Artykuł 6.

Cały majątek Banku austryacko-węgierskiego ręczy za wszystkie jego zobowiązania.

Za punktualne opłacanie odsetków i spłacenie kapitału listów zastawnych, wydanych przez uprzywilejowany austryacki Bank narodowy i przez Bank austryacko-węgierski ręczą przedewszystkiem wierzytelności hipoteczne a oprócz tego cały ruchomy i nieruchomy majątek Banku.

W razie rozwiązania Spółki bankowej lub odłączenia oddziału hipoteczno-kredytowego od innych oddziałów interesów Banku austryacko-węgierskiego, odpowiedzialność ta ograniczona będzie do wierzytelności hipotecznych i do funduszu utworzyć się mającego z kapitału akcyjnego Banku, wyrównywającego najmniej dziesiątej części listów zastawnych, które wówczas będą w obiegu i w miarę spłaty listów zastawnych mogącego być zmniejszonym w tym samym stosunku.

Artykuł 7.

Akcye opiewają na imię i będą zapisane w osobnej księdze akcyj. Opatrzone są arkuszem kuponowym i talonem a wygotowane podług załączonego wzoru.

Artykuł 8.

Akcye opiewające na wolne nazwisko przepisać może Bank na jakiekolwiek inne nazwisko, jeżeli ustępstwo lub przelew podpisane są nazwiskiem tego, na kogo akcya opiewa. Bank nie bada prawdziwości podpisu i za jego prawdziwość nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Każdy akcyonaryusz zabezpieczyć sobie może prawo własności akcyj, które do niego należą. W tym celu przedstawić ma akcyą Bankowi i zażądać zanotowania w księdze akcyj: że akcya ta przepisana być może na inne nazwisko tylko za jego uwierzytelnionym podpisem. Uskutecznione zanotowanie zapisane będzie na samejże akcyi.

Artykuł 9.

Akcye, opiewające nie na wolne nazwisko, przepisane być mogą wtedy, gdy okaziciel udowodni dokumentami publicznemi albo sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionemi, że nabył akcyą na własność.

O pozwolenie przepisania prosić należy Radę ogólną, przedstawiając dokumenty, tyczące się nabycia na własność.

Akcyami opiewającemi nie na wolne nazwisko są te akcye, które

a) wyraźnie są oznaczone jako własność nieletniego lub osoby będącej pod kuratelą;

b) opiewają na nazwę korporacyi, gminy lub fundacyi albo na zakład, którym Władze zawiadują, lub który zostaje pod ich opieką;

c) obciążone ostrzeżeniem (winkulowane, artykuł 10); albo

d) na których zanotowane jest rozporządzenie sądowe, w skutek którego właściciel nie może rozrządzać niemi dowolnie, albo względem których Bank uwiadomiony został bezpośrednio o takiem rozporządzeniu.

Artykuł 10.

Gdy posiadacz akcyj chce sobie zapewnić podniesienie dywidendy od swoich akcyj, albo gdy akcye i dochód z nich przeznaczone zostają przez położenie ostrzeżenia na pewien oznaczony cel, natenczas o przepisanie akcyi na imię właściciela, jeżeli nie opiewa na jego imię, tudzież o położenie ostrzeżenia prosić należy Bank pisemnie, przedstawiając akcyą o którą chodzi razem z arkuszem kuponowym. Przytem podać należy dokładnie formulę ostrzeżenia, która na akcyi ma być położona i wymienić osobę upoważnioną do odbierania i kwitowania dywidendy, która przypadać będzie na akcyą obciążoną ostrzeżeniem. Położenie ostrzeżenia na rzecz kilku właścicieli lub wydawanie dywidendy w kwotach częściowych miejsca mieć nie może.

Ostrzeżenie zanotowane będzie w księdze akcyj i na akcyi, której arkusz kuponowy Bank zatrzyma, co taki ma skutek, że dywidenda przypadająca na akcyą obciążoną ostrzeżeniem, wypłacana będzie za kwitem podług osnowy ostrzeżenia.

Do uchylenia ostrzeżenia akcyj potrzebne jest pozwolenie tej Władzy lub osoby, za której staraniem ostrzeżenie położonem zostało.

Jeżeli ostrzeżenie na akcyach ma być zniesione na żądanie innej osoby a nie właściciela na akcyi wymienionego, zastosowane być mają przepisy podane w artykule 9 we względzie przepisania.

Artykuł 11.

Dywidendy nie podniesione przedawniają się na rzecz funduszu odwodowego w trzy lata po ostatnim dniu miesiąca, w którym miały być wypłacone. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, Rada ogólna może dozwolić w tej mierze wyjątku.

Tytuł III.

Walne zgromadzenie.

Artykuł 12.

Prawa, służące akcyonaryuszom w sprawach Banku, wykonywane będą w imieniu ogółu akcyonaryuszów przez walne zgromadzenie.

Artykuł 13.

Walne zgromadzenie zbiera się:

a) na zwyczajne posiedzenie roczne najpóźniej w miesiącu lutym każdego roku;

b) na posiedzenia nadzwyczajne, ile razy są potrzebne.

Posiedzenia walnego zgromadzenia zwołuje Rada ogólna, odbywają się zaś w Wiedniu.

Na pisemne żądanie czterdziestu członków (artykuł 14) zwołać należy nadzwyczajne posiedzenie walnego zgromadzenia w przeciągu dni sześćdziesięciu.

Artykuł 14.

W walnych zgromadzeniach Banku austryacko-węgierskiego uczestniczyć mogą tylko obywatele austryaccy i węgierscy.

Wszyscy ci akcyonaryusze, którzy w listopadzie przed zwyczajnem posiedzeniem, przez złożenie lub położenie ostrzeżenia udowodnią posiadanie dwudziestu akcyj na ich imię opiewających, przed lipcem tegoż samego roku datowanych, są członkami walnego zgromadzenia na przeciąg roku poczynającego się od owego posiedzenia rocznego aż do zebrania się następnego zwyczajnego posiedzenia rocznego, o ile temu nie sprzeciwiają się przepisy artykułu 15.

Wezwanie do złożenia akcyj wydawane będzie corocznie w ostatnim tygodniu października za pomocą obwieszczenia Rady ogólnej, zamieszczać się mającego w dziennikach urzędowych, wychodzących w Wiedniu i w Budapeszcie. W podobny sposób zwoływani będą członkowie na posiedzenia walnego zgromadzenia a mianowicie na zwyczajne posiedzenie roczne na czterdzieści pięć dni, na posiedzenia nadzwyczajne na czternaście dni przed ich odbyciem się.

W posiedzeniach nadzwyczajnych walnego zgromadzenia uczestniczyć mogą tylko ci członkowie, którzy mają prawo uczestniczyć w zwyczajnem posiedzeniu rocznem i którzy, o ile akcye ich nie są obciążone ostrzeżeniem, udowodnią ciągłe posiadanie akcyj przez ponowne złożenie ich na ośm dni przed odbyciem się walnego zgromadzenia.

Artykuł 15.

Od uczestnictwa w walnem zgromadzeniu jest wyłączony:

a) kto nie używa w zupełności praw obywatelskich, mianowicie zaś ten, do czyjego majątku otwarto postępowanie krydalne, dopóki się nie skończy;

b) kto w skutek wyroku sądu karnego ograniczony jest w swoich prawach cywilnych, politycznych lub czci, dopóki trwa to ograniczenie.

Artykuł 16.

Walne zgromadzenie ma prawo uchwalania gdy jest obecnych stu członków. Jeżeli w skutek wezwania na zwyczajne posiedzenie roczne lub na posiedzenie nadzwyczajne, nie zbierze się zgromadzenie mające prawo uchwalania, wyznaczyć należy w przeciągu dni ośmiu nowy termin do odprawienia zamierzonego posiedzenia, na którem zgromadzenie bez względu na ilość członków obecnych ma prawo uchwalania; atoli w przypadku tym zgromadzenie uchwalać może jedynie względem takich przedmiotów, które pierwotny porządek dzienny zawierał. Drugie zwołanie posiedzenia ogłosić należy najmniej na ośm dni przed jego odprawieniem.

Artykuł 17.

Przez ośm dni przed zwyczajnem posiedzeniem rocznem walnego zgromadzenia zamknięcia rachunków (artykuł 104, 2) z poprzedniego roku wystawione są do przejrzenia w obu zakładach głównych w Wiedniu i w Budapeszcie i każdemu członkowi walnego zgromadzenia na żądanie wydane być ma ich odbicie bezpłatnie.

Na ośm dni przed każdem posiedzeniem walnego zgromadzenia obwieścić należy członkom tegoż porządek dzienny przez zamieszczenie ogłoszenia Rady ogólnej w dziennikach urzędowych wiedeńskich i budapeszteńskich.

Wnioski samodzielne (artykuł 22) we właściwym czasie podane, zamieścić należy na porządku dziennym.

Artykuł 18.

Każdy członek walnego zgromadzenia przybyć może tylko we własnej osobie i nie może przysłać pełnomocnika a w obradach i rozstrzygnieniach, chociażby uczestniczył w rozprawach w rozmaitych przymiotach, ma tylko jeden głos.

Artykuł 19.

Gdy akcye opiewają na osoby prawne, na kobiety lub więcej uczestników, ten mocen jest przybyć na walne zgromadzenie i wykonać prawo głosowania, kto okaże pełnomocnictwo właścicieli akcyj, o ile ci są obywatelami austryackimi lub węgierskimi. Pełnomocnicy jednak powinni być na mocy osobistych przymiotów (artykuły 14 i 15), wyjąwszy posiadanie akcyj, uzdolnieni do uczestniczenia w walnem zgromadzeniu.

Artykuł 20.

Na walnem zgromadzeniu przewodniczy Rządca Banku, lub jeżeli go zajdzie przeszkoda, wicerządca. Przewodniczący przedstawia walnemu zgromadzeniu najprzód wnioski podane przez Radę ogólną do obrady i uchwalenia.

Następnie przychodzą pod obradę inne przedmioty na porządku dziennym będące (artykuł 17) w kolei, którą przewodniczący oznaczy i odbywają się potrzebne wybory.

Uchwały wydają się bezwzględną większością głosów (wyjąwszy przypadek przewidziany w artykule 107).

Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego jest rozstrzygający.

Artykuł 21.

Na zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia (artykuł 13) Rada ogólna zdaje sprawę z biegu czynności w roku ubiegłym a rewidenci rachunków ze sprawdzenia bilansu (artykuł 50).

Następnie walne zgromadzenie uchwala, czy zamknięcie bilansu ma być zatwierdzone i absolutorium udzielone.

Oprócz wydawania uchwały w przypadkach przewidzianych w artykułach 105 i 107 zastrzega się walnemu zgromadzeniu:

a) wybór członków Rady ogólnej (artykuły 23 i 31);
b) wybór pięciu rewidentów rachunkowych i pięciu zastępców (artykuł 50);

c) uchwalanie w przedmiocie zmiany statutu (z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Władzę prawodawczą w obu częściach państwa);
d) uchwalanie w przedmiocie powiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego (artykuł 4).

Artykuł 22.

Każdy członek walnego zgromadzenia mocen jest czynić wnioski na posiedzeniach walnego zgromadzenia.

Wnioski nie tyczące się bezpośrednio przedmiotu położonego na porządku dziennym, nie mogą być poddane pod uchwałę na tem samem posiedzeniu walnego zgromadzenia, na którem zostały uczynione.

Wnioski samodzielne (artykuł 17) podać należy na piśmie do wiadomości Rządzcy razem z ich uzasadnieniem najmniej na dni trzydzieści przed odnośnem posiedzeniem walnego zgromadzenia.

Artykuł 23.

Członków Rady ogólnej wybiera walne zgromadzenie a mianowicie ośmiu bezpośrednio z pomiędzy członków walnego zgromadzenia a po dwóch z pomiędzy kandydatów, których zaproponują dyrekcye wiedeńska i budapeszteńska.

W celu uskutecznienia tych ostatnich wyborów do Rady ogólnej, każda z dyrekcyj przedstawia walnemu zgromadzeniu propozycyą (artykuł 41) zamieszczając w niej trzy razy więcej członków niż ma być wybranych.

Dyrekcye zamieścić mogą w swoich propozycyach tak członków walnego zgromadzenia jak i takie osoby, które nie są członkami walnego zgromadzenia, o ile stosownie do swoich przymiotów osobistych (artykuły 14 i 15) wyjąwszy, że nie posiadają akcyj, byłyby zdolne uczestniczyć w walnem zgromadzeniu. Osoby te muszą być koniecznie obywatelami odnośnej połowy państwa.

Członkowie Rady ogólnej Banku austryacko-węgierskiego nie mogą uczestniczyć w zarządzie innego zakładu, trudniącego się czynnościami bankowemi lub hipoteczno-kredytowemi.

Artykuł 24.

Członków Rady ogólnej wybiera się bezwzględną, rewidentów rachunkowych i ich zastępców względną większością głosów. Wybory uskuteczniają się pisemnie przez oddanie kartek obiorczych. Podpis głosującego na kartce obiorczej nie jest potrzebny. Skrutynium wykonywają skrutatorowie, wybrani przez walne zgromadzenie.

W razie równości głosów we wszystkich przypadkach rozstrzyga los.

Jeżeli podczas wyborów do Rady ogólnej przy pierwszem głosowaniu nie będzie bezwzględnej większości głosów, przystąpi się do ściślejszego wyboru.

Wykonywając ściślejszy wybór, członkowie walnego zgromadzenia ograniczyć się mają do tych osób, które przy pierwszem głosowaniu miały względnie najwięcej głosów za sobą.

Ilość osób wziąć się mających do ściślejszego wyboru, powinna być zawsze dwa razy większa od ilości członków Rady ogólnej jeszcze wybrać się mających.

W razie równości głosów los rozstrzyga, kto ma być wzięty do ściślejszego wyboru.

Każdy głos, dany podczas ściślejszego wyboru osobie nie wziętej do niego, uważany być ma za nieważny.

Tytuł IV.

Zarząd Banku.

A. Rada ogólna.

Artykuł 25.

Rada ogólna reprezentuje Bank austryacko-węgierski na zewnątrz sądownie i zasądownie i uprawniona jest mocą statutu do wszelkich zarządzeń, które nie są zastrzeżone walnemu zgromadzeniu.

Rada ogólna kieruje zarządem majątku, tudzież całym obrotem interesów Banku i czuwa nad nim. Jej zachowane jest wyznaczanie funduszów włożyć się mających w każdą z osobna gałęź interesów i ustanawianie warunków w interesach, tudzież służące Bankowi prawo decydowania co do zakładania lub zwijania filij (artykuł 2), jakoteż prowadzenie interesów hipoteczno-kredytowych i tyczących się listów zastawnych podług istniejącego do tego osobnego statutu.

Rada ogólna ustanawia zasady ogólne i wydaje za każdym razem potrzebne szczególne polecenia tyczące się całego zawiadywania interesami, dogląda i zabezpiecza ich wykonanie.

Postanowienia ogólne, tyczące się interesów eskomptowych i pożyczkowych służą zarówno dla placów austryackich i węgierskich.

Rada ogólna wybiera ze swego grona na przeciąg każdego roku czynności komitet wykonawczy (artykuł 39). Wybiera po sześciu członków z ośmiu członków dyrekcyi wiedeńskiej i z ośmiu członków dyrekcyi budapeszteńskiej (artykuł 41).

Radzie ogólnej służy prawo położenia veto co do cenzorów przez dyrekcye wiedeńską i budapeszteńską mianowanych, lub po upływie czasu urzędowania na nowo powołanych (artykuł 40).

Rada ogólna mianuje i ustanawia osoby potrzebne do wszelkich gałęzi służby (artykuły 46, 47 i 49).

Artykuł 26.

Rada ogólna składa się z rządcy, dwóch wicerządców i dwunastu radców.

Artykuł 27.

Rządce mianuje Jego c. i k. Apostolska Mość na wspólny wniosek ministrów skarbu c. k. austryackiego i kr. węgierskiego.

Tenże pobiera płacę roczną w sumie dwadzieścia tysięcy złotych, która opędzana będzie z funduszów Banku i ma mieszkanie bezpłatne w domu bankowym w Wiedniu.

Artykuł 28.

Dwóch wicerządców powołuje się w ten sposób, że Rada ogólna układa z uwzględnieniem przepisów artykułu 41 po jednem ternie, na podstawie którego przedstawieni będą Jego c. k. Apostolskiej Mości do mianowania, jeden, który zarazem prezyduje w dyrekcyi wiedeńskiej, przez austryackiego ministra skarbu, drugi, który zarazem prezyduje w dyrekcyi budapeszteńskiej, przez węgierskiego ministra skarbu.

Artykuł 29.

Do wykonywania czynności urzędowych należących do zakresu działania Rządcy, w razie, gdy Rządcę zajdzie przeszkoda, powołany jest ten wicerządca, którego Rządca do tego przeznaczy.

Wicerządców zastępuje w razie potrzeby członek Rady ogólnej, wyznaczony przez Radę ogólną.

Artykuł 30.

Potwierdzenie członków Rady ogólnej wybranych przez walne zgromadzenie zachowane jest Jego c. i k. Apostolskiej Mości. O to najwyższe potwierdzenie starać się ma Rada ogólna Banku za pośrednictwem odpowiedniego ministra skarbu.

Artykuł 31.

Urzędowanie członków Rady ogólnej trwa cztery lata. Ci, którzy z kolei mają wystąpić, mogą być wybrani ponownie.

Kolej wystąpienia pada losem na pierwszem zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia na trzech członków Rady ogólnej a mianowicie na dwóch z pomiędzy wybranych bezpośrednio z grona walnego zgromadzenia i na jednego z pomiędzy wybranych na wniosek obu dyrekcyj, na zwyczajnem posiedzeniu rocznem drugiego i trzeciego roku, również na trzech członków Rady ogólnej, na posiedzeniu rocznem czwartego roku, na pozostałych trzech członków Rady ogólnej.

Występujący zastępują sie tym samym sposobem, którym występujący był wybrany.

W razie wystąpienia członka Rady ogólnej przed upływem okresu jego urzędowania, wybiera się zastępcę tylko na okres wyborczy występującego.

Artykuł 32.

Każdy członek Rady ogólnej, obejmując urzędowanie i na czas trwania tegoż, złożyć ma w Banku dwadzieścia pięć akcyj Banku austryacko-węgierskiego, nieobciążonych, na swoje imię opiewających.

Artykuł 33.

Obadwaj wicerządcy i członkowie Rady ogólnej sprawują urzędy swoje bezpłatnie.

Artykuł 34.

Rządca, wicerządcy i członkowie Rady ogólnej Banku austryacko-węgierskiego obejmując urzędy swoje, składają uroczyste przyrzeczenie, że będą trzymać się ściśle statutu bankowego, popierać według sił swoich interesa powszechnego kredytu i dobro Banku, starać się jak najusilniej zawiadywać interesami Banku i jego majątkiem uczciwie, gorliwie i bacznie a traktowania Banku zachowywać w tajemnicy.

Rządca składa przyrzeczenie to Jego c. i k. Apostolskiej Mości, wicerządcy składają je odpowiednim ministrom, członkowie Rady ogólnej składają je Rządcy, potwierdzają podaniem ręki i podpisują dokument w tej mierze spisany.

Artykuł 35.

Rządca, wicerządcy i członkowie Rady ogólnej Banku austryacko-węgierskiego są odpowiedzialni za uchwały, na które przyzwolili a w swoim zakresie działania za uczciwe, baczne i statutom odpowiednie zawiadywanie interesami.

Artykuł 36.

Rada ogólna zbiera sie zwyczajnie dwa razy na miesiąc w dniach wyznaczonych przez Rządcę. Zebrania nadzwyczajne zwołuje Rządca w razie potrzeby.

Każdy komisarz rządowy (artykuł 51) może spowodować zwołanie zgromadzenia nadzwyczajnego.

Na posiedzenie Rady ogólnej wzywać należy wszystkich jej członków i obudwu komisarzy rządowych.

Artykuł 37.

Na zgromadzeniach Rady ogólnej przewodniczy Rządca.

Aby Rada ogólna mogła uchwalać, potrzebną jest obecność najmniej pięciu jej członków, licząc i przewodniczącego.

Uchwały wydają się bezwzględną większością głosów obecnych. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego jest rozstrzygającym.

Żaden członek Rady ogólnej nie może dawać więcej głosów niż jeden. Pełnomocnictwa i głosy na piśmie od członków nieobecnych są niedopuszczalne.

Wszystkie wybory w Radzie ogólnej odbywają się kartkami.

W protokołach rozpraw podawać należy nazwiska obecnych i wydane uchwały. Każdemu komisarzowi rządowemu i każdemu obecnemu członkowi Rady ogólnej wolno jest podać do protokołu zdanie swoje, różniące się od uchwały większości.

Protokoły rozpraw podpisuje przewodniczący, sekretarz generalny jako referent, tudzież komisarze rządowi (artykuł 51), o ile ci ostatni byli obecni na posiedzeniu i zachowuje się je w archiwum.

Artykuł 38.

Rada ogólna używa firmy Banku austryacko-węgierskiego.

Aby podpis firmy był ważny, potrzebny jest podpis Rządcy lub wicerządcy, członka rady ogólnej a obok tych sekretarza generalnego lub jego zastępcy.

Przez to podpisanie firmy, Bank austryacko-węgierski staje się zobowiązanym we wszystkich przypadkach i nawet w tych, w których ustawy wymagają wyłącznego pełnomocnictwa.

Rada ogólna postanowi, w których przypadkach i w jakiej formie podpis kierownictwa interesów w Wiedniu (artykuł 46), podpis zakładów głównych w Wiedniu i Budapeszcie lub pojedynczych Wydziałów tychże, jakoteż podpis filij uzasadnia zobowiązanie się Banku austryacko-węgierskiego i podaje to do wiadomości przez przybicie ogłoszenia w odnośnych lokalach urzędowych.

Korespondencya Rady ogólnej opatrzona być powinna zawsze podpisem firmy przepisanym w statucie.

Artykuł 39.

Komitet wykonawczy Rady ogólnej (artykuł 25) czuwać ma nad ścisłem wykonaniem przepisów zawartych w artykule 84. Nadto w przypadkach naglącej potrzeby wydawać ma tenże potrzebne nieodwłoczne rozporządzenia, które Radzie ogólnej na jej najbliższem zebraniu przedstawia z uzasadnieniem.

Komitet wykonawczy składa się z Rządcy i czterech członków Rady ogólnej, z których to ostatnich jeden musi być węgierskim członkiem Rady ogólnej ze względu na czynności bankowe, zdarzające się w obu częściach państwa. Komitet wykonawczy może uchwalać, gdy łącznie z przewodniczącym jest obecnych trzech członków.

Na przypadki nieobecności Rada ogólna wybiera ze swego grona dwóch zastępców.

B. Dyrekcye w Wiedniu i Budapeszcie.

Artykuł 40.

Dyrekcya wiedeńska i dyrekcya budapeszteńska oznaczają od czasu do czasu stosunek, w którym sumy ogólne, służące im do rozporządzenia w interesach eskomptowych i pożyczkowych, rozdzielane być mają między pojedyncze stanowiska bankowe austryackie a względnie węgierskie i ustanawiają od czasu do czasu ostateczną granicę, aż do której pojedyncze firmy i osoby używać mogą kredytu bankowego w każdej z tych dwóch gałęzi interesów.

Dyrekcye zdają sprawę Radzie ogólnej z używania kredytu bankowego, przedstawiają Radzie ogólnej wnioski nawet wykraczające po za ich bezpośredni zakres działania i w przypadkach, w artykule 63 przewidzianych, wydają zastrzeżoną im decyzyę.

Dyrekcye wyznaczają ilość cenzorów w miarę potrzeby i stosunków miejsc rozmaitych, mianują dla zakładów bankowych w odnośnej części państwa cenzorów z zastrzeżeniem prawa sprzeciwienia się służącego Radzie ogólnej (artykuł 25).

Artykuł 41.

Członkowie dyrekcyi wiedeńskiej muszą być obywatelami austryackimi, członkowie dyrekcyi budapeszteńskiej, węgierskimi.

Każda dyrekcya składa się z odpowiedniego wicerządcy jako przewodniczącego (artykuł 28) i z ośmiu dyrektorów, którzy muszą mieszkać stale w Wiedniu a względnie w Budapeszcie.

Członkowie Rady ogólnej, wybrani przez walne zgromadzenie na przedstawienie odpowiedniej dyrekcyi, są zarazem członkami tej dyrekcyi. Innych dyrektorów wybiera Rada ogólna dla każdej z dwóch dyrekcyi na przeciąg lat czterech i ci mogą być znowu wybrani bezpośrednio po upływie czasu urzędowania.

Artykuł 42.

Rada ogólna obrać może (artykuł 41) członkami dyrekcyj tak członków walnego zgromadzenia jak i osoby nie będące członkami walnego zgromadzenia, o ile te na mocy przymiotów osobistych (artykuły 14 i 15), z wyjątkiem posiadania akcyj, byłyby zdatne do uczestniczenia w walnem zgromadzeniu.

Dyrektorowie nie mogą należeć do zarządu innego zakładu, trudniącego się interesami bankowemi.

Każdy dyrektor obejmując urzędowanie i na czas tegoż złożyć ma w Banku dwadzieścia akcyj Banku austryacko-węgierskiego na swoje imię opiewających, nieobciążonych.

Artykuł 43.

Dyrektorowie sprawują swoje urzędy bezpłatnie.

Obejmując urzędowanie, składają Rządcy przyrzeczenie w duchu artykułu 34 i są Radzie ogólnej odpowiedzialni za uchwały, na które przyzwolili a w swoim zakresie działania za uczciwe, baczne i statutowi odpowiedne zawiadywanie interesami.

Artykuł 44.

Każda dyrekcya zbiera się zwyczajnie co tydzień w dniu, który przewodniczący wyznaczy, dla załatwienia spraw należących do jej zakresu działania.

Zebrania nadzwyczajne zwoływane będą w miarę potrzeby z podniety przewodniczącego lub Rządcy.

Aby dyrekcya mogła uchwalać, potrzebną jest obecność pięciu jej członków.

Na obradach dyrekcyi uchwały wydawane będą bezwzględną większością głosów obecnych. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego jest rozstrzygający.

Czynności urzędowe, należące do zakresu działania wicerządcy, jako przewodniczącego dyrekcyi, załatwiane będą w razie, gdyby go zaskoczyła przeszkoda, przez tego dyrektora, którego wicerządca do tego przeznaczy.

Artykuł 45.

Rada ogólna wyznaczy każdej dyrekcyi urzędnika, którego dyrekcya używać będzie do wykonania wszystkich swoich uchwał.

Protokoły rozpraw dyrekcyi, tudzież ich korespondencye z Radą ogólną i z zakładami bankowemi w odnośnej części państwa podpisywać będzie przewodniczący a gdyby go zaszła przeszkoda, jeden z członków dyrekcyi i wyznaczony urzędnik.

Najpóźniej w przeciągu trzech dni przesłać należy Radzie ogólnej odpis każdego protokołu rozpraw.

Tytuł V.

Kierownictwo interesów i skład osobowy Banku.

Artykuł 46.

Zwierzchne kierownictwo wszystkich gałęzi interesów sprawuje sekretarz generalny pod nadzorem Rady ogólnej według instrukcyi, która będzie wydana.

Sekretarz generalny jest czynnikiem, którego Rada ogólna używa do wykonania wszystkich swoich uchwał i który najprzód czuwać ma nad tem, aby zostały należycie spełnione. Uczestniczy on we wszystkich obradach Rady ogólnej jakoteż komitetu wykonawczego, wszakże bez głosu decydującego. Obowiązkiem jest jego przedstawiać Radzie ogólnej wnioski mające na celu dobro służby; w protokołach i aktach zdanie jego powinno także być notowanem.

Do bezpośredniego zarządu czynnościami przydani są sekretarzowi generalnemu wyżsi urzędnicy sekretaryatu generalnego, do nadzoru nad czynnościami kasowemi i rachunkowemi dyrektor kasy i starszy buchalter, którzy wszelkie podania i zestawienia przesyłają do Rady ogólnej na ręce sekretarza generalnego i przez niego otrzymują także uchwały Rady ogólnej.

Artykuł 47.

Mianowanie i ustanawianie urzędników i wszelkich sług Banku zastrzeżone jest Radzie ogólnej. Ona daje im instrukcye, wyznacza im obowiązki, stanowi o ich stosunkach służbowych i płacach, może udzielać im nagrody i wsparcia i wykonywa nad nimi władzę karcenia.

Rada ogólna stanowi co do zawieszenia i oddalenia urzędników i wszystkich sług.

Emerytury dla urzędników i sług tudzież ich rodzin, dodatki na wychowanie sierot po sługach bankowych, jakoteż prowizye dla robotników niezdatnych do służby lub ich rodzin, ustanawia Rada ogólna według istniejącego w tej mierze prawidła.

Artykuł 48.

Urzędnicy Banku obowiązani są zachowywać w tajemnicy umowy i wszelkie szczególne sprawy Banku, mianowicie zaś szczegóły tyczące się rozciągłości kredytu dawanego osobom prywatnym i firmom, jakoteż nazwiska właścicieli pieniędzy, fantów i depozytów w Banku złożonych, jakoteż ilość, rodzaj lub wartość tych ostatnich (artykuł 98).

Artykuł 49.

Bank austryacko-węgierski przyjmie urzędników i wszystkich sług uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego z pozostawieniem im ich stopnia, ich lat służby i ich dochodów służbowych.

Prawa do płac służbowych, emerytur lub prowizyj, które urzędnicy lub wszyscy inni słudzy uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego mogą sobie słusznie rościć, Bank austryacko-węgierski ma wypełnić.

Toż samo rozumie się o płacach rodzin po urzędnikach i sługach uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego.

Tytuł VI.
Rewidenci rachunkowi.

Artykuł 50.

Rewidenci rachunkowi, których walne zgromadzenie wybiera ze swego grona (artykuł 21, *b*) sprawdzić mają bilans Banku z całego roku i zdać z tego sprawę walnemu zgromadzeniu na zwyczajnem posiedzeniu rocznem.

Mają oni prawo żądać od Rady ogólnej wszelkich wyjaśnień, których potrzebują do spełnienia swego zadania a w szczególności przeglądać także książki Banku.

Tytuł VII.
Stosunek z administracyą państwa.

Artykuł 51.

Rządy austryacki i węgierski mianują każdy jednego komisarza i zastępcę tegoż i przez te czynniki administracya państwa przekonywa się w obu częściach monarchyi, czy Spółka bankowa postępuje podług statutu.

Artykuł 52.

Komisarze ci mają prawo zasiadać na posiedzeniach walnego zgromadzenia, Rady ogólnej i odpowiedniej dyrekcyi, jednakże tylko z głosem doradczym i żądać wszelkich wyjaśnień, których potrzebują do spełnienia swego zadania.

Artykuł 53.

Jeżeli komisarz rządowy uczyni zarzut przeciwko uchwale walnego zgromadzenia, Rady ogólnej lub odpowiedniej dyrekcyi, ponieważ uważa ją za niezgodną ze statutem, zarzut ten ma skutek odwłaczający a przedmiot, o ile tyczy się uchwały dyrekcyi, przedstawiony będzie najprzód Radzie ogólnej do uchwalenia.

Jeżeli zarzut taki ze strony komisarza rządowego tyczy się uchwały walnego zgromadzenia lub Rady ogólnej, starać się należy nasamprzód porozumieć się z Rządem, przez który komisarz jest ustanowiony.

Jeżeli w tej mierze porozumienie między Rządem a Bankiem osiągnąć się nie da, decyduje o przedmiocie z wyłączeniem wszelkiego dalszego postępowania prawnego, sąd polubowny, zbierający się w Wiedniu. Składa się on z siedmiu członków, z których po trzech wyznaczą z grona członków Najwyższego Trybunału w Wiedniu i kuryi królewsko-węgierskiej w Budapeszcie, jako Trybunału kasacyjnego, odpowiedni prezesi sądów na przeciąg roku. Siódmego członka, który zarazem ma być przewodniczącym, obiorą ci sześciu członkowie. Jeżeli wybierający nie wyprowadzą bezwzględnej większości głosów, natenczas przewodniczącego sądu polubownego mianować będą na przemian, raz prezes Najwyższego Trybunału w Wiedniu, raz prezes kuryi królewsko-węgierskiej, jako Trybunału kasacyjnego. Który z prezesów dwóch Najwyższych Trybunałów ma być najprzód powołanym do mianowania przewodniczącego, rozstrzyga los.

Sąd polubowny wydaje uchwały bezwzględną większością głosów po poprzedniem wysłuchaniu Rady ogólnej. W razie równości głosów, to zdanie staje się uchwałą, do którego przystępuje przewodniczący.

Sąd polubowny nie potrzebuje się wiązać przepisami procedury, wszakże do wyroku swego dołączyć ma powody orzeczenia.

Artykuł 54.

Jeżeli który przedmiot wymaga współdziałania administracyi państwa, Bank udać się ma za pośrednictwem Rady ogólnej do odpowiedniego ministra skarbu a według okoliczności do obudwu ministrów skarbu.

Artykuł 55.

Bank eskomptować może odpowiednio statutowi (artykuł 60) weksle przedstawione przez austryacką lub węgierską administracyą skarbu. Potrzebna jednak do tego jest uchwała Rady ogólnej. Na odnośnem posiedzeniu powinno być obecnych najmniej dziesięciu członków a dwie trzecie części obecnych głosować mają za eskomptowaniem.

Oprócz tego interesa na rachunek administracyi państwa załatwiać może Bank tylko komisyjnie.

Należytości za załatwianie komisyjne takich interesów zaspakajane być mają nawzajem gotówką podług umowy, wszakże najpóźniej z końcem każdego miesiąca.

Tytuł VIII.
Interesa Banku.

Artykuł 56.

Bank austryacko-węgierski ma prawo:

a) eskomptować weksle, papiery obiegowe i kupony (artykuł 60);
b) dawać pożyczki na zastaw ręczny (artykuł 65);
c) przyjmować depozyty w zachowanie a względnie do zawiadywania (artykuł 71);
d) przyjmować pieniądze za listami dłużnemi (artykuł 75), tudzież
e) pieniądze, weksle i papiery obiegowe z krótkim terminem płatności (interesa przelewowe) na bieżący rachunek (artykuł 76);
f) wydawać przekazy na swoje własne kasy (artykuł 78);
g) załatwiać interesa komisyjne (artykuł 81);
h) wykupować wypłatne papiery obiegowe i kupony od obligacyj austryackich lub węgierskich rządowych, krajowych a względnie gminnych;
i) nabywać i sprzedawać złoto i srebro wybite i niewybite, tudzież weksle na targi zagraniczne;
k) dawać w listach zastawnych pożyczki hipoteczne, stosownie do statutu oddziału hipoteczno-kredytowego, przyłączonego w dodatku do niniejszego statutu;
l) kupować i sprzedawać własne listy zastawne Banku.

Rok czynności Banku zaczyna się dnia 1 stycznia a kończy się dnia 31 grudnia.

Artykuł 57.

Bank austryacko-węgierski wyłączony jest w obu częściach monarchyi z pod wpływu wszelkiego rozporządzenia ustawowego, ścieśniającego wysokość stopy procentowej.

Artykuł 58.

Bankowi płacić można tylko biletami bankowemi (artykuł 82) lub monetą ustawową.

Artykuł 59.

Wszelkie ogłoszenia Rady ogólnej zamieszczane będą w dzienniku urzędowym, wychodzącym w Wiedniu, w języku niemieckim, w wychodzącym w Budapeszcie, w języku węgierskim.

A. Interesa eskomptowe.

Artykuł 60.

Bank autryacko-węgierski ma prawo eskomptować weksle trasowane i własne, opiewające na walutę austryacką i płatne najpóźniej w ciągu trzech miesięcy w obrębie monarchyi austryacko-węgierskiej.

Weksle eskomptować się mające opatrzone być muszą zwyczajnie podpisem trzech, w każdym zaś razie podpisem dwóch obowiązanych, znanych jako wypłacalni.

Rada ogólna stanowi, ilu z nich powinno być zaprotokołowanemi firmami.

Powodu wykluczenia nie stanowi małość sumy wekslowej.

Bank nie jest obowiązany podać przyczynę odmówienia eskomptu.

Artykuł 61.

Bank ma prawo eskomptować wszelkie papiery publiczne, na które mógłby udzielić pożyczkę (artykuł 65) i ich kupony, o ile są płatne, najpóźniej w ciągu trzech miesięcy.

Artykuł 62.

Badając weksle przedstawione do eskomptowania, postępować należy zawsze jednakowo i bezstronnie.

Badaniem tem zajmuje się zwyczajnie komitet cenzorów.

Rada ogólna orzeka, w których szczególnych przypadkach weksle eskomptowane być mogą bez osobnego zbadania przez komitet cenzorów, jednakże weksle takie przedstawione być powinny później komitetowi cenzorów.

Cenzorowie wydawać mają sąd o wekslach do eskomptowania przedstawionych z ścisłą bezstronnością i w tej mierze złożyć na piśmie przyrzeczenie, gdy obejmują urzędowanie.

Żaden członek komitetu cenzorów nie może wydawać zdania o swoich własnych wekslach lub o wekslach firmy, do której należy w jakimkolwiek przymiocie.

Artykuł 63.

O przyjęciu lub odrzuceniu przedstawionych weksli, orzekają komitety cenzorów większością głosów. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i głos jego rozstrzyga.

W komitecie cenzorów w Wiedniu i Budapeszcie przewodniczy członek dyrekcyi; gdyby go zaszła przeszkoda, jakoteż w ogóle w komitetach cenzorów u filij, przewodniczy urzędnik uczestniczący w naradach komitetów.

Przewodniczący ma prawo nieuznać za stosowne eskomptowania wekslu, który komitet cenzorów uznał za zdatny do przyjęcia.

Gdy się to stanie w komitecie cenzorów, w którym przewodniczy urzednik, tenże obowiązany jest na żądanie większości cenzorów przedstawić przypadek odpowiednej dyrekcyi do rozstrzygnięcia (artykuł 40).

Artykuł 64.

Cenzorami mianują obiedwie dyrekcye (artykuły 35 i 40) kupców i inne osoby obznajmione z miejscowemi stosunkami handlowemi, przemysłowemi lub rękodzielniczemi, po zniesieniu się z izbą handlową, dla tego okregu istniejącą.

Cenzorów mianuje się na trzy lata, po upływie których bezpośrednio znowu powołani być mogą w tym samym przymiocie na następne trzy lata.

Nie mogą być mianowani cenzorami synowie, spólnicy i prokuranci członków Rady ogólnej, dyrektorów i cenzorów.

B. Interesa pożyczkowe.

Artykuł 65.

Bank ma prawo dawać pożyczki na zastaw ręczny, najdłużej na trzy miesiące.

Na zastawy są zdatne:

1. Złoto i srebro w monecie austryackiej, węgierskiej lub zagranicznej, jakoteż w sztabach;

2. papiery publiczne, które są notowane urzędownie na giełdzie publicznej w monarchyi austryacko-węgierskiej a mianowicie:

a) papiery państwa austryackie i węgierskie;

b) zapisy dłużne austryackie i węgierskie, krajowe a względnie gminne;

c) listy zastawne zakładów hipoteczno-kredytowych monarchyi austryacko-węgierskiej;

d) akcye przedsiębiorstw przewozowych i przemysłowych, austryackich i węgierskich, w pełnym ruchu będących, na które wniesiono całą sumę — i

e) obligacye z prawem pierwszeństwa spółek i przedsiębiorstw pod *d)* wzmiankowanych, na które wniesiono całą sumę.

Rada ogólna stanowi, na które papiery i do jakiej części wartości obiegowej, w pewnych zaś przypadkach, do jakiej sumy całkowitej udzielane być mogą pożyczki w kasach Banku w obu częściach monarchyi.

Artykuł 66.

Zaciągającemu pożyczkę wolno jest zwrócić zaliczkę nawet przed terminem płatności, przez to jednak nie ma prawa żądać zwrotów odsetków, z góry do Banku zapłaconych.

Artykuł 67.

Gdy się zmniejszy wartość giełdowa zastawu, dłużnik złożyć ma odpowiedni dodatek do zastawu albo zwrócić pożyczkę. W tym ostatnim przypadku odpowiednia kwota odsetków będzie zwrócona. Gdy zaś wierzyciel ani nie złoży potrzebnego dodatku do zastawu, ani pożyczki nie zwróci, Bank ma prawo jeszcze przed terminem pożyczki przedać zastaw całkiem lub częściowo na giełdzie publicznej i tylko nadwyżkę, pozostałą po zupełnem pokryciu swoich własnych praw i żądań, zachowywać bez oprocentowania na rachunek dłużnika jako depozyt (artykuł 71) do jego rozrządzenia, albo złożyć ją w sądzie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela. Gdyby suma otrzymana z sprzedaży zastawu nie wystarczała na pokrycie wierzytelności Banku, służy Bankowi prawo regresu do dłużnika.

Artykuł 68.

Gdy pożyczka nie będzie zwrócona w terminie płatności, Bank ma prawo bez jakiegokolwiek porozumienia się z dłużnikiem i bez kroków sądowych sprzedać zastaw całkiem lub częściowo dla uniknienia szkody.

Bank jednak nie jest obowiązany do sprzedaży, a jeżeli po terminie płatności tego nie uczyni, nie przedawnia się całkowite prawo jego do żądania kapitału, odsetków i kosztów.

W razie sprzedaży, doliczać się będzie do kapitału zalegającego u dłużnika odsetki, należytości i koszta, jeśli będą, jakoteż osobna prowizya od sprzedaży, wynosząca jednę trzecią od sta całej wierzytelności a dopiero pozostała kwota wydana będzie za zwrotem kwitu zastawowego i formalnem pokwitowaniem.

Artykuł 69.

Niemożność sprzedania na terminie wykupu papierów nie wykupionych, nie daje prawa do przedłużenia pożyczki i nie uwalnia dłużnika od obowiązku zapłacenia Bankowi wszystkich należytości.

Artykuł 70.

Bank poczytuje posiadacza kwitu zastawowego, wygotowanego przez Zakład główny lub filią, za uprawnionego do czynienia wszelkich w ogóle dozwolonych zmian z fantem i do wykupienia onegoż. Bank nie sprawdza prawdziwości potrzebnych podpisów i nie bierze na siebie odpowiedzialności za ich prawdziwość.

C. Depozyty.

Artykuł 71.

Bank przyjmuje odpowiednio przepisom, przez Radę ogólną wydać się mającym, pieniądze, papiery publiczne i dokumenty w zachowanie, tudzież papiery publiczne w zarząd.

Artykuł 72.

Bank obowiązany jest zachowywać starannie przedmioty u niego złożone i jest za nie odpowiedzialny, co się tyczy ilości i rodzaju; jest odpowiedzialnym w razie sprzeniewierzenia lub kradzieży, lecz nie za szkody, zrządzone w skutek wojny, rozruchu, wydarzeń żywiołowych lub innych przypadków, o ile szkody te, według ogólnych przepisów ustawowych, dotykać mają wyłącznie właściciela.

Odpowiedzialność Banku za depozyty, oddane mu w zachowanie, ustaje z upływem terminu zachowania, w kwicie depozytowym oznaczonego lub przedłużonego, jeżeli Bank złoży depozyt w sądzie na koszt i niebezpieczeństwo właściciela.

Artykuł 73.

Kwity depozytowe, przez Bank wydane na wartości i dokumenty u niego złożone, mogą być przenoszone na innych. Cesya lub przelew opatrzone być muszą podpisem deponenta i Bankowi oznajmione.

Artykuł 74.

Osoba składająca depozyt na rachunek trzeciej osoby, rozrządzać nim nie może, nie przedstawiwszy upoważnienia wymienionego właściciela, jakoteż właściciel depozytu, złożonego przez trzecią osobę, jeżeli we własnej osobie żąda złożonych przedmiotów, udowodnić ma tożsamość swojej osoby w sposób dla Banku dostateczny.

D. Pieniądze za stwierdzeniem piśmiennem.

Artykuł 75.

Bank ma prawo przyjmować za stwierdzeniem piśmiennem gotowe pieniądze w biletach lub monecie bez odsetków na czas oznaczony lub nieoznaczony.

E. Interesa przelewowe (Giro).

Artykuł 76.

W interesach przelewowych Bank przyjmuje pieniądze, weksle i papiery z krótkim terminem płatności na bieżący rachunek, na procent lub bez tegoż. Posiadacz arkusza złożywszy sumę, rozrządzać może swoją należytością za pomocą przekazu (Cheque), a to przez odebranie gotówki lub na rzecz trzecich osób.

Bank może odmówić żądanego otwarcia arkusza przelewowego albo arkusz otwarty wypowiedzieć posiadaczowi bez podania przyczyny.

Każdy posiadacz arkusza przekazywać może swoje akcepty do wypłaty w odnośnej kasie przelewowej.

Artykuł 77.

Gdy będzie otwarta upadłość majątku posiadacza arkusza i Bank, stosownie do artykułu 97, zostanie o tem uwiadomiony, przekazy posiadacza arkusza, kiedykolwiek wygotowane, jeszcze w jego rękach będące, lub które przeszły już do trzecich osób, nie będą uwzględnione.

Z należytościami posiadacza arkusza postąpi się podług przepisów artykułu 97.

E. Interesa przekazowe.

Artykuł 78.

W interesach przekazowych przyjmowane będą w kasach Banku do tego przeznaczonych pieniądze do wypłaty w kasie bankowej w innem miejscu i wydawane będą na to przekazy, płatne za okazaniem lub po pewnym oznaczonym czasie. Przekazy te opiewają na nazwisko odbierającego lub na jego rozkaz. Bank nie odpowiada za prawdziwość przelewu lub pokwitowania.

Przekazy opiewające na oznaczony czas po okazaniu, okazać należy kasie bankowej w miejscu płacenia, dla zanotowania na nich dnia płacenia.

Artykuł 79.

We względzie okazywania, przenoszenia na innych i wypłaty przekazów stosowane być mają w miejscu tych czynności przepisy odnoszące się do weksli.

Artykuł 80.

Gdy przekaz zginie, ponoszący stratę uzyskać może w Zakładzie bankowym w miejscu wypłaty wstrzymanie wypłaty na dni czternaście, jeżeli podał dokładnie liczbę przekazu, jego kwotę, miejsce i czas wygotowania, jakoteż nazwisko tego, na którego opiewa. Jeżeli ponoszący stratę nie może szczegółów wzmiankowanych podać zupełnie i dokładnie, odnośny Zakład bankowy decyduje podług własnego zdania, czy można tymczasowo wstrzymać wypłatę na dni czternaście.

G. Interesa komisyjne.

Artykuł 81.

Bank austryacko-węgierski ma prawo załatwiać komisyjnie ściąganie pieniędzy, kupować na cudzy rachunek, gdy mu złożono pokrycie w gotówce, papiery wszelkiego rodzaju, jakoteż metale szlachetne i sprzedawać te, które poprzednio zostały mu doręczone.

Tytuł IX.

Bilety bankowe.

Artykuł 82.

Bank austryacko-węgierski, dopóki trwać będzie jego przywilej, będzie miał wyłączne prawo na cały obręb monarchyi austryacko-węgierskiej wygotowywać i wypuszczać w obieg przekazy na siebie samego, nieoprocentowane, płatne okazicielowi na żądanie.

Przekazy te Banku austryacko-węgierskiego (bilety bankowe) nie mogą opiewać na mniejszą kwotę niż na dziesięć złotych. Opatrzone są po jednej stronie napisem niemieckim a po drugiej stronie jednobrzmiącym węgierskim, tudzież herbem monarchyi austryacko-węgierskiej. Firma Banku podpisana jest w sposób statutem przepisany (artykuł 38).

Artykuł 83.

Bank austryacko-węgierski obowiązany jest bilety przez siebie wydane wymieniać na żądanie w swoich Zakładach głównych w Wiedniu i Budapeszcie natychmiast na monetę ustawową.

Napis biletów bankowych zawierać powinien zapewnienie w tym względzie. Gdyby w Zakładzie głównym wiedeńskim lub w Zakładzie głównym budapeszteńskim najpóźniej w przeciągu dwudziestu czterech godzin po okazaniu, nie uczyniono zadość temu obowiązkowi, pociągnie to za sobą utratę przywileju, wyjąwszy przypadek czasowego wstrzymania wykupu biletów drogą ustawową jednocześnie w obu częściach państwa zarządzonego.

Bank obowiązany jest wymieniać bilety swoje na monetę ustawową także w innych kasach swoich, o ile pozwolą na to ich zasoby gotówki i potrzeby pieniężne.

Artykuł 84.

Rada ogólna starać się ma, aby stosunek zasobu w metalu do biletów w obiegu będących, zabezpieczał uczynienie w zupełności zadosyć obowiązkowi w artykule 83 nadmienionemu.

W każdym jednak razie suma, o którą bilety bankowe w obiegu będące, przewyższają sumę dwieście milionów złotych, znajdować się powinna w srebrze lub złocie, w monecie lub sztabach.

Podobnież ta kwota, o którą bilety bankowe w obiegu będące, razem z pieniądzmi cudzemi, natychmiast wypłatnemi, za zapisem dłużnym lub na bieżący rachunek przyjętemi, przewyższają istniejący zapas gotówki, powinna być bankowo pokryta.

Do pokrycia bankowego służyć mogą:

a) weksle i obligi odpowiednio statutowi eskomptowane;

b) kruszce szlachetne i papiery publiczne, na które odpowiednio statutowi udzielono pożyczkę;

c) wykupione, płatne obligacye i kupony długów austryackich i węgierskich państwa, kraju a względnie gmin;

d) weksle na targi zagraniczne.

Gdyby doświadczenie okazało, że ustanowiona niniejszem suma biletów, tylko bankowo pokrytych, jest niedostateczna, Bank ma prawo przedstawić Rządom wnioski swoje faktami uzasadnione i żądać postąpienia z niemi drogą konstytucyjną.

Artykuł 85.

Za bilety w obiegu będące uważa się te, które Bank w obieg wypuścił a które do jego kas jeszcze nie wróciły.

Atoli bilety bankowe wywołane z obiegu, do sześciu lat po ostatnim terminie (artykuł 89) do wykupienia lub wymiany nie przedstawione, uważać się mają za nie będące w obiegu i zostaną odpisane od obiegających.

Artykuł 86.

Bilety Banku austryacko-węgierskiego używają tego wyłącznego przywileju, że do wszelkich wypłat, uskuteczniać się mających w walucie austryackiej,

oprócz tych, które na zasadzie przepisu ustawy lub zobowiązania się drogą umowy, uskuteczniać się mają w brzęczącej monecie, przyjmowane być muszą w całym obszarze monarchyi austryacko-węgierskiej przez każdego, jakoteż przez wszystkie kasy publiczne w pełnej wartości nominalnej.

Artykuł 87.

Bank obowiązany jest wykupować na żądanie w każdym czasie w swoich głównych Zakładach w Wiedniu i Budapeszcie monetę srebrną lub sztaby srebrne, po czterdzieści pięć złotych biletami bankowemi za funt menniczy czystego srebra. Bank ma prawo odciągać sobie przy tem prowizyą po $^1/_4$ od sta a prócz tego, gdy kupuje sztaby srebrne, koszta wybicia złotówek, oznaczane od czasu do czasu przez c. k. główny urząd menniczy w Wiedniu a względnie przez królewski urząd menniczy w Kremnicy; w Budapeszcie nadto koszta dwurazowego przewozu między Budapesztem a Kremnicą.

Co do sztab srebrnych obowiązek powyższy ma miejsce tylko warunkowo, jeżeli bicie złotówek nie jest wstrzymane.

Artykuł 88.

Bank obowiązany jest wymieniać swoje bilety w głównych zakładach swoich i filiach za bilety innych kategoryj podług żądania okaziciela.

Bilety bankowe nie mogą być umarzane i na biletach bankowych nie można wyjednać żadnego ostrzeżenia ani zapowiedzenia. Przed wypuszczeniem w obieg biletów bankowych w nowej formie, ogłasza Bank w dziennikach urzędowych w Wiedniu i Budapeszcie wychodzących, dokładny ich opis.

Artykuł 89.

Gdy pojedyncze lub wszystkie rodzaje biletów bankowych mają być ściągnięte, tudzież gdy przywilej nadany Bankowi austryacko-węgierskiemu utraca moc swoję, obadwa Rządy w porozumieniu z Radą ogólną ustanawiają terminy, w których wywołane bilety bankowe przedstawione być mają do wykupienia lub wymiany.

W sześć lat po upływie ostatniego, publicznie obwieszczonego terminu ściągnienia pojedynczych lub wszystkich rodzajów biletów bankowych, Bank nie jest już obowiązany wykupować lub wymieniać wywołanych biletów bankowych.

Suma mieszcząca się w biletach wywołanych, ale do wykupienia nie przedstawionych (artykuł 85), przedawnia się na rzecz funduszu odwodowego.

Artykuł 90.

Ile razy administracya państwa austryacka lub węgierska tego zażąda, tudzież ile razy zajdzie zmiana w osobie komisarza rządowego, Rządcy lub dyrektora kasy przez wystąpienie z urzędu, stan biletów bankowych znajdujących się naówczas w obiegu, będzie jak najściślej zbadany, znalezienie z istniejącemi zapiskami porównane i akt rewizyi podpiszą osoby wyżej wymienione, tudzież sekretarz generalny, starszy buchalter i przełożony wyrobu biletów, poczem zachowany zostanie w archiwum.

Tytuł X.

Szczególne prawa Banku.

Artykuł 91.

Przepisy austryackiej a względnie węgierskiej ustawy handlowej odnoszące się w ogólności do spółek akcyjnych, nie będą stosowane do Banku austryacko-węgierskiego o ile sprzeciwiają się jego statutowi.

Bank austryacko-węgierski nie jest obowiązany zaprotokołować w Sądzie handlowym swojej firmy, ani też firm swoich zakładów głównych i przybocznych.

Artykuł 92.

Majątek i przychody Banku z wyjątkiem realności, papierów składających fundusz rezerwowy i podatku od dywidendy, który Bank opłaca za akcyonaryuszów, są wolne od podatku.

Artykuł 93.

Wszelkie książki i regestra Banku, jakoteż wszelkie dokumenty wygotowane przez Bank austryacko-węgierski, jego zakłady główne i przyboczne, są wolne od stempli i opłat w obu częściach monarchyi.

Artykuł 94.

Fałszowanie (podrabianie lub zmienianie) biletów, akcyj, zapisów dłużnych i listów zastawnych, wygotowanych przez Bank austryacko-węgierski, tudzież należących do nich kuponów i talonów, karane będzie w obu częściach monarchyi podług przepisów ustawy karnej jako zbrodnia fałszowania papierów kredytowych publicznych, podrabianie zaś lub fałszowanie wszelkich innych, przez Bank wydanych dokumentów, jako podrabianie lub fałszowanie dokumentów publicznych.

Artykuł 95.

Skargi przeciw Bankowi, tyczące się obrotu interesów w zakładzie głównym wiedeńskim i filiach znajdujących się w krajach austryackich, zanosić można tylko do c. k. Sądu handlowego w Wiedniu, skargi tyczące się obrotu interesów w zakładzie głównym w Budapeszcie i filiach znajdujących się w krajach korony węgierskiej, tylko do k. Sądu handlowego i wekslowego w Budapeszcie.

Skargi przeciw Bankowi austryacko-węgierskiemu tyczące się wszystkich innych spraw, mianowicie zaś także interesów hipoteczno-kredytowych, podawać należy do c. k. Sądu krajowego w Wiedniu.

Artykuł 96.

Książkom Banku austryacko-węgierskiego, jakoteż wyciągom z nich, opatrzonym statutowym podpisem firmy Banku, służy moc dowodowa dokumentów publicznych.

Artykuł 97.

Kto chce wyjednać prawa zapowiedzenia, zastawu lub egzekucyi na pieniądzach i papierach kredytowych w Banku złożonych lub wierzytelnościach u niego podnieść się mających, udać się ma w tym celu do właściwego Sądu, który na środek taki, zabezpieczający lub egzekucyjny, pozwolić może zawsze jedynie bez uszczerbku dla praw, jakie Bankowi służą do tych wartości i zawiadomić ma o tem Bank bezpośrednio.

We wszystkich jednak tych przypadkach Bank ma prawo złożyć w Sądzie pieniądze i papiery kredytowe lub sumę wierzytelności o którą chodzi, na koszt właściciela lub osoby uprawnionej do żądania.

Gdy właściciel pieniędzy lub papierów kredytowych w Banku leżących jest w stanie upadłości lub umrze, natenczas zastępca masy konkursowej a względnie spadkowej, obowiązany jest uwiadomić o tem Bank za pośrednictwem właściwego

Sądu i wymienić mu osoby, mające prawo rozrządzenia pieniędzmi i papierami kredytowemi. Jeżeli tego uwiadomienia zaniedbano uczynić, Bank nie jest odpowiedzialny za szkody, mogące ztąd wyniknąć dla masy konkursowej lub spadkowej.

Pieniądze i papiery kredytowe, w Banku leżące, wydane będą trzecim osobom, mogącym się sądowo wylegitymować, zawsze tylko za zwrotem właściwych dokumentów.

Artykuł 98.

Bank nie daje wyjaśnień co do kredytów, które daje, co do akcyj i listów zastawnych przez siebie wydanych, tudzież co do pieniędzy i papierów kredytowych u niego złożonych, tylko ich właścicielom (artykuł 48). Przez to jednak nie narusza się prawo Sądów do żądania wyjaśnień.

Artykuł 99.

O umorzenie akcyj i listów zastawnych, przez Bank austryacko-węgierski wydanych, jakoteż należących do nich kuponów dywidendy a względnie odsetkowych, prosić należy c. k. Sąd krajowy w Wiedniu.

W celu umorzenia przekazów (artykuł 78), postępować należy podług przepisów obowiązujących w miejscu płacenia we względzie umorzenia weksli.

Do umorzenia wszelkich innych, przez Bank austryacko-węgierski lub jeden z jego zakładów w mieście austryackiem wydanych, powołanym jest wyłącznie c. k. Sąd krajowy wiedeński, do umorzenia dokumentów, wydanych przez jego zakłady w krajach korony węgierskiej, wyłącznie c. k. Sąd handlowy i wekslowy w Budapeszcie.

C. k. Sąd krajowy wiedeński postępuje w tym względzie podług przepisów tyczących się umorzenia papierów państwa, c. k. Sąd handlowy i wekslowy w Budapeszcie podług przepisów tyczących się obligacyj indemnizacyjnych.

Artykuł 100.

Bank ma bezwarunkowe prawo pierwszeństwa do zaspokojenia swoich własnych roszczeń, tyczących się pieniędzy i papierów kredytowych, w jego posiadaniu będących.

Rzeczone prawo pierwszeństwa służy Bankowi nie tylko do tych pieniędzy i papierów kredytowych, które mu oddano w celu zabezpieczenia jego wierzytelności, lecz bez różnicy do wszelkich ruchomości dłużnika, kiedykolwiek i w jakimkolwiek celu przyszedłby do ich posiadania

Bank ma prawo ściągnąć swoję należytość z funduszów powyższych w sposób, który uzna za stosowny, nawet bez upoważnienia lub spółdziałania sądowego i po za obrębem konkursu do majątku wierzyciela, gdyby był rozpisany i w wykonaniu tego prawa pierwszeństwa nie mogą go tamować ani mu przeszkadzać żadne roszczenia trzeciej osoby, ani nawet prawa własności lub inne prawa pierwej nabyte, o ile tylko Bank objął odnośne pieniądze i papiery kredytowe jako majątek dłużnika a rzeczone prawa własności lub inne nie dały się wyraźnie rozpoznać przy objęciu.

Tytuł XI.
Bilans roczny i przeglądy tygodniowe.

Artykuł 101.

We względzie wygotowania bilansu rocznego obowiązują przepisy następujące:

1. Bilans zamykać należy z dniem 31 grudnia każdego roku.

2. Papiery kredytowe, w posiadaniu Banku będące, zamieścić należy w bilansie, podług kursu z dnia 31 grudnia; zysk na kursie papierów będących jeszcze w posiadaniu Banku nie wpływający kasowo, dopisać należy do funduszu odwodowego.

3. Z kosztów zarządu tylko wydatki na nową formę biletów bankowych rozłożone być mogą na więcej lat.

Artykuł 102.

Z całkowitego przychodu rocznego z interesów i majątku Banku należy się akcyonaryuszom po strąceniu wszelkich wydatków najprzód pięć od sta wniesionego kapitału akcyjnego. Z pozostającego jeszcze czystego dochodu rocznego złożone będą dziesięć od sta do funduszu odwodowego a z reszty uzupełniona będzie najprzód dywidenda na siedm od sta wniesionego kapitału akcyjnego.

Z pozostałej części zysku dolicza się potem połowę do dywidendy, przypadającej dla akcyonaryuszów, druga połowa dostaje się obydwom administracyom państwa, a to w taki sposób, że 70 od sta otrzymuje Rząd cesarsko austryacki a 30 od sta Rząd królewsko węgierski.

Z czystego dochodu, zebranego w pierwszem półroczu, o ile stosownie do powyższych przepisów, ma być między akcyonaryuszów podzielony, wydawana będzie akcyonaryuszom w lipcu każdego roku kwota, którą Rada ogólna wymierzy.

Reszta czystych dochodów wypłacana będzie po zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia, które odbędzie się najpóźniej w lutym następnego roku.

Gdy czyste dochody roczne nie wystarczają do otrzymania dywidendy po pięć od sta wniesionego kapitału akcyjnego, to, co nie dostaje, można dobrać z funduszu odwodowego, dopóki tenże nie zmniejszy się poniżej dziesięć od sta wniesionego kapitału akcyjnego.

Artykuł 103.

Fundusz odwodowy przeznaczony jest jeszcze przed uzupełnieniem zwyczajnej pięćprocentowej dywidendy (artykuł 102) na pokrycie strat i odpisań jakiegokolwiek rodzaju.

Gdy fundusz odwodowy dojdzie do wysokości dwudziestu od sta wniesionego kapitału akcyjnego, nie będą przyłączane do niego żadne wpływy z czystych dochodów rocznych, dopóki zostawać będzie na tej wysokości.

Rada ogólna decyduje, w jaki sposób fundusz odwodowy ma być obracany dla korzyści.

Nie może jednak być lokowanym w akcyach Banku.

Artykuł 104.

Bank austryacko-węgierski ogłaszać ma dziennikami urzędowemi w Wiedniu i Budapeszcie wychodzącemi:

1. Stan swój czynny i bierny dnia 7, 15, 23 i ostatniego każdego miesiąca, najpóźniej piątego dnia po tych terminach — i

2. bilans Banku i zamknięcie roczne rachunku zysków i strat, najpóźniej na ośm dni przed zwyczajnem posiedzeniem rocznem walnego zgromadzenia (artykuł 13).

Wykaz stanu czynnego i biernego Banku przeznaczony do ogłoszenia, zawierać ma:

Po stronie stanu biernego:

a) wniesiony kapitał akcyjny,

b) fundusz odwodowy,
c) sumę biletów bankowych w obiegu będących,
d) wszelkie inne zobowiązania z wypłatą natychmiastową,
e) zobowiązania połączone z terminem wypowiedzenia,
f) listy zastawne w obiegu będące — i
g) wszelkie inne passywa.

Po stronie stanu czynnego:
aa) zasób kruszcu i weksli płatnych w kruszcu,
bb) zasób w wekslach eskomptowanych i pożyczkach za zastawem ręcznym,
cc) papiery obiegowe,
dd) wykaz pożyczek hipotecznych — i
ee) inne aktywa.

Tytuł XII.

Istnienie przywileju i rozwiązanie Banku.

Artykuł 105.

Przywilej Banku austryacko-węgierskiego istnieć będzie aż do 31 grudnia 1887.

Na trzy lata przed upływem przywileju walne zgromadzenie wziąć ma pod obradę i uchwalić, czy prosić o odnowienie przywileju a w takim razie z jakiemi zmianami.

Artykuł 106.

Gdyby Spółka miała się rozwiązać, Rada ogólna, z zachowaniem artykułu 6 statutu, spieniężyć ma cały ruchomy i nieruchomy majątek Banku i dopełnić wszelkich zobowiązań. Suma pozostała rozdzielona będzie między członków Spółki w stosunku do akcyj.

Artykuł 107.

Na własne żądanie Spółka rozwiązana być może za zezwoleniem Władzy ustawodawczej obu części monarchyi nawet przed upływem przywileju. Atoli żądanie takie uchwalone być może tylko najmniej trzema czwartemi częściami głosów członków obecnych na nadzwyczajnem posiedzeniu walnego zgromadzenia. Na cztery tygodnie wprzódy Rada ogólna ogłosić ma w dziennikach urzędowych w Wiedniu i Budapeszcie wychodzących, że na tem posiedzeniu walnego zgromadzenia toczyć się będą rozprawy nad kwestyą rozwiązania Spółki.

Artykuł 108.

Spory, jeżeliby pomiędzy członkami Spółki powstały z powodu jej rozwiązania, rozstrzyga sąd polubowny, w artykule 53 wzmiankowany, przeciwko orzeczeniom którego także i w tym przypadku nie można się odwołać.

Przed tymże sądem polubownym dochodzić także należy roszczeń wywodzonych z odpowiedzialności, o której mowa w artykułach 35 i 43.

Tytuł XIII.

Przepisy przejściowe.

Artykuł 109.

I. Walne zgromadzenie urządzające Banku austryacko-węgierskiego odbyć się ma pod przewodnictwem Rządcy Banku najpóźniej w przeciągu trzech mie-

sięcy po dniu, w którym statut nabędzie mocy prawa w obu częściach monarchyi. Zwoła je dyrekcya uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego.

II. We względzie uczestnictwa w walnem urządzającem zgromadzeniu Banku austryacko-węgierskiego trzymać się należy artykułów 14 i 15 statutu Banku z wyjątkiem, że udowodnienie posiadania akcyj nastąpić ma zamiast w miesiącu listopadzie (artykuł 14) na ośm dni a wezwanie do złożenia akcyj na trzydzieści dni przed odbyciem się walnego zgromadzenia.

III. Porządek dzienny walnego urządzającego zgromadzenia ograniczyć należy do wyboru dwunastu członków Rady ogólnej (artykuł 26), tudzież do wyboru rewidentów rachunkowych i ich zastępców (artykuł 50).

IV. Przedstawienie do wyboru po dwóch członków Rady ogólnej, którzy zarazem należeć mają do dyrekcyj w Wiedniu i Budapeszcie (artykuł 23 i 41) uczyni na walnem urządzającem zgromadzeniu dyrekcya uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego po zasiągnieniu wprzód przyzwolenia austryackiego a względnie węgierskiego ministra skarbu.

V. Aż do urządzenia się Rady ogólnej Banku austryacko-węgierskiego interesami Banku zawiadywać ma dyrekcya uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego pod dotychczasową firmą i podług przepisów dotychczas istniejących.

Artykuł 110.

Prawa wyłączne, Bankowi austryacko-węgierskiemu w artykułach 82 i 86 nadane, podlegają tylko temu ograniczeniu, że nie mają naruszać obiegu biletów państwa, ustawą z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868, Nr. 3) i XV artykułem ustawy z r. 1867 uregulowanego, używających w obu częściach monarchyi kursu przymusowego.

Dopóki istnieć będzie kurs przymusowy tych biletów państwa, Bank austryacko-węgierski pomimo przepisów artykułu 58 jest obowiązany przyjmować w zapłacie te bilety państwa, wspólny dług obu części monarchyi stanowiące, a za to ma prawo wliczać te noty państwa do bankowego pokrycia biletów bankowych (artykuł 84).

Artykuł 111.

Dopóki kurs przymusowy biletów państwa w obu częściach monarchyi nie będzie uchylony, przepisy statutu Banku austryacko-węgierskiego (artykuł 83) tyczące się wykupu jego biletów, za monetę ustawową są i będą zawieszone.

Artykuł 112.

W obu częściach monarchyi uwalnia się całkiem od stempli i opłat wszelkie deklaracye, dokumenty, jakoteż wpisy hipoteczne, jakie mogą być potrzebne z powodu przeniesienia majątku uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego na Bank austryacko-węgierski, jakoteż pierwszą emisyą akcyj Banku austryacko-węgierskiego.

Najpóźniej w przeciągu dwóch lat spowodować należy wymianę akcyj uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego na akcye Banku austryacko-węgierskiego.

Artykuł 113.

Uwalnia się wyraźnie uprzywilejowany austryacki Bank narodowy celem jego przekształcenia się na „Bank austryacko-węgierski“ od zachowania wszelkich przepisów prawa handlowego, tyczących się likwidacyj Spółek akcyjnych w obu częściach monarchyi.

Do artykułu 7 statutu.

Oesterreichisch-ungarische Bank.

Osztrák-magyar bank.

(Tekst po niemiecku i po węgiersku). №..............................

AKCYA

Banku austryacko-węgierskiego.

Bank austryacko-węgierski oświadcza niniejszem, że.. lub każdy prawy właściciel niniejszego dokumentu, w skutek wniesienia przepisanej statutem wkładki w sumie

sześćset złotych walutą austryacką,

do której żadna dopłata miejsca mieć nie może.............................. został właścicielem akcyi Nr. .... a przeto uczestniczyć.............................. we wszystkich prawach, które służą i służyć będą akcyonaryuszom Banku austryacko-węgierskiego na mocy jego statutów i przywilejów.

Wiedeń, dnia.. 18 ....

Bank austryacko-węgierski.

Herb monarchyi austryacko-węgierskiej z firmą Banku w obu językach w otoku.

Podpis Rządcy.

Podpis Członka Rady ogólnej.

Podpis Sekretarza generalnego.

Osztrák-magyar bank.

Oesterreichisch-ungarische Bank.

Uwaga. Na czwartej stronie akcyi należałoby przedrukować osnowę artykułów 8, 9, 10 i 11 statutów.

Talon do akcyi Banku austryacko-węgierskiego.

№

Właściciel niniejszego talonu otrzyma za zwróceniem go nowy arkusz kuponów akcyi w zwyż oznaczonej razem z talonem.

Gdy się uczyni uwiadomienie o zginięciu talonu, zwrót talonu zastąpić można przedstawieniem akcyi.

Bank austryacko-węgierski.

16 Kupon.	17 Kupon.	18 Kupon.	19 Kupon.	20 Kupon.
11 Kupon.	12 Kupon.	13 Kupon.	14 Kupon.	15 Kupon.
6 Kupon.	7 Kupon.	8 Kupon.	9 Kupon.	10 Kupon.
1 Kupon. Akcya № Kupon dywidendy za I półrocze 18 . . płatny w lipcu 18 . . w zakładach głównych i filiach. Bank austryacko-węgierski. I półrocze 18 . .	2 Kupon. Akcya № Kupon dywidendy za II półrocze 18 . . płatny po zwyczajnem posiedzeniu rocznem walnego zgromadzenia 18 . . w zakładach głównych i filiach. Bank austryacko-węgierski. II półrocze 18 . .	3 Kupon.	4 Kupon.	5 Kupon.

(Tekst po jednej stronie w języku niemieckim, po drugiej w węgierskim.)

Dodatek do artyk. 56 *k)* statutu bankowego.

STATUT

oddziału hipoteczno-kredytowego Banku austryacko-węgierskiego.

Tytuł I.

Zakres działania oddziału hipoteczno-kredytowego Banku austryacko-węgierskiego.

§. 1.

Bank austryacko-węgierski obejmuje interesa hipoteczno-kredytowe uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego do dalszego przeprowadzenia ze wszystkiemi prawami i korzyściami, służącemi temu ostatniemu Bankowi na zasadzie statutu i regulaminu jego oddziału hipoteczno-kredytowego, jakoteż szczególnych kontraktów pożyczki.

Bank austryacko-węgierski przyjmuje na siebie wszystkie obowiązki, tyczące się ściągnięcia do kasy i oprocentowania listów zastawnych uprzywilejowanego Banku narodowego, podlegających losowaniu, w obiegu będących. Własność wierzytelności hipotecznych uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego, przechodzi mocą statutu Banku austryacko-węgierskiego (artykuł 3) na ten ostatni Bank bez wpisywania tego do ksiąg hipotecznych.

Oprócz przeprowadzenia interesów hipoteczno-kredytowych i tyczących się listów zastawnych, objętych od uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego, czynności oddziału hipoteczno-kredytowego Banku austryacko-węgierskiego tyczą się:

a) pożyczek hipotecznych, które udzielać będzie bezpośrednio lub drogą wykupna, i

b) listów zastawnych, które będzie wydawać.

Tytuł II.

Zarząd interesów hipoteczno-kredytowych i tyczących się listów zastawnych.

§. 2.

Najwyższe kierownictwo interesów Banku austryacko-węgierskiego hipoteczno-kredytowych i tyczących się listów zastawnych należy do Rady ogólnej Banku (artykuł 25 statutu Spółki). Rada ogólna ustanawia do bezpośredniego zawiadywania interesami potrzebne czynniki; oznacza stopę procentową i wszelkie inne warunki pożyczek, które mają być udzielone lub wierzytelności hipotecznych wykupić się mających, jakoteż stopę procentową i wszelkie inne warunki listów zastawnych, które mają być wydane.

§. 3.

Te interesa oddziału hipoteczno-kredytowego, w których chodzi o zastosowanie statutu oddziału do pojedynczych zdarzających się spraw, załatwiane będą

przez komitet utworzony z trzech członków Rady ogólnej, których ona sama z grona swego wybierze, pod przewodnictwem Rządcy lub wicerządcy Banku.

§. 4.

Gdy zaś chodzi o pytanie, tyczące się zabezpieczenia pożyczki udzielić się mającej lub wierzytelności hipotecznej, która ma być spłacona, natenczas do komitetu utworzonego podług §-fu 3-go, przyzwanych będzie dwóch biegłych doradców poufnych, mających co do tego pytania głos stanowczy.

§. 5.

Rada ogólna mianuje potrzebną ilość doradców poufnych.

Mianowani składają przyrzeczenie gorliwego i sumiennego wypełniania obowiązków urzędowych przed Rządcą Banku.

Doradcy poufni objawiać mają zdania z ścisłą bezstronnością a w razach wątpliwych oświadczać się powinni za tem zdaniem, które zapewnia Bankowi większe bezpieczeństwo.

§. 6.

Żaden członek komitetu nie może głosować w takich przypadkach, w których albo on sam jest interesowany, albo w których interesowane są te osoby, za któremi nie byłby zdolny stawać przed Sądem jako świadek niepodejrzany.

§. 7.

Gdy się tworzy komitet do interesów hipoteczno-kredytowych (§. 3) i gdy się powołuje do niego (§. 4) doradców poufnych, mieć należy wzgląd na to, że interesa hipoteczno-pożyczkowe zawierają się w obu częściach monarchyi.

§. 8.

Komitet zbierać się będzie na spólną naradę i w celu wydania uchwały w dniach, które wyznaczy Rządca Banku.

Wszystkie przedmioty, co do których komitet po poprzedniej ustnej naradzie wydał uchwałę, tudzież głosy pojedynczych członków i sama uchwała zestawione będą w formalnym protokole.

Według okoliczności uchwała wydana być może także bez poprzedniej narady drogą pisemnego głosowania, jeżeli odnośne środki dowodowe zakomunikowane zostały członkom komitetu do sprawdzenia.

Tytuł III.

Dozór ze strony administracyi państwa.

§. 9.

Komisarze ustanowieni przez oba Rządy (artykuł 51 statutu Spółki) doglądać mają także zawiadywania interesami oddziału hipoteczno-kredytowego i są za to surowo odpowiedzialni, aby żadna pożyczka udzielona nie była bez zupełnego bezpieczeństwa (§. 13) i aby w wydawaniu listów zastawnych przestrzegano ściśle granicy w §. 57 ustanowionej.

Komisarze ci mają prawo znajdować się na posiedzeniach komitetu oddziału hipoteczno-kredytowego i żądać wszelkich wyjaśnień, których potrzebują do spełnienia swego zadania.

Gdy komisarz rządowy uczyni zarzut uchwale, ponieważ uważa, że sprzeciwia się statutowi, zarzut ten ma skutek odwłaczający i przedmiot przedstawić należy najprzód Radzie ogólnej do uchwalenia. W razie gdyby komisarz rządowy uczynił taki zarzut przeciw odnośnej uchwale Rady ogólnej, postąpić się ma dalej podług artykułu 53 statutu Spółki.

§. 10.

Jeżeli uchwała przyszła do skutku drogą pierwszego głosowania (§. 8) akta tyczące się tego przesłać należy obudwom komisarzom rządowym do przydania swoich uwag i podpisania.

Tytuł IV.

Szczególne prawa Banku austryacko-węgierskiego co do interesów hipoteczno-kredytowych.

§. 11.

Wszystkie prawa szczególne, służące Bankowi austryacko-węgierskiemu stosownie do statutu Spółki, rozciągają się także na interesa hipoteczno-kredytowe Banku. Oprócz tego nadają się Bankowi jeszcze następujące szczególne prawa co do interesów hipoteczno-kredytowych:

a) uwalnia się Bank austryacko-węgierski od wszelkiego prawnego ograniczenia nietylko co do wysokości stopy procentowej, lecz także co do wszelkich innych warunków pożyczania, o ile te nie sprzeciwiają się naturze kontraktu pożyczkowego i zastawnego;

b) książki główne Banku a przeto także wyciągi z nich stanowią zupełny dowód co do kwoty wierzytelności, której egzekucya ma być popierana;

c) Bank ma prawo na podstawie zapisu długu na jego imię wydanego lub na podstawie innej deklaracyi zobowiązania się (§. 25) i wyciągów ze swoich książek głównych prosić natychmiast Sąd (Sąd rozpoznawczy) w zapisie długu ustanowiony o egzekucyą (§§. 37—55), przeciw opieszałemu dłużnikowi lub właścicielowi zastawionej realności, jeżeli odnośny dokument zobowiązania się był sądownie lub przez notaryusza uwierzytelniony; Sąd rozpoznawczy dozwolić ma w tym przypadku egzekucyi i, jeżeli nie jest oraz Władzą właściwą do wykonania egzekucyi, prosić tę ostatnią (Sąd egzekucyjny) o wykonanie, co Sąd egzekucyjny w przeciągu trzech dni ma zarządzić i według istniejących ustaw musi kazać przeprowadzić;

d) pod warunkiem wzmiankowanym w powyższym ustępie służy Bankowi prawo, w tych krajach, w których dotychczas było prawnie wykonywane, ściągania płatnych odsetków lub rat rocznych za pomocą tych samych środków przymusowych, za pomocą których ściągany jest podatek gruntowy;

e) gdy odsetki lub kapitał, raty kapitału lub annuity nie będą wniesione w terminie płatności, Bank ma prawo zapłacić sobie całkowitą należytość bez interwencyi sądowej także z takich pieniędzy lub papierów obiegowych dłużnika osobistego, które kiedykolwiek i w jakimkolwiek celu dostaną się do jego rąk;

f) gdy dłużnik lub posiadacz zastawionej realności otwiera upadłość, natenczas w krajach, w których według istniejących ustaw sprzedaż hipoteki poprzedzona być musi likwidacyą upadłości, nadaje się Bankowi możność wyjednania wyroku wyrzetelnienia jeszcze przed upływem terminu edyktalnego

i sprzedania zastawionej realności natychmiast, jak tylko wyrok wyrzetelnienia stanie się prawomocnym (§. 51);

g) rozporządzenia sądowe, doręczone w nieobecności właściciela, zawiadowcy lub dzierżawcy zastawionej realności, albo gdyby i ci byli nieobecni, przybite w obecności dwóch świadków na drzwiach mieszkania właściciela, zawiadowcy lub dzierżawcy, uważane być mają, jak gdyby doręczone właścicielowi do rąk własnych;

h) z ustaw wydanych w obu częściach monarchyi celem zabezpieczenia listów zastawnych (ustawa z dnia 24 kwietnia 1874, Dz. u. p. Nr. 84 i XXXVI artykuł ustawy z r. 1876) stosowane będą do Banku austryacko-węgierskiego bez naruszenia tych przepisów, które regulują zastępstwo właścicieli listów zastawnych przez kuratorów, tylko te przepisy, które zawarte są w niniejszym statucie (§§. 20 i 36).

§. 12.

Wszystkie prawa szczególne, nadane Bankowi austryacko-węgierskiemu co do interesów hipoteczno-kredytowych, trwać będą aż do zupełnego ukończenia tych interesów nawet po upływie przywileju bankowego.

Tytuł V.

Prowadzenie interesów i warunki do udzielania pożyczek hipotecznych.

A. Dopuszczalność pożyczki hipotecznej.

§. 13.

Bank tylko wtedy ma prawo dać pożyczkę, gdy ta jest hipoteką w ten sposób zabezpieczona, że pożyczka z doliczeniem tego, coby już na ofiarowanej hipotece ciążyło, wyczerpuje wartość hipoteki najwięcej aż do połowy, albo, jeżeli wierzyciele i podwierzyciele hipoteczni złożą oświadczenie, zahipotekować się mające, że co do pożyczki, która ma być udzielona i praw statutowych z nią połączonych nadają Bankowi pierwszeństwo, ażeby pożyczka razem z prawami statutowemi uzyskała zupełne bezpieczeństwo na pierwszej połowie wartości hipoteki.

§. 14.

Bank może także odkupić kapitały hipoteczne już ciążące, jeżeli przy tem będą mu zabezpieczone wszystkie prawa, które stosownie do niniejszego statutu muszą mu być nadane dla każdej pożyczki.

§. 15.

Gdy mają być zastawione domy same a budynki gospodarskie jako części składowe dóbr, wtedy tylko mogą one być przyjęte za hipotekę, gdy są ubezpieczone u jednej lub więcej Spółek ogniowych.

B. Oznaczenie wartości hipotek.

§. 16.

Komitet Rady ogólnej do oddziału hipoteczno-kredytowego, przyzwawszy doradców poufnych, oznacza wartość hipoteki, która udzieleniu pożyczki służyć ma za podstawę, z starannem uwzględnieniem przywiedzionych dowodów.

Jako środki dowodowe do obliczenia wartości gruntów mogą służyć oszacowania sądowe, kilkoletnie wykazy przychodów, kontrakty dzierżawy i kupna, podziały dziedzictwa, oszacowania katastralne, kwota podatku gruntowego sto razy wzięta, zwykłe miejscowe ceny kupna i czynsze dzierżawne.

Jako wartość domów czynszowych, których dobry stan budowy jest udowodniony, przyjęta być może ta kwota, która wypadnie, gdy od udowodnionego przychodu średniego ostatnich lat sześciu, a jeżeli domy dopiero krótszy czas stoją, od średniego dochodu z czasu ich używania, część trzecia będzie odciągnięta a reszta skapitalizowana, do czego jednak nie wolno stosować mniejszej stopy procentowej niż po pięć od sta.

§. 17.

Bank ma także prawo użyć własnych czynników do rozpoznania wartości ofiarowanej hipoteki.

Koszta takiego zbadania wartości, które zawsze nastąpić może tylko za zezwoleniem starającego się o pożyczkę, pokryć ma tenże.

§. 18.

Gdy będzie uznane za potrzebne, aby wartość ofiarowanej hipoteki zbadana została przez czynniki Banku, uwiadomić najprzód należy starającego się o pożyczkę, jaką ma złożyć kwotę na opędzenie kosztów oględzin naocznych i w jakim terminie złożyć ją musi. Bezskuteczny upływ tego terminu uważany będzie za milczące zrzeczenie się otrzymania pożyczki.

§. 19.

Gdy starający się o pożyczkę złoży w wyznaczonym terminie kwotę, którą ma zapłacić stosownie do §-fu 18-go, oznajmione mu będzie na żądanie, w którym dniu odbyć się mają oględziny naoczne.

Wynik odbytych oględzin naocznych nie uprawnia jeszcze starającego się o pożyczkę, żądać udzielenia pożyczki lub spłaty kapitału, ponieważ ostateczna decyzya zastrzeżona jest tylko komitetowi.

C. Tymczasowe przyrzeczenie pożyczki.

§. 20.

Jednocześnie z zawiadomieniem o przyrzeczeniu pożyczki i o warunkach do jej uzyskania potrzebnych, wydane będzie starającemu się o pożyczkę wygotowane przez Bank oświadczenie, mocą którego Bank przekazuje tę pożyczkę na kaucyą celem zabezpieczenia listów zastawnych i włożony będzie na niego obowiązek, aby oświadczenie to w księgach publicznych zahipotekował.

§. 21.

Przyrzekając pożyczkę, wyznaczyć należy zarazem termin, w ciągu którego starający się o pożyczkę musi udowodnić, że dopełnił warunków.

Bezskuteczny upływ tego terminu uważany będzie za milczące oświadczenie, że starający się o pożyczkę nie chce zrobić użytku z przyzwolonej pożyczki.

Uczynienie później przeciwnego oświadczenia a nawet dopełnienie później warunków podanych, nie daje mu już prawa żądania od Banku, aby uczynił zadość danej obietnicy.

§. 22.

Gdyby postanowiono podanie odrzucić, starający się o pożyczkę będzie o tem uwiadomiony bez przytoczenia powodów odrzucenia.

D. Warunki pożyczki.

§. 23.

Każde zezwolenie na pożyczkę lub spłatę kapitału łączy się oczywiście z warunkiem, że dowód wymagany w przypadkach §-fu 15-go będzie dostarczony i że dokumenty w §§. 13, 20, 24 i 25 wzmiankowane, zostaną w duchu podanych tamże przepisów wygotowane, zahipotekowane a względnie zahipotekowane na hipotece.

§. 24.

Zobowiązania się dłużnika lub posiadacza zastawionej realności okazują się z osnowy zapisu długu a w przypadkach §. 25 z oświadczenia dodatkowego.

Zapis długu jakoteż dokumenty, które w przypadkach wzmiankowanych w §§. 13 i 25 spisane będą na rzecz Banku, muszą być sądownie lub przez notaryusza uwierzytelnione i zaciągnięte do ksiąg publicznych.

W zapisie długu wymienić należy Sąd, który będzie miał działać jako rozpoznawczy (§. 11, lit. *c*).

Starający się o pożyczkę przyjąć musi na siebie w zapisie długu następujące zobowiązania:

a) że odsetki lub annuity, jakoteż kapitał albo raty kapitału będzie płacił niechybnie i w wyznaczonych terminach a mianowicie odsetki i annuity półrocznie z góry (§. 31);

b) że gdyby zalegał z wypłatą, płacić będzie w wysokości, którą Bank do każdego przypadku oznaczy, odsetki za zwłokę, liczyć się mające od dnia płatności aż do dnia zapłaty;

c) że uiści się z opłaty od zahipotekowania, tudzież że z upływem każdego roku w stosownym terminie, jeśli to będzie żądane, nietylko udowodni kwitami, że zapłacił odsetki lub raty od pozycyj hipotecznych, które pożyczkę bankową poprzedziły, lecz oraz przedstawi potwierdzenie, że na zastawionej realności nie ciężą zaległe podatki i opłaty;

d) że płacąc Bankowi odsetki za drugie półrocze każdego roku udowodni, jako opłacił premią za rok bieżący od realności ubezpieczonych od ognia;

e) że zwróci wszelkie koszta narosłe z przyczyny niedopełnienia przyjętych zobowiązań, lub z jakiejkolwiek innej przyczyny, tak, ażeby Bank nie ponosił żadnego wydatku w skutek odnośnej pożyczki;

f) że podda się statutowi oddziału hipoteczno-kredytowego jako ustawie, która go obowiązuje;

g) że nie będzie czynił zmiany żadnego rodzaju w stanie posiadania hipoteki przez parcelacyą, częściową zamianę lub oddzielenie bez poprzedniczego przyzwolenia Banku, że oznajmi i wykaże wszelką zmianę własności w terminie, który w zapisie długu jest wyznaczony.

§. 25.

Jeżeli wtedy, gdy kapitały hipoteczne już ciężące spłacone być mają, te prawa, które podług niniejszego statutu co do każdej pożyczki muszą być Bankowi nadane, nie są zabezpieczone już przez pierwotny zapis długu, albo jeżeli ten nie jest sądownie lub przez notaryusza uwierzytelniony, natenczas właściciel zastawionej realności uzupełnić musi w tym względzie zapis długu odpowiedniem oświadczeniem dodatkowem. Także następni wierzyciele hipoteczni nietylko uznać muszą pierwszeństwo wierzytelności, która ma być spłacona, lecz oraz przyznać Bankowi pierwszeństwo co do praw, w rzeczonem oświadczeniu dodatkowem zabezpieczonych, do zahipotekowania zdatnych.

§. 26.

Niedopełnienie zobowiązań wzmiankowanych w §. 24 *a*, *c*, *d* i *g* ma taki skutek, że Bank może ściągnąć pożyczkę bez wszelkiego wypowiadania i bez względu na ustanowione sposoby spłacenia tejże.

E. Wyliczenie kwoty pożyczkowej.

§. 27.

Walutę pożyczki wydaje się dopiero wtedy, gdy starający się o pożyczkę uczyni zadość wszelkim warunkom, mianowicie zaś gdy wyciągami urzędowemi z ksiąg publicznych udowodni, że pożyczka została należycie zahipotekowana w żądanym stopniu pierwszeństwa. Atoli i wtedy, gdy się to wszystko stanie, wydanie waluty pożyczki może być odmówione:

a) gdy od czasu przyzwolenia na pożyczkę, wartość hipoteki zmniejszyła się choćby tylko przez przypadek o tyle, że podług uznania Banku tenże co do przyzwolonej pożyczki nie byłby już zupełnie zabezpieczony (§. 13);

b) gdy starający się o pożyczkę nie podniesie waluty pożyczki w przeciągu dni trzydziestu po otrzymaniu uwiadomienia, że wyliczenie waluty pożyczkowej zostało zarządzone;

c) gdy zejdzie ze świata;

d) gdy otwarta zostanie upadłość jego majątku;

e) gdy się toczy sądowe wystawienie na sprzedaż realności na hipotekę przeznaczonej.

§. 28.

Przedstawienie dokumentów, wzmiankowanych w §§. 23 i 27 potwierdzone będzie starającemu się o pożyczkę tymczasowo poświadczeniem odbioru lub pismem, w którem oraz będzie oświadczone, że wsparta dokumentami waluta pożyczki lub spłaty wtenczas dopiero będzie wydana, gdy dokumenty będą uznane za wolne od zarzutu.

§. 29.

Gdy wszystkie dokumenty uznane będą za wolne od zarzutu, oddane będą do kasy hipoteczno-kredytowej w Wiedniu w zachowanie. Kasa hipoteczno-kredytowa w Wiedniu lub ten zakład bankowy, w którym starający się o pożyczkę podnieść chce walutę (§. 30) otrzyma zarazem polecenie wydania waluty okazicielowi poświadczenia odbioru lub pisma w §. 28 wzmiankowanego, o ile nie przekroczył terminu podniesienia w §. 27, *b* ustanowionego, po strąceniu odset-

ków z góry zapłacić się mających i za zwrotem poświadczenia odbioru lub pisma. Przy wydaniu waluty ściągają się odsetki od dnia wydania tylko aż do najbliższego terminu płatności.

§. 30.

Bank zarządzi wydanie waluty pożyczki w kasie hipoteczno-kredytowej w Wiedniu albo w zakładzie bankowym w innem miejscu podług żądania biorącego pożyczkę.

F. Oprocentowanie, zwrót i wypowiedzenie pożyczki.

§. 31.

Odsetki lub annuity płacić należy gotówką; zwroty kapitału uskuteczniane oprócz rat amortyzacyjnych kontraktem ustanowionych, wnosić można także listami zastawnemi Banku w pełnej wartości imiennej.

Płacić należy w kasie hipoteczno-kredytowej Banku w Wiedniu, lecz można także płacić w zakładzie bankowym w innem miejscu, jeżeli dłużnik tego żąda.

§. 32.

Dłużnik zwrócić może kapitał lub jego część nawet przed upływem ustanowionego terminu zapłacenia, jeżeli przez ofiarowaną do zwrotu kwotę zaspokoi bez reszty jednę lub więcej rat kapitału kontraktem wymówionych i jeżeli dłużnik tę kwotę najmniej na sześć miesięcy wprzódy sądownie albo w podaniu przez notaryusza uwierzytelnionem, wypowie, albo za czas wypowiedzenia, jeszcze nie ubiegły, opłaci odsetki w kontrakcie ustanowione.

Jeżeli po upływie terminu wypowiedzenia kapitał wypowiedziany nie będzie złożony, postąpić należy z dłużnikiem co się tego tyczy w taki sposób, jak gdyby chybił terminu ustanowionego w zapisie długu (§. 33).

§. 33.

Gdyby odsetki lub kapitał, raty kapitału lub annuity nie zostały wniesione w terminie płatności, albo, gdyby w czasie właściwym nie przedstawiono dowodów, które podług §. 24 *c)* i *d)* mają być dostarczone, Bank ma prawo postarać się o ściągnięcie swojej wierzytelności pożyczkowej natychmiast bez poprzedniego wypowiedzenia, drogą egzekucyi (§. 11, *c)*.

§. 34.

Gdyby przez przypadek lub z winy posiadacza istota hipoteki zmieniła się o tyle, iżby wierzytelność bankowa nie była już odpowiednio statutowi zabezpieczona (§. 13), Bankowi służy prawo wypowiedzenia wierzytelności za pośrednictwem Sądu rozpoznawczego bez względu na termin płacenia, na trzy miesiące z góry, udowadniając wiarogodnie tę zmienioną istotę hipoteki.

§. 35.

Jeżeli ten, któremu wierzytelność w przypadku w §. 34 wzmiankowanym jest wypowiedziana, zaprzecza prawa wypowiedzenia, podać ma zarzuty swoje do Sądu rozpoznawczego, wtedy, gdy hipoteka leży w Dolnej Austryi, w ciągu dni czternastu, gdy zaś hipoteka leży w innem z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych albo w krajach korony węgierskiej, w przeciągu dni

trzydziestu, licząc od dnia sądowego doręczenia wypowiedzenia sądowego, w przeciwnym zaś razie wypowiedzenie nabędzie mocy.

W skutek podanych zarzutów wyznaczona będzie audyencya w czasie jak można najkrótszym i odbędzie się postępowanie podług przepisów o procedurze sumarycznej w sporach cywilnych. Podane zarzuty uważać ma Sąd za obronę i po skończeniu rozprawy orzecze, czy wypowiedzenie jest prawomocne czy nie.

§. 36.

Kwity tyczące się zwróconych pożyczek hipotecznych, mogące być wykreślonemi, tudzież cesye przez Bank wydane, opatrzone być muszą podpisem firmy Banku odpowiednio statutowi (artykuł 38 statutu Spółki).

Deklaracye ekstabulacyjne, pozwolenia na odpisanie i cesye, tyczące się hipotek położonych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, podpisane być muszą w myśl ustawy z dnia 24 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 48) także przez austryackiego komisarza rządowego.

Tytuł VI.

Przepisy tyczące się przeprowadzenia egzekucyi sądowej.

§. 37.

Egzekucyą sądową prowadzić można także na innych, prócz wzmiankowanych w §. 11 *c)* ruchomościach dłużnika osobistego, albo na realności w Banku zastawionej, albo na innej nieruchomości dłużnika osobistego.

We wszystkich tych przypadkach Sąd rozpoznawczy pozwoli na egzekucyą na podstawie dostarczonych dowodów i albo ją sam wykona, albo, jeżeliby oraz nie był Sądem egzekucyjnym (§. 11. lit. *c)*, prosić będzie tenże o wykonanie, które Sąd egzekucyjny zarządzić ma w przeciągu trzech dni i według istniejących ustaw musi kazać przeprowadzić.

§. 38.

Gdy egzekucya prowadzona jest na ruchomościach dłużnika osobistego, natenczas zajęcie wykonać można razem z oszacowaniem, bez osobnej prośby o oszacowanie, ale gdyby w pobliżu nie było zdatnych taksatorów, oszacowanie nastąpić powinno bezpośrednio przed wystawieniem na sprzedaż. Jeżeli przy pierwszem wystawieniu na sprzedaż nikt nie ofiaruje ceny szacunkowej, można sprzedać także poniżej ceny szacunkowej.

§. 39.

Egzekucya na realności zastawionej wykonana będzie albo przez sekwestracyą albo przez sprzedanie realności.

Wybór jednego lub drugiego z tych sposobów wykonania zależy od Banku.

§. 40.

Gdy Bank wybierze sekwestracyą zastawionej realności, może rozciągnąć ją na wszystkie dochody, albo ograniczyć do pewnego rodzaju tychże i może postanowić, czy dochodami zawiadywać ma sekwestrator bezpośrednio, czyli też mają być wydzierżawione.

§. 41.

Sąd egzekucyjny ustanowić ma sekwestratora, przez Bank proponowanego, jednakże na niebezpieczeństwo i odpowiedzialność Banku (§. 43). Gdyby miał uzasadnione podejrzenia przeciwko osobie proponowanego sekwestratora, wezwie Bank, aby innego sekwestratora zaproponował, tymczasem jednak zamianuje proponowanego.

§. 42.

Posiadacz realności zasekwestrowanej popierać ma zarzuty swoje przeciwko sekwestratorowi na wniosek Banku zamianowanemu najpóźniej w przeciągu dni czternastu. Względem zarzutów tych Sąd egzekucyjny rokować będzie niezwłocznie z obiema stronami, a jeżeli te nie zgodzą się z sobą co do osoby sekwestratora, zamianuje sekwestratora z urzędu.

Dopóki się to nie stanie, sekwestrator ustanowiony przez Sąd na wniosek Banku, urzędować będzie bez przeszkody.

§. 43.

Niebezpieczeństwo i odpowiedzialność Banku co do sekwestratora, którego on proponował (§. 41) ustaje, gdy termin w §. 42 wyznaczony upłynie, a posiadacz realności zasekwestrowanej nie zgłosi się z zarzutami przeciw osobie sekwestratora, albo od chwili, gdy obie strony porozumią się z sobą co do osoby sekwestratora, lub też gdy Sąd zamianuje sekwestratora z urzędu.

§. 44.

Sekwestrator, opłaciwszy przedniejsze pozycye, jakoto podatki i wszełkie daniny, odsetki od poprzednich pozycyj hipotecznych itd. oddawać ma należytości zaległe i bieżące wprost do Banku a tylko pozostałą nadwyżkę przychodów podług poleceń Sądu.

§. 45.

Sekwestrator składać ma rachunki corocznie, a to najpóźniej w dni trzydzieści po upływie roku słonecznego albo — jeżeli sekwestracya trwała krócej niż rok — w przeciągu dni czternastu po zniesieniu sekwestracyi, w należyte dowody opatrzone, do Sądu egzekucyjnego, który po wysłuchaniu posiadacza realności zasekwestrowanej załatwić ma rachunki niezwłocznie.

§. 46.

Gdy Bank chce wypuścić w dzierżawę wszystkie przychody realności zasekwestrowanej, stać się to może tylko drogą licytacyi publicznej. W tym celu Bank zaproponować ma warunki licytacyi, które Sąd egzekucyjny zbada nie słuchając posiadacza zasekwestrowanej realności i zatwierdzi je, jeżeli nie ma im nic do zarzucenia.

Następnie rozpisze Sąd licytacyą i postanowi, komu dzierżawne ma być oddawane po odciągnięciu pozycyj przedniejszych w §. 44 wzmiankowanych i wypłat, które mają być wniesione do Banku.

§. 47.

Gdy Bank uzna za potrzebne sprzedać realność u niego zastawioną (§. 39), natenczas za cenę szacunkową i wywoławczą przyjąć należy wartość, którą on podług §. 16 i 17 obliczył. Nie potrzeba więc oszacowania egzekucyjnego i, o ile realność zastawiona stanowi przedmiot księgi gruntowej, ani wykazu pojedynczych części składowych, ani opisania.

§. 48.

Gdy realność zastawiona ma być sprzedana na prośbę innego wierzyciela, Bank ma także i wtedy prawo podać warunki sprzedaży i baczyć na to, aby wierzytelność bankowa jak najprędzej była zaspokojona.

Prawo to służy Bankowi także i wtedy, gdy inny wierzyciel żąda wydzierżawienia realności drogą sekwestracyi, albo gdy realność ma być sprzedana w toku postępowania krydalnego.

We wszystkich tych przypadkach przed ostatecznem załatwieniem prośby o egzekucyą, udzielić należy Bankowi odpis warunków wystawienia na sprzedaż podanych przez prowadzącego egzekucyą, z wezwaniem, aby w terminie zastosowanym do okoliczności, który nie może wynosić mniej niż czternaście ani więcej niż trzydzieści dni, zaproponował ze swojej strony warunki sprzedaży.

Sąd egzekucyjny zbada te warunki sprzedaży po wysłuchaniu pierwszych z rzędu wierzycieli, będzie się starał skłonić ich do zgody a gdyby ta nie nastąpiła, rozstrzygnie z uwzględnieniem popieranych roszczeń prawnych.

§. 49.

Gdy inny wierzyciel popiera egzekucyą na realności w Banku zastawionej ale przez dni czternaście nie czyni kroków do tego potrzebnych, Bank ma prawo prowadzić dalej tę egzekucyą we własnem imieniu na podstawie kroków egzekucyjnych już poczynionych.

§. 50.

Gdy będzie otwarta upadłość majątku dłużnika lub posiadacza realności zastawionej, natenczas w tych krajach, w których likwidacya upadłości poprzedzić ma sprzedaż majątku, Bank musi wprawdzie zgłosić się ze swoją wierzytelnością w terminie edyktalnym, atoli w tej mierze rozprawa odbyć się ma ustnie bezzwłocznie, nawet przed upływem terminu edyktalnego i zamianowaniem wydziału wierzycieli a zastępcy masy należy tylko polecić, aby wysłuchał wydział wierzycieli lub, jeżeliby ten nie był jeszcze zamianowany, znanych mu wierzycieli, w siedzibie Sądu zamieszkałych.

W wyroku wyrzetelnienia, który wydany być ma jak najrychlej, postanowione być musi także o prawie hipotecznem, służącem Bankowi bez nadwerężenia praw innych wierzycieli hipotecznych.

§. 51.

Jak tylko wyrok wyrzetelnienia stanie się prawomocnym, Bank żądać może nawet przed wydaniem wyroku co do klasyfikacyi, ażeby realność zastawiona natychmiast na sprzedaż wystawiona została, aby ją na ostatniej licytacyi przepisom porządku sądowego odpowiedniej sprzedano nawet niżej ceny szacunkowej i aby go kwotą ze sprzedaży otrzymaną zaspokojono. Gdyby się pokazało w dalszym toku postępowania krydalnego, że Bankowi dano więcej niż się mu należało, zwrócić musi natychmiast masie nadwyżkę otrzymaną razem z odsetkami po cztery od sta.

§. 52.

§§. 39 aż do 51 stosowane być mają i wtedy, gdy egzekucyą prowadzi się na innej nieruchomości dłużnika osobistego (§. 37).

§. 53.

Ile razy Bank zrobić chce użytek z nadanych mu w §. 11 *d)* przywilei co do ściągania zaległych odsetków lub annuit, wykazać ma odnośnej Władzy administracyjnej (§. 11 *b)* kwotę zaległych odsetków lub annuit; Władza administracyjna obowiązana jest postąpić z tym wykazem podług istniejących przepisów o egzekucyi.

§. 54.

Wprawdzie Bank zaliczyć ma na wszelkie koszta egzekucyi, ale egzekut zapłacić je powinien niezwłocznie. Egzekucyą przeto rozciągnąć należy zawsze także na kwotę tych kosztów, którą zaspakaja się przy końcu egzekucyi.

§. 55.

Jeżeli ten, przeciw któremu egzekucya jest prowadzona, mniema, że wierzytelność nie należy się prawnie albo całkiem, albo nie w sumie przez Bank podanej i jeżeli posiada dokumenta, które to całkiem udowadniają, może za pomocą prośby dostatecznemi dokumentami zaopatrzonej, żądać od Sądu rozpoznawczego, aby egzekucyą wstrzymał a względnie ograniczył. Sąd rozpoznawczy wstrzyma egzekucyą tymczasowo, uwiadomi o tem Bank a jeżeli odsetki lub annuity ściągane są drogą administracyjną, także Władzę administracyjną, wyznaczy audyencyą, wkrótce nastąpić mającą a następnie orzecze za pomocą rezolucyi, czy od egzekucyi należy odstąpić czy ją ograniczyć.

W przypadku powyższym, jakoteż wtedy, gdy egzekut nie rozporządza dokumentami udowadniającemi rzecz zupełnie, może tenże podać do Sądu rozpoznawczego zażalenie, co do którego zarządzone będzie postępowanie sumaryczne. W toku postępowania tego bieg egzekucyi tamowany być może tylko wtedy, gdy egzekut przedstawi później Sądowi dokumenty zupełnie rzecz udowadniające z osobną prośbą, w którym to razie postąpić należy w sposób wyżej wskazany, bez względu na postępowanie, wytoczone w skutek zażalenia.

Tytuł VII.

Listy zastawne Banku austryacko-węgierskiego.

§. 56.

Listy zastawne są dokumentami, któremi Bank austryacko-węgierski zabezpiecza ich właścicielowi oprocentowanie i zapłacenie kapitału, w duchu niniejszego statutu hipotecznie zabezpieczonego, a to według ustanowień, podanych w samychże listach zastawnych.

Te listy zastawne Banku austryacko-węgierskiego, które wydane będą pod temi samemi warunkami, co będące w obiegu, losowaniu podlegające listy zastawne uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego (§. 1), nadają posiadaczom ich te same prawa, które służą posiadaczom listów zastawnych uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego losowaniu podlegających. Zarazem listy zastawne uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego w obiegu będące, używają wszystkich tych korzyści, które statut niniejszy nadaje listom zastawnym Banku austryacko-węgierskiego.

§. 57.

Bank ma prawo wypuścić w obieg listy zastawne za sumę aż do 150 milionów złotych, wszakże suma ogólna w listach zastawnych w obiegu będących,

nie może nigdy przewyższać ogólnej sumy wierzytelności hipotecznych, które Bank ma w każdym czasie.

Suma w listach zastawnych uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego, w każdym czasie w obiegu będących, wliczona być ma w powyższą sumę ogólną listów zastawnych, które znajdować się mogą w obiegu.

Gdy pożyczki hipoteczne zwracane zostają przed ustanowionym czasem płatności i to gotówką, Bank wykupić ma listy zastawne za kwotę równą zwróconemu kapitałowi.

Gotówka wpływająca z zawarowanych rat amortyzacyjnych kapitału, użyta być ma do losowania listów zastawnych.

§. 58.

Za nieochybne oprocentowanie i zapłacenie kapitału listów zastawnych ręczą przedewszystkiem wierzytelności hipoteczne a oprócz tego wszelki inny majątek Banku ruchomy i nieruchomy.

W razie rozwiązania Spółki bankowej lub odłączenia oddziału hipoteczno-kredytowego od innych oddziałów Banku, poręczenie to (artykuł 6 statutu Spółki) ograniczone będzie do wierzytelności hipotecznych i do funduszu, który ustanowiony będzie z kapitału akcyjnego Banku a wynosić ma najmniej dziesiątą część sumy w listach zastawnych, naówczas w obiegu będących a który w miarę wykupu listów zastawnych może być zmniejszany w tym samym stosunku.

§. 59.

Każdy list zastawny opatrzony być ma podpisem firmy odpowiednio statutowi i pieczęcią Banku. Zawiera on:

a) sumę kapitału, na którą jest wystawiony;
b) walutę, w której suma kapitału będzie zapłacona i oprocentowana;
c) stopę procentową i terminy poboru odsetków;
d) czas, w którym kapitał będzie zapłacony;
e) poręczenie Banku za kapitał i odsetki i
f) potwierdzenie podpisane przez obu komisarzy rządowych, jako list zastawny wystawiony został na podstawie wierzytelności Banku należycie zabezpieczonych, wpisanych do ksiąg publicznych.

§. 60.

Listy zastawne opiewają na okaziciela i opatrzone są kuponami odsetków półrocznych. Wystawiane będą na kwoty, które Rada ogólna Banku oznaczy, atoli nie mniejsze niż 100 złr.

§. 61.

Listy zastawne wystawiane być mogą na oznaczony lub drogą losowania oznaczyć się mający czas płatności. Najkrótszy jednak czas płatności, na który opiewać mogą, wynosi dwanaście miesięcy.

§. 62.

We wszystkich takich przypadkach, w których list zastawny ma być ściągnięty, kupony do niego dołączone muszą być zwrócone albo ich kwota imienna musi być gotówką zapłacona.

§. 63.

Kupony listów zastawnych, płatne nie później niż za rok, wypłacane będą we wszystkich zakładach Banku głównych i przybocznych. Listy zastawne i

kwity na odsetki będą płacone w kasie hipoteczno-kredytowej Banku w Wiedniu albo za poprzedniczem czternastodniowem oznajmieniem w zakładzie bankowym w innem miejscu.

§. 64.

Odsetki, w przeciągu lat trzech a kapitały listów zastawnych w przeciągu lat trzydziestu po terminie płatności nie podniesione, przedawniają się a przeto nie mogą już być żądane.

§. 65.

Listy zastawne wyższych kategoryj zamieniane być mogą za listy zastawne niższej kategoryi i odwrotnie.

§. 66.

Bank uważa dzierżyciela listu zastawnego, opiewającego na okaziciela i dzierżyciela kuponu za jego właściciela.

Gdy posiadacz listów zastawnych chce sobie zabezpieczyć podnoszenie odsetków od listów zastawnych do niego należących albo, gdy list zastawny i dochód z niego poświęcony być ma na pewien oznaczony cel, podać należy do Banku prośbę na piśmie o położenie ostrzeżenia, dołączając list zastawny, którego się to tyczy, razem z arkuszem kuponów. Przytem wyrazić należy dokładnie klauzulę ostrzeżenia i wymienić osobę, upoważnioną do odbierania odsetków, tudzież do podniesienia kapitału, przypadającego na list zastawny, ostrzeżeniem obciążony. Położenie ostrzeżenia na rzecz kilku właścicieli lub wydanie kapitału albo odsetków w kwotach częściowych, miejsca mieć nie może.

Odsetki od listów zastawnych, obciążonych ostrzeżeniem, wydawane będą za kwitem, jeżeli w nim przytoczone będą wszystkie istotne cechy listu zastawnego (liczba, kwota kapitału, stopa procentowa i data), tudzież właściwy czas płatności i właściwa kwota odsetków i jeżeli kwit opatrzony będzie nazwiskiem osoby uprawnionej do odebrania.

Prawdziwość podpisu nie będzie badana i Bank nie bierze na siebie odpowiedzialności za jego prawdziwość. Właścicielowi weksłu wolno jednak żądać, aby tylko za okazaniem podpisu jego, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionego, wolno było wypłacić kapitał listu zastawnego, wydawać odsetki i znieść ostrzeżenie na liście zastawnym.

§. 67.

Do zniesienia ostrzeżenia na listach zastawnych, obciążonych ostrzeżeniem na imię gmin lub innych korporacyj albo zakładów zostających pod opieką Władz, przedstawione być musi jeszcze pozwolenie Władzy nadzorczej.

Gdyby listy zastawne, obciążone ostrzeżeniem, miały być dewinkulowane na rzecz innego właściciela, nie tego, który w ostrzeżeniu jest wymieniony, okaziciel udowodnić powinien Bankowi za pomocą dokumentów publicznych albo uwierzytelnionych sądownie lub notaryalnie, jako nabył list zastawny na własność.

§. 68.

Przepisy §§. 66 i 67 odnoszą się do obciążania ostrzeżeniem i do znoszenia ostrzeżenia na listach zastawnych uprzywilejowanego austryackiego Banku narodowego, podlegających losowaniu.

§. 69.

Zastawianie lub odstępowanie listów zastawnych Banku austryacko-węgierskiego nie podlega opłatom ustawami przepisanym.

§. 70.

Listy zastawne Banku austryacko-węgierskiego używane być mogą w obu częściach państwa do lokowania w nich dla korzyści kapitałów gmin, korporacyj, fundacyj, zakładów pod dozorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych, na kaucye małżeńskie wojskowych i po kursie giełdowym na kaucye służbowe i przemysłowe, o ile na mocy osobnych przepisów kaucye takie nie mają być składane w gotówce.

§. 71.

Listy zastawne Banku austryacko-węgierskiego wolno sprzedawać na giełdzie i kurs ich może być notowany w urzędowym wykazie kursów.

Umowa

między c. k. i kr. węgierskim ministrem skarbu z jednej a uprzywilejowanym austryackim Bankiem narodowym z drugiej strony.

Artykuł I.

Dyrekcya głównego Zakładu w Budapeszcie przeznaczy na interesa eskomptowe i pożyczkowe stanowisk bankowych węgierskich sumę pięćdziesiąt milionów złotych, która używana być nie może w stanowiskach węgierskich.

Gdyby większy kredyt był potrzebny, Rada ogólna przeznaczać będzie od czasu do czasu dla dyrekcyi w Budapeszcie, z zasobów ogólnych, Bankowi austryacko-węgierskiemu do rozrządzenia służących, kwotę po nad powyższe pięćdziesiąt milionów złotych, którą jednak Radzie ogólnej oddać znowu należy do swobodnego rozrządzania w terminie, który taż Rada ogólna wyznaczy.

Artykuł II.

W królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, zaprowadzi Bank austryacko-węgierski w latach 1878 i 1879 pięć nowych filij, w miejscach, które c. k. Ministerstwo wyznaczy.

Artykuł III.

W krajach korony węgierskiej zaprowadzi Bank austryacko-węgierski w ciągu roku 1878 cztery a w ciągu roku 1879 trzy nowe filie, w miejscach, które wyznaczy Ministerstwo węgierskie.

Oprócz tego zaręcza się zaprowadzenie później jeszcze trzech nowych filij, w miejscach, przez Ministerstwo węgierskie wyznaczyć się mających.

Artykuł IV.

W razie, gdyby Spółka Banku austryacko-węgierskiego chciała prosić o przedłużenie nadal przywileju (artykuł 105 statutu) podać ma prośbę najmniej na dwa lata przed upływem przywileju, do obu Rządów.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

67.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o powszechnej taryfie cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Przepisy ustawy niniejszej wydane są dla wspólnego okręgu cłowego monarchyi austryacko-węgierskiej i nie będą stosowane ani w okręgach wyłączonych ani w osobnym okręgu cłowym królestwa dalmackiego.

Artykuł II.

Wszelki towar przywozowy, o ile nie jest wyraźnie od cła uwolniony, powinien być oclony i podlega temu cłu, które w dołączonej tu taryfie ceł przywozowych przepisane jest dla tej pozycyi taryfy, do której towar należy.

Gdzie w taryfie co innego wyraźnie nie jest postanowione, od przedmiotów podlegających podatkowi konsumcyjnemu, opłacić jeszcze należy podatki konsumcyjne rządowe, krajowe i gminne, stosownie do odnośnych przepisów ustawowych.

Od towarów przewozowych nie opłaca się cła.

Z towarów wywożonych tylko przedmioty, w dołączonej taryfie ceł wywozowych, wyszczególnione, podlegają cłu tamże przepisanemu.

Artykuł III.

Towary pochodzące z państw, które ze statkami austryackiemi i węgierskiemi, albo z towarami pochodzenia austryackiego i węgierskiego postępują mniej przychylnie aniżeli z pochodzącemi z innych państw, gdy zostają przywiezione, podlegają prócz cła w taryfie podanego dodatkowi wynoszącemu 10 od sta tegoż a jeżeli w taryfie wymienione są jako wolne od cła, osobnemu cłu, drogą rozporządzenia ustanowić się mającemu a wynoszącemu 5 od sta wartości handlowej towaru.

Upoważnia się Rząd, aby wyjątkowo drogą rozporządzenia postanowił, że środek ten zastosowany być ma tylko do pojedynczych kategoryj towarów, lub że pojedyncze kategorye towarów są od niego wyłączone.

Artykuł IV.

Drogą rozporządzenia wydany będzie spis abecadłowy towarów z szczegółowem oznaczeniem na zasadzie brzmienia i ducha taryfy cłowej, do której pozycyi każdy z nich należy; w razie potrzeby wykaz ten może być uzupełniony lub zmieniony.

W podobny sposób wytwory chemiczne nowo w handel wchodzące, które, jako w taryfie szczegółowo nie wymienione, należałoby zaliczyć do pozycyi taryfy 64 c) 3. przyłączone być mogą do innej pozycyi taryfy ze względu na ich skład i przeznaczenie.

Artykuł V.

Towary składające się z rozmaitych istót, nie należące do kramarszczyzny (Dział 61 taryfy), albo w taryfie osobno nie podane, jakoteż mięszaniny, których części składowe należą do rozmaitych pozycyj taryfy, oclone być mają podług głównej części składowej, lub gdy ta jest wątpliwa, podług tej części składowej, na którą w taryfie nałożone jest cło większe. Bliższe postanowienia wydane być mają drogą rozporządzenia.

Artykuł VI.

Przywóz i przewóz przedmiotów będących monopoliami rządowemi (soli kuchennej, prochu strzelniczego, tytuniu i wyrobów tytuniowych) następować może tylko za zezwoleniem władz właściwych.

Rząd jest upoważniony ograniczać drogą rozporządzenia handel pewnemi towarami ze względów publicznych, mianowicie zaś ze względów policyi zdrowia i bezpieczeństwa. Przepisy odnoszące się do tego pozostaną w mocy obowiązującej aż do dalszego rozporządzenia.

Artykuł VII.

Od opłaty cła wwozowego są uwolnione:

1. Przedmioty przeznaczone do bezpośredniego użytku Cesarza;

2. Przedmioty przeznaczone do użytku bezpośredniego urzędników dyplomatycznych uwierzytelnionych przy c. i k. dworze, podług osobnych przepisów;

3. Liście tytuniowe dla fabryk rządowych, tudzież sól kuchenna, proch strzelniczy i wyroby tytuniowe dla składów rządowych lub kupione przez osoby, mieszkające w okolicy okręgów wyłączonych, w handlach tychże okręgów;

4. Wyroby kopalni rządowych z c. k. faktoryi w Tryeście;

5. Rzeczy dla wojska, jakoto: mundury, rynsztunki, broń, amunicya, sprzęty wojskowe (mianowicie także pościel, potrzeby lekarskie i szpitalne), tudzież konie przesyłane sobie przez korpusy wojsk lub zakłady marynarki w okręgu cłowym i po za jego obrębem; środki rozsadzające i wybuchające do prób wojskowo technicznych administracyi wojskowej;

6. Potrzeby biurowe przesyłane przez Władze rządowe z okręgów wyłączonych do okręgu cłowego;

7. Mienie przychodźców przybywających z zagranicy lub z okręgów wyłączonych do okręgu cłowego, jakoteż machiny, części składowe machin, sprzęty fabryczne i narzędzia tychże przychodźców, o ile przedmioty te przeznaczone są do ich własnego użytku, są ich stosunkom odpowiednie i okazują ślady ciągłego używania;

Przedmioty należące do wyprawy osób przesiedlających się w skutek zaślubienia do okręgu cłowego, o ile są odpowiednie ich stosunkom.

Nie są jednak uwolnione od cła: wszelkie przedmioty podlegające podatkowi konsumcyjnemu i akcyzowe, bydło, materye nieprzerobione i półwyroby, tudzież materyały surowe;

8. Rzeczy odziedziczone, jakoto: sprzęty domowe, stołowe i kuchenne, ubiory, bielizna z pościeli, wdziewalna i stołowa, używane narzędzia fabryczne, używane narzędzia rzemieślnicze itd., o ile służą na własny użytek spadkobiercy i są jego stosunkom odpowiednie.

Przedmioty przytoczone pod liczbą 7, ustęp 3 są wyłączone także i od tego uwolnienia;

9. Przedmioty sztuk i nauk przeznaczone dla zakładów publicznych naukowych i artystycznych; dzieła artystów austryackich i węgierskich przebywających za granicą;

10. Przetwory anatomiczne, szkielety, trupy;

11. Starożytności (antyki), jeżeli rodzaj ich nie pozwala wątpić, że ich wartość polega głównie na ich dawności i że nie zdadzą się do żadnego innego celu i użytku jak tylko do przechowania w zbiorach;

12. Przedmioty rozpraw sądowych;

13. Ordery udzielone.

Formalności co do licz. 1, tudzież w ogóle potrzebne dowody i warunki przepisane będą drogą rozporządzenia. Na teraz pozostawiają się w mocy obowiązującej przepisy, które obecnie w tym względzie istnieją.

Artykuł VIII.

Nadto uwolnione są od cła:

1. Rzeczy podróżnych, jakoto:

Bielizna, odzież, przedmioty pościelowe, podróżne, złote i srebrne, tudzież inne kosztowności, narzędzia rzemieślników, jakoteż sprzęty i narzędzia artystów, odzież i bielizna woźniców i marynarzy, książki, żywność, lekarstwa do użytku w podróży, tytuń w ilości oznaczonej osobnemi przepisami (obecnie nie więcej nad 35 gramów lub 10 cygar), o ile przedmioty te przeznaczone są tylko na własny użytek podróżnych i pod względem rodzaju i ilości odpowiadają potrzebie stanowi i wszelkim innym stosunkom tychże.

Podróżnym i osobom w służbie publicznej zostającym a zamierzającym bawić w monarchyi austryacko-węgierskiej dłużej niż rok, jeżeli zamiar ten udowodnią wiarogodnie, może też być dozwolone sprowadzenie bez opłaty cła sprzętów domowych używanych.

Te same ulgi przyznać można także krajowcom wracającym do okręgu cłowego po przeszło jednorocznym pobycie po za obrębem tegoż.

2. Środki do transportowania, jakoto: wozy podróżnych, wozy pasażerskie i towarowe, sanki i taczki, kosze, putnie i podobne przyrządy do noszenia ciężarów, zwierzęta pociągowe i juczne do tego potrzebne i statki wodne (te ostatnie

razem z inwentarzem znajdującym się na nich, o ile statki należą do cudzoziemców albo o ile statki krajowe przywożą rzeczy inwentarskie te same lub tego samego rodzaju jak te, które miały na pokładzie, gdy odpływały), pod warunkiem, aby powozy miały na sobie wyraźne ślady używania i aby zresztą z osób niemi jadących, przewożonych towarów, miejsca przeznaczenia, kierunku, środków przewozowych, rodzaju transportu można było wnioskować, że tu istotnie chodzi o przewiezienie osób lub towarów a nie o to, aby środek przewozowy wprowadzić bez opłaty.

3. Żywność statków przypływających i odpływających, jakoteż piwo dla statków i pociągów wodnych krążących na Dunaju.

4. Karty z wzorkami i wzorki w kawałkach lub próbkach zdatne tylko do użytku jako takie, wszakże z wyłączeniem wszelkich próbek tytuniu i przedmiotów spożywczych.

5. Owinięcia i naczynia, w których są zapakowane towary podlegające cłu, z wyjątkiem nastepujących przypadków:

a) jeżeli według przepisów o tarze mają być policzone także za towar;

b) jeżeli towar jest w takich owinięciach i naczyniach, które ani w tej postaci, ani w tym gatunku nie bywają używane do opakowywania i od których przypada większe cło, niż od samego towaru.

6. Wszelkie towary ważące mniej niż 25 gramów, lub od których przypadająca opłata cłowa wynosiłaby mniej niż 2 centy. Jeżeliby ulgi tej nadużywano, można ją uchylić co do pojedynczych osób lub niektórych pasów pogranicznych.

7. Towary, które w składach urzędowych zepsuły się całkiem. Gdyby towar zepsuł się tylko o tyle, że nie byłby zdatny jedynie do tego, do czego pierwotnie był przeznaczony, np. wino, które może być jeszcze użyte jako ocet, właściwa władza skarbowa pozwolić może na odpowiednie zniżenie cła.

Artykuł IX.

Od opłat wchodowych są nadto uwolnione:

1. Przedmioty potrzebne do budowy i uzbrojenia okrętów w myśl ustawy z dnia 30 marca 1873 (Dz. u. p. Nr. 51);

2. Towary i przedmioty wprowadzane do uszlachetnienia, naprawy lub obrobienia w okręgu cłowym, pod warunkiem, aby towary i przedmioty uszlachetnione, naprawione lub obrobione, były napowrót wywiezione w pewnym przeciągu czasu, który Władza skarbowa z góry wyznaczy i aby tożsamość towarów przywiezionych i napowrót wywiezionych mogła być sprawdzona;

3. Towary i przedmioty wywożone do okręgów wyłączonych w celu uszlachetnienia ich, naprawy lub obrobienia tamże i z odnośnego okręgu wyłączonego wracające do okręgu cłowego uszlachetnione, naprawione lub obrobione pod warunkami wzmiankowanemi pod 2;

4. Towary z wyjątkiem przedmiotów konsumcyjnych, wywożone z okręgu cłowego na zagraniczne targi i jarmarki lub na niepewną sprzedaż i wracające niesprzedane.

Środki kontroli co do tych ulg w obrocie (1 aż do 4) przepisane będą drogą rozporządzenia.

Towary wysłane za granicę na sprzedaż, które dla nieprzewidzianych przeszkód nie zostały sprzedane i wracają a nie były tamże przypuszczone do wolnego obrotu, mogą być za powrotem uwolnione od opłaty wchodowej za szczególnem pozwoleniem właściwej Władzy skarbowej.

Artykuł X.

W okręgu pogranicznym wolne są od cła:

1. Odnośnie do obrotu rolniczego w tych posiadłościach gruntowych, które przecięte są granicą cłową, bydło gospodarskie i narzędzia gospodarskie do tychże należące, jakoteż zasiew do uprawy roli, tudzież płody rolnictwa i hodowli bydła na nich zebrane;

2. Bydło przechodzące na paszę lub do roboty za granicę a względnie wracające ztamtąd, jakoteż płody otrzymane z niego podczas czasu paszenia, jakoto: masło, ser, jakoteż przypłodek, który w tym czasie przybył.

Artykuł XI.

W razie okoliczności zasługujących na uwzględnienie, świadectwami niewątpliwie udowodnionych, Władze skarbowe kierujące dozwolić mogą przywozu bez opłaty cła lub za zniżonem cłem wchodowem przedmiotów następujących:

1. Przedmiotów do służby bożej przeznaczonych dla ubogich kościołów i domów modlitwy rozmaitych religij, tudzież materyałów do budowy lub naprawy takichże kościołów i domów modlitwy;

2. Żywności, odzieży i budulca nadesłanego w darze mieszkańcom tutejszych krajów dotkniętym pożarem lub innemi klęskami żywiołowemi do utrzymania życia i odbudowania lub naprawy domów mieszkalnych;

3. Starzyzny z widocznemi śladami używania, którą osoby ubogie otrzymują z zagranicy w podarunku.

Artykuł XII.

W razie układów międzynarodowych, w którychby się zgodzono celem zapewnienia połączeń kolei żelaznych, na założenie w obrębie granicy cłowej stacyi pogranicznej i przechodowej wspólnej, Rząd upoważnia się, ażeby zapewnił uwolnienie od cła:

a) dla wszelkich materyałów, tudzież przedmiotów do urządzenia i wszelkich innych potrzebnych do wybudowania i urządzenia stacyi przechodowej, jakoteż odnogi łączącej położonej między tąż stacyą a granicą cłową, o ile dostawienie tych przedmiotów jest obowiązkiem władz zagranicznych lub zagranicznego przedsiębiorstwa kolejowego, w skutek objęcia robót odnośnych przez zawarcie kontraktu;

b) dla wszelkich środków i przyborów do ruchu, tudzież materyałów zużywczych, których zagraniczne przedsiębiorstwo kolejowe do sprawowania objętej służby ruchu i do utrzymania kolei, tudzież urzędy pograniczne obcych państw do celów służbowych potrzebować mogą, w ilościach dowodnie do rzeczonego celu potrzebnych;

c) w przypadkach przenoszenia w inne miejsce, dla rzeczy jakoteż sprzętów służbowych należących do urzędników i sług zagranicznego zarządu kolejowego ustanowionych w obrębie tutejszego okręgu cłowego, tudzież czynników administracyjnych państwa sąsiedniego przy tymże zarządzie zatrudnionych.

Artykuł XIII.

Kwoty cła w taryfie cłowej podane, jakoteż należytości wagowe, pieczęciowe i cedułowe opłacane być mają w monecie złotej.

Osobnemi rozporządzeniami postanowi się, pod jakiemi warunkami srebro przyjmowane być może do opłaty cła.

Ażyo dopłacać się mające ustanawiane będzie drogą rozporządzenia co miesiąc podług średniego kursu złota w poprzednim miesiącu i będzie podawane do wiadomości publicznej.

Drogą rozporządzenia ustanowiona będzie także wartość złotówki w złocie monet złotych krajowych i zagranicznych, w której te przyjmowane i wydawane być mogą przy opłacaniu cła.

Artykuł XIV.

Gdy przy obliczaniu należytości cłowych wypadną ułamki centa, natenczas te, które wynoszą mniej niż pół centa, będą opuszczane a te które wynoszą pół centa i więcej, liczone będą za cały cent.

Artykuł XV.

Oprócz opłat przepisanych w taryfie dla każdej z osobna pozycyi taryfy (cel. opłat licencyjnych, dodatków do podatków konsumcyjnych), składać należy w postępowaniu cłowem następujące opłaty uboczne:

1. Wagowe w kwocie 5 centów od 100 kilogramów wagi surowej tych towarów, które waży się z urzędu lub na żądanie stron.

Za ocenienie wagi drogą rachunku, za zważenie na próbę i za ważenie wagą prywatną, jak np. przy ekspedyowaniu cłowem w dworcach kolei żelaznych wagowe nie będzie pobierane.

Przy obliczaniu wagowego części wagi poniżej 50 kilogramów będą opuszczane, wynoszące 50 i więcej liczone będą za 100 kilogramów.

Jeżeli ogólna waga towaru wynosi mniej niż 50 kilogramów, opłacić należy wagowego tylko 3 centy.

2. Pieczęciowe, po 2 centy za każdą plombę a po 1 cencie za każdą pieczęć lakową.

Towary przekazane do przewozu pod kontrolą listu przewodnego, są uwolnione od pieczęciowego. Nie należy też pobierać pieczęciowego za urzędowe zamknięcie miejsca ładunku na statkach, w wagonach kolei żelaznej itp.

3. Cedułowe po 10 centów za egzemplarz listu przewodnego na towary zagraniczne nieoclone, który stronie ma być wydany.

Jeżeli zmienione zostanie pierwotne przeznaczenie towarów przewozowych i będą deklarowane jako przywóz, odpowiednie opłaty poboczne złożyć należy dodatkowo.

W obrocie wewnętrznym na linii cłowej, jakoteż w postępowaniu kontrolnem nie będzie pobierane ani pieczęciowe ani cedułowe.

4. Składowe od towarów złożonych w magazynach urzędowych, w wymiarze ustanowionym osobnem rozporządzeniem odpowiednio stosunkom miejscowym i wszelkim innym, zwyczajnie jednak wynoszącym nie więcej nad 1·6 centa za 100 kilogramów wagi surowej i dzień.

W przypadkach nadzwyczajnego napływu towarów, składowe podwyższone być może aż do 2·4 centa za 100 kilogramów i dzień.

Co się tyczy zwrotu kosztów za czynności urzędowe po za obrębem lokalu urzędowego podejmowane, opłat za urzędowe konwojowanie towarów, tudzież osobnych opłat cła wodnego, portowych i żeglarskich, dotychczasowe przepisy pozostają w mocy obowiązującej.

Co się tyczy ułamków centa, przepisy podane w tym względzie w artykule XIV zastosowane być mają także do opłat pobocznych.

Artykuł XVI.

Ustanowienie i zmiana tary urządzone będą drogą rozporządzenia stosownie do sposobów opakowania w obrocie używanych i stosunków ciężaru opakowania. Na tarę nic się nie odciąga, jeżeli cło nie wynosi więcej niż 3 zł. od 100 kilogramów, tudzież za naczynie mieszczące płyn bezpośrednio.

Artykuł XVII.

Czas, od którego ustawa niniejsza ma obowiązywać, wyznaczony będzie osobną ustawą. Od tego czasu utracą moc obowiązującą taryfa cłowa z dnia 5 grudnia 1853 (Dz. u. p. Nr. 262, 1853), tymczasowa taryfa cłowa z dnia 30 czerwca 1865 (Dz. u. p. Nr. 39), tudzież wszystkie ustawy i rozporządzenia odnoszące się do nich, o ile sprzeciwiają się ustawie niniejszej.

Artykuł XVIII.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom skarbu i handlu.

Wiedeń, dnia 27. czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

68.

Kontrakt żeglarski i pocztowy z dnia 6 listopada 1877, zawarty pomiędzy c. i k. Ministrem spraw zewnętrznych z jednej a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego z drugiej strony i protokół z dnia 14 maja 1878, tyczący się zmiany niektórych postanowień tegoż kontraktu.

A. Kontrakt żeglarski i pocztowy,

który w dniu poniżej wyrażonym zawarty został z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia przez Radę państwa i parlament węgierski pomiędzy c. i k. spólnym Ministrem spraw zewnętrznych z jednej a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego z drugiej strony, w osnowie następującej:

Artykuł I.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać w ciągu czasu kontraktowego za wynagrodzeniem w następującym artykule ustanowionem, kursa w Dodatku oznaczone. Dodatek ten w całej osnowie swojej stanowi nieodłączną część składową kontraktu niniejszego.

Zastrzega się, że kursa kontraktowe mogą być zmienione, pomnożone, pomniejszone lub całkiem uchylone tylko na mocy osobnych umów między stronami kontrakt zawierającemi.

Artykuł II.

Wynagrodzenie za podróże subwencyonowane wynosi od kursów pomiędzy Konstantynopolem a Warną 4 zł., to jest cztery złote wal. austr., od kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiędzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę i między Tryestem a Bombajem 1 zł. 80 c., to jest jeden złoty ośmdziesiąt centów wal. austr. od kursów pomiędzy Rjeką a Liwerpoolem, jakoteż pomiędzy Tryestem, Kalkutą a Singapore 2 zł. 50 c., to jest dwa złote pięćdziesiąt centów wal. austr., a od wszystkich innych kursów 1 zł. 15 c., to jest jeden złoty pietnaście centów wal. austr. za każdą milę morską.

Ogólna suma milowego nie może jednak wynosić w jednym roku więcej nad 2.000.000 złotych wal. austr.

Oprócz tego zwracane będą Spólce austryacko-węgierskiego Lloyda opłaty za przejazd kanału suezkiego tam i napowrót w kursach subwencyonowanych.

Chyżość zachowywać się mająca przy normalnym stanie powietrza ustanawia się dla kursów pomiedzy Konstantynopolem a Warną na dziesięć, dla kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiędzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę w ilości dziewięciu a dla innych w ilości najmniej ośmiu mil morskich na każdą godzinę.

Artykuł III.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda zobowiązuje się używać do kursów kontraktowych statków, zbudowanych całkiem odpowiednio ustanowionej chyżości, urządzonych podług wymagań służby pocztowej pasażerskiej, listowej i wozowej, z pojemnością odpowiednią normalnemu obrotowi i dostatecznie bezpiecznych, których rzeczywista wytrzymałość wynosić będzie średnio najmniej 800 tonn, czego wykaz ma przedstawić Spółka z końcem każdego roku spólnemu ministerstwu spraw zewnętrznych. Rządowi c. k. austryackiemu i kr. węgierskiemu wolno będzie wysłać w każdym czasie komisarzy do zrewidowania okrętów Lloyda austryacko-węgierskiego pod względem wzmiankowanych wymogów.

Artykuł IV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać kursa w dodatku oznaczone podług porządku kursów przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zatwierdzonego, tudzież starać sie o to, aby ani kursa te nie były przerywane, ani porządek ich doznawał zamięszania, za co przyjmuje na siebie odpowiedzialność. W razie przekroczenia o więcej niż pięć godzin programowego czasu przybycia na liniach krajowych do stacyj końcowych i ważniejszych przejściowych a na liniach Konstantynopol-Warna, Tryest (Rjeka)-Aleksandrya, Tryest-Syra-Konstantynopol i Konstantynopol-Smyrna-Aleksandrya, jakoteż w razie nie przybycia do portu wciągniętego w program linij subwencyonowanych, podpada Spólka karze umownej. Kara ta nałożona być może za spóźnienia w kursach, licz. bież. 1, za każdą następną godzinę w kwocie aż do 50 złotych, w kursach licz. bież. 2, 3 i 17 za każdą następną godzinę w kwocie aż do 25 złotych, w innych kursach za każdą następną godzinę w kwocie aż do 15 złotych a w razie nie przybycia do portu w kwocie aż do 120 złotych i odciągana będzie od milowego. Wyjętym od tego jest przypadek, gdy przerwa lub nieporządek nastąpi w skutek wypadków nadzwyczajnych, których odwrócenie nie było w mocy przedsiębiorstwa.

W kursach kontraktowo istniejących lub w przyszłości kontraktowo zaprowadzić się mających, program tychże kursów i ustanowione przystanki zmienione być mogą tylko za poprzedniem wyraźnem zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł V.

Taryfy obrotu z monarchyi i do monarchyi austryacko-węgierskiej, mianowicie dla portów tryestyńskiego, rjekskiego i galackiego powinny być zwyczajnie nie wyższe, niż taryfy dla obrotu z konkurującemi portami zagranicznemi pod temi samemi lub podobnemi warunkami.

Na kursach subwencyonowanych zagranicznych, taryfa dla pasażerów, towarów i pieniędzy z Rjeki i do Rjeki a względnie Tryestu, będzie całkiem taka sama jak z Tryestu i do Tryestu a względnie Rjeki i Lloyd zaprowadzi wszelkie potrzebne urządzenia, aby transporty przesyłane z Rjeki a względnie Tryestu nie doznawały ani spóźnienia ani upośledzenia w porównaniu z temi, które oddane zostaną bezpośrednio w Tryeście a względnie Rjece.

Artykuł VI.

Gwoli dalszego przewozu podróżnych i posyłek na liniach do Azyi wschodniej i Wielkiej Brytanii, transportowanych do portów wschodnio-azyatyckich, chińskich, japońskich i holendersko-indyjskich a względnie do południowo- i północno-amerykańskich, do ktorych Lloyd nie zawija, Lloyd austryacko-węgierski będzie się starał wejść w związek ze Spółkami żeglugi parowej w tamtych kierunkach komunikacyą utrzymującemi.

Artykuł VII.

Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się używać na swoją potrzebę jak będzie można najwięcej węgla krajowego i nabywać w tym celu rocznie najmniej 28.000 tonnów węgla z kopalni krajowych drogą licytacyi, w tym sposobie, aby ilość potrzebna dla linij wychodzących z Rjeki, dostawiana była do Rjeki a ilość potrzebna dla linij, których punktem początkowym jest Tryest, do Tryestu.

Artykuł VIII.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego dozwala się i nadal tej ulgi, aby urzędnicy zdrowia i policyjni udawali się we dnie i w nocy na sam pokład parowców dla udzielenia im, gdy odpływają, spedycyi a gdy przybywają, upoważnienia do wyladowania, o ile w ogóle w skutek podróży a względnie pochodzenia statku, interwencya czynników zdrowia i policyjnych jest potrzebna.

Artykuł IX.

W czasach, gdy dla Wschodu nakazana jest kwarantana, przedsiębiorstwu żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda wolno będzie na wszystkich tych kursach, podczas których obecność przysięgłych czynników zdrowia, załatwiających w podróży czynności regulaminem zdrowia przepisane, wpływa na mocy istniejących przepisów na skrócenie okresu kwarantany, brać na pokład dozorców zdrowia już przy odpłynięciu z portu krajowego, poprosiwszy poprzednio odnośny urząd portowy i zdrowotny o wyznaczenie tychże czynników.

Artykuł X.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego przeznaczone będzie i na zawsze oddane w każdym porcie krajowym, do którego regularnie zawijają, miejsce stałe u brzegu do wygodniejszego i szybszego ładowania i wyładowania albo, gdzie stosunki miejscowe nie pozwalałyby na to, osobne miejsce do zarzucenia kotwicy.

Parowce Lloyda austryacko-węgierskiego wolne będą w ciągu czasu kontraktowego równie jak okręty marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana od opłat konsulowskich we wszystkich siedzibach c. i k. konsulatów. Natomiast statki te

opłacać mają w portach krajowych beczkowe, zdrowotne, latarniowe, patentowe i wszelkie inne opłaty żeglarskie.

Artykuł XI.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego przewozi bezpłatnie na wszystkich liniach urzędników i sług wydziału spraw zewnętrznych podróżujących po służbie.

Do transportów wojskowych stosowana będzie w ciągu czasu kontraktowego umowa zawarta pomiędzy c. i k. zarządem wojennym a Lloydem austryacko-węgierskim, z zastrzeżeniem zmian, któreby w niej poczyniono później za spólnem porozumieniem.

Zniżenie ceny przewozu a względnie zupełne uwolnienie od niej, które Lloyd austryacko-węgierski okólnikiem z dnia 31 grudnia 1856, licz. 535 *C*, zapewnił wyjątkowo pewnym klasom pasażerów, pozostaje i nadal w mocy obowiązującej, o ile odnosi się do wzmiankowanych tam sług cywilnych, tudzież misyonarzy i zakonników.

Artykuł XII.

Przepis *Editto politico*, wkładający na okręty handlowe obowiązek przewożenia z portów zagranicznych do kraju ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowany będzie do parowców Lloyda austryacko-węgierskiego w sposób następujący:

a) Na pisemne wezwanie c. i k. Władz konsulowskich lub c. i k. poselstw, Lloyd austryacko-węgierski obowiązany jest zabierać w portach zagranicznych, do których zawija, marynarzy lub inne osoby, paszportami morskiemi opatrzone a do kraju odesłać się mające i przewozić je do Tryestu, Rjeki lub innego portu krajowego, do którego w podróży zawija, a to całkiem bezpłatnie, a więc nie żądając nawet wynagrodzenia za wyżywienie, jeżeli Władze właściwe nie będą mogły ściągnąć wynagrodzenia za przewiezienie do kraju, ciężącego prawnie na właścicielu okrętu, lub sumie zebranej za przedmioty wyratowane z rozbicia.

Osoby powyższe, bezpłatnie przewożone, pomieszczone będą i żywione jak pasażerowie trzeciej klasy, a dowódcy parowca wolno będzie używać ich w stosownym razie podczas przewozu do służby okrętowej; wszakże agenci Lloyda i kapitanowie nie mogą być zniewoleni, aby wbrew swojej woli wzięli jednocześnie na jeden statek więcej niż cztery osoby.

b) od wszystkich innych ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, mających odesłać się do kraju na pisemne wezwanie c. i k. urzędów konsulowskich lub c. i k. poselstw, należy się za każdym razem opłata taryfowa pasażerska trzeciej klasy i wyżywne po 50 centów dziennie, które to wynagrodzenie wypłaci właściwa Władza morska w Tryeście lub Rjece za udowodnieniem dokonanego przewiezienia.

W podobny sposób wypłacana będzie także Lloydowi z dołu należytość za przewiezienie marynarzy w wyjętych pod *a)* przypadkach wydobycia jej zwrotu.

Warunki, tyczące się przewozu ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowane będą także do ubogich cudzoziemców, wydala-

nych z monarchyi do ojczyzny, gdy na prośbę Władz krajowych mają być przewiezieni.

c) W przypadkach odsyłania do domu wzmiankowanych pod *a)* i *b)*, potrzeba mieć na to wzgląd, ażeby chorzy (mianowicie obłąkani), tudzież zbrodniarze i więźniowe, tylko w taki sposób statkami Lloyda byli przewożeni, aby to pasażerom nie zakłócało spokojności i nie sprawiało przykrości, tudzież aby obmyślane były odpowiednie środki do potrzebnego dozoru.

Artykuł XIII.

O ile przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego trudni się przewozem poczty, uważane będzie w ciągu czasu kontraktowego za instytut należący do rzędu c. k. austryackich i królewsko-węgierskich zakładów pocztowych państwa i jako taki podlega wszystkim odnośnym postanowieniom ustaw pocztowych i przepisów.

Artykuł XIV.

C. k. austryackie i królewsko węgierskie zakłady pocztowe mają prawo używać parowców Lloyda austryacko-węgierskiego, przewożących pasażerów, do przewożenia we wszystkich podróżach przesyłek pocztowych, w skutek czego w dokumentach okrętowych oznaczone będą jako statki pocztowe.

Artykuł XV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego obowiązane jest przed każdą podróżą zwyczajną lub nadzwyczajną, krajową lub zagraniczną, zabrać bezpłatnie posyłki listowe urzędowe i prywatne, przeznaczone do oddania w kraju lub za granicą, doręczone sobie przez zakłady pocztowe cesarsko austryackie lub królewsko węgierskie, zachowywać je należycie w czasie podróży i oddać nienaruszone w wskazanem miejscu przeznaczenia lub na przystanku, tego miejsca najbliższym. Obowiązek ten odnosi się także do posyłek listowych, urzędowych i prywatnych, oddać się mających w kraju lub za granicą a powierzonych agencyom Lloyda przez zakłady pocztowe rządów zagranicznych, wszakże tylko w tym przypadku, gdy spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zażąda przewiezienia takich posyłek.

Czynność oddawania i obejmowania posyłek poczty listowej pomiędzy zakładami pocztowemi c. k. austryackiemi, królewsko węgierskimi i według okoliczności, zagranicznemi, a czynnikami przedsiębiorstwa Lloyda urządzona jest osobnemi przepisami.

Artykuł XVI.

Przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jako takiemu, nie jest dozwolone zbierać w kraju lub za granicą listy, parowcami przewieźć się mającemi i doręczać te, które parowcami będą tam przewiezione; czynności te, jakoteż odbieranie przypadających za to należytości, załatwiają urzędy pocztowe c. k. austryackie lub królewsko węgierskie, albo też agencye Lloyda, którym sprawowanie czynności pocztowych na rachunek państwa wyłącznie jest poruczone.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko węgierskiego jest więc obowiązana zapobiedz, aby osoby w jej służbie zostające, posyłek listowych w podró-

żach jej okrętami odbywanych, nie przewoziły, a do przekroczeń defraudacyjnych pocztowych, stosowane będą istniejące przepisy.

Natomiast przedsiębiorstwo żeglugi parowej postarać się ma o to, aby we wszystkich podróżach wystawione były na samychże parowcach zamknięte skrzynki do wkładania i zbierania listów; listy jednak, które do nich będą włożone, oddane być winny właściwym czynnikom pocztowym do postąpienia z niemi podług przepisów.

Artykuł XVII.

Lloyd austryacko-węgierski, jako rządowy zakład pocztowy, ma prawo bezpłatnego przesyłania i bezpośredniego doręczania korespondencyj służbowych do własnych agentów i tych ostatnich między sobą, jego parowcami przewożonych, na wszystkich liniach, któremi jego statki parowe krążyć będą, pod tym warunkiem, ażeby na adresie wyrażony był oddawca, z dopiskiem: „korespondencya służbowa Lloyda“.

Artykuł XVIII.

W przypadku zginięcia pakietu listów lub gazet, przedsiębiorstwu żeglugi parowej oddanego, Spółka wynagrodzić powinna skarbowi pocztowemu stratę portoryum i za każdy list polecony, który zginie, zapłacić kwotę dwadzieścia złotych walutą austryacką.

Artykuł XIX.

Za granicą, w miejscach, gdzie parowce Lloyda austryacko-węgierskiego zatrzymują się, czynność urzędową z posyłkami listowemi, do Austryi i Węgier odchodzącemi, tamtędy przewieźć się mającemi lub ztamtąd nadchodzącemi, załatwiać będą c. i k. ekspedycye pocztowe, tamże już ustanowione lub ustanowić się mające.

We wszystkich tych miejscach w kraju i za granicą, w których przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda utrzymuje agencye i w których zakład poczt rządowych uzna to za potrzebne, wzmiankowane wyżej czynności pocztowe będą załatwiały agencye Lloyda na żądanie i na rachunek zakładu poczt rządowych.

Listy, wymieniane pomiędzy miejscami za granicą położonemi a przewozić się mające parowcami Lloyda, odbierać będą zwyczajnie i doręczać rzeczone agencye, które pobierać też będą opłaty od listów dla odesłania ich do kasy pocztowej.

W tych miejscach, gdzie niema c. k. zakładów pocztowych samodzielnych, agencye Lloyda, na podstawie poprzedniczej umowy osobnej, sprawować mają także służbę pocztową we względzie przekazów pieniężnych, posyłek wozowych i według okoliczności posyłek za powziątkiem, jeżeliby zakład poczt rządowych uznał to za potrzebne, a w tej mierze postąpi się według przepisów osobnych ściągających się do takich przypadków.

Agentom Lloyda wyznaczona będzie za ich trud pewna część należytości pocztowych, franko i porto, przez nich ściągniętych.

Spółka żeglugi parowej zobowiązuje się przestrzegać surowo, aby jej agenci trzymali się ściśle przepisów postępowania, wydanych lub w przyszłości wydać się mających przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych, nalegać, aby odsyłali niezwłocznie wszelkie na nich ciężące niedokładności, grzywny i zwroty

i w ogóle czuwać ile możności nad tem, aby jej agenci nie sprzeniewierzali się w jakikolwiek sposób na szkodę zakładów pocztowych.

Gdyby administracya państwa postanowiła odebrać agencyom Lloyda załatwianie spraw pocztowych listowych a względnie wozowych, czy to w pojedynczych portach czy w ogólności, przedsiębiorstwo żeglugi parowej nie może czynić przeciw temu żadnych zarzutów ani też rościć sobie prawa do wynagrodzenia.

Artykuł XX.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda jest nadto obowiązane przewozić parowcami swojemi i pomiędzy miejscami, w których te stają i we wszystkich kursach w kraju i za granicą, urzędowe posyłki poczty wozowej, jeżeli przez zakłady pocztowe będą mu powierzone, a to za wynagrodzeniem opłaty asekuracyjnej, gdyby zakłady pocztowe żądały ich ubezpieczenia. Posyłki te atoli, jeżeli są niemi pieniądze złote i srebrne, nie mogą ważyć po więcej niż 62½ kilograma, inne zaś posyłki przewozowe, po więcej niż 40 kilogramów.

Gdy która z nich przewyższa wagę rzeczoną, Lloyd ma prawo żądać od nich oprócz należytości za ubezpieczenie posyłek ubezpieczonych, także wynagrodzenia kosztów przewozu podług postanowień dla prywatnych posyłek poczty wozowej.

Należytość za ubezpieczenie wynagradza się podług ogólnej wartości posyłek urzędowych, ubezpieczonych, od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających, na tej samej karcie zapisanych. Monopolia na konsumcyą publiczną przeznaczone i wszelkie inne płody skarbowe, nie mogą być uważane za urzędowe posyłki poczty wozowej i nie mogą być jako takie oddawane na parowce Lloyda.

Artykuł XXI.

Od prywatnych przesyłek poczty wozowej krajowych i zagranicznych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego pobierać ma przewozowe a od posyłek ubezpieczonych, także należytości za ubezpieczenie morskie podług własnej taryfy, dla publiczności w ogóle służącej, albo osobno umówionej. Należytości te od posyłek prywatnych, oddane Lloydowi przez zakłady pocztowe dla przewiezienia do portów krajowych lub zagranicznych, w których ustanowione są c. k. austryackie lub królewsko węgierskie zakłady pocztowe do służby wozowej, płaci przedsiębiorstwu zakład pocztowy państwa. Należytości te opłaca się podług wagi ogólnej i ogólnej wartości posyłek prywatnych od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających a na tej samej karcie zapisanych. Postępowanie przy wzajemnem oddawaniu i odbieraniu takich posyłek poczty wozowej urządzone jest osobnym przepisem.

Istniejące taryfy przewozowe Lloyda, o ile stosowane są do posyłek poczty wozowej, nie mogą być podwyższone bez przyzwolenia zarządów pocztowych.

Artykuł XXII.

Posyłki poczty wozowej nadchodzące do urzędów pocztowych z krajów monarchyi austryacko węgierskiej i z państw zagranicznych, dla przewiezienia ich parowcami Lloyda do tych portów krajowych i zagranicznych, w których niema c. k. austryackich lub królewsko węgierskich zakładów pocztowych do służby wozowej, oddawać należy do biura żeglugi parowej. Obowiązkiem jego

jest potwierdzać odbiór posyłek i starać się, aby niezwłocznie były dalej posłane i oddane.

Natomiast, gdy okrętami przedsiębiorstwa żeglugi parowej nadejdą przesyłki poczty wozowej, oddane mu przez osoby prywatne, a które mają być dalej posłane do miejsc w krajach monarchyi austryacko-węgierskiej i do państw zagranicznych i to za pośrednictwem c. k. austryackich i królewsko węgierskich zakładów pocztowych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej odda je właściwemu zakładowi pocztowemu a w tej mierze postąpi się według przepisów ogólnych, tyczących się oddawania posyłek poczty wozowej.

Zakłady pocztowe i zarząd żeglugi parowej pobierają należytości od tych posyłek poczty wozowej, za przestrzeń, na której je własnemi środkami przewiozły, podług taryf do tego ustanowionych, a to, urzędy pocztowe podług taryfy poczty wozowej, której używają a Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego podług swojej taryfy w ogóle dla publiczności służącej, lub osobno umówionej a w tym względzie postępowanie co do wzajemnego wyrównania tych należytości, urządzone będzie drogą osobnej umowy.

Artykuł XXIII.

Posyłki poczty wozowej, które dojdą na miejsce przeznaczenia po śmierci adresata i te, których adresat nie przyjmie, zostaną zwrócone w następnym kursie, te zaś, których adresat nie będzie znaleziony w miejscu przeznaczenia i których nie można lub nie wolno za nim posłać, po upływie dwóch miesięcy; nakoniec te, które opatrzone są dopiskiem „poste restante“ a nie zostaną odebrane w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia ich nadejścia, po upływie tego terminu i będą sobie wzajemnie wydawane do dalszego zarządzenia, przy czem ciężące na nich opłaty portowe, cłowe i zdrowotne mogą być policzone.

Artykuł XXIV.

Spółka żeglugi parowej przyjmuje na siebie odpowiedzialność za wszystkie posyłki poczty wozowej urzędowe i prywatne, które zakłady pocztowe powierzą jej do przewiezienia a to w takiej rozciągłości, iż zobowiązuje się za zginięcie, ubytki lub uszkodzenia, których przesyłki mogą doznać w ciągu tego czasu, gdy u Lloyda zostają w zachowaniu, zapłacić całkowite wynagrodzenie, podług wartości przy oddaniu deklarowanej, jeżeli zginięcie, ubytek lub uszkodzenie, nastąpiło z winy lub przez nieuwagę jego służby albo też przypadkiem. Jeżeli posyłka poczty wozowej jest ubezpieczona, Lloyd austryacko-węgierski jest także odpowiedzialny za niebezpieczeństwa morskie i nieszczęścia siłą wyższą sprowadzone. Jeżeli przy oddaniu nie deklarowano wartości posyłki poczty wozowej, wynagrodzenie wynosi 1 zł. 50 c. wal. austr. za każde 500 gramów lub część 500 gramów.

Artykuł XXV.

Z reklamacyami co do posyłek poczty wozowej zgłaszać się trzeba do urzędu podawczego. Do reklamowania ustanawia się termin sześciomiesięczny, po upływie którego ustaje odpowiedzialność w obec reklamujących, którzy się spóźnili.

Obowiązek wynagrodzenia ciąży na tym zakładzie, któremu posyłkę powierzono.

Ten ostatni zakład może poszukiwać zwrotu na zakładzie, u którego posyłka zginęła lub została uszkodzona.

Artykuł XXVI.

Zwroty lub wynagrodzenia w artykułach XVIII i XXIV wzmiankowane, wypłacane będą nawzajem niezwłocznie, bez względu na to, czy winny jest wyśledzonym, jak tylko dochodzenie co do zginięcia, ubytku lub uszkodzenia zupełnie będzie ukończonem i obowiązek wynagrodzenia uznanym. Zakładom pocztowym służy także prawo ściągnąć bezzwłocznie kwotę zwrócić się mającą lub wynagrodzenie z należytości, które przedsiębiorstwo ma od nich do żądania lub z wynagrodzenia kontraktem umówionego za sprawowanie służby pocztowej morskiej a prócz tego przedsiębiorstwo odpowiada wszystkiemi swemi parowcami i całym majątkiem.

Artykuł XXVII.

Gdyby zarząd pocztowy uznał za potrzebne wyprawiać posyłki pocztowe pod dozorem własnych urzędników pocztowych lub konduktorów, wyznaczone będzie bezpłatnie urzędnikowi miejsce I klasy a konduktorowi miejsce II klasy.

Urzędnikowi pocztowemu będzie nadto dozwolone załatwiać czynności pocztowe w odpowiedniej, zamkniętej kajucie; konduktorowi zaś wyznaczone będzie osobne zamknięte miejsce do schowania posyłek pocztowych. Podobnież komisarzom zakładu pocztowego wysłanym na rewizyą, wyznaczane będą bezpłatnie miejsca I klasy.

Powyższy obowiązek bezpłatnego przewożenia nie odnosi się do wyżywienia, za to bowiem, jeżeli w tej mierze nie będzie zawarta osobna umowa, płacić będą jadący ceny zniżone po 1 zł. 50 c.

Artykuł XXVIII.

Z końcem każdego ćwierćrocza Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda składać będzie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście do dalszego urzędowego załatwienia wykaz swoich należytości za przewóz i ubezpieczenie morskie posyłek poczty wozowej (art. XX. i XXI). Kwota uznana za wyrzetelnioną wypłacana będzie przedsiębiorstwu Lloyda za kwitem w kasie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście.

Artykuł XXIX.

Lloyd austryacko-węgierski odsyłać winien należytości pobierane przez jego agencye za przewóz pocztą i na morzu posyłek poczty listowej, opłacie portoryum podlegających, do kasy c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście, na rachunek skarbu spólnego.

Artykuł XXX.

Wszyscy członkowie rady zawiadowczej, jakoteż wszyscy funkcyonaryusze spółki, w monarchyi, ze stałemi płacami ustanowieni, muszą być obywatelami austryackimi lub węgierskimi i wyjątek co do funkcyonaryuszów, w obrębie monarchyi zostających, nastąpić może tylko za zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych. Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się zarazem, że z pomiędzy ubiegających się o miejsca ze stałą płacą za granicą, uwzględniani będą szczególnie poddani austryaccy lub węgierscy.

Do miejsc w służbie morskiej Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda dawać będzie przy całkiem równych warunkach pierwszeństwo przed innymi kan-

dydatami oficerom marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana. We względzie nadawania posad wysłużonym podoficerom armii, marynarki wojennej i obudwu obron krajowych, poddaje się Spółka przepisom ustawowym, wydanym dla subwencyonowanych przedsiębiorstw kolei żelaznych i żeglugi parowej.

Artykuł XXXI.

Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się, że w ciągu czasu kontraktowego nie wyda bez zezwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych, żadnego rozporządzenia co do kwestyj zasadniczych a mianowicie co do istnienia Spółki, zaciągniecia nowych pożyczek, obciążenia majątku, emisyi akcyj jeszcze nie wypuszczonych, za sumę półtora miliona złotych monetą konwencyjną, powiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego Spółki w ogólności i odmiany, sprzedaży lub zastawienia parowców i nieruchomości do majątku Spółki należących.

Podobnież do kupienia statków za granicą potrzeba postarać się o pozwolenie ministerstwa spraw zewnętrznych, które jednak odmówionem być nie może, jeżeli będzie udowodnione, że w obrębie monarchyi nie byłyby na czas dostawione, lub, że za granicą mogą być nabyte pod warunkami szczególnie korzystnemi.

Artykuł XXXII.

Lloyd zobowiązuje się ogłaszać najpóźniej aż do 15 każdego miesiąca w dziennikach urzędowych wiedeńskich, budapeszteńskich i tryesteńskich przychody surowe, zebrane od początku roku aż do końca przedpoprzedniego miesiąca.

Artykuł XXXIII.

Lloyd zobowiązuje się doprowadzić do zgodności statut Spółki z postanowieniami kontraktu niniejszego. Statut zmieniony ma nabyć mocy jednocześnie z kontraktem. W ciągu czasu kontraktowego, statut nie może być zmieniony bez pozwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł XXXIV.

Ministerstwo spraw zewnętrznych kontroluje ścisłe dotrzymanie umów ze Spółką zawartych.

Żaden ważniejszy środek administracyjny nie może być uchwalony bez wiedzy komisarza rządowego, którego ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi.

Tenże ma prawo być obecnym na posiedzeniach rady zawiadowczej i walnego zgromadzenia ile razy uzna to za potrzebne, zawieszać rozporządzenia, któreby dla dobra powszechnego były szkodliwe i donosić o tem ministerstwu spraw zewnętrznych, aby zarządziło dalsze kroki.

Ze względu na zachody czynników kontrolujących, które spólne ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi, tudzież na pokrycie wydatków z nadzorem rządowym połączonych, Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się płacić ryczałtowo po 4000 złotych wal. austr. rocznie do kasy państwa, którą spólne ministerstwo spraw zewnętrznych wskaże.

Artykuł XXXV.

Ministerstwa handlu c. k. austryackie i król. węgierskie mianują po jednym członku rady zawiadowczej Spółki nie wiążąc się w tym względzie przepisami statutu co do ilości akcyj, które członkowie rady zawiadowczej mają posiadać.

Artykuł XXXVI.

Lloyd obowiązany jest zaprowadzić agencye główne w Wiedniu i Budapeszcie.

Artykuł XXXVII.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się mieć staranie o regularny przewóz towarów. W tym celu wypracuje porządek ruchu i przedstawi go ministerstwu spraw zewnętrznych do zatwierdzenia. Wszelkie zmiany tegoż porządku ruchu podlegają zatwierdzeniu rzeczonego ministerstwa.

Nadto zobowiązuje się Spółka mieć należyte względy na podróżnych. Tak na pokładzie statków Spółki, jakoteż u jej agencyj, wystawione będą księgi zażaleń, które odpowiednie urzędy pocztowe i konsulowskie będą mogły każdego czasu przeglądać.

Artykuł XXXVIII.

Przedsiębiorstwo Lloyda ma prawo żądać, aby Rząd wypłacał mu wynagrodzenie za kursa kontraktowe (artykuł II) w dwunastu ratach miesięcznych. Ale ponieważ nie można oznaczyć stanowczo sumy wynagrodzenia w stosunku do ilości mil przebytych aż dopiero z końcem roku, przeto na rachunek wynagrodzenia kasa państwa będzie wypłacała nieoprocentowane zaliczki. Zaliczki te wypłacane będą przedsiębiorstwu w sposób następujący:

1. W latach 1878 i 1879:

a) wypłacane będą płatne w tych latach annuity po czterysta siedmdziesiątpięć tysięcy czterysta złotych wal. austr., które Spółka żeglugi parowej Lloyda według umowy z dnia 2 marca 1858 wypłacać ma c. k. uprzywilejowanemu zakładowi kredytowemu dla handlu i przemysłu w Wiedniu; i

b) na początku każdego miesiąca asygnowana będzie suma sto dwadzieścia tysięcy złotych wal. austr.

2. Począwszy od r. 1880 aż do wyjścia niniejszego kontraktu, asygnowana będzie na początku każdego miesiąca suma sto sześćdziesiąt tysięcy złotych wal. austr.

Po upływie każdego roku słonecznego, Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda przedstawi c. i k. spólnemu ministerstwu spraw zewnętrznych wykaz kursów kontraktowych w ciągu roku odbytych, przy czem urzędowemi świadectwami właściwych władz portowych i konsulowskich musi być udowodnione, że istotnie odprawiono tyle i tak wielkich kursów, jak to jest wykazane.

Opłaty za przejazd kanału suezkiego, których zwrót jest w artykule II wymówiony, będą zwracane co trzy miesiące z dołu na podstawie odnośnych rachunków.

Po sprawdzeniu i wyrzetelnieniu tego wykazu, zarządzone będzie obliczenie otrzymanych zaliczek, razem z wzmiankowanemi wyżej annuitami, poczem wydana będzie przedsiębiorstwu Lloyda reszta należytości po strąceniu grzywien, jeżeli będą, gdyby zaś należytość wynosiła mniej niż suma zaliczek, nadwyżka potrącona będzie z najbliższej raty miesięcznej albo z kilku rat, a gdyby przy rozwiązaniu kontraktu zostawała, zwrócona będzie gotówka.

Gdyby kursa kontraktowe miały być przez czas dłuższy przerwane, natenczas, bez nadwerężenia postanowień Artykułu IV, służyć będzie Rządowi prawo zmniejszenia do czasu lub zawieszenia całkiem zaliczek miesięcznych, powyżej zapewnionych; jeżeli jednak przerwa nastąpi nie z winy przedsiębiorstwa, wynagrodzenie przypadające Lloydowi razem z wypłatą powyższą na rzecz c. k. uprzywilejowanego zakładu kredytowego nie będzie zmniejszone poniżej jednego miliona rocznie.

Artykuł XXXIX.

Pozostałą po dzień 31 grudnia 1877 resztę długu w sumie 1,340.000 zł. wal. austr. z wypłaconych Spółce żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda na podstawie kontraktu z dnia 27 lipca 1865 i zapisu dłużnego z dnia 1 maja 1866 zaliczek państwa w sumie trzy miliony złotych, przedłuża się na czas aż do wyjścia niniejszego kontraktu z zatrzymaniem nadal stopy procentowej po cztery od sta i będzie ona spłacana, począwszy od roku 1878 w dziesięciu równych ratach rocznych, płatnych zawsze ostatniego grudnia.

Co się tyczy pierwszeństwa, jakoteż zabezpieczenia kapitału i odsetków od przedłużonej powyższej reszty długu, zobowiązania, które przez powyższy kontrakt i przerzeczony zapis dłużny Spółka wzięła na siebie, pozostają nadal w swej mocy.

Artykuł XL.

Bez upoważnienia ministerstwa spraw zewnętrznych, Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego nie może rozdzielać większej dywidendy jak po cztery od sta.

Artykuł XLI.

Kontrakt niniejszy zawiera się na lat dziesięć od dnia 1 stycznia 1878 aż do dnia 31 grudnia 1887.

W dowód czego spisano dwa jednobrzmiące egzemplarze kontraktu niniejszego w języku niemieckim i węgierskim, które potrzebnemi podpisami i pieczęciami opatrzone zostały.

Budapeszt, dnia 6 listopada 1877.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

(L. S.)

Dodatek.

Wykaz

kursów, które przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego na zasadzie kontraktu utrzymywać ma w kraju i za granicą.

Liczba bieżąca	Kursa	Ilość podróży rocznie	Ilość mil morskich każdej całkowitej podróży tam i na powrót
	A. Kursa z chyżością po 10 mil morskich na godzinę.		
1	Konstantynopol—Warna i napowrót	104	290
	B. Kursa z chyżością po 9 mil morskich na godzinę.		
2	Tryest (Rjeka)—Korfu—Aleksandrya i napowrót	52	2.402
3	Tryest—Korfu—Syra—Konstantynopol i napowrót	52	2.356
	C. Kursa z chyżością po 8 mil morskich na godzinę.		
4	Tryest—Polje—Dalmacya—Durazzo i napowrót	52	1.037
5	Tryest—Polje—Dalmacya—Albania—Prevesa i napowrót	52	1.488
6	Tryest—Polje—Kottor i napowrót	52	825
7	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor i napowrót	26	705
8	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor—Albania—Patras i napowrót	26	1.369
9	Tryest—Rjeka i napowrót	52	272
10	Rjeka—Tryest i napowrót	52	272
11	Rjeka—Seń—Zadar i napowrót	52	252
12	Rjeka—Zadar—Ankona i napowrót	26	293
13	Tryest—Rjeka—Korfu—Syra—Smyrna i napowrót	52	2.280
14	Tryest—Patras—Pyreus—Volo—Saloniki—Konstantynopol i napowrót	26	3.306
15	Konstantynopol—Küstendzie—Galacz i napowrót	40	858
16	Konstantynopol—Trapezunt i napowrót	12	1.074
17	Konstantynopol—Smyrna—Cypr—Bejrut—Port-Saida—Aleksandrya i napowrót	26	2.704
18	Aleksandrya—Port-Saida i napowrót	26	320
19	Pyreus—Syra i napowrót	104	156
20	Syra—Kandya i napowrót	52	319
21	Rjeka—Ankona—Bari—Messyna—Kadyx—Lisbona—Liverpool i napowrót	18	6.000
22	Tryest—Cejlon—Kalkutta i napowrót	6	12.260
23	Tryest—Aden—Bombaj—Cejlon—Singapore i napowrót	6	13.750
24	Tryest—Bombaj i napowrót	3	8.680

Protokół.

Przy podpisywaniu na dniu dzisiejszym kontraktu żeglarskiego i pocztowego ze Spółką Lloyda austryacko-węgierskiego podane zostały do protokołu jeszcze następujące uwagi:

Do Artykułu I i do Dodatku do kontraktu.

1. Spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zastrzega sobie prawo zmienienia lub zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) i rozporządzenia inaczej odnośną kwotą subwencyi.

2. Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego oświadcza, że gdyby to było potrzebne w ciągu skuteczności kontraktu, urządzi w granicach umówionej subwencyi za porozumieniem się z ministerstwem spraw zewnętrznych, nowe kursa z Saloniki, Dedeagaczu i Galaczu do portów morza Śródziemnego i Czarnego po 1 zł. 15 c. za milę i z chyżością po ośm mil morskich na godzinę.

3. Zarazem zobowiązuje się Spółka wysyłać statek aleksandryjski (liczb. bież. 2 dodatku do kontraktu), jeżeli ilość towarów z Rjeki albo do Rjeki oddanych wynosiłaby średnio aż do 750.000 kilogramów, raz na cztery tygodnie, gdyby zaś wynosiła dwa razy więcej, raz na dwa tygodnie, wprost z Rjeki. W przypadku tym utrzymywać będzie kursa bezpośrednie co tygodniowe z Tryestu do Aleksandryi, nie żądając za to podwyższenia subwencyi. Oznaczenie, kiedy rozpocząć się mają kursa bezpośrednie z Rjeki, będzie rzeczą Rządu król. węgierskiego; gdyby jednak powyższa średnia ilość miesięczna nie miała miejsca w ciągu sześciomiesięcznego istnienia komunikacyi bezpośredniej, Spółka będzie mogła zażądać jej zawieszenia.

4. Ponieważ w skutek umówionego kontraktem zaprowadzenia nowych linij do Liverpoolu i Azyi wschodniej, Lloyd zmuszony jest pomnożyć swoje teraźniejsze zasoby przez zakupienie nowych parowców a zarazem aby Spółce zostawić odpowiedni czas do zawiązania stosunków w portach, do których ma zawijać, zgodzono się na następujące postanowienia przejściowe:

Program kursów w dodatku do kontraktu ustanowionych dla linij z Rjeki do Liverpoolu (licz. bież. 21) i z Tryestu do Singapore (licz. bież. 23) nabyć ma mocy dopiero z końcem czerwca 1879. Aż do tego czasu kurs do Liverpoolu odbywać się będzie tylko raz na miesiąc a na linii do Singapore, kursa z Bombaju na Cejlon do Singapore mają być zaniechane, atoli w skutek tego zmniejszenia kursów nie odciągane nie będzie od kwoty subwencyi przypadającej za rzeczone dwie linie.

5. Na wypadek, gdyby w ciągu czterech pierwszych lat rozwój obrotu na liniach azyatyckich przybrał takie rozmiary, iż Spółka mogłaby utrzymywać ruch na tych liniach bez znacznych ofiar, zobowiązuje się Lloyd rozciągnąć kursa Tryest-Singapore najpóźniej od początku roku 1882 aż do Hongkongu, bez osobnej subwencyi.

Do Artykułu IV.

Szczegółowe plany kursów, które Lloyd wypracuje na podstawie układów zawartych w dodatku do kontraktu i które stanowić mają przyszły program ruchu, przedstawione być mają ministerstwu spraw zewnętrznych, najpóźniej na miesiąc, zanim kontrakt stanie się skutecznym, do zatwierdzenia.

Do Artykułu VII.

Lloyd obowiązany jest do nabywania węgla krajowego aż do ilości zapewnionej pod tym warunkiem, że stosunek siły ogrzewalnej węgla krajowego do angielskiego, którego Lloyd zwyczajnie używa, wynosić będzie przynajmniej 85 : 100 i że ten węgiel krajowy nie będzie kosztował *loco* Tryest lub Rjeka drożej niż angielski w tych samych miejscach.

Do Artykułu X.

Gdy Rządy c. k. austryacki, jakoteż królewsko węgierski oświadczyły, że przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego wyznaczą w portach tryestyńskim i rjekskim na przeciąg czasu kontraktowego odpowiednie miejsca na założenie magazynów na towary i węgiel, warunki wyznaczenia tych miejsc ułożone będą drogą osobnych umów między każdym z tych Rządów a Spółką.

Do Artykułu XI.

Zastrzega się zawarcie osobnej umowy między ministerstwem a przedsiębiorstwem żeglugi parowej w przedmiocie podróży służbowych urzędników państwa i sług wydziału spraw zewnętrznych, którym zapewniono przewóz bezpłatny.

Do Artykułu XIX.

Załatwienie służby pocztowej w agencyach poruczone będzie ile możności oficjalistom Spółki, odpowiednio uzdolnionym. O każdej zmianie osoby tychże, Spółka uwiadamiać będzie wcześnie Dyrekcyą pocztową w Tryeście a względnie urząd pocztowy ambasady w Konstantynopolu.

Do Artykułu XXXIII.

Gdy kontrakt stanie się skutecznym, Rada zawiadowcza urządzona będzie na nowo.

Do Artykułu XLI.

Lloyd zobowiązuje się opłacić należytości stęplowe od jednego z dwóch egzemplarzy kontraktu; przypadająca kwota stęplu rozłożona będzie na dziesięć rat rocznych w ten sposób, że odpowiednia rata potrącana będzie zawsze z pierwszej raty miesięcznej każdego roku na rachunek subwencyi, zapłacić się mającej.

Podpisani zgodzili się, aby protokół niniejszy stanowił część składową kontraktu, do którego należy.

Protokół niniejszy spisano w dwóch egzemplarzach.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

B. Protokół.

W skutek rokowań między c. i k. spólnem ministerstwem spraw zewnętrznych a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego umówione zostało, że w postanowieniach kontraktu pocztowego i żeglarskiego na dniu 6 listopada 1877 w Budapeszcie zawartego, poczynione być mają następujące zmiany:

1. W wykazie kursów, które przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda na mocy kontraktu ma utrzymywać, dołączonym do kontraktu żeglarskiego i pocztowego z dnia 6 listopada 1877, linie Rjeka-Liverpool i napowrót (licz. bież. 21), Tryest-Kalkuta i napowrót (licz. bież. 22), Tryest-Singapore i napowrót (licz. bież. 23) i Tryest-Bombaj i napowrót (licz. bież. 24) mają być opuszczone.

Przeto w pierwszym ustępie artykułu II kontraktu wykreślone będą wyrazy „i między Tryestem a Bombajem", tudzież dodatek „od kursów pomiędzy Rjeką a Liverpoolem, jakoteż pomiędzy Tryestem. Kalkutą a Singapore 2 zł. 50 c., to jest dwa złote pięćdziesiąt centów wal. austr." i trzeci ustęp tego artykułu, w którym postanowione jest zwracanie opłat za przejazd kanału suezkiego.

Ogólną sumę roczną milowego ustanowiono w drugim ustępie tego artykułu II na 2,000.000 zł. waluty austryackiej zniża się na 1,300.000 zł. waluty austryackiej.

2. W artykule IV rzeczonego kontraktu, w ustępie trzecim, gdzie ustanowione są grzywny za spóźnienia się lub nieprzybycie statku do portu, zamiast „kara ta . . . . nałożona być może za spóźnienie" położyć należy: „kara ta . . . . . nałożona będzie za spóźnienie".

3. Wyraz „zwyczajnie" w pierwszym ustępie artykułu V będzie wykreślony.

4. Artykuł VI, tyczący się dalszego przewozu podróżnych i posyłek na liniach do Azyi wschodniej i Wielkiej Brytanii transportowanych, ma być opuszczony.

5. Najmniejszą ilość węgla krajowego, do nabywania której zobowiązał się Lloyd w artykule VII ustanawia się na 22.000 tonnów rocznie.

6. Postanowienie artykułu XXXVI zmienia się w ten sposób, że Lloyd zobowiązuje się założyć w Wiedniu i Rjece agencye główne.

7. Zaliczki bezprocentowe, które Lloydowi austryacko-węgierskiemu stosownie do artykułu XXXVIII na rachunek subwencyi na początku każdego miesiąca wypłacane być mają, ustanawiają się na lata 1878 i 1879 w sumie sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych waluty austryackiej a na lata, począwszy od roku 1880 aż do wyjścia kontraktu w sumie sto pięć tysięcy złotych waluty austryackiej.

Zawarte w tymże artykule postanowienie co do sposobu zwracania opłat za przejazd na kanale suezkim, będzie opuszczone.

8. Zamiast wyrazu „upoważnienia" w artykule XL, położyć należy „pozwolenia".

9. Traktat żeglarski i pocztowy z dnia 6. listopada 1877 nabyć ma mocy obowiązującej nie od czasu w artykule XLI wyznaczonego, lecz jednocześnie z przymierzem cłowem i handlowem, które dwie połowy monarchyi zawrzeć z sobą mają i obowiązywać będzie przez lat 10, licząc od tego czasu.

10. W protokóle końcowym do artykułu I i do dodatku do kontraktu, postanowienie ustępu 1, tyczące się zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) opiewać ma jak następuje: „Spólne ministerstwo spraw

zewnętrznych zastrzega sobie prawo zmienienia lub zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) a w tym ostatnim przypadku wstrzymania odpowiedniej kwoty subwencyi, o ile nie byłaby użyta dla linij wzmiankowanych w następującym ustępie 2".

Postanowienia ustępów 4 i 5, tyczące się linij do Liverpoolu i Singapore mają być opuszczone.

11. Stosunek siły ogrzewalnej węgla krajowego do angielskiego, przez Lloyd zwyczajnie używanego, który według protokołu końcowego do artykułu VII kontraktu miałby wynosić najmniej 85:100 zmienia się na 84:100.

12. C. i k. spólne ministerstwo spraw zewnętrznych oświadcza, że układy w niniejszym protokóle zawarte wtedy staną się ważnemi, gdy je austryacka Rada państwa i parlament węgierski konstytucyjnie zatwierdzą.

Zarazem reprezentanci Spółki Lloyda austryacko-węgierskiego oświadczają także ze swojej strony, że przyjęcie tych układów czynią zawisłem od przychylenia się później walnego zgromadzenia akcyonaryuszów.

Gdy zmiany postanowień traktatu żeglarskiego i pocztowego z dnia 6 listopada 1877, na które zgodzono się w protokóle niniejszym, będą potwierdzone przez ciała reprezentacyjne obu połów monarchyi, jakoteż przez walne zgromadzenie akcyonaryuszów Lloyda, podpisani wygotują i podpiszą w imieniu dwóch stron umawiających się, dwa nowe egzemplarze kontraktu, w których przerzeczone zmiany kontraktu mają być do skutku przyprowadzone.

Protokół niniejszy spisany został w dwóch egzemplarzach w Wiedniu w dniu niżej wyrażonym.

Wiedeń, dnia 14 maja 1878:

Andrássy r. w.

M. Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

(L. S.)

Traktat powyższy z dnia 6 listopada 1877 razem z dodatkiem i należącym do niego protokołem, jakoteż protokół z dnia 14 maja 1878 po przyjęciu onychże przez obiedwie izby Rady państwa ogłaszają się niniejszem.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

69.

Obwieszczenie ministerstw handlu i skarbu z dnia 28 czerwca 1878,

zawierające kontrakt żeglarski i pocztowy, zawarty przez c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych i przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda na zasadzie postanowienia zawartego w ustępie 12 protokołu z dnia 14 maja 1878 (Dz. u. p. Nr. 68).

Gdy c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych i przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda, w ustępie 12 protokołu z dnia 14 maja 1878 (Dz. u. p. Nr. 68) postanowiły wygotować i podpisać dla dwóch stron umawiających się, dwa egzemplarze kontraktu, w którychby przyprowadzone były do skutku zmiany, na zasadzie tegoż protokołu w kontrakcie żeglarskim i pocztowym z dnia 6 listopada 1877, w dodatku do niego zawierającym wykaz kursów i w protokóle podpisanym jednocześnie z przerzeczonym kontraktem, poczynić się mające, przeto w wykonaniu tego postanowienia podpisany został na dniu 26 czerwca 1878 przez c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych i przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego następujący kontrakt żeglarski i pocztowy, który się niniejszem ogłasza.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

Kontrakt żeglarski i pocztowy,

który w dniu 26 czerwca 1878 zawarty został pomiędzy c. i k. spólnym Ministrem spraw zewnętrznych z jednej a przedsiębiorstwem żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego z drugiej strony, w osnowie następującej:

Artykuł I.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać w ciągu czasu kontraktowego za wynagrodzeniem w następującym artykule ustanowionem, kursa w Dodatku oznaczone. Dodatek ten w całej osnowie swojej stanowi nieodłączną część składową kontraktu niniejszego.

Zastrzega się, że kursa kontraktowe mogą być zmienione, pomnożone, pomniejszone lub całkiem uchylone tylko na mocy osobnych umów między stronami kontrakt zawierającemi.

Artykuł II.

Wynagrodzenie za podróże subwencyonowane wynosi od kursów pomiędzy Konstantynopolem a Warną 4 zł., to jest cztery złote wal. austr., od kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiędzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę 1 zł. 80 c., to jest jeden złoty ośmdziesiąt centów wal. austr. a od wszystkich innych kursów 1 zł. 15 c., to jest jeden złoty piętnaście centów wal. austr. za każdą milę morską.

Ogólna suma milowego nie może jednak wynosić w jednym roku więcej nad 1,300.000 złotych wal. austr.

Chyżość zachowywać się mającą przy normalnym stanie powietrza ustanawia się dla kursów pomiedzy Konstantynopolem a Warną na dziesięć, dla kursów pomiędzy Tryestem (Rjeką) a Aleksandryą, jakoteż pomiedzy Tryestem a Konstantynopolem na Syrę w ilości dziewięciu a dla innych w ilości najmniej ośmiu mil morskich na każdą godzinę.

Artykuł III.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda zobowiązuje się używać do kursów kontraktowych statków, zbudowanych całkiem odpowiednio ustanowionej chyżości, urządzonych podług wymagań służby pocztowej pasażerskiej, listowej i wozowej, z pojemnością odpowiednią normalnemu obrotowi i dostatecznie bezpiecznych, których rzeczywista wytrzymałość wynosić będzie średnio najmniej 800 tonn, czego wykaz ma przedstawić Spółka z końcem każdego roku spólnemu ministerstwu spraw zewnetrznych. Rządowi c. k. austryackiemu i kr. węgierskiemu wolno będzie wysłać w każdym czasie komisarzy do zrewidowania okrętów Lloyda austryacko-węgierskiego pod względem wzmiankowanych wymogów.

Artykuł IV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się utrzymywać kursa w dodatku oznaczone podług porządku kursów przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zatwierdzonego, tudzież starać sie o to, aby ani kursa te nie były przerywane, ani porządek ich doznawał zamieszania, za co przyjmuje na siebie odpowiedzialność. W razie przekroczenia o więcej niż pięć godzin programowego czasu przybycia na liniach krajowych do stacyj końcowych i ważniejszych przejściowych a na liniach Konstantynopol-Warna, Tryest (Rjeka)-Aleksandrya, Tryest-Syra-Konstantynopol i Konstantynopol-Smyrna-Aleksandrya, jakoteż w razie nie przybycia do portu wciągniętego w program linij subwencyonowanych, podpada Spółka karze umownej. Kara ta nałożona będzie za spóźnienia w kursach licz. bież. 1, za każdą następną godzinę w kwocie aż do 50 złotych, w kursach licz. bież. 2, 3 i 17 za każdą następną godzinę w kwocie aż do 25 złotych, w innych kursach za każdą następną godzinę w kwocie aż do 15 złotych a w razie nie przybycia do portu w kwocie aż do 120 złotych i odciągana będzie od milowego. Wyjętym od tego jest przypadek, gdy przerwa lub nieporządek nastąpi w skutek wypadków nadzwyczajnych, których odwrócenie nie było w mocy przedsiębiorstwa.

W kursach kontraktowo istniejących lub w przyszłości kontraktowo zaprowadzić się mających, program tychże kursów i ustanowione przystanki zmienione być mogą tylko za poprzedniem wyraźnem zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł V.

Taryfy obrotu z monarchyi i do monarchyi austryacko-węgierskiej, mianowicie dla portów tryestyńskiego, rjekskiego i galackiego powinny być nie wyższe, niż taryfy dla obrotu z konkurującemi portami zagranicznemi pod temi samemi lub podobnemi warunkami.

Na kursach subwencyonowanych zagranicznych, taryfa dla pasażerów, towarów i pieniędzy z Rjeki i do Rjeki a względnie Tryestu, będzie całkiem taka sama jak z Tryestu i do Tryestu a względnie Rjeki i Lloyd zaprowadzi wszelkie potrzebne urządzenia, aby transporty przesyłane z Rjeki a względnie Tryestu

nie doznawały ani spóźnienia ani upośledzenia w porównaniu z temi, które oddane zostaną bezpośrednio w Tryeście a względnie Rjece.

Artykuł VI.

Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się używać na swoją potrzebę jak będzie można najwięcej węgla krajowego i nabywać w tym celu rocznie najmniej 22.000 tonnów węgla z kopalni krajowych drogą licytacyi, w tym sposobie, aby ilość potrzebna dla linij wychodzących z Rjeki, dostawiana była do Rjeki a ilość potrzebna dla linij, których punktem początkowym jest Tryest, do Tryestu.

Artykuł VII.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego dozwala się i nadal tej ulgi, aby urzędnicy zdrowia i policyjni udawali się we dnie i w nocy na sam pokład parowców dla udzielenia im, gdy odpływają, spedycyi a gdy przybywają, upoważnienia do wyładowania, o ile w ogóle w skutek podróży a względnie pochodzenia statku, interwencya czynników zdrowia i policyjnych jest potrzebna.

Artykuł VIII.

W czasach, gdy dla Wschodu nakazana jest kwarantana, przedsiębiorstwu żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda wolno będzie na wszystkich tych kursach, podczas których obecność przysięgłych czynników zdrowia, załatwiających w podróży czynności regulaminem zdrowia przepisane, wpływa na mocy istniejących przepisów na skrócenie okresu kwarantany, brać na pokład dozorców zdrowia już przy odpłynięciu z portu krajowego, poprosiwszy poprzednio odnośny urząd portowy i zdrowotny o wyznaczenie tychże czynników.

Artykuł IX.

Parowcom Lloyda austryacko-węgierskiego przeznaczone będzie i na zawsze oddane w każdym porcie krajowym, do którego regularnie zawijają, miejsce stałe u brzegu do wygodniejszego i szybszego ładowania i wyładowania albo, gdzie stosunki miejscowe nie pozwalałyby na to, osobne miejsce do zarzucenia kotwicy.

Parowce Lloyda austryacko-węgierskiego wolne będą w ciągu czasu kontraktowego równie jak okręty marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana od opłat konsulowskich we wszystkich siedzibach c. i k. konsulatów. Natomiast statki te opłacać mają w portach krajowych beczkowe, zdrowotne, latarniowe, patentowe i wszelkie inne opłaty żeglarskie.

Artykuł X.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego przewozi bezpłatnie na wszystkich liniach urzędników i sług wydziału spraw zewnętrznych podróżujących po służbie.

Do transportów wojskowych stosowana będzie w ciągu czasu kontraktowego umowa zawarta pomiędzy c. i k. zarządem wojennym a Lloydem austryacko-węgierskim, z zastrzeżeniem zmian, któreby w niej poczyniono później za spólnem porozumieniem.

Zniżenie ceny przewozu a względnie zupełne uwolnienie od niej, które Lloyd austryacko-węgierski okólnikiem z dnia 31 grudnia 1856, licz. 535 *C*, zapewnił wyjątkowo pewnym klasom pasażerów, pozostaje i nadal w mocy obowiązującej, o ile odnosi się do wzmiankowanych tam sług cywilnych, tudzież misyonarzy i zakonników.

Artykuł XI.

Przepis *Editto politico*, wkładający na okręty handlowe obowiązek przewożenia z portów zagranicznych do kraju ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowany będzie do parowców Lloyda austryacko-węgierskiego w sposób następujący:

a) Na pisemne wezwanie c. i k. Władz konsulowskich lub c. i k. poselstw, Lloyd austryacko-węgierski obowiązany jest zabierać w portach zagranicznych, do których zawija, marynarzy lub inne osoby, paszportami morskiemi opatrzone a do kraju odesłać się mające i przewozić je do Tryestu, Rjeki lub innego portu krajowego, do którego w podróży zawija, a to całkiem bezpłatnie, a więc nie żądając nawet wynagrodzenia za wyżywienie, jeżeli Władze właściwe nie będą mogły ściągnąć wynagrodzenia za przewiezienie do kraju, ciężącego prawnie na właścicielu okrętu, lub sumie zebranej za przedmioty wyratowane z rozbicia.

Osoby powyższe, bezpłatnie przewożone, pomieszczone będą i żywione jak pasażerowie trzeciej klasy, a dowódcy parowca wolno będzie używać ich w stosownym razie podczas przewozu do służby okrętowej; wszakże agenci Lloyda i kapitanowie nie mogą być zniewoleni, aby wbrew swojej woli wzieli jednocześnie na jeden statek więcej niż cztery osoby.

b) Od wszystkich innych ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, mających odesłać się do kraju na pisemne wezwanie c. i k. urzędów konsulowskich lub c. i k. poselstw, należy się za każdym razem opłata taryfowa pasażerska trzeciej klasy i wyżywne po 50 centów dziennie, które to wynagrodzenie wypłaci właściwa Władza morska w Tryeście lub Rjece za udowodnieniem dokonanego przewiezienia.

W podobny sposób wypłacana będzie także Lloydowi z dołu należytość za przewiezienie marynarzy w wyjętych pod *a)* przypadkach wydobycia jej zwrotu.

Warunki, tyczące się przewozu ubogich poddanych monarchyi austryacko-węgierskiej, stosowane będą także do ubogich cudzoziemców, wydalanych z monarchyi do ojczyzny, gdy na prośbę Władz krajowych mają być przewiezieni.

c) W przypadkach odsyłania do domu wzmiankowanych pod *a)* i *b)*, potrzeba mieć na to wzgląd, ażeby chorzy (mianowicie obłąkani), tudzież zbrodniarze i więźniowe, tylko w taki sposób statkami Lloyda byli przewożeni, aby to pasażerom nie zakłócało spokojności i nie sprawiało przykrości, tudzież aby obmyślane były odpowiednie środki do potrzebnego dozoru.

Artykuł XII.

O ile przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego trudni się przewozem poczty, uważane będzie w ciągu czasu kontraktowego za

instytut należący do rzędu c. k. austryackich i królewsko-węgierskich zakładów pocztowych państwa i jako taki podlega wszystkim odnośnym postanowieniom ustaw pocztowych i przepisów.

Artykuł XIII.

C. k. austryackie i królewsko węgierskie zakłady pocztowe mają prawo używać parowców Lloyda austryacko-węgierskiego, przewożących pasażerów, do przewożenia we wszystkich podróżach przesyłek pocztowych, w skutek czego w dokumentach okrętowych oznaczone będą jako statki pocztowe.

Artykuł XIV.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego obowiązane jest przed każdą podróżą zwyczajną lub nadzwyczajną, krajową lub zagraniczną, zabrać bezpłatnie posyłki listowe urzędowe i prywatne, przeznaczone do oddania w kraju lub za granicą, doręczone sobie przez zakłady pocztowe cesarsko austryackie lub królewsko węgierskie, zachowywać je należycie w czasie podróży i oddać nienaruszone w wskazanem miejscu przeznaczenia lub na przystanku. tego miejsca najbliższym. Obowiązek ten odnosi się także do posyłek listowych, urzędowych i prywatnych, oddać się mających w kraju lub za granicą a powierzonych agencyom Lloyda przez zakłady pocztowe rządów zagranicznych, wszakże tylko w tym przypadku, gdy spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zażąda przewiezienia takich posyłek.

Czynność oddawania i obejmowania posyłek poczty listowej pomiędzy zakładami pocztowemi c. k. austryackiemi, królewsko węgierskimi i według okoliczności, zagranicznemi, a czynnikami przedsiębiorstwa Lloyda urządzona jest osobnemi przepisami.

Artykuł XV.

Przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jako takiemu, nie jest dozwolone zbierać w kraju lub za granicą listy, parowcami przewieźć się mającemi i doręczać te, które parowcami będą tam przewiezione; czynności te, jakoteż odbieranie przypadających za to należytości, załatwiają urzędy pocztowe c. k. austryackie lub królewsko węgierskie, albo też agencye Lloyda, którym sprawowanie czynności pocztowych na rachunek państwa wyłącznie jest poruczone.

Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego jest więc obowiązana zapobiedz, aby osoby w jej służbie zostające, posyłek listowych w podróżach jej okrętami odbywanych, nie przewoziły, a do przekroczeń defraudacyjnych pocztowych, stosowane będą istniejące przepisy.

Natomiast przedsiębiorstwo żeglugi parowej postarać się ma o to, aby we wszystkich podróżach wystawione były na samychże parowcach zamknięte skrzynki do wkładania i zbierania listów; listy jednak, które do nich będą włożone, oddane być winny właściwym czynnikom pocztowym do postąpienia z niemi podług przepisów.

Artykuł XVI.

Lloyd austryacko-węgierski, jako rządowy zakład pocztowy, ma prawo bezpłatnego przesyłania i bezpośredniego doręczania korespondencyj służbowych

do własnych agentów i tych ostatnich między sobą, jego parowcami przewożonych, na wszystkich liniach, któremi jego statki parowe krążyć będą, pod tym warunkiem, ażeby na adresie wyrażony był oddawca, z dopiskiem: „korespondencya służbowa Lloyda“.

Artykuł XVII.

W przypadku zginięcia pakietu listów lub gazet, przedsiębiorstwu żeglugi parowej oddanego, Spółka wynagrodzić powinna skarbowi pocztowemu stratę portoryum i za każdy list polecony, który zginie, zapłacić kwotę dwadzieścia złotych walutą austryacką.

Artykuł XVIII.

Za granicą, w miejscach, gdzie parowce Lloyda austryacko-węgierskiego zatrzymują się, czynność urzędową z posyłkami listowemi, do Austryi i Węgier odchodzącemi, tamtędy przewieźć się mającemi lub ztamtąd nadchodzącemi, załatwiać będą c. i k. ekspedycye pocztowe, tamże już ustanowione lub ustanowić się mające.

We wszystkich tych miejscach w kraju i za granicą, w których przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda utrzymuje agencye i w których zakład poczt rządowych uzna to za potrzebne, wzmiankowane wyżej czynności pocztowe będą załatwiały agencye Lloyda na żądanie i na rachunek zakładu poczt rządowych.

Listy, wymieniane pomiędzy miejscami za granicą położonemi a przewozić się mające parowcami Lloyda, odbierać będą zwyczajnie i doręczać rzeczone agencye, które pobierać też będą opłaty od listów dla odesłania ich do kasy pocztowej.

W tych miejscach, gdzie niema c. k. zakładów pocztowych samodzielnych, agencye Lloyda, na podstawie poprzedniczej umowy osobnej, sprawować mają także służbę pocztową we względzie przekazów pieniężnych, posyłek wozowych i według okoliczności posyłek za powziątkiem, jeżeliby zakład poczt rządowych uznał to za potrzebne, a w tej mierze postąpi się według przepisów osobnych ściągających się do takich przypadków.

Agentom Lloyda wyznaczona będzie za ich trud pewna część należytości pocztowych, franko i porto, przez nich ściągniętych.

Spółka żeglugi parowej zobowiązuje się przestrzegać surowo, aby jej agenci trzymali się ściśle przepisów postępowania, wydanych lub w przyszłości wydać się mających przez spólne ministerstwo spraw zewnętrznych, nalegać, aby odsyłali niezwłocznie wszelkie na nich ciężące niedokładności, grzywny i zwroty i w ogóle czuwać ile możności nad tem, aby jej agenci nie sprzeniewierzali się w jakikolwiek sposób na szkodę zakładów pocztowych.

Gdyby administracya państwa postanowiła odebrać agencyom Lloyda załatwianie spraw pocztowych listowych a względnie wozowych, czy to w pojedynczych portach czy w ogólności, przedsiębiorstwo żeglugi parowej nie może czynić przeciw temu żadnych zarzutów ani też rościć sobie prawa do wynagrodzenia.

Artykuł XIX.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda jest nadto obowiązane przewozić parowcami swojemi i pomiędzy miejscami, w których te stają i we wszystkich kursach w kraju i za granicą, urzędowe posyłki poczty wozowej, jeżeli przez

zakłady pocztowe będą mu powierzone, a to za wynagrodzeniem opłaty asekuracyjnej, gdyby zakłady pocztowe żądały ich ubezpieczenia. Posyłki te atoli, jeżeli są niemi pieniądze złote i srebrne, nie mogą ważyć po więcej niż 62½ kilograma, inne zaś posyłki przewozowe, po więcej niż 40 kilogramów.

Gdy która z nich przewyższa wagę rzeczoną, Lloyd ma prawo żądać od nich oprócz należytości za ubezpieczenie posyłek ubezpieczonych, także wynagrodzenia kosztów przewozu podług postanowień dla prywatnych posyłek poczty wozowej.

Należytość za ubezpieczenie wynagradza się podług ogólnej wartości posyłek urzędowych, ubezpieczonych, od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających, na tej samej karcie zapisanych. Monopolia na konsumcyą publiczną przeznaczone i wszelkie inne płody skarbowe, nie mogą być uważane za urzędowe posyłki poczty wozowej i nie mogą być jako takie oddawane na parowce Lloyda.

Artykuł XX.

Od prywatnych przesyłek poczty wozowej krajowych i zagranicznych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego pobierać ma przewozowe a od posyłek ubezpieczonych, także należytości za ubezpieczenie morskie podług własnej taryfy, dla publiczności w ogóle służącej, albo osobno umówionej. Należytości te od posyłek prywatnych, oddane Lloydowi przez zakłady pocztowe dla przewiezienia do portów krajowych lub zagranicznych, w których ustanowione są c. k. austryackie lub królewsko węgierskie zakłady pocztowe do służby wozowej, płaci przedsiębiorstwu zakład pocztowy państwa. Należytości te opłaca się podług wagi ogólnej i ogólnej wartości posyłek prywatnych od jednego zakładu pocztowego do drugiego przewieźć się mających a na tej samej karcie zapisanych. Postępowanie przy wzajemnem oddawaniu i odbieraniu takich posyłek poczty wozowej urządzone jest osobnym przepisem.

Istniejące taryfy przewozowe Lloyda, o ile stosowane są do posyłek poczty wozowej, nie mogą być podwyższone bez przyzwolenia zarządów pocztowych.

Artykuł XXI.

Posyłki poczty wozowej nadchodzące do urzędów pocztowych z krajów monarchyi austryacko węgierskiej i z państw zagranicznych, dla przewiezienia ich parowcami Lloyda do tych portów krajowych i zagranicznych, w których niema c. k. austryackich lub królewsko węgierskich zakładów pocztowych do służby wozowej, oddawać należy do biura żeglugi parowej. Obowiązkiem jego jest potwierdzać odbiór posyłek i starać się, aby niezwłocznie były dalej posłane i oddane.

Natomiast, gdy okrętami przedsiębiorstwa żeglugi parowej nadejdą przesyłki poczty wozowej, oddane mu przez osoby prywatne, a które mają być dalej posłane do miejsc w krajach monarchyi austryacko-węgierskiej i do państw zagranicznych i to za pośrednictwem c. k. austryackich i królewsko węgierskich zakładów pocztowych, przedsiębiorstwo żeglugi parowej odda je właściwemu zakładowi pocztowemu a w tej mierze postąpi się według przepisów ogólnych, tyczących się oddawania posyłek poczty wozowej.

Zakłady pocztowe i zarząd żeglugi parowej pobierają należytości od tych posyłek poczty wozowej, za przestrzeń, na której je własnemi środkami przewiozły, podług taryf do tego ustanowionych, a to, urzędy pocztowe podług taryfy

poczty wozowej, której używają a Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego podług swojej taryfy w ogóle dla publiczności służącej, lub osobno umówionej a w tym względzie postępowanie co do wzajemnego wyrównania tych należytości, urządzone będzie drogą osobnej umowy.

Artykuł XXII.

Posyłki poczty wozowej, które dojdą na miejsce przeznaczenia po śmierci adresata i te, których adresat nie przyjmie, zostaną zwrócone w następnym kursie, te zaś, których adresat nie będzie znaleziony w miejscu przeznaczenia i których nie można lub nie wolno za nim posłać, po upływie dwóch miesięcy; nakoniec te, które opatrzone są dopiskiem „poste restante“ a nie zostaną odebrane w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia ich nadejścia, po upływie tego terminu i będą sobie wzajemnie wydawane do dalszego zarządzenia, przy czem ciężące na nich opłaty portowe, cłowe i zdrowotne mogą być policzone.

Artykuł XXIII.

Spółka żeglugi parowej przyjmuje na siebie odpowiedzialność za wszystkie posyłki poczty wozowej urzędowe i prywatne, które zakłady pocztowe powierzą jej do przewiezienia a to w takiej rozciągłości, iż zobowiązuje się za zginięcie, ubytki lub uszkodzenia, których przesyłki mogą doznać w ciągu tego czasu, gdy u Lloyda zostają w zachowaniu, zapłacić całkowite wynagrodzenie, podług wartości przy oddaniu deklarowanej, jeżeli zginięcie, ubytek lub uszkodzenie, nastąpiło z winy lub przez nieuwagę jego służby albo też przypadkiem. Jeżeli posyłka poczty wozowej jest ubezpieczona, Lloyd austryacko-węgierski jest także odpowiedzialny za niebezpieczeństwa morskie i nieszczęścia siłą wyższą sprowadzone. Jeżeli przy oddaniu nie deklarowano wartości posyłki poczty wozowej, wynagrodzenie wynosi 1 zł. 50 c. wal. austr. za każde 500 gramów lub część 500 gramów.

Zakłady pocztowe odbierające takie posyłki poczty wozowej winny zawiadomić o tem stronę, aby wiedziała czego się trzymać.

Artykuł XXIV.

Z reklamacyami co do posyłek poczty wozowej zgłaszać się trzeba do urzędu podawczego. Do reklamowania ustanawia się termin sześciomiesięczny, po upływie którego ustaje odpowiedzialność w obec reklamujących, którzy się spóźnili.

Obowiązek wynagrodzenia ciąży na tym zakładzie, któremu posyłkę powierzono.

Ten ostatni zakład może poszukiwać zwrotu na zakładzie, u którego posyłka zginęła lub została uszkodzona.

Artykuł XXV.

Zwroty lub wynagrodzenia w artykułach XVII i XXIII wzmiankowane, wypłacane będą nawzajem niezwłocznie, bez względu na to, czy winny jest wyśledzonym, jak tylko dochodzenie co do zginięcia, ubytku lub uszkodzenia zupełnie będzie ukończonem i obowiązek wynagrodzenia uznanym. Zakładom pocztowym służy także prawo ściągnąć bezzwłocznie kwotę zwrócić się mającą lub wynagrodzenie z należytości, które przedsiębiorstwo ma od nich do żądania lub z wynagrodzenia kontraktem umówionego za sprawowanie służby pocztowej morskiej a prócz tego przedsiębiorstwo odpowiada wszystkiemi swemi parowcami i całym majątkiem.

Artykuł XXVI.

Gdyby zarząd pocztowy uznał za potrzebne wyprawiać posyłki pocztowe pod dozorem własnych urzędników pocztowych lub konduktorów, wyznaczone będzie bezpłatnie urzędnikowi miejsce I klasy a konduktorowi miejsce II klasy.

Urzędnikowi pocztowemu będzie nadto dozwolone załatwiać czynności pocztowe w odpowiedniej, zamkniętej kajucie; konduktorowi zaś wyznaczone będzie osobne zamknięte miejsce do schowania posyłek pocztowych. Podobnież komisarzom zakładu pocztowego wysłanym na rewizyą, wyznaczane będą bezpłatnie miejsca I klasy.

Powyższy obowiązek bezpłatnego przewożenia nie odnosi się do wyżywienia, za to bowiem, jeżeli w tej mierze nie będzie zawarta osobna umowa, płacić będą jadący ceny zniżone po 1 zł. 50 c.

Artykuł XXVII.

Z końcem każdego ćwierćrocza Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda składać będzie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście do dalszego urzędowego załatwienia wykaz swoich należytości za przewóz i ubezpieczenie morskie posyłek poczty wozowej (art. XIX. i XX). Kwota uznana za wyrzetelnioną wypłacana będzie przedsiębiorstwu Lloyda za kwitem w kasie c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście.

Artykuł XXVIII.

Lloyd austryacko-węgierski odsyłać winien należytości pobierane przez jego agencye za przewóz pocztą i na morzu posyłek poczty listowej, opłacie portoryum podlegających, do kasy c. k. dyrekcyi pocztowej w Tryeście, na rachunek skarbu spólnego.

Artykuł XXIX.

Wszyscy członkowie rady zawiadowczej, jakoteż wszyscy funkcyonaryusze spółki, w monarchyi, ze stałemi płacami ustanowieni, muszą być obywatelami austryackimi lub węgierskimi i wyjątek co do funkcyonaryuszów, w obrębie monarchyi zostających, nastąpić może tylko za zezwoleniem spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych. Lloyd austryacko-węgierski zobowiązuje się zarazem, że z pomiędzy ubiegających się o miejsca ze stałą płacą za granicą, uwzględniani będą szczególnie poddani austryaccy lub węgierscy.

Do miejsc w służbie morskiej Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda dawać będzie przy całkiem równych warunkach pierwszeństwo przed innymi kandydatami oficerom marynarki wojennej Najjaśniejszego Pana. We względzie nadawania posad wysłużonym podoficerom armii, marynarki wojennej i obudwu obron krajowych, poddaje się Spółka przepisom ustawowym, wydanym dla subwencyonowanych przedsiębiorstw kolei żelaznych i żeglugi parowej.

Artykuł XXX.

Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się, że w ciągu czasu kontraktowego nie wyda bez zezwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych, żadnego rozporządzenia co do kwestyj zasadniczych a mianowicie co do istnienia Spółki, zaciągnięcia nowych pożyczek, obciążenia majątku, emisyi

akcyj jeszcze nie wypuszczonych, za sumę półtora miliona złotych monetą konwencyjną, powiększenia lub zmniejszenia kapitału akcyjnego Spółki w ogólności i odmiany, sprzedaży lub zastawienia parowców i nieruchomości do majątku Spółki należących.

Podobnież do kupienia statków za granicą potrzeba postarać się o pozwolenie ministerstwa spraw zewnętrznych, które jednak odmówionem być nie może, jeżeli będzie udowodnione, że w obrębie monarchyi nie byłyby na czas dostawione, lub, że za granicą mogą być nabyte pod warunkami szczególnie korzystnemi.

Artykuł XXXI.

Lloyd zobowiązuje się ogłaszać najpóźniej aż do 15 każdego miesiąca w dziennikach urzędowych wiedeńskich, budapeszteńskich i tryesteńskich przychody surowe, zebrane od początku roku aż do końca przedpoprzedniego miesiąca.

Artykuł XXXII.

Lloyd zobowiązuje się doprowadzić do zgodności statut Spółki z postanowieniami kontraktu niniejszego. Statut zmieniony ma nabyć mocy jednocześnie z kontraktem. W ciągu czasu kontraktowego, statut nie może być zmieniony bez pozwolenia spólnego ministerstwa spraw zewnętrznych.

Artykuł XXXIII.

Ministerstwo spraw zewnętrznych kontroluje ścisłe dotrzymanie umów ze Spółką zawartych.

Żaden ważniejszy środek administracyjny nie może być uchwalony bez wiedzy komisarza rządowego, którego ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi.

Tenże ma prawo być obecnym na posiedzeniach rady zawiadowczej i walnego zgromadzenia ile razy uzna to za potrzebne, zawieszać rozporządzenia, któreby dla dobra powszechnego były szkodliwe i donosić o tem ministerstwu spraw zewnętrznych, aby zarządziło dalsze kroki.

Ze względu na zachody czynników kontrolujących, które spólne ministerstwo spraw zewnętrznych ustanowi, tudzież na pokrycie wydatków z nadzorem rządowym połączonych, Spółka austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się płacić ryczałtowo po 4000 złotych wal. austr. rocznie do kasy państwa, którą spólne ministerstwo spraw zewnętrznych wskaże.

Artykuł XXXIV.

Ministerstwa handlu c. k. austryackie i król. węgierskie mianują po jednym członku rady zawiadowczej Spółki nie wiążąc się w tym względzie przepisami statutu co do ilości akcyj, które członkowie rady zawiadowczej mają posiadać.

Artykuł XXXV.

Lloyd obowiązany jest zaprowadzić agencye główne w Wiedniu i Rjece.

Artykuł XXXVI.

Przedsiębiorstwo żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się mieć staranie o regularny przewóz towarów. W tym celu wypracuje

porządek ruchu i przedstawi go ministerstwu spraw zewnętrznych do zatwierdzenia. Wszelkie zmiany tegoż porządku ruchu podlegają zatwierdzeniu rzeczonego ministerstwa.

Nadto zobowiązuje się Spółka mieć należyte względy na podróżnych. Tak na pokładzie statków Spółki, jakoteż u jej agencyj, wystawione będą księgi zażaleń, które odpowiednie urzędy pocztowe i konsulowskie będą mogły każdego czasu przeglądać.

Artykuł XXXVII.

Przedsiębiorstwo Lloyda ma prawo żądać, aby Rząd wypłacał mu wynagrodzenie za kursa kontraktowe (artykuł II) w dwunastu ratach miesięcznych. Ale ponieważ nie można oznaczyć stanowczo sumy wynagrodzenia w stosunku do ilości mil przebytych aż dopiero z końcem roku, przeto na rachunek wynagrodzenia kasa państwa będzie wypłacała nieoprocentowane zaliczki. Zaliczki te wypłacane będą przedsiębiorstwu w sposób następujący:

1. W latach 1878 i 1879:

a) wypłacane będą płatne w tych latach annuity po czterysta siedmdziesiątpięć tysięcy czterysta złotych wal. austr., które Spółka żeglugi parowej Lloyda według umowy z dnia 2 marca 1858 wypłacać ma c. k. uprzywilejowanemu zakładowi kredytowemu dla handlu i przemysłu w Wiedniu; i

b) na początku każdego miesiąca asygnowana będzie suma sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych wal. austr.

2. Począwszy od r. 1880 aż do wyjścia niniejszego kontraktu, asygnowana będzie na początku każdego miesiąca suma sto pięć tysięcy złotych wal. austr.

Po upływie każdego roku słonecznego, Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda przedstawi c. i k. spólnemu ministerstwu spraw zewnętrznych wykaz kursów kontraktowych w ciągu roku odbytych, przy czem urzędowemi świadectwami właściwych władz portowych i konsulowskich musi być udowodnione, że istotnie odprawiono tyle i tak wielkich kursów, jak to jest wykazane.

Po sprawdzeniu i wyrzetelnieniu tego wykazu, zarządzone będzie obliczenie otrzymanych zaliczek, razem z wzmiankowanemi wyżej annuitami, poczem wydana będzie przedsiębiorstwu Lloyda reszta należytości po strąceniu grzywien, jeżeli będą, gdyby zaś należytość wynosiła mniej niż suma zaliczek, nadwyżka potrącona będzie z najbliższej raty miesięcznej albo z kilku rat, a gdyby przy rozwiązaniu kontraktu zostawała, zwrócona będzie gotówką.

Gdyby kursa kontraktowe miały być przez czas dłuższy przerwane, natenczas, bez nadwerężenia postanowień Artykułu IV, służyć będzie Rządowi prawo zmniejszenia do czasu lub zawieszenia całkiem zaliczek miesięcznych, powyżej zapewnionych; jeżeli jednak przerwa nastąpi nie z winy przedsiębiorstwa, wynagrodzenie przypadające Lloydowi razem z wypłatą powyższą na rzecz c. k. uprzywilejowanego zakładu kredytowego nie będzie zmniejszone poniżej jednego miliona rocznie.

Artykuł XXXVIII.

Pozostałą po dzień 31 grudnia 1877 resztę długu w sumie 1,340.000 zł. wal. austr. z wypłaconych Spółce żeglugi parowej austryacko-węgierskiego

Lloyda na podstawie kontraktu z dnia 27 lipca 1865 i zapisu dłużnego z dnia 1 maja 1866 zaliczek państwa w sumie trzy miliony złotych, przedłuża się na czas aż do wyjścia niniejszego kontraktu z zatrzymaniem nadal stopy procentowej po cztery od sta i będzie ona spłacana, począwszy od roku 1878 w dziesięciu równych ratach rocznych, płatnych zawsze ostatniego grudnia.

Co się tyczy pierwszeństwa, jakoteż zabezpieczenia kapitału i odsetków od przedłużonej powyższej reszty długu, zobowiązania, które przez powyższy kontrakt i przerzeczony zapis dłużny Spółka wzięła na siebie, pozostają nadal w swej mocy.

Artykuł XXXIX.

Bez pozwolenia ministerstwa spraw zewnętrznych, Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego nie może rozdzielać większej dywidendy jak po cztery od sta.

Artykuł XL.

Kontrakt niniejszy zawiera się na lat dziesięć licząc od dnia 1 lipca 1878.

W dowód czego spisano dwa jednobrzmiące egzemplarze kontraktu niniejszego w języku niemieckim i węgierskim, które potrzebnemi podpisami i pieczęciami opatrzone zostały.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

(L. S.)

Dodatek.

Wykaz

kursów, które przedsiębiorstwo żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego na zasadzie kontraktu utrzymywać ma w kraju i za granicą.

Liczba bieżąca	Kursa	Ilość podróży rocznie	Ilość mil morskich każdej całkowitej podróży tam i napowrót
	A. Kursa z chyżością po 10 mil morskich na godzinę.		
1	Konstantynopol—Warna i napowrót	104	290
	B. Kursa z chyżością po 9 mil morskich na godzinę.		
2	Tryest (Rjeka)—Korfu—Aleksandrya i napowrót	52	2.402
3	Tryest—Korfu—Syra—Konstantynopol i napowrót	52	2.356
	C. Kursa z chyżością po 8 mil morskich na godzinę.		
4	Tryest—Polje—Dalmacya—Durazzo i napowrót	52	1.037
5	Tryest—Polje—Dalmacya—Albania—Prevesa i napowrót	52	1.488
6	Tryest—Polje—Kottor i napowrót	52	825
7	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor i napowrót	26	705
8	Rjeka—Łoszyn mały—Zadar—Kottor—Albania—Patras i napowrót	26	1.369
9	Tryest—Rjeka i napowrót	52	272
10	Rjeka—Tryest i napowrót	52	272
11	Rjeka—Seń—Zadar i napowrót	52	252
12	Rjeka—Zadar—Ankona i napowrót	26	293
13	Tryest—Rjeka—Korfu—Syra—Smyrna i napowrót	52	2.280
14	Tryest—Patras—Pyreus—Volo—Saloniki—Konstantynopol i napowrót	26	3.306
15	Konstantynopol—Küstendzie—Galacz i napowrót	40	858
16	Konstantynopol—Trapezunt i napowrót	12	1.074
17	Konstantynopol—Smyrna—Cypr—Bejrut—Port-Saida—Aleksandrya i napowrót	26	2.704
18	Aleksandrya—Port-Saida i napowrót	26	320
19	Pyreus—Syra i napowrót	104	156
20	Syra—Kandya i napowrót	52	319

Protokół.

Przy podpisywaniu na dniu dzisiejszym kontraktu żeglarskiego i pocztowego ze Spółką Lloyda austryacko-węgierskiego podane zostały do protokołu jeszcze następujące uwagi:

Do Artykułu I i do Dodatku do kontraktu.

1. Spólne ministerstwo spraw zewnętrznych zastrzega sobie prawo zmienienia lub zwinięcia kursów na linii Konstantynopol-Warna (licz. bież. 1) a w tym ostatnim przypadku wstrzymania odpowiedniej kwoty subwencyi, o ile nie byłaby użyta dla linij wzmiankowanych w następującym ustępie 2.

2. Spółka żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego oświadcza, że gdyby to było potrzebne w ciągu skuteczności kontraktu, urządzi w granicach umówionej subwencyi za porozumieniem się z ministerstwem spraw zewnętrznych, nowe kursa z Saloniki, Dedeagaczu i Galaczu do portów morza Śródziemnego i Czarnego po 1 zł. 15 c. za milę i z chyżością po ośm mil morskich na godzinę.

3. Zarazem zobowiązuje się Spółka wysyłać statek aleksandryjski (liczb. bież. 2 dodatku do kontraktu), jeżeli ilość towarów z Rjeki albo do Rjeki oddanych wynosiłaby średnio aż do 750.000 kilogramów, raz na cztery tygodnie, gdyby zaś wynosiła dwa razy więcej, raz na dwa tygodnie, wprost z Rjeki. W przypadku tym utrzymywać będzie kursa bezpośrednie co tygodniowe z Tryestu do Aleksandryi, nie żądając za to podwyższenia subwencyi. Oznaczenie, kiedy rozpocząć się mają kursa bezpośrednie z Rjeki, będzie rzeczą Rządu król. węgierskiego; gdyby jednak powyższa średnia ilość miesięczna nie miała miejsca w ciągu sześciomiesięcznego istnienia komunikacyi bezpośredniej, Spółka będzie mogła zażądać jej zawieszenia.

Do Artykułu IV.

Szczegółowe plany kursów, które Lloyd wypracuje na podstawie układów zawartych w dodatku do kontraktu i które stanowić mają przyszły program ruchu, przedstawione być mają ministerstwu spraw zewnętrznych, najpóźniej na miesiąc, zanim kontrakt stanie się skutecznym, do zatwierdzenia.

Do Artykułu VI.

Lloyd obowiązany jest do nabywania węgla krajowego aż do ilości zapewnionej pod tym warunkiem, że stosunek siły ogrzewalnej węgla krajowego do angielskiego, którego Lloyd zwyczajnie używa, wynosić będzie przynajmniej 84:100 i że ten węgiel krajowy nie będzie kosztował *loco* Tryest lub Rjeka drożej niż angielski w tych samych miejscach.

Do Artykułu IX.

Gdy Rządy c. k. austryacki, jakoteż królewsko węgierski oświadczyły, że przedsiębiorstwu żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego wyznaczą w portach tryestyńskim i rjekskim na przeciąg czasu kontraktowego odpowiednie miejsca na założenie magazynów na towary i węgiel, warunki wyznaczenia tych miejsc ułożone będą drogą osobnych umów między każdym z tych Rządów a Spółką.

Do Artykułu X.

Zastrzega się zawarcie osobnej umowy między ministerstwem a przedsiębiorstwem żeglugi parowej w przedmiocie podróży służbowych urzędników państwa i sług wydziału spraw zewnętrznych, którym zapewniono przewóz bezpłatny.

Do Artykułu XVIII.

Załatwianie służby pocztowej w agencyach poruczone będzie ile możności oficjalistom Spółki, odpowiednio uzdolnionym. O każdej zmianie osoby tychże, Spółka uwiadamiać będzie wcześnie Dyrekcyą pocztową w Tryeście a względnie urząd pocztowy ambasady w Konstantynopolu.

Do Artykułu XXXII.

Gdy kontrakt stanie się skutecznym, Rada zawiadowcza urządzona będzie na nowo.

Do Artykułu XL.

Lloyd zobowiązuje sie opłacić należytości stęplowe od jednego z dwóch egzemplarzy kontraktu; przypadająca kwota stęplu rozłożona będzie na dziesięć rat rocznych w ten sposób, że odpowiednia rata potrącana będzie zawsze z pierwszej raty miesięcznej każdego roku na rachunek subwencyi, zapłacić się mającej.

Podpisani zgodzili się, aby protokół niniejszy stanowił część składową kontraktu, do którego należy.

Protokół niniejszy spisano w dwóch egzemplarzach.

Andrássy r. w.

Marek Baron Morpurgo r. w. **Rittmeyer** r. w. **Józef Bordini** r. w.

70.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o upoważnieniu c. k. Rządu do zawarcia kontraktu ze Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem a Indyami Wschodniemi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł 1.

Upoważnia się Rząd do zawarcia dołączonego tu w projekcie kontraktu ze Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzy-

mywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem z jednej a Bombajem, Cejlonem, Kalkuttą, Singapore a według okoliczności Hongkongiem z drugiej strony.

Artykuł 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrom handlu i skarbu.

Wiedeń, dnia 27. czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Kontrakt

między c. k. Administracyą państwa a Spółką żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego regularnego ruchu parowców między Tryestem z jednej a Bombajem, Cejlonem, Kalkuttą, Singapore a według okoliczności Hongkongiem z drugiej strony.

Artykuł 1.

Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda zobowiązuje się do utrzymywania podczas skuteczności kontraktu niniejszego, za wynagrodzeniem w artykule 2 ustanowionem, kursów następujących:

1. Trzy kursa na rok z Tryestu do Bombaju i napowrót;
2. Sześć kursów na rok z Tryestu do Kalkuty i napowrót;
3. Trzy kursa na rok z Tryestu na Bombaj do Singapore i napowrót.

Kursa pod liczbą 3 ograniczone być mają w czasie aż do 30 czerwca 1879 na przestrzeń między Tryestem a Bombajem, w czasie od 1. lipca aż do 31 grudnia 1879 na przestrzeń między Tryestem a Cejlonem.

W kursach między Tryestem a Bombajem a względnie Singapore zawijać należy do Port-Saidy, Suezu, Adenu a względnie Cejlonu, i o ileby interesa handlu tego wymagały, także do Dżeddy i Hodeidy; w kursach między Tryestem a Kalkuttą do Port-Saidy, Suezu, Cejlonu a według okoliczności do Adenu i do Madras.

Na wypadek, gdyby w ciągu pierwszych lat czterech rozwój obrotu na liniach przerzeczonych przybrał takie rozmiary, iż Spółka mogłaby utrzymywać ruch na tych liniach bez znacznych ofiar, zobowiązuje się Lloyd rozciągnąć na żądanie administracyi państwa kursa między Tryestem a Singapore aż do Hongkongu bez osobnego wynagrodzenia.

Artykuł 2.

Wynagrodzenie, które Rząd płacić ma za utrzymywanie ruchu na liniach w artykule 1 wzmiankowanych, wynosi od kursów na linii Tryest-Bombaj (licz. bież 1) jeden złoty ośmdziesiąt centów (1 zł. 80 c.), od kursów na liniach Tryest-Kalkutta i Tryest-Singapore (licz. bież. 2 i 3) dwa złote pięćdziesiąt centów (2 zł. 50 c.) za każdą milę morską.

Ilość mil morskich każdej całej podróży tam i napowrót przyjmuje się dla kursów między Tryestem a Bombajem w ilości 8680, dla kursów między Tryestem, Bombajem a Cejlonem w ilości 10.480, dla kursów między Tryestem a Kalkuttą w ilości 12.260, dla kursów między Tryestem a Singapore w ilości 13.750 mil morskich.

Oprócz tego po upływie każdych trzech miesięcy zwracane będą Spółce za przedstawieniem odnośnego rachunku opłaty za przejazd kanału suezkiego.

Artykuł 3.

Na rachunek wynagrodzenia rządowego udzielane będą Spółce żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego zaliczki bezprocentowe z kasy państwa. Zaliczki te, które asygnowane będą na początku każdego miesiąca, wynoszą w czasie aż do 30 czerwca 1879 trzydzieści tysięcy, w czasie od dnia 1 lipca aż do dnia 31 grudnia 1879 trzydzieści dwa tysiące a począwszy od 1 stycznia 1880, trzydzieści sześć tysięcy złotych miesięcznie.

Artykuł 4.

Spółka Lloyda austryacko-węgierskiego zobowiązuje się używać na umówionych liniach statków zbudowanych całkiem odpowiednio, urządzonych podług wymagań obrotu pocztowego, pasażerskiego i towarowego, dostatecznie bezpiecznych, mogących zabierać najmniej po 1200 tonnów ciężaru i płynących z chyżością po ośm mil morskich na godzinę przy normalnym stanie powietrza.

Artykuł 5.

Gwoli dalszego przewozu podróżnych i posyłek na liniach wzmiankowanych w artykule I, przewożonych do portów południowo- i wschodnio-azyatyckich, mianowicie w Chinach, Japonii i Indyach holenderskich, do których Lloyd nie zawija, będzie się Spółka starała wejść w związek ze Spółkami żeglugi parowej w tamtych kierunkach komunikacyą utrzymującemi.

Artykuł 6.

Z resztą, mianowicie co się tyczy czasu, do którego kontrakt niniejszy ma obowiązywać, zastosowane być mają we względzie kursów, które Spółka żeglugi parowej austryacko-węgierskiego Lloyda w myśl artykułu I niniejszego kontraktu ma utrzymywać, postanowienia kontraktu żeglarskiego i pocztowego z dnia 6 listopada 1877, między c. i k. spólnym ministrem spraw zewnętrznych a rzeczoną Spółką zawartego, tudzież protokołu, w ministerstwie spraw zewnętrznych na dniu 14 maja 1878 podpisanego, z ograniczeniem skuteczności do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

W dowód czego spisano dwa jednobrzmiące egzemplarze kontraktu niniejszego i opatrzono je potrzebnemi podpisami i pieczęciami.

Opłata stęplowa, którą Lloyd ma złożyć od jednego z dwóch egzemplarzy kontraktu rozłożona będzie na dziesięć rat rocznych w ten sposób, że odpowiednia rata potrącana będzie zawsze z pierwszej raty miesięcznej każdorocznego wynagrodzenia rządowego.

Wiedeń, dnia

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1878.

71.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o opodatkowaniu cukru burakowego, obowiązująca w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych z wyjątkiem Dalmacyi i okręgów wyłączonych istryjskiego, tryestyńskiego i brodzkiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Stopy opłaty od zużycia.

§. 1.

Teraźniejsze stopy opłaty od zużycia przy wyrobie cukru burakowego zachowują się. (Ustawa z dnia 18 maja 1875, Dz. u. p. Nr. 84).

Sposoby wymiaru i poboru opłaty od zużycia.

§. 2.

1. Uchyla się rozporządzenie z dnia 18 października 1865 (Dz. u. p. Nr. 105) i począwszy od dnia 1 sierpnia 1878. opłata od zużycia w cukrowniach buraki przetwarzających, które do wytłaczania soku używają pras hidraulicznych albo naczyń dyfuzyjnych, połączonych w tak zwane baterye, wymierzana będzie wyłącznie przez ryczałtowe oznaczanie podług wydajności tych przyrządów do otrzymywania soku i podług długości kampanii.

Jeżeli do wyrobu cukru burakowego sok otrzymywany jest za pomocą innych przyrządów, natenczas w cukrowniach przetwarzających buraki, tychże używających, ilość buraków opodatkować się mająca, obliczana będzie po prostu przez ważenie buraków dopóty, dopóki na podstawie poczynionych doświadczeń nie będzie można w sposób niezawodny ułożyć skal wydajności.

2. Skale dziennej wydajności przyrządów do otrzymywania soku uregulowane będą po wysłuchaniu biegłych z koła fabrykantów cukru drogą rozporządzenia, w porozumieniu z królewsko-węgierskim ministrem skarbu w taki sposób, aby w spólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim opłata od zużycia przy wy-

robie cukru burakowego razem z cłem wwozowem od cukru surowego i rafinowanego przynosiła następujące czyste dochody, a mianowicie:

w kampanii 1878/9 . . . . 6,000.000 zł.
a w każdej następnej kampanii o . . . . 500.000 „
więcej.

Gdy w ten sposób suma czystego dochodu dojdzie do 10.500.000 zł., dalsze postanowienie wydane będzie drogą ustawodawczą.

Skale dziennej wydajności przyrządów do otrzymywania soku nie mogą być podwyższane celem otrzymania większego czystego dochodu, jeżeli jest do przewidzenia, że w owoczesnej bieżącej kampanii zebrany będzie taki czysty dochód, jaki się ma na widoku dla przyszłej kampanii.

To jednak nie wyklucza uregulowania skal na czas najbliższej kampanii, potrzebnego do osiągnięcia jednostajności opodatkowania przyrządów do otrzymywania soku.

Przez kampanią rozumie się okres od dnia 1 sierpnia pewnego roku aż do ostatniego lipca następnego roku. Czysty dochód z opodatkowania cukru oblicza się w ten sposób, że do sumy, którą w spólnym austryacko-węgierskim okręgu cłowym w ciągu odnośnej kampanii przynoszą kwoty przepisane jako opłata od zużycia przy wyrobie cukru burakowego, po strąceniu należących się podług ustawy w skutek przerw w fabrykacyi odpisań a względnie kwot oddanych, dolicza się cło od cukru surowego i rafinowanego, w ciągu tej samej kampanii ocleniu wwozowemu poddanego, a od wypadku odciąga się sumę zwrotów podatkowych, które będą żądane od cukru, w tej samej kampanii z zastrzeżeniem tychże zwrotów wywiezionego.

3. Jeżeli przez prawidłowe opodatkowanie cukru w pewnej kampanii, czysty dochód, który miano na widoku, nie będzie osiągnięty; przedsiebiorcy cukrowni buraki przetwarzających, ryczałtowo opodatkowanych, pokryć mają niedobór tej kampanii w ten sposób, że każdy z nich dopłaci kasie państwa tyle od sta swojej ryczałtowej opłaty od zużycia, w tej kampanii przypadającej, po odciągnieniu odpisań a względnie kwot oddanych z powodu przerw w fabrykacyi, ile od sta całkowitej sumy ryczałtowych opłat od zużycia w tejże kampanii, po strąceniu odpisań a względnie kwot oddanych z powodu przerw w fabrykacyi, niedobór wynosi. Dopłatę wnosi się nie pierwej jak w miesiąc po otrzymaniu uwiadomienia urzędowego.

Jeżeli jednak w kampanii, bezpośrednio kampanią, w której niedobór ma być pokryty, poprzedzającej, była nadwyżka po nad czysty dochód, który miano na widoku, nadwyżka ta użyta będzie na częściowe a według okoliczności całkowite pokrycie niedoboru.

Na wypadek dopłaty, każdy przedsiębiorca cukrowni przetwarzającej buraki, ryczałtowo opodatkowanej, złożyć ma przed rozpoczęciem kampanii dostateczną rękojmią, wynoszącą pewną ilość od sta ryczałtowego, oznaczyć się mającą drogą rozporządzenia a która cięży na jego fabryce przez 120 dni ruchu.

Przepisy tyczące się ryczałtowego oznaczenia opłaty od zużycia.

§. 3.

W wymierzaniu ryczałtem opłaty od zużycia przy wyrobie cukru burakowego, stosowane być mają przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia

7 września 1850 (Dz. u. p. 1850, Nr. 344) tyczące się ugody, tudzież nie uchylone tem rozporządzeniem odnośne przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 28 listopada 1849 (Dz. u. p. 1849, Nr. 27) z następującemi zmianami:

1. Na każdą kampanią skale dziennej wydajności przyrządów do otrzymywania soku, podlegających ryczałtowemu oznaczeniu opłaty, ogłoszone będą najpóźniej aż do dnia 1 czerwca przed kampanią.

2. Podczas kampanii rocznej (okresu, na który ryczałtowe oznaczono) przyrządy do otrzymywania soku nie mogą być ani odmieniane ani też używane w inny sposób, niż oznajmiono, i nie wolno stawiać innych prócz oznajmionych, ani takichże nowych przyrządów, wyjąwszy, gdyby przyrząd uszkodzony potrzeba było zastąpić innym takiej samej wydajności, jakości i wielkości, co jednak poprzedzić ma oznajmienie i spisanie wywodu oględzin.

Wszelkie wykroczenie przeciw temu zakazowi karane będzie grzywnami od 100 aż do 2000 złotych.

Nadto uczynienie zmiany dla powiekszenia wydajności w otrzymywaniu soku karane będzie jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

W przypadkach tych za uszczuploną sumę podatku uważana będzie ta kwota, która przypada na powiększenie wydajności za czas, przez który powiększenie to istniało, najmniej zaś za 24 godziny. Gdy czas ten nie da się oznaczyć z pewnością, wtedy za podstawę do obliczenia uszczuplonego podatku wziąć należy tę część kampanii, która już upłynęła aż do chwili odkrycia.

Powiększenie wydajności wciągnięte będzie do wymiaru ryczałtowego ugodnego za czas fabrykacyi, od dnia przekroczenia zakazu jeszcze pozostały, jeżeli zaś dzień ten nie da się oznaczyć z pewnością, za cały czas fabrykacyi.

3. W oznajmieniu ruchu wyłączone być mogą od ruchu a przeto od opodatkowania tylko niedziele i inne uznane święta.

Atoli, co się tyczy świąt Bożego narodzenia, wyłączyć można okres obejmujący razem z temi świętami, 14 dni kolejno po sobie następujących.

Jeżeli fabrykacya na początku kampanii nie zaczyna się z pierwszym dniem miesiąca lub przy końcu tejże nie zamyka się z ostatnim dniem miesiąca, ryczałtowe wymierzyć należy za te dwa miesiące w takiej kwocie, która przypada za część tych dwóch miesięcy, w której odbywała się fabrykacya.

Przez dzień ruchu rozumie się czas od 6 godziny zrana jednego dnia aż znowu do 6 godziny zrana następnego dnia.

Gdy więc chodzi np. o wyłączenie niedzieli w oznajmieniu o ruchu, wyłącza się czas od 6 godziny zrana w niedzielę aż do 6 godziny zrana w poniedziałek.

W obliczaniu ilości buraków, opodatkować się mających podług wydajności przyrządów do otrzymywania soku, ułamki oznajmionego dnia ruchu policzone będą za cały dzień ruchu.

4. Ograniczenie fabrykacyi w ciągu kampanii nie upoważnia do żądania, aby ilość buraków opodatkować się mająca, została zmniejszona.

Ale jeżeli użycie przyrządów do wytłaczania soku w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić, musi być całkiem wstrzymane na 24 lub więcej bez przerwy po sobie następujących godzin oznajmionego czasu fabrykacyi, natenczas prośba o oddanie lub odpisanie tej kwoty podatku, która przypada za przerwę fabrykacyi po oznajmieniu, z opuszczeniem ułamków godziny, będzie uwzględniona pod tym warunkiem, że o tej przeszkodzie w ruchu natychmiast, jak tylko nastąpi a o rozpoczęciu na nowo wytłaczania soku, najmniej na 6 godzin przed tem, dy-

rekcya fabryki uwiadomi czynnika skarbowego, bezpośredni nadzór nad fabryką mającego, pismem w dwóch egzemplarzach, i Władzę skarbową pierwszej instancyi pismem w jednym egzemplarzu wygotowanem; jeżeli zaś pomiędzy siedzibą tej Władzy a miejscem, gdzie jest fabryka, istnieje linia telegraficzna, także telegrafem.

Czynnik skarbowy zwróci dyrekcyi fabryki jeden egzemplarz pisemnego uwiadomienia z urzędowem potwierdzeniem dnia i godziny jego nadejścia. Długość przerwy w fabrykacyi liczona bedzie do oddania lub odpisania podatku od stwierdzonej wiarogodnie chwili, w której przyrządy do otrzymywania soku były całkiem wypróżnione aż do tej chwili, w której zaczyna się drobienie buraków.

Co się tyczy pierwszej z chwil wzmiankowanych, przyjmuje się, że ta nastąpiła przed chwilą doręczenia uwiadomienia o przeszkodzie w fabrykacyi najwięcej o ten czas, którego szybki posłaniec potrzebuje do przebycia drogi z fabryki do siedziby urzędowej rzeczonego czynnika skarbowego.

Przepisy tyczące się wymierzenia podatku od zużycia przez proste odważenie buraków.

§. 4.

Co sie tyczy cukrowni przetwarzających buraki, w których stosownie do §. 2, oddział 1, ustęp 2, ilość buraków opodatkować się mająca, obliczana być ma przez proste ich odważenie, w tej mierze stosowane być mają przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 7 września 1850 (Dz. u. p. 1850, Nr. 344) tyczące się tego sposobu wymierzania i nie uchylone tem rozporządzeniem odnośne przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 28 listopada 1849 (Dz. u. p. 1849, Nr. 27) z następującemi zmianami:

1. Przedsiębiorca fabryki obowiązany jest dostarczyć na żądanie Władzy skarbowej pierwszej instancyi dla czynników skarbowych do bezpośredniego nadzoru nad fabryką przeznaczonych, w zabudowaniu fabrycznem albo w budynku do niego należącym lub przynajmniej w pobliżu będącym, mieszkanie, składające się najmniej z dwóch opalanych pokoi z kuchnią i innych potrzebnych przynależytości, jako to drewutni itd., tudzież odpowiedni lokal na kancelaryą w zabudowaniu fabrycznem, zaopatrzony w stół, stołki itd.

O czynsz za mieszkanie i kancelaryą, administracya skarbowa umówi się z przedsiębiorcą fabryki. Gdyby sie nie zgodzono, wysokość czynszu oznaczy Władza administracyjna pierwszej instancyi.

2. Do odważenia nie wolno kłaść naraz na wagę mniej niż trzy cetnary metryczne.

3. Z tytułu, iż buraki położono na wadze nieopłókane, nie spuszcza się nic z ich zważonego ciężaru.

4. Jeżeli w pewnej fabryce zużyją w ciągu miesiąca mniej buraków niż zapowiedziano, natenczas kwota, o którą za wiele wzięto na przepis lub za wiele zapłacono, albo za wiele wekslem podatkowym pokryto, będzie odpisana a względnie oddana.

5. Władza skarbowa pierwszej instancyi ma prawo przeglądać za pośrednictwem swoich czynników książki przemysłowe fabryki, czy utrzymywane będą w samej fabryce czy gdzieindziej i wyciągać z nich szczegóły, tyczące się zakupu i użycia materyałów do produkcyi i pomocniczych, tudzież urobku cukru i odbytu.

Termin płatności opłaty od zużycia i kredytowanie jej fabrykom cukru burakowego krajowego.

§. 5.

Opłata od zużycia w produkcyi cukru burakowego jest płatna od tej chwili, w której doręczone zostało oznajmienie o ruchu.

Tym przedsiębiorcom cukrowni buraczanych, którzy stosownie do odnośnych przepisów dają odpowiednią rękojmią, dozwolone będzie zwlec zapłatę należytości najpóźniej aż do sześciu miesięcy po terminie płatności.

Niezapłacenie jej w ciągu tego czasu pociąga za sobą skutki w przerzeczonych przepisach wzmiankowane.

Postanowienia tyczące się akceptów wekslowych za zakredytowane kwoty opłaty od zużycia w fabrykacyi cukru pozostają nienaruszone.

Osobisty obowiązek zapłaty i odpowiedzialność co do tego podatku.

§. 6.

Uiszczenie się z tej opłaty jest obowiązkiem przedsiębiorcy fabrykacyi cukru burakowego.

Atoli do zapłacenia należytości ściągnąć się mającej za uszczuplenie podatku, jeżeli sam przedsiębiorca nie kieruje fabrykacyą, odpowiedzialny jest dyrektor fabrykacyi pod bezpośrednią odpowiedzialnością przedsiębiorcy.

Przypisanie postępowania podległego opodatkowaniu nie oznajmionego lub różniącego się od oznajmionego.

§. 7.

Dyrektor ruchu cukrowni przetwarzającej buraki uważany będzie za sprawcę postepowania podlegającego podatkowi, podczas jego nieobecności w siedzibie fabryki dokonanego, ale nieoznajmionego lub różniącego się od oznajmionego.

Odpowiedzialność przedsiębiorcy fabryki za grzywny.

§. 8.

Za grzywny naznaczone z powodu przekroczenia przepisów, tyczących się podatku od zużycia w fabrykacyi cukru burakowego, odpowiedzialnym jest bezwarunkowo przedsiębiorca cukrowni buraki przetwarzającej, jeżeli już i tak nie on został na nie jako winny skazany.

Wyjętemi od tego są grzywny za naruszenie urzędowego zamknięcia.

Wywóz cukru za zwrotem podatku.

a) Wymiar zwrotu.

§. 9.

Począwszy od dnia 1 sierpnia 1878 zwracać się będzie od cukru kolonialnego lub burakowego, w ilości najmniej 500 kilogramów za linią cłową wywiezionego, a to za przekazami płatnemi w sześć miesięcy, licząc od dnia uskutecznienia wywozu, za każde 100 kilogramów, jako podatek cłowy i konsumcyjny:

a) od cukru okazującego przez polaryzacyą mniej niż $99^{5}/_{10}$ aż do najmniej 92 od sta, 9 zł. 10 c.

b) od cukru okazującego przez polaryzacyą najmniej $99^{5}/_{10}$ od sta, 11 zł. 18 c.

Komory, które mogą zajmować się postępowaniem wywozowem z cukrem deklarowanym do wywozu z prawem do zwrotu cła i podatku konsumcyjnego, wyznacza minister skarbu.

b) Naznaczenie kary.

§. 10.

Naznacza się karę jak za ciężkie przekroczenie defraudacyjne:

1. Gdy w deklaracyi wywozowej, połączonej z żądaniem zwrotu podatku wymieniono ilość cukru większą o 5 od sta niż urzędownie znaleziono, lub

2. gdy w takiej deklaracyi wywozowej żądany jest zwrot podatku od klasy wyższej niż ta, do której cukier wywieźć się mający, rzeczywiście należy, albo

3. gdy cukier, za który żąda się zwrotu, nie jest tej jakości, przy której podatek bywa zwracany, albo, gdy zamiast cukru inny przedmiot będzie znaleziony.

Karę wymierza się w kwocie cztery aż do ośm razy większej w 1 przypadku niż ta, której zwrót jest żądany za różnicę w ilości cukru, w 2 przypadku niż ta, o którą żądano za wiele a w 3 przypadku niż ta, której w ogóle żądano.

Nadto cukier niewłaściwie deklarowany przepada, gdy w zamiarze oszukania skarbu państwa zapakowany jest między takim cukrem, za który cło i podatek konsumcyjny zwraca się, albo za który się więcej zwraca a względnie odpisuje.

Jeżeli urzędowe dochodzenie ilości cukru w roztworze okaże przez polaryzacyą mniej niż 92 a względnie $99^{5}/_{10}$ prc. a różnica przechodzi $^{5}/_{10}$ prc., w takim razie odmawia się zwrotu cła lub podatku konsumcyjnego a względnie większego wymiaru tegoż; jeżeli różnica przechodzi 1 prc., oprócz odmówienia, wytacza się postępowanie karne.

Zmniejszenie kary.

§. 11.

Grzywny, naznaczone za przekroczenie rozporządzeń, tyczących się opłaty od zużycia w fabrykacyi cukru albo stosownie do powyższego §-fu 10-go, nie mogą być nigdy zmniejszone bardziej niż do najmniejszego wymiaru przepisanego ustawą, chociażby nawet odstąpiono od przeprowadzenia postępowania karnego prawem przepisanego.

Formuła wykonawcza.

§. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w

72.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o opodatkowaniu gorzałki w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych z wyjątkiem Dalmacyi i okręgów wyłączonych istryjskiego, tryestyńskiego i brodzkiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Rozdział pierwszy.

Postanowienia zasadnicze.

Przedmiot i wymiar podatku.

§. 1.

Płyn wyskokowy przepędzony podlega w czasie wyrobu podatkowi konsumcyjnemu w kwocie jedenaście centów od każdego hektolitra i każdego stopnia alkoholu podług przepisanego alkoholometru studzielnego (stopień hektolitrowy, alkohol litrowy).

Podatek ten opłacać należy także od wyrobu zapraw octowych i octów wyrabianych z innego płynu, nie z płynu wyskokowego przepędzonego, np. z zacieru uległego fermentacyi, przez destylacyą tegoż a to podług ilości alkoholu, którą płyn ten byłby dostarczył, gdyby był użyty do zrobienia alkoholu.

Wyrób gorzałki uwolniony od podatku.

§. 2.

Przyzwolone dotychczasowemi przepisami uwolnienie od podatku wyrobu gorzałki z istót własnej produkcyi na domową potrzebę, utrzymuje się nadal w tych granicach i pod temi warunkami, które są przepisane. Upoważnia się jednak ministerstwo skarbu, aby dla ułatwienia dozoru urzędowego nad wyrobem gorzałki, uwolnionym od podatku, poznosiło uwzględnienia wyjątkowe, o ile się bez nich obejść można, jakoteż, aby zdecydowało ze słusznem uwzględnieniem używanego w kraju sposobu wyrabiania gorzałki wolnej od podatku, czy z czasu w ciągu roku na to obracanego, korzystać się ma bez przerwy, czyli też możnaby go podzielić na dwa lub więcej okresów.

Zwrót podatku.

a) W razie wywozu płynu wyskokowego przepędzonego.

§. 3.

Od płynu wyskokowego przepędzonego, który z zastrzeżeniem zwrotu podatku, wywieziony zostaje za linią clową w beczkach i w ilości najmniej 50 litrów, zwracać się będzie podatek konsumcyjny w kwocie jedenaście centów za każdy hektolitr i za każdy stopień ilości alkoholu, wykazany za pomocą przepisanego alkoholometru studzielnego (stopień hektolitrowy alkoholu) a to przekazami, płatnemi w sześć miesięcy od dnia, w którym płyn ten wywieziony został za linią clową.

Gdy się wywozi za linią cłową likwor, natenczas, jeżeli posyłka obejmuje najmniej 25 litrów w beczułkach lub 100 flaszek ćwierćlitrowych, półlitrowych lub litrowych, podatek zwracany będzie przekazami rzeczonego rodzaju a mianowicie w kwocie 93 centy za 100 ćwierćlitrów, w kwocie 1 zł. 86 c. za 100 półlitrów i w kwocie 3 zł. 72 c. za 100 litrów.

Za ilości mniejsze niż 25 litrów lub 100 flaszek, podatek nie będzie zwracany.

b) Gdy gorzałki używa się do wyrobu pewnych fabrykatów.

§. 4.

Upoważnia się Zarząd skarbu do zwracania pod stosownemi warunkami i ostrożnościami podatku, także od gorzałki użytej do wyrobu fabrykatów, które nie należą do rzędu przedmiotów śniednych, np. do wyrobu octanu ołowiowego.

Decyzya co do obowiązku zapłacenia i wymiaru należytości.

§. 5.

W wątpliwości, czy podatek konsumcyjny, w §. 1 wzmiankowany, ma być zapłacony czy nie, jakoteż, co do wymiaru należytości, nie ma miejsca postepowanie przed sądami zwyczajnemi.

Ściąganie należytości niezapłaconych.

§. 6.

Należytości niezapłacone ściągać należy w sposób przepisany do ściągania zaległych podatków publicznych.

Dopomaganie do wykonania przepisów podatkowych.

§. 7.

Na prośbę czynników skarbowych każdy przełożony gminy obowiązany jest być im niezwłocznie pomocnym w czynnościach urzędowych, podejmowanych w celu wykonania przepisów o podatku wzmiankowanym w §. 1.

Przedawnienie.

§. 8.

Postanowienia, tyczące się przedawnienia tego podatku, określone będą osobną ustawą.

Odpowiedzialnosć za przestrzeganie przepisów.

§. 9.

Gdy w skutek niedbałego przestrzegania przepisów istniejących, zaległość przepada, strona, na której wina cięży, odpowiedzialna jest skarbowi państwa za stratę.

Rozdział drugi.

Rozporządzenia ogólne, mające na celu zabezpieczenie i pobór podatku.

Opisanie zakładu, przegląd przyrządów i naczyń do przechowywania.

§. 10.

Kto zamierza wyrabiać płyn wyskokowy przepędzony lub go przez destylacyą przeistaczać, albo wyrabiać ocet lub zaprawę octową za pomocą destylacyi z innego płynu, nie z wyskokowego przepędzonego, obowiązany jest podać w wyznaczonym terminie (§§. 31, 54, 62 i 75) opisanie zakładu i przegląd przyrządów a względnie uwiadomienie o ruchu.

Uwiadomienie o posiadaniu aparatów do destylacyi.

§. 11.

Posiadacze aparatów do destylacyi, nie oddający się żadnemu z zatrudnień, w powyższym §. 10 wzmiankowanych i nie trudniący się wyrabianiem lub przedawaniem takich aparatów, uwiadomić mają o posiadaniu tych aparatów w przeciągu 48 godzin po ich nabyciu, czynniki skarbowe, do tego przeznaczone, w miejscu lub w pobliskości znajdujące się a to pismem w dwóch egzemplarzach wygotowanem.

Jeden egzemplarz uwiadomienia tego, potwierdzony, jako był podany, zwrócony będzie uwiadamiającemu do zasłonięcia się i wylegitymowania. Od rzeczonego uwiadomienia uwolnieni są mianowicie aptekarze, tylko co do tych przyrządów destylacyjnych, które nie mają więcej nad litr pojemności albo zrobione są z innego materyału nie z metalu.

Ogólne obowiązki przedsiębiorców (§. 10) we względzie prowadzenia przemysłu.

§. 12.

Obowiązkiem jest przedsiębiorcy umieścić na zewnętrznej części lokalu zakładu gorzelnianego napis widzialny, uwiadamiający o prowadzeniu przemysłu.

Jest on nadto odpowiedzialny za zachowywanie cech urzędowych na przyrządach i sprzętach a w szczególności obowiązany jest o uszkodzeniu albo zupełnem zniszczeniu tychże cech przez inne osoby lub przez przypadek, uwiadomić w ciągu 24 godzin po dowiedzeniu się o niem, najbliższego czynnika skarbowego, celem odnowienia cech.

Niezawiśle od obowiązku uwiadamiania w §§. 31, 62 i 75 wzmiankowanego a ciężącego na kierowniku fabrykacyi i czynnikach nadzorczych, przedsiębiorca ustanowić ma osobę, która podczas jego nieobecności przytomną być powinna w lokalach wykonywania przemysłu, dla udzielania w jego imieniu potrzebnych wyjaśnień czynnikom skarbowym, którym dozór nad zakładem jest poruczony.

Domniemywać się będzie, że kierownik fabrykacyi lub w nieobecności tego ostatniego osoba, sprawująca dozór nad pomocnikami i robotnikami, jest przez przedsiębiorcę upoważniona do udzielania w jego imieniu wzmiankowanych wyjaśnień.

Jeżeli przedsiębiorca ustanowi do tego inną osobę, uwiadomić ma o tem pisemnie czynnika skarbowego, przeznaczonego do dozorowania przedsiębiorstwa. Opatrzony potwierdzeniem urzędowem egzemplarz opisania zakładu, przeglądu przyrządów i sprzętów, tudzież oznajmienia o postępowaniu opodat-

kowanem, jakoteż uwiadomienia o przerwach w fabrykacyi i inne potrzebne uwiadomienia zachowywać należy razem z cedułą podatkową i regestrem gorzelnianym w zakładzie, w miejscu na to przeznaczonem, dostępnem w każdym czasie dla czynników skarbowych.

Gdy przedsiębiorstwo zostaje całkiem zwinięte, przedsiębiorca uwiadomić ma o tem pisemnie wzmiankowanego czynnika skarbowego a dopiero przez otrzymanie urzędowego potwierdzenia w tej mierze staje się wolnym od odpowiedzialności za zachowywanie urzędowych cech na lokalach, przyrządach i sprzętach.

Powiększenie pojemności naczyń fermentacyjnych, przechowywanie surowców i brahy, zagłębianie naczyń w ziemi, naruszenie przyrządów do wyrobu, przechowywanie w zakładzie gorzelnianym innych przyrządów i naczyń nie należących do ruchu gorzelni.

§. 13.

Zabronione jest:

1. Przeszkadzanie za pomocą jakiegokolwiek przyrządu u naczynia fermentacyjnego przelewaniu się zacieru albo zbieranie przelewającego się zacieru do naczyń nie zameldowanych jako fermentacyjne, tudzież w ogólności powiększanie pojemności kadzi zacierowych oznajmionych po nad oznajmioną pojemność;

2. przechowywanie w zakładzie innych istot do wyrobu gorzałki użyć się dających, nie tych, które zameldowano do postępowania opłatnego, albo przechowywanie takich istot w postaci zacieru po za obrębem zakładu;

3. przechowywanie brahy w izbach destylacyjnych;

4. zagłębianie w ziemi bez szczególnego pozwolenia jakiegokolwiek naczynia prócz kadzi zacierowej;

5. oddalenie przyrządów gorzelnianych i naczyń z wyjątkiem naczyń do drożdży zarodowych, naczyń do fermentacyi drożdży i naczyń do drożdży słodowych z miejsca wyznaczonego dla nich w zakładzie gorzelnianym, chyba, że oddalone być mają tylko na czas krótki dla wyczyszczenia;

6. przechowywanie w izbach gorzelnianych przyrządów i naczyń nie należących do wykonywania przedsiębiorstwa.

Używanie naczyń lub przyrządów do innych celów.

§. 14.

Wyjąwszy przypadek zupełnego zwinięcia przedsiębiorstwa, kadzie zacierowe i przyrządy do pędzenia, chociażby nie zostawały pod zamknięciem urzędowem, nie mogą być ani wynoszone ze zakładu ani też używane do innego celu, prócz tego, do którego zostały zameldowane, jeżeli nie uwiadomiono poprzednio o tym zamiarze najbliższego czynnika skarbowego, do dozoru nad gorzelnią przeznaczonego i dopóki się nie otrzyma urzędowego potwierdzenia, jako uwiadomienie to zostało uczynione.

W małych gorzelniach z przyrządem do pędzenia tego rodzaju, jak wzmiankowany w §. 21, L. II, w których urzędownie uczyniono przyrząd do pędzenia nieużywalnym przez opieczętowanie hełmu alembika i oziębialnika, używanie alembika do innego celu, nie do pędzenia, jest dozwolone nawet bez uwiadomienia.

Pojęcie lokalów zakładu gorzelnianego.

§. 15.

Zakład każdego przedsiębiorstwa w §. 10 wzmiankowanego, podlega dozorowi Władz podatkowych.

Zakład stanowią następujące lokale:

1. Te, w których wykonywa się przemysł;

2. te, w których przechowywują się istoty należące do fabrykacyi albo płody z nich otrzymane;

3. wszystkie lokale łączące się bezpośrednio z lokalami wzmiankowanemi pod 1 lub 2.

Zamknięcie urzędowe, odpowiedzialność za jego nienaruszalność

§. 16.

Dopóki przedsiebiorstwo nie jest w ruchu, przyrządy do wyrobu uczynione będą nieużywalnemi przez opieczętowanie urzędowe lub w inny stosowny sposób (przez urzędowe zamknięcie).

W czasie kampanii, kierownik fabrykacyi, gdy zaś ruch ustanie, przedsiębiorca jest odpowiedzialny za zachowanie zamknięcia urzędowego w stanie nienaruszonym, wyjąwszy, gdyby udowodnione było przypadkowe zdarzenie, nie z jego (kierownika fabrykacyi a względnie przedsiębiorcy) winy pochodzące lub cudza wina, za którą nie jest odpowiedzialny.

Jakie środki mają być użyte, ażeby przyrządy do wyrobu uczynić nieużywalnemi, o tem osądzą czynniki skarbowe stosownie do jakości tych przyrządów.

Nieużywalność przez zamknięcie urzędowe nastąpi, gdy czynniki urzędowe uznają to za potrzebne, nawet w ciągu prowadzenia przemysłu, co do pojedynczych przyrządów do wyrobu i sprzętów, które nie mają być używane.

Odjęcie zamknięcia urzędowego.

§. 17.

Jeżeli aż do chwili, w której oznajmione używanie przyrządu do wyrobu (naczynia) pod zamknięciem urzędowem będącego, rozpocząć się może, nie przybędzie dla odjęcia go żaden z czynników skarbowych, przedsiębiorca ma prawo odjąć sam urzędowe zamknięcie.

Pojęcie postępowania opłatnego. Odpowiedzialność tego, który niem kieruje.

§. 18.

Postępowaniem opłatnem nazywają się te czynności postępowania przemysłowego, których oznajmowanie w celu wymierzenia lub zabezpieczenia podatku konsumcyjnego (§§. 42, 56 i 66) jest polecone.

W skutek uczynionego oznajmienia, po zbadaniu tegoż, wydana będzie przedsiębiorcy ceduła z własnych regestrów urzędowych, na blankiecie napisana, w której potwierdzone będzie zapłacenie przypadającego podatku, lub, jeżeli i o ile kredytowanie podatku ma miejsce, wzięcie podatku na przepis. Dopiero gdy ceduła ta znajduje się w zakładzie i w rękach przedsiębiorcy lub tej osoby, która zamiast niego sprawić się jest obowiązana, postępowanie opłatne może być

rozpoczęte w czasie oznajmionym i przeznaczone do tego przyrządy i naczynia mogą być używane.

Postępowanie opłatne wykonane być musi ściśle tak, jak było oznajmione i w wygotowanej z tego powodu cedule opisane.

Wszelkie samowolne zboczenie pociąga za sobą zastosowanie przepisów karnych.

Mianowicie zabronione jest także używanie w postępowaniu opłatnem takich naczyń i przyrządów, które nie są opatrzone cechami przepisanemi przez Władzę skarbową.

Ten, który kieruje postępowaniem opłatnem, uważany będzie za sprawcę takiego postępowania opłatnego nie oznajmionego albo niezgodnego z oznajmieniem i cedułą, które miało miejsce w siedzibie zakładu podczas jego nieobecności.

Rewizya urzędowa.

§. 19.

Czynnikom skarbowym, przeznaczonym do wykonywania postanowień ustawy niniejszej, dozwolić należy bez sprzeciwiania się wstępu do zakładu (§. 15) i przebywania tam w celu załatwienia czynności urzędowych tak we dnie jak i w oznajmionym czasie fabrykacyi nocnej, i tak przedsiębiorca osobiście jak jego słudzy, powinni być im na żądanie pomocni w czynnościach urzędowych w zakładzie.

Także i w każdym innym przypadku prócz wzmiankowanych, czynnikom tym, gdy przybędą w towarzystwie osoby urzędowej lub członka zwierzchności gminnej, dozwolić należy bez oporu wstępu do zakładu przedsiębiorstwa i wykonania tam czynności urzędowych.

Osoba urzędowa do rewizyi przybrana, lub przybrany członek zwierzchności gminnej, obowiązany jest być nieustannie obecnym podczas czynności urzędowych czynnika skarbowego, podpisać razem z nim, w przypadku uczynionego zarzutu, wygotowany opis czynu lub wywód oględzin, protokoły przesłuchania, tudzież wszelkie do śledztwa należące dowody i dokumenty i w ogóle dawać mu wszelką prawną pomoc.

W razie śledztwa defraudacyjnego, przedsiębiorca a względnie zastępca jego, obowiązany jest pokazać niezwłocznie ceduły, regestry i wszelkie dokumenty, których zachowywanie jest zalecone i w razie potrzeby doręczyć je czynnikowi skarbowemu za potwierdzeniem odbioru.

Rozdział trzeci.

Podatek konsumcyjny od wyrobu płynu wyskokowego przepędzonego.

Część pierwsza.

Oznaczenie sposobów opodatkowania i podział gorzelni podług tychże.

Sposoby opodatkowania.

§. 20.

Podatek konsumcyjny od płynu wyskokowego przepędzonego, pobierany będzie podług rozmaitości surowców, przyrządu do pędzenia i pojemności miejsca zacieru:

I. przez oznaczenie ryczałtem, a mianowicie:

a) podług wydajności miejsca zacieru,

b) podług wydajności przyrządu do pędzenia;

II. na podstawie dobrowolnej umowy z przedsiębiorcą gorzelni (ugody) podług prawdopodobnej ilości alkoholu wyrobić się mającego;

III. na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, podług ilości i tęgości wyrobu.

Podział gorzelni.

§. 21.

W tym celu (§. 20) dzielą się gorzelnie:

I. na gorzelnie, przetwarzające istoty mączne (ziemniaki, zboża, strączywo, skrobią), buraki lub melas, z którym zostają także na równi odpadki fabrykacyi cukru: syrup i inne płyny, zawierające większą ilość cukru i w których

a) naczynia zacierowe mają ogółem pojemności opłatnej (§. 26) więcej niż 17 hektolitrów, bez względu na ilość i jakość przyrządów do pędzenia, albo

b) chociaż pojemność ta nie przenosi 17 hektolitrów, używają przyrządu parowego (przyrządu do pędzenia) albo kilku przyrządów do pędzenia z bezpośredniem ogniskiem, albo mają jeden wprawdzie tylko przyrząd do pędzenia tego ostatniego rodzaju, ale taki, który opatrzony jest więcej lub innemi częściami składowemi, niż pod II są wzmiankowane, albo których alembik ma więcej niż dwa hektolitry pojemności,

II. na gorzelnie, przetwarzające istoty mączne, buraki lub melas, albo istoty będące z niemi na równi i które, gdy ogólna opłatna pojemność ich naczyń zacierowych (§. 26) nie przenosi 17 hektolitrów, używają tylko jednego przyrządu do pędzenia z bezpośredniem ogniskiem, który nie ma innych części składowych tylko jeden alembik, mięszadło, hełm, flasze do chłodzenia, wężownicę do chłodzenia lub proste rury do chłodzenia i rurę łączącą pomiędzy hełmem a oziębialnikiem i których alembik ma najwięcej dwa hektolitry pojemności;

III. na gorzelnie, które przetwarzają inne surowce nie te, które pod I są wzmiankowane, jakoto owoce, wytłoczyny winogronowe, jagody, korzenie, lagier winny, wodę miodową itd.

Ryczałtowe oznaczenie podatku podług wydajności miejsca zacieru.

§. 22.

Ryczałtowe oznaczenie podatku podług wydajności miejsca zacieru, używane będzie w gorzelniach wzmiankowanych w §. 21 pod I *a* (i *b*).

Ryczałtowe oznaczenie podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia.

§. 23.

Ryczałtowemu oznaczeniu podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia, podlegają gorzelnie wzmiankowane w §. 21 pod II i III.

Ugoda.

§. 24.

Ugoda wzmiankowana w §. 20 pod II nastąpić może:

1. W gorzelniach, używających jednego tylko przyrządu do pędzenia a mianowicie: tego rodzaju, który wzmiankowany jest w §. 21 licz. II, jeżeli przedsiębiorcami gorzelni są właściciele gruntu i do wyrobu gorzałki używają tylko owoców własnego chowu, albo wytłoczyn winogronowych i drożdży winnych własnej produkcyi, tudzież jagód albo korzeni lub też innych owoców dziko rosnących.

2. Bez względu na jakość przyrządu do pędzenia w gorzelniach utrzymywanych przez piwowarów, gdy w nich do wyrobu gorzałki używane są tylko odpadki, pochodzące z własnej produkcyi piwa — wyjąwszy piwo zepsute.

Podatek od wyrobu.

§. 25.

Podług ilości i tęgości wyrobu, na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, opłacać mogą podatek wszyscy ci przedsiębiorcy gorzelni, którzy uczynili zadość warunkom w §. 61 ustawy niniejszej wzmiankowanym.

Część druga.

Oznaczenie ryczałtowe podatku podług wydajności miejsca zacieru.

Skala ryczałtowego oznaczenia.

§. 26.

W gorzelniach wzmiankowanych w §. 21 pod I lit. *a* (i *b*), przyjmuje się za skalę wydajności dziennej:

1. Bezwarunkowo ogólną pojemność

a) kadzi fermentacyjnych,
b) kadzi do rozpoczęcia fermentacyi drożdżowej (przedfermentacyjnych),
c) naczyń do fermentacyi drożdży,
d) naczyń do drożdży zarodowych,
e) naczyń do chłodzenia drożdży zarodowych i
f) zbiorników zacierowych i podnośników (montejus) do zacieru zaprawionego fermentem, fermentującego, lub który wyfermentował,
g) jakoteż w ogóle wszelkich naczyń przeznaczonych na zacier fermentujący lub przynajmniej zaprawiony już fermentem, albo, które z wyjątkiem przyrządu do pędzenia, służyć mają na zacier, który wyfermentował.

2. Warunkowo a mianowicie całkiem lub częściowo pojemność naczyń wzmiankowanych w §. 28, stosownie do przepisów tamże podanych.

3. Za każdy hektolitr pojemności okazującej się podług 1 i 2 następującą wydajność alkoholu w stopniach hektolitrowych a mianowicie: 4 stopnie hektolitrowe, gdy się przetwarza buraki, 5 stopni hektolitrowych, gdy się przetwarza istoty mączne a 6 stopni hektolitrowych, gdy się przetwarza melas i istoty będące z nim na równi.

Ustępstwo dla gorzelni rolniczych.

§. 27.

Część wydajności alkoholu, ustanowionej w §. 26, ustępuje się tym gorzelniom, zostającym w związku z rolnictwem, w których pojemność miejsca zacieru, dziennie opodatkować się mająca, nie wynosi więcej niż 45 hektolitrów, na czas tej fabrykacyi, która odbywa się w okresie ośmiomiesięcznym, poczynającym się we wrześniu, październiku lub listopadzie, jeżeli o to proszą i udowodnią wiarogodnie, że:

a) gorzelnia stanowi nieodłączną część składową rolnictwa i że

b) stosunek pomiędzy pojemnością naczyń, która dziennie ma być opodatkowana a rozległością gruntów, gospodarstwo składających, pola ornego, łąk i pastwisk jest taki, że na jeden hektolitr tej pojemności przypada najmniej 5 hektarów ziemi.

Ustępstwo to wynosi dla gorzelni, których pojemność miejsca zacieru dziennie opodatkować się mająca, nie czyni więcej niż 35 hektolitrów, 20 od sta, a dla gorzelni, w których miejsce zacieru ma pojemności 35 aż do 45 hektolitrów włącznie, 10 od sta.

Naczynia opłatne warunkowo.

§. 28.

Naczynia, których pojemność wliczać należy warunkowo a mianowicie całkiem lub częściowo do wydajności dziennej, są następujące:

1. Naczynia służące do gotowania surowca przeznaczonego do zacieru (kotły do gotowania zacieru, przedzacierowe, parnik do ziemniaków), jeżeli opatrzone są jakimkolwiek oziębialnikiem, pompą powietrzną itp. lub za pomocą przewodu rurowego połączone z chłodnikiem.

2. Naczynia do maceracyi w gorzelniach przetwarzających zboże i kukurydzę, jeżeli za pomocą rynien lub rur są bezpośrednio połączone z naczyniami fermentacyjnemi lub z przyrządem do pędzenia, albo mają przewód parowy.

3. Kadzie przedzacierowe (do scukrzania), do rozczyniania melasu lub istót z nim na równi będących i naczynia do maceracyi buraków, jeżeli ogólna pojemność istniejących naczyń tego rodzaju w fabrykach drożdży prasowanych spirytusowych wynosi więcej niż 80 od sta, w innych gorzelniach, które przetwarzają istoty mączne bez otrzymywania drożdży prasowanych, lub melas, albo istoty z nim na równi będące, więcej niż 90 od sta a w gorzelniach przetwarzających buraki więcej niż 100 od sta ogólnej pojemności naczyń bezwarunkowo opłatnych (§. 26, licz. 1).

4. Chłodniki i chłodnice, jeżeli ustawione są w lokalu, trwałemi ścianami i oknami zabezpieczonem od wolnego przystępu powietrza, albo mają więcej niż 36 centymetrów głębokości.

5. Oziębialniki zacierowe, jeżeli zacier płynie rurami mającemi więcej niż 19 centymetrów średnicy, albo jeżeli chłodzenie odbywa się mechanicznie w walcach nie całkiem zamkniętych.

6. Rury do zacieru, gdy średnice ich mają więcej niż 19 centymetrów średnicy i rynny do zacieru, gdy mają więcej niż 250 centymetrów kwadratowych w przekroju.

7. Naczynia do drożdży słodowych (naczynia do zaczynu drożdży, naczynia do zarabiania drożdży w ciasto), gdy ogólna pojemność ich w fabrykach drożdży prasowanych spirytusowych wynosi więcej niż 30 od sta, w innych gorzelniach więcej niż 20 od sta ogólnej pojemności naczyń bezwarunkowo opłatnych (§. 26, licz. 1).

8. Naczynia do odwodniania drożdży i zbiorniki na wodę drożdżową, gdy za pomocą rur lub rynew połączone są z naczyniami fermentacyjnemi lub z przyrządem do pędzenia, albo z jednemi i drugiem zarazem.

9. Naczynia do szumowin drożdżowych, jeżeli każde z nich obejmuje więcej niż 50 litrów, albo, jeżeli ogólna pojemność ich wynosi więcej niż 1 od sta ogólnej pojemności naczyń opłatnych bezwarunkowo (§. 26, licz. 1).

10. Przyrządy służące do przepędzania zacieru (alembiki i podgrzewacze zacierowe), jeżeli ogólna pojemność ich wynosi więcej niż 110 od sta ogólnej pojemności naczyń bezwarunkowo opłatnych (§. 26, licz. 1).

11. Podgrzewacz zacierowy nawet wtedy, gdy pojemność jego (nie licząc miejsca, które zajmują znajdujące się w nim zbiornik witki, wąż ogrzewającyitd.), przy zwyczajnych przyrządach do pędzenia wynosi więcej niż $^3/_4$ pojemności najmniejszego alembika a przy przyrządach działających ciągle (kolumnowych) więcej niż 20 od sta ogólnej pojemności naczyń opłatnych bezwarunkowo (§. 26, licz. 1).

Naczynia i przyrządy do wyrobu, pod 3 aż do 11 włącznie wzmiankowane, jeżeli podane warunki ich opłatności w zupełności albo w części zachodzą, wliczają się do wydajności dziennej a mianowicie, co do kadzi przedzacierowych, kadzi do rozczyniania i naczyń do maceracyi buraków (licz. 3), naczyń do drożdży słodowych (licz. 7), jakoteż przyrządów do pędzenia (licz. 10), wliczają się nadwyżki ich pojemności ponad ustanowione powyżej stopy procentowe, wolne od podatku, a co do chłodników (licz. 4), oziębialników zacierowych (licz. 5), rur i rynien zacierowych (licz. 6), naczyń do odwodniania drożdży i zbiorników na wodę drożdżową (licz. 8), naczyń do szumowin drożdżowych (licz. 9), podgrzewaczy zacierowych (licz. 11), wlicza się całkowitą ich pojemność.

Z naczyniami do gotowania surowca, przeznaczonego na zacier (licz. 1), jakoteż z naczyniami do maceracyi w gorzelniach, przetwarzających zboże i kukurydzę (licz. 2), jeżeli co do nich zachodzą warunki wzmiankowane pod licz. 1 a względnie pod licz. 2, postąpi się jak z kadziami przedzacierowemi.

Jeżeli pojemność podgrzewacza zacierowego ma być wliczona do wydajności dziennej, nie będzie brana w rachunek przy obliczaniu ogólnej pojemności przyrządu do pędzenia (licz. 10).

Naczynia nie opłatne.

§. 29.

Gdy się dochodzi wydajności, nie uwzględniają się:

1. Kotły parowe, rury do przewodu pary, machiny parowe i wszelkie przyrządy do wyrobu, nie zdatne do zawierania w sobie płynów.

2. Naczynia przeznaczone na wodę i na wodę gazową (zawierającą kwas siarkawy), jakoteż rury do przewodu wody.

3. Naczynia, w których namacza się zboże w całych ziarnach.

4. Kadzie do płókania ziemniaków.

5. Naczynia do przechowywania (zlewy) melasu i istót będących z nim na równi.

6. Naczynia do przyrządzania mleka słodowego za pomocą zimnej lub ciepłej wody (deptaki do słodu).

7. Naczynia do uprzedniego chłodzenia wygotowanych surowców przed przeniesieniem ich do kadzi przedzacierowych.

8. Kadzie do chłodzenia, w które wstawia się naczynia do drożdży zarodowych.

9. Oziębialniki połączone z przyrządami do pędzenia, deflegmatory i rektyfikatory przyrządu do pędzenia.
10. Naczynia i zbiorniki do przechowywania spirytusu (flegmy).
11. Rury, rynwy i naczynia służące do przewodu i przechowywania brahy.

Ustawianie nowych naczyń lub przyrządów do wyrobu w ustawie nie wzmiankowanych.

§. 30.

Naczynia i przyrządy do wyrobu, w §§. 26 i 28 wzmiankowane, przytaczane być mają zawsze tak w przeglądzie przyrządów do wyrobu jak i w protokole wywodu oględzin (§. 31) w nazwach prawnie ustanowionych. Jeżeli by zamierzano używać innych naczyń lub przyrządów do wyrobu, natenczas, jeżeli zamiar ten powzięto, zanim się rozpoczęła coroczna kampania, oznajmić je należy w przeglądzie przyrządów do wyrobu, jeżeli zaś powzięto go podczas kampanii, oznajmione być powinny oddzielnie na cztery tygodnie przed zamierzonem użyciem i nie wolno wnosić ich do lokali gorzelnianych, dopóki ministerstwo skarbu nie orzeknie, czy uważane być mają za bezwarunkowo czy warunkowo opłatne, czyli też za wolne od podatku.

Jeżeli naczynie takie lub taki przyrząd do wyrobu, uznany będzie za wolny od podatku, albo za opłatny wprawdzie, lecz tylko warunkowo a przez używanie tego naczynia lub przyrządu wydajność dzienna gorzelni nie zmieni się, naczynia tego lub przyrządu używać można natychmiast po wydaniu decyzyi.

Wyjąwszy ten przypadek, używać wolno naczynia lub przyrządu do wyrobu tylko z zachowaniem rozporządzeń, tyczących się zmian w zakresie ruchu (§. 34).

Opisanie zakładu gorzelnianego, przegląd naczyń i przyrządów do wyrobu, spisanie wywodu oględzin, zmiana w urządzeniu gorzelni, w składzie osób sprawujących dozór i w osobie kierownika gorzelni.

§. 31.

Przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest uwiadomić dyrekcyą skarbową powiatową (dyrekcyą skarbową, inspektora skarbowego), najpóźniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem się fabrykacyi wchodzącej w roczną kampanią od dnia 1 września aż do końca sierpnia o siedzibie i numerze konskrypcyjnym gorzelni, tudzież podać dokładne opisanie lokalności do fabrykacyi sposobnych, jakoteż przegląd wszystkich przyrządów do wyrobu i naczyń, znajdujących się w zakładzie, do ruchu gorzelni zdatnych, w szczególności zaś kadzi, chłodnic, kotłów, naczyń do gotowania itp. z dokładnem wymienieniem ich pojemności, w dwóch egzemplarzach, tudzież wymienić w opisaniu lub przeglądzie także te osoby ze służby, które będą miały dozór nad innemi i osobę, która ciągle lub w nieobecności przedsiębiorcy gorzelni kierować będzie ruchem tejże i która podpisem swoim ma potwierdzić, że to stanowisko zajmuje.

Ani w opisaniu, ani w przeglądzie nie mogą się znajdować miejsca zmienione, przekreślone lub wyskrobane, w przeciwnym razie Władza skarbowa odrzuci te dokumenty.

Jeden egzemplarz opisania i przeglądu, opatrzony urzedowem potwierdzeniem jako był podany, zwrócony będzie przedsiębiorcy gorzelni lub jego pełnomocnikowi, aby się miał czem zasłonić.

Na podstawie tego opisania i przeglądu Władza skarbowa zarządza urzędowe rozpoznanie i ocechowanie rzeczonych lokalności, przyrządów do wyrobu i sprzętów, jakoteż obliczenie pojemności naczyń i zbiorników.

Spisany będzie protokół wyniku tych czynności urzędowych (protokół wywodu oględzin), który podpisać ma także przedsiębiorca gorzelni lub jego pełnomocny zastępca.

Przerzeczone opisanie i przegląd służyć ma także do następnych kampanii, o ile nie zamierzono uczynić jakiej zmiany.

W każdym jednak razie pojemność naczyń i zbiorników ma być wymierzona, jeżeli się to nie stało w ciągu trzech ostatnich kampanii, albo gdy tego przedsiębiorca gorzelni wyraźnie zażąda.

Ale gdy zamierzoną jest zmiana w urządzeniu gorzelni, natenczas najpóźniej na 14 dni przed rozpoczęciem się kampanii rocznej, gdyby zaś miała nastąpić w ciągu kampanii (§. 34), na 14 dni przed zamierzonem uczynieniem zmiany, uwiadomić o niej należy dyrekcyą skarbową powiatową (dyrekcyą skarbową, inspektora skarbowego), w celu uskutecznienia potrzebnej czynności urzędowej.

Zmiany w składzie dozorców gorzelni, mianowicie w osobie kierownika gorzelni, oznajmić ma przedsiębiorca gorzelni natychmiast pisemnie.

Uwiadomienie o przyjęciu nowego kierownika gorzelni ma i on także podpisać.

Oznajmienie i wymierzenie pojemności naczyń.

§. 32.

Przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest podać w przeglądzie przyrządów do wyrobu rzeczywistą pojemność w hektolitrach i litrach naczyń i przyrządów do wyrobu wzmiankowanych w §§. 26 i 28.

Także w protokóle wywodu oględzin podana będzie ta pojemność rzeczonych naczyń i przyrządów, która znaleziona będzie przez urzędowe wymierzenie ich za pomocą nalania wody.

Natomiast pojemność naczyń (uwolnionych od podatku), wymienionych w §. 29, podawać należy zawsze tak w rzeczonym przeglądzie, jakoteż w protokóle wywodu oględzin, w ten sposób, że ułamki hektolitra nie przewyższające pół hektolitra, liczone być mają za pół hektolitra a większe za cały hektolitr.

Jeżeliby ogólna suma pojemności naczyń i przyrządów do wyrobu, dziennie opodatkować się mająca, miała przy sobie ułamek hektolitra, policzyć go należy za cały hektolitr.

Oznaczenie wydajności.

§. 33.

Wydajność oznaczana będzie na podstawie wywodu urzędowego (§. 31) i oznajmiona będzie przedsiębiorcy gorzelni w formie urzędowego załatwienia.

Gdyby naczynia i przyrządy do wyrobu nie mogły być urzędownie ocechowane i wymierzone aż do chwili, w której zamierzone jest otwarcie fabrykacyi, natenczas, jeżeli przedsiębiorca gorzelni tego zażąda, wydajność oznaczona będzie podług uczynionych przez niego oznajmień (§. 31) i wyda się odnośne załatwienie z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania i pod odpowiedzialnością przedsiębiorcy gorzelni (§. 86, licz. 3 i §. 88).

Okres ryczałtowego oznaczenia.

§. 34.

Wydajność oznacza się na cały czas ruchu (kampania) objęty rocznym okresem czasu od dnia 1 września aż do końca sierpnia.

W przeciągu tego rocznego okresu czasu powiększenie lub zmniejszenie wymierzonej wydajności dziennej dozwolone jest tylko pod tym warunkiem, że najmniej na dni 14 przed rozpoczęciem się miesiąca, w którym ma nastąpić, oznajmione będzie pisemnie dyrekcyi skarbowej powiatowej (dyrekcyi skarbowej, inspektorowi skarbowemu) i że w tym względzie nastąpi w sposób przepisany nowe urzędowe załatwienie.

Tak oznaczenie wydajności dziennej, pierwotnie na roczną kampanią uczynione, jakoteż wszelka w niej zmiana, obowiązującą jest dla przedsiębiorcy gorzelni najmniej na trzy miesiące.

Dozwala się jednak, ażeby w tych przypadkach, gdy otwarcie fabrykacyi przypada w miesiącach wrześniu lub październiku, pierwsza zmiana w zakresie ruchu następowała w tej kampanii przed upływem trzech miesięcy.

Podobnież, gdy wymierzona wydajność dzienna zmieniona być ma z początkiem miesiąca lipca lub sierpnia, wydajność nowo wymierzona obowiązuje tylko na miesiące lipiec i sierpień a względnie tylko na miesiąc sierpień.

Zakaz zmieniania urządzeń gorzelni nie w okresach czasu prawnie na to przeznaczonych.

§. 35.

Z wyjątkiem przypadków określonych w §§. 30 i 34 czynienie zmian w ciągu rocznej kampanii w sprawdzonym stanie ilości i pojemności naczyń i przyrządów do wyrobu jest zabronione.

Zakaz ten ma moc i wtedy, gdy następuje zmiana w osobie przedsiębiorcy gorzelni.

Wyjątki od powyższego zakazu.

a) Odmiana naczyń i przyrządów do wyrobu.

§. 36.

Pozwala się zastąpić naczynia i przyrządy do wyrobu równie wielkiemi i do tych samych celów przeznaczonemi, wszakże pod tym warunkiem, aby o tem uczyniono doniesienie, aby naczynia i przyrządy do wyrobu używać się mające, były urzędownie ocechowane i aby taż sama pojemność i taki sam cel był urzędownie stwierdzony.

b) Odmiana przyrządu do pędzenia.

§. 37.

Odmiana przyrządu do pędzenia, jeżeliby stała się potrzebną w skutek przeszkody ruchu, może nastąpić za poprzedniczem uwiadomieniem nawet wtedy, gdy nowy przyrząd do pędzenia, którego się ma używać, ma inną pojemność ogólną (§. 28, licz. 10) niż ten, którego się przestaje używać.

Ale, jeżeli przez to powiększa się wydajność gorzelni, nowy przyrząd do pędzenia używanym być nie może, dopóki przedsiębiorca gorzelni nie będzie po-

siadał nowego załatwienia urzędowego, tudzież ceduły podatkowej co do tej kwoty, która przypada za resztę odnośnego miesiąca na podstawie większej wydajności.

Natomiast zmniejszenie wydajności dziennej z takiegoż powodu nie jest dozwolone.

Skutki różnic w pojemności naczyń, znalezionych drogą powtórnego zmierzenia urzędowego.

§. 38.

Jeżeli przez powtórne zmierzenie naczyń, które biorą się w rachunek (§§. 26 i 28) w celu oznaczenia wydajności dziennej, znalezione będą w porównaniu z ostatniem zmierzeniem ubytki pojemności lub przyrosty, wynoszące co do metalowych naczyń i przyrządów do wyrobu nie więcej niż $1\frac{1}{2}$ od sta, co do drewnianych nie więcej niż 3 od sta pojemności, ostatnim razem znalezionej, nie należy wytaczać postępowania karnego.

W razie ubytku, wydajność już wymierzona nie będzie w żadnym razie zmieniona.

Natomiast, ze względu na stwierdzony przyrost pojemności, przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest dopłacić do podatku, coby się należało za ruch gorzelni oznajmiony od czasu ostatniego wymierzenia a za resztę czasu fabrykacyi, do którego wydajność oznaczona jeszcze się odnosi, zapłacić według okoliczności większą należytość podatkową.

Za przyrosty wynoszące więcej niż $1\frac{1}{2}$ a względnie 3 od sta nastąpi kara podług §. 86, licz. 14 i 15.

Opłatny ruch gorzelni.

§. 39.

Ruch opłatny zaczyna się w gorzelniach przetwarzających istoty mączne od przeniesienia istót tych do kadzi przedzacierowej; w przetwarzających melas i istoty będące z nim na równi, od przeniesienia istót tych do kadzi do rozczyniania a w przetwarzających buraki, od przeniesienia ich do naczyń do maceracyi, jeżeli zaś niema naczyń przedzacierowych, do rozczyniania i do maceracyi, od przeniesienia istót tych do kadzi fermentacyjnych i obejmuje wszystkie dalsze działania postępowania zacierowego, fermentacyą zacieru i odpędzanie tegoż.

Jeżeli z kotłami do gotowania zacieru lub naczyniami do maceracyi, do zboża lub kukurydzy, postąpić się ma jak z kadziami przedzacierowemi (§. 28, licz. 1 i 2), ruch opłatny gorzelni zaczyna się już od przeniesienia surowców do tychże przyrządów.

Miesięczne oznajmienie ruchu gorzelni.

§. 40.

Ruch gorzelni oznajmić należy naprzód, na podstawie załatwienia urzędowego, w którem wydajność gorzelni wymierzoną została (§. 33).

Z wyjątkiem pierwszego i ostatniego miesiąca ruchu rocznej kampanii (§. 34), oznajmienia te opiewać mają zawsze na całe miesiące kalendarzowe i podane być powinny najpóźniej na 24 godziny przed rozpoczęciem się miesiąca, w pierwszym zaś miesiącu rocznej kampanii najpóźniej na 24 godziny przed rozpoczęciem się części miesiąca na fabrykacyą przeznaczonej.

Atoli każdemu przedsiębiorcy gorzelni wolno jest przerwać fabrykacyą w ciągu rocznej kampanii na jeden lub więcej, lecz zawsze całych miesięcy kalendarzowych.

Uzupełniające oznajmienie ruchu.

§. 41.

Jeżeli po podaniu oznajmienia ruchu na ostatni miesiąc kampanii, zajdą okoliczności nieprzewidziane, wymagające przedłużenia fabrykacyi po za czas oznajmiony i jeżeli będą wiarogodnie udowodnione, przyjęte być może na ten miesiąc oznajmienie uzupełniające, w bezpośrednim związku z ostatnim zostające.

Treść oznajmienia ruchu.

§. 42.

Oznajmienie ruchu gorzelni podać należy do tego urzędu podatkowego, któremu gorzelnia jest przeznaczona.

Zawierać powinno szczegóły następujące:

1. Imię i nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, jakoteż miejsce i liczbę konskrypcyjną gorzelni;
2. miesiąc, dzień i godzinę rozpoczynania i kończenia opłatnego ruchu gorzelni;
3. na pierwszy miesiąc rocznej kampanii, jakoteż w przypadkach jedno- lub kilkomiesięcznej przerwy fabrykacyi (§. 40) także dzień i godzinę, w której zacznie się używać naczyń do drożdży słodowych a co do gorzelni, w których z naczyniami i przyrządami do wyrobu w §. 28, licz. 1 i 2 wymienionemi, nie ma się postępować jak z naczyniami przedzacierowemi, dzień i godzinę przeniesienia surowców do tych naczyń i przyrządów do wyrobu;
4. rodzaj istót używać się mających do wyrobu gorzałki;
5. liczbę i datę urzędowego załatwienia;
6. kwotę podatku ryczałtowego, przypadającą dziennie i na oznajmiony przeciąg czasu.

Każde oznajmienie wygotowane być powinno na blankietach urzędowych w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, czysto i czytelnie napisanych i nie powinno zawierać ustępów zmienionych lub wyskrobanych, w przeciwnym razie będą odrzucone.

Jeden egzemplarz oznajmienia, opatrzony potwierdzeniem co do dnia i godziny podania, zwrócony będzie stronie razem z cedułą podatkową.

Rozpoczęcie używania naczyń do drożdży słodowych.

§. 43.

Pomiędzy rozpoczęciem używania naczyń do drożdży słodowych a rozpoczęciem się ruchu opłatnego nie powinien upłynąć dłuższy przeciąg czasu nad 24 godzin.

Wymierzenie podatku ryczałtowego miesięcznego.

a) W ogólności.

§. 44.

Podatek ryczałtowy, przypadający za miesiąc, wymierzać się ma:

Przez pomnożenie

a) ilości dni odnośnego miesiąca, w którym ruch opłatny w gorzelni ma się odbywać, przez

b) wydajność dzienną, obliczoną według powyższych przepisów w stopniach hektolitrowych wyskoku i przez

c) stopę podatkową w kwocie jedenaście centów od każdego stopnia hektolitrowego wyskoku.

Tylko w tym przypadku, gdy ruch gorzelni rozpoczął się nie z pierwszym dniem pierwszego miesiąca ruchu rocznej kampanii, albo nie trwał aż do ostatniego dnia ostatniego miesiąca ruchu rocznej kampanii, podatek ryczałtowy za te dwa miesiące obliczyć i opłacić należy tylko podług tego wymiaru, który przypada, co do pierwszego miesiąca ruchu, za część po rozpoczęciu ruchu opłatnego, a co do ostatniego miesiąca ruchu, za część przed zamknięciem ruchu.

Jeżeli w ciągu rocznej kampanii ruch gorzelni po jedno- lub kilkomiesięcznej przerwie (§. 40) na nowo ma być otwarty, natenczas obliczenie i opłacenie podatku ryczałtowego, co się tyczy pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym fabrykacya rozpoczyna się na nowo, nie ma rozciągać się na tę część, która obrócona została na przygotowania do ruchu opłatnego (§. 42, licz. 3).

b) W razie używania istót rozmaitego rodzaju.

§. 45.

Gdyby w ciągu miesiąca przetwarzane być miały istoty wydające rozmaite ilości alkoholu (§. 26, licz. 3), podatek ryczałtowy miesięczny obliczyć i opłacić należy tak, jak gdyby przetwarzany był tylko rodzaj istót, wydający większą ilość alkoholu.

Ograniczenie lub przerwa fabrykacyi.

§. 46.

Ograniczenie lub zmniejszenie ruchu gorzelni poniżej zakresu, który służył za podstawę ryczałtowemu oznaczeniu podatku, z jakiejkolwiek nastąpiłoby przyczyny, nie daje wcale prawa do uwolnienia od podatku ryczałtowego lub do zniżenia go.

Atoli, jeżeli ruch opłatny przerwany zostanie w skutek przeszkód nie dających się odwrócić, podatek będzie zwrócony lub odpisany pod następującemi warunkami:

1. O odnośnej przeszkodzie w celu sprawdzenia jej donieść należy natychmiast najbliższemu czynnikowi skarbowemu w dwóch wygotowaniach, przyczem dozwala się, aby przedsiębiorca gorzelni w razie, gdyby w przeciągu ośmiu godzin, licząc od chwili doręczenia uwiadomienia czynnikowi skarbowemu, nie przybył żaden urzędnik lub funkcyonaryusz administracyi skarbowej, wezwał członka zwierzchności gminnej do sprawdzenia w obecności dwóch bezstronnych świadków przeszkody, jakoteż stanu ruchu.

Jeden egzemplarz uwiadomienia, opatrzony urzędowem potwierdzeniem co do dnia i godziny doręczenia, jakoteż podpisem i wymienieniem siedziby czynnika skarbowego, który je odbiera, zwrócony będzie przedsiębiorcy gorzelni do zasłonienia się.

2. Licząc od chwili stwierdzenia przeszkody, przyrząd do pędzenia stać musi w spoczynku najmniej przez 48 godzin bez przerwy po sobie następujących i w ciągu tego czasu nie wolno uskuteczniać żadnej czynności należącej do fabrykacyi, z wyjątkiem namoczenia zboża, gotowania surowca, maceracyi zboża lub kukurydzy, tudzież napełnienia zacierem naczyń do drożdży słodowych.

Jeżeli warunków tych dopełniono, wtedy za czas spoczynku, który trwał bez przerwy po upływie 24 godzin, licząc od chwili stwierdzenia, podatek ryczałtowy będzie zwrócony a względnie odpisany.

Część trzecia.

Oznaczenie ryczałtowe podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia.

Skala ryczałtowego oznaczenia.

§. 47.

Do ryczałtowego oznaczenia podatku w gorzelniach wzmiankowanych w §. 21 pod II i III służą za skale:

a) ilość zacieru odpowiadająca dziennej wydajności przyrządu do pędzenia i

b) wydajność alkoholu w stopniach hektolitrowych, z każdego hektolitra tej ilości zacieru przyjęta dla każdego rodzaju istót.

Dalszy ciąg.

§. 48.

Za dzienną wydajność przyrządu do pędzenia, to jest za ilość zacieru, która łącznie z nalaniem witki przepędzona być może dziennie, licząc dzień po 24 godzin, przyjmuje się:

1. Dla przyrządu do pędzenia, który nie ma innych części składowych prócz alembika bezpośrednio ogniem ogrzewanego, mięszadła, hełmu, flasz do chłodzenia, wężownicy do chłodzenia lub prostych rur do chłodzenia i rury łączącej pomiędzy hełmem a oziębialnikiem, potrójną pojemność alembika wyrażoną w hektolitrach;

2. dla przyrządu do pędzenia, który oprócz części składowych pod 1 wzmiankowanych

a) ma jeszcze podgrzewacz zacierowy, lub

b) jeszcze opatrzony jest rektyfikatorem, zbiornikiem na witkę, deflagmatorem itd., poczwórną pojemność alembika, wyrażoną w hektolitrach;

3. dla przyrządu do pędzenia, opatrzonego częściami składowemi pod 1, 2 *a)* i 2 *b)* wzmiankowanego, pięciokrotną pojemność alembika, wyrażoną w hektolitrach;

4. dla przyrządu do pędzenia ogrzewanego parą, najmniej ośmkrotną, w hektolitrach wyrażoną, pojemność alembika, do którego wpuszcza się parę.

Gdyby przyrząd do pędzenia tego ostatniego rodzaju (4) okazał większą wydajność dzienną, wydajność tę przyjąć należy drogą umowy dobrowolnej pomiedzy administracyą skarbu a przedsiębiorcą gorzelni, a gdyby taka umowa nie mogła przyjść do skutku, przez wykonanie pędzenia próbnego.

Ułamki hektolitra, jeżeli wypadną przy oznaczeniu wydajności, nie przenoszące pół hektolitra, policzone będą za pół hektolitra, większe, za cały hektolitr.

Gdyby miały wejść w użycie takie przyrządy do pędzenia, dla których w paragrafie niniejszym skala wydajności nie jest ustanowiona, wydajność ich oznaczy osobno ministerstwo skarbu.

Dalszy ciąg.

§. 49.

Jeżeli do przyrządu do pędzenia nakłada się wytłoczyny z winogron, zmięszane ze spirytusem (tak zwany przeciąg), wydajność przyrządu do pędzenia przyjmuje się tylko w czterech piątych częściach wymiaru w §. 48 ustanowionego, a co się tyczy zaokrąglenia ułamków hektolitra, postąpić należy podług przepisu podanego w tej mierze w rzeczonym paragrafie.

Wydajność alkoholu.

§. 50.

Wydajność alkoholu z każdego hektolitra zacieru względnie do rozmaitych rodzajów surowca, przyjmuje się jak następuje:

a) Gdy się przetwarza istoty mączne, buraki, melas, lub istoty będące z nim na równi (§. 21, licz. 1) w ilości 4 stopnie;

b) gdy się używa śliwek świeżych i suszonych, czereśni, wiśni, morel, brzoskwiń i innych pestczaków (z wyjątkiem tarek), wino, lagier winny, moszcz winny i owocowy, tudzież winogron i wody miodowej, w ilości 3 stopnie;

c) gdy się używa dereń (Dirntel), tarek, głogu, jabłek i gruszek, tudzież innych ziarnkowców, jagód rozmaitych rodzajów i korzeni, tudzież wytłoczyn winnych i odpadków browarnych, w ilości 2 stopnie.

Postępowanie opłatne.

§. 51.

Gdy się przetwarza rodzaje istót wzmiankowanych w §. 50 pod lit. *a)*, postępowanie opłatne zaczyna się od przeniesienia surowców do naczyń fermentacyjnych a gdy się przetwarza rodzaje istót wzmiankowanych w §. 50 pod lit. *b)* i *c)* od przeniesienia istót do wyrobu gorzałki przeznaczonych (zacieru), na przyrząd do pędzenia.

Ograniczenie co do naczyń, gdy się przetwarza rodzaje istót wzmiankowanych w §. 50 pod lit. a)

§. 52.

Dla gorzelni wzmiankowanych w §. 21, licz. 11, przepisuje się w szczególności jeszcze co następuje:

1. Wszystkie naczynia do używania przeznaczone, muszą być urzędownie ocechowane i wymierzone.

2. Do przygotowania i umieszczenia zacieru nie wolno używać więcej niż trzy kadzie, których pojemność ogólna nie powinna przewyższać potrójnej wydajności dziennej przyrządu do pędzenia (§. 48).

3. Przygotowanie zacieru aż do przeniesienia go do przyrządu do pędzenia, musi odbywać się w tych samych naczyniach a zacier wyfermentowany ma być bezpośrednio z tych naczyń przeniesiony do przyrządu do pędzenia.

4. Gdy się wyrabia drożdże sztuczne, żadne z naczyń do tego przeznaczonych nie może mieć więcej niż dziesiątą część pojemności jednej kadzi fermentacyjnej a wszystkie razem więcej niż dziesiątą część ogólnej pojemności wszystkich kadzi fermentacyjnych.

Warunek tyczący się używania kadzi przedzacierowych itd

§. 53.

Kadzie przedzacierowe, chłodniki, wanny do chłodzenia, kadzie zacierowe i w ogóle naczynia i przyrządy do wyrobu, przeznaczone do tego, aby w nich umieszczać i zachowywać surowiec użyty na zacier, zanim fermentacya potrzebna do wyrobu gorzałki zacznie się lub gdy się kończy, atoli przed przepędzeniem, używane być mogą tylko w gorzelniach, posiadających przyrządy do pędzenia wzmiankowane w §. 48 pod licz. 3 i 4.

Uwiadomienie o ruchu, spisanie wywodu oględzin i oznaczenie wydajności.

§. 54.

Przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest, celem oznaczenia wydajności przyrządu do pędzenia, najpóźniej na cztery tygodnie przed otwarciem rocznej kampanii (§. 55) uwiadomić ustnie albo pisemnie najbliższego czynnika skarbowego, do dozoru nad gorzelnią przeznaczonego, o siedzibie i numerze konskrypcyjnym budynku, w którym ruch ma być wykonywany.

W skutek tego uwiadomienia nastąpi urzędowe zbadanie jakości i części składowych przyrządu do pędzenia, pojemności alembika i jeżeli przetwarzany ma być jeden z rodzajów istót wzmiankowanych w §. 50 pod lit. *a*), także kadzi zacierowych, przeznaczonych do przetwarzania tych rodzajów istót; jakoteż, urzędowe ocechowanie tych naczyń i przyrządu do pędzenia, wynik zaś przedstawiony będzie w przeglądzie, który podpisany być ma przez przedsiębiorcę gorzelni lub, gdyby pisać nie umiał, przez dwóch świadków bezstronnych i w którym wyrazić należy dzienną wydajność przyrządu do pędzenia.

Pojemność alembika i kadzi zacierowych wymierzona będzie za pomocą nalania wodą.

Okres ryczałtowego oznaczenia.

§. 55.

Wydajność oznacza się na cały czas ruchu (kampanią) objęty rocznym okresem czasu od dnia 1 września aż do końca sierpnia.

W przeciągu tego okresu wyrobu nie wolno czynić w przyrządzie do pędzenia żadnej zmiany, mającej wpływ na wydajność.

Jeżeliby na najbliższy okres wyrobu miała nastąpić taka zmiana, przedsiębiorca gorzelni donieść ma o tem najpóźniej na 14 dni przed rozpoczęciem się tego okresu w sposób wyżej namieniony a ze strony urzędowej postąpi się w tej mierze podług powyższych przepisów.

Z wyjątkiem tego przypadku wydajność nie będzie na nowo urzędownie oznaczana, aż dopiero w trzy lata po ostatniem oznaczeniu, chyba, gdyby przedsiębiorca gorzelni wcześniej tego zażądał.

Oznajmienie.

a) Treść jego i sposób podania.

§. 56.

Oznajmienie postępowania opłatnego podać należy do tego urzędu podatkowego lub czynnika skarbowego, któremu gorzelnia jest poruczona.

Co do gorzelni z przyrządami do pędzenia, dla których skala wydajności ustanowiona jest w §. 48 pod 3 lub 4, oznajmienie podane być ma pisemnie w dwóch egzemplarzach; co do gorzelni zaś z przyrządami do pędzenia, dla których skala ustanowiona jest w §. 48 pod 1 lub 2, dozwolone są także oznajmienia ustne, które czynnik skarbowy spisywać ma w dwóch egzemplarzach.

Oznajmienie zawierać ma:

a) imię i nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, tudzież miejsce i numer konskrypcyjny budynku, w którym się gorzelnia znajduje;

b) rodzaj istót, które mają być przetwarzane, a jeśli się wymienia istoty, wzmiankowane w §. 50 pod lit. *a)*, także numera i pojemność naczyń, używać się mających do zacieru drożdży;

c) liczbę i dzienną wydajność przyrządu do pędzenia używać się mającego, oznaczoną w przeglądzie urzędowym w hektolitrach zacieru;

d) dzień i godzinę rozpoczęcia przenoszenia surowca na przyrząd do pędzenia;

e) dzień i godzinę, w której pędzenie się kończy;

f) przeciąg czasu pomiędzy chwilami *d)* i *e)*, t. j. czas pędzenia w dniach i godzinach, przy czem ułamki godziny liczyć należy za całą godzinę.

Oznajmienie pisemne powinno być napisane czytelnie, nie może zawierać ustępów wyskrobanych lub przekreślonych i potwierdzone być ma przez przedsiębiorcę gorzelni lub jego pełnomocnika podpisem lub znakiem ręki.

b) Kiedy ma być wniesione.

§. 57.

Postępowanie opłatne oznajmić należy najpóźniej na 48 godzin przed jego rozpoczęciem i dla istót, których rodzaje wymienione są w §. 50 pod lit. *a)* obejmować ma nieprzerwany czas pędzenia najmniej trzech dni a dla istót, których rodzaje wymienione są w §. 50 pod lit. *b)* i *c)*, nieprzerwany czas pędzenia najmniej 24 godzin.

Wymierzenie podatku ryczałtowego.

§. 58.

Urząd podatkowy lub czynnik skarbowy oblicza na podstawie oznajmienia przypadający podatek ryczałtowy, mnożąc wydajność przyrządu do pędzenia, w hektolitrach wyrażoną, przez:

a) oznajmiony czas pędzenia,

b) ilość stopni alkoholu z każdego hektolitra zacieru przyjętych dla oznajmionych rodzajów istót,

c) przez stopę podatkową w kwocie jedenaście centów od każdego stopnia hektolitrowego alkoholu.

Wymiar podatku ryczałtowego, gdy się przetwarza rodzaje istót, wydające rozmaite ilości alkoholu.

§. 59.

Gdy do postępowania opłatnego oznajmione zostają rodzaje istót, wydające rozmaite ilości alkoholu, podatek ryczałtowy obliczony być ma podług tego rodzaju istót, dla którego przyjęta jest największa wydajność alkoholu.

Przetwarzanie rodzajów istót, wzmiankowanych w §. 50 pod lit. *b)* i *c)*, razem z istotami mącznemi, burakami, melasem lub istotami z nim na równi zostającemi, dozwolone jest tylko gorzelniom, wymienionym w §. 21 pod II i to tylko przy ścisłem zachowaniu przepisów, zawartych w §. 52.

Zwrót podatku z powodu przeszkód ruchu.

§. 60.

Zwyczajnie przeszkody ruchu nie nadają prawa do zwrotu lub odpisania podatku.

Ale jeżeli ruch przyrządu do pędzenia stanie się całkiem niemożebnym w skutek wydarzenia żywiołowego, natenczas dozwolony będzie zwrót lub odpisanie podatku za ten czas, w ciągu którego w skutek wydarzenia żywiołowego oznajmiony ruch przyrządu do pędzenia był niemożebnym.

Co się tyczy uwiadomienia i sprawdzenia przeszkody ruchu, odnoszą się tutaj przepisy §. 46 z tym jednym wyjątkiem, że gorzelniom, używającym przyrządów do pędzenia tego rodzaju, o którym jest mowa w §. 48 pod 1 i 2, wolno jest udzielić uwiadomienie o przeszkodzie ruchu także ustnie i że gorzelnie te, w przypadku takim, otrzymają urzędowe potwierdzenie udzielenia uwiadomienia zawierające także osnowę uwiadomienia.

Część czwarta.

Opodatkowanie wyrobu na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego.

Warunki, pod któremi dozwolone jest opodatkowanie podług wyrobu.

§. 61.

Opłacanie podatku od gorzałki podług ilości wyrobu i odsetków zawartego w nim alkoholu, na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, dozwolone jest pod następującemi warunkami:

1. Każdy przyrząd do pędzenia, znajdujący się w gorzelni, posiadający własny oziębialnik, opatrzony być musi zegarem kontrolującym z cylindrem cynkowym, odpowiednio rozporządzeniom ministerstwa skarbu sporządzonym; od tego jednak wyjęty jest przyrząd do rektyfikacyi, jeżeli stosownie do §. 77 warunkowe połączenie gorzelni i wolnej od podatku rektyfikacyi jest dozwolone.

2. Lokal destylacyjny, gdzie już i bez tego tak nie jest, urządzony być musi w porozumieniu z administracyą skarbu w taki sposób, aby zegar kontrolujący mógł tam być ustawiony w miejscu łatwo dostępnem i widocznem, oddalonem najmniej po 65 centymetrów od oziębialnika, połączonego z przyrządem do pędzenia i od każdej ściany lokalu destylacyjnego.

3. Oziębialnik należący do przyrządu do pędzenia musi być taki, aby pod względem urządzenia wewnętrznego mógł być dokładnie zbadany i wzięty pod bezpieczne zamknięcie urzędowe.

4. Przyrządy do pędzenia powinny być tak urządzone, ażeby miejsca, w których zbiera się para, zawierająca alkohol, zostawały w trwałem, mocnem i bezpiecznem połączeniu tak między sobą, jakoteż z alembikami (kotłami, naczyniami do gotowania) i z oziębialnikiem (wężownicą do chłodzenia).

5. Rury i miejsca przyrządu do pędzenia, w których zbiera się para, zawierająca alkohol, tudzież rury i miejsca, w których zbierają się płyny, zawierające alkohol — wyjąwszy zacier — zanim przepłyną przez zegar kontrolujący, nie

powinny mieć miejsc uszkodzonych ani połatanych, a powinny mieć tylko otwory do fabrykacyi potrzebne, z zewnątrz dostępne; otwory zaś opatrzone być muszą kurkami, prześwidrowanemi tylko w tym kierunku, w którym przewód par i płynów alkohol zawierających, odbywać się musi i których otworzeniu lub wyjściu w celu ułatwienia przewodu par lub płynów, alkohol zawierających na zewnątrz, można przeszkodzić za pomocą zamknięcia urzędowego w ten sposób, aby to było niemożebnem bez naruszenia go, łatwo dostrzedz się dającego.

Przepis ten atoli nie odnosi się do klap bezpieczeństwa, jeżeli znajdują się na górnej pokrywie alembika (w miejscu destylacyi, czyli wrzenia) lub na najwyższych punktach rur przeprowadzających parę, łączących alembiki ze sobą albo z rektyfikatorem a względnie z deflagmatorem.

Także i co do tych klap, administracya skarbu zażądać może stosownego zabezpieczenia przeciw nadużyciom.

6. Rury, któremi płyny zawierające alkohol — wyjąwszy zacier — zanim przepłyną przez zegar kontrolujący, są przeprowadzane, muszą być odznaczone osobną farbą i łatwo dostępne do zbadania ze wszystkich stron.

7. Rura łącząca pomiędzy oziębialnikiem przyrządu do pędzenia a zegarem kontrolującym, biedz musi w linii prostej, nie może być dłuższą nad 3 metry i w obecności czynnika skarbowego opatrzona być musi rurą zwierzchnią z gładkiej blachy cynkowej niepomalowanej, w ten sposób, aby pomiędzy temi dwoma rurami było na wszystkie strony wolne miejsce, mniej więcej na 3 centymetry szerokie.

Jeżeli rura łącząca przechodzi przez mur, odstawać powinna od niego z każdej strony nie mniej niż sześć i nie więcej niż ośm centymetrów.

8. Jeżeli przyrząd do pędzenia tak jest urządzony, że płyn zawierający alkohol, odprowadzony być może napowrót do alembika, natenczas rura służąca do odpływu brahy, skierowana być powinna do zbiornika w taki sposób i ten urządzony być musi tak, aby płyn zawierający alkohol nie mógł być przez tę rurę odprowadzony bez zmięszania się z większą ilością brahy, albo rura ta wchodzić powinna pionowo w miejsce destylacyi, najmniej na 8 centymetrów, albo być otoczona równie wysokim, szczelnie przylegającym pierścieniem, tak, żeby braha nie mogła być nigdy całkiem spuszczona przez samą rurę odpływową, lecz aby zawsze braha została. Jeżeli przyrząd do pędzenia połączony jest tak zwanym oddzielaczem, rura odpływowa tegoż posiadać musi takie urządzenie, aby pozostałość destylacyi w oddzielaczu wchodziła wprost do kanału nieczystości.

9. Przedsiębiorca gorzelni zrzec się musi otrzymywania niedogonu, albo, jeżeli chce otrzymywać niedogon i ten znowu dawać na przyrząd do pędzenia, zrzec się uchylania go od oznaczeń zegaru kontrolującego i obliczeń podatkowych, które się na nich opierają.

10. Wszelkie urządzenia i przyrządy, które administracya skarbu uzna za potrzebne do ustawienia zegaru kontrolującego, tak, aby można było na nim polegać, przedsiębiorca gorzelni wykonać ma własnym kosztem.

Opisanie zakładu gorzelnianego, przegląd przyrządów do wyrobu, spisanie wywodu oględzin, ustawienie zegaru kontrolującego, przyjęcie dla wyrobu średniej ilości odsetków alkoholu.

§. 62.

Każdy przedsiębiorca gorzelni, chcący otrzymać pozwolenie w §. 61 wzmiankowane, podać ma najpóźniej na cztery tygodnie przed roczną kampanią a w ciągu

tejże najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem się miesiąca, w którym ma zrobić użytek z tego pozwolenia, razem z wzmiankowanem w §. 31 opisaniem lokalności gorzelnianych, tudzież przeglądem przyrządów do wyrobu i sprzętów, jakoteż z uwiadomieniem o kierowniku ruchu itd., także oświadczenie pisemne, że życzy sobie opłacać podatek na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego.

Władza skarbowa postąpi w takim razie, jak to w §. 31 jest rozporządzone.

Wymierzenie pojemności za pomocą nalania wody, uskutecznić należy w tym przypadku tylko co do naczyń przeznaczonych na istoty fermentujące.

Gdy warunki w §. 61 przepisane są dopełnione, przystąpi się do ustawienia zegaru kontrolującego i połączenia go z przyrządem do pędzenia, i położone będzie zamknięcie urzędowe na kurkach i połączeniach przyrządu do pędzenia, oziębialnika itd. W protokole wywodu oględzin wyrazić należy dokładnie ilość i jakość położonych zamknieć urzędowych, jakoteż wypisać słowami i liczbami cyfry zegaru, które każdy ustawiony zegar kontrolujący wskazuje, gdy zostanie urzędownie zamknięty. Nadto przyjąć należy w porozumieniu z przedsiębiorcą gorzelni średnią ilość odsetków alkoholu zawartych w wyrobie i zapisać ją w protokóle wywodu oględzin. Atoli, jeżeli ustawiony zegar kontrolujący nie podaje wprost ilości odsetków alkoholu, lecz tylko przy oddzielaniu prób, średnia ilość alkoholu nie może być przyjęta poniżej 75 stopni przepisanego stu-dzielnego alkoholometru.

Jak długo protokół wywodu oględzin jest ważny, zmiana w urządzeniu gorzelni, w składzie dozorców i zmiana kierownika gorzelni.

§. 63.

Protokół wywodu oględzin, spisany w myśl powyższego §. 62, ma moc także i na następujące kampanie, o ile nie zamierzono uczynić w tych kampaniach jakiej zmiany.

Pojemność naczyń, przeznaczonych na istoty fermentujące, ma być w każdym razie wymierzona, jeżeli się to nie stało w ciągu trzech ostatnich kampanij, albo jeżeli przedsiębiorca gorzelni wyraźnie tego zażąda.

Jeżeli zamierzono uczynić zmianę w urządzeniu gorzelni, uwiadomić należy o tem najpóźniej na dni 14 przed jej uczynieniem, dyrekcyę skarbową (dyrekcyę skarbową powiatową, inspektora skarbowego) w celu wykonania potrzebnej czynności urzędowej.

O zmianach w składzie dozorców lub o zmianie osoby kierownika gorzelni, przedsiębiorca gorzelni uwiadomić powinien w przeciągu 24 godzin czynnika skarbowego, któremu dozór nad gorzelnią jest powierzony.

Alkoholometr, saccharometr i termometr do użytku czynników skarbowych.

§. 64.

W lokalnościach gorzelni znajdować się muszą i czynnikom skarbowym do dozorowania gorzelni przeznaczonym, na ich żądanie, dane być mają natychmiast do rozrządzania następujące narzędzia:

a) alkoholometr 100-dzielny przepisanego urządzenia;

b) saccharometr z urządzeniem przepisanem dla kontroli podatkowej, oba narzędzia opatrzone dowodami sprawdzenia;

c) termometr Reaumura.

Rozpoczęcie i zakres postępowania opłatnego.

§. 65.

Co się tyczy rozpoczęcia i zakresu postępowania opłatnego, w tej mierze służyć mają za prawidło przepisy §. 39.

Oznajmienie tegoż.

§. 66.

Postępowanie opłatne należy oznajmić pisemnie najpóźniej na 24 godzin przed rozpoczęciem temu urzędowi podatkowemu, któremu gorzelnia jest poruczona.

Oznajmienia podane być powinny na blankietach urzędowych, w trzech jednobrzmiących wygotowaniach, czytelnie napisane, przez przedsiębiorcę lub kierownika gorzelni własnoręcznie podpisane i nie powinny zawierać ustępów ani zmienionych, ani przekreślonych, ani wyskrobanych, w przeciwnym razie należy je nie przyjąć.

Jeden egzemplarz oznajmienia, opatrzony urzędowem potwierdzeniem jako był podany, zwrócony będzie stronie razem z cedułą podatkową.

Oznajmienia rozciągać się muszą na całe postępowanie opłatne, mające odbywać się w obrębie okresu miesięcznego, którego początek i dzień ostatni oznaczy administracya skarbu dla każdej gorzelni osobno i nie powinny przekraczać tego przeciągu czasu. Gdy więc gorzelnia, mająca liczyć miesięczny okres czasu np. od 18 dnia miesiąca, rozpoczyna postępowanie opłatne dopiero d. 25 albo, po poprzedniej przerwie dalej je prowadzi, oznajmienie i połączone z niem obliczenie nie może w żadnym razie rozciągać się na czas aż do 24 następnego miesiąca, lecz skończyć się ma z dniem 17 t. m.

Oznajmienia zawierać mają:

a) Nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, siedzibę i liczbę konskrypcyjną gorzelni,

b) miesiąc, dzień i godzinę rozpoczęcia postępowania opłatnego, tudzież kiedy się skończy i oznajmienie, czy przyrząd do pędzenia ma działać we dnie i w nocy, czy też działanie jego ograniczone będzie do godzin dziennych.

Jeżeliby zamierzano przerywać ruch w oznajmionym przeciągu czasu, wymienić należy osobno początek i koniec postępowania opłatnego w każdej części czasu ruchu.

c) Ilość i rodzaj istót, które mają być przetwarzane.

Ilość każdego rodzaju podać należy osobno podług wagi.

d) Ilość, liczby i pojemność kadzi fermentacyjnych i naczyń do drożdży używać się mających.

e) Przybliżoną ilość alkoholu, wyrobić się mającą w stopniach hektolitrowych przy ciepłocie + 12 stopni Reaumura (stopni hektolitrowych alkoholu).

f) Kwotę podatku przypadającego od tego wyrobu podług stopy podatkowej po jedenaście centów za każdy stopień hektolitrowy alkoholu.

g) Przyrządy do pędzenia, które użyte być mają, jakoteż rodzaj i liczbę zegarów kontrolujących z nim połączonych. Jeżeli w czasie, gdy się podaje oznajmienie do opodatkowania podług ilości wyrobu i ilości odsetków alkoholu ruch gorzelni jest zastanowiony, albo, jeżeli bezpośrednio poprzednicze oznajmienie opiewa na inny sposób opodatkowania, podać należy także słowami i liczbami stan oznaczeń zegaru kontrolującego.

Zmiana oznajmienia.

§. 67.

Ilość i rodzaj istót, które mają być przetworzone [§. 66, lit. *c)*] można później zmienić, pod warunkiem uwiadomienia o tem najmniej na 24 godzin pierwej czynnika skarbowego, któremu dozór nad gorzelnią jest poruczony.

Wolno także zmienić ilość i pojemność oznajmionych kadzi fermentacyjnych [§. 66, lit. *d)*] pod warunkiem udzielenia takiegoż poprzedniczego uwiadomienia i jednoczesnego zapisania tego w regestrze gorzelnianym.

Oznajmiona ilość alkoholu [§. 66, lit. *e)*] może być zmniejszona lub zwiększona przez takie dodatkowe oznajmienie.

Bezkarność przestrzeni wolnej odnośnie do oznajmionej ilości alkoholu

§. 68.

Przy oznajmianiu ilości alkoholu dozwala się przestrzeni wolnej do podnoszenia się i opadania płynu w naczyniu o 15 od sta w górę i 15 od sta na dół w ten sposób, że dopiero większa lub mniejsza ilość wyrobu, po nad 15 od sta oznajmionej ilości, o ile defraudacya nie jest udowodniona, pociągnie za sobą karę jako nieprawidłowość w postępowaniu opłatnem.

Do osądzenia, czy przestrzeń wolna o 15 od sta została przekroczona, służyć ma za podstawę wyrób tylko jednego oznajmienia.

Przerwy w regularnem działaniu zegaru kontrolującego.

a) Uwiadomienie o przerwie.

§. 69.

Gdyby dostrzedz miano przerwę w regularnem działaniu zegaru kontrolującego w użyciu będącego, kierujący gorzelnią obowiązany jest udzielić o tem natychmiast czynnikowi skarbowemu, któremu dozór nad gorzelnią jest poruczony, uwiadomienie w dwóch wygotowaniach, a to w celu zbadania przyczyn doniesionej przerwy.

Jeden egzemplarz opatrzony potwierdzeniem jako był podany, zwrócony będzie gorzelni do zasłonięcia się.

Uwiadomienie w całej osnowie wpisać należy zaraz, gdy się je odsyła, do regestru gorzelnianego w taki sposób, aby pismo zajmowało całą szerokość stronnicy.

Przerwy w regularnem działaniu zegaru kontrolującego, nie zapisane we właściwem miejscu regestru w sposób powyższy, uważane być powinny za niedoniesione.

b) Sposób opłacania podatku podczas przerwy.

§. 70.

Podczas przerwy takiej pędzenie odbywać się może dalej tylko o tyle, o ile to jest potrzebne do wyrobienia zapasu zacieru, podatek zaś wymierzony być ma w tym razie w ten sposób, że za ten czas przyjąć należy taką ilość alkoholu za osiągnięty wyrób, którąby otrzymano, gdyby pędzenie odbywało się dalej w tym samym zakresie, w którym odbywało się od czasu ostatniej rewizyi a względnie od ostatniego obliczenia, dopóki działanie zegaru kontrolującego nie zostało przerwane.

Gdy przerobienie zacieru się skończy, wstrzymać należy ruch gorzelni dopóty, dopóki przeszkoda prawidłowego używania zegaru kontrolującego nie będzie usunięta.

W gorzelni, w której znajduje się więcej przyrządów do pędzenia z zegarami kontrolującemi, dalsze prowadzenie postępowania w przypadku takim nie podlega żadnemu zarzutowi, jeżeli przyrząd do pędzenia, z którym zegar kontrolujący nie działający, jest połączony, będzie urzędownie uczyniony nieużywalnym.

Zresztą w gorzelniach, w których ustawiony jest tylko jeden zegar kontrolujący, wolno jest przedsiębiorcy gorzelni, dopóki trwa przerwa taka, przejść dla uniknienia dłuższej przerwy ruchu, do ryczałtowego oznaczenia podatku od gorzałki, w tym zaś razie co do miesiąca kalendarzowego, w którym się to dzieje, postąpić należy jak z pierwszym miesiącem ruchu rocznego okresu wyrobu.

Przerwy fabrykacyi.

§. 71.

Jeżeli w skutek przeszkód, nie dających się odwrócić, ruch gorzelni jest tamowany lub zostanie przerwany, tak, że postępowanie nie może być dokonane podług oznajmienia, kierownik gorzelni zastosować się ma w takim razie do przepisów podanych w tej mierze w §. 46.

Udzielone uwiadomienie zapisać należy w regestrze gorzelnianym w sposób przepisany w §. 69. Przeszkody fabrykacyi nie zapisane w regestrze w taki sposób, uważane będą za nieoznajmione.

Jeżeli w skutek takiej przeszkody, o której podług przepisów uwiadomiono, dalsze postępowanie w oznajmionym czasie ruchu stanie się niemożebnem, opłacona należytość podatkowa będzie zwrócona a względnie odpisana, o tyle, o ile jej nie pokrywa ilość wyrobu płynu wyskokowego, otrzymana aż do czasu, gdy przeszkoda nastąpiła.

Ale jeżeli przeszkoda taka pociągnęła za sobą tylko zmianę postępowania w czasie ruchu pozostałym jeszcze po oznajmieniu, podać należy na ten ostatni czas nowe oznajmienie a należytość podatkowa za ten czas obliczona będzie podług nowego oznajmienia.

Obliczenie miesięczne.

§. 72.

Z końcem miesięcznego okresu oznajmienia, jeżeli zaś ruch gorzelni przed jego upływem ma być na czas dłuższy wstrzymanym, zaraz po wstrzymaniu ruchu, uskutecznione będzie obliczenie tym sposobem, że ogólną ilość alkoholu, oznaczoną za pomocą zegaru kontrolującego w stopniach hektolitrowych przepisanego alkoholometru studzielnego, po strąceniu 5 od sta na zmniejszenie objętości przez osadzenie się, transport itd. mnoży się przez ustanowioną stopę podatkową po 11 centów za każdy stopień hektolitrowy.

Jeżeli zegar kontrolujący nie podaje bezpośrednio ilości alkoholu, natenczas do obliczenia ilości alkoholu, która ma być opodatkowana, nie można przyjmować do rachunku mniej odsetków alkoholu, niż przyjęto podług §. 62.

Gdy kwota podatku podług oznajmienia przypadająca, jest mniejsza niż należytość podatkowa z tego obliczenia wypadająca, natenczas, jeżeli podatek jest przedsiębiorcy gorzelni kredytowany, kwota niedostająca, o ile rękojmia jeszcze wystarcza, wciągnięta być ma w sumę kredytowaną, resztę zaś, gdyby była, albo, jeżeli podatek nie jest kredytowany przedsiębiorcy gorzelni, całą sumę niedostającą dopłacić należy w przeciągu trzech dni pod egzekucyą.

Ale gdy kwota podatkowa, stosownie do oznajmienia przypadająca, jest większa, niżeli należytość podatkowa, wypadająca z obliczenia, natenczas nadwyżka, jeżeli podatek był przedsiębiorcy gorzelni kredytowany bez złożenia wekslu podatkowego, będzie odpisana od kredytowanych sum podatku, w innych zaś przypadkach zwrócona.

Regestr gorzelniany.

§. 73.

Kierownik gorzelni utrzymywać ma osobiście lub za pośrednictwem swego zastępcy, regestr urzędownie przysposobiony, w którym od początku postępowania opłatnego aż do jego skończenia, następujące szczegóły zapisywane być mają:

a) przed skończeniem każdej roboty rodzaj i waga surowca użytego do tej roboty;

b) jak tylko kadź fermentacyjna napełniona zostanie świeżym zacierem, liczba kadzi i ilość zacieru w niej zawartego;

c) co dwanaście godzin wskazówka zegaru kontrolującego. Jeżeli używa się więcej zegarów kontrolujących, natenczas zapisując każdą wskazówkę zegarową, przydać także należy liczbę zegaru, którego się tyczy;

d) dzień i godzina każdego zapisku. W regestrze tym czynniki nadzorcze urzędów podatkowych zapisywać mają także wynik dokonanej rewizyi. Co miesiąc, po uskutecznieniu obliczenia, regestr ten zamknąć należy i czynnik skarbowy, zajmujący się obliczeniem, ma go zabrać razem z należącem do niego oznajmieniem i potwierdzonemi uwiadomieniami o przeszkodach ruchu, przerwach w działaniu lub wadach zegaru kontrolującego itp.

Rozdział czwarty.

Podatek konsumcyjny od wzmiankowanego w §. 1 wyrobu zaprawy octowej i octu.

§. 74.

Przepisy ustawy niniejszej zawarte w §§. 20, licz. I, 21, 22, 23, 26 aż do 60 włącznie, odnoszą się także do wzmiankowanego w §. 1 wyrobu zaprawy octowej i octu.

Rozdział piąty.

Rektyfikacya i przekształcenie płynu wyskokowego przepędzonego bez opłaty podatku.

§. 75.

Kto płyn wyskokowy przepędzony rektyfikuje, albo z płynu wyskokowego przepędzonego wyrabia likwor lub rosolis, albo inny płyn wyskokowy, rozmaitemi istotami zaprawiony, obowiązany jest podać w sposób w §. 31 nadmieniony opisanie zakładu i przegląd przyrządów do wyrobu, jakoteż uwiadomienie, kto jest kierownikiem fabrykacyi, a to najpóźniej na cztery tygodnie, zanim ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, a kto później przedsiębiorstwo takie rozpocznie, najpóźniej na cztery tygodnie przed otwarciem fabrykacyi.

Na tej podstawie Władza skarbowa zarządza urzędowe spisanie wywodu oględzin i urzędowe poznaczenie przyrządów do wyrobu.

Jeden egzemplarz opisania zakładu gorzelnianego i przeglądu przyrządów do wyrobu, zwrócony będzie przedsiębiorcy po zbadaniu i wyciśnięciu na nim pieczęci urzędowej, tudzież położeniu daty dnia, w którym został podany, z obowiązkiem zachowywania go w zakładzie w miejscu na to przeznaczonem, dostępnem w każdym czasie dla urzędników i funkcyonaryuszów skarbowych.

Przedsiębiorca donosić ma czynnikowi skarbowemu, któremu dozór nad zakładem jest poruczony, o wszelkiej zmianie w rozpoznanym stanie przedsiębiorstwa lub w składzie jego służby, o której jest obowiązany donieść (§§. 12 i 31).

Uwolnienie rektyfikacyi i przekształcenia płynu wyskokowego, przepędzonego od podatków. Oznajmienie postępowania.

§. 76.

Rektyfikacya płynu wyskokowego przepędzonego (gorzałki, wyskoku gorzałczanego) już opodatkowanego, jakoteż wyrabianie gorzałki i wyskoku gorzałczanego opodatkowanego, rosolisu, likworu i innego płynu wyskokowego, rozmaitemi istotami zaprawionego, nie podlega wprawdzie podatkowi konsumcyjnemu; ale ci, którzy trudnią się takiem przedsiębiorstwem, obowiązani są oznajmić pisemnie w dwóch wygotowaniach, najbliższemu czynnikowi skarbowemu, do dozoru nad przedsiębiorstwem przeznaczonemu, najpóźniej na 24 godzin, zanim przyrząd do pędzenia w ruch wprawią:

a) liczbę przyrządu do pędzenia w ruch wchodzącego;

b) miesiąc, dzień i godzinę rozpoczęcia i skończenia ruchu.

Każde oznajmienie takie opiewać ma na przeciąg miesiąca.

Egzemplarz oznajmienia, opatrzony urzędowem potwierdzeniem jako był podany, zwrócony będzie przedsiębiorcy do zasłonięcia się.

Od obowiązku uczynienia tego oznajmienia, wolni są aptekarze, którzy ani płynu wyskokowego nie wyrabiają ani nie trudnią się jego sprzedażą, wtedy, gdy używają takich przyrządów do pędzenia, o których uwiadamiać nie są obowiązani (§. 11), albo których alembik ma pojemność nie więcej niż 25 litrów. Jednakże i tacy aptekarze podlegają kontroli władz podatkowych (§. 19).

Oprócz tego administracya skarbu upoważniona jest uwalniać instytuty publiczne i probiernie chemiczne od obowiązku oznajmiania o przyrządach destylacyjnych, których do swoich celów używają.

Zakaz i warunkowe dozwolenie w pewnych przypadkach rektyfikacyi i przekształcenia płynu wyskokowego przepędzonego w połączeniu z wyrobem gorzałki.

§. 77.

Przedsiębiorcom gorzelni, opłacającym podatek od gorzelni podług wydajności przyrządu do pędzenia lub drogą ugody dobrowolnej, dozwala się rektyfikować a względnie wyrabiać bez opłaty podatku płyny wyskokowe powyżej wzmiankowane, tylko pod tym warunkiem, że przyrząd do pędzenia, do tego służyć mający, znajdować się będzie w lokalu nie zostającym w związku z lokalami gorzelnianemi, zacierowym i do pędzenia, ani za pośrednictwem drzwi lub okien, ani za pomocą rynew lub rur, ani w jakikolwiek inny sposób.

W gorzelniach, opłacających podatek od gorzałki, podług ilości i tęgości wyrobu na podstawie wskazówek zegaru kontrolującego, dozwolona jest wolna od podatku rektyfikacya płynów wyskokowych przepędzonych, z dodaniem lub bez dodania ingredyencyj, służących do zrobienia rosolisu itd. pod następującemi warunkami:

1. Wszystkie rury należące do przyrządu rektyfikacyjnego, które służą do przeprowadzania pary lub płynów, muszą być odmiennie od innych pomalowane.

2. Pomiędzy naczyniami zacierowemi i destylacyjnemi gorzelni z jednej a przyrządem rektyfikacyjnym z drugiej strony, nie powinno istnieć bezpośrednie połączenie za pomocą rur.

3. Do zasilania aparatu rektyfikacyjnego istnieć powinien tylko jeden przewód rurowy, w razie potrzeby dający się bezpiecznie zamknąć, składający się wprost z zbiornika na spirytus surowy, który musi być wymierzony i ocechowany. Podobnież do wypróżniania przyrządu rektyfikacyjnego, znajdować się powinien tylko jeden przewód rurowy, w razie potrzeby zamknąć się dający.

4. Naczynie przyrządu rektyfikacyjnego (alembik) przeznaczone na płyn wyskokowy przepędzony, opatrzone być musi przyrządem, dającym się urzędownie zamknąć, a za pomocą którego możnaby ściągać próby pojemności tego naczynia.

Rozdział szósty.

Płatność podatku, obowiązek zapłacenia i odpowiedzialność, tudzież kredytowanie. Termin płatności podatku.

§. 78.

Podatek konsumcyjny od wyrobu płynu wyskokowego przepędzonego, tudzież od podlegającego podatkowi wyrobu zapraw octowych i octu (§. 1), staje się płatnym w tej chwili, gdy podane zostaje przepisane oznajmienie i opłacony być powinien natychmiast w kwocie całkowitej, za odebraniem ceduły podatkowej, wyjąwszy, jeśli ma być płacony ratami i jeśli jest kredytowany (§. 80 i 81).

Osobisty obowiązek zapłaty i odpowiedzialności.

§. 79.

Zapłacenie tego podatku (§. 78) cięży na przedsiębiorcy opłatnego wyrobu.

Atoli do zapłacenia należytości, która ma być ściągnięta z przyczyny uszczuplenia podatku, jeżeli nie sam przedsiębiorca kieruje fabrykacyą, obowiązany jest kierownik fabrykacyi pod bezpośrednią odpowiedzialnością przedsiębiorcy.

Opłacanie podatku od gorzałki ratami.

§. 80.

Przedsiębiorcom gorzelni, opłacającym podatek podług wydajności miejsca zacieru (§. 26 aż do 46 włącznie), albo podług wyrobu na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego (§. 51 aż do 73 włącznie) i jeżeli wypłacalność ich żadnej nie podlega wątpliwości, dozwalane będzie na ich prośbę, dopóki nie będą prawomocnie skazani za przestępstwo defraudacyjne, na przeciąg rocznej kampanii i na te oznajmienia, które rozciągają się na przeciąg całego miesiąca, płacenie

należytości podatkowej miesięcznej w dwóch, a jeżeli chodzi o jednę z gorzelni wzmiankowanych w §. 27, dopóki trwa ustępstwo, w czterech równych ratach z góry.

We wszystkich tych przypadkach pierwszą ratę zapłacić należy zawsze przy odbiorze ceduły podatkowej.

Niezapłacenie jednej raty pociąga za sobą na cały pozostały jeszcze czas rocznej kampanii utratę pozwolenia upłaty ratami.

Kredytowanie podatku.

§. 81.

Przedsiębiorcom, trudniącym się wyrobem płynu wyskokowego przepędzonego lub opłatnym wyrobem zapraw octowych lub octu, w takim zakresie, że ich podatek konsumcyjny, w ciągu rocznej kampanii przypadający, dochodzi najmniej do sześciuset złotych, dozwalane będzie złożenie należytości podatkowej po oznajmieniu fabrykacyi a względnie postępowania opłatnego, opłacić się mającej, najpóźniej w sześć miesięcy po terminie płatności (§. 78), pod warunkiem złożenia podług przepisu dostatecznej rękojmi.

Od otrzymania tego pozwolenia wyłączeni są:

1. Ci, którzy uznani byli za winnych zbrodni, pochodzącej z chciwości, występku lub przekroczenia tego rodzaju albo przemytnictwa lub ciężkiego przekroczenia defraudacyjnego w wykonywaniu swego przedsiębiorstwa popełnionego, albo od zarzutu przemytnictwa lub ciężkiego przekroczenia defraudacyjnego w wykonywaniu przedsiębiorstwa, popełnionego, uwolnieni zostali tylko dla niedostateczności dowodów.

2. Ci, do których majątku otwarto upadłość.

Przepisy tyczące się akceptów wekslowych za kwoty podatkowe zakredytowane, nie ulegają zmianie.

Strata kredytu podatkowego i ściąganie kwot zakredytowanych zaległych.

§. 82.

Ten, u którego zalega suma płatna zakredytowana, traci na resztę bieżącej kampanii dalszy kredyt a nawet na następną kampanią, zakredytowanie podatku może mu być odmówione.

Zresztą sumę podatku płatną zakredytowaną, ściągnąć należy drogą egzekucyi razem z sześcioprocentowemi odsetkami za zwłokę, licząc od dnia niedotrzymanego terminu płatności.

Rozdział siódmy.

Przepisy karne.

Część pierwsza.

Przepisy karne ogólne.

Moc obowiązująca ustawy o przekroczeniach defraudacyjnych.

§. 83.

Do przekroczeń przeciwko przepisom ustawy niniejszej, o ile w niej inaczej nie jest postanowiono, stosowana będzie ustawa karna o przekroczeniach defraudacyjnych.

Złagodzenie kary.

§. 84.

Grzywny, które mają być wymierzone za przekroczenie ustawy niniejszej, nie mogą być nigdy zmniejszone poniżej najmniejszego wymiaru ustawą przepisanego, chociażby nawet miano odstąpić od dokonania postępowania karnego podług ustawy.

Odpowiedzialność przedsiębiorców za grzywny.

§. 85.

Bezwarunkowa odpowiedzialność za te grzywny (§. 84) cięży na przedsiębiorcy, o ile już i tak nie jest na nie skazany jako winny.

Wyjątek stanowią grzywny za naruszenie zamknięcia urzędowego.

Część druga.

Przepisy karne szczególne na przekroczenia rozporządzeń, tyczących się oznaczenia podatku ryczałtowego podług wydajności miejsca zacieru.

Przekroczenia defraudacyjne ciężkie.

§. 86.

Jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne karane będzie:

1. Rozpoczęcie ruchu opłatnego (§. 39) zanim nastąpi urzędowe załatwienie co do wymierzenia wydajności dziennej i zanim cedula podatkowa na odnośne ryczałtowe miesięczne będzie się znajdowała w posiadaniu gorzelni (§. 18);

2. dalsze wykonywanie postępowania opłatnego, chociaż cedula podatkowa na odnośne ryczałtowe miesięczne nie znajduje się w posiadaniu gorzelni;

3. wszelka niedokładność, podług §. 38 nie uwolniona od kary, która w przypadkach wzmiankowanych w drugim ustępie §-fu 33-go odkryta będzie za powtórnem urzędowem wymierzeniem w podanem na piśmie uwiadomieniu o przyrządach do wyrobu i sprzętach a jest tego rodzaju, że z jej przyczyny wydajność dzienną wymierzono za nisko;

4. wszelkie robienie zacieru zdatnego do wyrobu gorzałki po za obrębem oznajmionego zakładu;

5. wszelkie zachowywanie surowca użytego na zacier, zdatnego do wyrobu gorzałki, podczas lub po fermentacyi, po za obrębem oznajmionego zakładu;

6. wszelkie przetwarzanie istót mącznych lub melasu albo istót będących z nim na równi w czasie, co do którego oznajmienie fabrykacyi opiewa tylko na buraki;

7. wszelkie przetwarzanie melasu lub istót będących z nim na równi w czasie, co do którego oznajmienie fabrykacyi opiewa tylko na istoty mączne;

8. wszelki dodatek fermentu do zacieru w innych naczyniach (przyrządach do wyrobu) nie w oznajmionych, a jeżeli zostały już urzędownie ocechowane, nie w naczyniach fermentacyjnych cechą opatrzonych, jakoteż wszelkie umieszczanie zacieru zaprawionego fermentem w innych, nie w tych naczyniach fermentacyjnych;

9. wszelka fermentacya zacieru w innych naczyniach (przyrządach do wyrobu), nie w naczyniach fermentacyjnych wzmiankowanych pod l. 8;

10. wszelkie, chociażby nie dla dalszej fermentacyi umieszczenie zacieru fermentującego w innych naczyniach (przyrządach do wyrobu) nie w tych, które oznajmiono jako naczynia fermentacyjne, lub jako części składowe przyrządu do pędzenia (alembik, podgrzewacz zacierowy) do zacieru służące i cechą urzędową, jeżeli już była wybita, opatrzone;

11. wszelkie umieszczenie zacieru, który wyfermentował, w innych naczyniach (przyrządach do wyrobu), nie w tych, które oznajmiono i które są opatrzone cechą urzędową, jeżeli już była wybita;

12. wszelkie umieszczenie zacieru w ogóle w innych naczyniach (przyrządach do wyrobu), nie w tych, które oznajmiono jako służące na zacier i, jeżeli zostały już urzędownie ocechowane, są cechą opatrzone;

13. wszelkie użycie odmienionego przyrządu do pędzenia (§. 37), wyższego podatku ryczałtowego wymagające, zanim urzędowe załatwienie co do nowego wymiaru wydajności dziennej i ceduła podatkowa na podatek dodatkowy będą w posiadaniu gorzelni;

14. wszelkie zboczenie w pojemności naczyń, bezwarunkowo branych w rachunek do oznaczenia wydajności dziennej (§. 26, licz. 1), polegające na powiększeniu ich pojemności i przekraczające miarę nie karalną;

15. wszelkie takie zboczenie w pojemności naczyń warunkowo opłatnych, o ile to wpływa na wymiar wydajności dziennej;

16. używanie jakiegobądź przyrządu, za pomocą którego pojemność naczynia bezwarunkowo lub warunkowo opłatnego po nad urzędownie wymierzoną może być powiększona.

Karę wymierzyć należy:

W przypadkach 1 i 2 w kwocie cztery aż do ośm razy większej niż podatek ryczałtowy, przypadający za miesiąc, w którym przekroczenie popełniono; w przypadkach 3, 13, 14 i 15 w kwocie 150 złotych za każdy hektolitr, o który pojemność zaciernika, dziennie opodatkować się mająca, przez usunięcie niedokładności lub w skutek nadwyżki jest większa niż ta, którą wzięto za podstawę do wymierzenia wydajności dziennej;

w przypadkach 4, 5, 8, 9, 10, 11 i 12 w kwocie 1 zł. 50 c. za każdy litr tej ilości zacieru (surowca użytego na zacier), którą bezprawnie przygotowano, zachowywano lub umieszczono, albo do której ferment bezprawnie dodano;

w przypadkach 6 i 7 w kwocie cztery aż do ośmiu razy większej niż ta, o którą od istoty, wydającej większą ilość alkoholu, należałoby zapłacić w mie-

siąc u, w którym przestępstwo popełniono, większy podatek, niż od istoty oznajmionej do przetworzenia;

w przypadku 16 w kwocie 3 zł. za każdy litr, o który pojemność naczynia została powiększona;

Ułamki hektolitra liczone będą w przypadkach 3, 13, 14 i 15 za cały hektolitr a ułamki litra, w przypadkach 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12 i 16 za cały litr.

Kara za nieoznajmione przygotowywanie postępowania opłatnego.

§. 87.

Zabieranie się do jakiejkolwiek części postępowania wzmiankowanego w §. 42, pod l. 3, zanim urzędowe załatwienie, tyczące się wydajności dziennej i ceduła podatkowa na ryczałtowe odnośnego miesiąca będzie w posiadaniu gorzelni, karane być ma jako wykroczenie przeciw przepisom grzywną od 50 aż do 200 zł.

Kara za niedokładność w przypadkach wzmiankowanych w drugim ustępie §-fu 33-go, która nie ma być uważana za ciężkie przestępstwo defraudacyjne.

§. 88.

Inne niedokładności, nie te, które w powyższym §-fie 86-ym, l. 3 są wzmiankowane, jeżeli w przypadkach nadmienionych w drugim ustępie §-fu 33-go przy wymierzaniu później przyrządów do wyrobu i naczyń odkryte zostaną w podanem uwiadomieniu pisemnem, o ile stosownie do §-fu 38-go nie są wolne od kary, karane będą jako niewłaściwość w postępowaniu opłatnem grzywną od 2 aż do 100 złotych.

Stosowanie przepisów §§. 86 aż do 88 włącznie do dawniejszych czynów karygodnych.

§. 89.

Do przekroczeń popełnionych, zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, do których odnoszą się artykuły IX, X i XI, rozporządzenia o opodatkowaniu gorzałki z dnia 18 października 1865 (Dz. u. p., Nr. 104 z r. 1865) i artykuł III ustawy o podatku od gorzałki z dnia 8 lipca 1868 (Dz. u. p., Nr. 90 z r. 1868), a co do których niema jeszcze prawomocnego orzeczenia, stosowane będą te kary, które w przepisach ustawy niniejszej, tyczących się owych przestępstw, są ustanowione.

Atoli w przypadkach tych kary, jakoteż połączone z niemi dopłaty do podatków, ciążyć będą jak dotychczas na przedsiębiorcy gorzelni.

Część trzecia.

Szczególne przepisy karne na przekroczenia rozporządzeń, tyczących się oznaczenia podatku ryczałtowego podług wydajności przyrządu do pędzenia.

§. 90.

Jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne będzie karane:

1. Zabranie się do postępowania opłatnego (§. 51), chociaż nie podano pisemnego oznajmienia i chociaż ceduła podatkowa nie znajduje się w gorzelni.

2. Jeżeli postępowanie opłatne oznajmiono wprawdzie podług przepisów i cedułę podatkową nabyto, atoli

a) zacier z istót wzmiankowanych w §. 50, lit. *a)* zrobiono lub umieszczono w innych naczyniach, nie w tych, które zostały oznajmione i urzędownie ocechowane, albo

b) w gorzelniach, którym dozwolono używania kadzi przedzacierowych, chłodników itd., umieszczono w kadziach przedzacierowych lub chłodnikach zacier fermentujący lub który wyfermentował albo w naczyniach przeznaczonych do przechowywania zacieru, który wyfermentował, zacier fermentujący lub świeży albo istoty zarobione na ciasto (§. 53), albo

c) do postępowania opłatnego używa się innych rodzajów istót nie tych, które oznajmiono i od których opłacono podatek, albo

d) surowiec zaczęto dawać na przyrząd do pędzenia przed czasem oznajmionym, albo

e) przeciągnięto postępowanie opłatne po za czas oznajmiony, albo

f) odpędzanie zacieru lub witki odbywa się na innym przyrządzie do pędzenia, nie na oznajmionym, albo w innem miejscu a nie w oznajmionem.

Karę wymierzyć należy:

W przypadkach, w których chodzi o niezgodne z przepisami przygotowanie lub umieszczenie zacieru, albo surowca użytego na zacier lub zarobionego na ciasto, podług należytości podatkowej, przypadającej za zrobioną niezgodnie z przepisami lub umieszczoną niezgodnie z przepisami ilość zacieru lub istoty stosownie do wydajności alkoholu przyjętej w §. 50, w innych przypadkach podług należytości podatkowej, która stosownie do przepisów o ryczałtowem oznaczeniu została uszczuplona lub była wystawiona na uszczuplenie, przyczem w przypadku *f* tak postąpić należy, jak gdyby oznajmienie i opodatkowanie wcale nie miało miejsca.

Gdyby zaś zacier z istót mącznych, buraków, melasu lub istót będących z nim na równi, odpędzono na przyrządzie, mającym inne części składowe, nie te, które w §. 21 pod II są wzmiankowane, stosowane być mają przepisy karne §§-ów 86 aż do 88 włącznie ustawy niniejszej.

Część czwarta.

Przepisy karne szczególne na przekroczenia przeciw rozporządzeniom, tyczącym się opodatkowania wyrobu.

a) Postępowanie opłatne nieoznajmione.

§. 91.

Gdy się odbywa postępowanie opłatne bez dopełnienia przepisanych warunków, wymierzyć należy karę przypadającą za ciężkie przekroczenie defraudacyjne nieoznajmionego postępowania opłatnego. Jeżeli przy tem wyrobiono płyny wyskokowe przepędzone z użyciem zegaru kontrolującego podług przepisu, obliczyć należy należytość podatkową podług przepisu §. 72 i kwotę, która wypadnie, wziąć także za podstawę wymiaru kary. Jeżeli zaś postępowanie opłatne nieozajmione, odbywało się bez użycia zegaru kontrolującego lub dostrzeżoną została przerwa w regularnem działaniu tegoż, przyjąć należy za każdy hektolitr ogólnej pojemności znalezionych kadzi fermentacyjnych i za każdy dzień nieoznajmionego postępowania opłatnego wydajność alko-

holu w ilości 5 stopni hektolitrowych i też wziąć za podstawę do wymiaru podatku i kary.

Gdyby się jednak pokazało, że pomimo przerwy w działaniu zegaru kontrolującego, należytość podatkowa, podług jego oznaczeń przypadająca, byłaby wyższa aniżeli w skutek przyjęcia wydajności alkoholu w ilości 5 hektolitrów, natenczas pierwszą wziąć należy za podstawę do wymierzenia kary.

b) Rozpoczęcie postępowania opłatnego, oznajmionego przed terminem oznajmionym.

§. 92.

Rozpoczęcie postępowania opłatnego, oznajmionego, przed terminem oznajmionym, jeżeli w ciągu postępowania używano zegaru kontrolującego podług przepisów, a w jego działaniu nie zaszła przerwa, karane będzie tylko jako uchybienie prawidłom postępowania opłatnego.

W innych przypadkach, zawczesne rozpoczęcie postępowania opłatnego oznajmionego, karane będzie tak samo, jak postępowanie nieoznajmione.

c) Odprowadzenie płynów zawierających alkohol lub pary zawierającej alkohol. Wpływanie z zewnątrz na wskazówki zegaru kontrolującego. Używanie nieoznajmionych przyrządów do pędzenia, nieoznajmione ustawienie nowych przyrządów do pędzenia, odkrycie oziębialników.

§. 93.

Wymierzyć należy karę od 500 aż do 5000 złotych:

1. gdy płyn wyskokowy, który nie przepłynął przez zegar kontrolujący, odprowadzony został przez działanie zewnętrzne, a strona nie może udowodnić, że działanie to było przypadkowem, albo

2. gdy para zawierająca alkohol, usunięta zostanie przez takież działanie zewnętrzne, albo gdy

3. zarząd gorzelni umyślnie naruszy właściwe, oznaczenie zegaru kontrolującego tyczące się ilości lub tęgości wyrobu lub tyczące się zarazem ilości i tęgości, albo gdy

4. o przerwie w działaniu zegaru kontrolującego z jakiejkolwiek przyczyny pochodzącej, nie będzie niezwłocznie uczynione doniesienie, albo gdy

5. podczas ruchu oznajmionego używany będzie nieoznajmiony przyrząd do pędzenia, albo gdy

6. bez poprzedniczego uwiadomienia ustawiony będzie w gorzelni przyrząd do pędzenia, albo gdy

7. w gorzelni znaleziony będzie oziębialnik z zegarem kontrolującym nie połączony, zdatny do zgęszczania pary zawierającej alkohol i otrzymywania powstającego z niej płynu zawierającego alkohol, z wyjątkiem oziębialnika połączonego z przyrządem do rektyfikacyi, jeżeli połączenie gorzelni z uwolnioną od podatku rektyfikacyą podług §. 77 jest dozwolone.

W razie ponowienia karę powyższą należy podwoić.

Nadto nałożyć należy karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne, jeżeli płyn wyskokowy, zanim przepłynął przez zegar kontrolujący, usunięto z uchyleniem się od podatku.

Od tego płynu wyskokowego, o ile ilość jego da się obliczyć, wymierzyć trzeba należytość podatkową względnie do przyjętej średniej ilości alkoholu w wyrobie zawartej (§. 62) i wymiar ten wziąć także za podstawę do wymierzenia kary.

d) Dalsze bezprawne wykonywanie nieoznajmionego ruchu gorzelni.

§. 94.

Karze od 500 aż do 5000 złotych podlega także dalsze odbywanie mimo zakazu oznajmionego ruchu gorzelni podczas przerwy w regularnem działaniu zegaru kontrolującego.

Oprócz tej kary wyrobienie płynu wyskokowego z uchyleniem się od podatku, karane będzie jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

Uszczuplona należytość podatkowa obliczana będzie w następujący sposób:

Najprzód oznaczona będzie:

a) Suma podatku przypadająca podług rzeczywistych oznaczeń za pomocą zegaru kontrolującego za czas od ostatniej rewizyi urzędowej, z rozpoznaniem wskazówek tego aparatu połączonej, bez względu czy razem z nią odbywało się obliczenie czy nie.

b) Suma podatku, która za ten sam czas przypada, jeżeli na każdy hektolitr ogólnej pojemności kadzi fermentacyjnych oznajmionych i nieoznajmionych, jeśli takich używano, przyjmie się do opodatkowania wydajność dzienną w ilości 5 stopni alkoholu.

Następnie sumę podatku *a)* porównać należy z sumą podatku *b)* a kwota, o którą ta ostatnia jest większa niż pierwsza, uważana być ma za uszczuploną należytość podatkową.

e) Bezprawne używanie naczyń zacierowych i przyrządów.

§. 95.

Jako wykroczenie przeciw przepisom karane będzie grzywną od 20 aż do 200 złotych za każdy z osobna przypadek:

a) gdy w kadziach przedzacierowych, chłodnikach, wannach do chłodzenia i w ogólności w naczyniach, które stosownie do oznajmionego przeznaczenia, zawierać powinny tylko zacier zanim się fermentacya rozpocznie, umieszczony będzie zacier fermentujący lub który wyfermentował, albo

b) gdy zacier umieszczony jest w innych naczyniach fermentacyjnych nie w tych, które podano w oznajmieniu lub dodatkowo, albo w ogóle w naczyniach, stosownie do wywodu oględzin nie przeznaczonych na zacier.

f) Wadliwe lub niedokładne utrzymywanie regestrów.

§. 96.

Zaniedbanie zapisania w regestrach w czasie właściwym wskazówek zegaru kontrolującego lub innego z punktów w §. 73 wzmiankowanych, jakoteż wszelkie niedokładne zapisanie w nich, karane będzie jako niedokładne utrzymywanie ksiąg, grzywną od 5 aż do 200 złotych.

Część piąta.

Przepisy karne szczególne na przekroczenia przeciwko rozporządzeniom, tyczącym się podatku konsumcyjnego od wyrobu zapraw octowych i octu.

§. 97.

Przepisy karne §§-ów 86 aż do 90 włącznie odnoszą się także do tych przypadków, w których wzmiankowane przekroczenia popełnione zostały przy wyrabianiu zapraw octowych i octu.

Część szósta.

Przepisy karne szczególne na przekroczenia przeciwko rozporządzeniom, tyczącym się wolnej od podatku rektyfikacyi i przekształcania płynu wyskokowego przepędzonego.

§. 98.

1. Wymierzyć należy karę od 500 aż do 5000 złotych, gdy w gorzelni, w ktorej odbywa się rektyfikacya płynu wyskokowego przepędzonego wolna od podatku,

a) inny płyn zawierający alkohol (zacier) dany będzie na przyrząd rektyfikacyjny, albo gdy

b) oprócz przewodu rurowego, który do zasilania a względnie wypróżniania przyrządu rektyfikacyjnego, jest przeznaczony i urzędownie ubezpieczony, umieszczono inny przewód.

Jeżeli przy tem nastąpiło uszczuplenie podatku, wyznaczyć należy nadto karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

2. Karę od 5 aż do 500 złotych wymierzyć należy za wszelkie przekroczenie obowiązującego w pewnych przypadkach zakazu połączenia wyrobu i rektyfikacyi (przekształcenia) płynu wyskokowego przepędzonego w jednym i tym samym zakładzie (§. 77).

3. Karę porządkową od 2 aż do 100 złotych wymierzyć należy:

a) gdy gorzałkę lub wyskok gorzałczany dano na przyrząd do pędzenia, chociaż przepisane oznajmienie nie zostało wniesione a urzędowe potwierdzenie w tej mierze nie znajduje się u kierownika fabrykacyi;

b) gdy gorzałkę lub wyskok gorzałczany dano na przyrząd do pędzenia nie w oznajmionym czasie ruchu.

Część siódma.

Przepisy karne szczególne na przekroczenia przeciw rozporządzeniom, tyczącym się wywozu płynu wyskokowego przepędzonego za linią clową połączonego z roszczeniem do zwrotu podatku.

a) Różnice pomiędzy deklaracyą wywozu a stanem urzędownie znalezionym, które karane być mają jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

§. 99.

Jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne karane będzie:

1. Gdy w deklaracyi wywozu, tyczącej się likworu, na zwrót podatku opiewającej, ilość płynu, albo, jeśli deklaracya tyczy się innego płynu wyskokowego przepędzonego, ilość alkoholu otrzymana z pomnożenia ilości płynu przez ilość

odsetków alkoholu, oznaczoną w stopniach przepisanego alkoholometru 100-dzielnego, okaże się więcej niż o pięć od sta wyższą, aniżeli urzędownie znaleziono, a ubytek nie będzie usprawiedliwiony przepisanem uwiadomieniem o zajściu podczas przewozu zmiany w ilości płynu a względnie w ilości odsetków alkoholu;

2. gdy w przypadkach deklarowania do wywozu za zwrotem podatku

a) likworu, albo

b) innego płynu wyskokowego przepędzonego,

znaleziony będzie w przypadku *a)* inny płyn zamiast likworu, w przypadku *b)* płyn, nie należący do płynów wyskokowych przepędzonych, np. woda lub wino.

Do wymierzenia kary wziąć należy za podstawę:

W przypadkach wzmiankowanych pod 1 tę kwotę, o którą zwrót podatku podług deklaracyi wywozu wynosi więcej niż podług urzędowego znalezienia;

w przypadkach wzmiankowanych pod 2 całą kwotę, której nieprawnie tytułem zwrotu podatku żądano.

b) Różnice między deklaracyą urzędową a znalezieniem urzędowem, które karane być mają karą porządkową.

§. 100.

Różnice, o których jest mowa w §. 99, licz. 1, jeżeli wynoszą więcej niż trzy od sta ale mniej niż pięć od sta, karane będą grzywną od 2 aż do 200 złot.

Rozdział ósmy.

Przepisy końcowe.

Od kiedy ustawa niniejsza zaczyna obowiązywać i uchylenie dotychczasowych przepisów ustawowych o podatku konsumcyjnym od wyrobu płynu wyskokowego przepędzonego.

§. 101.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia 1 września 1878.

Od tego dnia uchylają się obowiązujące jeszcze przepisy rozporządzenia o podatku od gorzałki z dnia 18 października 1865 (Dz. u. p. z r. 1865, Nr. 104), artykuł III ustawy z dnia 28 marca 1868 (Dz. u. p. z r. 1868, Nr. 24), ustawa o podatku od gorzałki z dnia 8 lipca 1868 (Dz. u. p. z r. 1868, Nr. 90) i przepisy ustawy z dnia 18 maja 1875 (Dz. u. p. z r. 1875, Nr. 84), tyczące się podatku konsumcyjnego od wyrobu płynu wyskokowego przepędzonego.

Klauzula wykonawcza.

§. 102.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 29 czerwca 1878.

73.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 18 czerwca 1878,

o przyjmowaniu niektórych papierów publicznych na zastaw do zabezpieczenia zakredytowanego podatku od cukru burakowego, gorzałki i piwa.

Na rękojmie, składać się mające (Dz. u. p. 1852, Nr. 43 §. 6) w tych przypadkach, gdy podatek konsumcyjny a względnie opłata od zużycia w wyrobie piwa, gorzałki i cukru burakowego jest kredytowana, używane być mogą w dwóch trzecich częściach swojego kursu dziennego także następujące papiery publiczne austryackie, służyć mogące do umieszczenia w nich pieniędzy sierocych dla korzyści a mianowicie:

1. Obligacye pożyczki gminnej miasta Wiednia (Dz. u. p. 1867, Nr. 58 i Dz. u. p. 1875, Nr. 50);

2. listy zastawne, wydawane za zezwoleniem i pod dozorem rządowym przez zakłady hipoteczno-kredytowe i inne zakłady trudniące się udzieleniem pożyczek na hipoteki (Dz. u. p. 1868, Nr. 93);

3. obligacye z prawem pierwszeństwa kolei żelaznych, jeżeli oprocentowanie ich i zwrot kapitału Rząd zagwarantował (Dz. u. p. 1870 Nr. 33);

4. obligacye pożyczki głodowej galicyjskiej (Dz. u. p. 1875, Nr. 60);

5. obligacye pożyczki miasta Pragi (Dz. u. p. 1875, Nr. 79);

6. obligacye pożyczki miasta Gradcu (Dz. u. p. 1876, Nr. 57);

7. udziałowe zapisy dłużne pożyczki na regulacyą Dunaju (Dz. u. p. 1870, Nr. 36 i 1878 Nr. 19).

Pretis r. w.

74.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z d. 21 czerwca 1878,

o przyłączeniu gminy Stronibaby do okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Galicyi.

Dodatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29 stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 15), oddziela się gminę Stronibaby od okręgu Sądu powiatowego Buskiego i przyłącza do okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego złoczowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej z d. 1. sierpnia 1878.

Glaser r. w.

75.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z d. 22 czerwca 1878,

tyczące się rozpoczęcia czynności urzędowych przez Sąd powiatowy w Radomyślu w Galicyi.

Sąd powiatowy, stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20 listopada 1877 (Dz. u. p. Nr. 104) z Zassowa do Radomyśla przeniesiony, rozpocznie swoje czynności urzędowe w Radomyślu od dnia 1. września 1878.

Od tego dnia nastąpi zmiana terytoryalna w okręgu Sądu powiatowego pilzeńskiego w rzeczonem rozporządzeniu zarządzona.

Glaser r. w.

76.

Obwieszczenie z dnia 28 czerwca 1878,

o przedłużeniu mocy obowiązującej traktatów handlowych z Niemcami, Francyą i Włochami aż do dnia 31 grudnia 1878.

Na zasadzie artykułu V ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 60) i porozumienia się z Rządami niemieckim, francuskim i włoskim podaje się do wiadomości, że traktat handlowy i cłowy ze Związkiem cłowym niemieckim z dnia 9 marca 1868, traktat handlowy z Francyą z dnia 11 grudnia 1866, tudzież traktat handlowy i żeglarski z Włochami z dnia 23 kwietnia 1867 przedłużone zostały aż do dnia 31 grudnia 1878.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w.

77.

Obwieszczenie ministerstw handlu i skarbu z dnia 28 czerwca 1878,

o zawarciu kontraktu między c. k. administracyą państwa a Spółką żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem z jednej a Bombajem, Cejlonem, Kalkuttą, Singaporem a według okoliczności Hongkongiem z drugiej strony.

W wykonaniu ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 70) o upoważnieniu c. k. Rządu do zawarcia kontraktu ze Spółką żeglugi parowej Lloyda austryacko-węgierskiego w przedmiocie utrzymywania bezpośredniego i regularnego ruchu parowców między Tryestem a Indyami wschodniemi, kontrakt ten został na dniu dzisiejszym zawarty podług projektu do rzeczonej ustawy dołączonego.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 30 czerwca 1878.

78.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 22 czerwca 1878.

o upoważnieniu królewsko-węgierskiej komory głównej w Temeswarze do postępowania wywozowego z gorzałką.

Królewsko-węgierskie ministerstwo skarbu upoważniło w myśl istniejących przepisów król. węg. komorę główną w Temeswarze do postępowania wywozowego z gorzałką wyprowadzaną za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku.

Pretis r. w.

79.

Ustawa z dnia 23 czerwca 1878,

mocą której powód, uwolniony od stępli i opłat w procesie cywilnym nie jest obowiązany zabezpieczyć pozwanemu kosztów sądowych ani też zaprzysiądz, że tego zabezpieczenia dać nie może.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Kto po zaprowadzeniu ustawy niniejszej wystąpi jako powód w procesie cywilnym, do którego uwolniony jest od stępli i opłat, w żadnym przypadku nie jest obowiązany zabezpieczyć pozwanemu kosztów sądowych ani też zaprzysięgać, że tego zabezpieczenia dać nie może.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrowi sprawiedliwości.

Schönbrunn, dnia 23 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Glaser** r. w.

80.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 28 czerwca 1878,

ustanawiające dla cukrowni przetwarzających buraki skale wydajności dziennej pras do wytłaczania soku, tudzież naczyń dyfuzyjnych w bateryе połączonych, celem oznaczenia podatku ryczałtowego w kampanii 1878 79 a oraz miarę rękojmi, które przedsiębiorcy cukrowni buraki przetwarzających, ryczałtowo opodatkowanych, dawać mają na zabezpieczenie dopłat do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby.

W przedmiocie skal wydajności dziennej pras do wytłaczania soku z buraków, tudzież naczyń dyfuzyjnych w bateryе połączonych opodatkować się mającej, jakoteż w przedmiocie miary rękojmi, które przedsiębiorcy cukrowni, buraki przetwarzających, ryczałtowo opodatkowanych, dawać mają na zabezpieczenie dopłat do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby, wydaje się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 71), o opodatkowaniu cukru burakowego, celem opodatkowania cukru burakowego w kampanii 1878/79 następujące rozporządzenia:

A. Skale wydajności dziennej naczyń dyfuzyjnych w bateryе połączonych, opodatkować się mającej.

Wydajność naczyń dyfuzyjnych w bateryе połączonych, opodatkować się mająca, oznaczana będzie w cukrowniach buraki przetwarzających, podług następującego wymiaru:

1. Gdy bateryе dyfuzyjne mają po dziewięć (9) a najwięcej po jedenaście (11) naczyń dyfuzyjnych, wymierzane będą na każdy dzień (24 godziny) i na każdy hektolitr pojemności ogólnej naczyń dyfuzyjnych, obliczonej za pomocą nalewu wody, tysiąc sto (1100) kilogramów buraków świeżych.

2. Gdy bateryе dyfuzyjne mają mniej niż po dziewięć naczyń dyfuzyjnych, wymierzana będzie wydajność podług powyższego przepisu w ten sposób, jak gdyby baterya składała się z dziewięciu naczyń dyfuzyjnych takiej samej pojemności średniej, jaką znajdujące się mają. Gdyby więc np. baterya składała się z ośmiu naczyń dyfuzyjnych o średniej pojemności $22^{25}/_{100}$ hektolitra, zastosowałoby się do pojemności $22^{25}/_{100} \times 9 = 200^{25}/_{100}$ hektolitra, wymiar 1100 kilogramów buraków świeżych na dzień i hektolitr.

3. Gdy bateryе dyfuzyjne składają się z więcej niż jedenastu (11) naczyń dyfuzyjnych, z każdą resztą, która wypadnie z podzielenia istniejącej ilości naczyń dyfuzyjnych przez 9, postąpi się w taki sposób, jak z bateryą składającą się z mniej niż 9 naczyń dyfuzyjnych (2).

B. Skala wydajności dziennej pras do wytłaczania soku z buraków, opodatkować się mającej.

I. Wydajność dzienna pras do wytłaczania soku z buraków, opodatkować się mająca, wymierzana będzie podług wagi miazgi buraczanej do każdorazowego ładunku i podług ilości tłoczeń w jednym dniu.

II. Do obliczenia miazgi buraczanej wziąć należy za podstawę oprócz wysokości prasy lub ładunku, także wymiary długości i szerokości blach tłocznych, lub gdzie są używane przetaki, wymiary długości i szerokości płaszczyzn prasowych między prętami kierunkowemi, po odtrąceniu od długości i szerokości po 5 centymetrów i przyjmując 1790 centymetrów sześciennych za równające się jednemu kilogramowi miazgi buraczanej.

III. Ilość wytłoczeń w jednym dniu oznacza się:

1. W prasach hidraulicznych do wytłaczania soku, poruszanych siłą pary lub wody,

a) jeżeli takie dwie prasy jednę tylko mają pompę, działają na przemian a nakładanie odbywa się krążkami, podług dołączonej skali;

b) podług tejże skali, z dodaniem dziesięciu (10) od sta, gdy takie dwie prasy jednę tylko mają pompę, działają na przemian a nakładane są przez nabijanie;

c) podług tej samej skali, z dodaniem dwudziestu (20) od sta, gdy każda prasa opatrzona jest osobną pompą a nakładanie odbywa się krążkami;

d) podług tej samej skali, z dodaniem trzydziestu (30) od sta, gdy każda prasa opatrzona jest osobną pompą a nakładanie odbywa się przez nabijanie;

e) gdy dwie prasy mają więcej niż jednę pompę, albo mają wprawdzie tylko jednę pompę ale mogą działać jednocześnie, podług tego samego wymiaru co w prasach, z których każda opatrzona jest osobną pompą [*c)* i *d)*].

W cukrowniach deklarujących, że prasy nakładane są krążkami, stoły służące do nakładania nie mogą być ruchome. Nadto muszą być one najmniej o 16 centymetrów wyższe niż płyta prasowa, gdy się znajduje najniżej.

Oprócz tego, gdy deklarowane jest nakładanie krążkami, żadna blacha tłoczna nie powinna posiadać rękojęci.

2. W prasach hidraulicznych, poruszanych ręką ludzką lub siłą zwierzęcą, wymierzane będą ilości wytłoczeń w jednym dniu, biorąc dziewięćdziesiąt od sta tej ilości, którąby wypadła podług powyższych przepisów *(a* aż do *e)*.

IV. Jeżeli przy mierzeniu wysokości ładunku prasy albo przy mierzeniu długości i szerokości blach tłocznych a względnie płaszczyzn prasowych między prętami kierunkowemi, wypadną ułamki centymetra, takowe opuszczają się. Jeżeli zaś powierzchnia blach tłocznych, lub, gdy używane są przetaki, powierzchnia płaszczyzn prasowych, obliczona według powyższego przepisu (II), nie odpowiada dokładnie powierzchni, wyrażonej w skali powyższej w centymetrach □, natenczas, do obliczenia ilości wytłoczeń w jednym dniu, wziąć należy za podstawę powierzchnią, która jest najbliższa rzeczywistej, policzyć się mającej powierzchni, np. trzeba wziąć wymiar 2115 centymetrów □, jeżeli rzeczywista, policzyć się mająca powierzchnia, wynosi 2116 centymetrów □.

Jeżeli zaś rzeczywista powierzchnia blach tłocznych a względnie płaszczyzn prasowych, policzyć się mająca, różni się jednakowo od każdego z wymiarów powierzchni w skali bezpośrednio po sobie następujących, natenczas oznaczyć należy ilość wytłoczeń w jednym dniu podług mniejszego wymiaru.

C. Miara rękojmi dawać się mających na zabezpieczenie dopłat do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby.

Na rachunek dopłaty, którą przedsiebiorcy cukrowni buraki przetwarzających, ryczałtowo opodatkowanych składać są obowiązani, gdyby czysty dochód z podatku od cukru w spólnym austryacko-węgierskim okręgu cłowym, nie przyniósł kampanii 1878/79 oczekiwanej sumy sześć milionów złotych, każdy przedsiębiorca cukrowni przetwarzającej buraki, ryczałtowo opodatkowanej, zabezpieczyć ma jeszcze przed otwarciem kampanii 1878/79 piętnaście (15) od sta sumy ryczałtowej, przypadającej na jego fabrykę za 120 dni ruchu.

Pretis r. w.

Skala wytłoczeń

Jeżeli wysokość ładunku

Gdy powierzchnia ma centymetrów kwadratowych	95	94	93	92	91	90	89	88	87	86	85	84	83	82	81	80	79	78	77	76	75	74
	Ilość wytłoczeń																					
2500	135	137	138	140	142	144	145	147	148	150	152	154	155	157	159	160	162	164	165	167	169	170
2350	137	139	140	142	144	145	147	149	150	152	154	156	157	159	161	162	164	166	167	169	171	172
2209	140	142	143	145	147	148	150	152	153	155	157	159	160	162	164	165	167	169	170	172	174	175
2115	142	144	145	147	149	150	152	154	155	157	159	161	162	164	166	167	169	171	172	174	176	177
1980	144	146	147	149	151	152	154	156	157	159	161	163	164	166	168	169	171	173	174	176	178	179
1848	147	149	150	152	154	155	157	159	160	162	164	166	167	169	171	172	174	176	177	179	181	182
1764	149	151	152	154	156	157	159	161	162	164	166	168	169	171	173	174	176	178	179	181	183	184
1638	151	153	154	156	158	159	161	163	164	166	168	170	171	173	175	176	178	180	181	183	185	186
1521	153	155	156	158	160	161	163	165	166	168	170	172	173	175	177	178	180	182	183	185	187	188
1443	156	158	159	161	163	164	166	168	169	171	173	175	176	178	180	181	183	185	186	188	190	191
1332	158	160	161	163	165	166	168	170	171	173	175	177	178	180	182	183	185	187	188	190	192	193

w jednym dniu.

wynosi centymetrów:

w jednym dniu:

73	72	71	70	69	68	67	66	65	64	63	62	61	60	59	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48	47
172	174	175	177	179	181	182	184	186	187	189	191	192	194	196	197	199	201	202	204	206	208	209	211	212	214	216
174	176	177	179	181	183	184	186	188	189	191	193	194	196	198	199	201	203	204	206	208	210	211	213	215	216	218
177	179	180	182	184	186	187	189	191	192	194	196	197	199	201	202	204	206	207	209	211	213	214	216	218	219	221
179	181	182	184	186	188	189	191	193	194	196	198	199	201	203	204	206	208	209	211	213	215	216	218	220	221	223
181	183	184	186	188	190	191	193	195	196	198	200	201	203	205	206	208	210	211	213	215	217	218	220	222	223	225
184	186	187	189	191	193	194	196	198	199	201	203	204	206	208	209	211	213	214	216	218	220	221	223	225	226	228
186	188	189	191	193	195	196	198	200	201	203	205	206	208	210	211	213	215	216	218	220	222	223	225	227	228	230
188	190	191	193	195	197	198	200	202	203	205	207	208	210	212	213	215	217	218	220	222	224	225	227	229	230	232
190	192	193	195	197	199	200	202	204	205	207	209	210	212	214	215	217	219	220	222	224	226	227	229	231	232	234
193	195	196	198	200	202	203	205	207	208	210	212	213	215	217	218	220	222	223	225	227	229	230	232	234	235	237
195	197	198	200	202	204	205	207	209	210	212	214	215	217	219	220	222	224	225	227	229	231	232	234	236	237	239

81.

Obwieszczenie c. k. Prezesa Ministrów z d. 29 czerwca 1878,

o zawarciu pomiędzy ministerstwem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych a ministerstwem krajów korony węgierskiej przymierza cłowego i handlowego, umowy względem przeprowadzenia postanowień artykułu XX tegoż przymierza i umowy względem długu w sumie 80 milionów złotych należącego się uprzywilejowanemu austryackiemu Bankowi narodowemu.

Na zasadzie ustaw z dnia 27 czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 62, 63 i 64, ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych zawarło dnia 28 czerwca 1878 z ministerstwem krajów korony węgierskiej przymierze handlowe i cłowe, umowę względem przeprowadzenia postanowień artykułu XX tegoż przymierza i umowę względem długu w sumie 80 milionów złotych, należącego się uprzywilejowanemu austryackiemu Bankowi narodowemu, a to w osnowie, która w rzeczonych ustawach potwierdzona została.

Auersperg r. w.

82.

Umowa c. k. Ministra skarbu z uprzywilejowanym austryackim Bankiem narodowym.

względem długu w sumie 80 milionów złotych waluty austryackiej.

Na zasadzie ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 65), c. k. Minister skarbu zawiera z uprzywilejowanym austryackim Bankiem narodowym umowę następującą:

Artykuł I.

Uprzywilejowany austryacki Bank narodowy przedłuża bez procentu na czas istnienia przywileju, Bankowi austryacko-węgierskiemu nadanego, pożyczkę w sumie 80 milionów złotych waluty austr., stosownie do §. 4 umowy z dnia 10 stycznia 1863 i zapisu dłużnego z dnia 6 stycznia 1863 państwu udzieloną, której termin wypłaty przypadał dnia 31 grudnia 1877.

Artykuł II.

W myśl ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 64), udział w czystym zysku Banku (Artykuł 102 statutu Banku austryacko-węgierskiego), należący się obu Rządom, obracany będzie w czasie istnienia przywileju Bankowi austryacko-węgierskiemu nadanego, na umorzenie tej pożyczki i będzie od długu odpisywany.

Artykuł III.

Po upływie przywileju Banku austryacko węgierskiego, Rząd królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zapłaci Bankowi austryacko-węgierskiemu nieumorzoną jeszcze część tego długu, o ile do tego czasu nie przyjdzie do skutku nowa umowa.

Doręczony będzie Bankowi zapis dłużny, tyczący się tej pożyczki, co do formy którego Minister skarbu porozumie się z Bankiem.

Artykuł IV.

Uprzywilejowany austryacki Bank narodowy roszczący sobie pretensye do dodatku skarbowego w sumie 340.543 zł. $48^5/_{10}$ c. wal. austr. na uzupełnienie siedmioprocentowego dochodu funduszu bankowego z r. 1868, zrzeka się tegoż dodatku.

Wiedeń, dnia 28 czerwca 1878.

C. k. Minister skarbu
Baron **Pretis** r. w.

Uprzyw. austr. bank narodowy:
Maurycy baron **Wodianer** r. w.,
zastępca rządcy banku.

Karol **Zimmermann-Göllheim** r. w.,
dyrektor banku.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 9 lipca 1878.

83.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 28 czerwca 1878,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu cukru burakowego.

Na zasadzie §. 12 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu cukru burakowego (Dz. u. p. 1878 Nr. 71), wydają się w porozumieniu z królewsko węgierskiem ministerstwem skarbu następujące przepisy, tyczące się wykonania tejże ustawy.

§. 1.

Wzór uwiadomienia o ruchu i miesięcznego oznajmienia ruchu. Wymierzenie wydajności przyrządów do otrzymywania soku.

I. Uwiadomienie o ruchu tudzież miesięczne oznajmienia ruchu, które przed otwarciem kampanii podawane być mają (§§. 3 i 6 rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 7 września 1850, Dz. u. p. 1850 Nr. 344), urządzone być powinny podług dołączonych wzorów Nr. 1, 2 i 3.

Bliższe oznaczenie tych przyrządów. Zostawienie nieoznajmionych i zastąpienie uszkodzonych przyrządów do otrzymywania soku w cukrowniach przetwarzających buraki, ryczałtowo opodatkowanych. Początek i koniec ruchu opłatnego, dzień ruchu w tychże cukrowniach.

II. Gdy w skutek uwiadomienia o ruchu spisany zostanie urzędowy wywód oględzin co do przyrządów do otrzymywania soku w cukrowni przetwarzającej buraki, a poddającej się ryczałtowemu oznaczeniu opłaty od zużycia, Władza skarbowa I instancyi wymierzy wydajność tych przyrządów i oznajmi ją przedsiębiorcy cukrowni w formie rezolucyi urzędowej na uwiadomienie o ruchu.

III. Za przyrządy do otrzymywania soku uważają się w wymierzaniu wydajności tylko te przyrządy, za pomocą których wydobywa się sok z buraków (miazga buraczana, buraki pocięte itd.).

W fabrykach dyfuzyjnych przyrządy służące (jak np. tłocznie Klusemanna) do wytłaczania pokrajanych buraków, które były już poddane dyfuzyi, nie biorą się w rachubę. Atoli cieczy wydzielonej z tych pokrajanych buraków używać nie wolno w taki sposób, za pomocą którego cukier, jeżeli się w niej znajduje, byłby wydobywany.

IV. W fabryce cukru burakowego ryczałtowo opodatkowanej podług wydajności przyrządów do otrzymywania soku, znajdować sie powinny zwyczajnie tylko oznajmione przyrządy do fabrykacyi. Jeżeli jednak przedsiębiorca chce pozostawić w fabryce przyrządy do otrzymywania soku, o których nie było oznajmienia, to Władza skarbowa I instancyi może na to pozwolić z powodów zasługujących na uwzględnienie pod warunkiem, ażeby od każdego takiego przyrządu odjęta była część składowa istotna i aby tak część ta jak i przyrząd opatrzony był zabezpieczającem zamknięciem urzędowem.

V. Gdyby w cukrowni przetwarzającej buraki, ryczałtowo opodatkowanej, zamierzono na zasadzie pozwolenia w §. 3, licz. 2 ustawy z d. 27 czerwca 1878 wyrażonego, zastąpić uszkodzony przyrząd do otrzymywania soku innym takiej samej jakości, wielkości i wydajności, zamiar ten oznajmić należy na piśmie Władzy skarbowej I istancyi. Ta ostatnia zarządzi niezwłocznie spisanie urzędowego wywodu oględzin tak co do uszkodzenia przyrządu, który ma być usunięty, jak i co do jakości, wielkości i wydajności tego, którym tamten ma być zastąpiony.

Jeżeli wywód stwierdzi, że zachodzą warunki dozwalające zastąpienia, nowy przyrząd użyty być może do fabrykacyi niezwłocznie.

VI. Ruch opłatny cukrowni przetwarzającej buraki, ryczałtowo opodatkowanej, liczy się od chwili, w której zaczyna się drobienie buraków. Koniec jego schodzi się z tą chwilą, w której wszystkie przyrządy do otrzymywania soku będą całkiem próżne.

VII. Przez dzień ruchu w cukrowni przetwarzającej buraki ryczałtowo opodatkowanej rozumie się okres 24-godzinny od godziny 6 zrana pewnego dnia aż do godziny 6 zrana nazajutrz.

Gdy np. przy otwarciu kampanii rozpoczęcie ruchu opłatnego oznajmione będzie na dzień 15 września, albo na ostatni miesiąc kampanii, koniec ruchu opłatnego, na dzień 20 lutego, oznaczać to ma, że fabrykacya rozpocznie się dnia 15. września o godzinie 6 zrana, a względnie że się skończy dnia 21 lutego o godzinie 6 zrana.

§. 2.

Kredytowanie podatku. Zabezpieczenie dopłaty na przypadek, gdyby ustanowiony czysty dochód z podatku od cukru nie był zebrany.

I. Co się tyczy kredytowania opłaty od zużycia w fabrykacyi cukru burakowego, w tej mierze obowiązywać będą nadal przepisy dotychczasowe. Tylko odsetki za zwłokę, na przypadek spóźnienia się z zapłatą zakredytowanych kwot tego podatku od zużycia liczone będą już nie po 5 lecz po 6 od sta rocznie.

II. Dopłata, do której przedsiębiorca cukrowni przetwarzającej buraki, ryczałtowo opodatkowanej, jest po upływie kampanii obowiązany w razie, gdyby podatek od cukru nie przyniósł w spólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim tego czystego dochodu, który miano na widoku, zabezpieczona być może w taki sam sposób, jak zakredytowana opłata od zużycia i nawet łącznie z zabezpieczeniem tejże. Wzory potrzebnych do tego dokumentów zastawu a względnie rękojmi solidarnej, podane są poniżej pod liczbą 4 aż do 9 włącznie.

III. Przed zabezpieczeniem rzeczonej dopłaty nie wolno w cukrowni, podlegającej ryczałtowemu oznaczeniu opłaty od zużycia, rozpoczynać kampanii, a przeto też nie wolno przyjmować od niej oznajmienia ruchu.

Zabezpieczenie to można jednak dać, zanim jeszcze wydajność dzienna a względnie dzienna ryczałtowa opłata od zużycia urzędownie jest oznaczona i za-

nim będzie możebnem stanowcze obliczenie kwoty ryczałtowej za 120 dni ruchu na cukrownią przypadającej, z której oznaczona ilość odsetków ma być przed otwarciem kampanii zabezpieczona na rachunek dopłaty. Dla uniknięcia jednak, ażeby po urzędowem oznaczeniu ryczałtu dziennego nie potrzeba było uzupełniać rękojmi na dopłatę, przedsiębiorca cukrowni musi oczywiście mieć się na baczności, aby nie oznaczył za nisko kwoty, którą zabezpiecza.

§. 3.

Przepisy tyczące się wywozu cukru za zwrotem opłat.

Pod względem wywozu cukru za zwrotem opłat obowiązują począwszy od 1 sierpnia 1878 następujące przepisy:

I. Kto cukier kolonialny lub burakowy wywozić chce za linią cłową, roszcząc sobie prawo do zwrotu cła i podatku konsumcyjnego, ten potrzebuje na to osobnego pozwolenia.

Pozwolenie to zawsze tylko na rok jeden wydawać będzie Władza skarbowa I instancyi, w której okręgu urzedowym leży miejsce wywozu, na prośbę pisemną, każdemu, kto

a) wyrabia fabrycznie cukier burakowy, rafinuje kolonialny lub burakowy, albo należy do klasy kupców w kraju osiadłych, (nie wyłączając trudniących się tylko handlem komisyjnym lub spedycyjnym), i

b) podług istniejących przepisów obowiązany jest utrzymywać książki handlowe i przemysłowe, a zobowiąże się dozwolić czynnikom skarbowym przeglądania swoich książek, jakoteż wstępu do magazynów w celu badania jego zapasów cukru i porównywania ich z książkami, tudzież dowodami nabycia i który nadto

c) ani za przemytnictwo ani za ciężkie przekroczenie defraudacyjne przeciwko przepisom o obrocie podlegającym ocleniu lub o postępowaniu opłatnem, nie był karany lub jedynie dla braku dowodów prawnych uwolniony.

II. Cukier może być wywożony za zwrotem opłat tylko przez tę komorę, która do postępowania wywozowego z nim jest szczególnie upoważniona.

Obecnie upoważnione są do tego:

w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych komory główne w Tryeście, Gorycyi, Ali, Salzburgu, Simbachu, Passawie, Chebie, Aschu, Podmokłych, Libercu, do wywozu na kolei łączącej południowo-północno-niemeckiej, w pruskim Ziegenhalsie (dworzec kolei), Boguminie, Krakowie, Szczakowy, Brodach, Sinoucach i Nowych Ickanach (dworzec kolei), tudzież komory pomocnicze I klasy w Pontaflu, Furcie (do wywozu na kolei zachodniej czeskiej), w Weyprtach (dworzec kolei), Reitzenheimie (dworzec kolei) i Seidenbergu;

w krajach korony węgierskiej komory pograniczne w Rjece, Rszawie, Baziasie, Tömöszu, Czerwonej wieży, Zemuniu, Racsy, Rajowemsiele, Zupaniu, Samaczu, Brodzie, Starem Hradyszczu, Kostajnicy i Zawaliu.

Komory główne wewnątrz okręgu cłowego ustanowione, które upoważnione są do zastępowania komor szczególnie do postępowania wywozowego upoważnionych, wykonywać mają to zastępstwo z temi samemi ostrożnościami także dla cukru wywożonego za zwrotem opłat kolejami żelaznemi lub parowcami pod urzędowem zamknięciem miejsca ładunku.

III. Posyłający, który uzyskał pozwolenie do wywozu (1), wnieść ma co do każdej wysyłki cukru, od której zamierza żądać zwrotu opłat, deklaracyą podług załączonego wzoru (wzór 10) do komory znajdującej się w miejscu wysłania w dwóch egzemplarzach, a jeżeli uzyskać chce stwierdzenie wywozu z szczegółowem określeniem wysyłki, w trzech egzemplarzach.

Ale jeżeli w miejscu wysłania niema komory, wysyłający podać ma rzeczoną deklaracyą, jeśli wysyła cukier surowy, do kontrolora powiatowego straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym leży miejsce wysłania, a jeżeli wysyłka zawiera inny cukier, do oddziału straży skarbowej, w którego okręgu leży miejsce wysłania.

Nadto mieć należy na względzie, że:

1. Żadna posyłka cukru nie powinna wynosić mniej niż 500 kilogramów netto.

2. Jedna i ta sama posyłka zawierać może cukier tylko jednego rodzaju i w tym samym gatunku. Jako rodzaje cukru odróżniać należy: cukier w kregach, cukier mielony (w proszku) — cukier w kostkach, cukier w głowach, cukier ziarnisty albo krystaliczny, cukier surowy żółtawy, cukier surowy ciemno-żółty i cukier surowy brunatny.

3. Cukier znajdować się musi w naczyniach bezpiecznych, które możnaby z zupełnem bezpieczeństwem urzędownie oplombować, jeżeli nie jest zastosowane urzędowe zamknięcie miejsca ładunku, w którym to razie plombowanie pak byłoby zbytecznem.

4. Paki posyłki muszą być liczbowane i przytoczone w deklaracyi w porządku arytmetycznym liczb.

5. Każdy wór cukru surowego ważyć powinien netto 100 kilogramów i chociażby waga jego netto wynosiła więcej, do wymiaru zwrotu opłat policzyć wolno tylko 100 kilogramów netto.

Gdyby się zaś pokazało, że choćby tylko dwa wory mają mniej niż po 99½ kilograma netto, posyłka nie będzie przepuszczona za zwrotem opłat.

Wszystkie paki z cukrem tłuczonym, kostkowym, w głowach, ziarnistym lub krystalicznym, powinny mieć tę samę wagę netto. Gdyby przy urzędowem przeważeniu pokazało się, że choćby tylko dwie paki ważą każda o więcej niż ½ od sta poniżej deklarowanej wagi netto, posyłka nie będzie przepuszczona za zwrotem opłat.

6. Tara od cukru w worach policzona być może w ilości 1 od sta wagi brutto a tara owinięcia wewnętrznego głów cukru, t. j. papieru i sznurka w ilości 2½ od sta wagi głów i tego owinięcia, jeżeli tara rzeczywista jest większa najwyżej o piątą część.

Gdy przesyłający wybierze tę tarę średnią, wyrazić ma w odpowiedniej rubryce deklaracyi wywozu:

„Przyjęta tara średnia".

„. . . . .". Jeżeli zaś przekłada przeważenie netto, podać ma w deklaracyi wywozu dla każdej paki tarę worka a względnie owinięcia wewnętrznego głów cukru.

IV. Cukier przeznaczony do wywozu dostawić należy do urzędu ekspedyującego (komory, kontrolora powiatowego, oddziału straży skarbowej), do którego podano deklaracyą.

Władza skarbowa I instancyi może jednak pozwolić, aby posyłka była urzędownie zrewidowana w składach lub w fabryce wysyłającego, albo, jeżeli cukier wysłany być ma pod zamknięciem urzędowem miejsca ładunku, nawet na stacyi

podawczej kolei żelaznej lub parowca. Pozwolenie to jednak udzielane będzie tylko pod warunkiem, aby posyłający dostarczył do urzędowego sprawdzenia ciężaru wagę podług przepisów ocechowaną, jakoteż, jeżeli urząd ekspedyujący znajduje się nie w miejscu wysłania, aby złożył w przepisanym wymiarze jezdne i podróżne dla czynników skarbowych, mających załatwić czynność urzędową około cukru.

Nadto, gdyby czynność urzędowa około posyłki cukru odbyć się miała na stacyi podawczej kolei żelaznej lub żeglugi parowej, dopełnić należy jeszcze warunków następujących:

1. W stacyi podawczej znajdować się musi oprócz wagi podług przepisów ocechowanej także lokal odpowiedni do użytku urzędowego, i nic nie powinno przeszkadzać ścisłemu nadzorowi urzędowemu przy ładowaniu cukru do wagonów kolei żelaznej lub na statek.

Oba te warunki powinien mieć na pieczy posyłający.

2. Wagony kolei żelaznej lub lokale na statku, przeznaczone na cukier, powinny być takie, iżby się dały zamknąć urzędownie z zupełnem bezpieczeństwem.

3. W jednym i tym samym wagonie kolei żelaznej lub lokalu na statku ładować wolno tylko cukier stanowiący jednę wysyłkę.

4. Deklaracyą wywozową podać należy do tego urzędu ekspedyującego, w którego okręgu leży stacya podawcza.

Jeżeli zakład przemysłowy wysyłającego znajduje się nie w okręgu urzędowym tegoż urzędu, posyłający oznajmić ma nadto kontrolorowi powiatowemu, w którego okręgu urzędowym znajduje się zakład przemysłowy, liczbę bieżącą książki przemysłowej, pod którą posyłka cukru zapisana jest jako wychód, tudzież rodzaj i wagę netto cukru do wywozu przeznaczonego.

V. Urząd ekspedyujący rewiduje posyłkę zewnątrz i wewnątrz, porównywa ją z osnową deklaracyi wywozowej, bierze z cukru surowego próbkę do badania za pomocą polarymetru, zapisuje wynik w podanych egzemplarzach deklaracyi, zamyka posyłkę urzędownie i jeżeli nie ma żadnego zarzutu, któryby nie pozwalał wyekspedyować jej niezwłocznie, przekazuje ją urzędowi wywozowemu.

Posyłkę przewozi się do urzędu wywozowego z zachowaniem przepisów o przewożeniu przekazanych towarów wchodowych nieoclonych.

Cukier będący pod zamknięciem urzędowem zostawiony być może w okręgu cłowym.

Dozwolone jest także pozostawienie jego części, jeżeli nie wypadnie dzielić pojedynczej paki albo ładunku pod jednem i tem samem zamknięciem zostającego. W każdym jednak przypadku posyłka przystawiona być musi do najbliższego urzędu skarbowego albo do najbliższego oddziału straży skarbowej w celu odjęcia pieczęci urzędowej i odebrania deklaracyi wywozowej, a względnie odpisania pozostawionej części posyłki.

VI. Jeżeli posyłka nadejdzie do urzędu wywozowego w terminie przez urząd ekspedyujący naznaczonym, jeżeli w czasie transportu zachowano przepisy wzmiankowane pod 5 i jeżeli pieczęć urzędowa jest nienaruszona, urząd wywozowy przystąpi do zrewidowania wewnątrz i, o ile byłoby to potrzebne do oznaczenia klasy cukru lub kontroli, bierze próbki tegoż do badania za pomocą polarymetru.

Przy zabieraniu tych próbek obecnym być powinien posyłający lub jego pełnomocnik, czy się to dzieje w urzędzie ekspedyującym, czy w urzędzie wywozowym.

Każdą taką próbkę bierze się do dwóch flaszeczek. Zaraz po napełnieniu urząd ma je zapieczętować i opatrzyć napisami wyrażającemi, do której posyłki próbka należy.

Jeżeli posyłający lub jego pełnomocnik jest obecny, wolno mu wycisnąć na flaszeczce własną pieczęć obok urzędowej.

Urząd pośle jednę flaszeczke niezwłocznie do zakładu badań polarymetrycznych, drugą zaś zachowywać będzie przez sześć miesięcy na przypadek potrzeby.

Badanie cukru za pomocą polarymetru jest zbyteczne, a przeto też nie bierze się próbek do tegoż badania:

a) cukru w kręgach, w kostkach, w głowach, krystalicznego lub ziarnistego, jeżeli te rodzaje cukru są suche a zarazem czystej białości. albo tylko wpadają w barwę szarą, błękitną lub żółtą,

b) cukru mielonego (w proszku), jeżeli jest suchy i czystej białości,

c) cukru lodowatego, jeżeli jest suchy i ciemno-żółty a nie ciemniejszy.

VII. Jeżeli wysyłka cukru odchodzi z siedziby komory upoważnionej do postępowania wywozowego. deklaracyą wywozową podać należy wprost do tej komory i ona załatwić ma postępowanie wywozowe.

VIII. Jeżeli urząd wywozowy, pominąwszy jakość cukru, która oznaczona być ma dopiero przez badanie urzędowe za pomocą polarymetru, uzna zupełną zgodność posyłki z deklaracyą, urząd wywozowy ekspedyuje posyłkę do wywozu za linią cłową, po jej wywiezieniu wpisuje na obu a względnie na trzech deklaracyach wywozowych potwierdzenie wywozu i zatrzymuje jeden egzemplarz jako dowód do regestru zapisków.

Jeżeli wysyłany jest cukier, który można klasyfikować podług cech zewnętrznych bez badania za pomocą polarymetru, urząd wywozowy wydaje natychmiast przekaz na zwrót opłat podług dołączonego wzoru (licz. 11) jak tylko cukier zostanie wywieziony i, o ile zwrót opłat za cukier wywożony do państwa sąsiedniego, na mocy zawartego z niem traktatu handlowego zależy od potwierdzenia jako był tam poddany postępowaniu wwozowemu, gdy potwierdzenie to będzie przedstawione.

Ale jeżeli klasyfikacya cukru zależy od tego, co wykazało badanie za pomocą polarymetru a posyłka wywieziona zostaje po za linią cłową przed nadejściem wyniku badania, posyłający otrzyma tymczasowo potwierdzenie wywozu, w którem rodzaj cukru i ciężar posyłki będzie wyszczególniony.

Jeżeli deklaracya wywozowa podana została w trzech egzemplarzach, do napisania tego potwierdzenia używa się trzeciego jej egzemplarza.

W przypadkach tych przekaz wydany będzie dopiero po nadejściu wywodu tyczącego się badania za pomocą polarymetru, rozumie się, jeżeli tenże nie spowoduje zarzutu przestępstwa defraudacyjnego i jeżeli nie zbywa na żadnym z powyższych warunków.

Oprócz tego wynik badania za pomocą polarymetru zapisuje się na pierwszym i drugim egzemplarzu deklaracyi wywozowej (unikat i duplikat) i dołącza się go do pierwszego egzemplarza, który urząd zatrzymuje.

W przekazie wymienia się osobę mającą odebrać pieniądze i kasę państwa, która je ma wypłacić na zasadzie osnowy deklaracyi wywozowej.

Atoli jako kasa wypłacająca, dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, wskazana być może tylko c. k. kasa krajowa główna, c. k. urząd płatniczy krajowy, c. k. urząd podatkowy albo c. k. komora główna, a jako kasa wypłacająca dla krajów korony węgierskiej, tylko królewski urząd podatkowy,

lub królewska kasa komory głównej albo królewska kasa główna państwa w Zagrzebiu.

Zaraz po wydaniu przekazu urząd wywozowy uwiadamia o nim bezpośrednio kasę państwa, na którą przekaz opiewa, przyczem powtarza główniejsze szczegóły przekazu i dołącza drugi egzemplarz deklaracyi wywozowej.

IX. Kwota przekazana wypłacona będzie ostatniemu właścicielowi (żyrataryuszowi) przekazu, za potwierdzeniem odbioru (kwitem), który pisze się na odwrotnej stronie tegoż.

Za prawdziwość podpisów żyrataryuszów nie przyjmuje się odpowiedzialności. Kasy państwa upoważnione są wypłacać przekazy zwrotu opłat za wywieziony cukier, wprost do nich wystosowane, jeszcze aż do upływu roku od dnia płatności, jeżeli nie zachodzi żaden inny zarzut.

Pretis r. w.

Wzór Nr. 1.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg podatkowy:

Uwiadomienie o ruchu

cukrowni buraki przetwarzającej . . . . **w** . . . . **Nr. konskr.** . . . **na kampanią 18** . .

Zapas buraków			Czas fabrykacyi				Rodzaj, jakość, wymiary, a względnie pojemność przyrządów do otrzymywania soku, które mają być używane	Inne przyrządy do wyrobu używać się mające		Uwaga
Miejsce przechowywania	świeżych	suszonych	Początek		Koniec prawdopodobny			Nazwa	Do czego służą	
	Cetnarów metrycznych		Miesiąc	Dzień	Miesiąc	Dzień				

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.

Wzór Nr. 2.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg podatkowy:

Oznajmienie

ruchu opłatnego cukrowni buraki przetwarzającej . . . .
w . . . . Nr. konskr. . . . na miesiąc . . . . 18 . .

Oznajmia się ruch opłatny od	Oznajmia się ruch opłatny aż do	Dni wyjęte od ruchu opłatnego	Ilość oznajmionych dni ruchu	Data i liczba urzędowego załatwienia	Podatek ryczałtowy wynosi za jeden dzień ruchu zł.	Podatek ryczałtowy wynosi za jeden dzień ruchu c.	Podatek ryczałtowy wynosi za oznajmione dni ruchu zł.	Podatek ryczałtowy wynosi za oznajmione dni ruchu c.	Uwaga
dnia miesiąca									

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.

Wzór Nr. 3.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg podatkowy:

Oznajmienie

co do buraków, które w cukrowni . . . . w . . . . . Nr. konskr. . . . w ciągu miesiąca . . . . 18 . . na zasadzie bezpośredniego ich odważenia mają być przetworzone.

Ważenie buraków poczyna się za każdym razem			Waga buraków, które w miesiącu mają być przetworzone		Od nich przypada podatku		Uwaga
Dzień	Godzina		świeżych	suszonych			
	Przed południem	Popołudniu	buraków				
			Cetnarów metr.		zł.	c.	

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.

Wzór Nr. 4.

Dokument zastawu.

Niżej podpisany . . . . jako przedsiębiorca cukrowni przetwarzającej buraki w . . . . Nr. konskr. . . . obowiązany jest złożyć na pokrycie niedoboru w czystym dochodzie z podatku od cukru, który w kampanii od dnia 1 sierpnia . . . aż do dnia 31 lipca . . . . stosownie do ustawy z dnia . . . . 187 . . Dz. u. p. . . w wspólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim sumę . . . . zł. ma przynieść, dopłatę w wymiarze ustawowym, stosownie do odnośnego uwiadomienia urzędowego, w kasie państwa w niem wymienionej i zabezpieczyć na rachunek tej dopłaty . . . . . . od sta ryczałtowej opłaty od zużycia buraków, która na powyższą fabrykę za 120 dni ruchu przypada*) w kwocie . . . . . . zł.

Podpisany . . . . przeznacza zatem niniejszem na zabezpieczenie tej dopłaty w kwocie aż do . . . zł. wyraźnie . . . . z 6% odsetkami za zwłokę i kosztami ściągnięcia na przypadek potrzeby (dokładne oznaczenie realności podług księgi gruntowej) jako hipotekę i pozwala, aby na rzeczonej realności mogło być niezwłocznie na rzecz c. k. skarbu zahipotekowane bezwarunkowe prawo zastawu na zabezpieczenie kwoty . . . . . . zł. z 6% odsetkami.

W sprawach spornych, w których skarb publiczny miałby występować jako powód, jakoteż w celu wyjednania odnośnych środków zabezpieczających i egzekucyjnych, c. k. Prokuratorya skarbowa w . . . . będzie miała prawo czynić kroki u tych sądów, znajdujących się w jej siedzibie urzędowej, które byłyby właściwemi do rozstrzygania takich spraw spornych i pozwalania na takie środki ubezpieczające i egzekucyjne, gdyby pozwany (pozwani) w . . . . . . stale mieszkał (mieszkali).

Dla większej wiary i mocy kładzie podpis uwierzytelniony.

(Data.) (Podpis.)

*) **Uwaga:** Jeżeli ryczałt dzienny cukrowni przetwarzającej buraki nie jest jeszcze ustanowiony urzędownie, natenczas zamiast wyrazów: „przypada w kwocie . . . . zł“ położyć należy: „przypada i przyjmuje się tymczasowo w kwocie . . . . zł.“

Wzór Nr. 5.

Dokument zastawu.

Niżej podpisany . . . . jako przedsiębiorca cukrowni przetwarzającej buraki w . . . . Nr. konskr. . . . obowiązany jest złożyć na pokrycie niedoboru w czystym dochodzie z podatku od cukru, który w kampanii od dnia 1 sierpnia . . . aż do dnia 31 lipca . . . stosownie do ustawy z dnia . . . . 187 . . Dz. u. p. . . . w spólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim sumę . . . . . . zł. ma przynieść, dopłatę w wymiarze ustawowym stosownie do odnośnego uwiadomienia urzędowego, w kasie państwa w niem wymienionej i zabezpieczyć na rachunek tej dopłaty . . . . od sta ryczałtowej opłaty od zużycia buraków, która na powyższą fabrykę za 120 dni ruchu przypada *) w kwocie . . . . zł.

Podpisany . . . . przeznacza zatem niniejszem na zabezpieczenie c. k. Skarbowi tej dopłaty w kwocie . . . . . zł. wyraźnie . . . . z 6% odsetkami za zwłokę i kosztami ściągnięcia na przypadek potrzeby . . . (dokładne oznaczenie papierów publicznych, ich daty, liczby, liczby seryi i oddziału, liczby kuponow i talonu) jako zastaw, które celem nabycia prawa zastawu złożone zostały w (oznaczenie kasy).

Niżej podpisany . . . . oświadcza nadto, iż się zgadza, aby w razie niezłożenia w czasie właściwym powyższej dopłaty z przynależytościami jakie będą, c. k. Skarb miał prawo zarządzić niezwłocznie, mianowicie zaś bez wszelkiego pośrednictwa sądowego, sprzedanie na giełdzie powyższych papierów publicznych i umorzyć kwotą ze sprzedania otrzymaną zaległą dopłatę, łącznie z przynależytościami jakie będą.

W sprawach spornych, w których skarb publiczny miałby występować jako powód, jakoteż w celu wyjednania odnośnych środków zabezpieczających i egzekucyjnych, c. k. Prokuratorya skarbowa w . . . . będzie miała prawo czynić kroki u tych sądów, znajdujących się w jej siedzibie urzędowej, które byłyby właściwemi do rozstrzygania takichże spraw spornych i pozwalania na takież środki zabezpieczające i egzekucyjne, gdyby pozwany (pozwani) w . . . . stale mieszkał (mieszkali).

Dla większej wiary i mocy kładzie podpis uwierzytelniony.

(Data.) (Podpis.)

---

*) **Uwaga:** Jeżeli ryczałt dzienny cukrowni przetwarzającej buraki nie jest jeszcze ustanowiony urzędownie, natenczas zamiast wyrazów: przypada w kwocie . . . . zł." położyć należy: „przypada i przyjmuje się tymczasowo w kwocie . . . . zł."

Wzór Nr. 6.

Dokument rękojmi solidarnej.

Pan . . . . jako przedsiębiorca cukrowni buraki przetwarzającej w . . . . Nr. konskr. . . . obowiązany jest złożyć na pokrycie niedoboru w czystym dochodzie z podatku od cukru, który w kampanii od dnia 1 sierpnia . . . aż do dnia 31 lipca . . . stosownie do ustawy z dnia . . . . 187 . . Dz. u. p. . . . wspólnym okręgu cłowym austryackim sumę . . . . zł. ma przynieść, dopłatę w wymiarze ustawowym, stosownie do odnośnego uwiadomienia urzędowego, w kasie państwa w niem wymienionej i zabezpieczyć na rachunek tej dopłaty . . . . . od sta ryczałtowej opłaty od zużycia buraków, która na powyższą fabrykę za 120 dni ruchu przypada*) w kwocie . . . . zł.

Niżej podpisani . . . . (czem się trudnią i gdzie mieszkają) zobowiązują się niniejszem ręczyć solidarnie c. k. Skarbowi jako poręczyciele i płatnicy za ściśle i nieochybne uiszczenie się z tej dopłaty w kwocie aż do . . . . zł. wyraźnie . . . . z 6% odsetkami za zwłokę i kosztami ściągnięcia na wypadek potrzeby.

W sprawach spornych, w których skarb publiczny miałby występować jako powód, jakoteż w celu wyjednania odnośnych środków zabezpieczających i egzekucyjnych, c. k. Prokuratorya skarbowa w . . . . będzie miała prawo czynić kroki u tych sądów, znajdujących się w jej siedzibie urzędowej, które byłyby właściwemi do rozstrzygania takichże spraw spornych i pozwalania na takież środki zabezpieczające i egzekucyjne, gdyby pozwany (pozwani) w . . . stale mieszkał (mieszkali).

Dla większej wiary i mocy kładą podpisy uwierzytelnione.

(Data.) (Podpisy.)

*) **Uwaga:** Jeżeli ryczałt dzienny cukrowni przetwarzającej buraki nie jest jeszcze ustanowiony urzędownie, natenczas zamiast wyrazów: „przypada w kwocie . . . . zł.“ położyć należy: „przypada i przyjmuje się tymczasowo w kwocie . . . . zł,“

Wzór Nr. 7.

Dokument zastawu.

Niżej podpisanemu . . . . jako przedsiębiorcy cukrowni buraki przetwarzającej w . . . . Nr. konskr. . . . udzielono rozporządzeniem c. k. . . . . z dnia . . . . L. . . . kredyt na opłatę od zużycia w fabrykacyi cukru burakowego, który cukrownia ta w czasie od . . . . aż do . . . . wyrobi, w kwocie aż do . . . . . . zł. wyraźnie . . . . pod warunkami i zastrzeżeniami w tym względzie przepisanemi i w przyszłości przez Władzę skarbową przepisać się mającemi.

Niżej podpisany . . . . obowiązany jest dać zabezpieczenie tego kredytu.

Nadto obowiązany jest niżej podpisany . . . . złożyć na pokrycie możliwego niedoboru w czystym dochodzie z podatku od cukru, który w kampanii od dnia 1 sierpnia . . . aż do 31 lipca . . . stosownie do ustawy z dnia . . . . 187 . . Dz. u. p. . . . . w spólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim sumę . . . . . . zł. ma przynieść, dopłatę w wymiarze ustawowym, stosownie do odnośnego uwiadomienia urzędowego w kasie państwa w niem wymienionej i zabezpieczyć na rachunek tej dopłaty . . . . . . od sta ryczałtowej opłaty od zużycia buraków, która na powyższą cukrownią za 120 dni ruchu przypada*) w kwocie . . . . zł.

Podpisany . . . . przeznacza więc niniejszem na zabezpieczenie przerzeczonego zakredytowania opłaty w kwocie aż do . . . . . zł. . . . . c. wyraźnie . . . . zł. . . . . . . c., jakoteż przerzeczonej dopłaty w kwocie aż do . . . . zł. . . c. wyraźnie . . . . zł. . . . . c. z 6% odsetkami za zwłokę od obudwu kwot i kosztami ściągnięcia na wypadek potrzeby (dokładne oznaczenie realności podług księgi gruntowej) jako hipotekę i pozwala, aby na rzeczonej realności mogło być niezwłocznie na rzecz c. k. skarbu zahipotekowane bezwarunkowe prawo zastawu na zabezpieczenie kwot w ilości . . . . . . zł. i w ilości . . . . zł. w. a. z 6% odsetkami.

W sprawach spornych, w których skarb publiczny miałby występować jako powód, jakoteż w celu wyjednania odnośnych środków zabezpieczających i egzekucyjnych, c. k. Prokuratorya skarbowa w . . . . będzie miała prawo czynić kroki u tych sądów, znajdujących się w jej siedzibie urzędowej, które byłyby właściwemi do rozstrzygania takichże spraw spornych, i pozwalania na takież środki zabezpieczające i egzekucyjne, gdyby pozwany (pozwani) w . . . . stale mieszkał (mieszkali).

Dla większej wiary i mocy kładzie podpis uwierzytelniony.

(Data.) (Podpis.)

---

*) **Uwaga:** Jeżeli ryczałt dzienny cukrowni przetwarzającej buraki nie jest jeszcze ustanowiony urzędownie, natenczas zamiast wyrazów: „przypada w kwocie . . . . zł." położyć należy: „przypada i przyjmuje się tymczasowo w kwocie . . . . zł."

Wzór Nr. 8.

Dokument zastawu.

Niżej podpisanemu . . . . jako przedsiębiorcy cukrowni buraki przetwarzającej w . . . . Nr. konskr. . . . udzielono rozporządzeniem c. k. . . . . z dnia . . . . L. . . . kredyt na opłatę od zużycia w fabrykacyi cukru burakowego, który cukrownia ta w czasie od . . . . . . aż do . . . . . . wyrobi w kwocie aż do . . . . zł. wyraźnie . . . . pod warunkami i zastrzeżeniami w tym względzie przepisanemi i w przyszłości przez Władzę skarbową przepisać się mającemi.

Niżej podpisany . . . . obowiązany jest dać zabezpieczenie tego kredytu.

Nadto obowiązany jest niżej podpisany . . . . złożyć na pokrycie niedoboru w czystym dochodzie z podatku od cukru, który w kampanii od dnia 1 sierpnia . . . . . aż do dnia 31 lipca . . . . stosownie do ustawy z dnia . . . . 187 . . Dz. u. p. Nr. . . . w spólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim sumę . . . . . . zł. ma przynieść, dopłatę w wymiarze ustawowym, stosownie do odnośnego uwiadomienia urzędowego, w kasie państwa w niem wymienionej i zabezpieczyć na rachunek tej dopłaty . . . . . od sta ryczałtowej opłaty od zużycia buraków, która na powyższą cukrownią za 120 dni ruchu przypada*) w kwocie . . . . zł.

Niżej podpisany . . . . przeznacza zatem na zabezpieczenie c. k. skarbowi przerzeczonego zakredytowania opłaty w kwocie aż do . . . zł. wyraźnie . . . . zł., jakoteż przerzeczonej dopłaty w kwocie aż do . . . . . . zł. wyraźnie . . . . z 6% odsetkami za zwłokę od obu kwot i kosztami ściągnięcia gdyby były potrzebne (dokładne wyszczególnienie papierów publicznych ze wszystkiemi ich cechami) jako zastaw, które celem nabycia prawa zastawu złożone zostały w (oznaczenie kasy).

Niżej podpisany . . . . oświadcza nadto, iż się zgadza, ażeby w razie niezłożenia w czasie właściwym powyższych kwot z przynależytościami jeśli będą, c. k. skarb miał prawo zarządzić niezwłocznie, mianowicie zaś bez wszelkiego pośrednictwa sądowego sprzedanie na giełdzie powyższych papierów publicznych i umorzyć kwotą ze sprzedaży otrzymaną zaległości łącznie z przynależytościami.

W sprawach spornych, w których skarb publiczny miałby występować jako powód, jakoteż w celu wyjednania odnośnych środków zabezpieczających i egzekucyjnych, c. k. Prokuratorya skarbowa w . . . . będzie miała prawo czynić kroki u tych sądów, znajdujących się w jej siedzibie urzędowej, które byłyby właściwemi do rozstrzygania takichże spraw spornych i pozwalania na takież środki zabezpieczające i egzekucyjne, gdyby pozwany (pozwani) w . . . . stale mieszkał (mieszkali).

Dla większej wiary i mocy kładzie podpis uwierzytelniony.

(Data.) (Podpis.)

---

*) **Uwaga:** Jeżeli ryczałt dzienny cukrowni przetwarzającej buraki nie jest jeszcze ustanowiony urzędownie, natenczas zamiast wyrazów: „przypada w kwocie . . . . zł." położyć należy: „przypada i przyjmuje się tymczasowo w kwocie . . . . zł."

Wzór Nr. 9.

Dokument rękojmi solidarnej.

Panu . . . . jako przedsiębiorcy cukrowni buraki przetwarzającej w . . . . Nr. konskr. . . . udzielono rozporządzeniem c. k. . . . . z dnia . . . . L. . . . . kredyt na opłatę od zużycia w fabrykacyi cukru burakowego, który cukrownia ta w czasie od dnia . . . . . aż do dnia . . . . . wyrobi, w kwocie aż do . . . . zł. pod warunkami i zastrzeżeniami w tym względzie przepisanemi i w przyszłości przez Władzę skarbową przepisać się mającemi.

Pan N. N. obowiązany jest dać zabezpieczenie tego kredytu.

Nadto obowiązany jest pan N. N. złożyć na pokrycie niedoboru w czystym dochodzie z podatku od cukru, który w kampanii od dnia 1 sierpnia . . . . aż do dnia 31 lipca . . . . stosownie do ustawy z dnia . . . . 18 . . Dz. u. p. Nr. . . . . w spólnym okręgu cłowym austryacko-węgierskim sumę . . . . . . zł. ma przynieść, dopłatę w wymiarze ustawowym, stosownie do odnośnego uwiadomienia urzędowego w kasie państwa w niem wymienionej i zabezpieczyć na rachunek tej dopłaty . . . . . . od sta ryczałtowej opłaty od zużycia buraków, która na powyższą cukrownią za 120 dni ruchu przypada *) w kwocie . . . . zł.

Niżej podpisani . . . . (czem się trudnią i gdzie mieszkają) zobowiązują się niniejszem ręczyć solidarnie c. k. skarbowi jako poręczyciele i płatnicy za ścisłe i nieochybne uiszczenie się z opłaty od zużycia buraków na podstawie przerzeczonego pozwolenia zakredytowanej w kwocie aż do . . . zł. wyraźnie . . . . zł., jakoteż za ścisłe i nieochybne uiszczenie się z przerzeczonej dopłaty w kwocie aż do . . . . zł. wyraźnie . . . . . . zł. łącznie z 6% odsetkami za zwłokę od tychże kwot i kosztami ściągnięcia, gdyby były potrzebne.

W sprawach spornych, w których skarb publiczny miałby występować jako powód, jakoteż w celu wyjednania odnośnych środków zabezpieczających i egzekucyjnych, c. k. Prokuratorya Skarbowa w . . . . będzie miała prawo czynić kroki u tych sądów, znajdujących się w jej siedzibie urzędowej, które byłyby właściwemi do rozstrzygania takichże spraw spornych i pozwalania na takież środki zabezpieczające i egzekucyjne, gdyby pozwany (pozwani) w . . . . stale mieszkał (mieszkali).

Dla większej wiary i mocy kładą podpisy uwierzytelnione.

(Data.) (Podpisy.)

---

*) **Uwaga:** Jeżeli ryczałt dzienny cukrowni przetwarzającej buraki nie jest jeszcze ustanowiony urzędownie, natenczas zamiast wyrazów: „przypada w kwocie . . . . *zł.*“ położyć należy: „przypada i przyjmuje się tymczasowo w kwocie . . . . *zł.*“

Wzór Nr. 10.

1. Podano d. . . . .
2. Zaciągnięto do zapisków licz. poz.
3. Sprawdzenie i porównanie deklaracyi
   z unikatem
   duplikatem tejże
   tryplikatem.

Deklaracya

(do wywozu cukru)

Podpisany . . . . w . . . . oznajmia (ją) c. k. . . . . w . . . . że zamierza (ją) wyprowadzić na podstawie pozwolenia c. k. . . . . w . . . . z . . . . 18 . . L. . . . . . z upomnieniem się o zwrót opłat wyszczególnioną na następującej stronicy niniejszej deklaracyi posyłkę cukru kolonialnego/burakowego . . . . przez c. k./król. węg. komorę . . . . w . . . . do . . . .

. . . . dnia . . . . 18 . .

Posyłający:

. . . .

Po załatwieniu przepisanej czynności urzędowej puszczono posyłkę z obowiązkiem dostawienia jej do c. k./król. węg. komory . . . . . . w . . . . . . dla poddania jej postępowaniu wywozowemu najpóźniej . . . . 18 . .

C. k. . . . .

dnia . . . . 18 . .

(Pieczęć urzędowa.)

I. Deklaracya posyłającego

Ilość	Rodzaj	Liczby i znaki	Waga pojedynczych pak i ogólna *)					Rodzaj cukru	Stronica i liczba bieżąca oddania posyłki w książkach przemysłowych posyłającego	Zwrót opłat					Przekaz płatniczy wydany być ma
			Brutto		Tara		Netto			żądany			przekazać należy		
			z całem opakowaniem (zewnętrznem i wewnętrznem)	z opakowaniem wewnętrznem (papier i sznurek)	opakowania zewnętrznego	opakowania wewnętrznego (papier i sznurek)				podług stopy po		w sumie łącznej **)	dla	do	
pak posyłki cukru			Kilogramów							zł.	c.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		12	13	14	15

Uwagi: *) Jeżeli paki posyłki mają tę samą wagę brutto, dość jest podać ją tylko raz. z krótką wzmianką
**) Kwotę zwrotu opłat podać należy nie za każdą pakę, lecz tylko za całą posyłkę.

II. Wywód urzędowy

Ilość, rodzaj, liczby i znaki pak	Waga								Rodzaj cukru	Próbka do badania za pomocą polarymetru			Ładunek w miejscu zamkniętem		Zamknięcie urzędowe		Uwaga
	podług rzeczywistego przeważenia		podług przeważenia na próbę					Ogólna waga netto podług przeważenia próbnego									
	Brutto		Liczby pak ważonych	Brutto	Tara		Netto										
	z całem opakowaniem (zewnętrznem i wewnętrznem)	z opakowaniem wewnętrznem (papier i sznurek)			z całem opakowaniem (zewnętrznem i wewnętrznem)	z opakowaniem wewnętrznem (papier i sznurek)				Liczba paki, z której ją wzięto	posłano do	złożono w	Liczby pak	Liczby i znaki wagonów kolejowych lub lokali na statkach	Rodzaj tegoż, ilość pieczęci i sznurów drutowych	Sznurowe policzono	
	Kilogramów																
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

o tem. Toż samo odnosi się do tary i wagi netto, jeżeli tamta a względnie ta jest jednakowa.

Uwagi

urzędów pośrednich w razie przypadkowych zdarzeń podczas transportu.

Załatwienie.

1. Oddano dnia . . . .
2. Zaciągnięto pod pozycyą regestru . . . . .
3. Wynik rewizyi na komorze
   a) co do opakowania i zamknięcia
   b) co do ilości cukru
   c) co do jakości tegoż
   (rodzaj cukru, odsetki polaryzacyjne, klasa podług oznak zewnętrznych)
   d) co do kwoty zwrotu opłat.
4. Udowodnienie wywozu za linią cłową
   a) jeżeli czynność wywozowo-urzędową załatwia komora pograniczna.

Posyłka cukru wywieziona być ma pod asystencyą . . . .
dnia . . . .
na przykomorek . . . .
dnia . . . .
została wywieziona dnia . . . .
do . . . .

b) jeżeli czynność wywozowo-urzędową załatwia komora główna w obrębie okręgu cłowego pod zamknięciem miejsca ładunku.

Powyższe . . . . paki zawierające netto . . . . cukru przekazane zostały pod zamknięciem miejsca $\frac{\text{wagonu kolei żelaznej}}{\text{statku}}$ $\frac{\text{znak}}{\text{liczba}}$ . . . . . . za pomocą pieczęci . . . . cedułą przekazową z dnia . . . . . . L. . . . do wywozu na $\frac{\text{c. k.}}{\text{król. węg.}}$ komorę . . . . . . w . . . . , do . . . . . .

C. k. komora główna . . . . dnia . . . .

Stosownie do zapisku wywozowego L. bież. . . . . . posyłka ta po odjęciu nienaruszonego zamknięcia wywieziona została do . . . .

5. Protokół płatniczy na zwrót opłat wygotowano dnia . . . . 18 . .

Wzór Nr. 11.

zł. ______________________

Przekaz.

W sześć miesięcy po dniu . . . . 18 . . c. k. . . . .
w . . . . zapłacić ma . . . . albo . . . .
zlecenie sumę ______________________ jako zwrót
opłat za wywiezioną w dniu powyższym za linią cłową do . . . .
posyłkę . . . . kilogramów cukru burakowego $\frac{\text{pierwszej}}{\text{drugiej}}$ klasy
w . . . . pakach, które . . . . w . . . .
dnia . . . . 18 . . deklarował do wywozu za zwrotem opłat.

Z c. k. komory głównej w . . . .

Uwaga: Kwota, na którą opiewa przekaz, wypłacona będzie ostatniemu właścicielowi (żyrataryuszowi), za prawdziwość podpisów żyratayuszów nie przyjmuje się odpowiedzialności.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 10 lipca 1878.

84.

Ustawa z dnia 27 czerwca 1878,

o opodatkowaniu wina, zacieru winnego i moszczu w Vorarlbergu i w księstwie udzielnem Liechtensteinie.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

W Vorarlbergu i w księstwie Liechtensteinie z nim złączonem, podatek konsumcyjny od wina, zacieru winnego i moszczu opłacany i pobierany będzie począwszy od dnia 1 stycznia 1879 znowu wyłącznie w przedaży cząstkowej, to jest, gdy się sprzedaje w ilościach poniżej 56 litrów, podług tych przepisów, które były tam stosowane przed zaprowadzeniem ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. u. p. 1869, Nr. 89).

Artykuł II.

We względzie wymiaru podatku, pozostają nadal w mocy obowiązującej przepisy artykułu V ustawy z dnia 18 maja 1875 i taryfy *C* do niej dołączonej (Dz. u. p. 1875, Nr. 84).

Ceduły na podatek konsumcyjny, które wygotowane zostały w czasie przywozu wina, zacieru winnego i moszczu do Vorarlbergu i Liechtensteinu, nie będą uwzględnione przy stosowaniu sposobu opodatkowania, poczynającego się od dnia 1 stycznia 1879.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 27 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

85.

Ustawa z dnia 28 czerwca 1878,

zmieniająca przepisy dodatku do porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Galicyi: d) Gminy wiejskie, l. 6 i 7.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Przepisy dodatku do porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Galicyi: *d)* Gminy wiejskie l. 6 i 7 zmieniają się i mają opiewać jak następuje:

6. Tarnów, Tuchów, miejsce wyboru Tarnów;
   Pilzno, Brzostek, Dembica, miejsce wyboru Pilzno;
   Dombrowa, miejsce wyboru Dombrowa.
7. Ropczyce, miejsce wyboru Ropczyce;
   Mielec, Radomyśl, miejsce wyboru Mielec;
   Tarnobrzeg, Rozwadów, miejsce wyboru Tarnobrzeg.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej od tego dnia, w którym Sąd powiatowy radomyski rozpocznie swoje czynności urzędowe.

Wiedeń, dnia 28 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

86.

Ustawa z dnia 28 czerwca 1878,

zmieniająca przepisy dodatku do porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Czechach: d) Gminy wiejskie l. 2 i 19 i dla okręgów wyborczych w Krainie: d) Gminy wiejskie l. 2.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Przepisy dodatku do porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Czechach: *d)* Gminy wiejskie l. 2 i 19 zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

2. Smichow, Königssaal, Aunoszt, Kladno, Berun, miejsce wyboru Smichow;
   Rakownik, Krziwoklad, miejsce wyboru Rakownik.

19. Litomyśl, miejsce wyboru Litomyśl;
    Policzka, miejsce wyboru Policzka;
    Lanckorona, miejsce wyboru Lanckorona;
    Kraliki, miejsce wyboru Kraliki;
    Rokitnica, miejsce wyboru Rokitnica;
    Stjekna, miejsce wyboru Stjekna.

§. 2.

Przepis dodatku do porządku wybierania do Rady państwa dla okręgów wyborczych w Krainie: *d)* Gminy wiejskie l. 2 zmienia się i opiewać ma jak następuje:

2. Postojna, Bystryca, Senozecze, Wipawa, miejsce wyboru Postojna; Logatec, Loz, Wydrga, miejsce wyboru Logatec.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej co do okręgów wyborczych wzmiankowanych w §. 1, l. 2 i w §. 3 od dnia ogłoszenia, a co do okręgu wyborczego, ustanowionego w §. 1, l. 19 od tego dnia, w którym Sąd powiatowy stjekknieński rozpocznie swoje czynności urzędowe.

Wiedeń, dnia 28 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.

87.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4 lipca 1878, wydane w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości.

tyczące się zmiany §-fu 8-go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 71), którem wydane zostały przepisy względem obłąkanych.

Uchyla się teraźniejszą osnowę §-fu 8-go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 71), który opiewać ma odtąd jak następuje:

§. 8.

Wolno przyjąć chorego do zakładu tylko na podstawie świadectwa lekarskiego, potwierdzającego zboczenia umysłowe.

Jeżeli chorego leczył poprzednio lekarz, dołączyć należy historyą choroby, przez tegoż lekarza sporządzoną.

Świadectwo pochodzić powinno od lekarza powiatowego gminnego, z miejsca pobytu chorego, a jeżeli wydał je inny lekarz, powinno być przez lekarza powiatowego lub gminnego zatwierdzone a wydane nie dawniej niż na dwa tygodnie przed żądaniem przyjęcia.

Dla wojskowych wystarcza świadectwo wydane drogą służbową przez c. k. lekarza wojskowego a dla osób, przechodzących z publicznego austryackiego zakładu dla chorych lub obłąkanych do prywatnego zakładu dla obłąkanych, świadectwo odnośnej dyrekcyi wydane w celu przyjęcia do tego ostatniego.

W przypadkach, gdy cierpiącego na chorobę umysłową umieścić potrzeba w zakładzie natychmiast, jako niebezpiecznego dla społeczeństwa, a świadectwo lekarskie, podług przepisów wygotowane, nie może być dostarczone dość szybko,

albo, gdy chory pochodzi z zagranicy a oddawany jest bez świadectwa lekarskiego urzędownie uwierzytelnionego, lekarz kierujący mocen jest cierpiącego na chorobę umysłową przyjąć tymczasowo, wszakże najpóźniej w przeciągu 24 godzin uwiadomić ma o tem Władzę administracyjną, której zakład podlega, ażeby lekarz urzędowy sprawdził, czy osoba o którą chodzi, może nadal pozostać w zakładzie.

W uwiadomieniu tem wyłuszczyć należy okoliczności, które przeszkodziły wydaniu przepisanego świadectwa lekarskiego i które lekarza skłoniły do przyjęcia chorego natychmiast.

Tych chorych, których do prywatnego zakładu dla obłąkanych oddaje Władza policyjna jako niebezpiecznych dla społeczeństwa, przyjmuje się na podstawie świadectwa, wydanego przez urzędowego tejże Władzy lekarza.

Auersperg r. w. **Glaser** r. w.

88.

Ustawa z dnia 5 lipca 1878,

o nabyciu przez Rząd kolei dolno austryackich południowo-zachodnich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, ażeby drogą kupna nabył na imię państwa od Spółki akcyjnej, istniejącej pod firmą „C. k. uprzyw. dolno austryackie koleje południowo-zachodnie“, linie kolei żelaznej w księdze dla kolei żelaznych u c. k. Sądu krajowego wiedeńskiego pod nazwą „kolej leobersdorfsko-St. Pölteńska“ zapisane, mianowicie kolej z Leobersdorfu do St. Pöltenu z odnogą z Scheibmühlu do Schrambachu a według okoliczności do Freylandu i z liniami bocznemi z Leobersdorfu do Gutensteinu i z Pöchlarnu do Gamingu, ze wszystkiemi prawami, na mocy koncesyi i z innych tytułów rzeczonej Spółce akcyjnej służącemi, tudzież, aby kosztem państwa dokończył zupełnie budowę przerzeczonych linij i aby je zaopatrzył we wszystko, co do ruchu może być potrzebne.

Artykuł II.

W umowie, która ze Spółką akcyjną c. k. uprzyw. dolno austryackich kolei południowo-zachodnich ma być zawarta, przyznać jej można za odstąpienie linij kolei żelaznej w artykule I wzmiankowanych ze wszystkiemi ruchomościami i nieruchomościami i z wszelkim innym majątkiem Spółki ruchomym i nieruchomym, łącznie z wierzytelnościami i prawami służącemi jej w obec trzecich osób, cenę kupna aż do dziesięciu (10) złotych wal. austr. w biletach za każdą akcyą Spółki, na którą cała suma została wniesiona a nie będącą w posiadaniu Rządu, pod warunkiem, że wszystkie akcye, na które aż do zawarcia kontraktu sum nie wniesiono, uznane będą za nieważne.

Nadto upoważnia się Rząd, ażeby przejął na siebie kontrakty, tyczące się skupu gruntów, budowy i dostawy, które Spółka pod zatwierdzeniem rządowem pozawierała i aby się podjął spłacić wszelkie należytości stąd wynikające, jakoteż wszelkie inne długi Spółki, które wynikły z budowy kolei.

Artykuł III.

Na dopełnienie zobowiązań, które Rząd wziąć ma na siebie w myśl artykułu II, tudzież na dokończenie budowy i urządzenie ruchu na rzeczonych liniach kolei nabyć się mających, wyznacza się Rządowi na rok 1878 dotacyą szczególną w sumie dziewięćset tysięcy (900.000) złotych wal. austryackiej.

Artykuł IV.

Akty przeniesienia własności z powodu nabycia c. k. uprzyw. dolno austryackich kolei południowo-zachodnich a względnie umowy w tym celu spisać się mające i inne dokumenty, jakoteż wpisy hipoteczne i wykreślenia z tego powodu nastąpić mające, uwalniają się od stępli i opłat.

Podobnież uwalnia się od należytości za wpisanie hipoteczne prawa zastawu, w celu zabezpieczenia obligacyj z prawem pierwszeństwa wypuszczonych w obieg na zasadzie ustawy z dnia 12 marca 1876, Dz. u. p. Nr. 68.

Artykuł V.

Przepis artykułu VI ustawy z dnia 16 maja 1874, Dz. u. p. Nr. 64 stanowiący, aby na liniach kolei z Leobersdorfu do Gutensteinu, z Pöchlarnu do Gamingu, jakoteż na odnodze z Szeibmühlu do Schrambachu a według okoliczności do Freylandu największa chyżość pociągów wynosiła tylko 12 kilometrów na godzinę, wyjmuje się z mocy obowiązującej.

Artykuł VI.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, porucza się ministrowi handlu i ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 5 lipca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 17 lipca 1878

89.

Obwieszczenie ministra handlu z dnia 29 czerwca 1878,

o zmianie niektórych przepisów koncesyi kolei Arcyksięcia Albrechta.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 24 czerwca 1878, zmieniają się przepisy §§. 26, 32 i 33 Najwyższego dokumentu koncesyi c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta z dnia 22 października 1871 (Dz. u. p. Nr. 135) w ten sposób, że ustanowiony w nich okres uwolnienia od podatków, trwania Najwyższej koncesyi i niemożności odkupienia kolei, liczyć się ma od d. 1 stycznia 1875.

Chlumecky r. w.

90.

Ustawa z dnia 30 czerwca 1878,

zawierająca niektóre przepisy we względzie przedawania losów państwa i innych, tudzież promes.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Przedawanie promes od losów państwa lub innych na raty lub w taki sposób, że zapłata za nie, całkowita lub częściowa, łączy się z innym interesem, na raty zawartym, chociażby odbywało się z zachowaniem formalności, ustawą z dnia 7 listopada 1862 (Dz. u. p. Nr. 85) przepisanych; jakoteż przedawanie losów w sposobie zarobkowania na inne udziały niż w programie losowania postanowiono, albo w związku z interesem na raty zawartym a tyczącym się innych wartości — jest zabronione.

§. 2.

Przedawanie w sposobie zarobkowania losów państwa lub innych, albo też udziałów losowych, na mocy planu losowania istniejących, dozwolone jest tylko posiadaczom firm zaprotokołowanych i tylko pod następującemi warunkami:

a) Przedaż nie może zostawać w związku z żadną inną czynnością prawną a przeto ograniczać się ma jedynie do zbycia wskazanych losów lub udziałów losowych, opatrzonych oznaczeniami ich losowania;

b) przedający obowiązany jest wygotować dokument z podpisem swojej firmy, tyczący się interesu sprzedaży, który zawierać musi oznaczenia losowania, datę i wartość imienną sprzedanych losów lub udziałów losowych, cenę kupna, która za każdy sprzedany los lub za każdy sprzedany udział losowy, ma być zapłacona, raty płacić się mające, miejsce płacenia i skutki niezapłacenia umówionych rat.

§. 3.

W uskutecznianiu interesów, w §. 2 wzmiankowanych, trzymać się należy nadto przepisów następujących:

a) Przedający wygotować ma i wydać płacącemu potwierdzenie otrzymania każdej zapłaconej raty.

b) Przedający utrzymywać ma do tego interesu regestra sznurowe, z których dokumenty przedaży w §. 2 i potwierdzenia odbioru w §. 3 wzmiankowane, muszą być wycinane i w których juxtach zapisana być musi całkowita osnowa dokumentów przedaży a względnie potwierdzeń odbioru, do nich należących, w ścisłej zgodności z temiż.

c) Przedający nie może ani pozbyć ani zastawić losów lub udziałów losowych sprzedanych, dopóki kupiciel, stosownie do warunków dokumentu przedaży [§. 2 *b)*], nie straci do nich prawa jako zalegający, jest owszem

d) obowiązany, nie tylko na każde zażądanie doręczyć natychmiast właścicielowi dokumentu przedaży [§. 2 *b)*] kupione losy lub udziały losowe, jak tylko tenże zapłaci zalegającą jeszcze cenę kupna, lecz nawet przed zaspokojeniem ceny kupna dać je kupicielowi każdego czasu do obejrzenia, dopóki stosownie do warunków dokumentu przedaży [§. 2 *b)*] prawa swego nie utraci.

e) Czynniki skarbowe są upoważnione a nawet obowiązane, gdyby właściciel dokumentu przedaży, przedstawiwszy dokument przedaży [§. 2 *b)*] i potwierdzenia odbioru wszystkich aż dotąd płatnych rat [§. 3 *a)*], tego zażądał, przeglądać regestra sznurowe [§. 3 *b)*] i dopóki się z nich nie okaże, iż kupiciel prawo swoje utracił, domagać się natychmiastowego pokazania przedanych losów lub udziałów losowych.

§. 4.

Zawieranie interesów przedaży w §. 2 wzmiankowanych, wydawanie dokumentów przedaży w §. 2 *b)* namienionych, nakoniec zapraszanie do zawierania takich interesów odbywać się nie może za pośrednictwem obnośców lub agentow podróżujących.

§. 5.

Przekroczenie przepisu §. 3 *c)*, tudzież zamieszczanie w dokumencie przedaży [§. 2 *b)*] lub w zaproszeniu do zawarcia interesu szczegółów niezgodnych

z planem losowania a tyczących się promes przyłączanych do sprzedanych lub ofiarowanych do sprzedaży losów i udziałów losowych, uważane będzie za ciężkie przekroczenie defraudacyjne i podlega grzywnie w kwocie dwa aż do ośm razy większej niż wartość imienna odnośnych losów lub udziałów losowych.

Wszelkie inne przekroczenie przepisów zawartych w §§. 1 aż do 4 włącznie uważane będzie za grę, przepisami o loteryi zabronioną i karane podług odnośnych ustaw o dochodach niestałych.

Spółwinnym staje się także każdy, kto ze świadomością okoliczności podlegającej zakazu, wzywa do zakazanych interesów tego rodzaju, pośredniczy w nich lub wydaje zaproszenia.

Donosiciel i imacz wynagradzani będą podług przepisów powszechnych w tej mierze obowiązujących.

§. 6.

Ustawa niniejsza nie będzie stosowana do tych interesów, w §. 1 i 2 wzmiankowanych, w których dokumenty zobowiązania się (bilety renty, karty rat, dowody nabycia, akcye udziałowe itp.) wydane zostały zanim ustawa niniejsza nabyła mocy obowiązującej.

§. 7.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poleca się Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 30 czerwca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Pretis** r. w.

91.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6 lipca 1878,

o upoważnieniu c. i k. poselstwa w Hadze, tudzież c. i k. funkcyonaryuszów konsulowskich, rezydujących w Holandyi, do odbierania ruchomości spadkowych po marynarzach i wojskowych, zmarłych w Holandyi a należących do monarchyi austryacko-węgierskiej, pozostałych, jeżeli spadki te nie przenoszą sumy 250 złotych holenderskich.

W skutek postanowienia Rządu król. holenderskiego i po części odmiennie od formalności, rozporządzeniem Trybunału sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 1842 (Z. u. s. 605) ogłoszonych, które poddani Jego c. i k. Apostolskiej Mości zachowywać mają, chcąc odebrać spadki po osobach zmarłych w służbie morskiej holenderskiej, c. i k. ministerstwo spraw zewnętrznych, porozumiawszy się z ministerstwami sprawiedliwości obu połów państwa, upoważniło c. i k. poselstwo w Hadze, tudzież c. k. funkcyonaryuszów konsulowskich, w Holandyi rezydujących, ażeby odbierali ruchomości spadkowe, kwoty 250 złotych holenderskich nie przenoszące a pozostałe po marynarzach i wojskowych, do monarchyi austryacko-węgierskiej należących, w Holandyi zmarłych, celem wydania ich właściwemu Sądowi spadkowemu austryackiemu lub węgierskiemu.

C. i k. poselstwo w Hadze a względnie c. i k. urzędy konsulowskie, których się to tyczy, obowiązane są także, jeżeli obecność dziedziców lub ich pełnomocników nie uwalnia ich od tego odebrania lub dalszego zachowywania, mieć należytą pieczą o bezpieczne zachowanie przedmiotów, zachować się dających — w którym to względzie wkłada się na nie odpowiedzialność w obec interesowanych — tudzież o sprzedanie wkrótce pozostałości spadkowych zepsuciem się zagrożonych, a bądź co bądź, uwiadomić o śmierci, za każdym razem niezwłocznie, tę Władzę sądową, w której okręgu mieszkają domniemani dziedzice, lub, gdyby pobyt domniemanych dziedziców nie był wiadomy, donieść niezwłocznie o istnieniu spadku albo c. i k. ministerstwu spraw zewnętrznych albo wprost Rządowi zmarłego poddanego austryackiego lub węgierskiego.

Glaser r. w.

92.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8 lipca 1878,

tyczące się przyłączenia gmin Kutkorz, Bałuczyn i Bezbrudy do okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego złoczowskiego w Galicyi wschodniej.

Dodatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29 stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 15) oddziela się gminy Kutkorz i Bałuczyn od okręgu Sądu powiatowego gliniańskiego a gminę Bezbrudy od okręgu Sądu powiatowego buskiego i przyłącza je do okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego złoczowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 sierpnia 1878.

Glaser r. w.

93.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 11 lipca 1878,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 30 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 90), zawierającej niektóre przepisy we względzie przedawania losów państwa lub innych, tudzież promes.

Odnośnie do przepisu §. 3 *e)* ustawy z dnia 30 czerwca 1878, zawierającej niektóre przepisy we względzie przedawania losów państwa i innych, tudzież promes, podaje się do wiadomości, że te strony, które chcą spowodować czynność urzędową czynników skarbowych, tyczącą się przejrzenia wzmiankowanych tam regestrów sznurowych i pokazania przedanych losów, udawać się mają w tym celu do Dyrekcyj skarbowych krajowych, Dyrekcyj skarbowych, Dyrekcyj skarbowych powiatowych lub do inspektorów skarbowych i przedstawić im dokumenty przedaży, tudzież potwierdzenia odbioru wszystkich rat już płatnych.

Pretis r. w.

94.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 12 lipca 1878 w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i handlu,

tyczące się urządzenia egzaminów i świadectw w szkołach głównych technicznych, królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Na zasadzie upoważnienia, udzielonego mi Najwyższem postanowieniem z dnia 11 lipca b. r., wydaję następujące przepisy:

Przepisy

tyczące się urządzenia egzaminów i świadectw w szkołach głównych technicznych.

A. Egzamina rządowe.

§. 1.

Dla przekonania się o wykształceniu uczniów szkoły głównej technicznej w umiejętnościach technicznych ich zawodu będą się odbywały egzamina rządowe a mianowicie:

Pierwszy czyli ogólny z przedmiotów przygotowawczych;

drugi czyli wydziałowy z przedmiotów należących ściśle do obranego zawodu technicznego.

§. 2.

Przedmiotami pierwszego (ogólnego) egzaminu rządowego są:

a) Na wydziale inżynieryi:

Matematyka (I i II) kurs), geometrya wykreślna, fizyka (ogólna i techniczna), mechanika (statyka, dynamika, nauka o sprężystości i wytrzymałości, hidraulika), rysunek artystyczny (I i II kurs).

b) Na wydziale architektury:

Matematyka (I kurs), geometrya wykreślna, fizyka (ogólna i techniczna), mechanika (statyka, dynamika, nauka o sprężystości i wytrzymałości), rysunek architektoniczny, geodezya niższa, rysunek artystyczny (I i II kurs).

c) Na wydziale budownictwa machin:

Matematyka (I i II kurs), geometrya wykreślna, fizyka (ogólna i techniczna), mechanika (statyka, dynamika, nauka o sprężystości i wytrzymałości, hidraulika), rysunek artystyczny (I i II kurs).

d) Na wydziale chemiczno-technicznym:

Matematyka (I i II kurs), fizyka (ogólna i techniczna), mineralogia, chemia ogólna (organiczna i nieorganiczna), encyklopedya mechaniki i nauka o machinach.

§. 3.

Przedmiotami drugiego egzaminu rządowego są:

a) Na wydziale inżynieryi:

Geologia (I i II kurs), ogólna nauka o machinach, encyklopedya chemii nieorganicznej i organicznej, geodezya niższa i wyższa, mechanika budownicza, architektura (nauka o budulcach i nauka o konstrukcyach budowniczych, architektura budynków kolejowych), budownictwo drogowe i wodne), budownictwo mostów i kolei żelaznych, prawoznawstwo budownicze i kolejowe, buchhalterya.

b) Na wydziale architektury:

Geologia I kurs (nauka o skałach), mechanika budownicza, encyklopedya nauk inżyniersko-budowniczych, ogólna nauka o machinach, prawoznawstwo budownicze, historya architektury, encyklopedya chemii nieorganicznej i organicznej, rysunek ornamentowy i modelowanie, architektura (nauka o budulcach i nauka o konstrukcyach budowniczych), architektura piękna.

c) Na wydziale budownictwa machin:

Geodezya niższa, encyklopedya architektury, encyklopedya nauk inżyniersko-budowniczych, encyklopedya chemii nieorganicznej i organicznej, technologia mechaniczna, nauka o machinach, budownictwo machin, buchhalterya.

d) Na wydziale chemiczno-technicznym:

Towaroznawstwo, encyklopedya architektury, chemia analityczna, technologia chemiczna i chemia rolnicza.

§. 4.

Na pierwszym (ogólnym) egzaminie rządowym, komisya uwzględnić ma skutki egzaminów szczegółowych, które kandydat już zdał. Zwyczajnie komisya uwolnić może kandydata od egzaminu z tych przedmiotów, z których na podstawie egzaminu szczegółowego otrzymał klasę postępu dobrą lub wyższą.

Jeżeli ze wszystkich przedmiotów otrzymał taką klasę postępu, całkiem uwolniony być może od egzaminu. W każdym jednak razie komisya egzaminacyjna żądać może, aby kandydat zdał egzamin z jednego lub ze wszystkich przedmiotów, pomimo przedstawionych świadectw szczegółowych.

§. 5.

O znajomości kilku przedmiotów drugiego egzaminu rządowego przekonać się należy ze świadectw szczegółowych, które kandydat uzyskać powinien przed egzaminem ogólnym a mianowicie:

a) Na wydziale inżynieryi:

Z geologii (I i II kurs), mechaniki budowniczej, ogólnej nauki o machinach, encyklopedyi chemii nieorganicznej i organicznej, buchhalteryi, prawoznawstwa budowniczego i kolejowego.

b) Na wydziale architektury:

Z geologii I (nauka o skałach), mechaniki budowniczej, encyklopedyi nauk inżynierskich i budowniczych, ogólnej nauki o machinach, prawoznawstwa budowniczego, historyi architektury, encyklopedyi chemii nieorganicznej i organicznej, rysunku ornamentowego i modelowania.

c) Na wydziale budownictwa machin:

Z encyklopedyi architektury, z encyklopedyi nauk inżyniersko-budowniczych, geodezyi niższej, encyklopedyi chemii nieorganicznej i organicznej, buchalteryi.

d) Na wydziale chemiczno-technicznym:

Z towaroznawstwa, encyklopedyi architektury.

Pierwszy (ogólny) egzamin rządowy.

§. 6.

Na pierwszym (ogólnym) egzaminie rządowym egzaminatorami są profesorowie a w razie potrzeby (§. 7) także docenci, wykładający w szkole głównej kandydata przedmioty, z których ma być egzaminowany.

Kierowanie tym egzaminem jest rzeczą przewodniczącego (dziekana) a w razie przeszkody, jego poprzednika w urzędzie (prodziekana) tego wydziału, do którego egzaminowany należy.

Przewodniczący ma jako taki prawo, lecz nie obowiązek, zadawania kandydatowi pytań z każdego przedmiotu. Jeżeli do jednego i tego samego przedmiotu jest dwóch lub więcej egzaminatorów, uczestniczą w egzaminach na przemian.

§. 7.

W razie potrzeby minister oświecenia mianuje na wniosek grona profesorskiego, dobrowolnie lub z polecenia ministerstwa podany, egzaminatorów nadzwyczajnych, którzy uczestniczyć mają w egzaminach na przemian z egzaminatorami zwyczajnymi.

§. 8.

Minister oświcenia wydelegować może do egzaminów komisarzy rządowych, którym służy prawo zadawania pytań.

§. 9.

Pierwszy (ogólny) egzamin rządowy zdać należy przy końcu czwartego lub w ciągu piątego półrocza.

Jako zwyczajne terminy tych egzaminów wyznaczone są ostatnie tygodnie półrocza letniego i pierwsze tygodnie półrocza zimowego, jako termin nadzwyczajny, ostatni tydzień półrocza zimowego.

W terminie nadzwyczajnym przypuszczeni być mogą zwyczajnie tylko ci kandydaci, którzy składając egzamin w terminie lipcowym lub październikowym, byli odrzuceni, i którym wtedy nie dłuższy termin do ponowienia egzaminu naznaczono.

Wyjątkowo przypuszczani będą do egzaminu ogólnego w tym terminie także ci kandydaci, którzy zgłosili się w porę do złożenia go w terminie październikowym, wszakże bez własnej winy, nie mogli stanąć w owym terminie. W tym względzie kładzie się za warunek, aby kandydaci przed egzaminem usprawiedliwili swoje niestawienie się i prosili o przypuszczenie do egzaminu w terminie nadzwyczajnym. Takie wyjątkowe przypuszczenie w terminie nadzwyczajnym dozwolone być może tylko przez ministra oświecenia, na wniosek grona profesorów, uczyniony po zniesieniu się z przewodniczącym wydziału kandydata.

Gdyby obadwa rzeczone czynniki były zgodnie przeciwne przypuszczeniu, kandydat ma być oddalony i nie służy mu prawo zażalenia przeciwko tej dezyzyi.

Pod względem innych okoliczności takiego wyjątkowego przypuszczenia, stosowane być mają odpowiednio przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 31 października 1877, licz. 9087 (Dz. rozp. p. Nr. 28).

§. 10.

Do zdania pierwszego egzaminu rządowego zgłosić się ma kandydat w tej szkole głównej technicznej, w której natenczas jest wpisany.

§. 11.

Prośbę o przypuszczenie do pierwszego egzaminu rządowego podać ma kandydat do przewodniczącego (dziekana) swojego wydziału na piśmie, dołączając do niej potrzebne dokumenty.

Wymagane będą dokumenty następujące:

1. Metryka urodzenia.
2. Świadectwo dojrzałości lub dokument, który je zastępuje.
3. Książeczka legitymacyjna a względnie dowód, że kandydat był zapisany najmniej przez cztery półrocza w szkole głównej technicznej lub zakładzie, będącym z takąż szkołą na równi, jako uczeń zwyczajny i uczęszczał na wszystkie przedmioty objęte pierwszym egzaminem rządowym, a jeżeli należy do wydziału chemiczno-technicznego, także na wykłady chemii analitycznej i przez dwa półrocza zatrudniał się odpowiednio w pracowni.

Nadto wypracowania graficzne i inne planem nauk odnośnego wydziału przepisane, przedstawione być muszą z należytem uwierzytelnieniem a względnie z udowodnieniem, że je kandydat wykonał.

Wszystkie te dowody złożyć należy w pierwopisach i komisya musi mieć je przed sobą podczas egzaminu.

§. 12.

Do egzaminów rządowych ogólnych, odbywających się w terminie lipcowym, zgłosić się należy w czasie od 15 maja aż do 15 czerwca, do egzaminów zaś, odbywających się w terminie październikowym, w miesiącu lipcu.

Ci kandydaci, którzy w jednym z rzeczonych terminów zostali odrzuceni, a chcą, aby ich znowu przypuszczono do pierwszego egzaminu rządowego w terminie nadzwyczajnym, podać mają prośby najpóźniej na trzy tygodnie przed końcem półrocza zimowego.

§. 13.

Przewodniczący wydziału (dziekan), zbadawszy prośbę i załączki, jeżeli nie znajdzie w nich nic takiego, coby przypuszczeniu stało na przeszkodzie, przychyla się do prośby samodzielnie, pisząc na niej krótką rezolucyą.

§. 14.

W razie mniejszych przeszkód, które kandydat może zaraz uchylić, udzielić mu należy odpowiednie wskazówki, w wątpliwych zaś przypadkach przedstawia się sprawę gronu profesorskiemu do rozstrzygnienia.

Gdyby grono profesorskie odmówiło przypuszczenia, wolno odwołać się do ministra oświecenia.

§. 15.

Po upływie terminu zgłaszania się, przewodniczący wydziału (dziekan) ułoży spis kandydatów do egzaminu przypuścić się mających, w porządku abecadłowym.

§. 16.

Przewodniczący wydziału (dziekanie) orzekają spólnie stosownie do ilości egzaminatorów, czy bez znacznego skrócenia czasu wykładów, dość będzie złożyć jednę komisyą egzaminacyjną, czyli też wypadnie utworzyć dwie lub więcej komisyj specyalnych jednocześnie egzaminujących, lub, według okoliczności, czy potrzeba będzie zamianować egzaminatorów nadzwyczajnych (§. 7).

W tym ostatnim przypadku uwiadamiają grono profesorów w celu podania wniosku do ministerstwa.

Przewodniczący wydziałów (dziekanie) wyznaczają ilość dni egzaminów i w spisie kandydatów, obok nazwisk, dopisują dzień, w którym każdy z nich ma stanąć, tudzież numer komisyi specyalnej, jeżeli jest ich dwie lub więcej.

Następnie zarządzić mają wywieszenie tego spisu na czarnej tablicy i postarać się o ogłoszenie go w salach wykładowych o ile byłoby to potrzebne.

Drugi egzamin rządowy.

(Egzamin wydziałowy).

§. 17.

Do odbywania egzaminów wydziałowych ustanawia minister oświecenia w siedzibie każdej szkoły głównej technicznej, na wniosek grona profesorskiego tejże, osobne komisye egzaminacyjne do każdej szczególnej grupy.

§. 18.

Każda komisya składa się z prezesa, według okoliczności z jednego lub dwóch zastępców prezesa (wiceprezesów) i tylu komisarzy egzaminacyjnych, ilu ich potrzeba ze względu na ilość kandydatów i potrzebę częstszej zmiany w zwoływaniu komisyj specyalnych.

Prezes, mianowani zastępcy i komisarze egzaminacyjni składają komisyą główną.

Z nich ustanawia prezes komisye do pojedynczych aktów egzaminu (komisye specyalne) podług własnego zdania.

§. 19.

Na komisarzy egzaminacyjnych wybierać należy przedewszystkiem profesorów i docentów odnośnej szkoły głównej, lecz także znakomite powagi z osób, do szkoły nie należących.

Każdy profesor lub urzędnik do tych czynności powołany, obowiązany jest przyjąć wezwanie.

§. 20.

Prezes i jego zastępcy są zarazem egzaminatorami.

Gdyby prezesa zaszła przeszkoda, zastąpi go wiceprezes a gdyby i ten był nieobecny, ten z obecnych członków komisyi, który latami służby jest najstarszy.

§. 21.

Egzaminu wydziałowego nie można składać wcześniej aż dopiero w ostatnich tygodniach ostatniego półrocza, naznaczonego planem nauk odnośnego wydziału.

§. 22.

Egzamina wydziałowe nie mają terminów oznaczonych, lecz odbywać się mogą w ciągu całego roku z wyjątkiem feryj jesiennych i tych, które wśród roku szkolnego przypadają.

§. 23.

Zwyczajnie kandydat zdawać może egzamin przed tą komisyą, którą sobie dowolnie wybierze.

Atoli, kto został odrzucony, ponowić ma egzamin przed komisyą tej szkoły głównej, w której go odrzucono.

§. 24.

Prośbę o przypuszczenie do drugiego egzaminu rządowego (wydziałowego) podać ma kandydat do prezesa odnośnej komisyi na piśmie, dołączając do niej potrzebne dokumenty.

Wymagane będą dokumenty następujące:

1. Książeczka legitymacyjna a względnie dowód, że kandydat

a) od złożenia z powodzeniem pierwszego egzaminu rządowego był zapisany w szkole głównej technicznej jako uczeń zwyczajny, jeżeli należy do wydziału inżynieryi lub architektury przez sześć, a jeżeli należy do wydziału budownictwa machin lub chemiczno-technicznego, przez cztery półrocza;

b) że uczęszczał na wszystkie przedmioty, wchodzące do jego egzaminu wydziałowego.

2. Świadectwo, jako zdał pierwszy egzamin rządowy a względnie certyfikat, toż świadectwo zastępujący (§. 37).

3. Świadectwa postępu z egzaminów obowiązkowych szczegółowych, w §. 5 przewidzianych.

Nadto wypracowania graficzne i inne, planem nauk odnośnego wydziału przepisane, przedstawione być muszą z należytem uwierzytelnieniem a względnie z udowodnieniem, że je kandydat wykonał.

Wszystkie te dowody złożyć należy w pierwopisach i komisya musi mieć je przed sobą podczas egzaminu.

§. 25.

Dnie każdego z osobna egzaminu wyznacza prezes. W tej mierze trzymać się on powinien w ogólności owego porządku, w którym kandydaci zgłaszali się do niego o egzamin.

§. 26.

Gdyby prezes odmówił przypuszczenia do drugiego egzaminu rządowego, kandydat odwołać się może do ministerstwa oświecenia.

§. 27.

Egzamin wydziałowy dzieli się na część praktyczną i na część teoretyczną. Pierwsza poprzedzić ma ostatnią.

Na egzaminie praktycznym kandydat z wydziału inżynieryi, tudzież architektury i budownictwa machin zrobić ma wypracowanie na podstawie wyznaczonego mu zadania; z wydziału chemii, wykonać ma pracę chemiczno-techniczną.

Temata do części praktycznej wybrane być muszą tak, aby kandydatowi nastręczały sposobność okazania swojej biegłości w zastosowywaniu prawideł wszystkich głównych przedmiotów egzaminu.

Zadania układa komisya egzaminacyjna i zarazem przeznacza egzaminatora, pod którego dozorem zadanie ma być zrobione. Zadanie zrobione być powinno w lokalu szkoły głównej technicznej i nie ma wymagać więcej czasu nad ośm dni.

Jeżeli egzamin praktyczny zadowolni komisyą, o czem komisya orzeka, kandydat będzie przypuszczony do egzaminu teoretycznego. Jeżeli rezultat nie będzie zadawalniający, kandydat poddać się ma ponownie praktycznemu egzaminowi, w terminie wyznaczyć się mającym.

§. 28.

Na drugim egzaminie rządowym można uwzględnić przedstawione świadectwa postępu z przedmiotów tegoż egzaminu, jeżeli są w nich postępy „dobre“ lub więcej niż dobre.

Praktyczny jednak egzamin zdać trzeba zawsze w całej rozciągłości i tylko egzamin teoretyczny skrócony być może z powodu dobrych świadectw szczegółowych.

Wspólne przepisy dla obu egzaminów rządowych.

§. 29.

Każdy kandydat stanąć ma do egzaminu w dniu wyznaczonym. Jeżeli nie stanie, poddać się musi wynikłym ztąd następstwom szkodliwym. Wszyscy kandydaci, którym jeden i ten sam dzień do złożenia egzaminu wyznaczono, przybyć mają w tymże dniu, zanim się egzamin rozpocznie i być obecnymi, póki go nie zdadzą.

§. 30.

Dwóch lub więcej kandydatów może zamienić się z sobą na dnie egzaminu, tylko za zezwoleniem przewodniczącego (dziekana, prezesa), ale jeżeli są dwie komisye specyalne, tylko pod tym warunkiem, aby przez zamianę dni nie zamieniono także oddziału komisyi kandydatom wyznaczonego.

§. 31.

Egzamina z pojedynczych przedmiotów odbywać się będą ustnie a stosownie do przedmiotu także pisemnie (graficznie) pod dozorem. Przy zdawaniu egzaminów pisemnych (graficznych), komisya egzaminacyjna ma prawo uwzględniać odpowiednio przedstawione wypracowania z czasu nauki, z zachowaniem wszelkich ostrożności przeciw podsunięciu cudzych robót. Przewodniczący i większość egzaminatorów powinni być obecni przez cały czas egzaminu ustnego.

Nie należy nigdy egzaminować jednocześnie więcej kandydatów nad dwóch.

Egzamin ustny z jednego przedmiotu nie powinien nigdy trwać dłużej niż godzinę.

§. 32.

Egzamina ustne odbywać się będą publicznie.

Przewodniczący komisyi egzaminacyjnej używać mają wszelkich środków, aby zapobiedz zakłóceniu spokojności i porządku, które ubliżałoby powadze i

ważności aktu, albo też mięszało kandydatów lub w błąd ich wprowadzało. Po jedynczych burzycieli obowiązani są wydalić a według okoliczności kazać całkiem wypróżnić salę egzaminacyjną.

§. 33.

Komisya naradza się nad rezultatami odbytego egzaminu i głosuje niejawnie.

Komisya debatuje najprzód nad ogólnym rezultatem egzaminu a gdy każdy z egzaminatorów wypowie swoje zdanie, czy egzamin ze swego przedmiotu uważa za złożony czy nie, komisya orzeka, czy kandydat ma być aprobowany czy odrzucony.

Żaden egzamin rządowy nie może być uważany za złożony, jeżeli kandydat, choćby tylko z jednego przedmiotu (§. 34) nie zadowolnił komisyi. Jeżeli nie zadowolnił jej z więcej niż z jednego przedmiotu, głosować się będzie nad wyznaczeniem terminu, przed upływem którego kandydat nie może być przypuszczony do ponowienia egzaminu.

Wynik egzaminu z pojedynczych przedmiotów klasyfikowany będzie w stopniach „celująco“, „bardzo dobrze“, „dobrze“, „dostatecznie“ i „niedostatecznie“, które egzaminator zapisuje w osobnym protokole, przy czem uwzględnić należy także odpowiedzi na pytania przewodniczącego lub komisarza rządowego, jeżeli były zadane (§. 8).

Z rezultatów egzaminu z pojedynczych przedmiotów wydany będzie w końcu sąd ogólny, czy kandydat okazał się w skutek egzaminu „uzdolnionym“ czy „uzdolnionym z odznaczeniem“. Przy tem także uwzględnione będą postępy, uzyskane w skutek egzaminów szczegółowych.

§. 34.

Jeżeli kandydat nie zadowolnił komisyi tylko z jednego przedmiotu, przypuszczony być może do poprawienia bezskutecznego egzaminu z tego przedmiotu po upływie dwóch miesięcy.

Jeżeli powtórnie otrzyma stopień „niedostateczny“, przypuszczony być może jeszcze raz do egzaminu poprawczego po czterech miesiącach.

Każdy taki egzamin poprawczy odbywać się ma w ciągłej obecności przewodniczącego odnośnej komisyi egzaminacyjnej, a jeżeli na pierwszym egzaminie funkcyonował komisarz rządowy (§. 8), także w obecności tego ostatniego.

§. 35.

Jeżeli kandydat nie zadowolnił komisyi z więcej niż jednego przedmiotu, przypuszczony być może tylko do ponowienia całego egzaminu, do którego termin wyznaczy komisya.

Termin ponowienia egzaminu, który nie powiódł się w lipcu lub październiku, wyznaczony być może albo na najbliższy termin nadzwyczajny (koniec półrocza zimowego), albo na najbliższy termin lipcowy; termin ponowienia pierwszego egzaminu rządowego, który nie powiódł się w terminie nadzwyczajnym (koniec półrocza zimowego), podobnież na najbliższy termin zwyczajny, lub na najbliższy termin nadzwyczajny.

Jeżeliby kandydat, ponawiając egzamin, nie zadowolnił komisyi choćby tylko z jednego przedmiotu, przypuszczony być może podobnież tylko do ponowienia jeszcze raz całego egzaminu.

§. 36.

Jeżeli kandydat na pierwszym egzaminie rządowym odrzucony został na cały rok szkolny, komisya może polecić kandydatowi, aby uczęszczał na pewne przedmioty i ćwiczenia w ciągu tego roku i oneż oznaczyć.

§. 37.

Wynik ostateczny egzaminu ogłoszony będzie publicznie natychmiast, jak tylko się skończy narada i zapisany zostanie w książeczce legitymacyjnej kandydata, w razie odrzucenia, z dodaniem terminu ponowienia i wszystkich innych warunków, pod któremi odrzucony ma być przypuszczony do ponownego egzaminu, i z wyciśnięciem pieczęci.

W dowód złożonych egzaminów wydawane będą świadectwa egzaminów rządowych. Jeżeli kandydat był uwolniony od pierwszego egzaminu rządowego całkiem lub z wyjątkiem tylko jednego przedmiotu (§. 4) otrzyma zamiast świadectwa rządowego, certyfikat potwierdzający tę okoliczność.

§. 38.

Świadectwa egzaminów rządowych, jakoteż certyfikaty, zastępujące świadectwo z pierwszego egzaminu rządowego, zawierać mają prócz rodowodu kandydata i szczegółów biegu jego nauki, tudzież, jeżeli składał egzamin, daty onegoż, tak wyniki egzaminów szczegółowych, uznanych za zastępujące egzamin rządowy, jakoteż i stopnie, które kandydat otrzymał z przedmiotów egzaminów ogółowych; świadectwo egzaminu wydziałowego, także wynik egzaminu praktycznego, obadwa zaś nadto wynik ostateczny.

Świadectwa podpisane być mają przez przewodniczącego i wszystkich egzaminatorów a według okoliczności także przez komisarza rządowego i potwierdzone pieczęcią komisyi egzaminacyjnej.

Świadectwa egzaminów wydawane będą jedynie w języku wykładowym odnośnej szkoły głównej.

§. 39.

Jeżeli uczeń, zanim zda z powodzeniem pierwszy egzamin rządowy, uczęszcza na wykłady lub ćwiczenia, które podług planu nauk odnośnego wydziału należą do wyższego niż czwartego półrocza, może mu to być policzone, w celu przypuszczenia go do drugiego egzaminu rządowego (z wyjątkiem przypadku przewidzianego w §. 11, ustęp 3 dla chemików) tylko wtedy, jeżeli w najbliższym terminie nadzwyczajnym zdał z powodzeniem pierwszy egzamin rządowy.

§. 40.

Przeciwko wyznaczonemu przez komisyą egzaminacyjną terminowi do ponowienia egzaminu, odwołać się nie można.

§. 41.

Gdyby kto wyłudził przypuszczenie do egzaminu, mianowicie zaś, gdyby kandydat odrzucony wyłudził przypuszczenie do ponowienia egzaminu przed wyznaczonym czasem, lub od innej, niewłaściwej komisyi, lub w jakikolwiek sposób obszedł rozporządzenia niniejsze, natenczas, nietylko egzamin, choćby z powodzeniem złożony, będzie nieważny, lecz nadto kandydat, pominąwszy inne

skutki, zagrażające mu na zasadzie ustaw karnych powszechnych, jeżeliby pobierał jeszcze nauki akademickie, wykluczony być może na pewien czas, lub na zawsze ze wszystkich szkół głównych technicznych.

§. 42.

Każdy kandydat do egzaminu opłacić ma przed złożeniem egzaminu takse, którą ustanawia się w kwocie dziesięć złotych za każdy egzamin rządowy ogólny a w kwocie dwadzieścia złotych za każdy egzamin wydziałowy.

Taksę za pierwszy egzamin rządowy płaci się u przewodniczącego wydziału (dziekana), za drugi egzamin rządowy u prezesa komisyi egzaminacyjnej, razem z kwotą na stempel do świadectwa z egzaminu, za potwierdzeniem odbioru. Do zapłacenia całej taksy obowiązani są nawet i ci uczniowie, którzy na podstawie złożonych z powodzeniem egzaminów szczegółowych, uwolnieni zostali całkiem lub po części od składania egzaminów rządowych.

§. 43.

Kto na 24 godziny przed terminem egzaminu nie złoży taksy lub nie udowodni, że został od niej uwolniony, nie będzie przypuszczony do egzaminu.

§. 44.

Każdy uczeń zwyczajny szkoły głównej technicznej, uwolniony w tem półroczu, w którem poddaje się egzaminowi rządowemu, od całej opłaty akademickiej lub od połowy tejże, zostaje już przez to samo uwolnionym także od całej lub od połowy taksy za egzamin.

Prawidło to zastosowane być może także do tych uczniów, którzy przystępują do egzaminu w pierwszych czterech tygodniach półrocza, a w półroczu, bezpośrednio poprzedzającem egzamin, byli od opłaty akademickiej uwolnieni.

Uwolnienie, służące kandydatowi w ostatniem półroczu jego nauki z tytułu uwolnienia od opłaty akademickiej, rozciąga się na ten egzamin wydziałowy, który tenże składa w ciągu następnego roku szkolnego.

Jeżeli egzamin wydziałowy składa później, jest bezwzględnie obowiązany zapłacić taksę.

§. 45.

Wszelkie uwolnienia od taksy, z jakiegokolwiek tytułu pochodzące, nie odnoszą się do egzaminów ponownych.

§. 46.

Taksy dzielone będą z końcem każdego półrocza pomiędzy egzaminatorów w równych częściach; przewodniczący i ten profesor, który na egzaminie wydziałowym kierować ma egzaminem praktycznym, otrzymują po dwie części.

B. Egzamina postępu.

§. 47.

Zaprowadzone uzdatniające egzamina postępu z pojedynczych przedmiotów celem uzyskania świadectwa postępu, odbywają się publicznie pod dozorem przewodniczącego (dziekana) tego wydziału, do którego uczeń należy.

Jeżeli przewodniczący wydziału (dziekan) nie może być obecnym, nadzór sprawuje zastępca tegoż (prodziekan).

§. 48.

Egzamina te odbywają się zwyczajnie przy końcu wykładów. Wyjątkowo zdawać je można później a to na początku następnego roku szkolnego aż do końca października za zezwoleniem rektora i złożeniem taksy w kwocie 5 zł.

Aż do tego terminu i pod temi samemi warunkami można raz jeden ponowić egzamin złożony z niedostatecznym skutkiem.

§. 49.

Na decyzyą co do stopnia skutku wpływają nietylko odpowiedzi ustne lub pisemne, lecz także prace wykonane w salach konstrukcyi i pracowniach chemicznych, jakoteż sposobność kandydata, udowodniona pracami domowemi uwierzytelnionemi. Ze wszystkich przedmiotów, które nie są wyłącznie ćwiczeniami, wyegzaminować należy kandydata ustnie dla ocenienia jego postępu i złożenie tego egzaminu potwierdzić wyraźnie w świadectwach postępu.

Wynik wyraża się następującemi stopniami: „celująco“, „bardzo dobrze“, „dobrze“, „dostatecznie“ i „niedostatecznie“.

§. 50.

Z przedmiotów drugiego egzaminu rządowego każdego wydziału (§. 3) nie może nikt zdawać egzaminów postępu i otrzymać świadectw postępu, dopóki nie zda pierwszego egzaminu rządowego lub egzaminów szczegółowych ze wszystkich przedmiotów tychże egzaminów (§. 2), ze skutkiem przynajmniej dostatecznym.

Przypuszczenie do ostatnich egzaminów szczegółowych z tak zwanych przedmiotów wychodowych każdego wydziału, t. j. budownictwa drogowego i wodnego, budownictwa mostów i kolei żelaznych, architektury, architektury pięknej, nauki o machinach i budownictwa machin, chemii analitycznej, technologii chemicznej i chemii rolniczej, zależy nadto od poprzedniczego udowodnienia, że kandydat uczęszczał na wszystkie inne przedmioty swego wydziału, wchodzące do drugiego egzaminu rządowego.

§. 51.

W absolutoryach przedmioty pojedyncze przytoczone być powinny w tym porządku, jak są wymienione w planie nauk każdego wydziału a w rubryce mającej napis „wynik nauki“ umieścić należy zawsze klasę postępu, jeżeli zaś uczeń jej nie uzyskał, napisać wyraźnie: „nie wykazana“.

Nadto po każdym przedmiocie czwartego półrocza każdego wydziału umieścić należy w blankietach drukowanych uwagę w formie uderzającej, z którejby pokazywało się, czy abituryent poddał się pierwszemu egzaminowi rządowemu albo egzaminom szczegółowym, które go mogą zastąpić, czy nie.

Przepisy przejściowe, tyczące się egzaminów rządowych.

Ci uczniowie zwyczajni, którzy w roku szkolnym 1878/79 skończą drugi rok wydziału, przypuszczeni być mogą do egzaminu ogólnego, albo w dwóch zwyczajnych terminach w lipcu lub październiku 1879 roku, albo także jeszcze w nadzwyczajnym terminie, przy końcu półrocza zimowego 1879/80, jeżeli już w miesiącu lipcu 1879 zgłoszą się do tego terminu.

Do świadectw postępu uzyskanych, zanim przepisy niniejsze zaprowadzone zostały, prawidła §§. 4 i 28 będą stosowane w zupełności, jeżeli świadectwa te zawierają klasę „dobrą“ lub wyższą.

Uczniom, którzy wtedy, gdy rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej, są zapisani w szkole głównej technicznej jako uczniowie zwyczajni, dozwolone będzie wyjątkowo złożenie później egzaminów szczegółowych co do wykładów z przedmiotów obudwu egzaminów rządowych, pod warunkiem zachowania przepisów §. 50.

Do próśb o przypuszczenie później do egzaminów szczegółowych, jeżeliby pochodziły od techników, którzy wtedy, gdy rozporządzenie niniejsze zostaje zaprowadzone, nie są już zapisani w szkole głównej technicznej, nie należy się przychylać bez zezwolenia ministerstwa.

Po upływie trzech lat od czasu, jak rozporządzenie niniejsze nabędzie mocy obowiązującej, egzamina po czasie nie będą się już mogły odbywać w duchu tych przepisów przejściowych.

Co się tyczy wydawania świadectw egzaminów rządowych lub certyfikatów (§§. 37, 38) tego trzymać się należy, że tylko w razie udowodnionego uczęszczania na wszystkie przedmioty, w rozporządzeniu niniejszem przepisane i dopiero po upływie ilości półroczy, ustanowionej dotychczas w planach nauk każdego wydziału, wydawać można świadectwo, jako drugi egzamin rządowy został złożony.

Uzyskane lub jeszcze uzyskać się mające dyplomy szkół głównych technicznych, zastępować będą w każdym względzie egzamina rządowe, dopóki takie egzamina dyplomowe istnieć będą w teraźniejszym sposobie. — Nikt jednak nie może odwoływać się, że zamierza zdać egzamin dyplomowy, aby na tej podstawie uchylić się od zdania pierwszego egzaminu rządowego lub egzaminów szczegółowych, które go zastępują.

W przypadkach wyjątkowych, nie przewidzianych w niniejszych przepisach przejściowych, rozstrzyga ministerstwo oświecenia na wniosek odnośnej komisyi egzaminacyjnej.

Minister wyznań i oświecenia:

Stremayr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 24 lipca 1878.

95.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3 lipca 1878,

tyczące się wykonania ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

W przedmiocie wykonania ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72), o opodatkowaniu gorzałki, wydają się na zasadzie §. 102 tejże ustawy, w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu przepisy następujące:

§. 1.

Do §. 2 ustawy.

Wyrób gorzałki uwolniony od podatku.

Wyrób gorzałki uwolniony od podatku, dozwolony będzie nadal w obrębie, w którym ma obowięzywać ustawa o podatku od gorzałki, tylko w tych krajach, w których obecnie jest dozwolony; w krajach zaś tych dozwolony będzie i nadal tylko osobom, wyrabiającym gorzałkę z istót własnej produkcyi na własny użytek, jakoteż dla swoich domowników i sług, którzy u nich stołują się i mieszkają, ale nie trudniącym się ani handlem płynami wyskokowemi, ani przedażą cząstkową lub wyszynkiem tychże, ani rektyfikacyą gorzałki i wyskoku gorzałczanego na cudzy rachunek, albo też wyrabianiem rosolisów, likworów i innych płynów, rozmaitemi innemi istotami zaprawionych.

Największa ilość gorzałki, której wyrobienie w ciągu jednego roku bez opłaty podatku dozwolone być może, pozostaje również taka sama, mianowicie: 56 litrów, a dla Tyrolu i Vorarlbergu 112 litrów. Przez gorzałkę rozumieć się tu będzie jak dotychczas podług Dodatku do §. 14 ustawy o podatku konsumcyjnym z roku 1829 ten wyrób, który podług podziałki alkoholometru 40-dzielnego okazuje mniej niż 22 stopnie, to jest podług podziałki alkoholometru studzielnego mniej niż 55 stopni.

Przeto np. ilość alkoholu, zawarta w 40 litrach gorzałki wyrobionej bez opłaty podatku, nie powinna dochodzić aż do 22 stopni hektolitrowych (litrów) alkoholu.

Moc obowiązującą zatrzymują nadal także inne rozporządzenia, tyczące się wyrobu gorzałki bez opłaty podatku, mianowicie zaś rozporządzenia dekretu izby nadwornej z dnia 23 września 1835, tudzież przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 23 lipca 1856 (Dz. u. p. 1856, Nr. 142) dla Tyrolu i Vorarlbergu. Zaprowadzają się tylko następujące zmiany:

1. Władza skarbowa krajowa zmienić może dla całego swego okręgu albo dla niektórych części tegoż termin, aż do którego podawane być ma corocznie uwiadomienie o korzystaniu z pozwolenia na wyrób gorzałki bez opłaty podatku, z uwzględnieniem stosunków, w których bywa wyrabiana. Postanowioną jednak zmianę ogłosić należy wcześnie.

2. Ilość gorzałki wolną od podatku, na rok jeden dozwoloną, wyrabiać należy zwyczajnie jednym ciągiem, pędząc w nim gorzałkę dzień w dzień z wyjątkiem tylko niedziel i innych świąt.

Jeżeli jednak kto do wyrobu ilości gorzałki wolnej od podatku użyć chce dwóch lub więcej rodzajów istót, któremi w jednym i tym samym czasie rozrządzać nie może, wyznaczony być może dla każdego rodzaju surowców osobny okres do pędzenia gorzałki z przerwami tylko w niedziele i inne święta.

O ile tego potrzeba, można też pozwolić, aby gorzałka wyrabiana była bez opłaty podatku z istót mącznych w dwóch a z lagru winnego w trzech okresach jednego i tego samego roku.

3. Nikomu nie wolno wyrabiać gorzałki bez opłaty podatku po za obrębem domu i gruntów, które posiada a względnie, gdzie gospodaruje.

4. Ulgi, niektórym okolicom gorskim Styryi i Karyntyi, co się tyczy uwiadomienia o wyrobie gorzałki bez opłaty podatku i kontroli nad nim, poczynione wyjątkowo dekretem izby nadwornej z dnia 19 grudnia 1838, l. 49.590 a względnie rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 11 grudnia 1849, l. 23.299, pozostawiają się jeszcze tymczasowo. Wszakże każdy z wyrabiających gorzałkę bez opłaty podatku pozbawiony będzie tych ulg, jeżeli ich nadużyje do wyrabiania bez opłaty podatku większej ilości gorzałki niż mu jest pozwolone, albo do innego pokrzywdzenia skarbu państwa.

§. 2.

Do §. 3 ustawy.

Wywóz płynu wyskokowego przepędzonego za zwrotem podatku.

Co się tyczy wywozu za zwrotem podatku takiego płynu wyskokowego przepędzonego, który nie jest osłodzony, w tej mierze obowiązują przepisy rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 5 grudnia 1870, 30 kwietnia 1871 i 26 października 1871 (Dz. u. p. 1870, Nr. 139, 1871 Nr. 32 i 130), tudzież odnośny przepis l. 6 rozporządzenia z dnia 12 czerwca 1875 (Dz. u. p. 1875 Nr. 91).

Przepisy te stosowane będą także do wywozu likworu (płynu wyskokowego przepędzonego ale osłodzonego) za zwrotem podatku, jednakowoż z następującemi zmianami:

1. Pozwolenie do wywożenia likworu za linią cłową z prawem żądania zwrotu podatku, udzielane będzie tylko fabrykantom likworu.

2. Wysyłka wynosić musi najmniej 100 flaszek po $^1/_4$, $^1/_2$ lub 1 litrze, albo też najmniej 25 litrów w beczkach.

3. Fabrykant likworu złożyć ma w urzędzie ekspedyującym okazy flaszek, w których zamierza wywieźć likwor. Na tych flaszkach okazowych przypieczętowane być musi oznaczenie pisemne ich pojemności.

4. Flaszki napełnione likworem, należące do jednej i tej samej posyłki, zapakowane być powinny w pakach lub koszach, które dałyby się urzędownie zamknąć w sposób zupełnie ubezpieczający. Wyjętemi są tylko te przypadki, w których zamiast zamknięcia pak, dozwolone jest zamknięcie miejsca ładunku, koleją żelazną lub parowcem, przewożonego.

5. Płyn deklarowany jako likwor, powinien być czysty i słodki i zawierać w sobie najmniej 30 od sta alkoholu. Jeżeli smak płynu każe wątpić, czy jest tyleż odsetków alkoholu, wezwać należy biegłych do przekonania się o tem.

6. W deklaracyi wywozu można nie podać odsetków alkoholu i sumy stopni alkoholu. Ilość likworu wywożonego we flaszkach oznaczyć należy przez podanie ilości i pojemności flaszek, np. 100 flaszek półlitrowych.

7. Zwrót podatku liczyć się będzie od likworu wywożonego w beczułkach po 93 centy za każde 25 litrów, a od wywożonego we flaszkach, po 93 centy za każde 100 ćwierćlitrów, po 1 zł. 86 c. za każde 100 półlitrów i po 3 zł. 72 c. za każde 100 całych litrów likworu.

Jeżeli wysyłka w beczułkach zawiera nadto ułamek ćwierci hektolitra, nie uwzględnia się tego ułamku. Podobnież gdy się wysyła we flaszkach, ułamki setki flaszek nie biorą się w rachunek.

Flaszki, których pojemność wynosi więcej niż $^1/_4$ litra lecz mniej niż $^1/_2$ litra, albo więcej niż $^1/_2$ litra lecz mniej niż 1 litr, albo więcej niż 1 litr, policzone będą za $^1/_4$ litra a względnie za $^1/_2$ litra i za 1 litr.

§. 3.

Do §. 4 ustawy.

Zwrót podatku od gorzałki użytej do wyrobu pewnych fabrykatów.

Pozwala się tymczasowo, aby od gorzałki przeznaczonej do wyrobu octanu ołowiowego zwracany był podatek i w tej mierze, stanowi się co następuje:

1. Pozwolenie zwracania podatku od gorzałki przeznaczonej do wyrobu octanu ołowiowego, udzielane będzie każdemu fabrykantowi, octan ołowiowy wyrabiającemu, który

a) używa do wyrobienia go octu z gorzałki tylko własnej produkcyi;

b) nie był karany ani za przemytnictwo ani za ciężkie przekroczenie defraudacyjne przeciwko przepisom, tyczącym się postępowania opłatnego, ani też nie był uwolniony tylko z braku dowodów prawnych, i który nadto

c) utrzymuje podług przepisów książki handlowe i przemysłowe i zobowiąże się pozwolić każdego czasu czynnikom skarbowym przejrzeć te książki, tudzież wchodzić do wyrobni i składu zapasów ile razy tego zażądają w celu ocenienia zapasów gorzałki, octu i octanu ołowiowego i porównania ich z książkami.

2. Pozwolenia tego (1) udzielać będzie na prośbę fabrykanta octanu ołowiowego władza skarbowa I instancyi*), w której okręgu urzędowym znajduje się fabryka octanu ołowiowego, zawsze na przeciąg jednego roku.

3. Pozwalać się będzie na zwrót podatku tylko od gorzałki, mającej najwięcej 50 stopni alkoholu i najwięcej od 30 stopni hektolitrowych alkoholu na wyrób każdych 100 kilogramów octanu ołowiowego.

4. Gorzałka przeznaczona do wyrobu octanu ołowiowego, uczyniona być musi przed użyciem niezdatną do picia a to w obecności dwóch czynników skarbowych, za pomocą zaprawy, której fabrykant octanu ołowiowego dostarczyć musi własnym kosztem.

Zaprawą tą ma być albo najmniej 80 gramów kamfory albo najmniej 160 gramów olejku smołowego zwierzęcego na 1 hektolitr gorzałki.

5. Fabrykant octanu ołowiowego obowiązany jest zapisywać osobno dla kontroli podatkowej

a) ilość i odsetki alkoholu gorzałki, którą uczyniono niezdatną do picia;

b) ilość wyrobu octanu ołowiowego, i

c) odbyt tegoż octanu ołowiowego i zapiski te pokazywać czynnikom skarbowym na każde żądanie. Również dozwalać ma bez oporu czynnikom skarbowym porównywania tych zapisków z jego książkami przemysłowemi i handlowemi.

6. Do zaprawiania gorzałki w sposób, aby była niezdatną do picia, fabrykant octanu ołowiowego umieścić ma w wyrobni własną kadź, mającą najmniej 6 hektolitrów pojemności i oznajmić o tem kontrolorowi powiatowemu, aby została urzędownie wymierzona i ocechowana.

W kadzi tej zrobiony będzie znak, do którego dochodzić ma 5 hektolitrów płynu, a jeżeli kadź ma więcej niż 6 hektolitrów pojemności, także jeszcze znaki ponad pierwszym, 5 hektolitrowym, aż do których dochodzić ma ilość gorzałki, która każdym razem ma być uczyniona niezdatną do picia. Atoli ponad znakiem najwyższym musi być w kadzi jeszcze tyle wolnego miejsca, ile potrzeba na dodanie środka przeistaczającego i pomięszanie go z gorzałką w razie, gdyby ilość gorzałki, którą się ma przeistoczyć, dochodziła do tego najwyższego znaku.

7. Nie wolno wlewać na raz do przeistoczenia mniej gorzałki niż 5 hektolitrów.

8. Fabrykant octanu ołowiowego obowiązany jest podać za każdym razem do kontrolora powiatowego, w którego okręgu nadzorczym znajduje się fabryka octanu ołowiowego, oświadczenie w dwóch egzemplarzach podług dołączonego
Wzór Nr. 1. wzoru Nr. 1 napisane, oznajmiające, ile gorzałki przeznacza z domaganiem się zwrotu podatku do wyrobu octanu ołowiowego a przeto do uprzedniego przeistoczenia.

Na podstawie tego oświadczenia, dwóch urzędników skarbowych sprawdza ilość i odsetki alkoholu gorzałki w kadzi, w której ma być uczyniona niezdatną do picia (l. 6).

Jeżeli nie będą mieli nic do zarzucenia, zarządzą, aby w ich obecności dodano do gorzałki środek przeistaczający w przepisanym stosunku i aby go z nią należycie wymięszano.

---

*) Władzami skarbowemi I instancyi do opodatkowania gorzałki są: w Górnej Austryi, Salzburgu, Szląsku, Bukowinie, Istryi, Gorycyi i Gradysce inspektorowie skarbowi i inspektorowie skarbowi starsi, w Karyntyi i Krainie dyrekcye skarbowe, w innych krajach dyrekcye skarbowe powiatowe.

Następnie wpiszą w obudwu egzemplarzach oświadczenia, ile gorzałki znaleźli i ile w niej odsetków alkoholu, potwierdzając zarazem, iż ją uczyniono niezdatną do picia.

Jeden egzemplarz oświadczenia (unikat) opatrzony tem potwierdzeniem i rzeczonym wywodem, doręczony będzie fabrykantowi octanu ołowiowego jako środek do uzasadnienia żądania, aby podatek konsumcyjny był mu zwrócony i dołączony być ma jako dowód do zapisków pod l. 5 zarządzonych. Drugi egzemplarz odeśle niezwłocznie kontrolor powiatowy do Władzy skarbowej I instancyi.

9. Gdyby siedziba urzędowa jednego lub obudwu czynników skarbowych, mających wykonać czynność urzędową w przepisie powyższym l. 8 wzmiankowaną, nie znajdowała się w miejscu wyrobu octanu ołowiowego, przedsiębiorca wyrobu obowiązany jest złożyć w kasie rządowej, która będzie mu wskazana, jezdne dla jednego lub dla obudwu czynników skarbowych.

10. Wypłacenie zwrotu podatku konsumcyjnego zarządza Władza skarbowa I instancyi półrocznie, w miarę ilości gorzałki do wyrobu octanu ołowiowego rzeczywiście użytej, podług przepisu przeistoczonej, tudzież jej odsetków alkoholu.

W tym celu kontrolor powiatowy zamykać będzie co pół roku zapiski pod l. 5 przepisane, porównawszy je poprzednio z książkami handlowemi i przemysłowemi fabrykanta i łącznie z oświadczeniami (unikatami), służącemi za dowody, przedstawiać je będzie Władzy skarbowej I instancyi.

Gdyby oświadczenia te wykazywały większą ilość gorzałki od zużytej w zeszłem półroczu do wyrobu octanu ołowiowego, natenczas kontrolor powiatowy zanotuje w regestrze zapisków, na najbliższe półrocze przygotowanym, obok pozycyi przeniesionej, jaka ilość gorzałki i o ilu odsetkach alkoholu pozostała do użycia.

§. 4.

Do §. 24 ustawy.

Ugoda tycząca się podatku od gorzałki

We względzie dozwolonego wymierzania i opłacania podatku konsumcyjnego od wyrobu gorzałki na podstawie ugody, rozporządza się co następuje:

I. W gorzelniach, używających tylko jednego przyrządu do pędzenia z bezpośredniem ogniskiem, który nie ma innych części składowych, tylko jeden alembik, mający najwyżej 2 hektolitry pojemności, mięszadło, hełm, flasze do chłodzenia, wężownice do chłodzenia lub proste rury do chłodzenia i rurę łączącą pomiędzy hełmem a oziębialnikiem, i których przedsiębiorcy są właścicielami gruntów a do wyrobu gorzałki używają tylko owoców własnej produkcyi albo wytłoczyn winogronowych i drożdży winnych z własnego zbioru, tudzież jagód albo korzeni, lub też innych owoców dziko rosnących.

1. Ugoda zawarta być może z pojedynczymi przedsiębiorcami takich gorzelni, albo z ogółem wszystkich przedsiębiorców znajdujących się w gminie, albo też z gminą za przedsiębiorców.

2. Okres czasu, w ciągu którego ugoda ma obowiązywać, oznaczyć należy tak, aby obejmował tylko tę część roku, w której gorzałka ma się rzeczywiście wyrabiać. Przeto, jeżeli gorzałka wyrabiana być ma w rozmaitych częściach roku nie łączących się z sobą, zawrzeć należy osobną ugodę co do każdego pojedynczego okresu.

3. Przedsiębiorca gorzelni, chcący opłacać podatek od gorzałki w granicach pozwolenia ustawowego na zasadzie ugody, najpóźniej na dni 14 przed rozpoczęciem się okresu na wyrób gorzałki przeznaczonego, zawiadomić ma ustnie lub pisemnie oddział straży skarbowej, w której okręgu nadzorczym leży jego gorzelnia:

a) o swojem nazwisku i mieszkaniu;
b) o miejscu i numerze konskrypcyjnym domu, w którym gorzałka ma być wyrabiana;
c) o lokalu przeznaczonym na wyrób gorzałki;
d) o jakości przyrządu do pędzenia, pojemności alembika i okoliczności, czy przyrząd do pędzenia jest już urzędownie ocechowany;
e) o okresie czasu, w którym gorzałka ma być wyrabiana;
f) o rodzaju istót przeznaczonych do wyrobu gorzałki, jakoteż ilości tych istót w hektolitrach.

4. Przepis powyższy (l. 3) odnosi się także do tych przypadków, w których wspólną ugodę zawierają wszyscy producenci gorzałki w gminie. Wszelako w przypadkach tych wszyscy przedsiębiorcy gorzelni gminy, którym zawarcie ugody jest dozwolone, zgodzić się muszą na jeden i ten sam okres do wyrobu gorzałki.

Podać należy także i tę okoliczność, że zamierzonem jest zawarcie wspólnej ugody.

5. Okres czasu przeznaczony na wyrób gorzałki podać należy w dniach, wymieniając dzień pierwszy i ostatni.

Okres ten nie powinien być dłuższy niż potrzeba do przetworzenia oznajmionej ilości i rodzaju surowców ze względu na jakość przyrządu do pędzenia i na zwykłe w kraju postępowanie.

6. W skutek uwiadomienia pod 3 wzmiankowanego, rodzaj przyrządu do pędzenia będzie zbadany, pojemność alembika wymierzona i przyrząd do pędzenia urzędownie ocechowany.

Zarazem sprawdzi się urzędownie, czy gorzelnia należy do tych gorzelni, które mogą być przypuszczone do opłacania podatku od gorzałki na zasadzie ugody. Wypadek tej czynności urzędowej spisany będzie w wywodzie oględzin i powinien być podpisany przez przedsiębiorcę gorzelni lub jego pełnomocnika, a gdyby jeden lub drugi nie umiał pisać, przez dwóch świadków bezstronnych.

Jeżeli już i tak w ciągu ostatnich trzech lat pojemność była wymierzona a przyrząd do pędzenia był urzędownie ocechowany i na czas ugody nie ma nastąpić zmiana, ponowne spisanie wywodu może być zaniechane.

7. Rokowanie w przedmiocie ugody dopiero wtedy zamknąć się powinno, gdy uwiadomienie co do ilości surowców może być sprawdzone bądź przez bezpośrednie oznaczenie tejże ilości, bądź też na podstawie pewnych przedmiotowych oznak, np. co do wytłoczyn winnych podług urodzaju winogron.

8. Celem urzędowego wymierzenia ryczałtu ugodnego pomnożyć należy przez siebie następujące ilości:

a) Ilość surowca odpowiednią przyrządowi do pędzenia i pospolitej w kraju fabrykacyi, która stosownie do rodzaju surowca może być przetworzona w jednym dniu;
b) wydajność alkoholu z 1 hektolitra surowca wyrażoną w stopniach hektolitrowych podług alkoholometru 100dzielnego,
c) ilość dni pędzenia gorzałki,
d) stopę podatkową po 11 centów od każdego stopnia hektolitrowego alkoholu.

9. Ugody zawierane będą tylko pod tym warunkiem, że:

a) dopóki ugoda nie upłynie, nie będzie się używać ani więcej ani innego przyrządu do pędzenia, tylko oznajmionego do ugody i wziętego w rachunek; że nie będą przetwarzane żadne inne istoty, tylko oznajmione, co do których ustawa pozwala zawrzeć ugodę względem podatku od gorzałki, i że w ogólności ruch gorzelni nie będzie zwiększony ponad zakres w ugodzie umówiony, tudzież że

b) Władzom skarbowym i czynnikom skarbowym wolno będzie, ile razy uznają to za stosowne, zwiedzać i rewidować gorzelnią z zachowaniem odnośnych przepisów, a po upływie czasu fabrykacyi ugodą objętego, uczynić przyrząd do pędzenia nieużywalnym w taki sposób, aby pomimo tego, alembik mógł być przydatnym do innych celów.

10. Odstąpienie od zasad ugody, jeżeliby ułatwiało wyrób większej ilości alkoholu niż w ugodzie postanowiono, karane bedzie jako defraudacya w stosunku do możliwej nadwyżki wyrobu.

Jeżeli odstąpienie od zasad ugody jest tego rodzaju, że przez to gorzelnia przestaje należeć do rzędu gorzelni, które mogą być przypuszczone do zawarcia ugody, postąpić należy podług przepisów karnych ustawy o opodatkowaniu gorzałki, tyczących się ryczałtowego oznaczenia tego podatku.

Nadto, w tym ostatnim przypadku kontrakt tyczący się ugody uznać należy za uchylony, podczas gdy w innych przypadkach odstąpienia od zasad ugody Władza skarbowa I instancyi ma prawo uznać kontrakt ugodny za uchylony lub pozostawić mu moc obowiązującą.

11. Umówioną kwotę opłaty ugodnej zapłacić należy zanim się rozpocznie okres czasu na wyrób gorzałki przeznaczony, w urzędzie do jej odebrania upoważnionym, za potwierdzeniem odbioru.

Gdy zaś okres ten obejmuje dwa lub więcej miesięcy, należytość zapłacona być ma z góry w tyluż ratach miesięcznych równych, jeżeli przedsiębiorca gorzelni nie woli zapłacić raczej od razu z góry całą należytość ugodną. W razie niezapłacenia należytości w czasie właściwym, Władza skarbowa I instancyi uznać może kontrakt tyczący się ugody za uchylony.

12. Jeśli w czasie, w którym ugoda obowiązuje, zajdzie okoliczność przypadkowa, w skutku której zmniejszy się wyrób gorzałki w ugodzie zapowiedziany, nie zmienia to postanowień kontraktu ugodnego.

Atoli, jeżeli zdarzenie nieprzewidziane nie pozwoli zgoła wyrabiać gorzałki w całym okresie na to przeznaczonym, kwota ugodna za ten okres przypadająca będzie zwrócona a względnie odpisana pod warunkiem, że jeszcze przed rozpoczęciem się tego okresu czasu, Władza skarbowa I instancyi będzie pisemnie uwiadomiona o zajściu przeszkody.

13. W przedmiocie każdej ugody spisać należy protokoł wolny od stempla w dwóch egzemplarzach, który zawierać powinien:

a) Wymienienie osób, z któremi zawiera się ugodę oddzielnie lub solidarnie i zasady ugody (l. 3, 4, 5 i 6),

b) umówioną kwotę ugodną,

c) postanowienia wzmiankowane pod liczbami 9, 10, 11 i 12.

Zatwierdzanie ugód należy do Władzy skarbowej I instancyi, która w tej mierze czuwać ma nad dobrem tak skarbu państwa jak niemniej i gorzelni, opłacających podatek od gorzałki podług innych przepisów.

Jeden egzemplarz protokołu ugody, opatrzony formułą zatwierdzającą a zastępujący miejsce kontraktu, wydać należy przedsiębiorcy gorzelni.

II. W gorzelniach, których przedsiębiorcy są zarazem piwowarami i używają do wyrobu gorzałki tylko odpadków pochodzących z własnej produkcyi piwa, wyjąwszy piwo zepsute.

14. Każdy piwowar chcący zawrzeć ugodę w przedmiocie podatku od gorzałki, którą wyrabia z przerzeczonych odpadków, uwiadomić ma pisemnie oddział straży skarbowej do nadzoru nad browarem i gorzelnią przeznaczony, o szczegółach pod 3, lit. *a)*, *b)*, *c)* i *d)* wzmiankowanych, tudzież o ilości i pojemności kadzi zacierowych, jakoteż o tem, czy one są już urzędownie ocechowane.

15. W skutku tego uwiadomienia (l. 14), spisany będzie wywód urzędowy podług przepisów pod l. 6 zamieszczonych, jeżeli to nie miało miejsca w ciągu ostatnich trzech lat, albo, jeżeli po spisaniu ostatniego wywodu zaszła zmiana w urządzeniu gorzelni.

16. Ryczałt ugodny wyznaczyć należy podług ilości piwa wyrabianego, mianowicie zaś w ten sposób, że od odpadków z każdych 100 hektolitrów piwa, które przedsiębiorca gorzelni w okresie ugodnym wyrobi, opodatkowany był odpowiedni wydatek alkoholu, lecz nie mniej niż 30 stopni hektolitrowych czyli litrów alkoholu podług stopy podatkowej po 11 centów za każdy stopień.

17. Przedsiębiorca gorzelni i browaru płacić ma ryczałt ugodny przy oznajmianiu każdej warki piwa, w okresie ugodnym przypadającej, w stosunku oznajmionej ilości brzeczki, w tym urzędzie, w którym opłaca podatek od piwa a przeto w rzeczonem oznajmieniu nadmienić ma o tem w formie uwagi, z odwołaniem się do kontraktu ugodnego.

18. Kontrakt ugodny zawiera się na trzy lata z wzajemnem zastrzeżeniem, że każda strona może go kiedykolwiek wypowiedzieć. Można go wypowiedzieć tylko pisemnie. W miesiąc po wypowiedzeniu kontrakt ugodny przestaje obowiązywać.

19. Zmniejszenie użycia odpadków browarnych do wyrobu gorzałki z jakiejkolwiek następowałoby przyczyny, nie zmienia zgoła postanowień kontraktu ugodnego.

Wszakże, gdyby przeszkoda nie dająca się odwrócić, nie pozwoliła całkiem wyrabiać gorzałki najmniej przez miesiąc, natenczas, jeżeli oddział straży skarbowej do nadzoru nad browarem i gorzelnią przeznaczony, będzie uwiadomiony pisemnie o przeszkodzie fabrykacyi, pozwoli się na uwolnienie od ryczałtu ugodnego za sprawdzony czas trwania przeszkody, o ile odpadki browarne nie zostaną później użyte do wyrobu gorzałki, lecz rzeczywiście na inny cel będą obrócone.

20. Ugody, tyczące się wyrobu gorzałki z odpadków browarnych podlegają zresztą przepisom podanym pod 9 i 10.

Również przepis pod l. 13, tyczący się protokołu w przedmiocie ugody, odnosi się także i do tych ugód. Rozumie się jednak samo przez się, że zasady ugody i ryczałt ugodny ustanowić należy podług przepisów podanych pod 14 i 16 a przepisy podane pod 11 i 12 zastąpić temi, które znajdują się pod 17 i 19.

§. 5.

Do §. 27 ustawy.

Ustępstwo dla gorzelni rolnych.

Za gorzelnią rolną uważana będzie ta, która nietylko stanowi nieodłączną część składową stanu posiadłości pewnego oddzielnego gospodarstwa wiejskiego, lecz nadto zostaje z temże gospodarstwem w takim związku, że wyłącznie albo przynajmniej po większej części otrzymuje z jego zbiorów istoty do wyrobu gorzałki, a natomiast zwraca temuż gospodarstwu otrzymaną przy wyrobie gorzałki brahę na pasze dla bydła albo przynajmniej nawóz, pochodzący od bydła tucznego, wypasanego tąż brahą na rachunek przedsiębiorcy gorzelni.

Gorzelnia więc przetwarzająca melas, uważana być nie może za rolną, chybaby melas przetwarzany był tylko jako dodatek do tych surowców gorzałczanych, których dostarcza samo gospodarstwo rolne, z gorzelnią połączone.

Domaganie się ustępstwa w ilości 20 a względnie 10 od sta wydajności alkoholu, ustanowionej w §. 26 ustawy dla gorzelni rolnych, oznajmić należy pisemnie Władzy skarbowej I instancyi najpóźniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem się kampanii rocznej wyrobu gorzałki. Oznajmienie to połączone też być może z uwiadomieniem o przyrządach do wyrobu i opisaniem zakładu gorzelnianego, przepisanem w §. 31 ustawy o opodatkowaniu gorzałki. Zawierać zaś powinno:

1. Siedzibę i numer konskrypcyjny gorzelni;
2. wyraźne oznaczenie gospodarstwa rolnego, do którego gorzelnia należy;
3. nazwisko właściciela gospodarstwa rolnego i gorzelni;
4. nazwisko przedsiębiorcy
   a) gospodarstwa rolnego,
   b) gorzelni;
5. grunta składające gospodarstwo rolne, t. j. grunta orne, łąki i pastwiska, oddzielnie i razem;
6. objętość zacieru, która dla gorzelni ma być dziennie opodatkowaną;
7. rodzaj istót, który w gorzelni ma być przetwarzany;
8. wymienienie, zkąd surowce będą nabywane;
9. w przypadku, jeżeli nie ta sama osoba zatrudnia się gorzelnią i gospodarstwem rolnem, także wymienienie stosunków kontraktowych między przedsiębiorcą gorzelni a przedsiębiorcą gospodarstwa rolnego co się tyczy surowców na gorzałkę, jakoteż co się tyczy brahy w fabrykacyi gorzałki otrzymywanej a względnie nawozu, który dostarczać będzie bydło tuczne przedsiębiorcy gorzelni tą brahą wykarmiane.

Do oznajmienia domagania się ustępstwa dołączyć należy w każdym razie:

a) wyciąg hipoteczny i potwierdzenie zwierzchności gminnej w celu udowodnienia, jako gorzelnia jest uzupełniającą częścią składową gospodarstwa rolnego, tudzież jako oboje należą rzeczywiście do osoby w oznajmieniu wymienionej;

b) wyciągi katastralne, tyczące się gruntów gospodarstwo rolne składających, t. j. pól ornych, łąk i pastwisk, jeżeli rozległość tychże gruntów nie jest już podana w wyciągu hipotecznym.

W przypadkach, gdy właściciel nie trudni się ani gospodarstwem rolnem ani gorzelnią, lub tylko gospodarstwem rolnem lecz nie gorzelnią, złożyć należy nadto:

c) w celu wykazania stosunków dzierżawy, kontrakt dzierżawy zawarty pomiędzy właścicielem a przedsiębiorcą, w pierwopisie lub kopii uwierzytelnionej. Jeżeli stosunek dzierżawny tyczy się tylko gorzelni, kontrakt dzierżawny dawać powinien także stanowcze wyjaśnienie we względach, w ustępie 9 wymienionych, w razie zaś przeciwnym nie byłby uważany za dostateczne wykazanie.

Ustępstwo ustawowe co do wydajności alkoholu, jeżeli wymagane wykazania, tyczące się gorzelni, zostały w zupełności dostarczone, przyzwolone będzie na czas tej fabrykacyi, która w ciągu kampanii rocznej odbywa się w okresie ośmiomiesięcznym, poczynającym się we wrześniu, październiku lub listopadzie.

Gdyby objętość zacieru dziennie opodatkować się mająca, okazała się większą niż ta, która odpowiada stosunkowi jednego hektolitra na 5 hektarów pól ornych, łąk i pastwisk gospodarstwa rolnego z gorzelnią połączonego, albo gdyby się pokazało, że niedostaje innego warunku do ustępstwa potrzebnego, albo że ten później odpadł, natenczas domaganie się ustępstwa będzie odrzucone, albo pozwolenie już udzielone, zostanie cofnięte.

Nadto w tym ostatnim przypadku przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest wynagrodzić skarbowi państwa ustępstwo, z którego już korzystał, o ile opierało się na cofniętem przyzwoleniu.

Czynniki skarbowe, którym kontrola nad podatkiem od gorzałki jest poruczona, obowiązane są czuwać nad tem, aby nie korzystano z ustępstwa, jeżeli nie zachodzą w zupełności wszystkie potrzebne warunki.

§. 6.

Do §. 31 ustawy.

Opisanie zakładu gorzelnianego i przegląd przyrządów do wyrobu.

Opisanie zakładu gorzelnianego i przegląd przyrządów do wyrobu i naczyń, potrzebne do ryczałtowego oznaczenia podatku podług wydajności miejsca zacieru,
Wzory Nr. 2 i 3. ułożone być powinny podług dołączonych wzorów Nr. 2 i 3.

§. 7.

Do §. 34 ustawy.

Zmiana wydajności w ciągu kampanii.

Uwiadomienie pisemne o zwiększeniu lub zmniejszeniu wydajności dziennej w ciągu kampanii rocznej podać należy w dwóch egzemplarzach, jak to jest przepisane także dla opisania zakładu gorzelnianego i przeglądu przyrządów do wyrobu. Jeden egzemplarz, opatrzony potwierdzeniem urzędowem, iż był podany, będzie zwrócony przedsiębiorstwu.

Zarazem Władza skarbowa I instancyi zarządzi spisanie wywodu urzędowego, co do zmiany w przedsiębiorstwie zaprowadzonej i na podstawie tegoż wymierzy nową wydajność dzienną.

Gdyby zmiana wydajności dziennej połączona była z używaniem przyrządów do wyrobu i naczyń, które jeszcze urzędownie wymierzyć i ocechować należy, i gdyby ta czynność urzędowa nie mogła być wykonana aż do czasu, w którym rozpocząć się ma fabrykacya z nową wydajnością dzienną, postąpi się podług przepisu 2 ustępu §. 33 ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

Dla ułatwienia zmiany wydajności dziennej w ciągu bieżącej kampanii rocznej w tych przypadkach, w których ta nastąpić ma bez jedno- lub kilkomiesięcznej przerwy fabrykacyi, Władza skarbowa I. instancyi może pozwolić, ażeby przyrządy do wyrobu i naczynia, które w skutek tych zmian mają być w fabrykacyi używane, umieszczone były w lokalu gorzelnianym na 8 dni przed rozpoczęciem się miesiąca od którego mają wejść w użycie, pod tym warunkiem, że aż do tego czasu trzymane będą pod zamknięciem urzędowem. W przypadku zmiany tego rodzaju Władza skarbowa I instancyi może również pozwolić, aby te przyrządy i naczynia, które przestają służyć do użytku i nie mają być pozostawione w lokalu gorzelnianym, uprzątnięte były z lokalu gorzelnianego dopiero w tym dniu, od którego rozpocznie się fabrykacya podług zmienionej wydajności.

§. 8.

Do §. 36 ustawy.

Odmiana przyrządów do wyrobu.

Uwiadomienie o dozwolonem zastąpieniu przyrządów do wyrobu i naczyń równie wielkiemi i do tych samych celów przeznaczonemi, podać należy na piśmie do Władzy skarbowej I instancyi. Władza ta zarządzi spiesznie potrzebne spisanie wywodu. Jeżeli wywód ten okaże, że przyrządy do wyrobu i naczynia, które w fabrykacyi mają być zaprowadzone, są rzeczywiście tej samej pojemności i służą do tego samego celu co te, które mają być usunięte, odmiana może nastąpić natychmiast na podstawie protokołu rewizyi.

§. 9.

Do §. 41 ustawy.

Uzupełniające oznajmienie ruchu.

Na oznajmienie uzupełniające o ruchu w ostatnim miesiącu kampanii rocznej zezwala Władza skarbowa I. instancyi na prośbę pisemną i jeżeli okoliczności nieprzewidziane, wymagające przedłużenia fabrykacyi, będą udowodnione.

§. 10.

Do §. 42 ustawy.

Wzór oznajmienia ruchu.

Oznajmienia ruchu tych przedsiebiorstw, które opodatkowane są ryczałtowo podług objętości zacieru, układać należy podług dołączonego wzoru Nr. 4. Wzór Nr. 4.

Blankiety do tych oznajmień wydawane będą przedsiębiorcom za zwrotem kosztów ich wyrobu w tych urzędach, do których oznajmienia ruchu mają być podawane.

§. 11.

Do §. 44 ustawy.

Przez dzień miesiąca lub dzień rozumie się okres 24godzinny od 12 godziny w nocy aż znowu do 12 godziny w nocy.

Dla uniknienia wątpliwości, czy określenie czasu wymieniające 12 godzinę w nocy pewnego dnia miesiąca oznacza początek czy koniec tego dnia, przydać zawsze należy wyraz „początek“ lub „koniec“. Pisać przeto należy np. „12 go-

dzina w nocy (początek) 7 października aż do 12 godziny w nocy (koniec) 31 października 1878".

§. 12.

Do §. 45 ustawy.

Do ocenienia, który rodzaj istót jest przetwarzany, wziąć należy w rachubę także te surowce, z których wyrabiane są tak zwane drożdże sztuczne, t. j. zacier fermentujący, służący za ferment. Przeto podatek ryczałtowy gorzelni przetwarzającej buraki, która wyrabia dla siebie drożdże sztuczne z istót mącznych, musiałby być wymierzony i opłacany podług wydajności alkoholu ustanowionej dla istót tego rodzaju.

§. 13.

Do §. 46 ustawy.

Uwiadomienie o przerwie spowodowanej przez przeszkodę nie dającą się odwrócić i o rozpoczęciu na nowo przerwanego ruchu gorzelni.

Uwiadomienie o przeszkodzie ruchu podać należy do oddziału straży skarbowej tego okręgu nadzorczego, w którym się gorzelnia znajduje.

Ażeby można było sprawdzić urzędownie, czy warunek przytoczony w §. 46, l. 2 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, aby przyrząd do pędzenia zostawał w spoczynku najmniej przez 48 godzin itd. jest dopełniony, oznajmić należy odrazu przy urzędowem stwierdzeniu przeszkody ruchu, albo też oddzielnie czas, aż do którego przeszkoda będzie usunięta i ruch rozpocznie się na nowo.

Uwiadomienie oddzielne o rozpoczęciu ruchu na nowo podać należy w dwóch egzemplarzach do tego oddziału straży skarbowej, do którego podano uwiadomienie o przeszkodzie ruchu i postąpi się z niem tak samo jak z tem ostatniem.

§. 14.

Do §. 54 ustawy.

Uwiadomienie o ruchu do ryczałtowego oznaczenia podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia.

Uwiadomienie o ruchu w celu oznaczenia wydajności przyrządu do pędzenia podać należy do oddziału straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym gorzelnia się znajduje; uwiadomienie pisemne ułożyć należy podług dołączonego wzoru Nr. 5 a i ustne podług niego ma być spisane. Wzór Nr. 5.

§. 15.

Do §. 55 ustawy.

Wzór oznajmienia ruchu dla gorzelni opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności przyrządu do pędzenia.

Dla gorzelni opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności przyrządu do pędzenia, przepisany jest do oznajmień ruchu dołączony tutaj wzór Nr. 6. Co się tyczy blankietów na te oznajmienia w tej mierze stosuje się odnośny przepis powyższego §. 10. Wzór Nr. 6.

§. 16.

Do §§. 61 i 62 ustawy.

Opodatkowanie wyrobu.

Do opodatkowania wyrobu opisanie zakładu gorzelnianego wygotować należy podług dołączonego wzoru Nr. 2 a wykaz przyrządów do wyrobu podług załączonego wzoru Nr. 7. Wzory Nr. 2 i

Pozwolenie na opodatkowanie wyrobu udzielać będzie przedsiębiorcy gorzelni pisemnie Władza skarbowa I instancyi na podstawie spisanego urzędownie wywodu.

Oznajmienie o ruchu gorzelni wyrażające ten sposób opodatkowania, nie może być podane dopóty, dopóki oprócz dopełnienia warunków w §. 61 ustawy przepisanych, zegar kontrolujący nie będzie ustawiony i dopóki nie będzie urzędownie zabezpieczone, aby płyn wyskokowy przepędzony, albo para alkohol zawierająca nie była w brew zakazowi z przyrządu do pędzenia, oziębialnika itp. odprowadzana.

Co w tych względach ma być uczynione, zależy to od rodzaju przyrządów do pędzenia i oziębialników.

W ogóle wymagać się będzie co następuje:

1. Pod każdy zegar kontrolujący, który ma być ustawiony, obowiązany jest przedsiębiorca gorzelni kazać postawić w miejscu oznaczonem podług §. 61, l. 2 ustawy o opodatkowaniu gorzałki na bezpiecznym fundamencie podwalinę z cegieł i cementu zewnątrz nie otynkowaną i wmurować w nią kotwicę płyty podwalinowej, należącej do zegaru kontrolującego w ten sposób, aby bez widocznego uszkodzenia muru nie mogła być wyjęta, ani nawet tylko w pochyłe położenie wprowadzona.

2. Każdy oziębialnik spoczywać ma na bezpiecznej podstawie. Jeżeli tenże, jak np. tak zwana chłodnica składa się ze zbiornika na wodę z zanurzoną w niem rurą do chłodzenia (wężownicą do chłodzenia), natenczas i dno zbiornika na wodę powinno być od zewnątrz zbadaniu dostępne. Nadto zbiornik na wodę opatrzony być musi pokrywą, dającą się urzędownie zamknąć, która oprócz otworów potrzebnych do doprowadzania pary zawierającej alkohol, tudzież do doprowadzania i odprowadzania wody chłodzącej, może mieć tylko wentylatory najwięcej 1 centymetr średnicy mające i na wypadek gdyby do wody chłodzącej lód miał być wrzucany, tylko jeszcze otwór do tego potrzebny; ten ostatni jednak tylko wtedy, gdy przez założenie rury lub w inny sposób jest zapobieżone, aby przez ów otwór nie można było naruszyć wewnętrznego urządzenia oziębialnika.

Nakoniec naczynie na wodę musi być także szczelnie spojone a rura do chłodzenia nie powinna ani leżeć na dnie naczynia wodę zawierającego, ani przylegać do jego ścian bocznych w innem miejscu prócz tego, gdzie destylat wychodzi.

3. Rektyfikator i każda inna część składowa przyrządu do pędzenia, w której płyn wyskokowy przepędzony (witka, flegma itp.) podczas destylacyi zbiera się lub zbierać się może, musi być albo ze wszystkich stron dostępna zbadaniu zewnętrznemu, albo opatrzona otworem ułatwiającym zbadanie wewnętrzne, którego zamknięcie zabezpieczone być może pieczęcią urzędową.

4. Wszystkie kurki znajdujące się u przyrządu do pędzenia i jego rur, które zamykają lub przepuszczają płyn wyskokowy przepędzony lub też parę zawierającą alkohol, urządzone być muszą w ten sposób, aby można było położyć na nich zamknięcie urzędowe, wymaganiom ustawy odpowiednie.

Dodatek A. Dodatek *A* podaje opis i rycinę urządzenia rzeczonych kurków odpowiedniego tym wymaganiom.

5. Rury przyrządu do pędzenia, służące do przewodzenia pary zawierającej alkohol lub płynu wyskokowego przepędzonego, połączone być powinny ze sobą szczelnie. Dodatek *B* zawiera opis i rysunek odpowiedniego zabezpieczenia kryz i szrub holenderskich. Dodatek B.

6. Rura łącząca pomiędzy zegarem kontrolującym a oziębialnikiem osłonięta być powinna wzdłuż całej swojej długości rurą zwierzchnią.

Dodatek C. Opis w dodatku *C* zawarty łącznie z rysunkiem, podaje odpowiednie urządzenie rury zwierzchniej i jej ubezpieczenia.

7. Gdy witkę wprowadza się do alembika, ale rura do odpływu brahy ani nie wchodzi pionowo w miejsce alembika najmniej na 8 centymetrów, ani też rura ta nie jest otoczona pierścieniem równie wysokim, szczelnie przylegającym, natenczas zbiornik, do którego rurę odpływową brahy poprowadzić należy, urządzony być może w sposób następujący:

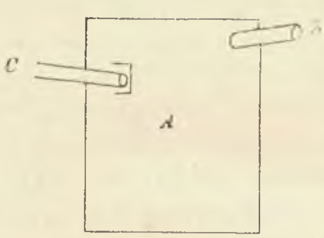

A jest naczynie nieprzemakalne drewniane lub metalowe, mające najmniej ½ hektolitra pojemności a wysokości wewnątrz od dna aż do pokrywy najmniej 30 centymetrów a którego ściany i pokrywa są tak zrobione, że naświdrowanie lub jakiekolwiek inne uszkodzenie ich celem odprowadzenia płynu nie mogłoby nastąpić bez zostawienia widocznych śladów.

Rurą metalową *B* bezpośrednio pod pokrywą wpuszczoną i z otworem odpływowym alembika połączoną, dostaje się braha do naczynia. Odpływa zaś rurą metalową *C*, która od wewnątrz zasłonięta jest cylindrem a oddalona jest nie więcej niż o trzecią część całkowitej wysokości naczynia od jego pokrywy. Połączenie rur *B* i *C* z naczyniem, jakoteż pokrywy zamykającej, tudzież połączenie rury *B* z otworem odpływowym brahy w alembiku, musi być całkiem szczelne. To ostatnie połączenie i pokrywa naczynia powinny nadto nadawać się do zamknięcia urzędowego, rury zaś *B* i *C* powinny być dość szerokie, aby ich nie zatkały części składowe stałe, znajdujące się w braże.

8. Tak do pierwotnego zbadania, jakoteż do późniejszego nadzoru, czy warunki ustawowe opodatkowania podług wyrobu, co się tyczy przyrządu do pędzenia, oziębialnika itd. mają miejsce, przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest mieć w pogotowiu przyrządy, np. schody, drabiny, galerye, potrzebne czynnikom skarbowym, aby wszelkie części składowe przyrządu do pędzenia i oziębialnika można było z bliska obejrzeć dokładnie, a według okoliczności zabezpieczyć.

§. 17.

Do §. 66 ustawy.

Wzór oznajmienia ruchu do opodatkowania podług wyrobu.

Blankiety na oznajmienia ruchu gorzelni przypuszczonych do opodatkowania podług wyrobu na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, wygotowane podług wzoru Nr. 8, wydawane będą za zwrotem kosztów wyrobu w tych urzędach, do których oznajmienia te mają być wnoszone. Wzór Nr. 8

§. 18.

Do §. 67 ustawy.

Uwiadomienie o dozwolonej zmianie oznajmienia ruchu do opodatkowania podług wyrobu.

Uwiadomienie o zmianie w oznajmionej ilości lub rodzaju surowców, albo w oznajmionej ilości wyrobu albo też w zasobie lub pojemności kadzi fermentacyjnych, podać należy na piśmie w dwóch egzemplarzach do tego oddziału straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym znajduje się gorzelnia. Jeden egzemplarz uwiadomienia opatrzony potwierdzeniem, jako był podany, zostanie gorzelni do zasłonięcia się zwrócony.

§. 19.

Do §§. 69 i 70 ustawy.

Uwiadomienie o przerwie w prawidłowem działaniu zegaru kontrolującego. Ustawienie zegaru rezerwowego. Przejście do ryczałtowego oznaczenia.

Uwiadomienie o przerwie w działaniu zegaru kontrolującego podać należy do tego oddziału straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym znajduje się gorzelnia. Obowiązkiem jest oddziału straży skarbowej przystąpić spiesznie do zbadania przerwy i stanu postępowania opłatnego w gorzelni.

Jeżeli gorzelnia rozporządza drugim zegarem kontrolującym, który czyni zadość przepisanym wymaganiom kontroli nad podatkiem od gorzałki i jeżeli przedsiębiorca gorzelni zażąda, aby został ustawiony, Władza skarbowa I instancyi zarządzi to niezwłocznie.

Jeżeli zaś przedsiębiorca gorzelni chce przejść do ryczałtowego oznaczenia podatku podług wydajności miejsca zacieru, natenczas, jak tylko potrzebny do tego przegląd przyrządów do wyrobu zostanie podany, spisany będzie niezwłocznie urzędowy wywód i według możności przyspieszy się wymierzenie wydajności.

Rozumie się samo przez się, że przedsiębiorca gorzelni nawet bez poprzedniego spisania wywodu urzędowego, rozpocząć może pod odpowiedzialnością stosownie do §. 33 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, ruch gorzelni opodatkować się mający podług wydajności miejsca zacieru, a gdy się na to zdecyduje, wydajność ta wymierzona będzie natychmiast na podstawie podanego przeglądu przyrządów do wyrobu

W każdym jednak razie wywód urzędowy spisany będzie w pierwszych tygodniach fabrykacyi, odbywającej się z oznaczeniem ryczałtowem.

Gdyby wymierzeniu wydajności stała na przeszkodzie taka okoliczność, że oznajmiono używanie do fabrykacyi przyrządów, które ani w ustawie o opodatkowaniu gorzałki, ani w osobnych rozporządzeniach ministerstwa skarbu nie zostały jeszcze uznane ani za wolne od podatku, ani też za opłatne warunkowo lub bezwarunkowo, przedsiębiorca gorzelni zostanie o tem natychmiast uwiadomiony, a jednocześnie zarządzone będzie co potrzeba z powodu, iż owe przyrządy do wyrobu nie są jeszcze poklasyfikowane.

Jeżeli zaś przedsiębiorca gorzelni chce prowadzić fabrykacyą z ryczałtowem oznaczeniem podług wydajności miejsca zacieru, nim jeszcze ministerstwo skarbu owe przyrządy poklasyfikuje, wydajność wymierzona być może z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania w ten sposób, że przyrządy jeszcze nie poklasyfikowane, uważane będą za opłatne bezwarunkowo.

§. 20.

Do §. 71 ustawy.

Zmiana ruchu gorzelni oznajmionego do opodatkowania podług wyrobu, w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić.

Gdy w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić, nastąpić ma tylko zmienione postepowanie opłatne, natenczas podać należy przepisane nowe oznajmienie na pozostałą jeszcze część czasu fabrykacyi, już oznajmionego, z dołączeniem potwierdzenia, co do przeszkody, które wydać ma gorzelni czynnik skarbowy do zbadania przeszkody ruchu przeznaczony i z odwołaniem się do pierwotnego oznajmienia ruchu, tak samo jak tamto na piśmie, w trzech egzemplarzach na blankietach drukowanych.

Co się tyczy kwoty podatku, odróżniać tu należy trzy przypadki. Za pozostałą jeszcze część czasu ruchu pierwotnie oznajmionego, przypada albo *a)* większy albo *b)* równie wielki albo *c)* mniejszy podatek od gorzałki niż według pierwotnego oznajmienia, gdy suma podatku w temże oznajmieniu podana, rozdzielona będzie w stosunku oznajmionego czasu ruchu przed zajściem przeszkody ruchu i po jej zajściu. W przypadku *a)* nadwyżka wzięta będzie na przepis za wydaniem ceduły podatkowej albo ma być natychmiast zapłacona, podług tego czy przedsiębiorcy gorzelni służy pozwolenie kredytowania podatku czy nie. W przypadku *b)* ceduła podatkowa nie będzie wydana. Podobnież w przypadku *c)* nie będzie wydana ceduła podatkowa a kwota, o którą zmniejsza się należytość podatkowa wyrównana zostanie przez odpisywanie co miesiąc podatku od gorzałki.

W każdym przypadku egzemplarz oznajmienia ruchu zmienionego zwrócony będzie gorzelni z urzędowem potwierdzeniem jako był podany.

§. 21.

Do §. 72 ustawy.

Obliczenie miesięczne do opodatkowania podług wyrobu. Wzór jego. Zrealizowanie wyników.

Obliczenie miesięczne wygotować ma kontrolor powiatowy lub urzędnik
Wzór Nr. 9. Władzy skarbowej I instancyi podług dołączonego wzoru Nr. 9 w dwóch egzemplarzach a przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca ma je także podpisać.

Jeden egzemplarz obliczenia wydany będzie przedsiębiorcy gorzelni lub jego pełnomocnikowi, drugi zaś odesłany zostanie niezwłocznie do tego urzędu, do którego przedsiębiorca gorzelni podawać ma oznajmienie ruchu.

§. 22.

Do §. 73 ustawy.

Wzór regestru gorzelnianego do opodatkowania podług wyrobu.

Wzór Nr. 10. Regestra gorzelniane ułożone być powinny podług wzoru Nr. 10. Władza skarbowa pierwszej instancyi wydawać będzie za zwrotem kosztów wyrobu druki do tych regestrów w zeszytach z ponumerowanemi stronicami i parafowanych, których nić przyciśnięta jest pieczęcią urzędową. Przed wydaniem wpisane będzie na każdym zeszycie nazwisko przedsiębiorcy i siedziba gorzelni, dla której zostaje nabyty.

§. 23.

Do §. 76 ustawy.

Uwolnienie od obowiązku oznajmiania rektyfikacyi i przekształcania płynu wyskokowego przepędzonego już opodatkowanego.

Od obowiązku oznajmiania rektyfikacyi lub wszelkiego innego przekształcania drogą destylacyi płynu wyskokowego przepędzonego już opodatkowanego, uwolnione są na zasadzie ostatniego ustępu §. 76:

1. Zakłady publiczne naukowe i nauczające (uniwersytety, szkoły główne, gimnazya, szkoły realne itd.) o ile rzeczonem postępowaniem zajmują się jedynie w celach nauki lub nauczania;

2. także probiernie chemiczne nie należące już do zakładów wzmiankowanych pod 1, które płynu wyskokowego przepędzonego nie wyrabiają i nie przedają, co do destylacyi płynu wyskokowego przepędzonego wykonanej tylko na próbę lub w celach badawczych.

Czy i pod jakiemi warunkami także inne zakłady publiczne i probiernie chemiczne uzyskać mają uwolnienie od przerzeczonego obowiązku, orzekać będzie ministerstwo skarbu w każdym z osobna przypadku.

§. 24.

Do §. 80 ustawy.

Opłacanie podatku od gorzałki ratami miesięcznemi z góry.

Pozwolenie do opłacania należytości podatkowej ratami z góry, odnośnie do oznajmień ruchu, obejmujących okres całomiesięczny, udzielać będzie na prośbę przedsiębiorcy Władza skarbowa pierwszej instancyi na jednę kampanią, jeżeli zachodzą warunki ustawowe.

Co się tyczy terminów płacenia podatku w tym sposobie, pierwszą ratę zapłacić należy natychmiast przy odebraniu ceduły podatkowej miesięcznej, we względzie zaś reszty należytości podatkowej stanowi się, że w przypadkach, w których należytość ta zapłacona być może w dwóch ratach, drugą ratę zapłacić należy piętnastego dnia oznajmionego okresu miesięcznego a w przypadkach, w których zapłacona być może w czterech ratach, drugą ratę zapłacić należy siódmego, trzecią piętnastego a czwartą dwudziestego drugiego dnia oznajmionego okresu miesięcznego. Gdy zaś chodzi o należytość podatkową za miesiąc luty albo za okres oznajmienia miesięcznego, obejmujący koniec tego miesiąca, natenczas, jeżeli się ma płacić w dwóch ratach, drugą ratę zapłacić należy czternastego lutego a względnie czternastego dnia oznajmionego okresu miesięcznego a gdy się płaci w czterech ratach, zapłacić należy drugą ratę 7 lutego, trzecią 14 lutego a czwartą ratę 21 lutego a względnie siódmego, czternastego i dwudziestego pierwszego dnia oznajmionego okresu miesięcznego.

Gdy termin płacenia przypada w niedzielę lub święto, zapłacić należy ratę w następnym dniu powszednim.

§. 25.

Do §. 81 ustawy.

Kredytowanie podatku od gorzałki.

O udzielenie kredytu do opłaty podatku od gorzałki, prosić należy Władzę skarbową I instancyi.

Udzielany będzie tylko na jednę kampanią.

Celem odnowienia kredytu nie potrzeba odnawiać za każdym razem także rękojmi na kwotę podatku, która ma być zakredytowana; lecz rękojmia już dana, o ile w tym względzie nie podlega ograniczeniu, pozostawiona być może także na drugą kampanią i następne, jeżeli nie zajdą okoliczności, które zdaniem Władzy skarbowej zmieniają wartość danej rękojmi w sposób zagrażający skarbowi państwa.

Co się tyczy sposobu zabezpieczenia kredytu na podatek od gorzałki, zachowują się w mocy obowiązującej przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 5 lutego 1852 (Dz. u. p. 1852, Nr. 43). Wartość jednak, w której wyskok przyjęty być może jako zastaw rękojemczy, ustanawia się w kwocie 11 centów za każdy stopień hektolitrowy alkoholu. Nadto w przypadkach, gdyby chciano dać rękojmią przez zapis hipoteczny, tak samo jak do wymiaru opłat bezpośrednich podatek sto razy wzięty przyjąć można za równoważnik wartości hipoteki niezadłużonej bez szacowania sądowego.

Pretis r. w

Do §. 3.

Wzór Nr. 1.

Kraj:

Okrąg skarbowy:

Okrąg kontroli:

Dowód do Nr. bież. . .
zapisków.

Oświadczenie

tyczące się gorzałki, przeznaczonej w skutek pozwolenia . . . .
. . . . w . . . . z dnia . . . . 18 . . l. . .
z żądaniem zwrotu podatku konsumcyjnego, do wyrobu . . . .

Podpisany oznajmia c. k. . . . . .
w . . . . że ilość gorzałki
wewnątrz wymienioną użyje do wyrobu
. . . . z domaganiem się
zwrotu podatku konsumcyjnego.

. . . . . . dnia . . . . . . 18 . .

Podpis.

1. Ilość gorzałki w hektolitrach . . . .

2. Odsetki alkoholu gorzałki podług 100dzielnego alkoholometru przy ciepłocie 12° Reaumura . . . .

3. Stopni hektolitrowych alkoholu (iloczyn z 1 i 2) . . . .

4. Kwota zwrotu podatku podług stopy po 11 c. za 1 stopień hektolitrowy alkoholu . . . .

5. Stan znaleziony przez czynników skarbowych:
   a) co do ilości . . . .
   b) co do odsetków alkoholu gorzałki . . . .

6. Potwierdzenie czynników skarbowych co do rodzaju i ilości istoty użytej do przeistoczenia gorzałki . . . .

Do §§. 6 i 16.

Wzór Nr. 2.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Opisanie

lokalności składających zakład podpisanego przedsiębiorcy gorzelni / fabrykanta drożdży prasowanych wyskokowych **N. N. . . . .**
w N. . . . .

Nr.	
I.	Kotlarnia w dziedzińcu na prawo; z niej prowadzą drzwi do
II.	Izby na kadzie zacierowe z 3 oknami wychodzącemi na podwórze.
III.	Palarnia, znajdująca się przed wchodem do kotlarni. Na prawo od niej jest
IV.	Izba do płókania ziemniaków, mająca jedno okno i drzwi wychodowe, prowadzące do dziedzińca wewnętrznego. Na lewo od palarni prowadzą z dziedzińca drzwi
V.	Słodowni z 2 oknami, łączącej się za pomocą drugich drzwi z drewutnią. Przy wchodzie do domu znajdują się drzwi spuszczane prowadzące do
VI.	Piwnicy na ziemniaki i do piwnicy zawierającej zapas gorzałki, które są od siebie oddzielone przepierzeniem a łączą się za pomocą drzwi w temże umieszczonych.
VII.	Izba dla pomocników przytykająca do drewutni ma drzwi prowadzące na dziedziniec i okno z kratą wychodzące na ulicę
VIII.	Izba na przygotowywanie zacieru z drzwiami do sieni i oknem wychodzącem na dziedziniec, łączy się za pomocą drugich drzwi z
IX.	Izbą na słód z jednem oknem od dziedzińca. Przez nią przechodzi się drzwiami do
X.	Pokoju starszego palacza, który ma 2 okna od ogrodu i wychód na dziedziniec. Na schodach przed sienią jest wchód na
XI.	Strych, składający się z trzech oddziałów.
XII.	Izba do chłodzenia znajduje się w dziedzińcu obok izby do przygotowywania zacieru, składająca się z rusztowania nakrytego dachem.
XIII.	Komunikacyj skrytych niema.

Wykaz przyrządów do wyrobu załącza się.

Ruchem kieruje . . . . którego podpis znajduje się poniżej.

Dozór nad służbą gorzelnianą sprawuje N. . . . . . . N. . . . . . .

Do udzielania wyjaśnień, gdy czynniki skarbowe ich zażądają, upoważniony jest N. N. . . . .

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.
Kierownik ruchu.

N. N.
Przedsiębiorca gorzelni.

Opisanie powyższe podane dnia . . . . 18 . . potwierdzają niżej podpisani jako prawdziwe a przepisany w tej mierze protokół spisany został dnia . . . . 18 . .

N. N.
Komisarz straży skarbowej.

N. N.
Członek rady gminnej.

Do §. 6.

Wzór Nr. 3.

Kraj: Okrąg kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Wykaz

wszystkich naczyń i przyrządów do wyrobu znajdujących się w gorzelni N. N. . . . .
w N. . . . . Nr. domu . . . .

W ryczałtowem oznaczeniu podatku	Nr.	Nazwa	Pojemność: hektolitry	Pojemność: litry	W ryczałtowem oznaczeniu podatku	Nr.	Nazwa	Pojemność: hektolitry	Pojemność: litry	Uwaga
Bezwarunkowo opłatne					Warunkowo opłatne					
Wolne od podatku										

N. . . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.
Przedsiębiorca gorzelni.

Wywód rewizyi.

Podpisani znalazłszy naczynia i przyrządy do wyrobu powyżej wyszczególnione, wymierzyli je, policzbowali i ocechowali urzędownie, z czego nadto spisany został przepisany protokół.

dnia . . . . 18 . .

N. N.
Komisarz straży skarbowej.

N. N.
Przełożony gminy.

Wzór Nr. 4.

Kraj: ______________ Okrąg kontroli: ______________

Okrąg urzędu podatkowego: ______________

Oznajmienie ruchu

gorzelni w . . . . L. konsk. . . . . utrzymywanej przez . . . .
a opodatkowanej ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru.

Ruch opłatny		Rodzaj surowców przeznaczonych do wyrobu gorzałki	Data i liczba załatwienia urzędowego	Podatek ryczałtowy				Uwaga
zaczyna się	trwa aż do			dzienny		za czas oznajmiony do ruchu opłatnego		
Rok, miesiąc, dzień godzina				zł.	c.	zł.	c.	

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.

Uwaga. 1. Na pierwszy miesiąc kampanii rocznej, jakoteż w przypadkach poprzedniej przerwy w ruchu gorzelni gdyby w ciągu rocznej kampanii przez jeden lub kilka miesięcy trwała, podać należy w rubryce „Uwaga“ dzień i godzinę, w której zaczęto używać naczyń do drożdży słodowych a w gorzelniach, w których naczynia służące do gotowania zaprawy zacierowej albo naczynia, przeznaczone do maceracyi kukurudzy lub zboża nie mają być uważane za naczynia przedzacierowe, także dzień i godzinę przeniesienia istót od tychże naczyń.

2. Jeżeli gorzelni jako rolnej przyznane zostało ustępstwo z wydajności dziennej, w rubryce „Uwaga“ przytoczyć należy datę i liczbę tego ustępstwa.

Do §. 14.

Wzór Nr. 5.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Uwiadomienie o ruchu

podane przez przedsiębiorcę gorzelni . . . .

tyczące się gorzelni w . . . . l. konsk. . . .

Celem oznaczenia wydajności dziennej gorzelni w . . . . l. konsk. . . . . . podpisany uwiadamia, że wyrób gorzałki w tejże gorzelni zamierza rozpocząć dnia . . . . 187 . .

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.

Do §. 15.

Wzór Nr. 6.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Oznajmienie

postępowania opłatnego wyrobu gorzałki w gorzelni utrzymywanej przez . . . . opodatkowanej ryczałtowo podług wydajności przyrządu do pędzenia a znajdującej się w . . . . L. konsk. . . . .

Rodzaj surowców	Przyrząd do pędzenia w fabrykacyi używać się mający		Przenoszenie surowców na przyrząd do pędzenia zaczyna się	Koniec pędzenia	Czas pędzenia		Uwaga
					Ilość		
	Liczba	z ustanowioną wydajnością dzienną w hektolitrach zacieru	Miesiąc, dzień i godzina		dni	godzin	

. . . . dnia . . . . 18 .

Podpis.

Uwaga. Gdy się przetwarza istoty mączne (zboże, strączywo, ziemniaki), buraki i melas lub istoty będące z nim na równi, w rubryce „Uwaga“ podać należy liczby i pojemność naczyń do zacieru i drożdży, które mają być użyte.

Do §. 16.

Wzór Nr. 7.

Kraj: Okrąg kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Wykaz

wszelkich naczyń i przyrządów do wyrobu gorzelni / fabryki drożdży prasowanych wyskokowych N. N. . . . .
znajdującej się w . . . . Nr. domu . . . . .

Nr.	Nazwa	Pojemność		Nr.	Nazwa	Pojemność	
		hektolitry	litry			hektolitry	litry

N. . . . . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.,
Przedsiębiorca gorzelni.

Stwierdzenie rewizyi.

Podpisani, znalazłszy naczynia i przyrządy do wyrobu powyżej wyszczególnione, wymierzyli je, policzbowali i ocechowali urzędownie, z czego nadto spisany został przepisany protokół.

N. N.,
Komisarz straży skarbowej.

N. N.,
Członek rady gminnej.

Do §. 17.

Wzór Nr. 8.

Kraj: ______________

Okrąg kontroli: ______________

Okrąg urzędu podatkowego: ______________

Oznajmienie ruchu

gorzelni utrzymywanej przez . . . . w . . . . L. konsk. . . . która podatek od gorzałki opłacać może według oznaczeń zegarów kontrolujących.

Postępowanie opłatne		Do wyrobu gorzałki używa się				Kadzie fermentacyjne i naczynia do fermentacyi drożdży, które mają być używane			Numera przyrządów do pędzenia przeznaczonych do ruchu	Zegary kontrolujące połączone z przyrządami do pędzenia			Przybliżona ilość alkoholu wyrobu w stopniach hektolitrowych	Należytość podatkowa		Uwaga
zaczyna się	kończy się	słodu		innych surowców		Nr.	Pojemność			Rodzaj	Nr.	Oznaczenie zegaru *)				
Rok, miesiąc, dzień i godzina		rodzaj (słód zielony lub suchy)	kilogram.	rodzaj	kilogram.		hektolitry	litry						zł.	c.	

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.

*) **Uwaga.** Rubrykę „oznaczenie zegaru“ wypełniać należy tylko w tych oznajmieniach ruchu, które podaje się po przerwie ruchu.

Do §. 21.

Wzór Nr. 9.

Kraj: ______________________

Okrąg kontroli: ______________________

Okrąg urzędu podatkowego: ______________________

Obliczenie podatku od gorzałki

dla gorzelni . . . . w . . . . L. konsk. . . . . .

Liczba przyrządu do pędzenia	Zegar kontrolujący		Początek czasu obliczenia		Koniec okresu obliczenia		Różnica pomiędzy oznaczeniami zegaru na początku i na końcu okresu obliczenia	Odsetki alkoholu		Ilość stopni hektolitrowych (litrów) alkoholu, które mają być opodatkowane
	rodzaj	liczba	miesiąc, dzień i godzina	z oznaczeniem zapomocą zegaru kontrolującego	miesiąc, dzień i godzina	z oznaczeniem zapomocą zegaru kontrolującego		próba wyskoku	średnio podług protokołu rewizyi	
I		2	3 listopada 12 godzina w południe	006750	2 grudnia 10 godzina przed południem	014835	8.085	84	83	6.791·40
II		5	„	035425	„	046830	11.405	85	83	9.694·25
								Suma.		16.485·65

Wyraźnie: Szesnaście tysięcy czterysta ośmdziesiąt pięć i $\frac{65}{100}$ stopni hektolitrowych (litrów) alkoholu, za które należytość po strąceniu 5 od sta wynosi 1722 zł. 75½ c.; gdy na podstawie oznajmienia ruchu ddo. . . . . stosownie do ceduły podatkowej ddo. . . . .

Nr. . . . . $\frac{\text{zapłacono}}{\text{wzięto na przepis}}$ tylko od wyrobu 16.000 stopni hektolitrowych 1672 zł., przeto urząd podatkowy w . . . . wziąć ma jeszcze na przepis (zapłacić należy w ciągu trzech dni) kwotę 50 zł. 75½ c.

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N.
Przedsiębiorca gorzelni.

N. N.
Kontrolor powiatowy.

Do §. 22.

Wzór Nr. 10.

Kraj:

Okrąg kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Regestr

wyrobu gorzałki w gorzelni . . . .
w . . . . Nr. konskr. . . . . w której
używany jest zegar kontrolujący Nr. . . . . . z okresu miesięcznego od . . .
. . . . aż do . . . .

Uwaga. Kierownik gorzelni osobiście lub jego zastępca obowiązany jest utrzymywać regestr urzędownie przysposobiony, w którym od rozpoczęcia postępowania opłatnego aż do jego skończenia zapisywać należy szczegóły następujące:

a) przed ukończeniem każdego zacieru rodzaj i wagę surowców do tego użytych;

b) jak tylko kadź fermentacyjna świeżym zacierem napełniona zostanie, liczbę kadzi i ilość zacieru w niej zawartego;

c) co 12 godzin oznaczenie zegaru kontrolującego. Jeżeli się używa więcej zegarów kontrolujących, przy każdym zapisku oznaczenia zegaru przydać należy także liczbę zegaru kontrolującego od którego pochodzi;

d) dzień i godzinę każdego zapisku.

Czynniki nadzorcze skarbowe zapisują także w tym regestrze wynik swojej rewizyi. Regestr ten zamknąć należy co miesiąc po dokonaniu obliczenia, poczem zabiera go czynnik skarbowy, wykonywający obliczenie, razem z należącem do niego oznajmieniem i potwierdzonemi uwiadomieniami o przeszkodach ruchu, jeżeli były, przerwach lub wadach zegaru kontrolującego (§. 73 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

Uwiadomienie o przerwie w regularnem działaniu zegaru kontrolującego w użyciu będącego, wpisać należy zaraz gdy się je odsyła w całej osnowie do regestru gorzelnianego w taki sposób, aby pismo zajmowało całą szerokość stronicy regestru. Przerwy w regularnem działaniu zegaru kontrolującego, nie zapisane we właściwem miejscu regestru w sposób powyższy, uważać należy jako takie, o których nie doniesiono (§. 69 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

W podobny sposób zapisać należy w regestrze gorzelnianym uwiadomienie, iż w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić, ruch gorzelni był tamowany lub przerwany. Przeszkody fabrykacyi nie zapisane w regestrze w taki sposób, uważane będą za nieoznajmione (§. 71 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

Zaniedbanie zapisania w regestrze w czasie właściwym oznaczeń zegaru kontrolującego, lub innego z punktów w §. 73 wzmiankowanych, jakoteż wszelkie niedokładne zapisanie w niem, ulegnie jako niedokładne utrzymywanie ksiąg karze pieniężnej od 5 aż do 200 złotych (§. 96 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

Chwila zapisania			Istoty użyte na zacier				Zacier świeży, nalany		Zegar kontrolujący		Uwaga
dzień miesiąca	pora dnia	godzina	słód		inne istoty		do kadzi Nr.	ilość w hektolitrach	liczba	oznaczenie zegaru	
			zielony	suchy							
			kilogramów		rodzaj	kilogr.					

Dodatek A.

Opisanie i wyobrażenie

kurka, który wziąć należy pod zamknięcie urzędowe dla przeszkodzenia odprowadzeniu płynu.

Figura 1 wyobraża przekrój takiego kurka a figura 2 widok jego boczny skręcony o 90° od figury 1. Rysunek.

Zrobiony jest z mosiądzu, od dołu całkiem zamknięty, od góry zaś opatrzony jest puszką *c c* i sprężyną *i i i*, z których ostatnia przyciska stożek *p p* i utrzymuje we właściwem położeniu.

Stożek można według upodobania obracać w puzdrze za pomocą klucza przystającego do jego czworobocznej głowy *o*.

Dla przeszkodzenia wyjęciu stożka jest on poniżej głowy przy *l* okrągło wytoczony i w tem miejscu obejmuje go ucho kabłąka *k*, utwierdzonego za pomocą szyi szruby *m*.

Na położenie zamknięcia urzędowego przystosowana jest do czworobocznej głowy tej szyi szruby kapa *n*, której podstawę stanowi tarcza, opatrzona 8 dziurkami.

Także kabłąk *k* jest prześwidrowany.

Gdy więc przez otwór kabłąka i przez dziurkę rzeczonej tarczy, tamtej najbliższą, przeciągnięty będzie sznur na plombę i plombą opatrzony, natenczas szyja szruby ściskająca kabłąk, zabezpieczona jest przeciw skręceniu a w skutek tego ubezpieczone jest także położenie kabłąka, który utwierdza stożek kurka w ten sposób, że ręka nie upoważniona wyjąć go nie może. To jednak nie przeszkadza obracaniu się stożka.

Nadto, przez dowolne obrócenie głowy szruby *a* naciskającej sprężynę *i i* może on być nieco podniesiony lub spuszczony; niemniej pakuł *b b* daje się każdego czasu odnowić, ponieważ puszkę zeszczelnioną czyli zeszczelniczkę *c* można bez przeszkody wyjąć.

Zatrzymują bowiem ją wyobrażone na figurze 2 kawałki metalowe *r s* za pośrednictwem szruby *d*. (Na figurze 1 opuszczone są inne części kurka, aby opisane uczynić widoczniejszemi). Gdy trzeba puszkę (zeszczelniczkę) wyjąć, odkręca się najprzód szruby *d d*, a potem wyjmuje podstawkę 5.

Dodatek B.

Zabezpieczenie krez i szrub holenderskich.

Rysunek. Całe czyli pełne ubezpieczenia krez, to jest takie, które zabezpieczać mają krezę ze wszystkich stron zamkniętą (figura 1, 2, 5 i 6) składają się z kapy walcowej, która osłania krezę i z dwóch połów *A* i *A*¹.

Połowy te są z jednej strony połączone ściśle zawiasą (*c*) i mają z drugiej strony płaty *f f* do utwierdzenia plomb.

Sztyft zawiasy — drut mosiężny — jest z jednego kawałka i przylutowany do połowy kapy.

Ściany boczne czyli dna obu kap mają okrągłe wycięcia o nieco większej średnicy niż średnica kawałków rury połączonych za pomocą krezy.

Do tych wycięć przylutowane są przysadki walcowe *h* i *h*¹, które muszą mieć najmniej dwa centymetry długości a przeto na tę odległość zasłaniają same kawałki rury a na końcach opatrzone są pierścieniami *g g*, które przylegają do rury i ubezpieczają położenie kapy.

Podobnież do ubezpieczenia szrub holenderskich (figura 3 i 4) służą puszki podobnej formy i urządzenia; tylko przysadki *h* i *h*¹ muszą być zawsze dłuższe niż części holendra, tak, że pierścienie *g* i *g*¹ zamykają holendra całkiem.

Kapy są zrobione z blachy cynkowej i są wewnątrz powleczone białą farbą olejną, która powinna stać się brunatną tam, gdzie się lutuje.

Zresztą każda kapa ubezpieczająca jest tak urządzona, że powierzchnie zetknięcia się obu jej części są zasłonięte i że przeto nie można przy nich dostać się do krezy lub szruby holenderskiej leżącej pod kapą.

Dodatek C.

Rura zwierzchnia i jej ubezpieczenie.

Rura zwierzchnia, która otaczać musi ze wszystkich stron rurę przewodnią miedzianą, łączącą oziębialnik z zegarem kontrolującym, zrobiona jest z gładkiej blachy cynkowej, niepomalowanej, i składa się z części następujących: Rysunek.

a) z połowicznego ubezpieczenia krezowego *o*,
b) z całkowitego ubezpieczenia krezowego *p*,
c) z prostego kawałka rury *c*, który ma u góry szrubę holenderską *q*, nakoniec
d) z szruby holenderskiej *s*, która ze swoją przysadką *s* i s^2 dochodzi prawie aż do tylnej ściany zegaru kontrolującego.

Ubezpieczenia krezowe pod *a)* i *b)* wzmiankowane, opisane są i wyobrażone powyżej przy szrubach holenderskich i krezach; co się tyczy kawałka rury *c*, składa się w całej długości z dwóch części, do których wzdłuż ich spojenia przylutowane są do osłonięcia go paski blaszane *a a* (obacz rysunek „przekrój *c d*").

Krok szruby holenderskiej, przylutowanej do górnego końca tej rury, jest podobnież przekrojony na dwie połowy.

Kapa czyli mutra tej szruby holenderskiej składa się z jednego kawałka, spaja przeto dwie części rury zwierzchniej; drugi koniec obu części rur wchodzi pod szrubę holenderską *s*.

Tym sposobem dwie części rur są spojone i trzymają się mocno dla tego, że przysadki *r r* znajdujące się na ich końcach, przylegają do zamkniętej rury łączącej.

Zwrócony w górę kawałek rury szruby holenderskiej *s* składa się podobnież z dwóch połów z blachą okrywającą i przekrojoną przysadką kroku, którą chwyta pełna (nieprzekrojona) mutra; podobnież kawałek rury s^1 i s^2 składa się z dwóch części i ma kształt taki, że osłania holendra na zegarze kontrolującym.

Pomiędzy rurą łączącą a rurą zwierzchnią, która ją otacza, jest ze wszystkich stron wolne miejsce mniej więcej na 3 centymetry.

96.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16 lipca 1878,

tyczące się przyłączenia gminy Bartne do okręgu Sądu powiatowego gorlickiego w Galicyi.

Dodatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29 stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 15) oddziela się gminę Bartne od okręgu Sądu powiatowego żmigrodzkiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego gorlickiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od d. 1 sierpnia 1878.

Glaser r. w.

97.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 17 lipca 1878,

tyczące się zaprowadzenia od dnia 1 sierpnia 1878 w więzieniu celkowem Sądu obwodowego i Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Libercu, ustawy z dnia 1 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 43), o wykonywaniu kar uwięzienia w aresztach odosobnionych.

Na zasadzie §. 16 ustawy z dnia 1 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 43) o wykonywaniu kar uwięzienia w aresztach odosobnionych i ustanawianiu komisyj do wykonania kar, ministerstwo sprawiedliwości rozporządza, aby przepisy tej ustawy wykonywane były w więzieniu celkowem Sądu obwodowego i Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Libercu, począwszy od d. 1. sierpnia 1878.

Stremayr r. w.

A.

Oplombowanie kurka.

Fig. 1.

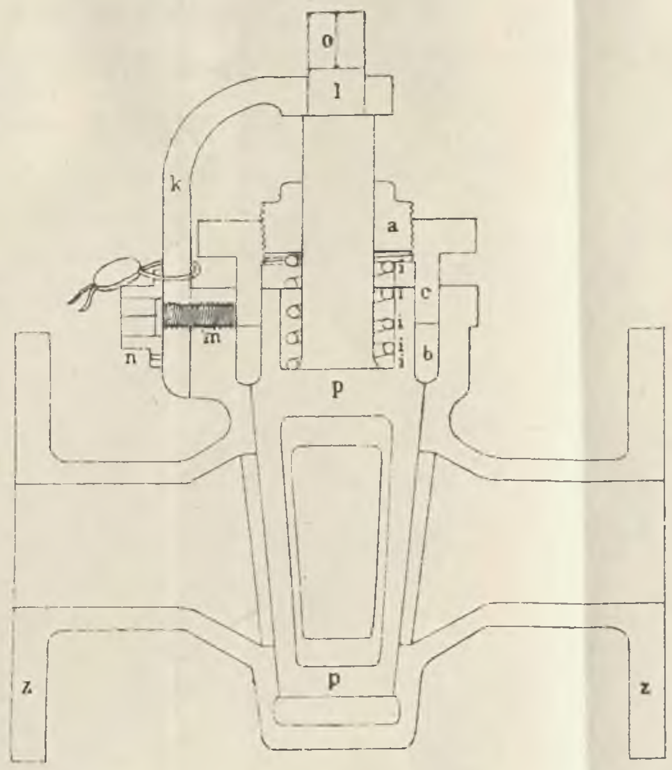

Fig. 2.

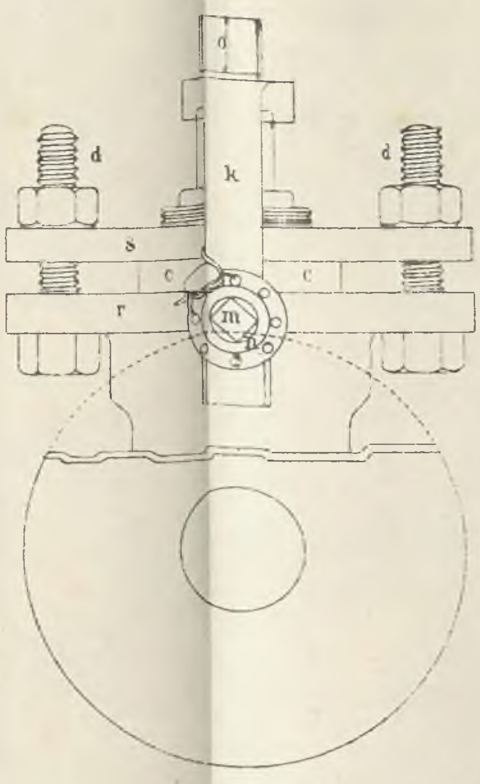

B.

Oplombowanie szruby krezowej.

Fig. 1.

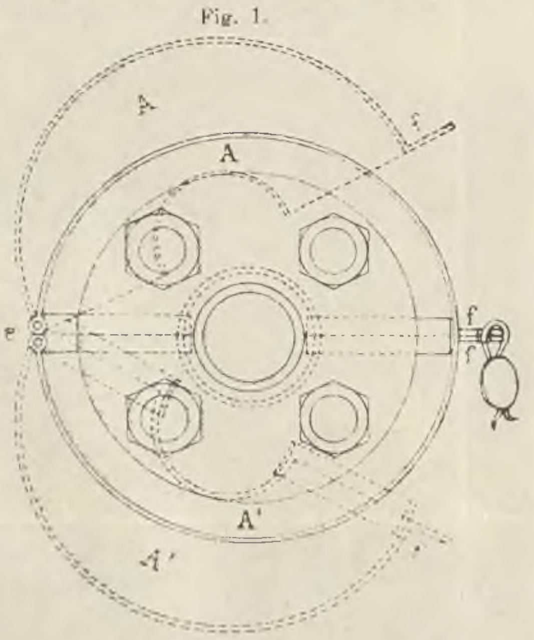

Fig. 2.

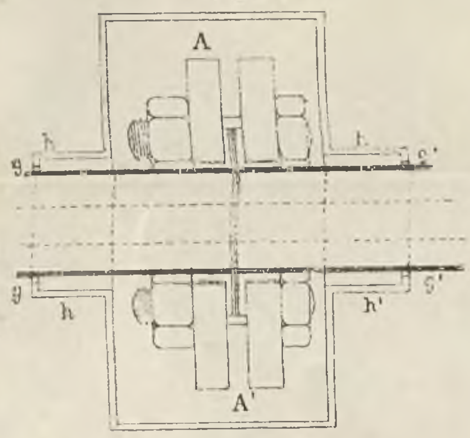

Oplombowanie szruby holenderskiej.

Fig. 3.

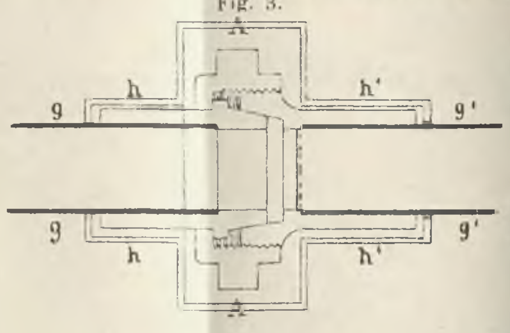

Fig. 4.

Fig. 6.

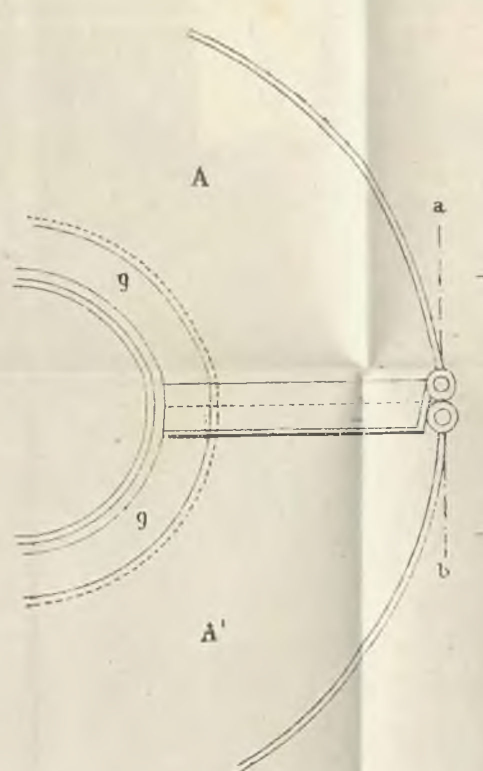

Fig. 5.

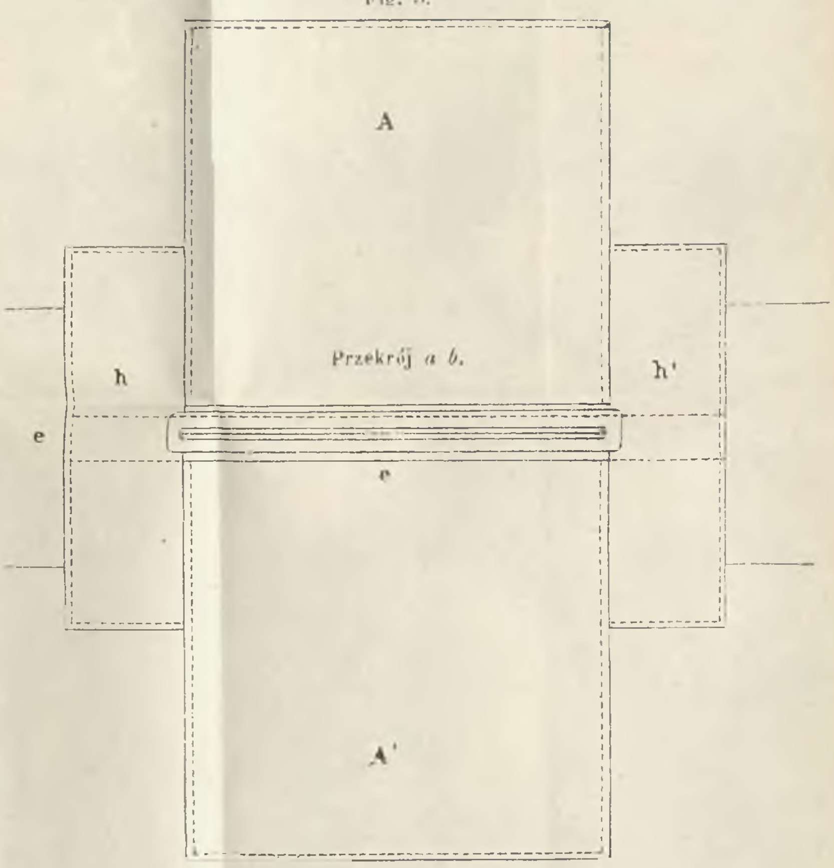

C.

Rura zwierzchnia.

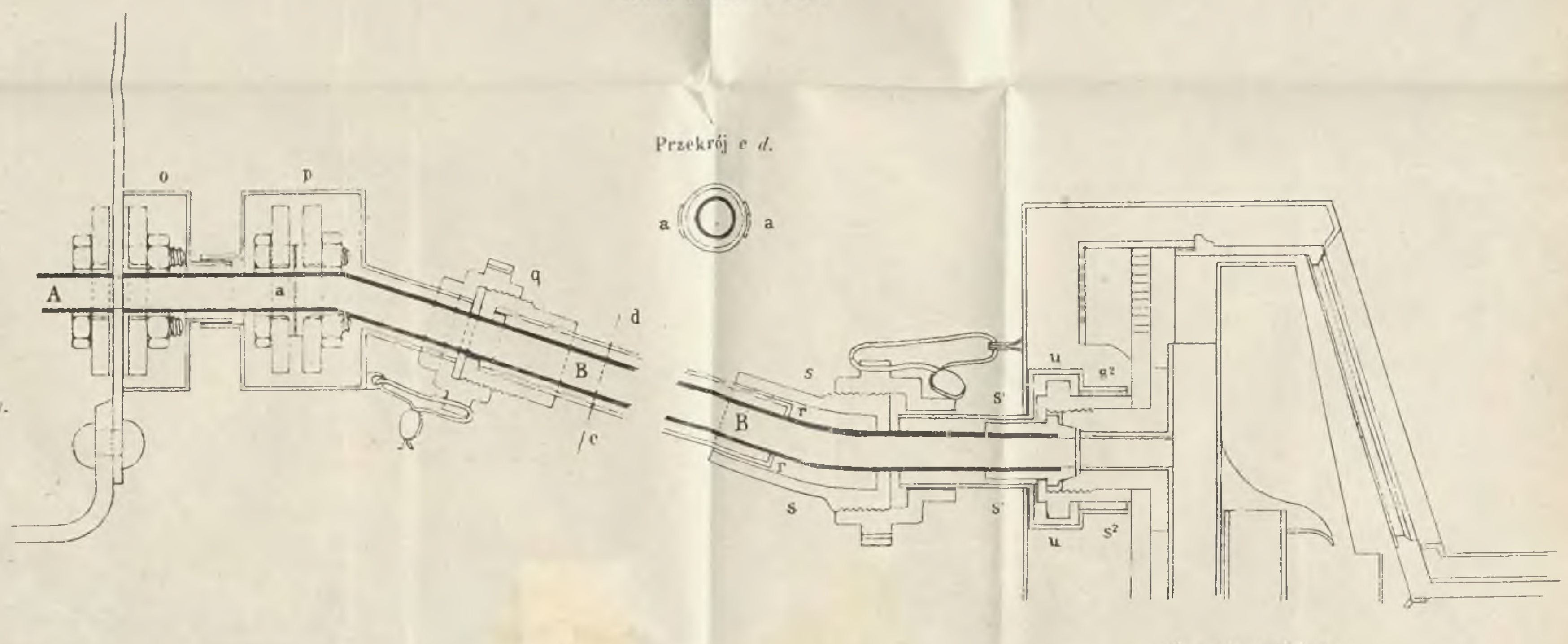

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 29 lipca 1878.

98.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 18 lipca 1878,

o zaprowadzeniu delegacyi król. węgierskiej komory głównej w dworcu kolei w Rszawie i o nadaniu delegacyi komory głównej przy młynie vodicańskim pod Rszawą upoważnień komory pomocniczej II klasy.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu z dnia 22 czerwca 1878, L. 29591, zaprowadzona została dnia 20 maja 1878 w dworcu rszawskim kolei temeswarsko-rszawskiej, z powodu otwarcia tejże kolei, delegacya komory głównej z atrybucyami komory głównej II klasy i upoważnieniem do trzymania się skróconego postępowania cłowego (awizacyjnego) przepisanego dla obrotu kolejowego.

Zarazem delegacyi król. węgierskiej rszawskiej komory głównej, istniejącej przy tak zwanym młynie vodicańskim, której zakres działania, stosownie do obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 12 listopada 1875 (Dz. u. p. z r. 1875, Nr. 141), ograniczony był teraz tylko do ekspedyowania cłowego posyłek poczty wozowej i rzeczy passażerów, nadano nadto upoważnienia komory pomocniczej II klasy.

Pretis r. w.

99.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 23 lipca 1878,

o zmianie jednego z postanowień koncesyi pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei żelaznej.

W skutek najwyższego postanowienia z dnia 23 maja 1877 uchylone zostało w dokumencie koncesyi pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei żelaznej z dnia 11 września 1869 (Dz. u. p. Nr. 180) ograniczenie tyczące się wypuszczania w obieg przez spółkę akcyjną obligacyj z prawem pierwszeństwa, zawarte w artykule 13, ustępie drugim.

Chlumecky r. w.

100.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 25 lipca 1878,

którem na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), dozwala się czasowego użycia strzelców konnych obrony krajowej dalmackiej po za granicami ogólnego obrębu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

W celu zajęcia Bośnii i Hercegowiny, strzelcy konni obrony krajowej dalmackiej użyci być mogą wyjątkowo, na czas niezbędnej potrzeby po za granicami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i poddani pod rozkazy dowódcy wojsk zajmujących.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Poleca się Ministrowi obrony krajowej wykonanie onegoż w porozumieniu z Ministrem wojny państwa.

Schönbrunn, dnia 25 lipca 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w. **Unger** r. w.
Chlumecky r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w. **Ziemiałkowski** r. w.
Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 2 sierpnia 1878.

101.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 27 lipca 1878,

o zaprowadzeniu w Borusowy przykomorka dla c. k. komory pomocniczej w Uściu jezuickiem.

Oddział straży skarbowej ustanowiony w Borusowy, przeznaczony został do załatwiania czynności przykomorka w zakresie służbowym c. k. komory pomocniczej II klasy w Uściu jezuickiem i rozpocznie czynności swoje od dnia 1 sierpnia 1878.

Pretis r. w.

102.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 29 lipca 1878,

o ustanowieniu urzędu podatkowego i depozytowego sądowego w gminie „Winohrady Królowe" w Czechach.

Z powodu zaprowadzenia Sądu powiatowego w gminie „Winohrady Królowe" w Czechach (Dz. u. p. z r. 1876, Nr. 58), ustanawia się tamże, na podstawie Najwyższego postanowienia z dnia 8 września 1876, urząd podatkowy i depozytowy sądowy, który rozpocznie czynności urzędowe od dnia 1. sierpnia 1878.

Począwszy od rzeczonego dnia, gminy miejscowe: Branik, Chodow, Hodkowiczki, Hostiwarz, Hrdlorzezy, Górny i Dolny Krzec, Kunratyce, Maleszyce, Michle, Nusle, Podoły, Sterboholy, Stare i Nowe Strasznice, Wrszowice, Winohrady i Zabehlice oddzielone będą od okręgu podatkowego Karlińskiego i połączone z nowym okręgiem podatkowym.

Pretis r. w.

103.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 1 sierpnia 1878,

tyczące się uchylenia zakazu wyprowadzania koni.

W skutku uchwały Rady Ministrów i w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem uchyla się zakaz wyprowadzania koni, wydany rozporządzeniami z dnia 21 listopada 1876 (Dz. u. p. Nr. 134) i z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 52).

Rozporządzenie to nabywa mocy od tego dnia, w którym oznajmione będzie komorom.

Stremayr r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 6 sierpnia 1878.

104.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 3 sierpnia 1878,

o nabyciu c. k. uprzyw. dolno-austryackich kolei południowo-zachodnich i zawiadywaniu ich ruchem przez Rząd.

Gdy na zasadzie ustawy z dnia 5. lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 88) należące do Spółki akcyjnej „c. k. uprzyw. dolno-austryackich kolei południowo-zachodniej“ a w księdze dla kolei żelaznych c. k. Sądu krajowego wiedeńskiego pod nazwą „Kolej Leoberdorfsko-St. Pölteńska“ zapisane linie kolejowe z Leobersdorfu do St. Pöltenu z odnogą z Scheibmühlu do Schrambachu a według okoliczności do Freylandu i z liniami bocznemi z Leobersdorfu do Gutensteinu i z Pöchlarnu do Gamingu, razem ze wszystkiemi nieruchomościami i ruchomościami, ze wszystkiemi prawami z koncesyi wynikającemi i wszelkiemi innemi przeszły na rzecz c. k. Administracyi państwa, przeto na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 5 lipca 1878 postanowienia dokumentu koncesyi z dnia 3 listopada 1874 (Dz. u. p. Nr. 10 z r. 1875) tracą moc swoję.

Zarząd rzeczonych linij kolejowych, które nosić będą nazwę „c. k. dolno-austryackie koleje państwa“ poruczony został komisyi ministeryalnej, stanowiącej delegacyą ministerstwa handlu, ministrowi handlu podlegającej, która, mianowicie co się tyczy zawiadywania ruchem rzeczonych linij kolejowych, sprawuje te same funkcye, które dotychczas należały do Rady zawiadowczej rzeczonej Spółki akcyjnej.

Tytuł komisyi tej opiewa: „Komisya ministeryalna do zawiadywania c. k. dolno-austryackiemi kolejami państwa“.

Wyłączne kierownictwo gałęzi służbowych technicznych, administracyjnych i handlowych poruczone zostało dyrektorowi, który podlega bezpośrednio komisyi ministeryalnej i jest odpowiedzialny za sprawowanie urzędu tak w ogólności, jakoteż na podstawie porządku ruchu kolei żelaznych z d. 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852).

Korespondencye komisyi podpisywane być mają zwyczajnie przez dyrektora i członka komisyi lub też przez dwóch członków komisyi.

Chlumecky r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. – Wydana i rozesłana dnia 7 sierpnia 1878.

105.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 28 lipca 1878,

o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w Saalbrücke w księstwie salzburskiem do postępowania wywozowego z piwem.

W duchu istniejących przepisów upoważnia się c. k. komorę pomocniczą I klasy w Saalbrücke w księstwie salzburskiem do postępowania wywozowego z piwem, wywożonem za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku konsumcyjnego.

Pretis r. w.

106.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 6 sierpnia 1878,

którem na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141) w dodatku do rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 100) dozwala się także czasowego użycia batalionów Nr. 79 i 80 strzelców obrony krajowej dalmackiej po za granicami ogólnego obrębu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

W celu zajęcia Bośnii i Hercegowiny także bataliony Nr. 79 i 80 strzelców obrony krajowej dalmackiej użyte być mogą wyjątkowo, w miarę niezbędnej potrzeby i na czas tejże, nierozdzielnie lub częściowo, po za granicami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i poddane pod rozkazy dowódcy wojsk zajmujących.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Poleca się Ministrowi obrony krajowej wykonanie onegoż w porozumieniu z Ministrem wojny państwa.

Wiedeń, dnia 6 sierpnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w **Unger** r. w.
Chlumecky r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w. **Ziemiałkowski** r. w.
Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 10 sierpnia 1878.

107.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 3 sierpnia 1878,

dozwalające używania wyskokomierza Dolaińskiego w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu i podające do wiadomości opis tegoż razem z rysunkiem i przepisem używania.

W gorzelniach opodatkowanych podług wyrobu na zasadzie §§. 25 i 61 ustawy o podatku od gorzałki z dnia 27 czerwca 1878 mogą być używane wyskokomierze Dolaińskiego, urządzone podług podanego tu opisu z zachowaniem zasad przepisu używania poniżej zamieszczonego.

A. Opis

wyskokomierza Dolaińskiego, przeznaczonego dla gorzelni opłacających podatek podług wyrobu.

Główne części składowe tego wyskokomierza na dołączonej rycinie wyobrażonego są:

1. Skrzynia zewnętrzna na wszystkie części przyrządu;
2. stągiewka alkoholometru;
3. bęben mierniczy z rachmistrzem;
4. przyrząd do kontroli spoczynku bębna mierniczego;
5. obydwa zbiorniki na próbki wyskoku;
6. szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

Główne części składowe 1 aż do 5 włącznie, oznaczone być powinny nazwiskiem fabrykanta i dla każdego egzemplarza przyrządu osobną liczbą.

1. Skrzynia zewnętrzna.

Skrzynia zewnętrzna (Fig. 1 i 2) składa się z grubych ścian bocznych z kutego żelaza połączonych ściśle ze spodkiem, który jest z lanego żelaza.

Od góry skrzynia zamyka się pokrywką z lanego żelaza wysuwającą się naprzód w zakładce i zamykającą się za pomocą prętów (c i c_1), urządzonych do położenia na nich plomby urzędowej a schodzących się z sobą nad niemi.

Na tylnej części skrzyni jest nasadka blaszana a z otworem do przypływu f i z kapą na kształt sita podziurkowaną, przez której dziurki powietrze i gaz uchodzi.

Ta nasadka blaszana tworzy ze stojącą prosto częścią b pokrywki skrzyni puzdro, przeznaczone na pomieszczenie stągiewki alkoholometru.

Przód części b stanowi ramę zamkniętą grubem szklem, przez które obserwować można alkoholometr.

W spodku znajduje się w każdym z czterech rogów otwór na szruby za pomocą których przymacnia się skrzynią do płyty podstawowej.

2. Stągiewka alkoholometru.

Stągiewka alkoholometru A (Fig. 2, 3 i 10) zrobiona jest z metalu brytańskiego i składa się z dwóch części d i e, z których pierwsza doprowadza wyskok do przyrządu a druga odprowadza go do bębna mierniczego.

Stągiewka alkoholometru przymocowana jest nieruchomie do skrzyni za pomocą nakątki żelaznej i dwóch wystających skrzydeł.

Przy szrubie f wyskok wchodzi do przegrody d, ztąd do nasadzonej rury d_1 i ponad czarką przez wiszące sitko do przegrody e, a ztąd rurą e_1 do bębna mierniczego.

Rura d_1 przeznaczona jest na alkoholometr, którego stan wygodnie obserwować można przez szkło nasadki pokrywkowej b powyż wzmiankowanej.

Gdyby przypadkiem wyskok płynął tak prędko, iżby czarka nie mogła go objąć i pryskałby na szkło nasadki, część spływająca pobocznie wchodzi ponad wyskok blaszany do rynny e_2 a ztąd przez dziurki po bokach umieszczone do przegrody e i dalej do bębna mierniczego.

3. Bęben mierniczy z rachmistrzem.

Bęben mierniczy B (Fig. 2 i 9) zrobiony podobnież z metalu brytańskiego ma średnicę najmniej o 50 centymetrach i składa się z 4 przegród zupełnie równych I, II, III i IV, z których każda mieści w sobie ściśle 5 litrów, tak że za jednym obrotem bębna przepłynąć muszą ściśle 20 litrów.

Wyskok przypływa do środka bębna rurą e_1 (Fig. 2) stągiewki alkoholometru, odpływa zaś otworem g, g_1, g_2 i g_3 na obwodzie bębna.

Oś bębna leży po jednej stronie w małym krzyżu rury e_1 wyż wymienionej, po drugiej zaś stronie w łożysku h, które przymocowane jest do ściany niecułek odpływowych. Ponad tem łożyskiem jest umieszczona flaszeczka z oliwą, służąca do natłuszczania osi.

Łożyska osi zrobione są ze spiżu twardego. Również i oś powleczona jest wewnątrz łożyska takimże spiżem twardym.

Na odwróconej od bębna stronie łożyska h, oś bębna połączona jest za pomocą zworki z osią rachmistrza C leżącego na przedniej części skrzyni.

Rachmistrz C ma 6 tarczy z cyframi, widzialnych od zewnątrz pod ramą metalową i nakrytych szkłami.

Ponieważ każdy wylew z bębna wynosi 5 litrów, a nawet każdy pojedynczy wylew bywa oznajmiony, przeto oznajmione liczby wzrastają o 5 jednostek, z których każda oznacza jeden litr aż do 999.995. Liczba 1,000.000 następująca bezpośrednio po 999.995 podana jest w sześciu zerach (000.000).

Przegrody bębna wypróżniają się do niecułek odpływowych D zrobionych z metalu brytańskiego; z nich płynie wyskok otworem i do przestrzeni pomiędzy ścianami k i k_1, ztąd do przedkomórki E a następnie rurą odpływową l opuszcza skrzynią przyrządu.

Otwór i umieszczony jest nie w najniższym punkcie niecułek, lecz w pewnej wysokości, w której wyskok zatrzymać się musi, aby można było wziąć jego próbkę.

Działanie i urządzenie bębna poznać można łatwo z fig. 9 dołączonej ryciny, na której ściana przednia jest odjęta.

Wyskok wchodzi otworem m a to w kierunku strzały na rycinie wyobrażonej, do przegrody I i napełnia ją tak wysoko, jak stoi przypływ m_1 przegrody II. Wyskok wchodzący teraz do przegrody II sprawia, że wkrótce jedna strona znacznie przeważy, bęben obróci się w lewo, płyn przegrody I wyjdzie otworem g i wprowadzi przegrodę II w to samo położenie, w którem pierwej była przegroda I.

4. Przyrząd do kontrolowania spoczynku bębna mierniczego.

Gdyby bęben z jakiejkolwiek przyczyny stanął, dolna połowa jego napełnia się zwolna wyskokiem, który w końcu wchodzi przednią szyją bębna do małej niecułki n (Fig. 2) z przodu leżącej.

Ztąd płynie wyskok rurą n_1 do niecułki przymocowaną, do środka huśtawki F z metalu brytańskiego (Fig. 8), która podzielona jest na dwie równe przegrody i kołysze się około osi przymocowanej do brzegu dna.

Huśtawka podnosi ciągle jedne przegrodę, drugą zniża, wyskok napełnia przegrodę podniesioną, aż ciężar zwolna zwiększający się sprawia, iż przegroda napełniona wywraca się i, opadając, wypróżnia się.

Wyskok dostaje się teraz do drugiej przegrody i to samo powtarza się kolejno.

Ściana środkowa huśtawki podnosi za każdym wywrotem huśtawki jednę z dwóch sprężyn opatrzonych młoteczkami stalowemi, tak, że zawsze jeden młoteczek uderza o dzwonek o, znajdujący się po nad huśtawką i przez to oznajmia spoczynek bębna. Zresztą o spoczynku bębna przekonać się można jeszcze i w inny sposób.

Przy rurze n_1 umieszczone jest czworoboczne naczynie, mające około 200 centymetrów sześciennych pojemności.

Część wyskoku płynącego rurą n_1 wchodzi rurką n_2 do tego naczynia i jak tylko je napełni, wychodzi z niego rurą n_3 do naczynia p_1 mającego około 100 centymetrów sześciennych pojemności i wznosi się w tem ostatniem a względnie w nasadzonej rurze powietrznej do takiej wysokości, do jakiej dochodzi płyn napełniający pierwsze naczynie.

Obadwa naczynia napełniają się stopniowo, zanim 30 litrów wyskoku przez huśtawkę przepłynie i pozostają napełnione dopóty, dopóki nie będą umyślnie wypróżnione.

Naczynie p wypróżnia się rurką odpływową leżącą za drzwiczkami J_1 a naczynie p_1 rurką odpływową leżącą za drzwiczkami J skrzyni.

Wyskok napływający podczas spoczynku bębna mierniczego odchodzi podobnież rurką odpływową l z przyrządu.

5. Dwa zbiorniki na próbki wyskoku.

Podczas gdy bęben mierniczy mierzy ilość płynu przepływającego, zbiorniki te, zrobione z metalu brytańskiego, napełniać się mają próbkami płynu, podług których ocenić można gatunek (odsetki alkoholu).

Do tego celu umieszczone są tak na przedniej jak i na tylnej ścianie bębna mierniczego po cztery czerpaki (q i q_1, fig. 2), które za każdem wypróżnieniem się przegrody bębna, zabierają próbkę i wlewają do rzeczonych zbiorników.

Dolna część niecułki odpływowej D, jak już wyżej nadmieniono, jest aż po odpływ i ciągle napełniona płynem; czerpaki (q i q_1, fig. 2) zanurzają się tutaj, nabierają małe oznaczone ilości i doprowadzają je do zbiorników na próbki, mianowicie zaś czerpak q przez rynnę r do zbiornika próbek dla zwyczajnej kontroli (G), a czerpak q_1 przez rynnę r_1 do zbiornika próbek dla kontroli nadzwyczajnej (H).

Zbiornik próbek dla kontroli zwyczajnej (G) znajduje się po prawej stronie skrzyni pomiędzy niecułką odpływową a przednią ścianą skrzyni; położenie to stanowi o jego kształcie i wielkości; pojemność jego wynosi około 14 litrów.

Otwór, którym próbki wyskoku płyną do zbiornika (G), umieszczony jest w górnej części tegoż i zabezpieczony przez zamknięcie płynem (czyli hidrauliczne), które nie dozwala ulatniać się próbkom wyskoku.

Dla przypływu powietrza znajduje się na pokrywce zbiornika rurka zwężająca się ku końcowi.

Ażeby można było kontrolować ubytek odsetków alkoholu w wydzielonych próbkach wyskoku podczas gdy zostają w zbiorniku próbek G, wstawione jest ukośnie w tenże zbiornik naczynie walcowe (N) z metalu brytańskiego, mające $^1/_2$ litra pojemności (Fig. 3, 4 i 5).

Napełnia się je wyskokiem oznaczonej ilości odsetków alkoholu, odejmując górną szrubę W i wlewając wyskok próbny za pomocą lejka.

To naczynie wstawione komunikuje za pomocą rurki (Fig. 4 i 5) na górnej jego części umieszczonej i prawie aż do pokrywki zbiornika próbek dochodzącej, z przestrzenią powietrzną tegoż zbiornika.

Wyskok znajdujący się w naczyniu wstawionem spuszcza się za pomocą kurka s_1.

Porównanie odsetków alkoholu zawartego w wyskoku z tego naczynia spuszczonym, z pierwotną ilością odsetków alkoholu, okaże ubytek odsetków alkoholu.

Zbiornik G wypróżnia się za pomocą kurka s. Kurek ten, jakoteż kurek s_1 do naczynia wstawionego dostępne są przez drzwiczki J znajdujące się w przedniej ścianie skrzyni wyskokomierza.

Zbiornik na próbki dla kontroli nadzwyczajnej H (Fig. 2, 3, 6) ma około 21 litrów pojemności i mieści się pomiędzy niecułką a tylną ścianą skrzyni.

Wyskok przypływa do niego dwiema puszkami znajdującemi się na pokrywce, zaopatrzonemi w zamknięcie hidrauliczne, odpływa zaś rurą t i kurkiem t_1, który, równie jak rurka odpływowa naczynia p, dostępny jest przez drzwiczki J_1, umieszczone po lewej stronie przedniej ściany skrzyni.

Komunikacyą powietrza ułatwia rurka znajdująca się na pokrywce zwężająca się w ostry koniec.

Powyżej zbiornika tego umieszczone jest naczynie walcowe *L* z metalu brytańskiego (Fig. 8).

Mieści ono w sobie $^1/_2$ litra opatrzone jest pokrywką do odszrubowania, przez którą przechodzi rurka powietrzna i w niem zbiera się wyskok, w którym oznaczony być ma ubytek odsetków alkoholu wskutek ulatniania się następujący.

Czerpaki q i q_1 bywają rozmaitej wielkości, stosownie do wydajności przyrządu do pędzenia, którego oziębialnik połączony być ma z wyskokomierzem.

Gdy przyrząd do pędzenia wyrabia dziennie przeszło 20 hektolitrów wyskoku, czerpaki mają około $^1/_2$ centymetra sześciennego, a dla wszystkich mniejszych przyrządów około 1 centymetr sześcienny pojemności.

6. Szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

a) Zabezpieczenie otworu odpływowego skrzyni przyrządu.

Ażeby przez otwór odpływowy skrzyni przyrządu nie można było wywierać z zewnątrz wpływu na działanie bębna mierniczego, leżą naprzeciwko tegoż otworu odpływowego, przylutowane do niecułki kapa ochronna k i ściana ochronna k_1 (Fig. 2 i 7).

Gdyby tu np. próbowano świdrować, chcąc wpływać na działanie bębna, musianoby najprzód prześwidrować ścianę ochronną, potem kapę a nareszcie niecułkę. Ale w takim razie wyskok dostałby się z niecułki odpływowej do przestrzeni u zamkniętej kapą ochronną k, a przez otwór, znajdujący się na dnie tejże przestrzeni do skrzyni zewnętrznej i przez jej dno podziurkowane spłynąłby po podstawie.

b) Przyrząd do przekonania się o wprowadzeniu pary.

Po prawej stronie skrzyni, mianowicie zaś powyżej zbiornika na próbki *H* znajdują się dwa połączone naczynia *K* z metalu brytańskiego (Fig. 7 i 8). Jedno naczynie jest szczelnie zamknięte za pomocą przyszrubowanej pokrywki i opatrzone rurą idącą z dołu do góry i sięgającą do drugiego naczynia.

To drugie naczynie zamknięte jest jednak tylko zwyczajną pokrywką i ma u góry otwór dla powietrza.

Gdy się używa wyskokomierza, pierwsze naczynie napełnione jest wyskokiem, który w razie najmniejszej prężności pary wznosi się rzeczoną rurą do drugiego naczynia.

c) Środki do zapobieżenia, aby osady itp. nie wchodziły do zbiorników na próbki.

Rynny r i r_1 odbierające próbki z czerpakiem, opatrzone są blachami ochronnemi w ten sposób, że tylko strona zwrócona do czerpaków jest otwarta i że krople płynu, powstające z osadu pary, wchodzić do nich nie mogą. Nadto na stągiewce alkoholometru ponad rurą e_1 znajduje się kapa ochronna, zasłaniająca całkowicie obadwa przystępy do zbiornika na próbki *H*; także i ponad przypływem do zbiornika na próbki *G* umieszczona jest kapa.

Otwory przypływowe zbiorników na próbki są nieco podwyższone, aby do nich nie wchodził płyn, gdyby spływał po górnych ścianach tychże zbiorników.

d) Plombowania.

Dla zapobieżenia, aby połączenie rury, spajającej oziębialnik przyrządu do pędzenia z wyskokomierzem, utworzone za pomocą szruby holenderskiej *f*, nie było rozkręcone przez kogoś nieupoważnionego, przylutowana jest do nasadki *a* skrzyni sześcioboczna mutra holendra, opatrzona po rogach dziureczkami i uszko w pobliżu tej mutry do położenia plomby urzędowej.

W podobny sposób postarano się o zabezpieczenie śruby f_1 z rurą odprowadzającą wyskok spływający ze skrzyni przyrządu.

Przy tej ostatniej śrubie umieszczona jest nadto blacha ochronna nad kryzą, za pomocą której śruba przymocowana jest do ściany skrzyni, dla przeszkodzenia zwolnieniu lub rozkręceniu.

Do urzędowego zamknięcia skrzyni przyrządu, potrzebne są tylko 3 plomby, mianowicie na drzwiczkach *J*, na drzwiczkach J_1 i przy prętach zamykających pokrywkę skrzyni (Fig. 1 i 2).

Wewnątrz wyskokomierza znajdują się urządzenia do umieszczenia zamknięcia urzędowego na rachmistrzu, aby nie mógł być odśrubowany i dowolnie ustawiony.

B. Przepis

używania wyskokomierza Dolaińskiego do opodatkowania wyrobu w gorzelni.

I. Wyskokomierz Dolaińskiego, który ma być ustawiony w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu, powinien być do tego celu uwierzytelniony przez jeden z c. k. urzędów miar i wag w Wiedniu, Bernie, Pradze i Lwowie, opatrzony świadectwem uwierzytelnienia, tudzież znakiem urzędu miar i wag. Nadto zamknięcia, które urząd miar i wag położył na zamknięciu pokrywki skrzyni i na drzwiczkach tejże skrzyni, powinny być nienaruszone.

Także dalsze używanie wyskokomierza Dolaińskiego uwierzytelnionego i już ustawionego, w opodatkowaniu wyrobu zależy od tego, aby zawsze był pod zamknięciem urzedowem, wyjąwszy czas, w ciągu którego odbywały się dochodzenia urzędowe.

II. Wyskokomierz do opodatkowania wyrobu gorzelni, ustawiony być powinien pod dozorem bezpośrednim dwóch czynników skarbowych, w obecności przedsiębiorcy gorzelni lub jego zastępcy.

Zanim się ustawianie zacznie, czynniki skarbowe zbadać mają, czy warunki, o których jest mowa w ustępie I, są dopełnione.

Jeżeli w tym względzie wszystko jest w porządku, czynniki urzędowe, odjąwszy zamknięcia urzędu miar i wag i usunąwszy z wewnętrznych części przyrządu opakowanie, które je ubezpieczało podczas przewozu, zbadać mają, czy która część przyrządu nie zgięła się w przewozie lub w inny sposób nie została uszkodzona, mianowicie zaś, czy bęben mierniczy porusza się łatwo w tym kierunku, w którym obraca się przy mierzeniu płynu.

Jeżeli i to zbadanie żadnych nie nasunie wątpliwości, położona będzie plomba urzędowa na ramach rachmistrza i flaszeczka na oliwę nad łożyskiem osi bębna mierniczego napełniona będzie odpowiednią oliwą, której gorzelnia ma

dostarczyć, poczem skrzynia przyrządu zostanie natychmiast zamknięta i urzędownie opieczętowana.

III. Do ustawienia wyskokomierza gwoli opodatkowania wyrobu przystąpić wolno tylko wtedy, gdy przy badaniu i oględzinach, stosownie do ustępów I i II wykonanych, nie znaleziono nic do zarzucenia.

Ustawiając zaś, trzymać się należy ściśle przepisów §. 61, l. 2 ustawy o opodatkowaniu gorzałki z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72) i zastosowań §. 16, l. 1 i 2 przepisu wykonawczego o podatku od gorzałki z dnia 3 lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 95).

Płyta, łącząca wyskokomierz z podstawą z cegieł wymurowaną, zrobiona być musi z lanego żelaza i mieć spód wydrażony z kotwicą. Figury 1, 2 i 3 na dołączonej rycinie wyobrażają tak płytę podstawy z kotwicą (*x* i *y*), jakoteż przymocowanie jej do podstawy.

Wyskokomierz, stojący na płycie podstawy, należy do niej przyszrubować. Do tego celu znajdować się muszą w czterech rogach tejże płyty otwory opatrzone krokiem szrubowym, które odpowiadają otworom w dnie skrzyni przyrządu, przeznaczonym na włożenie szrub utwierdzających.

Szruby te przykręcić trzeba mocno i zabezpieczyć je od nieupoważnionego zwolnienia żelaznemi pręcikami, opatrzonemi na jednym końcu główką a na drugim końcu uszkiem, przetykając taki pręcik przez każde dwie przewiercone głowy szrub i kładąc plombę urzędową na końcu jego opatrzonym w uszko.

IV. Wyskokomierz łączy się z oziębialnikiem przyrządu do pędzenia tym sposobem, że rurę łączącą (§. 61, l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) spaja się za pomocą krezy z tym kawałkiem rury, przez który płyn wyskokowy przepędzony wychodzi z oziębialnika, a za pomocą szruby holenderskiej, umieszczonej na rurze przypływowej wyskokomierza, z tąż rurą.

Rurę łączącą osłonić należy rurą zwierzchnią, o czem traktują §. 61, l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki i §. 16, l. 6 przepisu wykonawczego do tej ustawy.

V. Cylinder cynkowy, którego wymaga §. 61, l. 1 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, powinien być zewnątrz gładki i nie pomalowany, wewnątrz zaś powleczony białą barwą olejną i składać się musi w wyskokomierzu Dolaińskiego z dwóch części,

1. z płaszcza i
2. z pokrywki, zamykającej go od góry.

1. Płaszcz musi mieć wycięcie gwoli odczytywania znaków rachmistrza, drugie wycięcie na rurę odpływową wyskokomierza i dwoje drzwiczek tak urządzonych, aby można było położyć na nich urzędowe zamknięcie, a które odpowiadają drzwiczkom skrzyni przyrządu, prowadzącym do próbek wyskoku. Nadto w tej ścianie płaszcza, która zasłaniać ma stronę skrzyni przyrządu, zawierającą stągiewkę alkoholometru, znajdować się ma rozpór, który, gdy płaszcz od góry położony będzie około skrzyni przyrządu, zostawia wolne miejsce na rurę przypływową wyskokomierza. Rozpór ten, jakoteż otwarta pod rurą odpływową wyskokomierza część wzmiankowanego wyżej wycięcia muszą jednak być zamykalne za pomocą blach ochraniających, tak urządzonych, aby można było położyć na nich zamknięcie urzędowe.

2. Pokrywka cylindra cynkowego powinna mieć kapę odpowiednią postaci stągiewki alkoholometru z wycięciem służącem do obserwowania alkoholometru,

tudzież rozpór na rurę przypływową a ponad zasłoną podziurkowaną stągiewki alkoholometru otwór powietrzny i zamykać powinna płaszcz jak wieko pudełka.

Otwarta zaś część wzmiankowanego wyżej rozporu pod rurą przypływową, opatrzona być powinna blachą ochraniającą urządzoną do położenia na niej zamknięcia urzędowego.

Jeżeli blachy ochraniające są umieszczone na płaszczu i pokrywie, natenczas płaszcz musi być całkiem przytwierdzony, pokrywka zaś z jednej strony, mianowicie od strony stągiewki alkoholometru. Celem zupełnego przeszkodzenia nieupoważnionemu odjęciu pokrywki znajdować się powinny po tej stronie płaszcza i pokrywy, która leży naprzeciwko stągiewki alkoholometru, uszka, przez które przewleka się sznur zamykający.

VI. Jak tylko wyskokomierz ustawiony zostanie w sposób, w ustępach powyższych przepisany, zanotowany będzie stan rachmistrza wyskokomierza i spisany zostanie protokół całej czynności, który podpisać ma także przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca.

VII. W dniu otwarcia ruchu gorzelni, która opłacać ma podatek podług wyrobu, lub najpóźniej w 3 dni po otwarciu, naczynia wstawione, do przekonania się o ubywaniu odsetków alkoholu, służące, napełnione będą wyskokiem mającym ściśle albo prawie tyle odsetków alkoholu ile średnio posiada ich wyrób według obliczenia na zasadzie §. 62 ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

Zbadana ilość odsetków alkoholu zapisana będzie w regestrze gorzelnianym, jak tylko zamknięcie urzędowe, do tej czynności urzędowej odjęte, położone zostanie napowrót na skrzyni przyrządu i na cylindrze cynkowym.

Taż sama czynność urzędowa odbywa się, ile razy po przerwie fabrykacyi, w ciągu której nastąpiło ostatnie miesięczne obliczenie podatku od gorzałki, rozpoczyna się na nowo ruch gorzelni w tej samej kampanii rocznej. Rozumie się samo przez się, że za każdym razem, gdy podczas kampanii rocznej naczynie wstawione wypróżnione zostało celem zbadania jego treści, trzeba natychmiast napełnić je znowu wyskokiem i zapisać w regestrze gorzelnianym, ile tenże zawiera odsetków alkoholu.

Po napełnieniu naczynia wstawionego, służącego do przekonania się o ubywaniu odsetków alkoholu a przeznaczonego dla kontroli nadzwyczajnej, nastąpi za każdym razem także napełnienie naczynia wstawionego, służącego do przekonania się o wejściu pary.

Wyskoku potrzebnego do napełniania naczyń wstawionych dostarczyć ma gorzelnia, której też zwrócona będzie reszta do dalszego użytku nie potrzebna.

VIII. W celu oznaczenia ilości wyskoku, który przepłynął przez wyskokomierz Dolaińskiego, jakoteż ilości odsetków alkoholu w tymże wyskoku zawartego, postępuje się w sposób następujący:

1. Najprzód bada się dokładnie, czy zamknięcia urzędowe na przyrządzie do pędzenia, oziębialniku, rurze zwierzchniej osłaniającej rurę łączącą oziębialnik z wyskokomierzem, na cylindrze cynkowym tego ostatniego itd. są nienaruszone i czy cel ich nie został udaremniony. Wszystko, co by było do zarzucenia, będzie urzędownie stwierdzone.

2. Następnie wstrzymuje się na czas krótki ruch przyrządu do pędzenia, zapisuje w regestrze gorzelnianym to co wskazuje rachmistrz wyskokomierza i odejmuje się tak cylinder cynkowy od wyskokomierza jak i rurę zwierzchnią od rury łączącej. Ściany wewnętrzne cylindra cynkowego, jakoteż ściany zewnętrzne skrzyni przyrządu i jego połączenie z podstawą, tudzież części wewnętrzne rury

zwierzchniej i części zewnętrzne rury łączącej będą również starannie obejrzane i wadliwości, jeżeliby się znalazły, zostaną urzędownie stwierdzone.

3. Teraz wkłada się rurę zwierzchnią napowrót na rurę łączącą a płaszcz cylindra walcowego do skrzyni przyrządu i na obudwu kładzie się napowrót zamknięcie urzędowe.

4. Otwiera się potem w cylindrze cynkowym i w skrzyni przyrządu drzwiczki prowadzące do rurki odpływowej na próbki wyskoku do zwykłej kontroli, aby najprzód zbadać, czy znajdujące się tam naczynie, do sprawdzenia przerwy w działaniu bębna mierniczego służące, zawiera płyn czy nie.

Gdyby zawierało płyn, natenczas, jeżeli od czasu, gdy naczynie to było próżne, nie oznajmiono przerwy w działaniu bębna mierniczego, uczyniony będzie zarzut defraudacyi.

5. Po dokonaniu powyższych czynności próbki wyskoku do zwyczajnej kontroli ściągnięte będą całkowicie do czystego i suchego naczynia, z sobą zmięszane i za pomocą przepisanego alkoholometru oznaczony będzie ich stopień.

Toż samo uczynić należy z wyskokiem w naczyniu wstawionem kontroli zwyczajnej.

Jeżeli wyskok ten okaże ubytek stopnia alkoholu o więcej niż $^1/_5$ stopnia alkoholometru, ilość tego ubytku doliczona będzie do stopni alkoholu otrzymanych przez zbadanie próbek wyskoku.

Gdyby się zdarzyło, że w skutek nader ograniczonego ruchu gorzelni ściągnięte próbki wyskoku nie wystarczają do odpowiedniego napełnienia naczynia, użytego do oznaczenia ich stopnia, natenczas oznacza się to naczynie nicią w miejscu, do którego wlane próbki dochodziły i ocenia się na oko, ilekroć trzebaby powiększyć ich objętość, aby się naczynie całkiem lub z czubem napełniło. Następnie wlewa się próbki wyskoku do innego naczynia czystego i suchego, napełnia się tamto naczynie czystą wodą, mającą około 12 stopni Reaumura ściśle aż po nitkę tyle razy, ile według poprzedniczego ocenienia potrzeba do napełnienia go a względnie przepełnienia i części wody tym sposobem odmierzone dolewa się do próbek wyskoku.

Oznaczywszy stopień tej mieszaniny, składającej się z wody i wyskoku, można na zasadzie jej odsetków alkoholu obliczyć w przybliżeniu, ile odsetków alkoholu mają sameż próbki wyskoku.

Jeżeli np. potrzeba dwa razy (w ogólności n razy) więcej wody niż objętość próbek wyskoku wynosi, tak, że próbki razem z dolaną wodą mają objętość trzy razy (w ogólności $n + 1$ razy) większą od pierwotnej i jeżeli mięszanina ta miała $26^1/_2$ (w ogólności m) stopni alkoholometru, natenczas same próbki mają $26^1/_2 \times 3 = 79^1/_2$ (w ogólności $[n + 1]\, m$) stopni alkoholometru, t. j. tyle razy więcej niż mięszanina, ile razy objętość ich mieści się w objętości mięszaniny.

Ażeby przez używanie małych naczyń ograniczyć do bardzo małej liczby przypadków potrzebę uciekanie się do tego środka pomocniczego, a zarazem wynikom oznaczenia stopni zapewnić potrzebną miarę dokładności, używać należy do oznaczania odsetków alkoholu w próbkach wyskoku takich alkoholometrów, których podziałka dochodzi nie od 0 aż do 100 stopni, lecz tylko od 75 aż do 96 stopni, ale której każdy stopień podzielony jest na pięć części.

Przedsiębiorcy gorzelni, którzy obrawszy opodatkowanie podług wyrobu, posiadać muszą na mocy §. 64 ustawy o opodatkowaniu gorzałki (Dz. u. p. 1878, Nr. 72) w gorzelniach swoich alkoholometr studzielny przepisanego urządzenia, nabywać mogą przez Władzę skarbową I instancyi za zwrotem kosztów wyrobu

alkoholometry tego rodzaju, sprawdzone podług przepisów porządku miar i wag (Dz. u. p. 1872, Nr. 171, §§. 33 aż do 36), mające długości 30 centymetrów, z których 16 centymetrów przypada na część pływającą a 14 centymetrów na szyjkę, z odpowiedniemi naczyniami do zanurzania.

6. Kontrola zwyczajna kończy się po zbadaniu wzmiankowanem w powyższym 5 ustępie ponownem napełnieniem naczynia wstawionego.

Przystęp do próbek wyskoku zamyka się, pokrywę cylindra cynkowego zakłada na nowo i ubezpiecza zamknięciem.

Zresztą przy kontroli zwyczajnej można zaniechać czynności pod 2 i 3 wzmiankowanych, jeżeli stosunki ruchu gorzelni lub inne okoliczności nie dają powodu do ściślejszego badania.

7. Przy kontroli nadzwyczajnej wykonywa się najprzód czynności wzmiankowane pod 1 aż do 3 włącznie. Wykonywa się także czynność urzędową, wskazaną w ustępie 5 co do naczynia kontroli zwyczajnej, służącego do przekonania się o spoczynku bębna mierniczego. Wszakże oznaczenie stopnia próbek wyskoku, w ustępie 5 także wzmiankowane, uskutecznia się tylko wtedy, jeżeli można przypuszczać, że próbki te napełnią naczynie do zanurzania najmniej do połowy.

Dalsze postępowanie kontroli nadzwyczajnej obejmuje oznaczenie próbek wyskoku do tejże kontroli przeznaczonych, odjęcie pokrywy skrzyni przyrządu i oznaczenie stopnia wyskoku w naczyniu wstawionem do tejże kontroli służącem, tudzież zbadanie naczynia będącego przy huśtawce do przekonania się o spoczynku bębna mierniczego, jakoteż zbadanie przyrządu do przekonania się o wejściu pary, nakoniec obejrzenie wewnętrznych części przyrządu.

Przy oznaczaniu stopnia próbek wyskoku przeznaczonych do kontroli nadzwyczajnej i wyskoku z naczynia wstawionego do tej kontroli przeznaczonego, postępować należy tak samo, jak przy oznaczaniu stopnia płynów próbnych kontroli zwyczajnej.

Wyniki oznaczenia stopnia nie będą wprawdzie wzięte za podstawę do obliczenia podatku od gorzałki, lecz zanotowane będą w formie uwagi w regestrze gorzelnianym i porównane z zapiskami kontroli zwyczajnej w regestrze.

Wynik badania naczynia znajdującego się przy huśtawce a służącego do przekonania się o spoczynku bębna mierniczego, jakoteż przyrządu do przekonania się o wejściu pary, zapisuje się także w regestrze gorzelnianym. Zarazem, gdyby w pierwszem naczyniu znaleziono płyn a od czasu ostatniej poprzedzającej kontroli nadzwyczajnej ani uwiadomienia o przerwie w działaniu bębna mierniczego nie uczyniono, ani zarzut defraudacyi z powodu takiej przerwy nie był wyniesiony, uczynić należy zarzut defraudacyi.

Oglądanie wewnętrznych części wyskokomierza o tyle tylko miejsce mieć może, o ile to da się uczynić bez odejmowania i wyjmowania tych części. Gdyby się znalazły uchybienia, należy urzędownie je stwierdzić, a gdyby miały psuć dokładność wskazówek wyskokomierza, używanie nadal tego wyskokomierza do opodatkowania wyrobu będzie zabronione.

Jeżeliby zaś sito stągiewki alkoholometru było onieczyszczone, czynnik skarbowy sam je oczyści i flaszeczkę na oliwę, umieszczoną nad łożami osi bębna mierniczego, napełni odpowiednią oliwą, której dostarczyć ma gorzelnia. Gdy w taki sposób zadanie kontroli nadzwyczajnej co do wyskokomierza będzie spełnione, pokrywa skrzyni przyrządu, drzwiczki do próbek wyskoku w skrzyni przyrządu i w cylindrze walcowym, tudzież pokrywa tego ostatniego wzięte będą napowrót pod zamknięcie urzędowe.

IX. Przynajmniej raz w ciągu każdej kampanii rocznej dwóch czynników skarbowych skontrolować ma w gorzelni oznaczenia ilości na wyskokomierzu, mierząc wyskok z niego wypływający i porównywając wynik tego zmierzenia z oznaczeniem ilości na wyskokomierzu.

Z tąż kontrolą łączy się także próba, czy przyrządy, które mają zapowiadać przerwę w działaniu bębna mierniczego a względnie o niej uwiadamiać, są jeszcze skuteczne, czy więc, gdy bęben mierniczy zatrzyma się podczas przypływu wyskoku, huśtawka i dzwonek będą w ruchu i czy odnośne naczynia do stwierdzenia służące, napełnią się wyskokiem. Mała ilość wyskoku, która podczas próby niezmierzona przez wyskokomierz przepłynie, zostanie oceniona, po ocenieniu w regestrze gorzelnianym zapisana i przy obliczaniu miesięcznem podatku od gorzałki, doliczona do ilości oznaczonej za pomocą wyskokomierza.

Stremayr r. w.

Tablica I.

Wyskokomierz. — Patent: Ferd. Dolainski & Comp., Wiedeń.

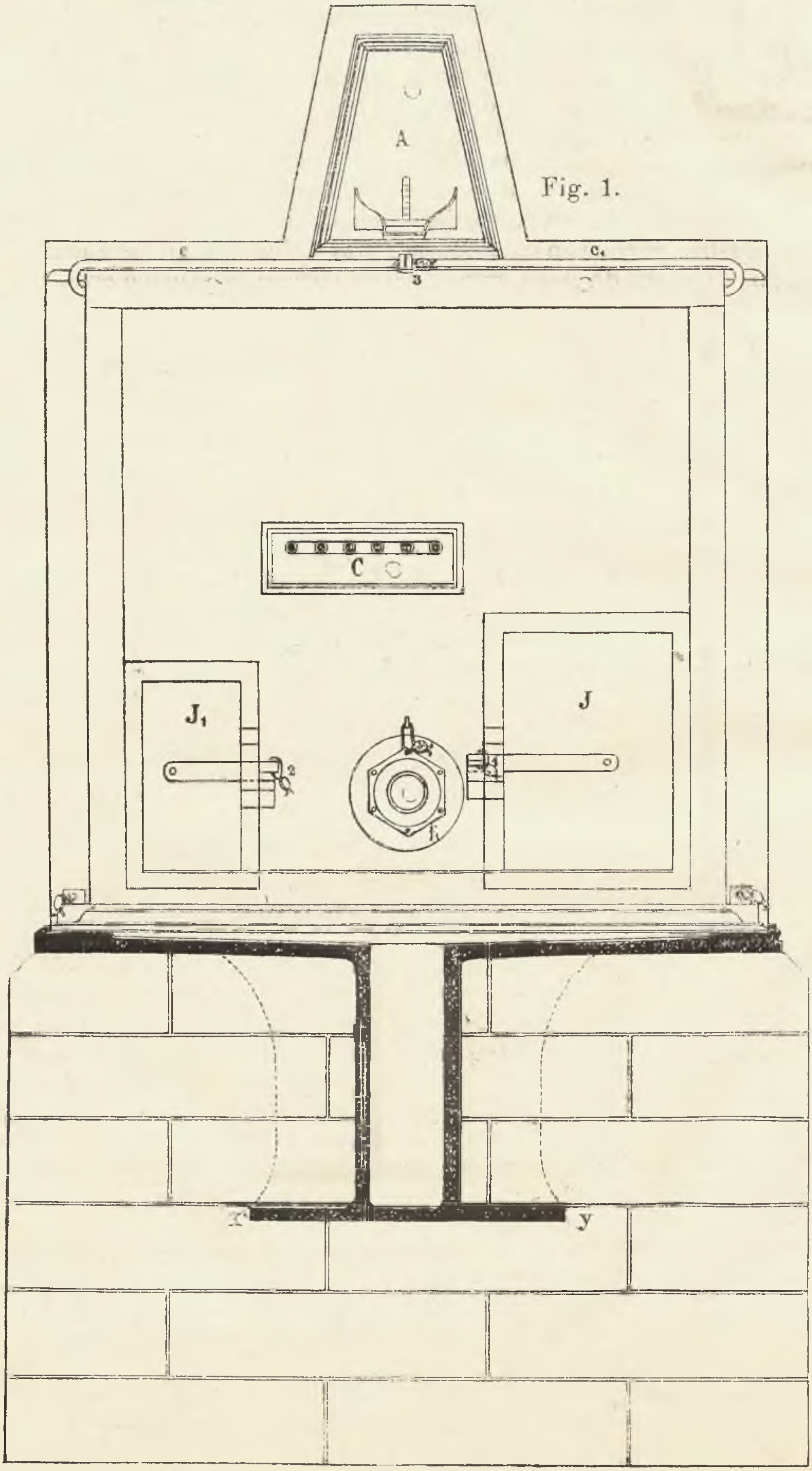

Tablica II.

Fig. 2.

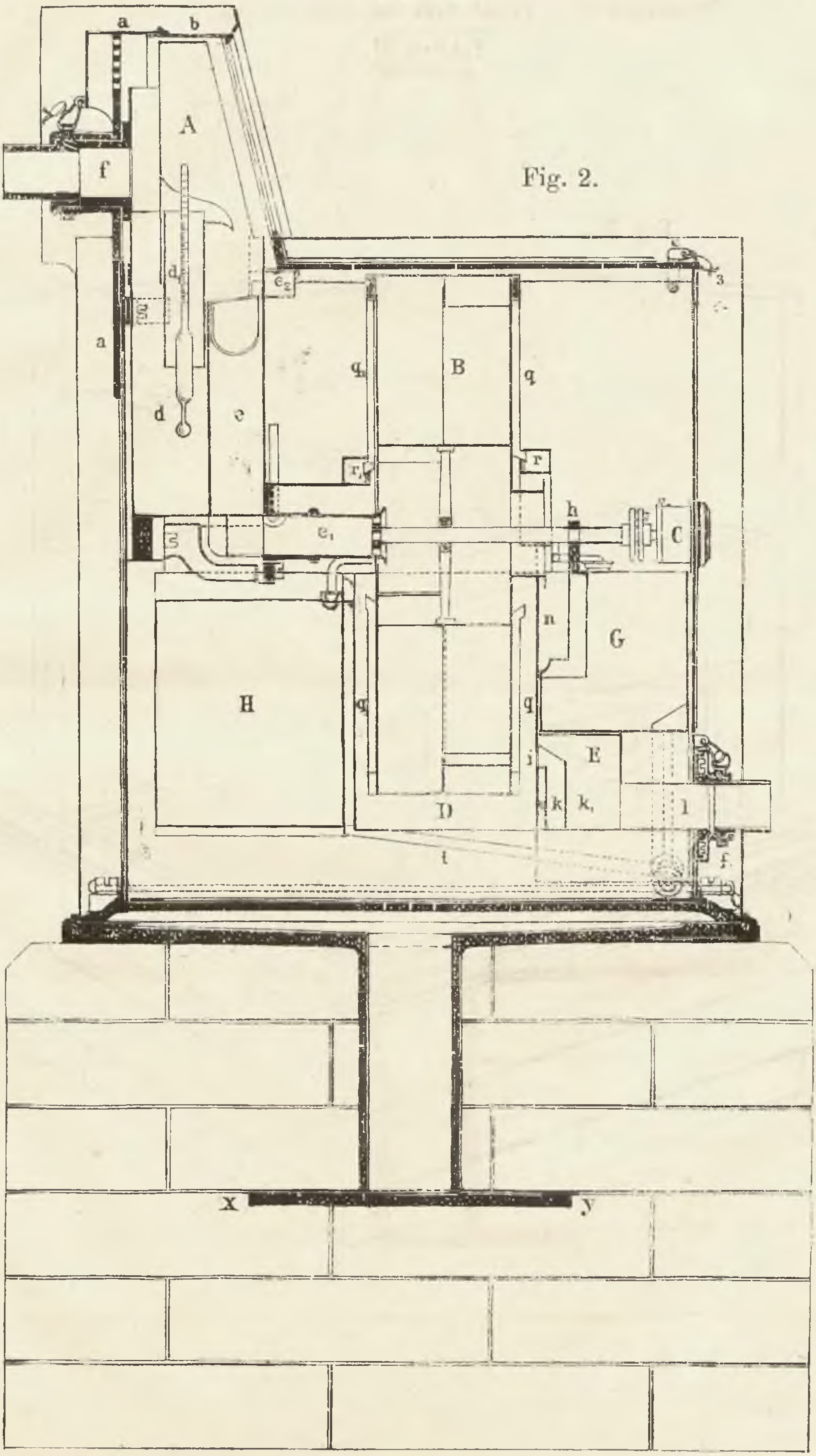

Tablica III.

Fig. 3.

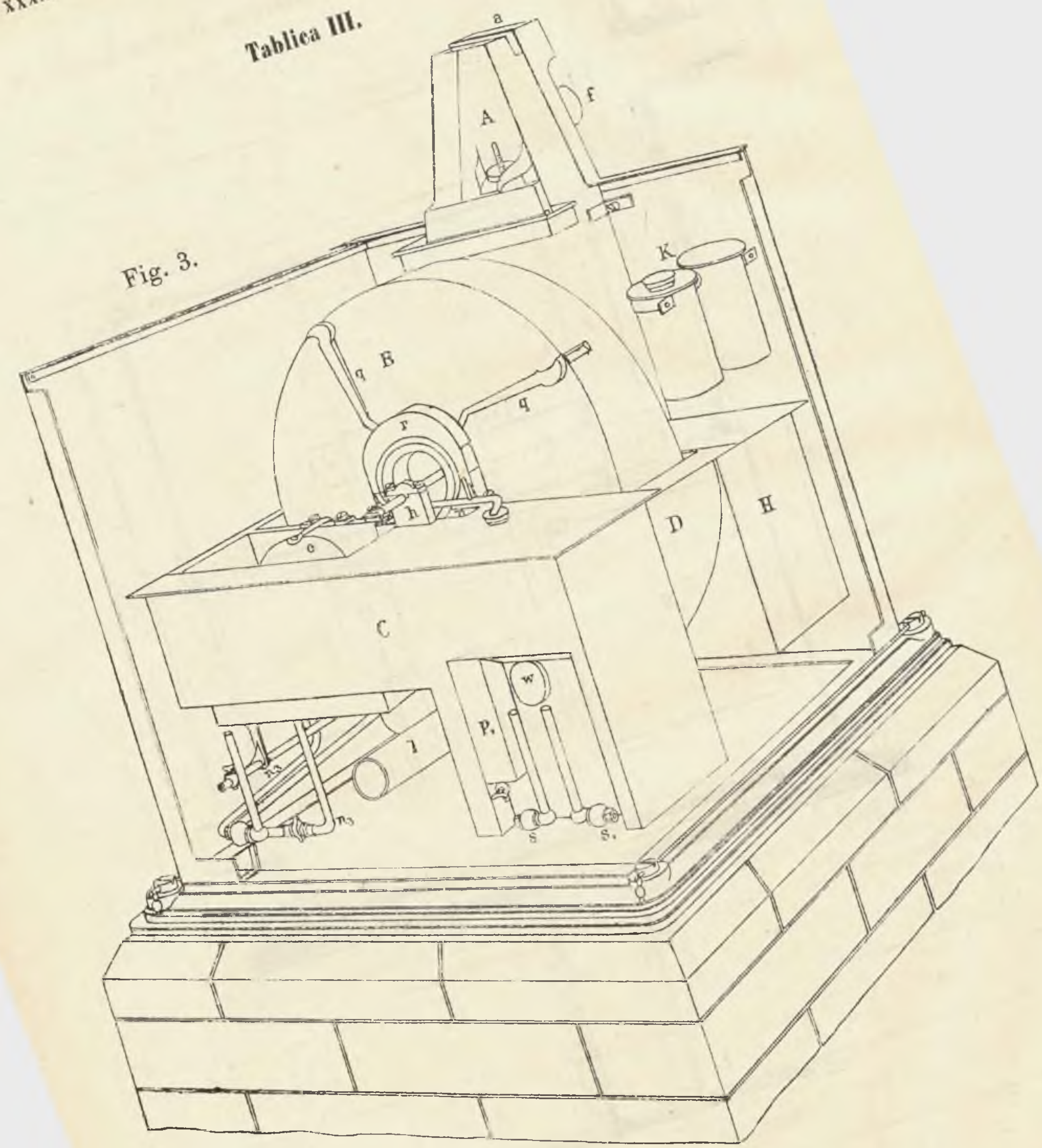

Tablica IV.

Skrzynia do oznaczania stopni w kontroli zwyczajnej.

Fig 4.

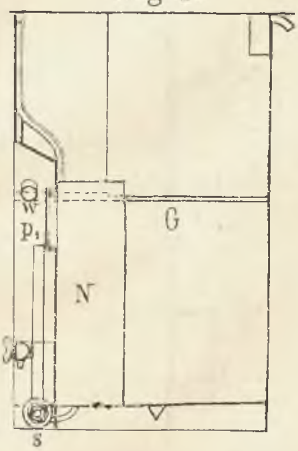

Fig. 5.

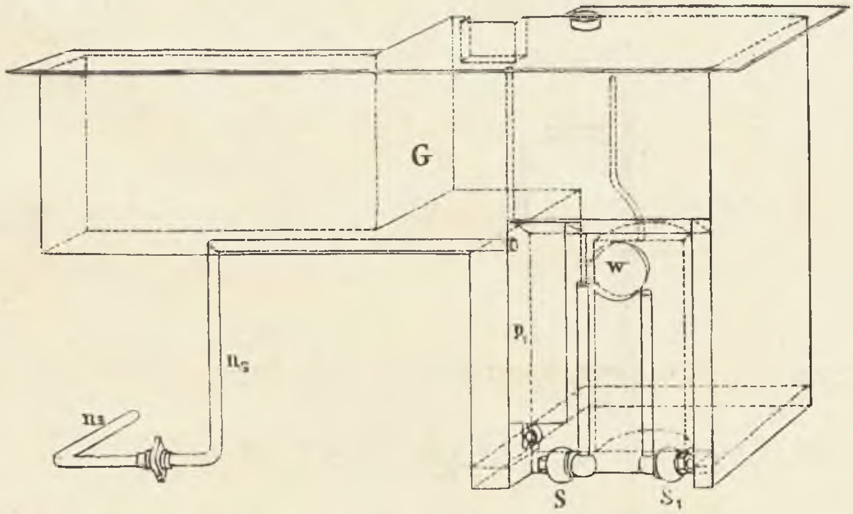

Skrzynia do oznaczania stopni w kontroli nadzwyczajnej.

Fig. 6.

Przyrządy do kontroli i zabezpieczenia.

Fig. 7.

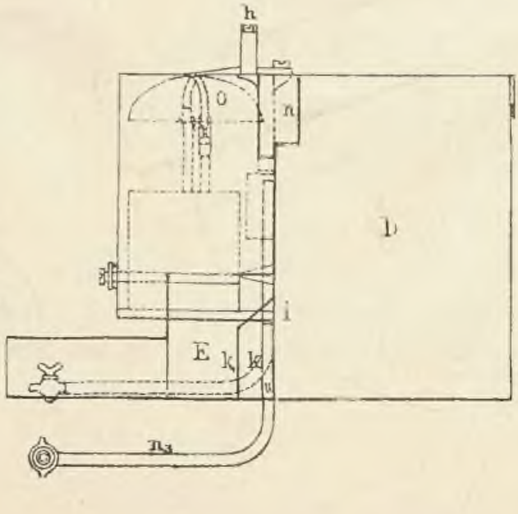

Tablica V.

Przyrządy do kontroli i zabezpieczenia.

Fig. 8.

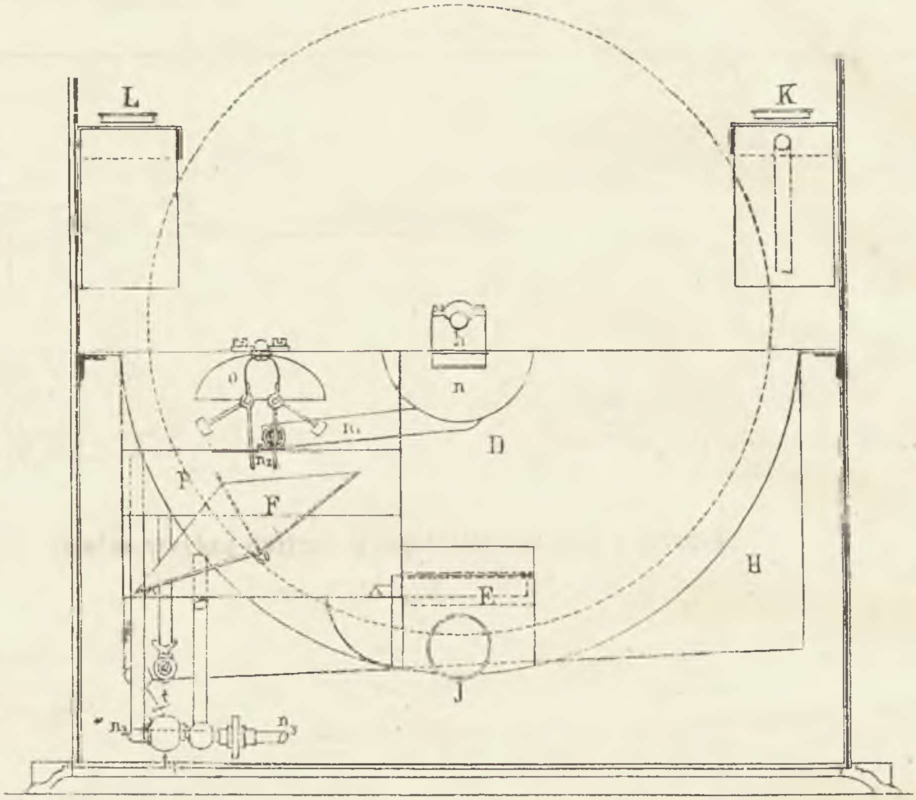

Bęben mierniczy.

Fig. 9.

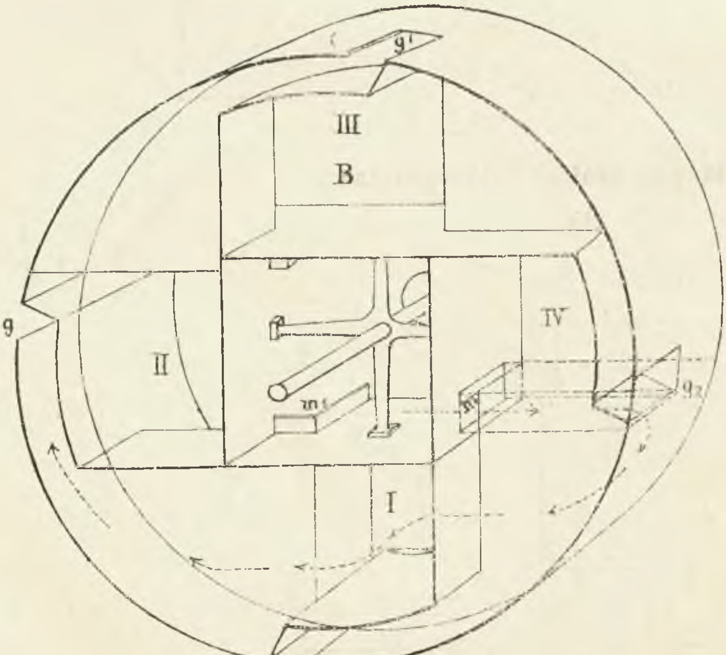

Rama alkoholometru.

Fig. 10.

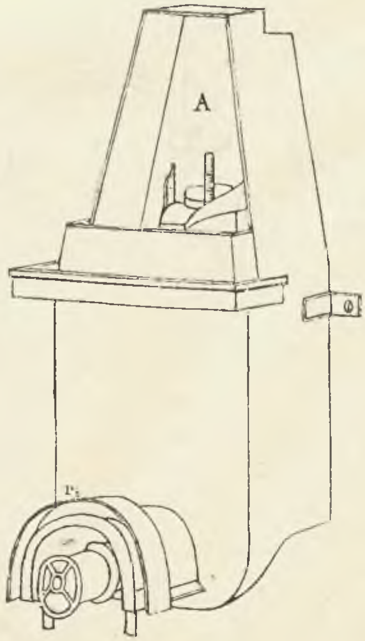

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 13 sierpnia 1878.

108.

Umowa z dnia 25 maja 1878.

tycząca się wymiany przekazów pocztowych pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Francyą.

(Zawarta w Paryżu dnia 25 maja 1878, ratyfikowana przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 28 czerwca 1878, a ratyfikacye wzajemne wymieniono w Paryżu dnia 2 lipca 1878.)

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Nostro aeque ac Praesidis reipublicae franco-gallicae Plenipotentiaris conventio eo fine ut assignationes auxilante cursu publico inter Imperium Nostrum atque rempublicam franco-gallicam introducerentur die vigesimo quinto Maji anno millesimo octingentesimo septuagesimo octavo inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie, et le Président de la République française, animés du désir de faciliter les relations postales entre les pays précités par l'introduction du service des mandats de poste, ont résolu de conclure une convention à cet effet et ont nommé pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie, Monsieur le Comte Felix Wimpffen, Son Conseiller intime, Son Ambassadeur Extraordinaire près la République française; et

Le Président de la République française Monsieur Waddington, Sénateur, Ministre des Affaires Etrangères;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants.

Article I.

Des envois de fonds pourront être faits, par la voie de la poste, tant de l'Autriche et de la Hongrie pour la France et l'Algérie que de la France et de l'Algérie pour l'Autriche et la Hongrie.

Ces envois s'effectueront au moyen des mandats en usage, dans les deux pays contractants, pour les envois d'argent à l'étranger.

Aucun mandat ne pourra être de plus de cent-cinquante florins s'il est émis en Autriche ou en Hongrie, ni de plus de trois cent-soixante quinze francs s'il est émis en France ou en Algérie.

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej, przejęci życzeniem ułatwienia stosunków pocztowych pomiędzy krajami rzeczonemi przez zaprowadzenie używania przekazów pocztowych, postanowili zawrzeć w tym celu umowę i mianowali swymi pełnomocnikami, a to:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski Pana Hrabiego Feliksa Wimpffena, Swego Radcę tajnego, Swego Ambasadora nadzwyczajnego u Rzeczypospolitej francuskiej; a

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej Pana Waddingtona, Senatora, Ministra spraw zewnętrznych;

którzy udzieliwszy sobie pełnomocnictwa swoje, w dobrej i należytej formie znalezione, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Kwoty pieniężne mogą być posyłane pocztą tak z monarchyi austryacko-węgierskiej do Francyi i Algieru, jakoteż z Francyi i Algieru do monarchyi austryacko-węgierskiej.

Posyłki te uskuteczniane będą za pomocą przekazów pocztowych, używanych w obu krajach kontraktujących do posyłania pieniędzy za granicę.

Żaden przekaz nie może opiewać na więcej niż na 150 zł., jeżeli się wysyła z Austryi lub Węgier i na więcej niż 375 franków, jeżeli się wysyła z Francyi lub Algieru.

Article II.

Il sera perçu pour chaque envoi de fonds effectué en vertu de l'article précédent, une taxe à la charge de l'envoyeur, qui sera déterminée par l'Administration du Pays d'origine.

Article III.

L'Administration qui aura délivré des mandats payera à l'Administration qui les aura acquittés la moitié du produit des taxes perçues en vertu de l'article précédent.

Pour ce partage le florin sera considéré comme l'équivalent de deux francs cinquante centimes et le franc comme l'équivalent de quarante neukreuzer.

Article IV.

Le montant de chaque mandat sera exprimé en monnaie légale des pays d'origine et payé en monnaie légale des pays de destination.

Les sommes versées en papier monnaie autrichien, par les expéditeurs de mandats sur la France et l'Algérie, seront converties en francs d'or par l'Administration des postes austro-hongroises, au cours du change de la pièce d'or de vingt francs à la Bourse de Vienne, à la date du jour de la sortie du mandat du service autrichien; et cette administration indiquera, sur chacun des dits mandats, la somme en francs d'or payable en France et en Algérie.

Les mandats français seront émis en francs d'or et seront payés par l'Administration des postes Austro-Hongroises, en papier-monnaie autrichien, au cours du change de la pièce d'or de vingt francs, à la Bourse de Vienne, à la date du jour de l'entrée du mandat dans le service autrichien.

Article V.

Les mandats délivrés par les bureaux de poste Austro-Hongrois ou

Artykuł II.

Od każdej posyłki pieniężnej wysłanej na mocy artykułu poprzedzającego, pobierana będzie od oddawcy opłata, którą oznaczy Administracya kraju pochodzenia.

Artykuł III.

Administracya, której przekazy zostały powierzone, oddawać będzie Administracyi, która je wypłaciła, połowę opłat powziętych na mocy artykułu poprzedzającego.

W podziale tym złoty uważany będzie za równy 2 frankom 50 centymów a frank za równy 40 centom.

Artykuł IV.

Kwota każdego przekazu wyrażana będzie w monecie ustawowej kraju pochodzenia a wypłacana w monecie ustawowej kraju, do którego jest przeznaczona.

Sumy złożone w monecie papierowej austryackiej i przekazane do Francyi lub Algieru, zamieniane będą na franki w złocie przez Administracyą poczt austryacko-węgierskich podług kursu dwudziestofrankówki złotej na giełdzie wiedeńskiej w dniu wyjścia przekazu z terytoryum austryackiego i Administracya ta zanotuje na każdym przekazie sumę w frankach złotem, która we Francyi i Algierze ma być wypłacona.

Przekazy pocztowe francuskie wygotowywane będą w frankach złotem a wypłacane przez Administracyą poczt austryacko-węgierskich w monecie papierowej austryackiej podług kursu 20-frankówki złotej na giełdzie wiedeńskiej z tego dnia, w którym przekaz wszedł na terytoryum zakładu pocztowego austryackiego.

Artykuł V.

Przekazy, w urzędach pocztowych austryacko-węgierskich lub francuskich

français en exécution de l'article Ier de la présente convention et les acquits donnés sur ces mandats, ne pourront sous aucun prétexte et à quelque titre que ce soit, être soumis à un droit ou à une taxe quelconque à la charge des destinataires, sauf toutefois le droit applicable au payement à domicile s'il y a lieu.

Article VI.

Les Administrations des Postes d'Autriche Hongrie et l'Administration des Postes de France dresseront chaque mois les comptes, sur lesquels seront récapitulées, en francs d'or, toutes les sommes payées par leurs bureaux respectifs aux destinataires des mandats ainsi que les taxes perçues pour l'émission de ces mandats. Ces comptes, après avoir été débattus et arrêtés contradictoirement, seront soldés, en francs d'or, par l'Administration qui sera reconnue redevable envers l'autre dans le délai dont les Administrations précitées conviendront.

En cas de non-payement du solde d'un compte dans le délai convenu, le montant de ce solde sera productif d'intérêts, à dater du jour de l'expiration du dit délai jusqu'au jour où le payement aura lieu. Ces intérêts seront calculés à raison de 5% l'an et devront être portés au débit de l'Administration retardataire, sur le compte auquel se rapportera la somme productive d'intérêts.

Il est entendu que les soldes des comptes des mandats et les soldes des comptes des correspondances seront réduits par balance, toutes les fois qu'ils seront respectivement contraires, mais l'excédant, s'il résulte du compte des mandats, devra néanmoins être soldé dans les délais fixés pour la liquidation des dits comptes des mandats.

w myśl artykułu I umowy niniejszej oddane, jakoteż poświadczenia odbioru tych przekazów, nie mogą pod żadnym pozorem i z jakiegobądź tytułu podlegać jakimkolwiek opłatom lub należytościom na karb adresata, wyjąwszy należytość pobieraną w razie wypłacania przekazu w mieszkaniu.

Artykuł VI.

Administracye pocztowe austryacko-węgierskie i Administracya pocztowa francuska wygotują co miesiąc zamknięcie rachunku, w którem zestawione będą w frankach złotem wszystkie sumy wypłacone przez ich odnośne urzędy pocztowe adresatom przekazów, jakoteż opłaty, od tych przekazów powzięte. Rachunki te, nawzajem sprawdzone i potwierdzone, zaspakajane będą w frankach złotem przez tę Administracyą, która okaże się drugiej dłużną, w terminie, na który się przerzeczone Administracye zgodzą.

Gdyby rachunek nie był zaspokojony w umówionym terminie, kwota zapłacić się mająca będzie oprocentowana od dnia upływu tego terminu aż do dnia, w którym zapłata rzeczywiście nastąpi. Odsetki liczyć się będą po 5% rocznie i policzone być mają Administracyi zalegającej na karb tego rachunku, z którego pochodzi suma oprocentować się mająca.

Zgodzono się, że obliczone należytości za przekazy wyrównywane będą obliczonemi należytościami za korespondencye, o ile zachodzić tu będzie odwrotność, lecz przewyżka, wynikająca z obliczenia co do przekazów, zapłacona być powinna zawsze w terminach ustanowionych do zaspokojenia tego obliczenia co do przekazów.

Article VII.

Le montant des mandats est garanti aux déposants tant qu'il n'a pas éte payé aux destinataires.

Les sommes encaissées par chacune des deux Administrations en échange des mandats dont le montant n'aura pas été réclamé par les ayants droit, dans les délais fixés par les lois et règlements du pays d'origine, seront définitivement acquises à l'Administration qui aura délivrée ces mandats.

Artykuł VII.

Oddawcom sum przekazowych zabezpiecza się ich posiadanie, dopóki nie będą wypłacone adresatom.

Sumy przekazowe, u każdej z dwóch Administracyj pocztowych złożone a nie podniesione przez osoby uprawnione w terminach ustanowionych prawami i regulaminami kraju pochodzenia, dostają się stanowczo tej Administracyi, w której zostały złożone.

Article VIII.

Les Administrations des Postes d'Autriche-Hongrie et l'Administration des Postes de France désigneront, chacune pour ce qui la concerne, les bureaux qui devront délivrer et payer les mandats à émettre en vertu des articles précédents. Elles régleront la forme des mandats susmentionnés et celle des comptes désignés à l'article VI, ainsi que toute autre mesure de détail ou d'ordre nécessaire pour assurer l'exécution des stipulations de la présente convention.

Il est entendu que chaque Administration portera à la connaissance de l'autre les modifications qu'elle apportera dans sa liste des bureaux autorisés à dresser et à payer les mandats et que les autres mesures pourront être modifiées par les deux Administrations, toutes les fois que, d'un commun accord, elles en reconnaîtront la nécessité.

Artykuł VIII.

Administracye pocztowe monarchyi austryacko-węgierskiej i Administracya pocztowa francuska wskażą każda te urzędy pocztowe, u których kwoty przekazowe na zasadzie artykułów poprzedzających można będzie składać i odbierać. Ustanowią one formę rzeczonych przekazów, tudzież obliczeń w artykule VI wzmiankowanych, jakoteż wszelkie dalsze przepisy, któreby zabezpieczały wykonanie postanowień umowy niniejszej.

Rozumie się samo przez się, że każda Administracya uwiadamiać będzie drugą o wszelkich zmianach w wykazie urzędów pocztowych, upoważnionych do przyjmowania i wypłacania przekazów i że obie Administracye mogą zmieniać za wspólną zgodą inne postanowienia, ile razy uznają to za potrzebne.

Article IX.

Chacune des Administrations intéressées pourra, dans des circonstances extraordinaires, qui seraient de nature à justifier la mesure suspendre temporairement le service des mandats internationaux, à condition d'en donner avis immédiatement et par le télégraphe, à l'autre Administration.

Artykuł IX.

Każda z Administracyj udział biorących, będzie mogła w okolicznościach nadzwyczajnych, zdolnych taki środek usprawiedliwić, zawiesić czasowo postępowanie przekazowe w obrocie międzynarodowym pod warunkiem uwiadomienia o tem niezwłocznie telegrafem drugiej Administracyi.

Article X.

La présente convention sera mise à exécution à partir du jour dont les deux parties conviendront, dès que la promulgation en aura été faite d'après les lois particulières à chacun des États contractants, et elle demeurera obligatoire, de trois mois en trois mois, jusqu'à ce que l'une des deux parties ait annoncé à l'autre, mais trois mois à l'avance, son intention d'en faire cesser les effets.

Pendant ces trois derniers mois la convention continuera d'avoir son exécution pleine et entière, sans préjudice de la liquidation et du solde des comptes après l'expiration du dit terme.

Article XI.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et y ont apposé leur cachets.

Fait à Paris le 25 Mai 1878.

(L. S.) **Wimpffen** m. p.

(L. S.) **Waddington** m. p.

Artykuł X.

Umowa niniejsza nabyć ma mocy obowiązującej od dnia, który Strony kontraktujące ustanowią, po ogłoszeniu jej według ustaw szczególnych każdego z państw kontraktujących i obowiązywać ma zawsze na 3 miesiące dopóty, dopóki jedna Strona drugiej a to na 3 miesiące naprzód nie oznajmi, że ją zamierza uchylić.

W tych ostatnich trzech miesiącach umowa zachowywać będzie całą i nieuszczuploną moc swoje z obowiązkiem wyrzetelnienia i zaspokojenia rachunków po upływie rzeczonego terminu.

Artykuł XI.

Umowa niniejsza ma być ratyfikowana a ratyfikacye wymienione będą jak można najprędzej.

Dla większej wiary i mocy Pełnomocnicy Stron obydwu podpisali umowę niniejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Działo się w Paryżu, d. 25 maja 1878.

(L. S.) **Wimpffen** r. w.

(L. S.) **Waddington** r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere declaramus, Verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appresso muniri jussimus.

Dabantur in urbe Imperiali Nostra Vienna die vigesima octava mensis Junii anno millesimo octingentesimo septuagesimo octavo, Regnorum Nostrorum trigesimo.

Franciscus Josephus m. p. (L. S.)

Comes ab **Andrássy** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Guilielmus liber baro a **Konradsheim** m. p.,

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Umowę powyższą, tyczącą się wymieniania przekazów pocztowych pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Francyą, nabywającą mocy obowiązującej od dnia 1 września b. r., ogłasza się niniejszem jako obowiązującą w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Wiedeń, dnia 1 sierpnia 1877.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 22 sierpnia 1878.

109.

Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych i handlu z dnia 5 sierpnia 1878,

tyczące się zmiany jednostki do mierzenia powierzchni ziemi, rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 17 kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 64) ustanowionej w §. 5 taryfy szkód leśnych.

Zmienia się po części rozporządzenie ministeryalne z dnia 17 kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 64) i stanowi się, że §. 5 taryfy szkód leśnych dołączonej do ustawy leśnej z dnia 3. grudnia 1852 opiewać ma następnie:

„Za każdy metr kwadratowy ziemi, na którym dopuszczono się kradzieży lub uszkodzenia młodych drzewin, zapłacić należy tytułem wynagrodzenia szkody za drzewiny mające lat dwa lub mniej cenę 0·005 metra sześciennego, za drzewiny więcej niż dwa aż do sześciu lat włącznie, cenę 0·008 metra sześciennego a za drzewiny, mające więcej niż sześć lat, cenę 0·01 metra sześciennego stałej masy drzewa opałowego średniego gatunku i według taryfy ustanowionej dla drzewa stojącego.

Ułamki metra kwadratowego i ułamki centa brać należy za liczby całe. Rzeczona kwota wynagrodzenia policzona ma być pojedynczo, jeżeli młode drzewiny skradziono lub uszkodzono po jednej sztuce, jeżeli pozostałe nieuszkodzone drzewiny znajdują się jeszcze dość gęsto i jeżeli uprawa, w której uszkodzenie nastąpiło, nie spowodowała nadzwyczajnych wydatków, jeżeli zaś wspomnione okoliczności, szkodę zmniejszające, albo tylko w części albo wcale nie zachodzą, policzyć należy wynagrodzenie w kwocie półtoracznej lub podwójnej.“

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy niezwłocznie.

Mannsfeld r. w. **Auersperg** r. w. **Chlumecky** r. w.

110.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 10 sierpnia 1878,

o przedłużeniu upoważnienia komory pomocniczej II klasy w Dubicy w Kroacyi do postępowania wywozowego z towarami przewozowemi i nadaniem jej zakresu działania komory pomocniczej I klasy.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu z dnia 24 lipca 1878, l. 21615, upoważnienie udzielone komorze pomocniczej II klasy w Dubicy w Kroacyi na rok jeden do postępowania wywozowego z towarami przewozowemi i nadaniem jej zakresu działania komory pomocniczej I klasy, zostało jej pozostawione na czas nieoznaczony.

Co podaje się do wiadomości dodatkowo do obwieszczenia z dnia 10 września 1874 (Dz. u. p. Nr. 121).

Stremayr r. w.

111.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18 sierpnia 1878,

ustanawiające na lata 1878 i 1879 kwotę dziennego wynagrodzenia kosztów wykonania kary dla więźniów w nowo ustanowionym w Pilzni zakładzie karnym dla mężczyzn.

Na zasadzie §. 43 przepisu wykonawczego, wydanego rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) do ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23 maja 1873, ustanawia się na lata 1878 i 1879 koszta wykonania kary, które według §. 388 ustawy o postępowaniu karnem, więźniowie odsiadujący karę w nowo zaprowadzonym w Pilzni zakładzie karnym dla mężczyzn zwracać są obowiązani, w kwocie pięćdziesiąt dwa centy (52 c.) od każdego więźnia dziennie.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 31 sierpnia 1878.

112.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 25 sierpnia 1878,

tyczące się zaprowadzenia przekazów pocztowych w obrocie między monarchyą austryacko-węgierską z jednej a Francyą i Algierem z drugiej strony.

§. 1.

Od dnia 1 września b. r. w obrocie pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską z jednej a Francyą i Algierem z drugiej strony używane być mogą przekazy pocztowe pod następującemi warunkami.

§. 2.

Kwota każdego pojedynczego przekazu w kierunku do Francyi i Algieru nie może wynosić więcej nad 150 zł. w. a. a w odwrotnym kierunku więcej niż 375 franków, przyjmuje się zaś i wypłaca w monarchyi austryacko-węgierskiej moneta papierowa austryacka, we Francyi i w Algierze franki w złocie.

Walutę austryacką papierową zamieniają na walutę złotą francuską i odwrotnie austryackie urzędy pocztowe wymiennicze, zostające w bezpośrednim związku z francuskiemi urzędami pocztowemi, podług kursu, jaki w danym czasie będzie miała na giełdzie wiedeńskiej 20-frankówka w złocie.

§. 3.

Opłata od przekazów pocztowych z monarchyi austryacko-węgierskiej do Francyi i Algieru, która pobierana będzie od posyłającego, wynosi:

Od kwot aż do 25 zł. w. a. 25 c. w. a.
„ „ nad 25 aż do 50 zł. w. a. — zł. 50 c. w. a.
„ „ „ 50 „ „ 100 „ „ „ 1 „ — „ „ „
„ „ „ 100 „ „ 150 „ „ „ 1 „ 50 „ „ „

i składać należy tę opłatę zawsze z góry, mianowicie zaś od przekazów opiewających na kwoty nad 25 zł. przez przylepienie znaczków uzupełniających w odpowiedniej wartości po prawej stronie blankietu przekazowego.

W kierunku z Francyi lub Algieru do monarchyi austryacko węgierskiej opłata od przekazów pocztowych wynosi 20 centymów za każde 10 franków, jakoteż za każdą część tej kwoty.

§. 4.

Do przekazów pocztowych, przeznaczonych do Francyi i Algieru, używać należy osobnych blankietów z napisami niemiecko-francuskiemi i wyciśniętym znaczkiem na 25 c., których na teraz dostać można tylko w c. k. urzędach pocztowych.

Nabywanie i porachowanie odbywa się według urządzeń powszechnie istniejących.

Odcinek blankietu, stosownie do oznaczeń, które zawiera, nie może być użyty do żadnych więcej uwiadomień pisemnych, prócz do napisania kwoty przekazanej, adresu oddawcy i daty.

Adresat może go odłączyć. Na samym blankiecie oddawca napisać ma adres głoskami łacińskiemi, kwotę cyframi, złote zaś także głoskami łacińskiemi, w walucie papierowej austryackiej, w tem miejscu przekazu pocztowego, które na to jest przeznaczone.

To, co się wpisuje, nie może być ani skrobane ani poprawione.

Ustęp pod miejscem zakreskowanem, przeznaczony do wpisania wymiany waluty papierowej na franki i centymy, zostawić należy wolny.

§. 5.

Przekazywanie drogą telegraficzną i żądanie, aby doręczono przez umyślnego, nie jest dozwolone; natomiast oddawać można przekazy pocztowe z dopiskiem: „poste restante“.

§. 6.

Kwota przekazana odebrana być musi najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy od dnia wygotowania przekazu pocztowego, w tym urzędzie pocztowym, na który przekaz opiewa i posłanie go do innego urzędu pocztowego miejsca mieć nie może.

§. 7.

Z przekazami pocztowemi, oddanemi na pocztę w monarchyi austryacko-węgierskiej, przeznaczonemi do Francyi lub Algieru, które dla jakiejkolwiek przyczyny powrócą, postępować się będzie jak z przekazami powracającemi z krajów tutejszych, tylko dopiski, tyczące się zamiany monety, będą na nich przekreślone. Złożona kwota zwrócona być może na żądanie oddawcy, za kwitem i odebraniem rewersu podawczego, w innym razie przekaz pocztowy przedstawiony będzie przełożonej c. k. dyrekcyi pocztowej.

Kwoty nie reklamowane przepadają po upływie trzech lat od dnia wygotowania przekazu.

§. 8.

Gdyby przekaz pocztowy, do Francyi lub Algieru przeznaczony, nie doszedł, lub po doręczeniu zginął lub uległ zniszczeniu, natenczas można żądać wygotowania duplikatu lub zwrotu kwoty.

W tym celu oddawca, przedstawiając rewers podawczy i potwierdzenie pisemne od adresata, jako przekaz go nie doszedł, albo jako po doręczeniu zginął

lub uległ zniszczeniu, podać ma za pośrednictwem poczty podawczej prośbę, którą przełożona dyrekcya poczt przesłać ma do c. k. ministerstwa handlu.

Oznajmić jednak należy oddawcy, że francuska administracya pocztowa wymaga pięciomiesięcznego okresu do przekonania się o niewątpliwości żądania.

§. 9.

Obrót przekazowy z Francyi i Algieru do monarchyi austryacko-węgierskiej odbywać się będzie tymczasowo podług dwóch systemów, których wybór zostawia się posyłającemu, a mianowicie:

a) Podług tak zwanego systemu awizacyjnego, który wyłącznie jest teraz we Francyi praktykowany. W systemie tym właściwy przekaz (zlecenie) wygotowuje urząd pocztowy podawczy, wydaje go oddawcy a ten posyła go adresatowi, podczas gdy urząd pocztowy wypłacający dowiaduje się od urzędu pocztowego podawczego o złożeniu pieniędzy tylko z doniesienia o emisyi (avis d'emission), w którym wymieniony jest urząd pocztowy u którego kwotę złożono, urząd pocztowy, który ma ją wypłacić, kwota złożona we frankach i centymach, tudzież imię i nazwisko odbiorcy, jakoteż płacącego;

b) podług systemu zaprowadzonego w monarchyi austryacko-węgierskiej, w którym posyłający pisze przekaz a urząd pocztowy, odbierający pieniądze, posyła go urzędowi pocztowemu, mającemu je wypłacić, do załatwienia urzędowej czynności bezpośrednio.

§. 10.

Kwoty wyrażone na uwiadomieniach o emisyi a względnie na prostych przekazach we frankach i centymach, zamienione będą przez c. k. urzędy pocztowe wymiennicze z franków (w złocie) na walutę papierową austryacką i urzędnik zamieniający, który za dokładność zamiany jest odpowiedzialny, napisze wynik zamiany na odwrotnej stronie uwiadomienia o emisyi a względnie prostego przekazu czerwonym atramentem, wyciśnie cechę daty i podpisze się wyraźnie.

§. 11

Jeżeli wygotowanie i inne własności uwiadomienia o emisyi a względnie prostych przekazów, nie podlegają żadnemu zarzutowi, natenczas proste przekazy doręczone i wypłacone będą z ostrożnościami przepisanemi dla obrotu wewnętrznego; uwiadomienia zaś o emisyi będą zachowane i dopiero za stawieniem się adresata w czasie właściwym, który za pokwitowaniem oddać musi przesłane mu przez posyłającego zlecenie, jakoteż wymienić dokładnie nazwisko i mieszkanie posyłającego, wypłacane będą, jeżeli kwoty, tudzież liczby zlecenia i uwiadomienia o emisyi ściśle się z sobą zgadzają i jeżeli niema nic wyskrobanego, żadnych dodatków itp.

Wiedzieć także należy, iż brzeg wycięty uwiadomienia o emisyi, który stanowi całość sznurową z blankietem zlecenia, powinien zgadzać się z wyciętym brzegiem zlecenia.

Tylko wtedy, gdy adres odbiorcy będzie dokładnie podany i posyłki pocztowe dla niego przeznaczone, doręcza mu listowy krajowy, doręczone być może adresatowi także uwiadomienie o emisyi razem z kwotą, za oddaniem pokwitować się mającego zlecenia i opłaceniem przepisanej należytości za doręczenie, pod

warunkiem, że wzmiankowane wyżej ostrożności, mianowicie co się tyczy wymienienia posyłającego, będą ściśle zachowane.

W każdym razie kwota wypłacona będzie tylko w sumie zamienionej na walutę austryacką.

§. 12.

Jeżeli wypłacenie podlega zarzutom, wypłata będzie wstrzymana, przekaz prosty a względnie zlecenie będzie od adresata odebrane za datowanem potwierdzeniem odbioru i prosty przekaz a względnie zlecenie razem z uwiadomieniem o emisyi po zanotowaniu ich w książce nadchodzących posyłek, odesłane zostanie za pośrednictwem przełożonej dyrekcyi pocztowej do c. k. ministerstwa handlu.

Jeżeli zaś zlecenie wypłaconem być nie może dla tego, ponieważ nazwisko i mieszkanie posyłającego nie jest adresatowi wiadome, zlecenie będzie mu zwrócone z nadmienieniem, że wypłata nastąpić może tylko po dokładnem podaniu, kto posyła.

Jeżeli wypłata nie może nastąpić dla tego, ponieważ uwiadomienie o emisyi jeszcze nie nadeszło, urząd pocztowy reklamować będzie natychmiast uwiadomienie o emisyi a zarazem oznajmi adresatowi, że kwota przekazana wypłacona będzie dopiero po nadejściu uwiadomienia o emisyi a względnie po nadejściu reklamowanego duplikatu.

§. 13.

Jeżeli przekaz prosty lub zlecenie z Francyi albo Algieru, adresatowi właściwie doręczone, przed odebraniem kwoty zginie lub ulegnie zniszczeniu, tenże żądać może wygotowania duplikatu i w tym celu podać ma w prośbie wystosowanej do właściwej dyrekcyi pocztowej kwotę w walucie francuskiej, nazwisko i dokładny adres posyłającego, jakoteż dzień oddania na pocztę.

§. 14.

Zlecenia i proste przekazy *poste restante*, które po upływie trzech miesięcy od dnia oddania na pocztę, nie będą zrealizowane, jakoteż przekazy proste, doręczone a w tym przeciągu czasu nie odebrane, wypłacone być mogą tylko za szczególnem upoważnieniem, które udzielać będzie c. k. ministerstwo handlu.

§. 15.

Przelanie (indos) przekazu pocztowego przez odbiorcę pierwotnie wymienionego na trzecią osobę, nie jest w monarchyi austryackiej dozwolone.

Adresat przeto nie może robić użytku z rubryk na napisanie przelewu, które na odwrotnej stronie blankietów francuskich na zlecenia i przekazy proste są jeszcze aż do dalszego rozporządzenia pozostawione.

§. 16.

Oddawcy zaręcza się, że sumy przez niego złożone, będą wypłacone.

Unger r. w.

113.

Patent cesarski z dnia 28 sierpnia 1878,

tyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno i górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, kraińskiego, bukowińskiego, morawskiego, szląskiego, tyrolskiego i vorarlberskiego, goryckiego i gradyskiego, tudzież sejmu miasta Tryestu z okręgiem.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy krajowe galicyjsko-lodomeryjsko-krakowski, kraiński, gorycki i gradyski, tudzież sejm krajowy miasta Tryestu z okręgiem zwołują się na dzień 12 września b. r.; sejmy krajowe czeski, dolno i górno-austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, bukowiński, morawski, szląski, tyrolski i vorarlberski na dzień 24 września b. r. do miejsc zebrania się ustawą przepisanych.

Dan w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 28 sierpnia tysiąc ośmset siedmdziesiątego ósmego, Naszego panowania trzydziestego roku.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w. **Unger** r. w.
Chlumecky r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w. **Ziemiałkowski** r. w.
Mannsfeld r. w.

114.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z d. 28 sierpnia 1878,

tyczące się legalizacyi dokumentów sądownie lub notaryalnie wygotowanych albo uwierzytelnionych w stosunkach z królestwem włoskiem.

C. k. Rząd austryacki i Rząd królewsko włoski zgodziły się, aby wzajemne ułatwienia, które na zasadzie wymiany deklaracyj ministeryalnych ddo. Wiedeń 7 lutego 1874 i ddo. Rzym 21 marca 1874, we względzie legalizowania dokumentów istnieją i na terytoryum austryackiem stosowane są w okręgach Sądów krajowych wyższych tryestyńskiego, innsbruckiego i zadarskiego, na terytoryum włoskiem w okręgach Trybunałów apellacyjnych medyolańskiego, bresciańskiego i weneckiego, rozciągnięte zostały także na okrąg austryackiego Sądu krajowego wyższego w Gradcu.

Ułatwienia, na które się w tym względzie zgodzono, razem zestawione, są więc następujące:

„Dokumenta, wygotowane lub uwierzytelnione sądownie lub notaryalnie, które z jednej strony prezydya Sądu krajowego wyższego w Tryeście, Innsbrucku, Zadarze lub Gradcu a z drugiej strony prezydya Trybunałów apellacyjnych w Medyolanie, Brescii lub Wenecyi legalizowały, mogą się obejść bez dalszego uwierzytelniania ich w poselstwie lub władzy konsulowskiej, jeżeli formułę uwierzytelnienia także i prezydya austryackich Sądów krajowych wyższych położyły w języku włoskim i jeżeli z dokumentów, które legalizowało prezydyum Sądu krajowego wyższego w Tryeście, Innsbrucku, Zadarze lub Gradcu, ma być zrobiony użytek w jednym z okręgów Trybunałów apellacyjnych w Medyolanie, Brescii lub Wenecyi, i odwrotnie, jeżeli z dokumentów, które legalizowało prezydyum Trybunałów apellacyjnych w Medyolanie, Brescii lub Wenecyi, ma być zrobiony użytek w jednym z okręgów Sądów krajowych wyższych w Tryeście, Innsbrucku, Zadarze lub Gradcu.

Od tego wyjmują się jednak dokumenta, podawane celem wniesienia do regestrów stanu cywilnego we Włoszech, albo na podstawie których uskutecznione być ma w Austryi wpisanie do metryk narodzin, zaślubin lub zejścia, albo też, jeżeli ma być udowodnione lub uzyskane w Austryi prawo należenia do gminy lub krajowość.

Dokumenta, do takich celów służyć mające, powinny być i nadal legalizowane w poselstwie lub urzędzie konsulowskim.“

Umowę powyższą podaje się do wiadomości jako obowiązującą.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi na miejsce rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 44).

Auersperg r. w. **Glaser** r. w.

115.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z d. 29 sierpnia 1878,

obowiązujące dla królestwa dalmackiego,

tyczące się rozciągłości władzy Sądów wojskowych.

Z powodu wojny rzeczywiście wybuchłej, postanowiłem i stanowię na zasadzie §-fu 7-go ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 78) z mocą obowiązującą dla królestwa dalmackiego, że od dnia 5. września b. r. nastąpić ma zarządzone powyższym ustępem ustawy rozciągnięcie władzy Sądów wojskowych na osoby cywilne, do zbrodni, szpiegostwa i innych porozumień się z nieprzyjacielem, nieupoważnionego werbunku, nawodzenia żołnierza do naruszenia wojskowych powinności służbowych, nakoniec do zbrodni dawania pomocy do zbrodni wojskowych.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 3 września 1878.

116.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 27 sierpnia 1878,

tyczące się postępowania z naczyniami do drożdży piwnych przy oznaczaniu ryczałtowem podatku od gorzałki podług wydajności miejsca zacieru.

Na zasadzie §. 30 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72) o opodatkowaniu gorzałki, postanawia się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, że do oznaczenia podatku ryczałtowego podług wydajności miejsca zacieru, naczynia do drożdży piwnych, używane w gorzelniach przetwarzających melas, t. j. naczynia, w których mieszczą się tylko drożdże piwne z dodatkiem lub bez dodatku wody (chłodniki do drożdży piwnych, stągwie na drożdże piwne itd.) mają być wliczone i to w całej swojej pojemności w wydajność dzienną, jeżeli za pomocą rynien lub rur są połączone z naczyniami fermentacyjnemi lub z przyrządem do pędzenia albo zarazem i z niemi i z nim, atoli, gdy warunek ten nie zachodzi, nie mają być uwzględniane.

Stremayr r. w.

117.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 30 sierpnia 1878,

którem na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141) o reprezentacyi państwa uwolnione zostają pewne korespondencye i posyłki wozowe od opłaty pocztowej.

Stowarzyszeniom, zajmującym się dostarczaniem bandaży, bielizny i innych darów dla c. k. wojsk, udzielone być może uwolnienie od opłaty pocztowej co do korespondencyj i posyłek wozowych, które do nich są adresowane i które stowarzyszenia te wyprawiają do c. k. Władz, wojsk i zakładów.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onegoż porucza się Ministrowi handlu, mającemu w tej mierze porozumieć się z Ministrem obrony krajowej.

Schönbrunn, dnia 30 sierpnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w **Unger** r. w.
Chlumecky r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w. **Ziemiałkowski** r. w.
Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 20 września 1878.

118.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 2 września 1878,

o upoważnieniu komory pomocniczej I klasy w dworcu kolei żelaznej w Eisensteinie do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wyskokowemi.

Komora pomocnicza I klasy w dworcu kolei w Eisensteinie w Czechach upoważniona została w myśl istniejących przepisów do postępowania wywozowego z cukrem, piwem i płynami wyskokowemi, wyprowadzanemi za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Stremayr r. w.

119.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z d. 5 września 1878,

o zmianie kilku przepisów koncesyi c. k. uprzyw. pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei żelaznej tyczących się taryfy.

Odmiennie od art. 8-go dokumentu koncesyjnego z dnia 11 września 1869 (Dz. u. p. Nr. 180), dla linij c. k. uprzyw. pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei żelaznej, zaprowadzają się od dnia 1 marca 1878 na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 64), o taryfach maksymalnych dla przewozu osób na kolejach żelaznych, jakoteż w skutek najwyższego upoważnienia, w miejsce przepisów tyczących się przewozu osób, następujące prawidła:

1. Dla przewozu osób ustanawia się następującą taryfę najwyższą:

	od osoby i kilometra:
dla I klasy	4·8 centa,
„ II „	3·6 „
„ III „	2·4 „

waluty austryackiej w srebrze.

2. Dla pociągów pospiesznych kwoty taryfowe te podwyższone być mogą o 20 od sta, jeżeli takowe składają się nietylko z wagonów I klasy i jeżeli średnia chyżość tych pociągów (razem z zatrzymywaniem się na stacyach) na tych częściach kolei, gdzie nie ma wzniesień po 15 na tysiąc i większych, wynosi najmniej 37 kilometrów, na częściach zaś kolei, gdzie są wzniesienia po 15 aż do 25 włącznie tysiąc, na najmniej 24 kilometry na godzinę. Na częściach kolei z jeszcze większemi wzniesieniami, chyżość pociągów pospiesznych oznaczy ministerstwo handlu.

3. Dla pociągów mięszanych taryfy powyższe zniżyć należy o 20 od sta. Wyjątki od tego, dozwolone jedynie na tych częściach kolei, na których tylko mięszane pociągi są w ruchu, wymagają wyraźnego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu.

4. Uwalnia się Spółkę aż do dalszego rozporządzenia od obowiązku utrzymywania wagonów IV klasy (dla stojących).

Gdyby okazało się jednak potrzebnem jeszcze większe zniżenie a gdyby w tym przypadku spółka nie mogła zgodzić się na odpowiednie zmniejszenie ceny w wagonach III klasy, obowiązana jest zaprowadzić na żądanie c. k. ministerstwa handlu na częściach kolei, które ministerstwo wskaże, IV klasę (dla stojących) z ceną taryfową po 1·5 centa waluty austryackiej w srebrze od osoby i kilometra.

5. Na jednej i tej samej linii, w tym samym kierunku i pod temi samemi warunkami, ogólne koszta przewozu do stacyi bliżej leżącej nie mogą być większe niż do odleglejszej.

6. Dopóki Spółka korzysta z gwarancyi rządowej, karty bezpłatne, służące nietylko do jednej szczególnej podróży, wydawać może osobom nie należącym do służby kolejowej tylko za zezwoleniem c. k. ministerstwa handlu.

Karty takie opiewać muszą na pewne nazwisko lub pewną kategoryą służbową.

7. We względzie taryf do przewozu pakunków, powozów i zwierząt żywych w związku z przewozem osób, jakoteż we względzie wszelkich postanowień podrzędnych, tyczących się przewozu osób, stanowić będzie tylko c. k. ministerstwo handlu po wysłuchaniu Spółki.

Na każdą kartę podróżną całą, wyznacza się bezpłatny ciężar pakunku w ilości 25 kilogramów, na każde półkarty w ilości 12 kilogramów.

Do obliczenia cen kart podróżnych jakoteż transportu rzeczy, przewożonych w związku z przewozem osób, wzięta być może za podstawę, na częściach kolei z wzniesieniem po 15 na tysiąc i większem, $1\frac{1}{2}$ razowa długość pomienionych mocnych wzniesień i spadków.

8. Wszelkie nowe taryfy przewozu osobowego, jakoteż wszelkie uchylenia lub zmiany taryf już istniejących, obowiązana jest Spółka podać do wiadomości publicznej stosownie do rozporządzeń c. k. ministerstwa handlu przynajmniej na dni 14 przed zaprowadzeniem tychże postanowień taryfowych.

9. Postanowienia powyższe nie naruszają przepisów tyczących się przewozu wojskowych.

Ziemiałkowski r. w.

120.

Rozporządzenie minist. rolnictwa z d. 10 września 1878,

zaprowadzające zmiany w rozporządzeniu tyczącem się egzaminów kwalifikacyjnych z kandydatami na posady nauczycieli gospodarstwa wiejskiego w szkołach rolniczych i szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego.

Odmiennie od §. 2 rozporządzenia tymczasowego z dnia 2 lipca 1875 (Dz. u. p. Nr. 99) stanowi się, że począwszy od roku szkolnego 1878/79 prośby o przypuszczenie do egzaminu na nauczycieli gospodarstwa wiejskiego podawać należy do ministerstwa rolnictwa, dołączając do nich opis życia przeszłego jakoteż biegu wykształcenia i kierunku głównych nauk kandydata, i że o przypuszczeniu do egzaminu orzekać ma zwyczajnie profesor c. k. szkoły głównej rolniczej, któremu poruczone jest przewodniczenie na egzaminach.

Mannsfeld r. w.

121.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 16 września 1878,

tyczące się postępowania z przedmiotami złotemi i srebrnemi z zagranicy do okręgu cłowego austryacko-węgierskiego wprowadzanemi, które zawierają w sobie ciała innego rodzaju, połączone z niemi w taki sposób, że nie są widoczne i nie dają się łatwo odłączyć.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem ministerstwem skarbu prostuje się drugi ustęp przepisu wykonawczego do ustawy o ilości czystego metalu w towarach złotych i srebrnych, tudzież o przestrzeganiu tejże, w Dzienniku ustaw państwa z r. 1866 pod l. 149 ogłoszonego, w ten sposób, że z przedmiotami złotemi i srebrnemi, z zagranicy do okręgu cłowego austryacko-węgierskiego wprowadzonemi, które zawierają w sobie ciała innego rodzaju, połączone z niemi w taki sposób, iż nie są widoczne i nie dają się łatwo odłączyć, postępować należy nie podług §. 77 ustawy z dnia 19. sierpnia 1865 (Dz. u. p. Nr. 75 z r. 1866) lecz podług §. 33 tejże ustawy.

Pretis r. w.

122.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 16 września 1878,

o postępowaniu z naczyniami do drożdży prasowanych i naczyniami do gołej wody w gorzelniach, gdy podatek od gorzałki oznaczony być ma ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu stanowi się na zasadzie §. 30 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu gorzałki co następuje:

1. Z naczyniami do drożdży prasowanych w gorzelniach używanemi, t. j. z naczyniami, w których umieszczane bywają tylko drożdże prasowane, z dodat-

kiem lub bez dodatku wody, postępować należy wtedy, gdy się podatek od gorzałki oznacza ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru, tak samo, jak to w rozporządzeniu z dnia 27 sierpnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 116) przepisane jest co do naczyń do drożdży piwnych.

2. Naczynia do gołej wody, w gorzelniach używane, t. j. naczynia, do których wlewa się gołą wodę, mianowicie zaś wolny od podatku, podług przepisów o opodatkowaniu piwa, dozwolony pod pewnemi warunkami nalew zimny na wytłoczyny wyrobu piwa, wliczają się w wydajność dzienną w celu przerzeczonego oznaczenia ryczałtowego, biorąc całkowitą ich pojemność, jeżeli goła woda, na którą są przeznaczone, fermentuje albo zaprawiona jest fermentem n. p. drożdżami piwnemi, albo wyfermentowała, lub też, gdy naczynia te za pomocą rynien lub rur połączone są z naczyniami fermentacyjnemi, albo z przyrządem do pędzenia lub z tamtemi i z tym.

Jeżeli nie zachodzi żaden z tych warunków, natenczas, przy przerzeczonem oznaczaniu ryczałtowego, albo nie ma się względu na te naczynia, albo doliczyć je należy do kadzi przedzacierowych a względnie do kadzi do rozczyniania melasu (§. 28, l. 3 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) podług tego, czy goła woda jest z nich wlewana do tych kadzi dla przygotowania zacieru, czy nie.

Pretis r. w.

123.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 17 września 1878,

o zmianach w zawiadywaniu sprawami cłowemi i dozorem pogranicznym w okręgu skarbowym chebskim w Czechach.

Odmiennie od rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 15 listopada 1875 (Dz. u. p. Nr. 142), okrąg skarbowy chebski w Czechach, gwoli zawiadywania sprawami cłowemi i dozorem pogranicznym, dzieli się na dwa okręgi urzędowe: chebsko-drzewniowski i chebsko-kraslicki i przyłączone zostaną do pierwszego okręgi sądowe (podatkowe) kunżwarcki, plański, pozjmdański, drzewniowski i chebski; do ostatniego aszski, wildsteiński, kraslicki, joachimowski, neudecki i blatnieński.

Obadwaj c. k. komisarze skarbowi starsi, urzędujący jako inspektorowie pograniczni, mają siedzibę w Chebie a przeto obudwoma okręgami urzędowemi zawiaduje bezpośrednio c. k. dyrekcya skarbowa powiatowa w Chebie.

Zmiana ta nastąpi od dnia 1 października 1878.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLV. — Wydana i rozesłana dnia 1 października 1878.

124.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 30 września 1878,

uchylające zakaz wywozu torpedów.

W skutku uchwały rady ministrów i w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem uchyla się zakaz wyprowadzania torpedów, także rozebranych, wydany rozporządzeniem z dnia 28 kwietnia b. r. (Dz. u. p. Nr. 37).

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od tego dnia, w którym komory będą o niem uwiadomione.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 17 października 1878.

125.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2 października 1878,

tyczące się przyłączenia osady Bielanka do okręgu Sądu powiatowego nowotarskiego w Galicyi.

Osadę Bielanka, stanowiącą jednę gminę z osadą Sieniawa, przyłączoną na mocy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29 stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 15) do okręgu Sądu powiatowego nowotarskiego, oddziela się w dopełnieniu powyższego rozporządzenia od okręgu Sądu powiatowego jordanowskiego i przyłącza do Sądu powiatowego nowotarskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od d. 1 listopada 1878.

Glaser r. w.

126.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 11 paźdz. 1878,

o postępowaniu z chłodnikami do zacieru drożdżowego, gdy podatek od gorzałki oznaczany jest ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu stanowi się na zasadzie §. 30 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu gorzałki, że gdy podatek od gorzałki oznaczany jest ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru, z naczyniami czworobocznemi płaskiemi w gorzelniach pod nazwą „chłodników do zacieru drożdżowego“ używanemi, w których umieszczany bywa tylko dla ochłodzenia zacier drożdżowy przed dodaniem fermentu i zanim się fermentacya wyskokowa rozpocznie, postępować należy stosownie do §. 28, l. 4 ustawy podatku od gorzałki, jako z opłatnemi warunkowo.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 19 października 1878

127.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 17 października 1878,

uchylające rozporządzenia cesarskie z dnia 25 lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 6 sierpnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 106), któremi na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr 141) dozwolonem zostało czasowe użycie strzelców konnych obrony krajowej dalmackiej, tudzież batalionów Nr. 79 i 80 strzelców obrony krajowej dalmackiej po za granicami ogólnego obrębu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Uchylają się rozporządzenia cesarskie z dnia 25 lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 6 sierpnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 106), na mocy których w celu zajęcia Bośnii i Hercegowiny, strzelcy konni obrony krajowej dalmackiej, tudzież bataliony Nr. 79 i 80 strzelców obrony krajowej dalmackiej mogły być użyte wyjątkowo, w miarę niezbędnej potrzeby i na czas tejże, po za granicami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i poddane pod rozkazy wojsk zajmujących.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej natychmiast.

Wykonanie onegoż porucza się Ministrowi obrony krajowej z poleceniem porozumienia się w tej mierze z Ministrem wojny państwa.

Budapeszt, dnia 17 października 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w **Unger** r. w.
Chlumecky r. w. **Pretis** r. w. **Horst** r. w. **Ziemiałkowski** r. w.
Mannsfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 22 października 1878.

128.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 październ. 1878,

o wydaniu nowych listów przewozowych stęplowanych dla kolei żelaznych.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i zgodnie z rozporządzeniem tegoż, ogłoszonem w Dz. u. p. pod Nr. 38 z r. 1878 a tyczącem się zaprowadzenia nowych blankietów na listy przewozowe dla kolei żelaznych, sprzedawane będą, począwszy od 1 stycznia 1879, takie listy przewozowe, z wydrukowanym znaczkiem stęplowym, mianowicie jedne, które nabywać będą na sprzedaż zarządy kolei żelaznych, drugie do sprzedaży prywatnej.

Nowe listy przewozowe dla kolei żelaznych drukowane są na grubym papierze, mają 37 centymetrów szerokości a 29 centymetrów wysokości i są jak dotychczas dla posyłek zwyczajnych białe, dla pospiesznych czerwone.

Tak samo jak na znaczkach stęplowych, które wydane będą w r. 1879, znaczek stęplowy 1 lub 5-centowy zrobiony jest na listach przewozowych do posyłek zwyczajnych na tle zielonem, na listach do posyłek pospiesznych na tle fioletowem i umieszczony na listach, które sprzedawać będą zarządy kolei żelaznych, po lewej, na innych zaś po prawej stronie napisu „list przewozowy“ lub „list przewozowo pospieszny“.

Cecha firmy zarządów kolei żelaznych zostaje taka sama jak na dawnych listach przewozowych i znajduje się zawsze z lewej strony, powyżej oznaczenia wagonu, w miejscu przeznaczonem na pieczęć kontrolową kolei.

Przepisy zawarte w rozporządzeniu z dnia 29 grudnia 1876 (Dz. u. p. 1877, Nr. 5) w ustępach 4 aż do 8 stosują się także do nowych listów przewozowych.

Pretis r. w.

129.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 16 paźdz. 1878,

tyczące się zaprowadzenia nowej taryfy dla posyłek pocztowych wozowych i dla przekazów pocztowych w monarchyi austryacko-węgierskiej.

Od dnia 1. listopada 1878 zaprowadzają się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem handlu we względzie opłat krajowych od posyłek pocztowych wozowych i od przekazów pocztowych, przepisy następujące:

1. Od każdej posyłki wozowej pobierane będzie portoryum podług wagi, od posyłek z wartością deklarowaną oprócz tego jeszcze portoryum podług wartości.

2. Pisma bez wartości deklarowanej, ważące aż do 250 gramów włącznie, nie będą przewożone pocztą wozową.

3. Portoryum podług wagi pobierane będzie w następujących kwotach:

A. Od pakietów.

I. Gdy ważą aż do 500 gramów:

a) na odległość aż do 10 mil geograficznych (I strefa) włącznie . . . . 12 c.
b) na wszystkie większe odległości (II aż do VI strefy) . . . . 24 „

II. Gdy ważą nad 500 gramów aż do 5 kilogramów:

a) na odległość aż do 10 mil geograficznych (I strefa) włącznie . . . . 15 c.
b) na wszystkie większe odległości (II aż do VI strefy) . . . . 30 „

III. Gdy ważą nad 5 kilogramów:

a) od pierwszych 5 kilogramów kwoty jak powyżej pod II.
b) od każdego następnego kilograma lub od przewyższającej części kilograma

	aż do	10 mil geograficznych	(I strefa)	3 c.
nad 10	„ „	20 „ „	(II „)	6 „
„ 20	„ „	50 „ „	(III „)	12 „
„ 50	„ „	100 „ „	(IV „)	18 „
„ 100	„ „	150 „ „	(V „)	24 „
„ 150	„ „	— „ „	(VI „)	30 „

B. Od listów z deklarowaną wartością.

a) na odległość aż do 10 mil geograficznych (I strefa) włącznie . . . . 12 c.
b) na wszystkie większe odległości (II aż do VI strefy . . . . 24 „

Od posyłek wielkiej objętości podwyższa się portoryum o połowę kwot powyższych pod A, I, II i III. Gdy z rachunku wypadną ułamki centów, zaokrągla się sumę ogólną na całe centy przez opuszczenie ułamka.

Za posyłki wielkiej objętości uważają się wszelkie pakiety, jeżeli

a) którykolwiek wymiar wynosi nad $1\frac{1}{2}$ metra lub
b) jeden wymiar wynosi nad 1 metr, drugi nad $\frac{1}{2}$ metra a posyłka waży przytem mniej niż 10 kilogramów, lub
c) ze względu na swoję jakość posyłki nie dadzą się ładować wygodnie z innemi przedmiotami, w skutek czego do ich ładowania potrzeba miejsca nie-

proporcyonalnie wielkiego, lub z któremi obchodzić się trzeba z szczególniejszą ostrożnością, jak n. p. kosze z owocami i krzewami, klatki próżne lub z żywemi zwierzętami, próżne pudełka z cygar w wielkich wiązaniach, pudełka na kapelusze lub kartony w ramach drewnianych, sprzęty, wyroby koszykarskie (stoliki na kwiaty, wózki dla dzieci itd.), kołowrótki, welocypedy itd.

Od pakietów niefrankowanych, ważących aż do 5 kilogramów włącznie, pobierany będzie prócz portoryum przepisanego pod A, I i II a według okoliczności prócz podwyższonego portoryum od posyłek wielkiej objętości, dodatek do portoryum w kwocie 6 c.

Takiż dodatek do portoryum w kwocie 6 c. pobierany będzie od listów niefrankowanych z wartością deklarowaną.

Od pakietów niedostatecznie frankowanych, ważących aż do 5 kilogramów, jakoteż od listów z wartością, niedostatecznie frankowanych, dodatek do portoryum w kwocie 6 c. nie będzie pobierany.

Jeżeli do jednego listu przewozowego (adresu przewodniego) należy więcej pakietów, taksa liczona będzie od każdego pakietu osobno. Do jednego listu przewozowego (adresu przewodniego) nie może należeć więcej niż trzy pakiety.

Nie wolno posyłać pakietów z deklarowaną wartością i pakietów bez deklarowanej wartości a względnie pakietów frankowanych i niefrankowanych za jednym i tym samym listem przewozowym (adresem przewodnim).

4. Waga posyłki wozowej nie może przenosić 50 kilogramów.

Posyłki monet złotych i srebrnych przyjmowane jednak będą w wadze aż do 60 kilogramów a za każdy kilogram po nad 50 kilogramów, jakoteż za przewyższającą część kilograma opłacić należy oprócz portoryum od wartości

w obrębie	I strefy	po	3 c.
„	II „	„	6 „
„	III „	„	12 „
„	IV „	„	18 „
„	V „	„	24 „
„	VI „	„	30 „

5. Od posyłek wozowych miejscowych, które nie mogą ważyć więcej nad 2½ kilograma, pobierać się będzie portoryum od wagi w kwocie 12 c. Portoryum od wartości tych posyłek pobierane będzie w kwocie 3 c. od każdych 150 zł. lub części tej sumy.

6. Jako portoryum od wartości pobierać się będzie bez względu na odległość:

a) od posyłek z podaną wartością aż do 50 zł. opłata zniżona w kwocie 3 c.,

b) od posyłek z podaną wartością nad 50 zł. zawsze po 3 c., za każde 150 zł. najmniej jednak 6 c.

Jeżeli do jednego listu przewozowego (adresu przewodniego) należy więcej pakietów z podaną wartością, portoryum od wartości przypadające obliczane będzie dla każdego pakietu osobno.

7. Posyłki prywatne w formie listów z pieniędzmi papierowemi lub biletami bankowemi wartości przeszło 150 zł. a ważące aż do 250 gramów, oddawane być mogą otwarte, jeżeli posyłający opłaci od nich portoryum od wartości w kwocie półtoracznej.

8. Gdyby przy oddawaniu posyłki z biletami bankowemi, pieniędzmi papierowemi lub gotówką, przez fałszywe podanie jej treści spowodowano wymie-

rzenie mniejszego portoryum niż w taryfie jest przepisane, natenczas w razie odkrycia pobierane będzie jako kara konwencyonalna portoryum od wartości sumy zamilczonej pięć razy większe niż podług taryfy przypada, a to od odbiorcy, gdyby zaś przyjąć nie chciał, od posyłającego i posyłka nie będzie wydana przed złożeniem tej grzywny.

Gdy pada podejrzenie, że mniej deklarowano, urzędom pocztowym służy prawo zarządzenia, aby adresat otworzył posyłkę przed komisyą w obecności świadka.

9. Do każdej posyłki wozowej wolno dołączyć list. Dodawanie listu w formie zamkniętego listu przewodniego nie jest dozwolone.

10. O ile pakunek osób jadących pocztą wozową przewyższa wagę wolną od opłaty w zapisku podaną a deklarowana wartość tegoż kwotę 100 zł., natenczas za wagę przewyższającą i za wartość przewyższającą wymierzane będzie taryfowe portorym od wagi i wartości podług odległości geograficznej.

11. Za odesłanie napowrót posyłek wozowych, których nie można było doręczyć adresatowi, jakoteż za posłanie przedmiotów takich w inne miejsce, nie to, które w adresie jest wymienione, portoryum przypadające za nowy transport doliczone będzie bez wyjątku w kwocie całkowitej.

12. Za rewers zwrotny do posyłek wozowych miejscowych zapłacić ma oddawca 5 c., za rewers zwrotny od innych posyłek wozowych 10 c.

Pisma wywiadowcze wygotowywane i wysyłane będą bezpłatnie, jeżeli oddawcy wydany był rewers zwrotny, lub jeżeli posyłka pochodzi od Władzy uwolnionej od portoryum, we wszystkich zaś innych przypadkach za opłatą 10 c. z góry.

13. Za doręczenie odbiorcy posyłki wozowej ważącej aż do $1\frac{1}{2}$ kilograma, w mieszkaniu, zapłacić należy w Wiedniu 5 c., w innych miejscach pocztowych 3 c. a za doręczenie uwiadomienia pocztowego wszędzie 2 c.

14. Portoryum albo z góry opłacić należy, albo je opłaca adresat, wyjąwszy portoryum od wszelkich posyłek do Władz i urzędów, uwolnionych od portoryum, od których portoryum opłacone być musi przy oddaniu.

15. Od posyłek do Rossyi, Włoch (przewożonych przez spółkę kolei górnowłoskich na Alę lub Gorycyą lub przez Lloyda na Tryest), Rumunii, Serbii, Czarnogórza, Turcyi, Grecyi (przez Lloyda), Azyi (przewożonych jako posyłki wozowe przez Lloyda), Australii (przez Lloyda) i ztamtąd nadchodzących, opłaty portoryum za przewóz w obrębie austryacko-węgierskim wymierzane będą podług nowych taryf krajowych.

16. Do wszelkich posyłek wozowych, ważących nad 50 gramów, dołączać należy list przewozowy a względnie adres przewodni pocztowy.

Po zużytkowaniu teraźniejszego zapasu listów przewozowych urzędowych, używać należy wyłącznie adresów przewodnich pocztowych, przez zarząd pocztowy wydanych, które zarazem służyć będą za rewersy odbiorcze.

Na kuponie adresu przewodniego wolno pisać uwiadomienia i odbiorca może go odłączyć.

17. W razie zginięcia posyłki bez podanej wartości lub gdyby z niej co ubyło, płacić się będzie wynagrodzenie po 1 zł. 50 c. za każde zginione lub ubytkowe 500 gramów albo część tej wagi.

W razie uszkodzenia takich posyłek płacić się będzie wynagrodzenie za udowodnioną szkodę, lecz najwyżej tylko aż do 1 zł. 50 c. za każde 500 gramów lub część tej wagi.

18. Począwszy od 1 listopada 1878 podwyższa się kwotę, która zwykłą drogą lub telegraficzną przekazywana być może w c. k. urzędach pocztowych austryackich i król. węgierskich ze 100 złotych na 150 złotych wal. austr.

19. Od przekazów pocztowych ustanawia się opłaty następujące:

od przekazu	. . . . .		aż do	5 zł.	włącznie	— zł.	5 c.
„ „	nad	5 zł.	„ „	50 „	„	— „	10 „
„ „	„	50 „	„ „	150 „	„	— „	20 „
„ „	„	150 „	„ „	300 „	„	— „	30 „
„ „	„	300 „	„ „	500 „	„	— „	50 „
„ „	„	500 „	„ „	1000 „	„	1 „	— „
„ „	„	1000 „	„ „	2000 „	„	1 „	50 „
„ „	„	2000 „	„ „	3000 „	„	2 „	— „
„ „	„	3000 „	„ „	4000 „	„	2 „	50 „
„ „	„	4000 „	„ „	5000 „	„	3 „	— „

20. Gdy się wyczerpie teraźniejszy zapas blankietów przekazowych, sprzedawane będą nowe blankiety bez wydrukowanego znaczka po $1/_2$ c. za sztukę.

Należytość od przekazów opłacać się będzie jak dotychczas znaczkami.

21. Wszelkie inne teraz obowiązujące przepisy, tyczące się wygotowywania przekazów, postępowania z niemi, doręczania, wpłaty i wypłaty, tudzież odpowiedzialności zachowują się niezmienione.

22. W postępowaniu z powziątkami pocztowemi i w wymiarze opłat od tychże nic się nie zmienia.

23. Nowe taryfy będą w urzędach pocztowych na pogotowiu dla publiczności chcącej je przejrzeć, a niniejsze rozporządzenie razem z dołączonemi taryfami dostać można we wszystkich c. k. dyrekcyach pocztowych za zwrotem kosztów druku.

Chlumecky r. w.

130.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 17 paźdz. 1878,

zaprowadzające nową taryfę poczty wozowej w obrocie wzajemnym między monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami.

Na zasadzie umowy we względzie poczty wozowej, zawartej dnia 3 kwietnia b. r. pomiędzy zarządem pocztowym c. k. austryackim i król. węgierskim z jednej a zarządem pocztowym cesarstwa niemieckiego, zarządem pocztowym król. bawarskim i król. wirtemberskim z drugiej strony, stosowana będzie od dnia 1 listopada 1878 we wzajemnym obrocie między monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami nowa taryfa poczty wozowej według następujących zasad:

1. Portoryum od pakietów w obrocie wzajemnym między monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami wynosi:

I. gdy ważą aż do 5 kilogramów:

a) na odległość aż do 10 mil włącznie 15 c. wal. austr. a względnie 25 fen.

b) na wszystkie większe odległości 30 c. a względnie 50 fen.

II. jeżeli ważą nad 50 kilogramów:

a) od pierwszych 5 kilogramów kwoty jak pod I.

b) za każdy następny kilogram lub za przewyższającą część kilograma:

	aż do 10 mil	3 c. a względnie	5 fen.
nad	10 „ „ 20 „	6 „ „	10 „
„	20 „ „ 50 „	12 „ „	20 „
„	50 „ „ 100 „	18 „ „	30 „
„	100 „ „ 150 „	24 „ „	40 „
„	150 „ „ — „	30 „ „	50 „

Portoryum od posyłek wielkiej objętości wzrasta o połowę kwot powyższych. W razie potrzeby zaokrągla się sumę ogólną na całe centy przez opuszczenie ułamka a względnie na sumę fenigów podzielną przez 5.

Za posyłki wielkiej objętości uważają się wszelkie pakiety

a) jeżeli którykolwiek wymiar wynosi nad 1½ metra, lub

b) jeden wymiar wynosi nad 1 metr, drugi nad ½ metra a posyłka waży przytem mniej niż 10 kilogramów, lub

c) ze względu na swoję jakość posyłki nie dadzą się ładować wygodnie z innemi przedmiotami, w skutek czego do ich ładowania potrzeba miejsca nieproporcyonalnie wielkiego, lub z któremi obchodzić się trzeba z szczególniejszą ostrożnością, np.

kosze z roślinami i krzewami;
klatki próżne lub z żywemi zwierzętami;
próżne pudełka z cygar w wielkich wiązaniach;
pudełka na kapelusze lub kartony w ramach drewnianych;
sprzęty, wyroby koszykarskie (stoliki na kwiaty, wózki dla dzieci itd.);
kołowrotki, welocypedy itd.

Co do taksowania jako posyłka wielkiej objętości, w tej mierze decyduje zdanie zakładu pocztowego podawczego, wyjąwszy gdyby zaszła oczywista pomyłka.

Od pakietów niefrankowanych, ważących aż do 5 kilogramów włącznie, pobierane będzie prócz portoryum przepisanego pod I, a względnie podwyższonego portoryum od posyłek wielkiej objętości, dodatek do portoryum w kwocie 6 c. wal. austr. a względnie 10 fenigów.

Od pakietów niedostatecznie frankowanych, ważących aż do 5 kilogramów, dodatek do portoryum w kwocie 6 c. a względnie 10 fenigów nie będzie pobierany.

Jeżeli do jednego adresu przewodniego należy więcej pakietów, taksa liczona będzie od każdego pakietu osobno. Do jednego adresu przewodniego nie może należeć więcej niż trzy pakiety.

2. Od posyłek z podaną wartością pobierać się będzie w obrocie wzajemnym między monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami:

a) Portoryum a mianowicie:

1. od listów ważących najwyżej aż do 250 gramów,

na odległość aż do 10 mil włącznie 12 c. wal. austr. a względnie 20 fen.,
na wszystkie większe odległości 24 c. wal. austr. a względnie 40 fen.

Od listów niefrankowanych pobierany będzie dodatek do portoryum po 6 c. wal. austr. a względnie po 10 fen.

2. Od pakietów i adresów przewodnich do nich należących:

kwota przypadająca podług artykułu 1, i

b) opłata ubezpieczenia (portoryum od wartości) bez względu na odległość i ilekolwiek wynosi suma deklarowana, zawsze po 3 c. wal. austr. a względnie po 5 fen. od każdych 150 zł. a względnie 300 mark, jednak najmniej 6 c. wal. austr. a względnie 10 fen.

Jeżeli deklarowana wartość posyłek niefrankowanych podana jest nietylko w walucie kraju, w którym się ją oddaje, lecz także w walucie kraju, do którego jest przeznaczona, portoryum od wartości (opłata ubezpieczenia) obliczona będzie podług kwoty podanej w walucie kraju, do którego posyłka jest przeznaczona.

Jeżeli do adresu przewodniego należy kilka pakietów z podaną wartością, opłata ubezpieczenia obliczana będzie od każdego pakietu osobno.

W miejsce listów przewozowych, które od dnia 1. listopada w obrocie z Niemcami do żadnych pakietów, z jedynym wyjątkiem posyłek za powziątkiem, używane być nie mogą, wchodzi w wyłączne użycie adres przewodni, wydany nakładem zarządu pocztowego, opatrzony wyciśniętym znaczkiem stęplowym na 5 c.

Listów przewodnich zamkniętych używać nie wolno.

Do jednego listu przewodniego nie może należeć więcej niż trzy pakiety. Nie wolno też posyłać pakietów z deklarowaną wartością i pakietów bez deklarowanej wartości a względnie pakietów frankowanych i niefrankowanych za jednym adresem przewodnim.

Wartość deklarowana musi być zawsze w walucie tego kraju w którym się oddaje, ale może być podana oprócz tego w walucie kraju, do którego jest przeznaczona. Jeżeli ostatni przypadek zachodzi co do posyłki niefrankowanej, portoryum od wartości obliczone będzie podług kwoty podanej w walucie kraju, do którego posyłka jest przeznaczona.

3. Od posyłek za powziątkiem pocztowym, do których tymczasowo używać jeszcze należy dotychczasowych listów przewozowych, połączonych z cedułą powziątkową, pobierane będzie:

a) Portoryum

od listów, druków i próbek towarów ważących najwyżej aż do 250 gramów, jakoteż od kart pocztowych (korespondencyjnych);

porto od wagi jak od listów z deklarowaną wartością;

od pakietów. Zwyczajne porto od pakietów, tudzież jeżeli posyłka była polecona lub wartość jej deklarowana, nadto opłatę za polecenie a względnie portoryum od wartości i

b) opłatę za powziątek po 2 centy od każdego złotego lub każdej części złotego, najmniej zaś 6 centów.

Taryfy i wszelkie inne przepisy, tyczące się wzajemnego obrotu z Niemcami, stosowane być mają także do wszystkich posyłek pocztowych przeznaczonych do państw obcych nieniemieckich, do których dotychczas stosowana była uproszczona taryfa zagraniczna.

Wszelkie inne postanowienia traktatu pocztowego berlińskiego z dnia 7 maja 1872 zostawiają się nadal w mocy obowiązującej.

Chlumecky r. w.

131.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z dnia 17 paźdz. 1878,

tyczące się zmiany terytoryalnej w okręgach Sądów powiatowych brzosteckiego i jasielskiego w Galicyi.

Dodatkowo do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 29 stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 15) oddziela się gminy Brzyski, Czermna, Kłodawa, Sowina i Ujazd od okręgu Sądu powiatowego brzosteckiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego jasielskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 grudnia 1878.

Glaser r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 9 listopada 1878.

132.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 paźdz. 1878,

o zmianie znaczków stęplowych.

Od dnia 1 stycznia 1879 sprzedawane będą zmienione znaczki stęplowe wszelkich rodzajów, a mianowicie:

Na $^1/_2$ c., 1 c., 2 c., 3 c., 4 c., 5 c., 7 c., 10 c., 12 c., 15 c., 25 c., 36 c., 50 c., 60 c., 75 c. i 90 c.,

tudzież na 1 zł., 2 zł., 2 zł. 50 c., 3 zł., 4 zł., 5 zł., 6 zł., 7 zł., 10 zł., 12 zł., 15 zł. i 20 zł.,

nakoniec znaczki stęplowe kalendarzowe na 6 c.

Nowe znaczki stęplowe są pod względem wielkości formatu ośmiorakie, gatunki zaś każdego z tych ośmiu rodzajów, polegające na wartości, różnią się od siebie tłem barwistem.

Rodzaj I obejmuje znaczki stęplowe, których wartość wynosi $^1/_2$, 1, 2 i 3 c.
„ II znaczki stęplowe na 4, 5, 7 i 10 c.
„ III „ „ „ 12, 15, 25 i 36 c.
„ IV „ na 50, 60, 75 i 90 c.
„ V „ stęplowe na 1, 2, 2$^1/_2$ i 3 zł.
„ VI „ na 4, 5, 6 i 7 zł.
„ VII nakoniec znaczki na 10, 12, 15 i 20 zł.

Znaczki zaś kalendarzowe stanowią pod względem formatu rodzaj VIII.

Poniżej zamieszczony jest szczegółowy opis znaczków stęplowych, podług którego gatunek najmniejszej wartości każdego pojedynczego rodzaju ma tło czerwone, drugi gatunek tło zielone, trzeci błękitne a czwarty, najwyższej wartości tło brunatne.

Znaczki stęplowe do kalendarzy mają tło czerwono-brunatne.

Na wszystkich znaczkach właściwy narys stępla umieszczony jest w górnem polu, zajmującem dwie trzecie części całego znaczka. W dolnem polu znaczków niezadrukowanem, na którem się ma pisać, daje się widzieć liczba roku emisyi „1879“ białemi cyframi.

Tło całego znaczka, z wyjątkiem części, na której znajdują się cyfry, oznaczające jego wartość, zajmują żyłki liścia drzewnego.

Znaczki stęplowe na ½, 1, 2 i 3 c. mają 28 milimetrów wysokości a 22 milimetry szerokości. Większe koło, w którem od góry znajdują się wyrazy: „kais. kön. österr. Stämpelmarke“, u dołu zaś napis głoskami wyrażający wartość znaczka, otacza przestrzeń ozdobną na ośm części podzieloną, w pośrodku której jest tarcza jajowata a w niej cyfra, oznaczająca wartość.

W górnych rogach umieszczony jest c. k. orzeł.

Znaczek na ½ c. ma tło czerwone,	Znaczek na 2 c. ma tło błękitne a
„ „ 1 „ „ „ zielone,	„ „ 3 „ „ „ brunatne.

Znaczki stęplowe na 4, 5, 7 i 10 c. mają 31 milimetrów wysokości a 24 milimetry szerokości. Narys otaczają czarne obwódki. Obwódki naprzeciwległe zawierają wyrazy: „kais. kön. österr. Stämpelmarke“ białemi głoskami. Środek stanowi koło z ozdobną przysłoną, w pośrodku którego znajduje się c. k. orzeł wypunktowany, na nim cyfry wyrażające wartość, na brzegu wartość znaczka głoskami.

Znaczek na 4 c. ma tło czerwone,	Znaczek na 7 c. ma tło błękitne a
„ „ 5 „ „ „ zielone,	„ „ 10 „ „ „ brunatne.

Znaczki stęplowe na 12, 15, 25 i 36 c. mają 33 milimetry wysokości a 26 milimetrów szerokości. Wielkie koło otacza narys. W górnej połowie tegoż znajdują się wyrazy: „kais. kön, österr. Stämpelmarke“ i c. k. orzeł, w dolnej połowie wartość głoskami. Wieniec wawrzynowy, współśrodkowy z kołem zewnętrznem otacza płaszczyznę konchowatą, w pośrodku której jest tarcza kończysta z cyfrą oznaczającą wartość.

Znaczki na 12 c. są czerwone,	Znaczki na 25 c. są błękitne,
„ „ 15 „ „ zielone,	„ „ 36 „ „ brunatne.

Znaczki na 50, 60, 75 i 90 c. mają 34 milimetry wysokości a 27 milimetrów szerokości. Przestrzeń zamknięta 4 obwódkami zawiera w obwódkach naprzeciwległych wyrazy: „kais. kön. österr. Stämpelmarke“. Szersza obwódka w pośrodku pierwszej z prawej i lewej strony zawiera ozdobę ornamentową czarną. W okrągłym narysie środkowym znajduje się c. k. orzeł wypunktowany, na nim cyfra oznaczająca wartość, na otoku zaś podana jest wartość głoskami.

Znaczki na 50 c. są czerwone,	Znaczki na 75 c. są błękitne,
„ „ 60 „ „ zielone,	„ „ 90 „ „ brunatne.

Znaczki stęplowe na 1, 2, 2½ i 3 zł. mają 38 milimetrów wysokości a 30 milimetrów szerokości. Po bokach cokułu architektonicznego siedzą figury alegoryczne, a mianowicie: z lewej strony Handel, z prawej Rolnictwo z właściwemi godłami. Na cokule znajduje się u stóp wartość znaczka podana głoskami, w środku cyframi. Wieńczy go c. k. orzeł w kształcie medalionu. W odcinku koła ponad głowami figur umieszczone są wyrazy: „kais. kön. österr. Stämpelmarke“.

Znaczki na 1 zł. są czerwone,	Znaczki na 2½ zł. są błękitne,
„ „ 2 „ „ zielone,	„ „ 3 „ „ brunatne.

Znaczki stęplowe na 4, 5, 6 i 7 zł. mają 42 milimetry wysokości a 32 milimetry szerokości. W pośrodku narysu stępla wyobrażona jest „Austrya“, uzbrojona w tarczę i miecz, siedząca na krześle podobnem do tronu. Całość otacza większe koło, w którem znajdują się wyrazy: „kais. kön. österr. Stämpelmarke“. Na głowie Austryi znajduje sie mniejsze koło, z dwoma oznaczeniami wartości głoskami. w środku podana jest wartość cyframi, na stopniu u nóg podana jest wartość jeszcze raz głoskami. W obu górnych rogach znaczka umieszczony jest c. k. orzeł, skierowany ku środkowi koła.

Znaczki na 4 zł. są czerwone,	Znaczki na 6 zł. są błękitne,
„ „ 5 „ „ zielone,	„ „ 7 „ „ brunatne.

Znaczki stęplowe na 10, 12, 15 i 20 zł. mają 45 milimetrów wysokości a 34 milimetry szerokości. Dwie postacie kobiece alegoryczne, wyobrażające kunszta i rzemiosła siedzą, podając sobie lewą rękę na cokule architektonicznym. Prawa ręka jednej postaci leży na ramieniu drugiej, a prawa ręka tej drugiej trzyma właściwe godła leżąc na łonie. W architektonice znajduje się sześć tarczy. W tarczy środkowej nad głowami znajduje się wypunktowany kontur c. k. orła i wartość znaczka cyframi, w dolnej tarczy na cokule podobnież właściwa kwota wartości głoskami. Również podana jest kwota wartości w dwóch środkowych tarczach kończystych, cyframi. W dwóch tarczach górnych trapezowatych, znajdują się z lewej strony słowa: „kais. kön. österr.“ z prawej „Stämpelmarke“.

Znaczki stęplowe na 10 zł. są czerwone,	Znaczki stęplowe na 15 zł. są błękitne,
„ „ „ 12 „ „ zielone,	„ „ „ 20 „ „ brunatne

Znaczek stęplowy do kalendarzy ma 29 milimetrów wysokości a 22 milimetry szerokości. Narys otoczony jest większem kołem. Znajdują się w niem z lewej strony wyrazy: „kais. kön. österr.“, z prawej: „Kalender-Marke“, pod spodem wartość głoskami. W górnej części koła mieści się medalion z głową „Austryi“, pod nią zaś w tarczy środkowej czworobocznej podana jest wartość cyframi.

Tło jest czerwono-brunatne.

Znaczki stęplowe wszystkich rodzajów powyżej wymienionych, obecnie w handlu będące, wyjdą całkiem z używania od dnia 31 stycznia 1879.

Przeto przylepianie po dniu 31 stycznia 1879 znaczków stęplowych, które wyszły z używania, poczytane będzie za niedopełnienie powinności stęplowej i pociągnie za sobą skutki szkodliwe wynikające z tego na zasadzie ustawy o należytościach.

Znaczki stęplowe, wychodzące z używania a jeszcze nie użyte, będą wymieniane bezpłatnie za nowe znaczki stęplowe z zachowaniem postanowień i przepisów prawnych a to od dnia 1 lutego aż do 30 kwietnia 1879 włącznie w urzędowych składach stępli.

Trudniący się sprzedażą znaczków stęplowych, zostawiwszy sobie zapas potrzebny aż do początku stycznia 1879, resztę znaczków wychodzących z używania wymienić mają wcześnie za nowe.

Po dniu 30 kwietnia 1879 ustaje wymiana znaczków stęplowych z handlu wycofanych i za nie żadnego nie daje się wynagrodzenia.

Księgi przemysłowe i handlowe, blankiety wekslowe, rachunki itp. z dawnemi znaczkami stęplowemi, na których przed 31 stycznia 1879 pieczęć urzędową podług przepisów wyciśnięto, używane być mogą bez przeszkody i po dniu 31 stycznia 1879.

Narysy stęplowe, wydrukowane na listach przewozowych pocztowych i kolejowych wykonane będą na sposób znaczków stęplowych, wszakże listy przewozowe pocztowe z wydrukowanemi dawnemi narysami stęplowemi, używane być mogą, póki całkiem nie będą spotrzebowane.

Rozporządzenie niniejsze nie ściąga się do znaczków stęplowych gazetowych na 1 c. i 2 c., które pozostają niezmienione.

Pretis r. w.

133.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 24 października 1878,

upoważniające c. k. urząd pocztowy miejski w Lublanie do ekspedyowania posyłek pocztowych za granicę przeznaczonych bez interwencyi czynników skarbowych nawet wtedy, gdy ważą więcej niż 2·5 kilograma.

Upoważnia się c. k. urząd pocztowy miejski w Lublanie do ekspedyowania posyłek pocztowych za granicę przeznaczonych bez interwencyi czynników skarbowych nawet wtedy, gdy ważą więcej niż 2·5 kilograma.

Wyjętemi od tego są tylko towary podlegające cłu wywozowemu, lub których wywóz stosownie do istniejących przepisów powinien być udowodniony potwierdzeniem urzędu dochodów niestałych, jak karty do gry, towary złote i srebrne.

Upoważnienie to nabywa mocy od dnia 1 listopada 1878.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

134.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 3 listopada 1878,

o postępowaniu z odśrodkowcami i zbiornikami na sok z buraków, gdy podatek od gorzałki oznaczany jest ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru.

Na zasadzie §. 30 ustawy o podatku od gorzałki z dnia 27 czerwca 1878 postanawia się w porozumieniu z kr. węgierskiem ministerstwem skarbu, że bębny odśrodkowców, używane w gorzelniach do wyciskania soku z buraków, tudzież zbiorniki na sok z buraków, t. j. zbiorniki, które w gorzelniach przeznaczone bywają na sok z buraków przed dodaniem fermentu i zanim się fermentacya rozpocznie, zaliczane być mają wtedy, gdy podatek od gorzałki oznaczany jest ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru, do kadzi przedzacierowych itd. przytoczonych w §. 28, l. 3 przerzeczonej ustawy.

Pretis r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 14 grudnia 1878.

135.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 3 listop. 1878, wydane w porozumieniu z minist. spraw wewnętrznych,

którem §. 6 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 8 stycznia 1878 (Dz. u. p. Nr. 8), tyczącego się obliczania należytości dla służby urzędów miar i wag za sprawdzanie i cechowanie tychże po za urzędem, jakoteż za pomoc techniczną przy rewizyach policyjnych, zmienia się, jak następuje:

Starostwo (a względnie namiestnictwo) rozpoznawszy i sprawdziwszy należycie wykaz kosztów, dołącza do niego rozkład na strony, do ich zapłacenia obowiązane i z wymienieniem urzędów podatkowych, w których kwoty obliczone mają być wypłacone a względnie do których mają być wniesione. odsyła go do komisyi głównej miar i wag, celem wydania przekazu wypłaty.

Starostwo powiatowe (a względnie namiestnictwo), polecić ma jednocześnie stronie lub gminie aby kwotę, którą ma zapłacić, wniosła w przeciągu dni 14 do urzędu podatkowego.

Auersperg r. w. **Chlumecky** r. w.

136.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z d. 13 listopada 1878,

o przyłączeniu gminy Kladnik do okręgu Sądu powiatowego lipnickiego w Morawii.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Kladnik od okręgu Sądu powiatowego bystrzyckiego (nad Hostynem) i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego lipnickiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1879.

Glaser r. w.

137.

Rozporządzenie minist. sprawiedl. z d. 22 listopada 1878,

tyczące się przyłączenia gminy Seč do okręgu Sądu powiatowego plumnowskiego w Morawii.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddziela się gminę miejscową Seč od okręgu Sądu powiatowego boskowickiego i Sądu krajowego berneńskiego a przyłącza do okręgu Sądu powiatowego plumnowskiego i Sądu obwodowego ołomunieckiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od d. 1 stycznia 1879.

Glaser r. w.

138.

Rozporządzenie Ministra sprawiedl. z d. 12 grudnia 1878,

obowiązujące dla królestwa dalmackiego,

tyczące się zniesienia napowrót rozciągłości władzy Sądów wojskowych.

Rozciągnięcie władzy Sądów wojskowych na osoby cywilne, zarządzone dla królestwa dalmackiego rozporządzeniem z dnia 29 sierpnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 115) znosi się napowrót od dnia 21 grudnia tegoż roku.

Glaser r. w.

Sprostowanie.

I. W taryfie cłowej powszechnej, dołączonej do ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o powszechnej taryfie cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego (Dz. u. p. Cz. XXVI z dnia 28 czerwca 1878 Nr. 67) zaszła pomyłka druku na str. 2 tejże taryfy w łamie drugim, w wierszach 18 i 22 od dołu, gdzie zamiast: kramarszczyzna, powinno być w obu miejscach: **Towary galanteryjne.**

II. W rozporządzeniu z dnia 3 sierpnia 1878 o używaniu wyskokomierza Dolaińskiego (Dz. u. p. Cz. XXXIX z dnia 10 sierpnia 1878) na str. 400, w napisie nad figurą 10 zamiast: Rama, powinno być: **stągiewka.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 28 grudnia 1878.

139.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10 grudnia 1878,

tyczące się Dodatku do farmakopei z r. 1869.

1. Urzędnicy zdrowia, lekarze, chirurdzy i weterynarze praktykujący trzymać się mają od dnia 1 stycznia 1879 Dodatku do farmakopei, wydanego pod tytułem „*Additamenta ad Pharmakopoeae austriacae Editionem sextam*“.

2. Każda apteka zaopatrzyć się ma w egzemplarz drukowany tych Additamentów.

3. O rozporządzeniu niniejszem Władze administracyjne powiatowe uwiadomić mają jeszcze osobno w sposob właściwy osoby trudniące się leczeniem i aptekarzy.

Auersperg r. w.

140.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10 grudnia 1878,

tyczące się przejrzanego cennika lekarstw do 6 wydania farmakopei austryackiej i Dodatku do niej wydanego według rozporządzenia z dnia 10 grudnia 1878.

Od dnia 1 stycznia 1879 nabywa mocy obowiązującej przejrzany cennik lekarstw poniżej zamieszczony.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 28 października 1876 (Dz. u. p. Nr. 135), tyczące się austryackiego cennika lekarstw, obowiązywać zresztą będzie nadal bez zmiany. Przepis §. 2 owego rozporządzenia co do przedmiotów oznaczonych krzyżykiem odnosi się w zupełności także do przedmiotów tego rodzaju umieszczonych w Dodatku do farmakopei i w przejrzanym cenniku.

Każda apteka, jakoteż lekarze i chirurdzy, upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, zaopatrzyć się mają w egzemplarz drukowany tego cennika.

Auersperg r. w.

Cennik lekarstw farmakopei.

	Ilość gramów	Cena ct.	Ilość gramów	Cena ct.
Absinthii herba sciss.	50·0	5	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Acetum	100·0	3	.	.
„ aromaticum	50·0	6	250·0	25
„ pyrolignosum crudum	100·0	4	.	.
„ „ rectificat.	50·0	6	250·0	25
„ scillae	10·0	1	.	.
Acidum aceticum conc.	„	5	50·0	22
„ „ dilut.	50·0	6	250·0	27
† „ arsenicosum subt. pulv.	0·01	1	.	.
„ benzoicum	1·0	9	.	.
„ carbolicum	10·0	6	50·0	24
„ chromicum	1·0	4	.	.
„ citricum	10·0	7	.	.
„ „ subt. pulv.	„	9	.	.
„ hydrochlor. conc. pur.	„	3	.	.
„ „ „ crud.	100·0	10	.	.
„ „ dilut. pur.	50·0	9	.	.
„ nitricum conc. pur.	10·0	2	.	.
„ „ „ crudum	100·0	9	.	.
„ „ dilut. purum.	50·0	8	.	.
„ phosphoricum	10·0	10	.	.
„ salicylicum	1·0	4	.	.
„ sulfuricum anglic.	100·0	6	.	.
„ „ conc. pur.	10·0	2	.	.
„ „ dilut. pur.	50·0	5	.	.
„ tannicum	5·0	16	50·0	140
„ tartaricum	10·0	4	.	.
„ „ subt. pulv.	„	6	50·0	25
† Aconitinum	0·01	5	.	.
† Aconiti tubera sciss.	10·0	2	.	.
Aether aceticus	„	17	.	.
„ crudus	100·0	21	500·0	90
„ depuratus	10·0	5	50·0	22
Agaricus chirurgorum	50·0	33	.	.
Aloë lucida	„	10	.	.
„ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Althaeae herba	50·0	5	250·0	20
„ radix sciss.	„	10	„	15
„ „ subt. pulv.	10·0	6	.	.
Alumen	50·0	4	.	.
„ subt. pulv.	10·0	2	50·0	8
„ ustum	50·0	6	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	3	.	.
Alumina hydrica	„	29	.	.
Ammonia	50·0	10	250·0	10
Ammoniacum	„	12	.	.
„ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Ammonium aceticum solut	„	5	.	.
„ carbonicum	50·0	11	.	.
„ chloratum crudum	„	7	.	.
„ „ depur.	10·0	3	.	.
Amygdalae amarae	50·0	11	.	.
„ dulces	„	11	.	.
Amylum pulv.	„	8	250·0	35
Angelicae rad. sciss.	„	9	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Anisi stellati fructus	50·0	15	.	.
„ „ „ rud. tus.	50·0	21	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	7	.	.
„ vulgaris fructus	50·0	8	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
† Apomorphin hydrochloricum	0·01	6	.	.

	Ilość gramów	Cena ct.	Ilość gramów	Cena ct.
Aqua amygd. amar. conc.	5·0	2	.	.
„ „ „ diluta.	10·0	1	50·0	4
„ aromat. spirit.	50·0	6	250·0	25
„ aurant. flor.	„	21	.	.
„ calcis	100·0	2	500·0	6
„ carminativa	50·0	6	250·0	25
„ chamomillae	„	5	„	20
„ chlori	10·0	3	50·0	12
„ cinnamom. simpl	50·0	5	250·0	20
„ „ spirit.	„	11	„	50
„ destillata	100·0	3	500·0	10
„ foeniculi	50·0	4	.	.
„ kreosoti	„	5	250·0	20
„ laurocerasi	10·0	5	50·0	22
„ melissae	50·0	6	250·0	25
„ menthae pip.	„	6	„	25
„ plumbica	„	5	„	15
„ rosarum	„	5	„	21
„ rubi idaei	„	5	„	20
„ vegeto-mineralis Goulardi	100·0	6	500·0	15
Argentum nitricum cryst.	1·0	13	.	.
„ „ cum kalio nitrico	„	8	.	.
„ „ fusum	„	17	10·0	145
Arnicae flores sciss.	50·0	23	.	.
„ folia	„	5	.	.
„ radix sciss	50·0	10	.	.
Arrow-root	„	16	250·0	70
Asa foetida	„	19	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	7	.	.
† Atropinum sulfuricum	0·01	3	.	.
Aurantii cort. sciss.	50·0	10	.	.
„ „ flaved. sciss.	„	36	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	11	.	.
„ folia sciss.	50·0	14	.	.
Axungia porci	„	10	250·0	45
Balsamum copaivae	10·0	6	.	.
„ peruvianum	„	17	.	.
„ vitae Hoffmanni	„	7	50·0	30
† Belladonnae folia sciss.	„	2	.	.
† „ „ gross. pulv.	„	3	50·0	10
† „ „ subt. pulv.	„	4	.	.
† „ radix sciss.	„	2	.	.
† „ „ subt. pulv.	„	5	.	.
Benzoë	50·0	30	.	.
Bismuthum subnitricum	1·0	7	.	.
Calami rhyzoma sciss.	50·0	7	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Calcium carbonic. nativ.	50·0	2	250·0	8
„ „ „ pulv.	„	10	„	45
„ „ purum.	10·0	22	.	.
„ chloratum fusum	50·0	29	.	.
„ hypochlorosum	„	5	250·0	21
„ oxydatum	100·0	4	.	.
„ „ pulv.	50·0	4	.	.
„ oxysulfuratum	„	23	.	.
„ „ solutum	„	10	250·0	40
„ phosphoricum	5·0	24	.	.
Calumbae radix sciss.	50·0	11	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Camphora	50·0	17	250·0	69
Cannabis indica sciss.	10·0	3	.	.
† Cantharides	„	10	.	.
† „ subt. pulv.	„	14	.	.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Capilli Veneris frondes sciss.	50·0	10	.	.
Caragaheen sciss.	„	10	.	.
Carbo ligni depurat. subt. pulv.	„	8	250·0	32
Cardamomi sem.	10·0	38	.	.
Caricae sciss.	50·0	10	.	.
Carvi fructus	„	7	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Caryophylli	50·0	25	.	.
„ subt. pulv.	10·0	9	.	.
Cascarillae cort.	50·0	9	.	.
„ „ rud. tus.	„	12	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Cassia fistula	50·0	8	.	.
Castoreum canadens	0·10	1	.	.
„ „ subt. pulv.	„	3	.	.
Centaurii herb. sciss.	50·0	10	.	.
Cera alba	„	27	.	.
„ flava	„	21	.	.
Ceratum cetacei	10·0	8	50·0	35
„ fuscum	„	5	.	.
Cetaceum	50·0	21	.	.
Chamomillae roman. flor.	„	13	.	.
„ vulgar. flor.	„	11	250·0	46
„ „ „ gross. pulv.	„	18	„	80
„ „ „ subt. pulv.	10·0	6	.	.
Chinae calysayae cortex	50·0	92	.	.
„ „ „ gross. pulv.	„	95	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	27	.	.
„ cortex fuscus	50·0	61	.	.
„ „ „ gross. pulv.	„	64	.	.
„ „ „ subt. „	10·0	19	.	.
„ „ ruber	50·0	98	.	.
„ „ „ gross. pulv.	„	101	.	.
„ „ „ subt. „	10·0	29	.	.
Chinidinum sulfuricum	0·10	4	.	.
Chininum	„	7	.	.
„ bisulfuric.	„	4	.	.
„ hydrochloricum	„	6	1·0	54
„ sulfuricum	0·50	20	5·0	165
„ tannic.	0·10	2	.	.
† Chloralum hydrat.	10·0	20	.	.
Chloroformium	„	10	.	.
Cinae flores	50·0	8	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	6	.	.
Cinnamomi cortex	50·0	11	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Citri fructus cortex sciss.	50·0	7	.	.
„ „ flaved.	„	33	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	11	.	.
Coffeinum	0·10	5	.	.
† Colchicinum	0·01	3	.	.
Colchici sem.	10·0	3	.	.
Collodium	10·0	5	.	.
Collyrium adstring. luteum	50·0	18	250·0	75
Colocynthidum fruct. sciss.	10·0	15	50·0	66
„ „ subt. pulv.	10·0	22	.	.
Conii mac. herb.	„	1	.	.
„ „ „ gross. pulv.	50·0	8	250·0	35
„ „ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Coriandri sem.	50·0	4	.	.
Crocus austriac.	1·0	24	.	.
„ „ pulv.	„	28	.	.
„ gallicus	„	12	.	.
„ „ pulv.	„	15	.	.
Cubebae fruct.	50·0	11	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Cuprum aluminatum	10·0	12	.	.
„ sulfuricum	„	3	.	.
Cydoniae sem.	50·0	20	.	.
Decoctum Zittmanni fortius	250·0	51	500·0	59
„ „ mitius	„	42	„	47
† Digitalinum depurat.	0·01	10	.	.
† Digitalis fol. sciss.	10·0	2	.	.
† „ „ subt. pulv.	„	4	.	.
Dulcamarae caules sciss.	50·0	3	.	.
Elaeosacchara	Ob. cen. robót apt. (Nr. 22)			
Electuarium aromaticum	10·0	4	.	.
„ „ c. opio	„	6	.	.
„ lenitivum	50·0	28	250·0	120
Elemi	„	9	.	.
Emplastrum anglicanum	10 Cm□	4	(t. j. 5 Cm. długi a 2 Cm. szeroki)	
„ cantharidum	10·0	11	50·0	50
„ „ perpetuum	„	19	.	.
„ cerussae	„	4	50·0	16
„ conii maculati	„	5	„	22
„ de meliloto	„	4	„	18
„ diachylon comp.	50·0	20	250·0	90
„ „ „ linteo extensum	100 Cm.□ (t. j. 10 Cm. szeroki i 10 Cm. długi)	6	500 Cm.□ (t. j. 20 Cm. szeroki a 25 Cm. długi)	25
„ „ simplex	50·0	14	250·0	60
„ hydrargyri	„	32	„	136
„ minii adustum	10·0	6	50·0	27
„ oxycroceum	„	20	„	79
„ saponatum	„	5	„	22
Emulsio amygdalina	Ob. cen. robót apt. (Nr. 12)			
„ oleosa	„ „	„	„ (Nr. 13)	
Euphorbium	10·0	2	.	.
„ subt. pulv.	„	5	.	.
† Extractum aconiti	1·0	7	.	.
„ aloës	5·0	7	.	.
† „ belladonnae	1·0	8	.	.
„ calumbae	5·0	33	.	.
„ cannabis indicae	1·0	8	.	.
„ centaurii	5·0	11	.	.
„ chelidonii	„	33	.	.
„ chinae fusc.	„	52	.	.
† „ colocynthidum	1·0	12	.	.
† „ conii maculati	„	6	.	.
„ cubebarum	5·0	18	.	.
„ filicis maris	„	40	.	.
„ gentianae	„	6	.	.
„ graminis	10·0	9	50·0	40
„ hellebori virid.	1·0	8	.	.
„ hyosciami fol.	„	6	.	.
„ liquiritiae	5·0	9	.	.
„ malatis ferri	„	5	.	.
† „ nucis vomicae	1·0	13	.	.
† „ opii aquos	„	30	.	.
„ punicae granat.	5·0	26	.	.
„ quassiae	„	30	.	.
„ ratanhae	„	31	.	.
„ rhei	„	38	.	.
„ scillae	„	11	.	.
† „ secalis cornuti	1·0	5	.	.
„ taraxaci	10·0	7	50·0	30
„ trifolii fibrini	5·0	6	.	.
Fel tauri depuratum	1·0	12	.	.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Ferrum carbonic. sacchar.	5·0	6	50·0	50
„ hydro-oxydat. dialysat. liquid.	10·0	4	.	.
„ jodatum	5·0	11	.	.
„ lacticum	„	9	.	.
„ oxidato-oxydulatum	„	14	.	.
„ phosphoricum	„	15	.	.
„ pulveratum	10·0	3	.	.
„ sesquichlor. cryst.	„	5	50·0	20
„ „ „ solut.	„	4	„	15
„ sulfuric. cryst.	„	2	„	7
„ et natrium pyrophosphoric.	1·0	3	.	.
Filicis mar. rhyz. sciss.	50·0	8	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	6	.	.
Foeniculi fruct.	50·0	7	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Galbanum	50·0	26	.	.
„ pulv.	10·0	9	.	.
Galeopsidis herb. sciss.	50·0	10	250·0	45
Gallae	„	12	.	.
Gelatina caragaheen. aż do	10·0	24	50·0	32
„ lichen. island. aż do	„	24	„	32
„ „ „ pulv.	„	10	.	.
„ liquiritiae pellucida	50·0	22	.	.
Gentianae rad. sciss	„	6	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Globuli martiales	1 szt.	20	.	.
Glycerinum	50·0	11	250·0	50
Graminis rhyz. sciss.	„	4	.	.
Guajacum	„	35	.	.
„ subt. pulv.	10·0	10	.	.
Guarana pulv.	1·0	3	.	.
Gummi arabicum	50·0	20	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	7	50·0	30
Hirudo	Cena krajowa			
Hydrargyrum	50·0	28	.	.
† „ bichlor. ammon.	1·0	3	.	.
† „ „ corros. pulv.	„	1	.	.
† „ bijodat. rubr.	„	4	.	.
† „ chlorat. mite pulv.	„	2	.	.
† „ chlorat. mite via humida	„	4	.	.
† „ jodatum flavum	„	6	.	.
† „ oxydatum flavum	„	4	.	.
Hydromel infantum	10·0	4	50·0	18
Hyoscyami fol. sciss.	„	2	„	6
„ „ gross. pulv.	50·0	10	250·0	45
Ichthyocolla	10·0	37	.	.
Infusum laxativum	„	3	50·0	12
Ipecacuanhae rad. gross. pulv.	1·0	3	.	.
„ „ subt. pulv.	„	4	.	.
Ireos florent. rhyz. subt. pulv.	10·0	5	.	.
Jaceae herb. sciss.	50·0	5	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Jalapae tub. subt. pulv.	„	9	50·0	40
† Jodoformium	1·0	16	.	.
Jodum	„	9	10·0	80
Juniperi fruct.	50·0	2	.	.
„ „ rad. rus.	„	6	.	.
Kalium acetic. solutum	10·0	5	.	.
„ bromatum	„	13	50·0	55
„ carbonicum crudum	100·0	17	.	.
„ „ depurat.	10·0	4	.	.
„ „ solut	„	2	.	.
„ chloricum	„	3	.	.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Kalium ferro tartaricum	10·0	25	.	.
„ hydro-oxydatum	„	10	50·0	40
„ hydro-tartaricum pulv.	„	6	„	25
„ hypermanganicum cryst.	„	41	.	.
„ jodatum	„	36	50·0	150
„ manganicum crudum	„	8	.	.
„ natrio-tartaricum	„	4	50·0	15
„ „ „ pulv.	„	5	„	20
„ nitricum	„	2	.	.
„ „ subt. pulv.	„	3	.	.
† „ stibio-tartaricum pulv.	1·0	2	.	.
„ sulfuratum	10·0	12	.	.
„ „ pro balneo	50·0	9	250·0	40
„ sulfuricum	„	6	.	.
„ „ pulv.	10·0	3	.	.
„ tartaricum pulv.	„	10	.	.
Kamala	1·0	3	.	.
Kousso sciss.	50·0	27	.	.
„ subt. pulv.	10·0	9	.	.
Kreosotum	5·0	12	.	.
Lauri bacc. gross. pulv.	50·0	7	250·0	30
„ „ subt. pulv.	10·0	3	.	.
Lavandulae flor.	50·0	35	250·0	145
Lichen islandicus sciss.	„	6	.	.
Lignum campechian.	10·0	1	.	.
Linimentum ammoniatum	50·0	18	.	.
„ saponato camphoratum	„	14	.	.
Lini sem.	„	4	.	.
„ „ pulv.	„	12	250·0	50
„ „ placent. pulv.	„	4	„	16
Liquiritiae rad. sciss	„	4	.	.
„ „ decort. subt. pulv.	10·0	6	.	.
Liquor acidus Halleri	„	3	.	.
„ ammonii anisat	„	4	.	.
Lobeliae inflatae herb sciss.	„	5	.	.
Lupulinum	1·0	1	.	.
Lycopodii sem.	50·0	23	250·0	101
Macis	5·0	4	.	.
Magnesium carbonicum hydrooxydatum subt. pulv.	10·0	4	50·0	16
„ citricum	5·0	14	.	.
„ hydro-oxydatum	50·0	13	.	.
„ lacticum	5·0	14	.	.
„ oxydatum	10·0	14	50·0	60
„ sulfuricum	50·0	5	250·0	20
Maltum	„	7	.	.
Malvae flores	„	10	.	.
„ folia sciss.	„	5	.	.
Manganum hyperoxyd. nat. subt. pulv.	„	11	.	.
Manna calabrina electa	10·0	3	50·0	12
„ „ canellata	„	10	.	.
Massa pilularum Ruffi	5·0	17	.	.
Mastiche	10·0	15	.	.
„ subt. pulv.	„	20	.	.
Mel depuratum	50·0	10	250·0	40
„ rosatum	„	17	.	.
Meliloti herb. sciss.	„	5	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Melissae folia sciss.	50·0	12	250·0	50
Menthae crisp. fol. sciss.	„	12	„	50
„ piper. „ „	„	12	„	50
„ „ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Millefolii herb. sciss	50·0	5	.	.
Mixtura gummosa	Ob. cen. robot apt. (Nr. 7)			

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
† Morphinum	0·05	4	.	.
† „ hydrochlor.	„	3	.	.
Mucilago cydoniorum semin.	10·0	3	50·0	12
„ gummi arabic.	„	5	„	20
Myrrha subt. pulv.	„	10	.	.
Natrium aceticum	5·0	4	.	.
„ boracicum pulv.	10·0	3	.	.
„ carbonic. cryst.	100·0	7	.	.
„ „ dilaps.	10·0	3	.	.
„ hydro-carbonic. pulv.	50·0	5	250·0	22
„ phosphoricum	5·0	3	.	.
„ salicylic.	1·0	4	.	.
„ silicicum	50·0	10	250·0	45
„ sulfuricum cryst.	„	8	„	35
„ „ dilapsum	10·0	4	.	.
Nux moschata	50·0	41	.	.
„ „ pulv.	10·0	12	.	.
† „ vomica gross. pulv.	„	3	.	.
† „ „ subt. pulv.	„	6	.	.
Oleum amygdal. dulc.	50·0	34	250·0	142
„ anisi	1·0	4	.	.
„ aurant. cort.	„	5	.	.
„ „ flor.	„	61	.	.
„ bergamottae	„	6	.	.
„ cacao	10·0	6	50·0	25
„ cadinum	50·0	12	.	.
„ camphoratum	10·0	6	50·0	25
„ carvi	1·0	3	.	.
„ caryophyllor.	„	4	.	.
„ cinnamomi	„	4	.	.
„ citri	„	5	.	.
„ croton. tiglii	„	4	.	.
„ foeniculi	„	2	.	.
„ hyosciam. fol. coctum	50·0	19	250·0	85
„ jecoris aselli	„	8	„	35
„ juniperi	1·0	2	10·0	10
„ lauri	50·0	12	250·0	53
„ lavandulae	1·0	2	.	.
„ lini	50·0	8	.	.
„ macidis	1·0	8	.	.
„ menthae crisp.	„	8	.	.
„ „ piper.	„	15	.	.
„ nucis moschatae	„	3	.	.
„ olivarum	50·0	18	250·0	79
„ ricini	„	17	.	.
„ rosarum	1·0	153	1 kropla	6
„ rosmarini	„	1	.	.
„ sinapis aether.	„	14	.	.
„ terebinth. rectif.	50·0	6	250·0	25
„ valerianae	1·0	13	.	.
Olibanum subt. pulv.	10·0	5	.	.
Ononidis rad. sciss.	50·0	4	.	.
† Opium subt. pulv.	1·0	10	.	.
Origani herb. sciss.	50·0	5	.	.
Oxymel scillae	10·0	3	50·0	12
„ simplex	-	3	„	12
Papaveris rhoead flor.	50·0	30	.	.
„ somnifer. caps.	-	5	.	.
Pasta dentifricia dura	„	50	.	.
„ „ mollis	„	50	.	.
„ gummos. albuminat.	„	38	.	.
„ liquiritiae flava	„	24	.	.
Pastilli e natrio hydro carbon.	30 szt.	40	.	.
Petroleum rectific.	50·0	18	.	.
Pilulae laxantes	5·0	11	.	.
Pix liquida	50·0	5	.	.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Plumbum aceticum	10·0	4	.	.
„ „ basic. sol.	-	4	50·0	16
„ „ solut.	„	2	„	8
„ carbonic. pulv.	50·0	12	.	.
„ hyperoxydat. rubr. pulv.	„	10	.	.
„ oxydatum pulv.	„	14	.	.
Potio magnes. citric. efferv.	doza	54	.	.
Pulpa cassiae	50·0	52	.	.
„ tamarindorum depurata	50·0	25	.	.
Pulvis aërophorus	10 doz.	35	.	.
„ „ Seidlitzensis	„	85	.	.
„ dentifric. alb.	10·0	6	.	.
„ „ niger	„	13	.	.
„ Doveri	1·0	2	.	.
„ gummosus	10·0	5	50·0	20
Punicae granat. rad. cort. rud. tus.	50·0	40	.	.
„ „ „ „ subt. pulv.	10·0	12	.	.
Pyrethri rad. sciss.	50·0	13	.	.
Quassiae lign.	„	6	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Quercus cort. sciss.	50·0	4	.	.
„ „ rud. tus.	„	8	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
„ sem. tost. pulv.	50·0	9	250·0	40
Ratanhae rad.	„	17	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	9	.	.
Resina jalapae	1·0	13	10·0	110
„ pini	50·0	2	.	.
Rhei radix	10·0	22	50·0	89
„ „ sciss.	„	23	„	95
„ „ subt. pulv.	1·0	3	10·0	25
Roob juniperi	50·0	38	250·0	160
„ sambuci	„	20	„	90
Rosae damasc. flor.	„	28	.	.
„ „ „ subt. pulv.	10·0	10	.	.
Rosmarini fol.	50·0	22	.	.
Rotulae menthae piper.	10·0	5	50·0	20
Sabadillae fruct.	50·0	9	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
† Sabinae summitat. sciss.	„	3	.	.
† „ „ subt. pulv.	„	5	.	.
Saccharum subt. pulv.	„	3	50·0	11
„ lactis subt. pulv.	„	6	.	.
Salep gross. pulv.	„	10	.	.
„ subt. pulv.	„	14	.	.
Salicis cort.	50·0	5	.	.
Salviae folia	„	12	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	5	.	.
Sambuci flor.	50·0	9	.	.
„ „ gross. pulv.	„	15	250·0	65
Santoninum	0·10	2	.	.
Sapo kalinus	50·0	8	250·0	35
„ medicinalis	10·0	3	.	.
„ „ subt. pulv.	„	6	.	.
„ picis	50·0	50	.	.
„ sulfuratus	„	50	.	.
„ venetus	„	8	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Sarsaparillae rad. sciss.	50·0	37	250·0	158
Scillae bulb. sicc. subt. pulv.	10·0	4	.	.
Sebum ovile	50·0	13	.	.
† Secale cornut.	10·0	3	.	.
† „ „ subt. pulv.	1·0	1	.	.
Senegae rad.	50·0	49	.	.
Sennae alexand. fol.	„	28	250·0	119
„ „ „ subt. pulv.	10·0	9	.	.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Sennae alexand. fol. sine resina	50·0	66	.	.
„ Tinnevelly fol.	„	11	250·0	50
Serpylli herb.	„	4	.	.
Serum lactis	Ob. cen. robot apt. (Nr. 14)			
Sinapis sem.	50·0	5	.	.
„ „ pulv.	„	10	250·0	45
† Solutio arsenical. Fowleri	1·0	1	.	.
Species althaeae	50·0	8	250·0	30
„ amaricantes	„	9	„	40
„ aromaticae	„	18	„	80
„ „ pro catapl.	„	22	„	100
„ emollientes	„	9	„	40
„ „ pro catapl.	„	13	„	60
„ laxantes St. Germain	„	50	.	.
„ pectorales	„	9	250·0	40
Spilanthi olerac. herb. sciss.	„	20	.	.
Spiritus aetheris	„	18	250·0	75
„ anisi	„	9	.	.
„ aromatic.	„	20	250·0	90
„ camphorat.	„	9	„	40
„ carvi	„	9	.	.
„ cochleariae	„	12	250·0	50
„ ferri sesquichlor. aeth.	10·0	8	.	.
„ lavandulae	50·0	20	.	.
„ menthae piper.	„	14	250·0	60
„ rosmarini	„	17	.	.
„ saponatus	„	12	250·0	50
„ sapon. kalin	„	28	.	.
„ sinapis	5·0	3	.	.
„ vini conc. 90%	50·0	7	250·0	30
„ „ dilut. 70%	„	6	„	25
Spongia pressa	5·0	57	.	.
† Stibium chlorat.	10·0	18	.	.
„ sulfur. aurant.	1·0	4	.	.
„ „ nigr.	50·0	6	.	.
„ „ „ subt. pulv.	„	14	.	.
Stramonii fol.	10·0	1	.	.
† Strychninum	0·01	1	.	.
† „ nitricum	„	1	.	.
Styrax liquid.	10·0	4	50·0	16
Succus liquiritiae pulv.	„	8	„	35
Sulfur praecipitat.	„	13	„	60
„ sublimatum	50·0	16	250·0	70
Syrupus acetos. citri	10·0	6	50·0	25
„ althaeae	„	2	„	8
„ amygdalinus	„	4	„	16
„ aurantior. cort.	„	3	.	12
„ capillor. ven.	„	4	.	.
„ cinnamomi	„	5	.	.
„ diacodii	„	2	50·0	8
„ ferri jodati	„	14	„	63
„ ipecacuanh.	„	5	.	.
„ mannatus	„	3	50·0	12
„ mororum	„	3	„	12
„ rhei	„	3	„	12
„ ribium	„	3	„	12
„ rubi idaei	„	3	„	12
„ simplex	„	2	„	8
Tabulae althaeae	50·0	22	.	.
Tamarindi pulpa	„	7	.	.
Taraxaci herba	„	5	.	.
„ radix	„	5	.	.
Terebinthina comm.	„	5	.	.
Thea Pecco	„	63	.	.
Tiliae flores	„	9	.	.
Tinctura absinthii comp.	10·0	3	50·0	12

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
† Tinctura aconiti	5·0	3	50·0	25
„ amara	10·0	4	„	16
„ arnicae	„	3	„	12
„ aurantii cort.	„	4	„	16
† „ belladonnae	5·0	3	„	25
„ benzoës	10·0	4	„	16
† „ cantharidum	5·0	4	„	35
„ cascarillae	10·0	6	.	.
„ castorei canad.	„	31	.	.
„ chamomillae	„	3	50·0	12
„ chinae comp.	„	7	.	.
„ cinnamomi	„	3	50·0	12
† „ colchici	5·0	3	„	25
† „ digitalis	„	3	„	25
„ guajaci	10·0	5	„	22
„ ipecacuanhae	5·0	6	„	50
„ jodi	„	8	„	68
„ lobeliae	„	4	„	35
„ malatis ferri	10·0	8	„	35
„ myrrhae	„	5	„	22
† „ nucis vomicae	5·0	4	„	35
† „ opii crocat.	„	23	„	214
† „ opii simpl.	„	8	„	70
„ ratanhae	10·0	5	„	22
„ rhei aquos.	„	4	„	16
„ „ vinosa Darelli	10·0	13	„	60
„ spilanthi olerac. comp.	5·0	4	„	35
„ valerianae	10·0	4	„	16
† „ veratri albi	5·0	3	„	25
Trifolii herb.	50·0	6	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Trochisci ipecacuanhae	5·0	7	.	.
„ santonini	„	10	.	.
Unguentum aromaticum	10·0	5	50·0	20
„ Autenriethi	Ob. cennik robot aptek			
„ cerussae	10·0	4	50·0	16
„ diachylon Dr. Hebra	„	8	„	36
„ emolliens	„	9	„	40
„ glycerini	„	5	„	20
„ hydrargyri	„	8	„	36
„ juniperi	„	5	„	20
„ plumbi acetici	„	5	„	20
„ pomadinum	„	5	„	20
„ sabadillae	„	6	„	25
„ simplex	„	4	„	16
„ sulfuratum	„	5	„	20
Uvae ursi fol.	50·0	5	.	.
Valerianae radix	„	7	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Vanillae siliq.	1·0	12	.	.
† Veratrinum	0·05	2	.	.
Veratri alb. rhyz.	10·0	1	.	.
„ „ „ subt. pulv.	„	4	.	.
Verbasci flor.	50·0	36	.	.
† Vinum colchici	10·0	10	.	.
„ malagense	50·0	22	.	.
† „ stibiato-tartaricum	10·0	10	.	.
Zedoariae rad.	50·0	7	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	4	.	.
Zincum aceticum	„	24	.	.
„ chloratum	„	20	.	.
„ oxydatum	„	40	.	.
„ sulfuricum	„	5	50·0	20
Zingiberis rad.	50·0	16	.	.
„ „ subt. pulv.	10·0	6	.	.

Cennik robót aptekarskich.

		ct.
1.	Za zrobienie dekoktu z kolaturą, aż do 500·0 włącznie, jeśli gotowanie trwa kwadrans . . .	18
	½ godziny	22
	1 godzinę	28
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0.	5
2.	Za zrobienie gorącej infuzyi (infusio calida), z półgodzinną digestyą i kolaturą aż do 500·0 włącznie	18
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0.	5
3.	Za zrobienie zimnej infuzyi (infusio frigida), tudzież za maceracyą z kolaturą, aż do 500·0 włącznie	5
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0. . .	2
4.	Za digestyą bez względu na ilość i z kolaturą, gdy trwa aż do 3 godzin	12
	6 „	20
	12 „	26
	24 „	34
5.	Za zrobienie Decocto-Infusum liczy się odpowiednią należytość za dekokt i dodaje się połowę należytości za infuzyą.	
	Uwaga.	
	a) Drewienka, kory, korzonki, zioła, kwiaty i nasiona, zapisane jako species, czyli też aby z nich zrobiono dekokt lub infuzyą, użyte być powinny pokrajane, potłuczone lub utarte, chociażby w recepcie nie było o tem mowy, i liczy się je podług cennika lekarstw.	
	b) Jeżeli na dekokt lub infuzyą zapisane są leki sproszkowane, rozumieć przez to należy proszek grubszy i liczy się cenę wyznaczoną w cenniku lekarstw za Pulvis grossus.	
6.	Za roztwór gorący (solutio calida) aż do 500·0 środka rozczyniającego, z kolaturą	12
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0. . . .	5
	Uwaga.	
	a) Za roztwór soli, które w cenniku wymienione są jako krystaliczne i sproszkowane liczyć wolno tylko cenę soli krystalicznej.	
	b) Za roztwór lub utarcie soli i innych leków do zrobienia masy na pigułki, powidełek i pastylków nic się nie liczy.	
7.	Za rozpuszczenie na zimno, t. j. z użyciem tłuka (solutio frigida cum pistillo peragenda)	5
8.	Za klarowanie za pomocą białka i za białko razem	20
9.	Za filtrowanie aż do 500·0 płynu .	5
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0.	3

		ct.
10.	Za kolaturę	3
11.	Za zrobienie nasycenia	15
12.	Za zrobienie mleka z nasion, z kolaturą aż do 500·0 włącznie	15
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0 . . .	5
13.	Za zrobienie Emulsio spuria z olejów, żywic, balsamów itd. jakiegokolwiek rodzaju, jakoteż za zrobienie Mixtura oleosa aż do 500·0 włącznie	10
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 500·0.	5
14.	Za zrobienie serwatki nie klarowanej, razem z mlekiem i innemi przyprawami aż do 200·0 serwatki włącznie.	25
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 200·0. . .	15
15.	Za zrobienie serwatki za pomocą białka wyklarowanej i przefiltrowanej, razem z mlekiem i innemi przyprawami aż do 200·0 włącznie . .	40
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 200·0 serwatki	20
16.	Za zmieszanie delikatnych proszków, bez względu czy mają być wydane podzielone lub niepodzielone	10
	Uwaga.	
	Jeżeli do proszku przepisany jest cukier olejny, liczy się za zrobienie go o 2 centy więcej.	
17.	Za dzielenie delikatnych proszków na kilka dawek aż do 5 dawek włącznie, razem z torebkami, kopertą i etykietą, za każdą dawkę . .	2
	Za każdą dawkę nad 5 dawek	1
18.	Za zmieszanie grubych proszków (pulverum per cribrum trajectorum vel grosse tusorum), bez względu czy się wydaje dzielone czy niedzielone	5
	Uwaga.	
	Za samo zmięszanie species nic się nie liczy.	
19.	Za dzielenie grubych proszków lub species na kilka dawek razem z torebkami, kopertą i etykietą, każda dawka	2
20.	Za papier i etykietę, gdy Species, Simplicia itd. wydaje się bez dzielenia aż do 200·0 włącznie	3
	Do większych ilości	5
21.	Za utarcie lub roztarcie proszku na mixturę lub maść	5
22.	Za zrobienie cukru olejnego, wyjąwszy gdy ma być przymięszany do proszku	5
23.	Jeżeli w recepcie przepisane jest długie tarcie (trituratio continua), za każdy kwadrans.	15
24.	Za zrobienie i utoczenie pigułek, za zrobienie kołaczek (Trochisken) i pastylków aż do 50 sztuk włącznie	25
	Za każde następne 10 sztuk .	2

		ct.
	Proszek do konspergacyi liczy się podług użytej ilości onegoż; jeżeli lekarz nie przepisze jaki proszek ma być użyty do konspergacyi, użyć należy Pulvis rad. liquiritiae.	
25.	Za zrobienie powidełek . . .	15
26.	Za zrobienie plastru lub ceratu za pomocą zmięszania lub ugniecenia aż do 150·0 włącznie .	10
	Za każde następne 50·0 . . .	2
	Jeżeli trzeba topić, za topienie ilości aż do 150·0	5
	Za każde następne 50·0 . . .	2
27.	Za zrobienie jednego czopka stolcowego .	20
	„ „ każdej następnej sztuki	5
28.	Za papier do ceratu, kopertę i etykietę do wydania plastru lub ceratu aż do 150·0 włącznie .	3
	Za ilość nad 150·0	5
29.	Za rozsmarowanie plastru lub ceratu na płótnie oraz za zrobienie i za płótno aż do 50 Cm. □	20
	Za wszelką nadwyżkę znowu aż do 50 Cm. □	5
30.	Za zrobienie maści lub linimentu, tudzież mieszaniny kilku maści lub linimentów aż do 150·0 włącznie . . .	10
	Za każde następne 50·0 . . .	2
	Jeżeli potrzeba topić, za topienie jakiejkolwiek ilości aż do 500·0 .	5
	Za podzielenie maści na kilka dawek aż do 5 dawek włącznie razem z papierem do ceratu, za każdą dawkę .	3
	Za każdą następną dawkę .	2
31.	Jeżeli wydanie lekarstwa podług recepty nie wymaga żadnej z powyższych robót aptekarskich, liczy się za odważenie lub porachowanie kropli .	2
	Za każde następne ważenie lub liczenie kropli	1
32.	Za opakowanie, t. j. za korek, papier, szpagat i etykietę . . .	3
33.	Za opieczętowanie naczynia przy oddaniu lekarstwa, jeżeli jest żądanem	3
34.	Rozumie się samo przez się, że jeżeli który z lekarzów przepisze jaką niezwykłą czynność, należytość za to będzie policzona osobno.	

Cennik naczyń.

	ct.
Szkło na lekarstwa białe, zwyczajne:	
sztuka aż do 50 gramów włącznie .	5
„ nad 50 „ aż do 200 gramów włącznie	7
„ „ 200 „ „ „ 300 „ „	8
„ „ 300 „ „ „ 400 „ „	10
„ „ 400 „ „ „ 800 „ „	15
„ „ 800 „ „ „ 1500 „ „	22
Szkło dubeltowe, szkło białe na proszki, szkło byalitowe lub **czarne** liczyć wolno o połowę drożej niż szkło białe zwyczajne.	
Zwykłe słojki na lekarstwa:	
sztuka aż do 20 gramów włącznie	3
„ nad 20 „ aż do 100 gramów włącznie	5
„ „ 100 „ „ „ 200 „ „	7
„ „ 200 „ „ „ 300 „ „	8
„ „ 300 „ „ „ 500 „ „	15
Słojki porcelanowe:	
sztuka aż do 20 gramów włącznie	6
„ nad 20 „ aż do 50 gramów włącznie	10
„ „ 50 „ „ „ 100 „ „	14
„ „ 100 „ „ „ 150 „ „	18
„ „ 150 „ „ „ 200 „ „	24
Jeżeli do słojków porcelanowych dodaje się **nakrywkę drewnianą lub metalową** z etykietą do słojków porcelanowych aż do	
20 gramów . . .	5
nad 20 „ aż do 100 gramów włącznie .	8
„ 100 „ . . .	12
Pudełka tekturowe bez falcu, z etykietą:	
sztuka aż do 20 gramów włącznie	4
„ nad 20 „ aż do 50 gramów włącznie	6
„ „ 50 „ „ „ 100 „ „	7
„ „ 100 „ „ „ 200 „ „	9
Pudełka tekturowe z papierem lakierowanym i falcem z etykietą:	
sztuka aż do 20 gramów	6
„ nad 20 „ aż do 50 gramów włącznie	8
„ „ 50 „ „ „ 100 „ „	10
„ „ 100 „ „ „ 150 „ „	12
Pudełka do zasuwania na proszki z etykietą, zawierające aż do 5 proszków, sztuka	6
nad 5 aż do 10 proszków sztuka .	10
„ 10 „ „ 20 „ „ . . .	15

Cennik lekarstw zwierzęcych.

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Absinthii herb. sciss.	50·0	4	500·0	36
Acetum	100·0	3	„	13
„ pyrolign. crud.	„	4	„	18
Acidum acet. conc. venale 1·028	50·0	10	„	90
† „ arsenic. subt. pulv.	„	8	„	70
„ carbolicum	„	22	„	209
„ hydrochloric. conc. crud.	100·0	10	„	45
„ nitric. conc. crud.	„	9	„	40
„ salicylic.	1·0	3	.	.
„ sulfuric. anglic.	100·0	6	„	27
„ tanicum	10·0	25	50·0	118
Aether crudus	100·0	18	500·0	85
Aloë lucida	50·0	8	„	72
„ „ gross. pulv.	„	11	„	99
Althaeae herb. sciss.	„	4	„	36
„ rad. elect. (II^{da}) sciss.	„	7	„	65
„ „ „ gross. pulv.	„	13	„	116
Alumen	„	3	„	26
„ pulv.	„	6	„	55
„ ustum	„	6	„	54
„ „ pulv.	„	9	„	83
Ammonia	„	8	„	75
Ammoniacum	„	9	„	80
Ammonium carbon.	„	8	„	75
„ chlorat. crud.	„	6	„	54
Amylum pulv.	„	7	„	60
Angelicae rad. sciss.	„	7	„	65
„ „ gross. pulv.	„	10	„	90
Anisi vulgar. fruct.	„	7	„	65
„ „ „ pulv.	„	12	„	106
Aqua calcis	500·0	6	.	.
„ chlori	50·0	7	500·0	65
„ destillata	500·0	10	.	.
„ kreosoti	„	18	.	.
„ laurocerasi	50·0	20	.	.
„ vegeto-miner. Goul.	500·0	10	.	.
Argentum nitric. fus.	5.0	70	.	.
Arnicae flor. sciss.	50·0	6	500·0	55
„ rad. „	„	8	„	70
Asa foetida	„	15	„	140
„ „ pulv.	„	20	„	188
† Atropinum sulfuric.	0·01	3	.	.
Axungia porci	50·0	7	500·0	64
† **B**elladonnae fol. sciss.	„	7	„	63
Calami rhyzom. sciss.	„	6	„	54
„ „ gross. pulv.	„	9	„	80
Calcium carb. nativ.	100·0	3	„	13
„ „ „ pulv.	50·0	5	„	40
„ hypochloros.	„	4	„	36
„ oxydat.	„	2	„	18
„ „ pulv.	„	4	„	35
Camphora	„	14	„	130
† Cantharides	„	38	.	.
† „ pulv.	„	48	.	.
Carbo lign. depur. pulv.	„	5	500·0	46
Carvi fructus	„	6	„	55
„ „ pulv.	„	12	„	106
Cera flava	„	18	„	175

	Ilość	Cena	Ilość	Cena
	gramów	ct.	gramów	ct.
Chamomillae rom. flor.	50·0	11	500·0	103
„ vulg. flor. gross. pulv.	„	12	„	106
Chinae cortex fusc.	„	57	„	540
„ „ „ gross pulv.	„	60	„	570
Chininum hydrochloric.	0·10	5	1·0	44
† Chloralum hydrat.	10·0	18	50·0	80
Chloroformium pur. venale	50·0	35	.	.
Cinae flores	„	7	500·0	58
„ „ pulv.	„	12	„	110
Cinnamomi cortex	„	9	„	80
„ „ gross. pulv.	„	12	„	106
Collodium	„	20	.	.
Colocynthidum fruct. sc.	„	60	.	.
Conii macul. herb. sc.	„	4	500·0	34
Cuprum sulfuric.	„	9	„	86
Digitalis fol. sc.	„	5	.	.
Emplastrum diachyl. simpl.	„	11	500·0	100
Euphorbium	„	6	.	.
„ pulv.	„	14	500·0	132
† Extractum belladonnae	5·0	31	.	.
„ filic. maris	„	34	.	.
† „ hyoscyami fol.	„	23	.	.
† „ nucis vomicae	„	52	.	.
„ punicae granat.	„	22	.	.
„ scillae	„	10	.	.
Ferrum sesquichl. sol.	50·0	12	.	.
„ sulfuric. cr. pur.	„	4	500·0	34
„ „ venale	500·0	10	.	.
Filicis mar. rhyz. sc.	50·0	5	500·0	42
„ „ „ gross. pulv.	„	9	„	83
Foeniculi fructus	„	6	„	54
„ „ pulv.	„	11	„	102
Gallae gross. pulv.	„	13	„	122
Gentianae rad. sc.	„	5	„	45
„ „ gross. pulv.	„	8	„	72
Glycerinum	„	8	„	76
Guajacum	„	28	„	265
Gummi arab. elect. (II^{da})	„	9	„	85
† **H**ydrargyrum bichl. corros. pulv.	10·0	7	50·0	33
† „ bijodat. rubr.	5·0	20	.	.
† „ chlorat. mite pulv.	„	7	50·0	62
† „ oxydat. flavum.	„	16	.	.
Hyoscyami fol. sc.	50·0	5	500·0	46
Ipecacuanhae rad. gross. pulv.	„	87	.	.
Jalapae tub. gross. pulv.	„	22	.	.
† Jodoformium	1·0	14	.	.
Jodum	5·0	38	.	.
Juniperi fructus	50·0	2	500·0	15
„ „ gross. pulv.	„	5	„	40
Kalium carbon. crud.	„	6	„	55
„ chloricum	„	12	„	115
„ hydro-oxyd. pur. ven.	„	39	.	.
„ hydro-tartar. pulv.	„	18	500·0	168
„ hypermangan. cryst.	5·0	19	.	.
„ jodatum	50·0	145	.	.

	Ilość gramów	Cena ct.	Ilość gramów	Cena ct.
Kalium nitricum	50·0	6	500·0	56
" " pulv.	"	9	"	82
† " stibiat.-tart. pulv. (ven.)	"	25	.	.
" sulfuratum	"	51	.	.
" " pro balneo	"	8	500·0	70
" sulfuricum	"	6	"	52
" " pulv.	"	8	"	76
" tartaric	"	39	.	.
Kamala	10·0	28	.	.
Kreosotum	"	6	.	.
Lini sem.	50·0	3	500·0	27
" " plac. gr. p.	"	4	"	30
Liquiritiae rad. sc.	"	4	"	36
" " decort. gross. pulv.	"	13	"	116
Magnesium carb. hydr.-oxyd. pulv.	"	16	"	148
" sulfuric.	"	4	"	36
Malvae fol. sciss.	"	5	"	45
Manganum hyperoxyd. nat. pulv.	"	7	"	64
Mel depuratum	"	8	"	72
† Morphinum hydrochloric.	0·05	3	.	.
Myrrha	50·0	28	500·0	265
" pulv.	"	33	"	304
Natrium boracic. pulv.	"	11	"	101
" carbon. cryst. venal.	"	2	"	17
" salicylic.	1·0	3	.	.
" sulfuric. cryst. venal.	50·0	2	500·0	15
† Nux vomica gross. pulv.	"	8	"	76
Oleum amygdal. dulc.	"	28	.	.
" cadinum	"	9	500·0	80
" croton. tiglii	1·0	4	.	.
" hyosciami fol. coct.	50·0	13	.	.
" jecoris aselli	"	6	500·0	55
" lauri	"	10	"	95
" lini	"	7	"	61
" olivarum (II[da])	"	10	"	95
" sinapis aether.	1·0	12	.	.
" terebinth. rectif.	50·0	5	500·0	42
† Opium subt. pulv.	5·0	39	.	.
Petroleum crud. (Polonic.)	50·0	7	500·0	66
Pix liquida	"	4	"	34
Plumbum acet. venale	"	8	"	70
" " basic. solut.	"	12	"	110
" carbonic. pulv.	"	8	"	73
" oxydat. pulv.	"	8	"	76
Pulvis Doveri	5·0	8	.	.
Quercus cort. sciss.	50·0	4	500·0	34
" " gross. pulv.	"	7	"	62
Sabadillae fruct.	"	8	"	70
" " pulv.	"	14	"	124

	Ilość gramów	Cena ct.	Ilość gramów	Cena ct.
Saccharum pulv.	50·0	7	500·0	66
Salicis cort.	"	4	"	37
Salviae folia	"	9	"	85
Sapo kalinus	"	6	"	52
" medicinal.	"	12	.	.
Scillae bulbus	"	2	500·0	18
" " sicc. pulv.	"	9	"	84
Sebum ovile	"	12	"	106
† Secale cornut.	"	11	"	102
† " " pulv.	"	20	"	182
Sinapis semin.	"	5	"	45
† Solutio arsenic. Fowleri	5·0	2	50·0	16
Species aromatic.	50·0	11	500·0	104
Spiritus camphorat.	"	8	"	70
" saponatus	"	10	"	90
" vini dilut. 70%	"	5	"	44
Spongia press. venal.	5·0	29	.	.
Stibium sulfur. aur. p. ven.	50·0	33	.	.
" " nigr. ven.	"	4	500·0	32
" " " " pulv.	"	8	"	70
† Strychninum	0·05	2	.	.
Styrax liquid.	50·0	14	.	.
Sulfur. sublim. lot. venal.	"	3	500·0	26
Terebinthina commun.	"	4	"	36
† Tinctura aconiti	"	16	.	.
" arnicae	"	11	500·0	100
† " belladonnae	"	16	.	.
† " cantharid.	"	25	.	.
† " digitalis	"	16	.	.
" jodi	"	49	.	.
" myrrhae	"	20	.	.
† " nucis vomic.	"	16	.	.
† " opii simpl.	"	59	.	.
† " veratr. albi	"	16	.	.
Unguentum cerussae	"	12	500·0	108
" glycerini	"	16	.	.
" hydrargyri	"	32	.	.
" plumb. acetic.	"	17	500·0	158
" simplex	"	15	"	138
" sulfurat.	"	12	"	110
Valerianae rad. sciss.	"	6	"	54
" " gross. pulv.	"	9	"	83
Veratri alb. rhyz. sc.	"	5	"	40
" " " gross. pulv.	"	8	"	70
Zincum chlorat.	10·0	16	.	.
" oxydat. pur. venale	50·0	28	.	.
" sulfuric. " "	"	5	.	.
Zingiberis rad.	"	13	500·0	120
" " gross. pulv.	"	15	"	142

Tabula

exhibens doses medicamentorum toxicae indolis maximas pro adulto, ultra quas medicus ne praescribat pro usu interno nisi addito signo exclamationis!

	Pro dosi		Pro die	
	Grammata	Grana	Grammata	Grana
Acidum arsenicosum	0·006	0·08	0·012	0·16
„ carbolicum crystallisatum	0.05	0·65	0·15	2·00
„ hydro-cyanicum (Pharmac. austr. 1855)	0·05 sive gutt. 2	0·68	0·20	2·7
Aconiti tubera	0·12	1·6	0·60	8·2
Aconitinum	0·007	0·09	0·04	0.55
Apomorphinum hydrochloricum qua emeticum (injectione subcutanea adhibendum)	0·010	.	.	.
Aqua amygdalar. amarar. concentrata	1·50 sive gutt. 40	20·5	5·00	68·5
„ laurocerasi	1·50 sive gutt. 40	20·5	5·00	68·5
Argentum nitricum	0·03	0·4	0·20	2·7
Atropinum	0·002	0·02	0·006	0·08
„ sulfuricum	0·002	0·02	0·006	0·08
Belladonnae folia	0·15	2·0	0·60	8·2
„ radix	0·07	1·0	0·30	4·0
Cantharides	0·07	1·0	0·20	2·7
Colchicinum	0·003	0·04	0·009	0·12
Colocynthid fruct.	0·30	4·0	1·00	13·7
Conii macul. herb.	0·30	4·0	2·00	27·4
Cuprum sulfuricum qua emeticum	0·40	5·5	.	
Digitalinum	0·002	0·02	0·01	0·14
Digitalis folia	0·20	2·7	0·60	8·2
Extractum aconiti tuberum	0·03	0·4	0·12	1·6
„ belladonnae foliorum	0·10	1·4	0·40	5·5
„ „ radicis	0·05	0·7	0·20	2·7
„ cannabis indicae	0·10	1·4	0·30	4·0
„ colocynthidis	0·10	1·4	0·40	5·5
„ conii	0·18	2·5	0·60	8·2
„ hyoscyami foliorum	0·15	2·0	0·80	11·0
„ nucis vomicae	0·04	0·55	0·20	2·7
„ opii	0·10	1·4	0·40	5·5
Ferrum jodatum	0·06	0·8	0·24	3·3
Hellebori virid rad.	0·30	4·0	1·20	16·4
Hydrargyrum bichloratum corrosivum	0·01	0·13	0·04	0·5

	Pro dosi		Pro die	
	Grammata	Grana	Grammata	Grana
Hydrargyrum bijodatum rubrum	0·01	0·13	0·04	0·5
„ jodatum flavum	0·06	0·8	0·40	5·5
„ oxydatum flavum	0·03	0·4	0·10	1·4
Hyoscyami folia	0·30	4·0	1·0	13.7
Jodum	0·03	0·4	0·12	1·6
Kalium stibio-tartaricum	0·30	4·0	1·00	13·7
Kreosotum	0·04	0·55	0·16	2·2
Lactucarium	0·30	4·00	1·20	16·4
Morphinum	0·02	0·28	0·10	1·4
„ aceticum	0·03	0·4	0·12	1·6
„ hydro-chloricum	0·03	0·4	0·12	1·6
Nux vomic. pulv.	0.12	1.6	0·50	6·8
Oleum crotonis	0·06	0·8	0·30	4·0
Opium pulveratum	0·15	2·0	0·50	6·8
Phosphorus	0·001	0·01	0·005	0·06
Plumbum aceticum	0·07	1·0	0·50	6·8
Santoninum	0·10	1·4	0·50	6·8
Solutio arsenicalis Fowleri	0·50	6·8	1·20	16·4
Stramonii fol.	0·25	3·3	1·00	13·7
Strychninum	0·007	0·09	0·02	0·27
„ nitricum	0·007	0·09	0·02	0·27
Tinctura aconiti	0·50	6·8	1·50	20·5
„ belladonnae	1·00	13·7	4·00	55·0
„ cantharidum	0·50	6·8	1·00	13·7
„ colchici seminum	1·00	13·7	3·00	41·1
„ digitalis	1·00	13·7	4·00	55·0
„ jodi	0·30	4·0	1·00	13·7
„ nucis vomicae	0·50	6·8	1·50	20·5
„ opii crocata	0·50	6·8	2·00	27·4
„ „ simplex	0·50	6·8	2·00	27·4
Veratri albi rhizoma	0·30	4·0	1·02	16·4
Veratrinum	0·01	0·13	0·03	0·4
Vinum colchici	1·00	13·7	3·00	41·1
Zincum aceticum	0·05	0·68	0·30	4·0
„ cyanatum	0·005	0·06	0·012	0·16
„ sulfuricum	0·05	0·68	0·30	4·0
„ „ qua emeticum	0·80	11·0	.	.

141.

Ustawa z dnia 25 grudnia 1878,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież pokryciu wydatków rządowych w czasie od dnia 1 stycznia aż do końca marca 1879.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania w czasie od dnia 1 stycznia aż do ostatniego marca 1879 istniejących podatków stałych i niestałych, tudzież opłat i dodatków według ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatków stałych w wysokości, ustawą skarbową z dnia 30 marca 1878 (Dz. u. p. Nr. 27) oznaczonej.

§. 2.

Wydatki administracyjne w czasie od dnia 1 stycznia aż do ostatniego marca 1879 pokrywane będą w miarę potrzeby na rachunek dotacyj, które ustawą skarbową na rok 1879 w odpowiednich rozdziałach i tytułach mają być ustanowione.

§. 3.

Oprócz tego upoważnia się Rząd, aby na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, przynoszącego odsetki w biletach a których spłata przypada w roku 1879, wypuścił w obieg, w wykonaniu §. 2 ustawy z d. 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 3 z r. 1868), obligacye jednorakiego niezwrotnego długu państwa, ustawą z dnia 20 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) utworzonego, a to za taką sumę, aby sprzedaż ich przyniosła fundusze potrzebne do spłacenia owych kapitałów.

Na rachunek tego umorzenia kapitałów wygotowane będą niezwłocznie obligacye długu, przynoszącego odsetki w biletach, za sumę 30.110.000 zł. i wydane Ministrowi skarbu.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi skarbu.

Gödöllö, dnia 25 grudnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w.	**Stremayr** r. w.	**Glaser** r. w.
Unger r. w.	**Chlumecky** r. w.	**Pretis** r. w.
Horst r. w.	**Ziemiałkowski** r. w.	**Mannsfeld** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 29 grudnia 1878.

142.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 27 grudnia 1878,

tyczące się stosowania taryfy cłowej powszechnej z dnia 27 czerwca 1878 (Dz u. p. Nr. 67), dla okręgu cłowego austryacko-węgierskiego, pod względem poboru ceł w złocie.

We względzie wykonania przepisu artykułu XIII taryfy cłowej powszechnej dla okręgu cłowego austryacko-węgierskiego z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 67), tyczącego się poboru ceł wwozowych i wywozowych, tudzież opłaty wagowego, pieczęciowego i cedułowego w monecie złotej, wydają się w porozumieniu z królewsko-węgierskiemi ministerstwami skarbu i handlu przepisy następujące:

1. Cła wwozowe i wywozowe, tudzież należytości wagowe, pieczeciowe i cedułowe opłacać należy, począwszy od dnia 1 stycznia 1879, w monecie złotej lub w srebrze, z dopłatą ażyo, które ustanawiane i ogłaszane będzie co miesiąc podług średniego miesięcznego kursu 20-frankówki (= 8 złotych) na giełdzie wiedeńskiej w miesiącu poprzednim w stosunku do średniego kursu miesięcznego monet srebrnych.

Toż samo tyczy się rękojmi na zabezpieczenie rzeczonych opłat cłowych i i ubocznych, które składane będą w gotówce.

2. Za zapłatę w złocie uważana będzie tylko ta, która złożona zostanie w monetach złotych, w dołączonej tablicy wyszczególnionych, podług podanej tam wartości. Tablica A.

Też same monety złote używane będą do zaspokojenia stron co do należytości, które w postępowaniu cłowem składane być mają w monetach złotych i strony obowiązane są przyjmować je podług podanej wartości.

Rząd zastrzega sobie dozwolenie przyjmowania w postępowaniu cłowem innych monet złotych prócz wymienionych w tablicy.

Przyjmowane być mogą tylko monety złote należytą wagę mające. Wzmiankowana tablica wag minimalnych służyć ma za prawidło w przyjmowaniu.

Wykaz B. 3. Gdy się płaci srebrem, przyjmowane i dawane być mogą tylko monety srebrne, w dołączonym wykazie wymienione, podług wartości kasowej tamże podanej.

Wszystkie dotychczasowe przepisy o używaniu monet srebrnych zagranicznych do płacenia cła, wyjmują się niniejszem z mocy obowiązującej.

Od każdej kwoty, która złożona być ma w monecie złotej, ale której nie płaci się w monecie złotej, obliczone będzie ażyo i odebrane w srebrze.

Z ułamkami centa, które wypadną przy obliczaniu ażya, postępować należy podług przepisu artykułu XIV ustawy we wstępie wzmiankowanej.

Ażyo ustanowione na każdy miesiąc podać należy do wiadomości publicznej w lokalach urzędowych.

4. Do wyrównania reszt, wynoszących mniej niż 25 centów, używać można, tak przy wydawaniu jak przy odbiorze monety zdawkowej stępla austryacko-węgierskiego, podług pełnej wartości imiennej. Tyczy się to jednak tylko sumy ogólnej, zapłacić się mającej w monecie brzęczącej za każdą ekspedycyą.

5. Rękojmie w gotówce zwracane będą zwyczajnie w tej samej monecie, w której je złożono.

Atoli inny urząd, nie ten, w którym rękojmią w złocie złożono, zwrócić ją może w tej samej monecie tylko wtedy, gdy jest zaopatrzony w monety złote tego samego rodzaju.

Jeżeli urząd nie jest zaopatrzony w monety złote tego samego rodzaju, rękojmia zwrócona będzie w innej dozwolonej monecie złotej (Dodatek A), jeżeli zaś w urzędzie nie ma wcale monet złotych, a strona wymaga zwrotu natychmiastowego, zwrócona będzie w srebrze z doliczeniem ażyo.

6. Przepisy, tyczące się dopuszczalności pewnych papierów publicznych na rękojmie cłowe pozostają niezmienione, atoli wartość, w której papiery takie przyjmowane być mają, oznaczana będzie w ten sposób, że wartość w papierach, podana podług kursu dziennego, jaki wówczas będzie, z doliczeniem odsetek w biletach, aż do dnia złożenia do nich należących, płatnych a jeszcze nie podniesionych i nie przedawnionych, obliczona zostanie podług kursu średniego żądano i płacono 20 frankówek, jaki był w dniu złożenia.

Jeżeli kurs dzienny nie jest urzędowi wiadomy, strona obowiązana jest udowodnić go autentycznie, przedstawiając dziennik urzędowy lub cedułę giełdową kursu.

Rękojmią, w papierach publicznych złożoną, zwracać będzie urząd, który ją odebrał, zawsze tej osobie, która ją złożyła.

7. Kwoty nie właściwie zapłacone (należności) zwracać należy w tej samej monecie, w której były wniesione.

Jeżeli strona nie może udowodnić, w jakiej walucie zapłaciła i jeżeli tego nie można dojść z zapisków urzędowych, kwota zwrócona będzie srebrem z dodaniem ażyo z owego czasu, w którym ją złożono a co do kwot zakredytowanych z owego czasu, w którym je zakredytowano.

8. Cła, kredytowane od czasu jak nowa taryfa zaczęła obowiązywać, płacić należy w złocie albo też w srebrze z dodaniem ażyo, jakie było w czasie kredytowania.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

A.

Tablica

wartości i wagi najmniejszej monet złotych, któremi cło płacić można.

Liczba bieżąca	Nazwa monety	Wartość sztuki w złocie		Waga najmniejsza		
				1 sztuki	w większych ilościach	
		zł.	c.	gramów	sztuk	gramów
1	Dukaty austryackie i węgierskie	4	74	3·487	1000	3487
2	Ośmiozłotówki, austryackie i węgierskie .	8	.	6·440	500	3220
3	Czterozłotówki, austryackie i węgierskie .	4	.	3·220	1000	3220
4	Dwudziestofrankówki, stępla francuskiego, belgijskiego, włoskiego, szwajcarskiego, rumuńskiego i księstwa Monaco	8	.	6·440	500	3220
5	Dziesięciofrankówki, stępla francuskiego, belgijskiego, włoskiego, szwajcarskiego i rumuńskiego	4	.	3·220	1000	3220
6	Pięciofrankówki, stępla francuskiego, belgijskiego, włoskiego, szwajcarskiego i rumuńskiego	2	.	1·600	.	.
7	Dwudziestomarkówki	9	88	7·950	500	3975
8	Dziesięciomarkówki	4	94	3·975	1000	3975
9	Pięciomarkówki	2	47	1·987	2000	3975

B.

Wykaz

monet srebrnych, któremi cło płacić można.

I. Monety krajowe, bite na mocy patentu cesar. z d. 19 września 1857 a względnie artykułu VII ustaw węgierskich z r. 1868.			II. Monety krajowe waluty konwencyjnej		
Nazwa	Wartość w wal. austr. zł.	Wartość w wal. austr. c.	Nazwa	Wartość w wal. austr. zł.	Wartość w wal. austr. c.
2-złotówka	2	.	2-złotówka	2	10
1-złotówka	1	.	1-złotówka	1	5
¼ złotka	.	25	20-centówka nowego stępla	.	35
1 talar związkowy stępla austr. . . .	1	50	20-centówka dawniejszego stępla . .	.	34
			10-centówka	.	17
			5-centówka	.	8·5
			3-centówka	.	5
			Talar koronny	2	30
			½ talara koronnego	1	12
			¼ talara koronnego	.	55

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozesłana dnia 30 grudnia 1878.

143.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 16 grudnia 1878,

podające do wiadomości zatwierdzoną najwyżej uchwałę III powszechnego synodu ewangelickiego w. a. co do wyboru superintendenta w czeskiej ewangielickiej superintendenturze w. a.

W myśl §-fu 9 Najwyższego Patentu z dnia 8 kwietnia 1861 (Dz. u. p. Nr. 41) i §-fu 137 ustawy kościelnej ewangelickiej z dnia 6 stycznia 1866 (Dz. u. p. Nr. 15) Jego c. i k. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 9 grudnia 1878 raczył najmiłościwiej udzielić monarsze zatwierdzenie następującej uchwale III powszechnego synodu ewangelickiego w. a. zawierającej przepis dodatkowy do §-fu 88 ust. 1 ustawy kościelnej ewangelickiej:

„W superintendenturze czeskiej w. a. superintendent wybierany będzie zawsze naprzemian z zachodnich i wschodnich okręgów seniorackich.“

„Po upływie czasu urzędowania zastępcy superintendenta w danym czasie urząd sprawującego, wybierany będzie tenże zawsze z tego senioratu, do którego superintendent nie należy.“

Stremayr r. w.

144.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1878,

o przyłączeniu gminy miejscowej Billichowa do okręgu Sądu powiatowego Szlańskiego w Czechach

Na zasadzie §-fu 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę miejscową Billichów od okręgu Sądu powiatowego nowostraszyckiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego szlańskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od d. 1 marca 1879.

Glaser r. w.

145.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1878,

o przyłączeniu gminy miejscowej Kaunowy do okręgu Sądu powiatowego Zateckiego w Czechach.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddziela się gminę miejscową Kaunowę od okręgu Sądu powiatowego rakonickiego i od okręgu Sądu krajowego praskiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego Zateckiego a względnie do okręgu Sądu obwodowego moseckiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od d. 1 marca 1879.

Glaser r. w.

146.

Ustawa z dnia 29 grudnia 1878,

upoważniająca Rząd, ażeby w razie gdyby nowy traktat handlowy, cłowy i żeglarski między monarchyą austryacko-węgierską a królestwem włoskiem nie przyszedł do skutku przed upływem 1878 roku, zaprowadził drogą rozporządzenia w celu uregulowania wzajemnych stosunków obrotowych na czas od dnia 1 stycznia 1879 aż do ratyfikacyi nowego traktatu, jednak najdłużej na czas aż do dnia 31 stycznia 1879 stosowne i niezbędnie potrzebne środki tymczasowe.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Upoważnia się rząd, ażeby w razie, gdyby nowy traktat handlowy, cłowy i żeglarski między monarchyą austryacko-węgierską a królestwem włoskiem nie przyszedł do skutku przed upływem 1878 roku, zaprowadził drogą rozporządzenia w celu uregulowania wzajemnych stosunków obrotowych na czas od dnia 1 stycznia 1879 aż do ratyfikacyi nowego traktatu, jednak najdłużej na czas aż do dnia 31 stycznia 1879 stosowne i niezbędne potrzebne środki tymczasowe.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, poleca się całemu ministerstwu.

Gödöllö, dnia 29 grudnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Stremayr** r. w. **Glaser** r. w.
Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.
Horst r. w. **Ziemiałkowski** r. w. **Mannsfeld** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 30 grudnia 1878.

147.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1878,

tyczące się przyłączenia gmin miejscowych Niżków, Rosiczka i Spinów do okręgu Sądu powiatowego polniańskiego w Czechach.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) gminy miejscowe Niżków, Rosiczka i Spinów oddzielają się od okręgu Sądu powiatowego przybysławskiego i przyłączają do okręgu Sądu powiatowego polniańskiego.

Rozporządzenie niniejsze zaczyna obowiązywać od dnia 1 kwietnia 1879.

Glaser r. w.

148.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 29 grudnia 1878,

zawierające przepis wykonawczy do powszechnej Taryfy cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego.

W porozumieniu z król. węgierskiemi ministerstwami skarbu i handlu wydaje się ku wykonaniu przepisów powszechnej Taryfy cłowej dla okręgu cłowego austryacko-węgierskiego z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 67) przepis wykonawczy do tej Taryfy, tutaj dołączony, z tem dołożeniem, że tenże nabywa mocy obowiązującej jednocześnie z powszechną Taryfą cłową z d. 27 czerwca 1878.

Chlumecky r. w. **Pretis** r. w.

Przepis wykonawczy

do ustawy z dnia 27 czerwca 1878,

o powszechnej Taryfie cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego.

§. 1.

Powszechne stosowanie Taryfy cłowej.

Począwszy od 1 stycznia 1879 cła podane w Taryfie pobierane będą od wszystkich towarów skądkolwiek pochodzących.

O ile stosowane być ma wzmiankowane w artykule III ustawy odmienne postępowanie z towarami, pochodzącemi z państw, które z okrętami austryacko-węgierskiemi lub z towarami pochodzącemi z monarchyi austryacko-węgierskiej, postępują mniej przychylnie niż inne państwa, podawać się będzie do wiadomości w każdym szczególnym przypadku za pomocą osobnych rozporządzeń.

§. 2.

Deklarowanie podług Taryfy.

Każdy towar oznaczać należy wyrazami Taryfy, mianowicie zaś do oclenia deklarować podług nazwy taryfowej. t. j. tej, pod którą w Taryfie cłowej przywozu wymieniony jest jako rodzaj lub gatunek, albo, jeżeli w Taryfie niema takiego wyraźnego oznaczenia, pod którą jest symbolicznie objęty stosownie do swoich własności. Jeżeli w Taryfie wymienionych jest kilka poddziałów lub podrodzajów pewnego towaru, tego z nich użyć należy do nazwania towaru podług Taryfy, który odpowiada jakości towaru, np.

Przędze bawełniane aż do Nr. 12, pojedyncze, surowe;
Towary bawełniane, pospolite, gładkie, bielone;
Towary bawełniane, pospolite, gęste, tkane w kilku barwach;
Przędze lniane, surowe;
Towary lniane, pospolite, barwione, w osnowie aż do 10 nitek;

Towary wełniane, s. n. w., z osnową bawełnianą, na kształt sukna, ważące 300—600 gramów;
Szkło, białe, rznięte;
Szkło, białe, wygniatane;
Szkło, białe, ocierane.

W rozmaitych przypadkach nazwę taryfową uzupełnić należy wymienieniem wprzód działu głównego, np.

Towary bawełniane, aksamity;
Towary lniane, batysty;
Towary wełniane, kobierce pod nogi;
Towary żelazne, części składowe zegarków;
Towary metalowe, pióra do pisania;
Towary słomiane, ordynarne, do domowego użytku.

Jeżeli pewna pozycya Taryfy odnosi się do towarów wymienionych w poprzedzających pozycyach, nazwę taryfową utworzyć należy z tych rozmaitych pozycyj, np.:

Dzbanki z pospolitej kamionki w połączeniu z metalami nieszlachetnemi;
Barwniki pozycyi 27 *a)* 2 Taryfy, rozdrobnione;
Odzież, s. n. w., z towarów wełnianych, s. n. w. z osnową bawełnianą, na kształt sukna, 300—600 gramów;
Odzież s. n. w. z towarów bawełnianych, pospolitych, gęstych, drukowanych.

Nazwa taryfowa powinna być zawsze zrozumiała i o tyle ścisła o ile to bez rozwlekłości być może.

Strony pisać mają nazwy taryfowe zawsze słowami; tylko czynnikom cłowym urzędów, w których obrót jest nadzwyczajnie ożywiony, ministerstwo skarbu dozwolić może używania skróceń.

O ile dla ewidencyi statystycznej handlu zagranicznego podawać trzeba jeszcze inne szczegóły towarów, postanowione będzie osobnem rozporządzeniem. W wielu przypadkach oznaczenie statystyczne jest już zamieszczone w wykazie towarów drobniejszem pismem.

§. 3.

Deklaracya podług nazw ogólnych.

a) Uwolnione od cła rzeczy podróżnych, należące do wyprawy i odziedziczone, tudzież mienie przychodźców i inne przedmioty uwolnione od cła w myśl artykułów VII i VIII ustawy cłowej, deklarować należy tylko jako takie (np. rzeczy do podróży, rzeczy dla wojska, wzorki, jako: rzeczy do podróży uwolnione od cła, rzeczy dla wojska uwolnione od cła, wzorki uwolnione od cła, itd.)

(Gdy przedmioty te przekazuje się do przewozu lub do urzędu wewnątrz kraju pod kontrolą listu przewodniego potrzebne jest zabezpieczenie podług najwyższej kwoty cła w taryfie podanej.)

Ułatwienie to w deklaracyi nie uwalnia bynajmniej od przedstawienia wykazu przedmiotów znajdujących się między temi rzeczami itd. o ile Władza uzna wykaz taki za potrzebny do zezwolenia na uwolnienie od cła, do udowodnienia stosunków własności lub do osądzenia, czy rzeczy odpowiadają stanowi i stosunkom strony.

b) Towary wywozowe deklarować należy zwyczajnie jak przywozowe. Przepis szczegółowy wydany będzie w instrukcyi, tyczącej się sporządzania wykazów towarów obrotowych.

c) Pod nazwą działu Taryfy, także pod nazwą w mowie zwyczajnej lub w handlu używaną, deklarowane być mogą towary do przewozu lub do przekazania urzędowi wewnątrz kraju pod kontrolą listu przewodniego, jeżeli posyłane są pod zamknięciem miejsca lub paki zupełnie ubezpieczającem (podług przepisu z dnia 29 listopada 1853) i jeżeli dana będzie rękojmia podług najwyższej kwoty cła odnośnego działu, a względnie podług najwyższej kwoty cła Taryfy. Nazwa w mowie zwyczajnej lub w handlu używana nie może jednak być ogólniejszą niż pojęcie działu Taryfy, np. kottony, cwelichy, towary bawełniane, sukna itd. deklarowane być powinny jako takie a nie jako towary tkackie lub dziane albo jako rękodzieła, przędze bawełniane nie jako przędziwa itd.

d) Pod nazwą „towar“ deklarować można przedmioty nadchodzące ze Wschodu parowcami Lloyda, posłane za podróżnymi a które przekazane być mają do przewozu lub do urzędu w głębi kraju pod kontrolą listu przewodniego, jeżeli zupełne zabezpieczenie zamknięcia pak jest możebne i jeżeli złożona będzie rękojmia podług najwyższej w Taryfie kwoty cła.

e) Istniejące ułatwienia w deklarowaniu towarów gdy są ekspedyowane drogą postępowania awizacyjnego, zachowują się nienaruszone.

§. 4.

Deklarowanie towarów złożonych.

Stosowanie artykułu V we względzie deklarowania i oclenia towarów składających się z rozmaitych istót, podlega zasadom następującym:

a) Przedmioty, służące tylko do umocowania i połączenia pojedynczych części składowych a które zarazem są podrzędne, np. gwoździe, nity, szruby, haftki, zasuwki, klamerki, haczyki, obrączki, okucia, zawiasy, rygle, zamki (z kluczami), tasiemki, nitki, sznurki, rzemyki, skrętki, nie uwzględniają się w postępowaniu cłowem, przeto towary do których należą, pomimo iż mają te dodatki, deklarowane i oclone być powinny jako towary tej pozycyi Taryfy, do której należą ze względu na inne swoje części składowe;

b) jeżeli wyroby, od których cło wywozowe wynosi najmniej 12 zł. od 100 kilogramów:

aa) ozdobione są tylko nieznacznie metalami nieszlachetnemi, prawdziwem lub nieprawdziwem złotem lub srebrem pozloconemi lub posrebrzonemi albo złotem lub srebrem obłożonemi, albo tylko nieznacznie ozdobionemi bursztynem, gagatem, żółwinami, włosami, paciorkami metalowemi, kamieniami półszlachetnemi, koralami prawdziwemi lub fałszywemi, perłami fałszywemi lub woskiem wyciskanym, albo

bb) ozdobione są nieznacznie, wewnątrz wyklejone lub mają dna wyłożone towarami tkackiemi i dzianemi kauczukiem i skórą jak np. szkatułki z rękojeściami, puzdra zegarowe z rozetami, laski z wyłożonemi dziurkami na tasiemkę, noże z tarczkami na rękojeściach, flakony z korkami oprawionemi robotą platerowaną, wyroby z kości i najprzedniejsze towary drewniane wyklejone wewnątrz towarami lnianemi, bawełnianemi i jedwabnemi, czarki mające dno wyłożone suknem lub aksamitem itd. zaliczają się do tej pozycyi taryfy, do którejby należały, gdyby nie były w taki sposób ozdobione, wyklejone lub wyłożone.

Przez towary, które z powodu połączeń należą do towarów kauczukowych, skórzanych lub galanteryjnych, rozumieją się nietylko takie, których główna część składowa ściąga się do wzmiankowanej wyższej pozycyi taryfy, lecz wszystkie towary z takiemi połączeniami, o ile te ostatnie, podług wyżej podanych przepisów, nie okazują się więcej niż nieznacznemi.

§. 5.

Deklarowanie ilości towaru.

Ilość każdego towaru osobno deklarowanego podana też być musi osobno, mianowicie zaś podług tej skali, która w Taryfie jest przepisana.

Skalą oclenia jest zwyczajnie waga, a to 100 kilogramów. 1 cetnar metryczny. Wyjątki wskazane są wyraźnie w Taryfie. Deklarowanie innej wagi, nie metrycznej, nie jest dozwolone.

W deklaracyi do oclenia wwozowego i przekazie pod kontrolą listu przewodniego w myśl §. 60 ustawy o cłach i monopoliach rządowych, podać należy ilość i gatunek towaru tak w każdej pace i w każdem naczyniu, jakoteż podług ogólnej ilości pak, tudzież wagi ogólnej brutto i netto słowami.

Pozwolenie zawarte w §. 68 ustawy o cłach i monopoliach rządowych. według którego odstąpić można od przepisu deklarowania ilości i gatunku towaru wwozowego w każdej pace i w każdem naczyniu osobno, jeżeli cło od tego towaru opłacone być ma bezpośrednio na komorze granicznej, odnosi się także do towarów nadchodzących drogą postępowania awizacyjnego do urzędów w głębi kraju, jeżeli te towary są jednego i tego samego gatunku i poddawane są ocleniu natychmiast, bez umieszczania ich w składzie urzędowym.

Nadto pozwala się podawać w deklaracyi ogólną ilość pak i wagę ogólną tych towarów, które podlegają cłu nie wyższemu niż 1 zł. 50 c. od 100 kilogramów, są jednego i tego samego gatunku i od których cło wwozowe opłacone być ma całkiem i od razu.

Gdy od towarów tego rodzaju opłaca się cło częściowo, ilość pak i ich wagę podać można sumarycznie tylko wtedy, jeżeli istnieje deklaracya pierwotna, w której waga, tudzież znaki i liczby pojedynczych pak są wyszczególnione i jeżeli znaki i liczby pojedynczych pak podane są w nowej deklaracyi z odwołaniem się do pierwotnej.

§. 6.

Waga surowa i rzeczywista.

Towary wwozowe ekspedyuje się częścią podług wagi rzeczywistej, częścią podług surowej, wywozowe i przewozowe zawsze podług wagi surowej.

Wagą surową (brutto lub sporco) jest waga towaru z całem opakowaniem, przeto razem ze zwyczajną osłoną, w której jest zachowywany i osobliwą do przewożenia go przeznaczoną.

Waga osłon zewnętrznych, potrzebnych do przewożenia, nazywa się tarą.

Jeżeli jedna i ta sama osłona służy do przewożenia i do zachowywania, jak np. zwyczajne beczki na kawę, waga tej osłony jest tarą.

Waga rzeczywista (netto) jest wagą towaru po strąceniu tary.

Towary gołe, to jest nieopakowane, podlegają cłu podług wagi czystej, chociażby ustawa stanowiła, że oclone być mają podług wagi surowej. Jeżeli

towary takie zapakowane zostaną na komorze wstępnej pod dozorem urzędowym w naczynia krajowe i przekazane do oclenia na komorze w głębi kraju, w liście przewodnim podać należy wagę rzeczywistą i surową i wyrazić, że towar zapakowano w naczynia krajowe.

§. 7.

Oznaczanie wagi surowej.

Waga surowa oznaczana będzie zwyczajnie drogą oddzielnego odważenia; dozwala się jednak wyjątków następujących:

a) Co do towarów, których przywóz i co do towarów, których wywóz uwolniony jest od cła (z wyjątkiem tych towarów wywozowych, których wyjście ma być udowodnione), gdy nadchodzą w pierwszym przypadku gołe, w drugim bądź gołe bądź opakowane, przestać można w razach przywozu, wywozu czy też przewozu na tej wadze, którą poda strona.

b) Co do towarów, których przywóz uwolniony jest od cła, ale nadchodzących w opakowaniu, tudzież co do takich, których cło wwozowe nie przenosi 3 zł. od 100 kilogramów i co do takich, które, jak np. szyny żelazne, wieńce kół, osie kół itp. są z tego samego materyału i tej samej konstrukcyi a których waga ogólna obliczona być może bezpiecznie przez odważenie części (jednej sztuki) posyłki, wystarcza zwyczajnie tak do oclenia przywozu jak i w razie przekazania do innego urzędu, a co do towarów podlegających cłu wywozowemu wystarcza w razie wywozu zwyczajnie, jeżeli jest dokładna taryfowa deklaracya, odważenie na próbę, to jest odważenie kilku pak lub sztuk, wybranych przez urzędników komory bez wpływu strony.

Dozwolone jest także ważenie na próbę towarów gołych, to jest nieopakowanych (np. surowca), podlegających w razie przywozu cłu podług wagi surowej, jeżeli naładowane są na okręcie w osobnych ponumerowanych oddziałach lub w kilku ponumerowanych wagonach kolei żelaznej a w deklaracyi podana jest nietylko ogólna waga posyłki, lecz także waga każdego z ponumerowanych oddziałów i wagonów. W przypadku takim dość jest zbadać wagę tego co zawierają niektóre oddziały okrętów lub wagonów.

Jeżeliby jednak w jednym z przerzeczonych przypadków zachodziło podejrzenie, że deklaracya jest niedokładna, przystąpić należy do szczegółowego odważenia.

c) Jeżeli pakunek zawiera towary rozmaitego rodzaju, które deklarowane być powinny oddzielnie a między niemi znajdują się towary, które ekspedyuje się podług wagi surowej, doliczyć należy wagę tary do tych ostatnich towarów a mianowicie tego z pomiędzy nich, który znajduje się w największej ilości. Jeżeli w pakunku znajdują się w równej ilości dwa lub więcej gatunków towarów, które mają się ekspedyować podług wagi surowej, doliczyć do nich należy wagę tary jednakowo bez względu na wysokość przypadających kwot cła. Atoli w przypadkach zapakowania razem, tary osobnej, dozwolonej dla niektórych towarów na obwinięcie wewnętrzne (dla owoców południowych w pudełkach drewnianych, dla cygar w pudełkach drewnianych itd.) nie dolicza się do wagi towarów, które ekspedyują się sporco. Jeżeli np. beczka sporco 400 kilogramów ważąca, zawiera jagód winnych

suszonych w drewnianych pudełkach 200 kilogramów a kasztanów 175 kilogramów, oclić należy 182 kilogramy jagód winnych i 200 kilogramów kasztanów. Dolicza się bowiem do kasztanów tarę beczki, t. j. 25 kilogramów a strąca się tarę pudełek, t. j. 18 kilogramów (9 od sta).

§. 8.

Oznaczanie wagi rzeczywistej.

Waga rzeczywista oznaczana będzie zwyczajnie nie przez szczegółowe odważenie towaru (rzeczywista waga netto), lecz przez odciągnięcie tary taryfą przepisanej od wagi surowej (rachunkowa waga netto).

Rzeczywistą wagę zbadać należy zawsze, jeżeli

a) towar zapakowany jest w naczyniu, dla którego w Taryfie tara nie jest ustanowiona, albo

b) jeżeli zapakowany jest w naczyniu, różniącem się formą lub jakością od naczynia używanego zwyczajnie do przewozu tego towaru, i jeżeli oraz w przypadku tym domyślać się należy, iż tara będzie uderzająco mniejsza od przepisanej, lub

c) jeżeli towary, należące do rozmaitych pozycyj Taryfy, zapakowane są w jednem naczyniu.

We wszystkich też innych przypadkach, piszącym deklaracye tyczące się towarów, co do których odciągnięcie tary jest w Taryfie pozwolone, wolno jest podług własnego wyboru albo deklarować wyraźnie wagę rzeczywistą i przez to dać powód jej do oznaczenia, albo podając samą wagę surową, zgodzić się, aby waga rzeczywista oznaczona była przez odciągnięcie tary przepisanej Taryfą od wagi surowej.

Ta wolność wyboru nie ma jednak rozciągać się na przedmioty, których rzeczywistej wagi nie można dlatego wygodnie oznaczyć, ponieważ mają jedno i to samo opakowanie do przewozu i do zachowywania.

Waga rzeczywista takich przedmiotów, jeżeli nie ma być oznaczona jak w przypadkach *ad a)* i *b)*, obliczana będzie zawsze przez odciągnięcie tary przepisanej w Taryfie od wagi surowej.

Jeżeli towary nadchodzą pod kontrolą listów przewodnich, odbiorca może uzupełnić lub sprostować podaną wagę rzeczywistą, jeżeli pieczęć urzędowa jest nie naruszona i jeżeli w ogólności nie zachodzi żadna wątpliwość co do dopełnienia zobowiązań przyjętych na mocy przekazu.

Jeżeli w jednem naczyniu zapakowane są towary należące do rozmaitych pozycyj Taryfy, w deklaracyi podać należy rzeczywistą wagę każdego z osobna towaru.

Celem ułatwienia ekspedycyi, mianowicie zaś aby stronę uwolnić od potrzebnego zresztą rozgatunkowania towarów, komory wpływać mają na to, aby w jednej pace umieszczane były tylko towary należące do jednej pozycyi Taryfy.

§. 9.

Ciąg dalszy.

Gdy się oznacza wagę rzeczywistą, zachowywać należy przepisy następujące:

Jeżeli towary, co do których strącanie na tarę jest dozwolone, zapakowane są tylko w prostych workach lub w belach z płótna pakowego lub worowego, w matach rogożowych lub słomianych, w półramach drewnianych i tym podob-

nych materyałach, natenczas, jeżeli Taryfa nie stanowi inaczej, policzyć można na tarę 4 od sta. Przez bele podane w Taryfie z tarą wynoszącą więcej niż 4 od sta, rozumieć się będzie przynajmniej podwójne obwinięcie z wzmiankowanego powyżej materyału na proste worki lub bele.

Jeżeli Taryfa przepisuje dla towarów w belach tarę wynoszącą więcej niż 4 od sta a do oclenia deklarowano bele, których waga surowa wynosi nad 400 kilogramów, zostawia się opłacającemu cło wybór odciągnięcia tary za 400 kilogramów lub żądania, aby wagę rzeczywistą oznaczono za pomocą rzeczywistego odważenia.

Przepis ten stosuje się do towarów bawełnionych i wełnianych (Dział 36 i 38) już wtedy, gdy oznajmione są bele, mające wagi surowej przeszło 300 kilogramów w ten sposób, że bez rzeczywistego odważenia odciągać się będzie tarę tylko za 300 kilogramów.

Tam, gdzie Taryfa nie przepisuje wyraźnie innej tary, gdy towar zapakowany jest w pakach a innej, gdy jest zapakowany w beczkach, tara przepisana dla beczek stosowana będzie także do pak i odwrotnie.

Jeżeli towar ma kilka opakowań wewnętrznych, oznaczać należy wagę rzeczywistą zwyczajnie z policzeniem wszystkich tych opakowań. Atoli osobie cło opłacającej wolno opakowania bliższe strony zewnętrznej wyłączyć od policzenia do wagi rzeczywistej towaru, deklarując je i płacąc cło osobno podług jakości i ilości na podstawie Taryfy.

Tak jeżeli rękawiczki są w papier owinięte, spoczywają w kartonach papierowych a następnie w pace, osoba, mająca opłacić cło, żądać może, aby oznaczono wagę rzeczywistą rękawiczek w obwinięciu papierowem albo po odciągnięciu tary taryfowej od wagi surowej paki albo podług wagi pełnych kartonów albo nakoniec deklarować kartony osobno jako towary papierowe i opłacić od nich cło.

Przez opakowanie wewnetrzne, wliczyć się mające w wagę rzeczywistą, nie rozumie się tych materyałów, które, jak np. siano, słoma, skrawki papierowe, trociny itd. użyte do opakowania towarów glinianych, szklanych itp. służą widocznie tylko do zabezpieczenia towaru podczas przewozu a nie do dalszego zachowywania tego towaru. Materyałów tych nie potrzeba doliczać do wagi rzeczywistej, gdy oznaczana jest przez rzeczywiste odważenie towaru, ani deklarować ich osobno. Podobnież owinięcia zewnętrzne słomiane, rogożowe itd., jakoteż dna podwójne u beczek z płynami, odjęte być mogą przed przeważeniem. W przypadku tym jednak nie może być żądane a wzglednie dozwolone strącenie wyższej tary przyjętej dla opakowania tego rodzaju beczek itp., jak np. dla owoców południowych (poz. Tar. 4 *b*, *c* i *d*).

Co się zawiera w towarach, np. deszczulki i cewki do wstążek, przędzy, przedniego płótna (entoilage), papiery wkładane do niektórych gatunków sukna, cerata itp., tudzież obwinięcia służące do bezpośredniego zabezpieczenia towarów (papier, tektura, tasiemki itp.) nie będą potrącane, gdy się oznacza wagę rzeczywistą, równie jak nieczystości itp., gdyby do towaru były przymięszane.

§. 10.

Deklarowanie opakowania.

Opakowanie deklarować należy ściśle podług tej nazwy, która mu służy odnośnie do nazw ustanowionych w taryfie do oznaczenia, ile się odciągać ma na tarę, np. jako beczkę, jako pakę, jako kosz, jako belę, lub, jeżeli żadna z tych

nazw nie odnosi się do niego, jako to, czem właściwie jest, np. jako kufer, jako konewkę, jako flaszkę.

Jeżeli beczki, paki i kosze stosownie do swoich własności lub jako jeszcze owinięte, mają w taryfie rozmaite kwoty na tarę, np. kawa w beczkach z klepek z twardego drzewa 12 od sta, w innych beczkach 10 od sta, owoce południowe w beczkach sianem itp. opakowanych 20 od sta, w innych beczkach 13 od sta, deklarowanie po prostu „beczka“ lub „beczki“ itp. nie jest dostateczne do uzyskania większej tary, lecz podać należy w deklaracyi szczególny rodzaj opakowania, usprawiedliwiający wyższą tarę.

Podobnież deklarując bele z podwójnem obwinięciem, dla których stosownie do §. 9 tego przepisu ustanowiona jest tara wynosząca więcej niż 4 od sta, wyrazić należy w deklaracyi, że obwinięcie jest takie.

Bele związane tylko sznurami bez obwinięcia papierem pakowym itp. nie mają tary i deklarować je należy jako „gołe“ lub jako brzemię.

§. 11.

Fałszywa deklaracya towarów.

Deklaracya towarów uważana będzie za fałszywą, jeżeli w niej zamiast odpowiedniej nazwy taryfowej towarów podana jest inna, albo zamiast podrodzaju, do którego towar należy, inny podrodzaj, albo nakoniec, jeżeli ilość towarów lub opakowanie, w którem się towar mieści, podano niezgodnie z prawdą, np. jeżeli zamiast znajdujących się rzeczywiście fig, deklarowano owoce, jeżeli zamiast rzeczywistej ilości 150 kilogramów deklarowano tylko 100 kilogramów albo, jeżeli są bele a deklarowano beczki.

O ile i w jakiej mierze fałszywa deklaracya towarów jest karygodna, o tem stanowi ustawa karna o przestępstwach skarbowych i przepisy w tym względzie wydane.

§. 12.

Towary, których obrót jest ograniczony.

Oprócz przedmiotów monopolu rządowego (soli kuchennej, prochu strzelniczego, tytuniu i wyrobów tytuniowych) w artykule VI wzmiankowanych, ograniczony jest na teraz ze względu na zdrowie, bezpieczeństwo publiczne itp. obrót następujących przedmiotów:

a) Ze względu na zdrowie:

1. Owoce suszone, barwami powleczone, zielonkowato-złotawo mieniące się naczynie stołowe i zabawki z ziemi palonej, zabawki dziecięce zieloną farbą pomalowane, kwiaty sztuczne i części składowe kwiatów zielono zabarwione, na których zielona barwa jest tylko narzucona lub nasypana, tkaniny zabarwione rzadkie (materye) z zielenią arsen zawierającą, tudzież bielidło.

Towary te bez względu na ilość poddane być mogą ocleniu wwozowemu tylko na komorach głównych i tylko za zezwoleniem Władzy administracyjnej krajowej tego kraju koronnego, w którym nabywca mieszka.

2. Przyrządzone towary aptekarskie, nadchodzące nie dla aptekarzy, lecz dla osób prywatnych. Osoby prywatne prosić mają pisemnie Władzy administracyjnej krajowej tego kraju koronnego, w którym mieszkają, o pozwolenie nabywania tych towarów. Drobne ilości, które podróżni wiozą z sobą na własny użytek lub które mieszkańcy pogranicza przynoszą za receptami znanych lekarzy

z aptek sąsiednich, nie podlegają temu ograniczeniu i wszystkie komory mogą je ekspedyować oclone lub bez opłaty cła, jeżeli stosownie do artykułu VIII służy im uwolnienie od tegoż.

3. Kapary, tudzież zielone jarzyny i owoce (Mixedpickles).

Sprowadzanie towarów tych podlega dopełnieniu istniejących warunków policyjno-zdrowotnych.

b) Ze względów na bezpieczeństwo:

Broń i części składowe broni, tudzież środki rozsadzające i wybuchające (pozycya Taryfy 66 *e*).

Przywóz i przewóz towarów tych podlega dopełnieniu istniejących przepisów.

Do pozycyi Taryfy 66 *e*) zalicza się także wełnę kleinową, którą w ilości nie przenoszącej jednego kilograma netto, za pozwoleniem Władzy administracyjnej krajowej tego kraju koronnego, w którym nabywca mieszka, komory główne przypuszczać mogą do opłaty cła wwozowego.

c) Z innych względów publicznych:

Towary, których obrót jest ograniczony z innych względów publicznych, ogłaszane będą w każdym z osobna przypadku. Ograniczenia obrotu pod tym względem teraz istniejące, zachowują się.

Towary zawierające części składowe, których obrót jest ograniczony, podlegają temu samemu ograniczeniu, co te części składowe.

§. 13.

Opłata cła.

Wydawane będzie potwierdzenie urzędowe wszelkiej wniesionej opłaty. Ustawa o cłach i monopoliach rządowych stanowi jak cło w razie zmian w Taryfie wymierzone być powinno, gdy ma być opłacone, tudzież na których osobach i rzeczach cięży.

Szczególne przepisy, tyczące się kredytowania przypadających kwot cła, pozostają nienaruszone.

Dozwolone w artykule XIV opuszczanie ułamków mniejszych niż ½ c. i liczenie ułamków wynoszących ½ c. i więcej za całe centy, następować ma zawsze, ile razy w ogóle potrzebne jest obliczanie a więc, gdy nadchodzą do oclenia towary kilku pozycyj Taryfy, przy każdej z osobna pozycyi Taryfy, a gdy mają być pobierane opłaty uboczne, przy każdej z osobna opłacie ubocznej.

§. 14.

Opłaty uboczne.

Pod względem wykonania artykułu XV o opłatach ubocznych stanowi się:

a) Co się tyczy poboru wagowego, służyć ma za zasadę, że ta opłata zwyczajnie raz tylko ma być składana, chociażby towar w toku postępowania cłowego więcej razy musiał być ważony.

Wyjmuje się tylko przypadki, w których waży się ponownie na żądanie strony.

Od tych towarów, których wagę oznacza się przy odbieraniu ich do składu rządowego (§. 233 ustawy o cłach i monopoliach), wagowe opłacać się ma dopiero przy opłacie cła wwozowego.

Za zważenie z urzędu towarów wwozowych, uwolnionych od cła, jakoteż towarów przekazanych pod kontrolą listu przewodniego i w postępo-

waniu awizacyjnem, bądź dla obliczenia cła wwozowego, przyjęcia do składu urzędowego, bądź dla przewozu, tudzież towarów wywozowych, przewoźnych i towarów podlegających kontroli, wysłanych na niepewną sprzedaż i apretur, nie należy pobierać wagowego.

W przypadkach zważenia na próbę, gdy stósownie do §. 7, lit. *b)* przepisu niniejszego przystąpić musiano do szczegółowego odważenia z powodu podejrzenia, iż deklaracya była fałszywa, wagowe ściągnąć należy, jeżeli się przekonano o jej niedokładności.

Jeżeli posyłka, którą gdy wchodzi, oclić należy podług wagi surowej, składa się tylko z jednej paki, jednego wagonu lub przedziału w wagonie, natenczas oznaczenie wagi nie ma być wprawdzie pojmowane jako zważenie na próbę w myśl §. 7, lit. *b)* przepisu niniejszego, jednak w przypadku takim na podstawie analogii z artykułem XV licz. 1, ustęp 2, pobór wagowego ma być zaniechany.

Za przeważenie towarów, które w składzie urzędowym zostały przepakowane (podział lub odtarowanie), wagowe opłacić należy.

b) Od pieczęciowego uwolnione są pieczęcie lakowe lub plomby na krajowych lub zagranicznych przedmiotach wysłanych na niepewną sprzedaż i do apretury, służące do ubezpieczenia tożsamości pojedynczych sztuk towaru i pieczęcie na posyłkach w postępowaniu awizacyjnem. Jeżeli towary, które nadeszły pod zamknięciem miejsca i złożone zostały w magazynie komory, mają być na żądanie strony zamknięte w pakach, opłacić należy pieczęciowe jakoteż sznurowe, jeżeli użyto sznura urzędowego. Jeżeli zaś zamknięcie to, w dalszym toku postępowania clowego, gdyby się odbywała ekspedycya przewodnia, będzie zostawione na opakowaniu, opłaty te nie będą pobierane ponownie.

c) Od cedułowego uwolnione są towary przewozowe, wysłane na niepewną sprzedaż i apreturowe pod kontrolą listu przewodniego.

d) We względzie opłaty za sznury z urzędu wydane do oplombowania urzędowego, przepisy obowiązujące zachowują się nadal.

e) Co się tyczy wymiaru, sposobu obliczania i płatności składowego, tudzież co się tyczy czasu wolnego od opłaty składowego, przepisy istniejące obowiązywać będą nadal aż do dalszego rozporządzenia z następującemi zmianami:

1. Towary kolonialne podlegają takiemu samemu składowemu jak inne towary.

2. Towary, z któremi urząd dochodów niestałych nie ma nic do czynienia, nie mają prawa do czasowego uwolnienia od opłaty składowego, które liczyć się im ma od dnia złożenia w magazynie.

3. Składowe pobierane będzie od każdych 10 kilogramów w ten sposób, że wszelka ilość wagi, mniejsza niż 10 kilogramów, liczona będzie za 10 kilogramów a wszelka ilość wagi pomiędzy 10 a 20 kilogramami, policzona będzie za 20 kilogramów itd.

Należytości uboczne nie mogą być zwrócone z wyjątkiem, jeżeli się nie należały.

§. 15.

Występ za linią clową.

Przepis prawny, że towar przechodzić może za linią clową tylko gościńcami clowemi i za oznajmieniem na komorze granicznej, zostaje w ogólności nie naruszony.

Wszakże towary wywozowe,

a) nie podlegające cłu wywozowemu;

b) których wyjście nie musi być udowodnione i

c) względem których nie istnieje umowa z państwem sąsiedniem, ograniczająca wywóz do gościńców cłowych, uwolnione są od obowiązku trzymania się gościńca cłowego i przystawienia na komorę graniczną, o ile będą przystawione do czynnika sprawującego kontrolę nad towarami i w tej mierze upoważnionego, tamże oznajmione i o ile zachowane zostaną przepisy, tyczące się nadzoru nad obrotem.

Istniejące szczególne uwolnienia od występu za linią cłową gościńcami cłowemi i przystawienia na komorę graniczną, jakoteż przepisy, tyczące się obrotu występującego za linią cłową, odbywającego się kolejami żelaznemi lub statkami rzecznemi urządzonemi tak, że miejsce ładunku może być bezpiecznie zamknięte, zostawiają się nienaruszone.

§. 16.

Objaśnienia do uwolnień od cła i ulg.

Przedmioty w artykule VII wymienione wolne są od cła pod następującemi warunkami:

Liczba 1, 2, 3 pod istniejącemi warunkami;

„ 4, za potwierdzeniem c. k. faktoryi sprzedaży w Tryeście;

„ 5, za potwierdzeniem odnośnej komendy wojskowej.

Od tego uwolnienia wyjęte są materyały surowe i pomocnicze do wyrobu przedmiotów pod l. 5 wymienionych, np. saletra, sukno, płótno, skóra, żelazo, mosiądz itp.

Liczba 6, za certyfikatem właściwej Władzy rządowej.

„ 7, mienie przychodźców za potwierdzeniem władzy właściwej co do przychodźtwa lub przesiedlenia się, rzeczy należące do wyprawy za potwierdzeniem władzy administracyjnej miejscowej, jako są to istotnie rzeczy do wyprawy należące.

„ 8, za potwierdzeniem władzy administracyjnej miejscowej lub sądu, jako są to istotnie rzeczy odziedziczone.

„ 9, przedmioty sztuki i umiejętności za potwierdzeniem wzmiankowanych zakładów. Dzieła artystów za potwierdzeniem c. i k. poselstw.

„ 10, uwolnienie przedmiotów tych od cła odnosi się także do wyskoku winnego i innych płynów konserwacyjnych, gdyby w nich znajdować się miały.

„ 11, za świadectwami właściwych zakładów naukowych państwa lub krajowych. Z naśladowaniami przedmiotów starożytnych postąpić należy podług rodzaju ich materyału.

„ 12, za potwierdzeniem sądu odbierającego te przedmioty.

„ 13, na podstawie odnośnych dyplomów lub pism albo innych potwierdzeń ze strony władzy właściwej.

§. 17.

Ciąg dalszy do artykułu VIII.

Do 1. Komory mają prawo wywiadywać się z dokumentu ku podróży służącemu o stanowisku, zatrudnieniu i innych stosunkach podróżnego, przeglądać go a przeto żądać pokazania, w przypadkach, gdy do osądzenia, czy zachodzą

warunki ustawowe, pod któremi rzeczy podróżnych mogą być ekspedyowane bez opłaty cła, uznają to za potrzebne.

Pozwolenie przywozu 10 sztuk cygar bez opłaty stosowane być może tylko do tych gatunków cygar, które mają nie więcej nad 21 centymetrów długości a w najgrubszem miejscu nie więcej nad 13 milimetrów grubości.

Tytuń zagraniczny, gdy go przynoszą mieszkańcy pogranicza w ilości nie przenoszącej 35 gramów na własny użytek i gościńcami cłowemi, jest wolny od opłaty.

Do 2. W przypadkach, gdy według przepisów tych nie może być dozwolony przywóz środków do transportowania bez opłaty cła, pozwala się deklarować je do przewozu, w którym to razie tylko wtedy, gdyby termin do wyprowadzenia upłynął bezskutecznie, opłacić należy cło wwozowe a to bez dalszego wytoczenia postępowania karnego.

Do 3. Zachowują się warunki dotychczasowe.

Do 4. Zachowują się przepisy, tyczące się postępowania z temi wzorkami, do których uwolnienie od cła zastosowane być nie może.

Do 5. W przypadku wzmiankowanym pod 5 *b)* ekspedyować należy naczynia i towar osobno podług przypadających kwot taryfy, albo, jeżeli oddzielenie jest niemożebne, całość podług wyższej kwoty Taryfy, bez względu na to, czy naczynia te służą do przewozu, czy do zachowywania.

Worki używane i znaczone (to jest takie, które mają na sobie wyraźne ślady używania i które strona opatrzyła barwistym znakiem nazwiska lub fabryki, ekspedyować należy bez opłaty cła, bez dalszego udowodnienia jako zostały wyprowadzone.

Do 6. Namienione ilości towarów są tylko wtedy wolne od opłaty cła, jeżeli suma największa, obliczyć się mająca podług wagi mniejszej niż 25 gramów, albo podług ogólnej kwoty opłat mniejszej niż 2 centy, przydarzy się w postępowaniu cłowem osobno jako całość. Tam, gdzie towary rozmaitych pozycyj Taryfy są jednocześnie poddane postępowaniu cłowemu, to uwolnienie od cła zastosowane być ma do każdej z osobna pozycyi Taryfy.

Jeżeli wzmiankowana suma największa została przekroczona, cała ilość towaru podlega opłacie cła.

§. 18.

Komory.

Urzędy, w których czynności cłowe (to jest tyczące się wwozu, wywozu i przewozu, jakoteż przekazów) odbywać się mają, są stosownie do zakresu swoich upoważnień albo komorami głównemi, albo komorami pomocniczemi, a każda z tych dwóch kategoryj rozpada się znowu na urzędy pierwszej i drugiej klasy; komory pomocnicze ustanawiają się tylko bezpośrednio na linii cłowej, komory główne tak na linii cłowej jak i w głębi okręgu cłowego.

§. 19.

Upoważnienia komor.

Załączka zawiera wykaz upoważnień komor i drugi wykaz komor znajdujących się w okręgu cłowym z wymienieniem, do którego rodzaju należą.

Upoważnienia komor niższego rzędu służą także komorom wyższego rzędu.

Dla ułatwienia obrotu rozszerzają się warunkowo czynności urzędowe komor niższego rzędu w sposób następujący:

a) Przedmioty, których ekspedyowanie zastrzeżone jest komorom wyższego rzędu, poddane być mogą ocleniu przez komory główne II klasy, jeżeli przypadająca kwota cła od towarów na raz wchodzących nie przenosi 150 zł. a przez komory pomocnicze I klasy, jeżeli przypadająca kwota cła od towarów na raz wchodzących nie przenosi 75 zł., bez względu na ilość towarów i na stopień urzędu, któremu ich ekspedyowanie jest zastrzeżone.

b) Komory pomocnicze II klasy ekspedyować mogą wchodzące przedmioty zastrzeżone komorom wyższego rzędu, jeżeli cło od nich wynosi mniej niż 12 zł. od 100 kilogramów a kwota cła przypadająca od towarów na raz wchodzących nie przenosi 15 zł.; towary, na które nałożone jest większe cło, poddane być mogą ocleniu przez komory pomocnicze II klasy tylko w ilościach najwięcej 5 kilogramów.

Tam, gdzie pobieranie cła wwozowego od bydła rzeźnego i pociągowego zastrzeżone jest komorom pomocniczym I klasy, także i komory pomocnicze II klasy poddawać mogą ocleniu pięciokrotną jednostkę oclenia.

Rozszerzenia upoważnień urzędowych wzmiankowane pod *a)* i *b)* stosowane jednak będą tylko o tyle, o ile przy pojedynczych pozycyach Taryfy, w wykazie upoważnień komor lub osobnemi rozporządzeniami nie jest zaprowadzone ograniczenie.

§. 20.

Ciąg dalszy.

Od towarów podlegających cłu wywozowemu, komory pomocnicze I klasy pobierać mogą cło, jakakolwiek jest ilość towaru, komory pomocnicze II klasy aż do takiej ilości, od której przypada kwota nie przenosząca 16 zł.

Towary wolne od cła wywozowego, których wyprowadzenia nie potrzeba udowodnić, ekspedyowane być mogą przez wszystkie komory, a przeto też przez komory pomocnicze II klasy, wyjętemi są tylko tektura i masa włóknisto drzewna (pozycya Taryfy 43 *a* 2), tudzież półmiazga (pozycya 68 *c* 2), z któremi komory pomocnicze II klasy załatwiać mogą czynność urzędową, gdy są wywożone w ilości tylko aż do 50 kilogramów.

§. 21.

Dokończenie.

Do przekazywania towaru za zabezpieczeniem cła innej komorze do dalszej czynności urzędowej upoważnione są komory główne, jakoteż komory pomocnicze I klasy.

Komorom pomocniczym II klasy wolno jest przekazywać tylko towary, od których mogą pobierać cło wwozowe, jakoteż przedmioty, które podróżni wiozą z sobą w ilości odpowiedniej ich stosunkom na własny użytek a nie na sprzedaż, o ile na to pozwala §. 125 ustawy o cłach i monopoliach rządowych.

Jeżeli komory pograniczne na kolejach żelaznych nie mogą na żądanie strony zająć się ekspedycyą towarów, wymagających długiego i trudnego badania, aby nie przerywać obrotu lub prawidłowej służby celowej, towary takie, o ile ich miejsce przeznaczenia w głębi kraju jest także siedzibą komory, przekazać można tejże do dalszej czynności urzędowej. Stosuje się to mianowicie do olejów

mineralnych, przędz bawełnianych i wełnianych, towarów bawełnianych i wełnianych, towarów szklanych i glinianych, machin, materyałów pomocniczych chemicznych i przetworów chemicznych.

Komory główne i komory pomocnicze I klasy są nadto upoważnione do potwierdzania występu towarów przewozowych i takich wywozowych, których występ powinien być udowodniony. Tylko co do takich towarów przewozowych, od których cło wwozowe (bez opłaty licencyjnej itp.) wynosi więcej niż 30 zł. od 100 kilogramów, tudzież co do takich towarów wywozowych, od których podatek ma być zwrócony po udowodnieniu wyprowadzenia, z wyjątkiem cukru, potwierdzenie wyprowadzenia wydawać mogą jedynie komory główne lub takie komory pomocnicze pierwszej klasy, które upoważniło do tego ministerstwo skarbu w porozumieniu z ministerstwem handlu. Komory pomocnicze I klasy upoważnione wyjątkowo do potwierdzenia występu takich towarów, wymienione są w wykazie komor.

Do potwierdzenia występu takich towarów, gdy są przesyłane pocztą lub gdy podróżni wiozą je z sobą, upoważnione są także inne komory pomocnicze I klasy, o ile ilość towarów nie przenosi jednostki skali oclenia, jeżeli komory te nie są ustanowione na liniach granicznych, gdzie w skutek istniejących traktatów pewne komory obu stron przekazywać sobie mają nawzajem towary przewozowe.

Do postępowania wywozowego z cukrem za zwrotem podatku upoważnione są tylko te komory, które stosownie do przepisów rozporządzenia wykonawczego do nowej ustawy o podatku od cukru (Dz. u. p. Nr. 83, §. 3, l. II) są do tego wyraźnie upoważnione. W wykazie urzędów są one wyszczególnione.

Upoważnienia wyjątkowe, pojedynczym komorom osobnemi przepisami nadane, o ile i tak już nie służą na oznaczony przeciąg czasu, uporządkowane będą drogą rozporządzenia.

Przepisy te zachowują się aż dotąd.

Samowolne podzielenie ilości posyłanych towarów w celu obejścia upoważnienia do czynności cłowych jest surowo zabronione i komory obowiązane są nie dopuszczać obejść tego rodzaju.

§. 22.

Upoważnienia Władz i urzędów co się tyczy uwolnień od cła.

Do uwolnień od cła wyszczególnionych pod liczbami 3 aż do 6, tudzież 10 artykułu VII, jakoteż 3 aż do 6 artykułu VIII i 1 i 2 artykułu X, jeżeli zachodzą warunki ustawowe, nie potrzeba osobnego pozwolenia.

O ile przepisane jest dostawienie odnośnych przedmiotów na komorę, upoważnione są do stosowania tych uwolnień wszystkie komory, którym nadana jest bezwarunkowa moc do postępowania wchodowego z odnośnemi przedmiotami podług Taryfy.

Do ulg, liczba 7 aż do 9, tudzież 12 i 13 artykułu VII potrzebne jest pozwolenie kierującej Władzy skarbowej powiatowej (inspektora granicznego lub skarbowego).

Ekspedyowanie bez opłaty cła przedmiotów wzmiankowanych pod liczbą 1 artykułu VII zachowane jest wyłącznie komorom głównym w Wiedniu i Budapeszcie a wzmiankowanych pod liczbą 2 komorze głównej w Wiedniu, które w tej mierze osobnemi zleceniami od ministerstwa skarbu są opatrzone.

W pojedynczych przypadkach, gdyby przytoczono i udowodniono przyczyny zasługujące na uwzględnienie i gdyby żadne nie zachodziły wątpliwości, Władze skarbowe krajowe przeznaczyć mogą wyjątkowo do ekspedyowania bez opłaty cła przedmiotów w artykule VII pod liczbami 7 aż do 9 wzmiankowanych także komorę, która nie jest bezwarunkowo upoważniona do załatwiania czynności wwozowo-cłowych z towarami tego rodzaju.

Do całkowitego lub częściowego uwalniania od opłat wwozowych od przedmiotów wzmiankowanych w artykule XI pod 1 aż do 3, jeżeli chodzi o przedmioty, których przywóz jest powszechnie dozwolony i jeżeli kwota przypadających opłat nie przenosi stu złotych, upoważnione są Władze skarbowe krajowe, w innych przypadkach ministerstwo skarbu.

Co do rzeczy i powozów należących do podróżnych (liczba 1 i 2 artykułu VIII) rozróżniać należy, czy podróżny wiezie je ze sobą, czyli też wysłane zostały zanim wyjechał lub po jego odjeździe. W pierwszym przypadku każda komora, do której się podróżny zgłasza, upoważniona jest odprawić go z uwolnieniem od cła, jeżeli zachodzą warunki ustawowe; w ostatnim przypadku upoważnienie do tego służy tylko kierującym Władzom skarbowym powiatowym (inspektorom granicznym lub skarbowym), tudzież komorom głównym pierwszej klasy. Rozciąglejsze uwolnienie od cła w przypadku, jeżeli pobyt podróżnego trwa dłużej niż rok itp., liczba 1, ustęp 2 i 3 udzielić może tylko Władza skarbowa krajowa.

Uwalnianie od opłaty cła przedmiotów wzmiankowanych w artykule VII, liczba 11, zachowane jest Władzom skarbowym krajowym, a przedmiotów wzmiankowanych w artykule VIII, liczba 7, ministerstwu skarbu.

Czasowe uchylanie uwolnienia od cła, wzmiankowane w artykule VIII, liczba 6, należy do zakresu działania Władz skarbowych krajowych.

Szczególne pozwolenie, stosownie do końcowego ustępu artykułu IX, potrzebne dla towarów, które wracają niesprzedane, może być udzielone, jeżeli zachodzą warunki osobno w tej mierze przepisane, i jeżeli suma cła wynosi aż do 500 złotych, przez Władze skarbowe krajowe, we wszystkich innych przypadkach tylko przez ministerstwo skarbu.

§. 23.

Gdy mieszkańcy pogranicza lub podróżni mają z sobą przeznaczone na własny użytek a nie na sprzedaż pomniejsze ilości towarów tkackich, przędz i odzieży, nie już podług artykułu VIII., ustęp 1, ustawy uwolnione od cła, a przedmioty te w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 22 listopada 1878, l. 30942, Dz. rozp. ministerstwa skarbu Nr. 39 rozpoznane być muszą za pomocą narzędzi urzędowych, natenczas i w tym przypadku przekazane być mają komorze upoważnionej, ile razy strona nie przełoży nad to oclenia towaru podług najwyższej stopy wątpliwego cła.

Wykaz

upoważnień celniczych komor.

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może: K. G. I.	K. G. II.	K. P. I.	K. P. II.	Ograniczenie upoważnień
1		Kakao			1		
2	a) b)	Kawa			1		
3	a) b) c)	Korzenie			1		
4	a) b) c) d)	Owoce południowe			1		*ad 4 b)*. Ekspedyowanie podług uwagi zastrzeżone jest K. G. tudzież K. P. I klasy osobno upoważnionym.
5		Herbata			1		
6	a)	Cukier surowy poniżej Nr. 19		1			*ad 6 a)*. Cukier surowy poniżej Nr. 19 K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia.
		Roczyny cukru, cukier skrobiowy itd.			1		
	b)	Cukier surowy od Nr. 19 i wyżej cukier rafinowany			1		
	c)	Syrup itd.			1		
7	a) b)	Tytuń		1			
8	a)	Pszenica itd.				1	
	b)	Ryż			1		
	c)	Mąka itd.				1	
9	a) b)	Ogrodowiny świeże				1	
	c)	1. Ogrodowiny przyrządzone 2. Owoce, przyrządzone 3. Części roślinne, przyrządzone			1		*ad 9 c)* 2. Owoce suszone, barwami powleczone tylko K. G. za pozwoleniem.
		Chmiel			1		
10	a) b) c) d)	Ryby			1		

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może: K. G. I.	K. G. II.	K. P. I.	K. P. II.	Ograniczenie upoważnień
11	a)	Woły					
	b)	Krowy			1		
	c)	Jałownik					
	d)	Cielęta					
	e)	Owce				1	
	f)	Jagnięta					
	g)	Świnie					
	h)	Prosięta			1		
	i)	Konie					
	k)	Muły					
12	a)	Dziczyzna					
	b)	Ule				1	
	c)	Zwierzęta s. n. w.					
13		Błamy				1	
14		Włosy				1	
15	a)	Mięso					
	b)	Kiełbasy mięsne			1		
	c)	Wosk					
	d)	Ser					
	e)	Jaja				1	
	f)	Miód itd.				1	
16	a)	Masło					
	b)	Stearyna			1		
	c)	Łój					*ad* 16 *c).* K. P. II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.
	d)	Tran rybi					
17	a)	Oleje, tłuste					
	b)	Oliwa			1		
	c)	Olej palmowy					*ad* 17 *c).* K. P. II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.
	d)	Olej rzepakowy					
18	a) b)	Piwo			1		
19	a) b)	Ocet			1		
20	a)	Wyskok			1		
	b)	Likwory					
21	a) b)	Wino			1		
22	a)	Chleb				1	
	b)	1. Sago					
		2. Opłatki			1		
	c)	Ciasto					
	d)	Przetwory pokarmowe					
	e)	1. Musztarda					
		2. Węgorze		1			
		3. Kapary					
	f)	Towary śniedne, przednie		1			

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może: K. G. I.	K. G. II.	K. P. I.	K. P. II.	Ograniczenie upoważnień
23	a)	Drzewo opałowe					
	b)	Drzewo na wyroby				1	
	c)	Węgle drzewne					
24		Materyały tokarskie i snycerskie				1	
25		Kopaliny				1	
26	a)	1. Ambra					
		2. Ziarnka piżmakowe			1		
	b)	Olejki, eteryczne					
27	a)	1. Drzewa farbierskie					*ad* 27 *a)* i *b)*. K. P. II klasy z ograniczeniem do 100 Kilogramów.
		2. Kory			1		
	b)	Drzewa farbierskie, rozdrobnione					
	c)	1. Wyciągi marzanny					*ad* 27 *c)* i *d)*. K. P. z ograniczeniem aż do 50 Kilogramów.
		2. Wyciąg drzewa kasztanowego		1			
	d)	Orseille					
28	a)	1. Żywica					*ad* 28 *a)*. L. 1 i 3 smoła wszelkiego rodzaju, olejek smołowy i żywiczny, olejek z igieł świerkowych i wyciąg z igieł świerkowych zastrzeżone są K. G. II klasy.
		2. Żywica kopalowa				1	
		3. Olejek terpentynowy					
	b)	Gumy					
	c)	Sok limoniowy			1		
	d)	Oleje kopalinne:					
		1. surowe:					
		aa) ciężkie					*ad* 28 *d)*. 1 *aa)* i *bb)* i 3 *aa)*, tudzież Uwaga K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia.
		bb) lekkie		1			
		2. surowe			1		
		3. rafinowane:					
		aa) ciężkie		1			
		bb) lekkie			1		
		Uwaga		1			
29	a)	Bawełna surowa				1	
	b)	Wata bawełniana			1		
30	a) b)	Przędze bawełniane		1			*ad* 30 *a)* i *b)*. K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia.
	c) d)	Przędze bawełniane			1		
	e)	Knoty			1		
31		Len				1	

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może: K. G. I.	K. G. II.	K. P. I.	K. P. II.	Ograniczenie upoważnień
32	a)	1. Przędza z juty, surowa 2. Przędza z lnu, surowa Uwaga przędza ręczna			1		*ad* 32 *a)*. Uwaga K. P. II klasy z ograniczeniem do 100 Kilogramów.
	b) c)	Przędza lniana			1		
33		Wełna				1	
34	a) b)	Przędza wełniana		1			*ad* 34 *a)* i *b)*. K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia
	c)	detto			1		
35	a)	Jedwab w oprzędach				1	*ad* 35 *b)*. K. P. II klasy z ograniczeniem do 100 Kilogramów.
	b)	Jedwab osnuty			1		
	c)	Jedwab			1		
36	a) b) c) d) e)	Towary bawełniane	1				*ad* 36 *a)* i *b)*. K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia. Uwaga ogólna. Tkaniny zabarwione zielenią zawierającą arsen (tkaniny nie gęste) tylko K. G. za pozwoleniem.
37	a)	Płótno szare do pakowania			1		
	b)	Towary lniane, pospolite		1			
	c)	Towary lniane, przednie	1				
	d) e)	Batysty Koronki	1				
	f)	Tkaniny z juty:					
		1. Tkaniny na worki i pakowe			1		
		2. Derki na nogi i do wozów		1			
		Uwaga 2		1			
		3. Materye na sprzęty i na odzież	1				
	g)	Towary powroźnicze			1		
	h)	Towary pasamonnicze	1				
38	a) b)	Koce Kobierce pod nogi		1			
	c)	Towary tkackie wełniane	1				*ad* 38 *c)*, I. 1 i 2. Uwaga do 38 *c)*. K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia.
	d) e) f)	Aksamity rzadkie Koronki	1				

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może K. G. I.	K. G. II.	K. P. I.	K. P. II.	Ograniczenie upoważnień
39	a) b)	Towary jedwabne	1				*ad* 39 Uwaga 1 K. P. wykluczone.
40	a) b) c) d)	Kwiaty sztuczne Części składowe kwiatów Kapelusze Odzież	1				*ad* 40 *a)* i *b)*. Kwiaty sztuczne i ich części składowe zabarwione zielenią zawierającą arsen tylko K. G. za pozwoleniem. *ad* 40 *a)* do *d)*. K. P. tylko w miarę osobnego upoważnienia.
41	a)	Towary szczotkarskie, pospolite			1		
	b)	detto przednie		1			
42	a)	1. Rogoże pod nogi 2. Szczotki z sitowia			1		
	b)	Trzcina do krzeseł łupana			1		
	c)	1. Kapelusze 2. Wstążki słomiane		1			
	d)	1. Rogóżki pod nogi 2. Towary ordynarne 3. Trzcina do krzeseł bejcowana			1		
	e)	Tkaniny		1			
	f)	Sparterya	1				
	g)	1. Kapelusze nieubrane 2. „ ubrane		1			
43	a)	Bibuła				1	
	b) c)	Papier			1		
	d) e)	Papier złoty Towary papierowe		1			
	f)	Karty do gry	1				
44	a)	Kauczuk, surowy				1	
	b)	Kauczuk, rozpuszczony			1		
	c)	Masa kauczukowa rogowa			1		
	d) e)	Towary kauczukowe, pospolite „ „ przednie		1			
	f)	Tkaniny kauczukiem powleczone		1			
	g)	Tkaniny sprężyste	1				
	h)	Ubrania	1				
45	a)	1. Cerata, gruba 2. Okrycia do wozów			1		
	b)	1. Cerata, przednia 2. Okrycia do wozów		1			
	c)	Muszlin woskowany		1			
46	a) b)	Skóra, pospolita Skóra, przednia			1		

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może				Ograniczenie upoważnień
			K. G.		K. P.		
			I.	II.	I.	II.	
46	c) d)	Towary skórzane, pospolite Towary skórzane, przednie		1			
	e)	Rękawiczki		1			
47	a)	Futra			1		
	b)	Towary kuśnierskie, surowe		1			
	c)	Towary kuśnierskie, gotowe	1				
48	a)	Towary drewniane, najpospolitsze				1	Uwaga ogólna. Zabawki dziecięce powleczone barwą zieloną tylko K. G. za pozwoleniem.
	b) c)	„ „ pospolite „ „ przednie			1		
	d) e)	„ „ najprzedniejsze Sprzęty wysłane		1			
49	a)	Szkło dęte			1		
	b) c) d) e)	Szkło		1			
50	a)	Wyroby kamieniarskie				1	
	b)	1. Towary kamienne, pospolite			1		
		2. „ „ przednie		1			
	c)	Kamienie prawdziwe		1			
51	a)	1. Dachówki 2. Wyroby gliniane z prostej gliny				1	
	b) c) d)	Towary gliniane			1		*ad* 51 *d)*. Naczynie stołowe i zabawki mieniące się zielonkowato tylko K. G. za pozwoleniem.
	e) f)	Towary gliniane		1			
52	a) b) c) d) e) f)	Żelazo			1		
53	a) b) c) d) e) f)	Towary żelazne		1			

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może: K. G. I.	K. G. II.	K. P. I.	K. P. II.	Ograniczenie upoważnień
54	a)	Ołów, surowy					
	b)	„ lany	. .	. .	1	. .	
	c)	Miedź, surowa	. .	. .	. .	1	
	d)	Zynk w prętach					
	e)	Drut zynkowy					
	f)	Cyna ciągnięta	. .	.	1	. .	
	g)	Miedź lana w sztukach					
55	a)	Towary cynowe, proste					
	b)	Towary metalowe, pospolite	. .	1	. .		
	c)	Towary metalowe, przednie					
	d)	Pióra do pisania	. .	1	.	. .	
56	a)	Złoto					
	b)	Monety	. .	. .	. .	1	
57	a)	Wozy towarowe					
	b)	Pojazdy b. wyr. tap.	. .	. .	1	. .	
	c)	Pojazdy z wyr. tap.					
	d)	Wagony kolei żelaz.	. .	1	. .	. .	
58	a)	Statki, drewniane					
	b)	„ żelazne	. .	1	. .	. .	
59	a)	Narzędzia, astronomiczne					*ad* 59 *a)*. K. P. I klasy z ograniczeniem do 100 Kilogramów K. P. II klasy wykluczone.
	b)	„ muzyczne	. .	1	. .	. .	
60	a) b) c) d)	Machiny	. .	1	. .	.	
61	a) b)	Towary galanteryjne	1	.	. .	. .	
	c)	Towary galanteryjne, pospolite	. .	1	. .	. .	
62		Sól kuchenna	. .	1	. .	. .	
63	a) do g)	Materyały chemiczne pomocnicze	. .	1		. .	*ad* 63 *a)* do *g)*. K. P. I i II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.
64	a)	Guma skrobiowa					
	b)	Klej	. .	. .	1	. .	
	c)	Skrobia					*ad* 64 *c)* I. K. P. II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.
	d)	Towary lekarskie	. .	1	. .	. .	*ad* 64 *d)*. Bielidło tylko K. G. za pozwoleniem.
	e)	Fosfor, barwniki smołowe, wytwory chemiczne	. .	1	. .	. .	*ad* 64 *e)*. K. P. I i II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.

Dział	Pozycya	Towar	Gdzie oclenie odbyć się może				Ograniczenie upoważnień
			K. G.		K. P.		
			I.	II.	I.	II.	
65	a) do c)	Świece, mydło itd.	. .	. .	1	. .	
66	a)	Zapałki, pospolite	. .	. .	. .	1	
	b) do c)	Wyroby pirotechniczne itd.	. .	. .	1	. .	
67	a)	Książki i ryciny	. .	. .	1	. .	*ad* 67 *a)*. K.P. II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.
	b)	Malowidła	. .	1	. .	. .	*ad* 67 *b)* K. P. I klasy z ograniczeniem do 100 Kilogramów i K. P. II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.
68	a)	Sole nawozowe	. .	. .	1	. .	
	b)	Nawozy	. .	. .	. .	1	*ad* 68 *b)*. Środki nawozowe sztuczne K. P. II klasy wykluczone.
	c)	Galgany	. .	. .	1	. .	*ad* 68 *c)*. K. P. II klasy z ograniczeniem do 50 Kilogramów.

Sprostowanie omyłek druku w Taryfie cłowej powszechnej dla okręgu cłowego austryacko-węgierskiego.

(Dz. u. p. Nr. 67).

Na stronie 7 tara

13 w beczkach i pakach

9 w koszach

4 w belach

należy nie do P. T. 9 c, lecz do **P. T. 9 d (Chmiel itd.).**

Na stronie 15 w rubryce „Dział taryfy“ zamiast 45 powinno być 28.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 31 grudnia 1878.

149.

Ustawa z dnia 29 grudnia 1878,

o przedłużeniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 52) o czasowem uwolnieniu od stępli i opłat, tudzież o ułatwieniach w postępowaniu tyczącem się rozpraw, mających na celu wykreślenie pomniejszych wierzytelności hipotecznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 52) o czasowem uwolnieniu od stępli i opłat, tudzież o ułatwieniach w postępowaniu tyczącem się rozpraw, mających na celu wykreślenie pomniejszych wierzytelności hipotecznych, przedłuża się na czas aż do końca 1881 roku.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom sprawiedliwości i skarbu.

Gödöllö, dnia 29 grudnia 1878.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Glaser** r. w. **Pretis** r. w.